IOANNIS FRANCISCI QVINTIANI STOAE BRIXIANI

Poetæ Laureati, De syllabarum quantitate Epographiæ Sex.

Epographia. I. de literis.
Epographia. II. de syllabæ accidentibus.
Epographia. III. de primis syllabis.
Epographia. IIII. de mediis syllabis.
Epographia. V. de ultimis syllabis.
Epographia. VI. de ambiguis dictionibus.

EIVSDEM ARS BREVISSIMA, Et de aliquibus metrorum Generibus, ac de omnibus Heroici carminis speciebus.

VENETIIS.

Per Bartholomeum cognomento Imperatorem.

M. D. L.

INDEX EORVM QVAE PRAECIPVA SVNT IN HOC OPERE.

B

gaza

ſ,cum

Tabulæ finis.

IOAN. FRANCISCI QVINTIANI STOAE POETÆ Laureati, de Syllabarum quantitate, Epogtaphia Prima.

PROOEMIVM.

CVM MVLTIIVGAM, ac variegatam maiorum sæpius cogitassem sententiam: quorum alii (vt refert Gellius) Pādectas, alii miscellanea, alii noctes, q̄dam antiquarum rerum alii Cornucopiæ, alii memorabilium, alii obseruationū, quidam dubitationum, alii adnotationum, nonnulli diatribas, alius rerum non vulgarium, ille syluarum, quidam polyhistoris libros inscripserunt: visum est hoc opus. Epographiatum, nō minus scite, q̄ idonee, ne absq; titulo in omnium prodiret manus adpellare. Ea potissimum ductus causa: q̄ huiusce libri studiosos ad camœnalem mēsum, & ad Musarum compagem aditu facili transituros opinarer. Præsertim cum apud cæteros hæc ars aut confusanea, aut fallax, vel claudicans haberetur metrica. Vnde difficulter, ac intestino, intercutaneo'ue sudore adolescentes sacrosanctam syllabarum potuissent excerpere frugem. Quocirca vt quærentibus desit labor, studiosis flacescat tædium, curiosis absit scopulus, in hoc opus, quicquid ad artem pertinere rebar metricam, transtuli. Primitus nanq, quorundam triuialium labeculis, & fece mucida ita effundebātur syllabæ: vt satius, digniusue perpenderem, si eorum solifugæ niues fuissent atramentum. Nam & errores ad

Tituli plurimi

Niues atramentum. Prouerbiũ

se trahebant veluti ferrum magnes: & (vt in adagio est) κάικιας νέφος, ideſt cæcias nubes: & ſi cui mox titus li ampullata, anſataq́; videbitur oſtentatio: vt totius operis concinnem perſeuerantiã inſpiciat, exhortor. In receſſu enim magis, quàm in fronte recipiendum exiſtimabit. Icciτco vt res dictis, & dicta rebus inter ſe luculenter concordent, aliquid de poetica primum exordiemur.: vt mox quicquid liminaris pollicetur pagina, id poſticum operis comprobet calciſpicium.

De poetica. Cap. i.

Poetica. Philoſophia.

POeticam artem apud priſcos philoſophiã adpellitatam auctores referunt: qua ab ineunte ætate (vt Strabo ait) viuẽdi mod⁹, vitę diſpoſitio, affectuũ ſeries, ac viciſſitudines phiſiologice diſpõebant. Hac enim rectæ viuẽdi viæ, ſalubres animæ rationes, gerẽdæ, adminiſtrandæq́; res, culti, & elegãtes mores, inſtinctus, affectiões rerũ ordo, ordinis gradus, graduũ venuſtates dignoſci conſueuerunt: vt quæ cũ delectatiõe fieri poſſent, ac iucũditate, adgredi nõ adlucinarent. Quapropter nõ abſq́; cauſa poetas morũ magiſtros nominauit antiquitas. Antiquitas inq̃, cũ ſemp poeticã fuiſſe arbitrer, aſtipulante philoſophorũ philoſopho Ariſtotele: cui, quo ſub tẽpore poetica habuerit principiũ, neceſſe fuit addubitare. Ex quo nec imerito q huic arti incubuerint, cæteris antiqores extitiſſe legim⁹: qñqdem ſummus oĩum machinarũ motor, & rerũ nõ inficiãdus Opifex ab ipſis mũdi (vt ita dicã) vnguiculis myſtica ſua p poetas recẽſenda, decãtãdaq́; demãdauit. Quocirca (vt Geograph⁹ ait Strabo) græcanicos adoleſcẽtes poeticis cognitũ initiari diſciplinis: vtpote q̃ tãq̃ theologię nõ merã voluptatẽ: ſed defectã, ac illimẽ moderatiõis gratiã cõtinerẽt.

Poetę morũ magiſtri

Philoſophorũ philoſophus.

Poetæ omnib⁹ antiquiores.

Vnde poetica. Cap. ii.

Poetica vñ Muſæ vñ.

POetica autẽ à furore cœlico, & diuino, entheoq́; ſuffimine prouenire dicitur: quem à muſis, & mu

fas ab altitonanti Ioue oriri cognouimus:quo annuē
te oēs cœlorum voluūtur vertigines,elemēta mutuo
nexu solidātur. Vnde nō ab re mundi aiam ab aliqui
bus dici vtiq;rimabūdus intueor. Quibus auxiliās in
pastorio ludicro Mātuanus Homerus cōcinit. Ab Io
ue principiū musæ,Iouis,oīa plena:quod latius nos
Orpheos libro primo diximus. Sed & Theocritus i
theog. Ab Ioue sunt vates felix quem deniq; musæ.
Obseruāt &c. Qua ratione mot⁹ Peripatheticus ille
inquit Iouem cœlum veluti cytharam tenentē cœle
stem efficere Harmoniam. Præterea sciendū est a Cē
sorino cognominari melicam,veluti legitimam musi
cam,ac modulatam:vnde omnes poetas melicos ac
cōmodo dicemus epitheto:quod Cicero,& Stepha
nus,& Ausonius,& Gellius testātur:vnde ēt melicū
vel melodicum poetā græci melopion nuncupāt:&
poetriā Sappho melodē:& Simonides ob amœnita
tē a græcis dicit̄ γλυκιρόδης:qꝑ dulcia canebat,hæc ex
Pio nostro:Et ne aliquos imiter,hæc dixisse,volui q
tāq̄ plagiarii surripiunt,nec illis rribuunt p quos pro
fecerint.

Poetices origo. Cap. iii.

HAnc autem à Thracibus cū musica venisse in.x.
testatur strabo: cuius originem apud Babylo-
nios aliqui primo suis mandarunt monimētis. Græci
apud se prius fuisse indubitato autumāt iudicio. Nō
deesse auctores à Nembrotho exortā affirmantes vi
dimus:quorum opinionem non tantum taxamus vt
nugatoriam,quantum minus vere locutos fuisse con
tendimus. Parcant babilonii, cedant græci, ingeniis
suopte floreant: tamen (quod eorum pace dixe-
rim)ad excogitandam hanc diuinam,ac gemmascen
tem Poeticam aptissimū idoneum'ue nō protulerūt
ingenium. Et si ab iis minime,quanto minus a gigan
te barbaro,infido cœlestis curiæ contemptore inuē
tam existimauero? Nos vero potius Omnipotenti re

Aia mūdi
Iuppiter.
Pastorium
ludicrum.
Mātuanus
Homerus.
Orpheus.
Quintiani
opus.
Poeticame
lica.
Poetæ me
lodic.
Poetę me-
lici.
Melopius
Sappho.
Melodes.
Poetices
origo.
poetice qs
inuentor.

Cui literarum inuentio referatur.
Quis primũ poeticã exercuerit.
Phemon.
Poetę post Phemonoen.

rum artifici acceptum referemus: qui modeiatã mũdi machinã certa ratione,& metri harmonica dispositione regit,& ordinat. Quod edocens Pithagoras in cęlestibus, terrenisq́. rebus ait esse Harmoniam. Verba insuper Diodori bibliotheces sue vi.iisce astipulantur,dicentis: Musis à patre cõcessam literarum inuẽtionem,carminumq́;,quam poetices dicemus ratione. Hãc exercuisse primum Hebræos:q multo ante Græcorum poetas fuere,sacræ testantur literæ. A qbus Phemonoẽ exercuisse dixerim:mox post Phemonoen.xxvii.annis floruerũt Orpheus,Linus,Herculis magistri:Homer⁹,Hesiodus multo iuniores bello Troiano:ante Homerũ Philemon,Thamyris,Amphiõ,Dimodetus,Phœn⁹,Sibylla,Epimenides Cretẽsis,Aristeus Proconessus,Asboleus cẽtaurus,Isans Euclius Cyprius,Orius Sami⁹,Prouethida Atheniẽsis:apud Romanos vero tardius Poetica exculta est. Nam(referẽte M.Catone)ab Vrbis pricipio Poetæ contemptui habebantur,& vulgo crassatores nominabantur. Vnde mirari non est,si M.Fuluio nobiliori vitio datum est:q͂ is consul cum esset,in prouinciã Aetholiam Qu.Ennium secum duxisset.Sed primũ,qui Romæ Poetices studiũ intulerit,fuisse Liuiũ Andronicum cõsono ore,cõspiranterq́; omnes testãtur: quam auxerunt Q.Ennius,M.Plautus,Nœuius, Pacuuius, Accius,& Lucillius.Et notandum est(Pausania teste)quãdam Beo vatem Pythiã professam fuisse primitus poetam quendam Olenum extitisse.

Liuius Andronicus.
Poeticam q auxerũt.
Beo vates Pythia.
Olen⁹ primus poeta

¶ Quid sit Poetica,& quid differat à Poesi, & Poemate. Cap. iiii.

Poetices diffinitio.
poetica,
Aliquorũ error.

POeticæ artis fictæ,veræq́; narrationis congruenti rhythmo vel pede metrica structura compositæ diffinitionem esse Diomedes scribit:quod & Varro dixit. Distat autem à Poesi,& Poemate:q͂ Poetica est ipsa ars. Vnde delyrant,dicentes:Poetriã Ho

ratil: cum Poetria sit fœmina, sicut Psaltria, vt apud Terẽtianũ. Dicitur hæc eadem præclara Poetria Sappho. Poesis est significatiuum & cõtextus corpus vel tori⁹ peracti opis. vt Aeneis, Metamorphosis. Cuius tria genera Fortunatianus scribit. s. actiuum, narratiuum, & coniunctiuum: de quibus ipsum legito. Poema (vt ait Possidoni⁹) est dictio numerosa, seu metrica, siue aptissima operosæ orationis specie excedẽs: vt Maxima tellus, Iouis æther. vel Poema diuinarũ, humanarumq; rerum inuentionem cõplectens. Præterea memoriæ mãdandum est: Poema esse narrationem numeris, & uersibus cõnexam: Poeticam autem facultatem in versificationibus fingendis dici; super quæ legito etiam Nonium Marcellum. Poematum mox versificationes laudãtur, grauis, plena, æqualis, temperata, subtilis, circunspecta, florida & venusta: quibus contrariæ sunt, tumida, dissoluta, exilis, fucosa. hæc ex Fortũatiano. Præterea (auctore Cæs. Basso) species Poetices latinæ sunt hæ, Dactylica, Epigramma, Iambica, Lyrica, Tragœdia, Satyra, Prætextata, Comœdia, Tabernaria, Attellana, Rhythmonica, Mimi, licet inferius latius disceptauerimus. De tribus Poetices characteribus Seruium legito, & Lancilotum Curium libro. ii. quanquam paulo inferius aliqua nec spernenda recensebuntur.

Poetria. Poesis genera. Poema. Laus ĩ versificatiõe. Vituperiũ in versificatione. Spẽs Poetices latinę

¶ Quid inter Poeticam, & cæteras disciplinas. Cap. v.

CAeterarum quoq; disciplinarum (quod & Cicero pro Archia innuit) humana diligentia, doctrina, præceptis, & arte, cognitiones adquiri in dies facile, & procliuiter dignoscitur. Poeticam vero facultatem, nisi diuinitus inspiret furor, quenq̃ non posse asseq. maiorum est opinio: aut quòd sciẽtias ferè (vt Strabo Geograph. primo auctor est) in se omnes cõtinet: aut quia nisi quis insudauerit, aut diuini, & fu-

Poeticam non facile assequmur.

Poetica oēs faculta tes cōtiet.

tetis numinis particeps fuerit nō nāciſcimur. Quod innuēs ſacratiſſimus, Plato: ait multa poetas myſtica decantare: quæ qdem & ipſi decedente furore vix intelligant. Inſuper mellif luus oſtendit ille quoſdā ineptioris ingenii à furore corripi: inſinuans ferè prgclarum opus ac poema non hominis inuētum, ſed deorum eſſe immortaliū. Mox (teſte Ariſtotele) Poetica magis vniuerſalia, Hiſtoria vero ſingularia pertractat.

Poema cuius inuentum.

Poetica. Hiſtoria.

ℭDe poeticæ artis ſpeciebus. Cap. vi.

Poeticæ ſpecies.

Poeticæ artis ſpecies tres eſſe docti referūt: Actiuam, ſiue imitatiuam, a Græcis δραματικὴν vel μιμητικὴν dictam. Enarratiuam ſiue enūciatiuā, quæ Græcorum ἐξηγεματικὴ, vel ἐπαγγελτικὴ dicitur vocabulo. Tertiam communem, vel mixtam: quam Græci κοινὴν, vel μικτὴν nominant. Dramatice eſt, in qua ſolæ agunt perſonæ nulla auctoris interlocutione vt in tragœdiis, comœdiis'ue. Exegematice eſt, in qua ſolus poeta loquitur citra perſonarū elocutionē: vt in carminibus Lucretii. Micte eſt, in qua & poeta, & perſonæ eloquuntur. vt in Ouidii metamorphoſi: quod opus concatenatum adpello, quia perpetua, ac recta ſerie omnes concatenatæ ſunt fabulæ: ſuper quibus noſtrum diſtichorum iam editum extat Opuſculum. Et quia ſub iis multe militant ſpecies idoneum duxi eas breuiter recenſere.

Dramatice. Exegematice. Micte. Cōcatenatum opus Oui. met. Diſtichorū in Ouidiū opus noſtrum.

ℭDe ſpeciebus dramatices. Cap. vii.

Dramatices ſpecies

Dramaticen multas habere ſpecies apud grgcos haud ignotum eſt. ſ. Tragicam, Comicam, Satyricam, Mimicam. apud nos Palliatam, Togatam, Prgtextam, Tabernariam, Attellanam, Planipedem. Tragœdia eſt heroicæ cōditionis in aduerſo ſtatu cōprehenſio: cuius ſubiectum & materia ſunt dolores, lachrymæ, odiū, cgdes, venena, incēdia, amaritudines

Tragœdia

erũnæ, cordolia, singultus, suspiria, filiorum disiecta membra, domorum infortunia, Furiarum concitationes, & (vt hoc nostro cõcludam pẽtametro) insidiæ, arma, doli, vis, furor, ira, neces. Propterea iambica rabie feruescit carmen tragicum. Ideo Archelao petenti vt Euripides de se Tragœdiã scriberet, Euripidem respondisse aiunt ab eo exorãdum, ne quid accideret quod dignum tragico esset carmine. & dicitur ἀπὸ τοῦ τράγου καὶ τῆς ᾠδῆς: hoc est ab hirco, eo ꝙ donaretur eo animali tragici carminis Poeta. Vnde irrefragabilis vates Horatius: Carmine qui tragico vilem certauit ob hircum. vel quia (vt alii referunt) ꝙ hircus uinearum hostis est, & ob hoc alterno hoc carminis genere de cantato Libero patri sacrificabãt: vel a τρύγα: idest fece: iungebãt enim hora fecibus ante vsum personæ. In hac autẽ floruere apud græcos Aeschylus, Sophocles, Euripides, Ariõ, Phrynicus, Ion, Acheus, & Philadelphi, Ptolomæi tẽporibus septẽ fuere tragici: quos à stellarum consimili claritate nominarunt Pleiadas. s. Homerus: non ille magnus: sed cuius Homero vocabatur mater: nam & Homeros octo fuisse Archilochus testatur græcus auctor: quod & tãgit in æquiuocis Xenophon, Sositheus, Lycophrõ, Alexãder, Anciades, Soliphanes. Philiscus: apud Romãos Pacuuius, Ennius, Varius, Ouidius maxime à Quintiliano, Cornelio Tacito, & Tertuliano laudatus: post quos Seneca, in quo genere & nos præsertim in Christi horrendo exitio. Comœdia est priuatæ, ciuilisq́; cõditionis sine vllo vitæ periculo & dicta est ἀπὸ τοῦ κώμου sunt enim comæ rusticorum conuenticula. Iuuentus enim attica circumpagos progredi solebat, & quæstus causa tali vti carminũ genere: vel dicitur ἀπὸ τοῦ κωμάζειν: quod est commessatum ire: nam solenni adposito die lasciuiẽtibus choris hoc carmen cõcinebãt. Huic proprium fuit. xxiiii. adhibere saltatores, si-

Tragœdię subiectũ.

Archelaus Euripides.

Tragœdia vnde dicit.

Irrefragabilis vates Horatius.

Tragici. vii. Pleiades.

Homero mater.

Comædia Come.

Comædia vnde.

Saltatores

Saltatores comici.

Saltatores tragici.

Comediarũ materię

cut Tragœdiæ.xv. In Comœdia autem sunt concessi amores, pharetrati Cupidines, senũ trahaces ac morosæ tenacitates, iuuenũ furtiuæ amatiões, meretricũ lupatæ fraudes, seruorũ dolosæ technæ, Lenonum prælibata scrutinia, parasitorũ profunda voracitas, sodaliũ opportunæ opitulationes, militum insurgentes ac gloriosæ, cristæ, matrum indulgentiæ, patruorum inhibitiones legito etiã Apuleium lib. Floridorũ.iii.

Poetæ comici. In hac floruere Susarion, Nulus, Eupolis, Aristophanes, Cratin⁹, Plato (nõ philosophum dico) Pherecrates, Mænãder, Philẽmõ, Philestiõ, Epicarm⁹, Magnes, Crates, Phrynicus. apud nostros Cecilius, Plautus, Næuius, Licinius, Attilius, Terentius, Turpilius, Trabea, Luscius, Ennius. de quorum palma Sedigyti extãt carmina: In Comœdiis primo Romani vsi sunt galeris, nõ personis.

Personarũ vsus. Personis autem primus vsus est

Roscius gallus. præcipuus hystrio Roscius Gallus: eo ꝙ esset idecorus, & oculis obuersis. Sed multa, ac plura in libro de metris discurremus.

Satyrica. Satyrica apud Græcos fuit fabula: in qua, nõ vt tragici poetæ reges, heroasq;, sed satyros penè rusticos ĩduxerũt. res grauitate dignas iocis, lusibusq; immiscentes.

Saltatores satyrici. Satyrarum genuinum fuit tot, quot tragici, habere saltatores: q lusus, risusq; cũ luctibus immiscerent in hac Pratinas excelluit. Apud nos aliud Poematos genus satyra est: quod Lucilius inuenit maledicum, ad omnium vitia carpenda. post illum Varro Attacinus, mox Horatius secutus est, inde Persius, exin Turnus, de quo mẽtionem Sidonius facit: mox Iuuenalis.

Iuuenalis laus. de quo Acro super Horatio loquẽs, ait: Deniq; si Iuuẽalis: nõ scripsisset, nemo isto esset melior: & reuera Iuuenali, quem Satyrographũ adpello, non immerito palmam docti tribuũt. quorũ opinionem in nostro Latinorũ iudicio affirmamus.

Satyrographus. Iuuenalis Satiricis melior.

Mimus. Mim⁹ est sermonis, gestusq; cuiuslibet imitatio, nulla adhibita reuerẽtia: vnde mimum quasi imitatorem

dicimus. & cum alia quoq; poemata idem faciant, tamen quasi priuilegio quodam nomen possedit, quia communiter id retineat. Mimum scripsisse Sophrona quendã referunt, quẽ adeo adprobauit Plato, vt moriens eius Poema sub capite habuisse dicatur. Palliata, quæ à Græcis in latinum versa est, vsus primum est Liuius Andronicus, quem Cecilius, Plaut⁹, & alii plures secuti sunt. Togatæ fabulæ dicuntur, quæ perscriptæ sunt secundũ mores, & habitus hominum togatorum. idest Romanorum, quia vterẽtur togis, velut palliatas Græcas dicimus fabulas à Græcorũ habitu. Togatarũ tot. quot palliatarũ, species sunt. Nã aliæ Prætextæ, aliæ Tabernariȩ, aliæ Attellanȩ, aliæ Planipedes noiantur. Prætextæ, quæ & Prætextatȩ, sunt: quia ferè Regum, aut magistratuũ, qui prætexta utuntur facta comprehenduntur. Tabernariæ dicuntur: qa non Regum, sed vilium personarum, eo quòd tabulis tegerentur, acta designabant. Attellanæ, ab Attella Oscorũ ciuitate vbi primum cœperũt, dicuntur, argumenta, dictaq; iocularia continentes. Planipedes Græci dicunƒ mimi, mimographi quoq;, & mimologia Firmico Iul io, horũ fuere Cynȩdologi, Ityphali, Dicȩlistæ, & alii plures, ideo à latinis planipedes: qa planis: idest nudis: in proscœnium actores introibant, non vt tragici cum cothurnis: non vt comici cum soccis. Togata igitur prætexta similis fuit Tragȩdiæ, Tabernaria comœdiæ, Attellana satyricæ, Planipes mimo. sed de his hacten⁹, cũ apud cȩteros latior sit lectio. Fuȩt Rhyntonicæ q̃dã erãt, (Dõato teste) à Rhyntone vilissimo nugatore Tarẽtio. sed à Pio reprehẽdiƒ, cũ rhyntõicas abiectas viles humiles, interpretaƒ ex sñia Columellæ, qđ nostris adulaƒ aurib⁹.

Mimus vñ Sophrõis
Pœma sub capite Platoni.
Palliata.
Togata.
Togati q
Prætextæ
Prætextis q vtantur.
Tabnariæ
Attellanȩ.
Plãipedes
Mimi.
Mimographi.
mimologi
Cinȩdologi.
Ityphali.
Dicȩlistæ.
Planus.
Cothurn⁹
Tragici.
Soccus comici.
Rhyntonicæ.
Rhynton.
Dõatus reprehẽsus.

¶ De speciebus exegematices. Cap. viii.

Exegematice tris species tantum cõtinet. s. angelticen, Historicen, Didascalien. Angeltice in qua

Angeltice

morales continentur sententiæ: vt Phocylidis Libellus, Horatii Epistolæ, Probi Opusculũ: quod vulgo Catoni perperã tribuunt. Historice, qua genealogie, & alia describuntur fabulamẽta: vt Ouidii Metamorphosis, Hesiodi Theogõia. Didascalice est, qua rerũ natura, aut de syderibus scribitur: vt Lucretii carmina Varronis, & Macri: qui duo (secũdum aliquos) non dicuntur Poetæ, sed Epopœi, sicuti omnes sine figmento aliquid explicantes.

Historiæ.

Didascalice.

Poetę qui Epopęi q.

De speciebus mictes. Cap. ix.

MIcte has habet species, Heroicam, siue epicã, Lyricam à Cicerone melicam dictam, Elegiacam, Dithyrambicam, Iambographiam, Epigrãmatographam, Hymnographam, Asmatographam, Epithalamiographam, Monœdam, Georgicam, Bucolicam, Epos, Rhapsodiam. Heroica, siue epica est, in qua poetę magnifico, grauiq; dicẽdi genere, ac heroico carmine fabulas allegoricas, necnon dilectas, facũdiamq; singularem describũt. Præcipui apud Gręcos hi, Homerus, Hesiodus, Panysis, Antimachus, Pisander. apud Romanos, Vergilius, Cornelius, Seuerus: cui secũdũ locũ daremus (Quintiliano teste) si ad exẽplar primi libri bellum Siculum perscripsisset. Lasciuus quidem Ouidius in heroicis, & nimium sui amator ingenii: sed si quis bene rimetur multiplicem structuram, Nasoni veniã dabimus. Hos secuti sunt, Lucanus, Statius, Valerius Flaccus, & alii. Lyrica, siue melica, in qua vario carminum genere vtuntur vates. Horum chorus quinquaginta viris in circulum stantibus cõstabat, poemataq; lyricorũ canentibus: & hæc in victorum festis, quibus bos dabatur præmium. Vnde quidã eos incessens comicus, Taurophagos nominauit. Elegiaca, in qua poetæ lamentationes hexametro, pentametroq; versu decantant Græcorũ hi præcipui, Callimachus, Philetas, Mimermus. apud nos. Ti

Heroica. Epica.

Cornelii Seueri laus

Ouidius lasciuus.

Lyrica. Melica.

Chorus lyricus.

Taurophagi

Elegiaca

bullus, Propertius Ouidius, Gallus. & dicitur Elegus ab ἐλεῶ, ideſt miſereor. nam mortuis elego accinebāt Romani Cicero de Legibus, cōſtrui vetat ſepulchrū alius quàm qnque dieb⁹ abſoluerint: nec è lapide excitari pri⁹, nec imponi, q̃ quod capiat laudem mortui inciſam: nec plus quatuor verſib⁹, quos elegos Enni⁹ adpellat. Hoc carminis genus Romani dixerunt, Næniam. Dithyrambica, in qua poetæ ferè iidem ſunt, quod lyrici, niſi ꝙ aliquanto plura cōplectantur. Primum ꝙ cum tauro tripodem dono accipiebāt: mox ꝙ eorum poemata ad Dionyſiū, nō ad eos, q in agonibus vicerant, cōpoſita canebātur. Fuerunt ſanè lyrici poetę. x. Steſichorus, Ibic⁹, Bacchillides, Anacreō, Pindarus, Simonides, Alcman, Alcæus, Sappho, & Corinnæ binæ mulieres. Hos autem non tantū lyricos, ſed etiam muſicos fuiſſe dixit Fortunatianus. Dithyrambici autem, qui & Cyclici dicti, Arō Mythemne⁹, Laſſus Hermioneus, necnō Philoxen⁹ Cytherius. at lyricorum principem omnes eſſe referūt Pindarum, & nulli imitabilem, ſi Horatio credimus. Iambographa, in qua poetæ ad comitia proni iambicis vtūtur carminibns: vt Archilochus, Ananias, Hipponax. apud nos Catullus poetarum leno, & Horati⁹. Epigrāmatographa, in qua vates mihtant, ſtatuas, coloſſos, donaria, & id genus alia laudātes, & etiam vituperantes: vt Simonides iunior, Palladeus, Agathias, Homerus, qui plura ſcripſit epigrāmata. apud nos Martialis, Claudianus, Auſonius. Sed (vt eruditorum iudiciū eſt,) nullus adhuc Latinorum cultum edidit epigrāma: id eſt præ ſe ferens illam trāſmarinā Venerē. tamen legito: A. Gellium, lib. xix. ca. ix. q ponit quædā Valerii Aeditui, Porcii Licinii, & Q. uinti Catulli carmina, quibus mūdius, venuſtius, limatius, preſſius, græcum, latinum ue nihil reperiri quicquam putat. Hymnographa, in qua poetæ deorum lau-

Sepulchrū quale.

Nenia.

Dithyrambica.

Lyrici poetæ.

Muſici Poetæ qui & Lyrici.

Cyclici.

Pindarus.

Iambographa.

Poetarū leno Catul.

Epigrāmatograph⁹.

Agathias.

Epigrāma nullum cultū latinū.

Hymnographa.

des scribũt: vt Homerus, Orpheus, Callimach⁹. Scripserunt & Christiani hymnos, Deum vnicũ, ac verũ σωτῆρα. i. Saluatorem laudantes: vt Ambrosius, Sedulius, Prudentius. Asmatographa, in qua vates musicas odas ad lyram, barbitõ, cytharã, sambucam, & ad alia id genus multiiugo carmine, cãtionibusq; canebãt. vt demodocõ Phæacẽ Martis, & Veneris fabulã cecinisse referũt, Automedẽ Phæmiũ Ithacẽsem. Floruere sanè, vt nũc vulgo, cãtores: q de quauis re cantilenas (quas vulgo cãtiones, & latine dicimus) vernacula lingua fabricarũt. vt Dãtes, Petrarcha. & nostra ætate plures, quos, nisi eorum vigeret fama, enumerare contenderem. Epithalamiographa, in qua poetæ nuptiarũ solẽnitates concinũt. vt Hesiodus de Peleo & Thetide: Theocritus de Menelao, & Helena, Ptolemęo, & Beronice. apud nos Catullus de Peleo, & Thetide, Claudianus de nuptiis Honorii. Monœda in qua vnicam personam insignem cum fabulamento poetæ describunt. apud Latinos rari. apud Græcos Theocritum Bionis interitum lugere referunt. Georgica, in qua auctores heroico carmine agriculturæ præcepta complectuntur: vt Hesiodus apud Græcos. apud nos Vergilius: quod Geographum opus adpello, quod Serium dixit Apuleius. Bucolica, in qua poetæ lingua vtuntur rustica. hoc carmen primum Daphnin cõposuisse nõnulli arbitrantur, quem secuti sunt Bion, & Theocritus, quem noster imitatus est Maro: cui Calpurnius & Nemesianus successerunt. Quis nam Buccolici fuerit inuẽtor carminis refert Georgius Valla, lib. xxxviii. cap. iii. Epos est, quando poetæ heroico versu diuinas res heroicas, humanasq; comprehendunt. In quo genere primus apud nos digne scripsit Liuius Andronicus, qui Romanorum gesta octo & decem libris enarrauit, qui & Annales dicti. & dicitur παρὰ τὸ ἔπω τὸ λέγω:

Asmatographa. Cantilena. Cantio. Epithalamiographa. Monœda. Georgica. Virgilii opus. Serium. Geographũ Virgilii opus. Buccolica. Epos. Annales.

quoniam hoc versus verba mutuo respondēt. Rhapsodia est, poema aliqua portiuncula discretum, diuulsumque. & dicitur παρὰ τὸ ῥάπτειν: ꝗ versus in vnum volumen contexantur. vel ꝗ olim Homerici partes carminis in theatralibus circulis cum baculo pronunciabant. Et quia circa Poeticam versamur, nō absonū erit, si omnes poetas Latinos nominatim, & breuiter subiiciam: licet in nostris Triūphis carmine heroico fabricatis, omnes etiā recensuerim: aliquos Petrus crinitus in vnū cōgessit. de Poetis vero apud Græcos scripserunt Zeno Cythieus, & Aristoteles. apud nos. M. Varro, & Vulcatus Sedigitus, quorum opera temporum iniuria conciderunt.

Rhapsodia. Triūphos Quintilianus cōposuit. Quis de poetis scripsit.

ℭ Poetæ latini. Cap. x.

IInanq; apud Romāos floruerūt poetæ, Liuius Andronicus Romanus epicus. i. heroicus, T. Liuius Ro. tragicus, quē Liuius salinator libertate donauit de quo Liui. vii. de bello punico, Q. Enni⁹ (teste Eutropio) Terētinus: vel (vt alii) Rudinus heroicus, Plaut. Sarsinas comicus, Gn. Neuius Cāpan⁹ comic⁹, Statius Cecili⁹ Mediolanēsis comic⁹, M. Pacuuius brūdusinus tragicus, L. Accius Ro. tragicus Terētius Carthaginē. comicus, Lucilius ex arunca vrbe Ausonię satyricus, Titinius Rom. togatarum scriptor Hostilius Ro. annaliū fabricator, Q. Fabi⁹ Lucullus Rom. epicus, Galbius Bassus Rom. satyricus, Sext. Turpilius Rom. comicus, Gn. Matius Rom. mimographus, Afranius Rom. comicus. Fabius Dorsenus Rom. comicus, M. Attilius Rom. tragicus, Qu. Trabeas Rom. comicus. G. Aquilius Rom. comicus Licinius imbres Rom. comicus, Q. Nouius Rom. atellanarū scriptor. Lucretius. Charus Ro. heroicus fuit & alius Lucretius comicus quē fulgēt⁹us citat: q & quēdā Succiū noiat comicū, Callimachus Ro. heroicus antiquus, M. Cornutus. Rom. satyricus. Egna

Liuius Andronicus. T. Liuius. Ennius. Plautus Neuius. Cecilius. Pacuuius. Carthaginensis, Accius Terentius. Lucilius. Afranius Attilius. Aquilius. Lucinius.

Gneus Getulicus epigrammatarius. Sextilius Hæna Getulicus.
Hispañ. prima Cordubẽsis heroicus, Seleius Bassus
Ro. heroicus, Clodius Sabinus, Ro. elegus, C. Pe- Sabinus.
do Albinouanus Ro. epigrãmatarius, Gildas, Britan
nus elegus, sed magis epigrãmatarius, Vulcatius Sedi
gitus Ro. Iambicus, Statius Papinius Neapolitanus Statius.
heroicus, Silius. Italicus Hispa. heroicus, C. Valerius Silius.
Fla. Setinus Patauius. heroicus, D. Iun. Iuuenalis Aq Valerius
nas satyricus, Aruntius Stella Patauinus elegus, M. Fla.
Valerius Martialis. Hisp. Bilbili natus epigrãmat. Sẽ Iuuenalis.
tius. Augur Ro. epigrãmata. Vestricius. Spurina Ro. Martialis.
lyricus, Voconius. Victor Ro. epigrãmat. L. Paulus
Passienus. Ro. uel Vmbrius eleg. I. Annianus Ro.
fescenninographus. M. Murullus. Ro. mimographus
Au. Serenus Ro. lyricus, Vergi. Ro. Cõmimiãbogra
phus. Ruffus F. Auienus Ro. heroicus, Alphius Aui
tus Ro. iãbicus, Septimius natione Afer hymnogra-
ph9, T. Calpurni9. Siculus bucolicograph9 aliũ. à Ful
gentium Calpurnium comicũ citari iuenio, qui & Su Calpurni9
trium noiat comicum, Pindarus Ausonius heroicus. Serenus.
Aurel. Olym, Nemessianus Carthagiñ. Bucolicogr. Ruffus.
Mau. Terẽtianus Carthagi. iambicus. Cl. Claudian9 Terentia-
Alexan. ex Egypto heroicus, D. Ausonius Gal. Bul- nus.
degalen. epigramma. Damasus Hispa. hymnogra. Iu Clau.
uencus Hispan. heroicus, Aur. Prudentius Cle. Ro. Ausonius.
& (vt docti censent) Hispan. heroi. Pontius Pauli- Iuuencus.
nus Burdega. heroi. Licentius Hipponen. heroicus, Prudẽtius
Venantius Honorius Fortunatus Rauennæ eruditus Licentius.
heroicus, Faustus Gal. Vassates, & (vt aliqui) Ludu Fortunat9
neñ. heroi. C. Sol. Sidonius, Apollinaris, Burdegalẽ. Sidonius.
sed (vt ipse ait) Aruernus heroi. Boethus Seuerinus Petronius
Roma. lyricus. Mart. Capella heroi. Carthagi. Petro Mart. cap.
nius Arbiter Ro. satyricus, Sedulius Ro. heroi. Ara-
tur Ro. heroi. Prosper Aqtanicus epigram. Archine
nius Gal. heroi. Lactantius Firmia. elegus, Rhennius

Fā.Rom.heroicus,Proba Falconia Ro.centonogra pha,quæ nouū & vetus ex Virgilii versib⁹cōtexuit testamentū,Sueaius Rom.heroicus. Neoterici etiā aliqui sunt: quorum nec spernēda legūtur carmina vt Dantes Florentin⁹heroicus,Fran.Petrarcha Floren. heroicus,Io.Boccatius Certaldus heroicus,quē magis oratorem dicendum censeo vernaculum, Carolus Aretinus heroicus,Maffeus Vegius Laudēsis,& (vt latinus loquar) Pōpcio politanus heroicus.Frā. Philelphus Mediolañ.heroicus,Ioui⁹Pontan⁹ Neapolitanus heroicus,Michael Marullus Constantino politanus epigrammat.qui duo meo quidem iudicio antiquis comparandi sunt. Angelus Politianus Floren.heroicus,Ioā.Picus Mirādulanus heroicus. Callimachus Rom.elegus, Anselmus nepos Parmensis tragicus,Aureli⁹ Agurellus iābicus. Pacificus Rom. elegus.Ioā.Baptista Carmelita Mantuanus heroic. Pamphilus Saxus Mutinensis epigrāmatographus: & plures alii,quos posteritati comēdādos prętermitto:dii faxint vt Brixianæ vrbi sim honestamēto:cum & nunc ipse aliquod toto nomen in orbe geram. sed de his hactenus.

Neoterici. Dātes flo. Petrarcha Io. Bocca ti⁹ orator vernacul⁹. Pontanus Marullus. Politian⁹. Aur. Agu.

¶Quantum amati poetæ primitus fuerint. Cap.ii.

Vere diuini habendi sunt poetæ,quos ingeniorū fons Homer⁹apud omnes honoris esse demonstrauit participes.Vnde antiqs sub seculis eos nō tātum muneribus,sed etiā amoris vinculo Reges condecorarūt. Proh dedec⁹,cum aliqui,Platonis more, ex vrbibus eiiciendos autument:illud nefandū ostentantes,Homerū velut insaniētem qnquaginta drachmis ab Atheniēsibus mulctatum: & Lacedæmonios Tyrteum mentis impotem dixisse: & archilochi versus è ciuitate exportari iussisse:taceāt obsecro,donec ꝓ poetis nostra edatur Apologia,sed interim videāt, quo honore antiquitus habiti sunt. Audite ideo,ac

Poetæ diuini. Ingeniorū fons Homerus. Cōtra poetas. Pro poetis

animaduertite

animaduertite poetarum cacomastiges. Quis enim tam vestrum myops est,& exoculatus, qui Archelao Macedonum Regi contubernalem fuisse non legerit Euripidem? Anacreonta Polycrati Samiorum tyranno? Hieroni Syracusis Aeschylum,& Simonidē? Nōne (teste Pli.) Mænāder à qbusdam Regibus p legatos, nauibusq; petitus est? L. Plotium Mario, Terentium Lælio familiares fuisse q ignoret est nullus. Nōne Decius Brutus, eo q esse præclarissimi vir ingenii adamauit Accium: Nonne Scipioni fuisse Ennium charissimum in oratione p Archia testatur Cicero? ciuitate Theophanem Mitileneum donauit Pompeius. Titum Liuium tragicum ob ingenii meritum à Liuio Salinatore, cuius liberos erudiebat, libertate donauit Cherilum in Alexandri oble ctamētis fuisse nullus it inficias. Quem coluit Augustus, præter Virgilium? Horatio qs diuitias obtulit? Mecœnas. Antonius ad diuitias extulit Oppianū, Statium laurea Domitianus, Ausonium consulatu donauit Gratianus. Dantem Florentinum sicelidum Rex honorauit Aragonensis Federicus. Franciscum Petrarcham Ioannes Galliarum Rex coluit munificentissimus: & non tantum viuētes, sed etiam fato functos in honore habiti sunt vates. Alexander, cognomēto Magnus, (teferente Pli.) libros Homeri, quem viaticum dicens, cum ense noctu sub puluinari tenebat. Si Plutarcho credimus, Darii scrinio continuisse legitur, qui & Homerum quanti faceret (Flauio Vopisco referente in vita Probi) apud Achillis sepulchrum demonstrauit de quo nostrum tale carmen est, quod non minus delectabit, quàm placebit lege.

Archelaus Rex. Euripides. Anacreō. Policrates Hiero. Aeschylus Simonides Menāder L. Plotius Terentius. Accius. Ennius. Theophanes. T. Liuius. Cherilus. Virgilius. Horatius. Oppianus Statius Ausonius. Dantes. Petrarcha Homerica lib. Alexan. in poetas reuerentia.

Viderat immensum tumulum armipotentis Achilli.
Magnus Alexander cum stetit, & gemuit.
Sic ait: Argolici felix o fama triumphi.
Cui licuit tantæ dicier ore tubæ;

Epigramma nostrū de Alexā.

Quæ tua Dardanios dixit fera bella per hostes:
Et tua bellaci tela cruenta manu.
Te tantum Iliaco laudauit dextera bello:
Dixit & in minimum Pelias hasta diem.
Sed grauis alti sono resonat tuba Homerica bõbo,
Vnde eris in totas viuus olympiadas.

Re vera poetarum ꝓpitius fautor fuit Macedo, qui & euersis Thebis Pindari vatis parci iussit penatibus. Sed ad Homerum reuertar: quo dum careret grammaticus quidam, ab Alcibiade pugno percussus est Atheniense. Præterea (Spartiano teste) Aelius verus Roman. Imperator Ouidianos amores noctu continuisse repertus est: quod nisi cineres poetarum ingeniosissimi amore prosecutus fuisset, amatorios libellos pertractasset nunquam. Quid de alio dicendum iudicauero? qui Platonem poetarum Mantuanum Homerum appellauerit. & vt omnibus maiori sit admirationi, præcipitati in mare Hesiodi corpus ad litus retulerunt delphines, cuius & interfectores tempestate obruti fuerunt. & apud Sarmatas gentem barbaram publica impensa Nasoni Ouidio cõstitutum fuit sepulchrum. Nonne poetis & ipsos deos propitiabiles, beneuolosque fuisse testatur Plinius? si quidem ab Oraculo Archilochi interfectores reprehẽsi sunt. mox & tanquam delitias suas Sophoclem Liber pater sepeliri demandauit, qui & bachantes in arbores commutauit Ciconas, eo quòd Orphea vatem celeberrimum trucidassent. Iam transeo Simonidem, qui diuino admonitu bis ab exitio liberatus est: scilicet & à maris, & triclinii infortunio. Prætereo quod Antipatri Sidonio Poetæ dii concesserint. Non referam quo amore, honoreue me Iacobus Euraldus Heduensium prosequatur Episcopus. Quintianum inter familiares suos primum nominat, Stoæ fauet velut frater essem. Quæ in me contulit enumeratē bo

Alcibiades grammaticus percussus.
Pindarus.
Aeli9 Ro. Imperat.
Ingeniosissimus poetarum.
Plato poetarum.
Hesiodi corpus.
Ouidii sepulchrum.
propitiabilis.
Archilo.
Sophocl.
Orpheus.
Simonid.
Antipater.
Sidonius.
Iacobus.
Vraldus episcopus

na, nisi apud omnes patēs esset commertium. at iam restat, vt quid sit Poeta recenseamus.

Quid sit Poeta, & de eius officio. Ca. XII.

POetam solum sapientē nominari solitum omnis asseuerat posteritas, cui doctrinarum omniū scaturientem cognitionem multi assignant: vt Musæo, Lino, Orpheo, Homero, Pindaro, Hesiodo, attribui videmus. Quamobrem Diuinum adpellat Plato: quasi aliquo Deorum dono, atq; munere cōmendatus mortalibus videatur: sanctum Ennius nominat: non humana sed diuina tentare, atque eo, quo nisi ducente Deo, peruenire non est copia, pergere cognoscitur. Vnde Horatius, non minus scite, quam vere ait: Dices hunc esse poetam Ingenium cui sit, cui mens diuinior, osque Magna sonaturum dic nominis huius honorem. Istis in primo Tuscula. germana loquitur oratorum Achilles Cicero, dicēs: Poetam graue, plenumq; carmen aliquo mentis instinctu effundere. Similiter ingeniosissimus vatum Ouidius Naso Regionalis operis. iiii. Impetus ille sacer, qui vatum pectora nutrit. Idem amatoriæ doctrinæ. iii. Est Deus in nobis, sunt & commercia cœli, Sedibus ætheriis spiritus ille venit. Qui si altius intonasset, fere altitonanti Ioui poetam præposuisset. & quis melius potuisse exprimere? Phineu quid euomis? te poetam dicis, & proterminas? eo quod vno haustu, & spiritu vini vas meri ingurgites, vis Poeta conspici? primo quale sit Poetæ officium discito, Poetæ quale officium esse debeat nōn minus eleganter, quam decenter scribit Horatius: Aut prodesse volunt, aut delectare Poetæ: Aut simul & iucunda, & idonea dicere vitæ. Aliud poetæ officium ab Isidoro Aethim. viii. ponitur: vt sub fabularum delecta

Poeta solus sapiēs. Poeta omniscius. Poeta diuinus. Poeta sanctus. Poeta qs. Achilles oratorum Cicero. Regionale Ouidii opus. Amatoria Ouidii doctrina. Cōtra phineum. Poetæ officium.

Poetica oẽs faculta tes cõtiet. Poema cuius inuentum. Poetica. Historia. Poeticæ species.

tetis numinis particeps fuerit nõ nãciscimur. Quod innuẽs sacratissimus, Plato: ait multa poetas mystica decantare: quæ qdem & ipsi decedente furore vix intelligant. Insuper mellifluus ostendit ille quosdã inep tioris ingenii à furore corripi: insinuans ferè pręclarum opus ac poema non hominis inuẽtum, sed deorum esse immortaliũ. Mox (teste Aristotele) Poetica magis vniuersalia, Historia vero singularia pertractat.

¶ De poeticæ artis speciebus. Cap. vi.

Dramatice. Exegematice. Micte. Cõcatenatum opus Oui. met. Distichorũ in Ouidiũ opus nostrum.

Poeticæ artis species tres esse docti referũt: Actiuam, siue imitatiuam, a Græcis δραματικὴν vel μιμητικὴν dictam. Enarratiuam siue enũciatiuã, quæ Græcorum ἐξηγεματικὴ, vel ἐπαγγελτικὴ dicitur vocabulo. Tertiam communem, vel mixtam: quam Græci κοινὴν, vel μικτὴν nominant. Dramatice est, in qua solæ agunt personæ nulla auctoris interlocutione vt in tragœdiis, comœdiis'ue. Exegematice est, in qua solus poeta loquitur citra personarũ elocutionẽ: vt in carminibus Lucretii. Micte est, in qua & poeta, & personæ eloquuntur. vt in Ouidii metamorphosi: quod opus concatenatum adpello, quia perpetua, ac recta serie omnes concatenatæ sunt fabulæ: super quibus nostrum distichorum iam editum extat Opusculum. Et quia sub iis multe militant species idoneum duxi eas breuiter recensere.

¶ De speciebus dramatices. Cap. vii.

Dramatices species. Tragœdia

Dramaticen multas habere species apud gręcos haud ignotum est. s. Tragicam, Comicam, Satyricam, Mimicam. apud nos Palliatam, Togatam, Prętextam, Tabernariam, Attellanam, Planipedem. Tragœdia est heroicæ cõditionis in aduerso statu cõprehensio: cuius subiectum & materia sunt dolores, lachrymæ, odiũ, cędes, venena, incẽdia, amaritudines

ærũnæ, cordolia, singultus, suspiria, filiorum disiecta membra, domorum infortunia, Furiarum concitationes, & (vt hoc nostro cõcludam pẽtametro) insidiæ, arma, doli, vis, furor, ira, neces. Propterea iambica rabie feruescit carmen tragicum. Ideo Archelao petenti vt Euripides de se Tragœdiã scriberet, Euripidem respondisse aiunt ab eo exorãdum, ne quid accideret quod dignum tragico esset carmine. & dicitur ἀπὸ τοῦ τράγου καὶ τῆς ᾠδῆς: hoc est ab hirco, eo ꝙ donaretur eo animali tragici carminis Poeta. Vnde irrefragabilis vates Horatius: Carmine qui tragico vilem certauit ob hircum. vel quia (vt alii referunt) ꝙ hircus uinearum hostis est, & ob hoc alterno hoc carminis genere de cantato Libero patri sacrificabãt: vel a τρύγα: idest fece: iungebãt enim hora fecibus ante vsum personæ. In hac autẽ floruere apud græcos Aeschylus, Sophocles, Euripides, Ariõ, Phrynicus, Ion, Ache⁹, & Philadelphi, Ptolomæi tẽporibus septẽ fuere tragici: quos à stellarum consimili claritate nominarunt Pleiadas. s. Homerus: non ille magnus: sed cuius Homero vocabatur mater: nam & Homeros octo fuisse Archilochus testatur græcus auctor: quod & tãgit in æquiuocis Xenophon, Sositheus, Lycophrõ, Alexãder, Anciades, Soliphanes. Philiscus: apud Romãos Pacuuius, Ennius, Varius, Ouidius maxime à Quintiliano, Cornelio Tacito, & Tertuliano laudat⁹: post quos Seneca, in quo genere & nos præsertim in Christi horrendo exitio. Comœdia est priuatæ, ciuilisq; cõditionis sine vllo vitæ periculo & dicta est ἀπὸ τῶ κώμου sunt enim comæ rusticorum cõuenticula. Iuuentus enim attica circumpagos progredi solebat, & quæstus causa tali vti carminũ genere: vel dicitur ἀπὸ τοῦ κωμάζειν: quod est commessatum ire: nam solenni adposito die lasciuiẽtibus choris hoc carmen cõcinebãt. Huic proprium fuit. xxiiii. adhibere saltatores, si

Tragœdię subiectũ. Archelaus Euripides. Tragœdia vnde dicit. Irrefragabilis vates Horatius. Tragici. vil. Pleiades. Homero mater. Comædia Come. Comædia vnde. Saltatores Saltatores comici. Saltatores tragici. Comediarũ materię

cut Tragœdiæ.xv. In Comœdia autem sunt concessi amores, pharetrati Cupidines, senũ trahaces ac morosæ tenacitates, iuuenũ furtiuæ amatiões, meretricũ lupatæ fraudes, seruorũ dolosæ technæ, Lenonum prælibata scrutinia, parasitorũ profunda voracitas, sodaliũ opportunæ opitulationes, militum insurgentes ac gloriosæ cristæ, matrum indulgentiæ, patruorum inhibitiones legito etiã Apuleium lib. Floridorũ.iii.

Poetæ comici. In hac floruere Susarion, Nulus, Eupolis, Aristophanes, Cratin⁹, Plato (nõ philosophum dico) Pherecrates, Mænãder, Philẽmõ, Philestiõ, Epicarm⁹, Magnes, Crates, Phrynicus. apud nostros Cecilius, Plautus, Næuius, Licinius, Attilius, Terentius, Turpilius, Trabea, Luscius, Ennius. de quorum palma Sedigyti extãt carmina. In Comœdiis primo Romani vsi sunt galeris, nõ personis. Personis autem primus vsus est præcipuus hystrio Roscius Gallus: eo ꝙ esset idecorus, & oculis obuersis. Sed multa, ac plura in libro de metris discurremus.

Personarũ vsus.

Roscius gallus.

Satyrica. Satyrica apud Græcos fuit fabula: in qua, nõ vt tragici poetæ reges, heroasq;, sed satyros pene rusticos ĩduxerũt. res grauilate dignas iocis, lusibusq; immiscentes. Satyrarum genuinum fuit tot, quot tragici, habere saltatores: q lusus risusq; cũ luctibus immiscerent in hac Pratinas excelluit. Apud nos aliud Poematos genus satyra est: quod Lucilius inuenit maledicum, ad omniun vitia carpenda. post illum Varro Attacinus, mox Horatius secutus est, in de Persius, exin Turnus, de quo mẽtionem Sidonius facit: mox Iuuenalis. de quo Acro super Horatio loquẽs, ait: Deniq; si Iuuẽalis: nõ scripsisset, nemo isto esset melior: & reuera Iuuenali, quem Satyrographũ adpello, non immerito palmam docti tribuũt. quorũ opinionem in nostro Latinorũ iudicio affirmamus.

Saltatores satyrici.

Iuuenalis laus.

Satyrographus.

Iuuenalis Satiricis melior.

Minius. Mim⁹ est sermonis, gestusq; cuiuslibet imitatio, nulla adhibita reuerẽtia: vnde mimum quasi imitatorem

dicimus, & cum alia quoq; poemata idem faciant, tamen quasi priuilegio quodam nomen possedit, quia communiter id retineat. Mimum scripsisse Sophrona quendá referunt, quē adeo adprobauit Plato, vt moriens eius Poema sub capite habuisse dicatur. Palliata, quæ à Græcis in latinum versa est, vsus primum est Liuius Andronicus, quem Cecilius, Plaut⁹, & alii plures secuti sunt. Togatæ fabulæ dicuntur, quæ perscriptæ sunt secundū mores, & habitus hominum togatorum. idest Romanorum, quia vterētur togis, velut palliatas Græcas dicimus fabulas à Græcorū habitu. Togatarū tot. quot palliatarū, species sunt. Nā aliæ Prætextæ, aliæ Tabernarię, aliæ Attellanę, aliæ Planipedes noīantur. Prætextæ, quæ & Prætextatę, sunt: quia ferè Regum, aut magistratuū, qui prætexta utuntur facta comprehenduntur. Tabernariæ dicuntur: qa non Regum, sed vilium personarum, eo quòd tabulis tegerentur, acta designabant. Attellanæ, ab Attella Oscorū ciuitate vbi primum cœperūt, dicuntur, argumenta, dictaq́; iocularia continentes. Planipedes Græci dicunt mimi, mimographi quoq;, & mimologia Firmico Iul io, horū fuere Cynędologi, Ityphali, Dicęlistæ, & alii plures, ideo à latinis planipedes: qa planis: idest nudis: in proscœnium actores introibant, non vt tragici cum cothurnis: non vt comici cum soccis. Togata igitur prætexta similis fuit Tragędiæ, Tabernaria comœdiæ, Attellana satyricæ, Planipes mimo. sed de his hacten⁹, cū apud cęteros latior sit lectio. Tūēt Rhyntonicæ q̄dá erāt; (Dōato teste) à Rhyntone vilissimo nugatore Tarētio. sed à Pio reprehēdit, cū rhyntōicas abiectas viles humiles, interpretat ex snia Columellæ, qđ nostris adulat aurib⁹.

Mimus vñ Sophrōis Poema sub capite Platoni. Palliata. Togata. Togati q̄ Prætextæ Prætextis q̄ vtantur. Tabnariæ Attellanę. Plāipedes Mimi. Mimographi. mimologi Cinedologi. Ityphali. Dicęlistæ. Planus. Cothurn⁹ Tragici. Soccus comici. Rhyntonicæ. Rhynton. Dōatus reprehēsus. Angeltice

¶De speciebus exegematices. Cap. viii.

EXegematice tris species tantum cōtinet. s. angelticen, Historicen, Didascalien. Angeltice in qua

morales continentur sententiæ: vt Phocylidis Libellus, Horatii Epistolæ, Probi Opusculũ: quod vulgo Catoni perperã tribuunt. Historice, qua genealogie, & alia describuntur fabulaméta: vt Ouidii Metamorphosis, Hesiodi Theogõia. Didascalice est, qua rerũ natura, aut de syderibus scribitur: vt Lucretii carmina Varronis, & Macri: qui duo (secũdum aliquos) non dicuntur Poetæ, sed Epopœi, sicuti omnes sine figmento aliquid explicantes.

Historiæ.

Didascalice.

Poetę qui Epopęi q.

De speciebus mictes. Cap. ix.

Micte has habet species, Heroicam, siue epicã, Lyricam à Cicerone melicam dictam, Elegiacam, Dithyrambicam, Iambographiam, Epigrãmatographam, Hymnographam, Asmatographam, Epithalamiographam, Monœdam, Georgicam, Bucolicam, Epos, Rhapsodiam. Heroica, siue epica est, in qua poetę magnifico, grauiq; dicẽdi genere, ac heroico carmine fabulas allegoricas, necnon dilectas, facũdiamq; singularem describũt. Præcipui apud Gręcos hi, Homerus, Hesiodus, Panysis, Antimachus, Pisander. apud Romanos, Vergilius, Cornelius, Seuerus: cui secũdũ locũ darem⁹ (Quintiliano teste) si ad exẽplar primi libri bellum Siculum perscripsisset. Lasciuus quidem Ouidius in heroicis, & nimium sui amator ingenii: sed si quis bene rimetur multiplicem structuram, Nasoni veniã dabimus. Hos secuti sunt, Lucanus, Statius, Valerius Flaccus, & alii. Lyrica, siue melica, in qua vario carminum genere vtuntur vates. Horum chorus quinquaginta viris in circulum stantibus cõstabat, poemataq; lyricorũ canentibus: & hæc in victorum festis, quibus bos dabatur præmium. Vnde quidã eos incessens comicus, Taurophagos nominauit. Elegiaca, in qua poetæ lamentationes hexametro, pentametroq; versu decantant Græcorũ hi præcipui, Callimachus, Philetas, Mimerm⁹. apud nos. Ti

Heroica.
Epica.

Cornelii Seueri la⁹

Ouidius lasciuus.

Lyrica.
Melica.
Chorus lyricus.

Taurophagi

Elegiaca

bullus, Propertius Ouidius, Gallus. & dicitur Elegus ab ἐλέω, ideſt miſereor. nam mortuis elego accinebāt Romani Cicero de Legibus, cōſtrui vetat ſepulchrū alius quàm qnque dieb⁹ abſoluerint: nec è lapide excitari pri⁹, nec imponi, q̄ quod capiat laudem mortui inciſam: nec plus quatuor verſib⁹, quos elegos Enni⁹ adpellat. Hoc carminis genus Romani dixerunt, Næniam. Dithyrambica, in qua poetæ ferè iidem ſunt, quod lyrici, niſi ꝙ aliquanto plura cōplectantur. Primum ꝙ cum tauro tripodem dono accipiebāt: mox ꝙ eorum poemata ad Dionyſiū, nō ad eos, q in agonibus vicerant, cōpoſita canebātur. Fuerunt ſanè lyrici poetę. x. Steſichorus, Ibic⁹, Bacchillides, Anacreō, Pindarus, Simonides, Alcman, Alcæus, Sappho, & Corinnæ binæ mulieres. Hos autem non tantū lyricos, ſed etiam muſicos fuiſſe dixit Fortunatianus. Dithyrambici autem, qui & Cyclici dicti, Ariō Mythemne⁹, Laſſus Hermioneus, necnō Philoxen⁹ Cytherius. at lyricorum principem omnes eſſe referūt Pindarum, & nulli imitabilem, ſi Horatio credimus. Iambographa, in qua poetæ ad comitia proni iambicis vtūtur carminibus: vt Archilochus, Ananias, Hipponax. apud nos Catullus poetarum leno, & Horati⁹. Epigrāmatographa, in qua vates militant, ſtatuas, coloſſos, donaria, & id genus alia laudātes, & etiam vituperantes: vt Simonides iunior, Palladeus, Agathias, Homerus, qui plura ſcripſit epigrāmata. apud nos Martialis, Claudianus, Auſonius. Sed (vt eruditorum iudiciū eſt,) nullus adhuc Latinorum cultum edidit epigrāma: id eſt præ ſe ferens illam trāſmarinā Venerē. tamen legito: A. Gellium, lib. xix. ca. ix. q ponit quædā Valerii Aeditiui, Porcii Licinii, & Quinti Catulli carmina, quibus mūdius, venuſtius, limatius, preſſius, græcum, latinum ue nihil reperiri quicquam putat. Hymnographa, in qua poetæ deorum lau-

Sepulchrū quale.

Nenia.

Dithyrambica.

Lyrici poetæ.

Muſici Poetæ qui & Lyrici.

Cyclici.

Pindarus.

Iambographa.

Poetarū leno Catul.

Epigrāmatograph⁹.

Agathias.

Epigrāma nullum cultū latinū.

Hymnographa.

des scribūt: vt Homerus, Orpheus, Callimach⁹. Scripserunt & Christiani hymnos, Deum vnicū, ac verū σωτῆρα. i. Saluatorem laudantes: vt Ambrosius, Sedulius, Prudentius. Asmatographa, in qua vates musicas odas ad lyram, barbitō, cytharā, sambucam, & adalia id genus multiiugo carmine, cātionibusq; canebāt. vt demodocō Phæacē Martis, & Veneris fabulā cecinisse referūt, Automedē Phæmiū Ithacēsem. Floruere sanè, vt nūc vulgo, cātores: q de quauis re cantilenas (quas vulgo cātiones, & latine dicimus) vernacula lingua fabricarūt. vt Dātes, Petrarcha. & nostra ætate plures, quos, nisi eorum vigeret fama, enumerare contenderem. Epithalamiographa, in qua poetæ nuptiarū solēnitates concinūt. vt Hesiodus de Peleo & Thetide: Theocritus de Menelao, & Helena, Ptolemęo, & Beronice. apud nos Catullus de Peleo, & Thetide, Claudianus de nuptiis Honorii. Monœda in qua vnicam personam insignem cum fabulamento poetæ describunt, apud Latinos rari. apud Græcos Theocritum Bionis interitum lugere referunt. Georgica, in qua auctores heroico carmine agriculturæ præcepta complectuntur: vt Hesiodus apud Græcos. apud nos Vergilius: quod Geographum opus adpello, quod Serium dixit Apuleius. Bucolica, in qua poetæ lingua vtuntur rustica. hoc carmen primum Daphnin cōposuisse nōnulli arbitrantur, quem secuti sunt Bion, & Theocritus, quem noster imitatus est Maro: cui Calpurnius & Nemesianus successerunt. Quis nam Buccolici fuerit inuētor carminis refert Georgius Valla, lib. xxxviii. cap. iii. Epos est, quando poetæ heroico versu diuinas res heroicas, humanasq; comprehendunt. In quo genere primus apud nos digne scripsit Liuius Andronicus, qui Romanorum gesta octo & decem libris enarrauit, qui & Annales dicti. & dicitur παρὰ τὸ ἔπω τὸ λέγω:

Asmatographa.

Cantilena

Cantio.

Epithalamiographa.

Monœda

Georgica.

Virgilii opus.

Serium.

Geographū Virgilii opus

Buccolica

Epos.

Annales.

quoniam hoc verſus verba mutuo reſpondēt. Rhapſodia eſt, poema aliqua portiuncula diſcretum, diuiſumque. & dicitur παρὰ τὸ ῥάπτειν: q̧ verſus in vnum volumen contexantur. vel q̧ olim Homerici partes carminis in theatralibus circulis cum baculo pronunciabant. Et quia circa Poeticam verſamur, nō abſonū erit, ſi omnes poetas Latinos nominatim, & breuiter ſubiiciam: licet in noſtris Triūphis carmine heroico fabricatis, omnes etiā recenſuerim: aliquos Petrus crinitus in vnū cōgeſſit. de Poetis vero apud Græcos ſcripſerunt Zeno Cythieus, & Ariſtoteles. apud nos. M. Varro, & Vulcatus Sedigitus, quorum opera temporum iniuria conciderunt.

Rhapſodia. Triūphos Quintilianus cōpoſuit. Quis de poetis ſcripſit.

ℂ Poetæ latini. Cap. x.

I nanq; apud Romāos floruerūt poetæ, Liuius Andronicus Romanus epicus. i. heroicus, T. Liuius Ro. tragicus, quē Liuius ſalinator libertate donauit de quo Liui. vii. de bello punico, Q. Enni⁹ (teſte Eutropio) Terētinus: vel (vt alii) Rudinus heroicus, Plaut. Sarſinas comicus, Gn. Neuius Cāpan⁹ comic⁹, Statius Cecili⁹ Mediolanēſis comic⁹, M. Pacuuius brūduſinus tragicus, L. Accius Ro. tragicus Terētius Carthaginē. comicus, Lucilius ex arunca vrbe Auſoniȩ ſatyricus, Titinius Rom. togatarum ſcriptor Hoſtilius Ro. annaliū fabricator, Q. Fabi⁹ Lucullus Rom. epicus, Galbius Baſſus Rom. ſatyricus, Sext. Turpilius Rom. comicus, Gn. Matius Rom. mimographus, Afranius Rom. comicus. Fabius Dorſenus Rom. comicus, M. Attilius Rom. tragicus, Qu. Trabeas Rom. comicus. G. Aquilius Rom. comicus Licinius imbres Rom. comicus, Q. Nouius Rom. atellanarū ſcriptor. Lucretius. Charus Ro. heroicus fuit & alius Lucretius comicus quē fulgēt⁹ citat: q & quēdā Succiū noīat comicū, Callimachus Ro. heroicus antiquus, M. Cornutus. Rom. ſatyricus. Egna

Liuius Andronicus. T. Liuius. Ennius. Plautus Neuius. Cecilius. Pacuuius. Carthagienſis, Accius Terentius. Lucilius. Afranius. Attilius. Aquilius. Licinius.

Gneus Getulicus epigrammatarius. Sextilius Hæna Hispañ. prima Cordubēsis heroicus, Seleius Bassus Ro. heroicus, Clodius Sabinus, Ro. elegus, C. Pe-do Albinouanus Ro. epigrāmatarius, Gildas, Britannus elegus, sed magis epigrāmatarius, Vulcatius Sedigitus Ro. Iambicus, Statius Papinius Neapolitanus heroicus, Silius. Italicus Hispa. heroicus, C. Valerius Fla. Setinus Patauius. heroicus, D. Iun. Iuuenalis Aquinas satyricus, Aruntius Stella Patauinus elegus, M. Valerius Martialis. Hisp. Bilbili natus epigrāmat. Sētius. Augur Ro. epigrāmata. Vestricius. Spurina Ro. lyricus, Voconius. Victor Ro. epigrāmat. L. Paulus Passienus. Ro. uel Vmbrius eleg. I. Annianus Ro. fescennographus. M. Murullus. Ro. mimographus Au. Serenus Ro. lyricus, Vergi. Ro. C ōmimiābographus. Ruffus F. Auienus Ro. heroicus, Alphius Auitus Ro. iābicus, Septimius natione Afer hymnographus, T. Calpurnius. Siculus bucolicographus aliū. à Fulgentium Calpurnium comicū citari īuenio, qui & Sutrium noiat comicum, Pindarus Ausonius heroicus. Aurel. Olym, Nemessianus Carthagiñ. Bucolicogr. Mau. Terētianus Carthagi. iambicus. Cl. Claudianus Alexan. ex Egypto heroicus, D. Ausonius Gal. Bur-degalen. epigramma. Damasus Hispa. hymnogra. Iuuencus Hispan. heroicus, Aur. Prudentius Cle. Ro. & (vt docti censent) Hispan. heroi. Pontius Paulinus Burdega. heroi. Licentius Hipponen. heroicus, Venantius Honorius Fortunatus Rauennæ eruditus heroicus, Faustus Gal. Vassates, & (vt aliqui) Ludunenñ. heroi. C. Sol. Sidonius, Apollinaris, Burdegalē. sed (vt ipse ait) Aruernus heroi. Boethus Seuerinus Roma. lyricus. Mart. Capella heroi. Carthagi. Petronius Arbiter Ro. satyricus, Sedulius Ro. heroi. Aratur Ro. heroi. Prosper Aqtanicus epigram. Archinenius Gal. heroi. Lactantius Firmia. elegus, Rhennius

Getulicus. Sabinus. Statius. Silius. Valerius Fla. Iuuenalis. Martialis. Calpurnius Serenus. Ruffus. Terentianus. Clau. Ausonius. Iuuencus. Prudētius Licentius. Fortunatus Sidonius. Petronius Mart. cap.

Frā.Rom.heroicus, Proba Falconia Ro.centonogra pha, quæ nouū & vetus ex Virgilii versib⁹cōtexuit testamentū, Sueaius Rom.heroicus. Neoterici etiā aliqui sunt: quorum nec sperněda legūtur carmina vt Dantes Florentin⁹heroicus, Fran.Petrarcha Floren. heroicus, Io.Boccatius Certaldus heroicus, quē magis oratorem dicendum censeo vernaculum, Carolus Aretinus heroicus, Maffeus Vegius Laudēsis, & (vt latinus loquar) Pōpeio politanus heroicus. Frā. Philelphus Mediolan̄.heroicus, Ioui⁹Pontan⁹ Neapolitanus heroicus, Michael Marullus Constantinopolitanus epigrammat. qui duo meo quidem iudicio antiquis comparandi sunt. Angelus Politianus Floren.heroicus, Ioā.Picus Mirādulanus heroicus. Callimachus Rom.elegus, Anselmus nepos Parmensis tragicus, Aureli⁹ Agurellus iābicus. Pacificus Rom. elegus. Ioā.Baptista Carmelita Mantuanus heroic. Pamphilus Saxus Mutinensis epigrāmatographus: & plures alii, quos posteritati comēdādos prętermitto: dii faxint vt Brixianæ vrbi sim honestamēto: cum & nunc ipse aliquod toto nomen in orbe geram. sed de his hactenus.

Neoterici. Dātes flo. Petrarcha Io. Boccati⁹ orator vernacul⁹. Pontanus Marullus. Politian⁹. Aur. Agu.

¶ Quantum amati poetæ primitus fuerint. Cap. ii.

Vere diuini habendi sunt poetæ, quos ingeniorū fons Homer⁹apud omnes honoris esse demonstrauit participes. Vnde antiqs sub seculis eos nō tātum muneribus, sed etiā amoris vinculo Reges condecorarūt. Proh dedec⁹, cum aliqui, Platonis more, ex vrbibus eiiciendos autument: illud nefandū ostentantes, Homerū velut insaniētem qnquaginta drachmis ab Atheniēsibus mulctatum: & Lacedæmonios Tyrteum mentis impotem dixisse: & archilochi versus è ciuitate exportari iussisse: taceāt obsecro, donec ꝓ poetis nostra edatur Apologia, sed iterim videāt, quo honore antiquitus habiti sunt. Audite ideo, ac

Poetæ diuini. Ingeniorū fons Homerus. Cōtra poetas. Pro poetis

animaduertite

animaduertite poetarum cacomastiges. Quis enim tam vestrum myops est, & exoculatus, qui Archelao Macedonum Regi contubernalem fuisse non legerit Euripidem? Anacreonta Polycrati Samiorum tyranno? Hieroni Syracusis Aeschylum, & Simonidē? Nōne (teste Pli.) Mænāder à qbusdam Regibus p legatos, nauimq; petitus est? L. Plotium Mario, Terentium Lælio familiares fuisse q ignoret est nullus. Nōne Decius Brutus, eo q esse præclarissimi vir ingenii adamauit Accium: Nonne Scipioni fuisse Ennium charissimum in oratione p Archia testatur Cicero? ciuitate Theophanem Mitileneum donauit Pompeius. Titum Liuium tragicum ob ingenii meritum à Liuio Salinatore, cuius liberos erudiebat, libertate donauit Cherilum in Alexandri oblectamētis fuisse nullus it inficias. Quem coluit Augustus, præter Virgilium? Horatio qs diuitias obtulit? Mecœnas. Antonius ad diuitias extulit Oppianū, Statium laurea Domitianus, Ausonium consulatu donauit Gratianus. Dantem Florentinum sicelidum Rex honorauit Aragonensis Federicus. Franciscum Petrarcham Ioannes Galliarum Rex coluit munificentissimus: & non tantum viuētes, sed etiam fato functos in honore habiti sunt vates. Alexander, cognomēto Magnus, (referente Pli.) libros Homeri, quem viaticum dicens, cum ense noctu sub puluinari tenebat. Si Plutarcho credimus, Darii scrinio continuisse legitur, qui & Homerum quanti faceret (Flauio Vopisco referente in vita Probi) apud Achillis sepulchrum demonstrauit de quo nostrum tale carmen est, quod non minus delectabit, quàm placebit lege.

Archelaus Rex. Euripides. Anacreō. Policrates Hiero. Aeschylus Simonides Menāder L. Plotius Terentius. Accius. Ennius. Theophanes. T. Liuius. Cherilus. Virgilius. Horatius. Oppianus Statius Ausonius. Dantes. Petrarcha Homerica lib. Alexan. in poetas reuerentia.

Viderat immensum tumulum armipotentis Achilli.
Magnus Alexander cum stetit, & gemuit.
Sic ait: Argolici felix o fama triumphi.
Cui licuit tantæ dicier ore tubæ;

Epigramma nostrū de Alexā.

Quæ tua Dardanios dixit fera bella per hostes:
Et tua bellaci tela cruenta manu.
Te tantum Iliaco laudauit dextera bello:
Dixit & in minimum Pelias hasta diem.
Sed grauis alti sono resonat tuba Homerica bõbo,
Vnde eris in totas viuus olympiadas.

Re vera poetarum ꝓpitius fautor fuit Macedo, qui & euersis Thebis Pindari vatis parci iussit penatibus. Sed ad Homerum reuertar: quo dum careret grammaticus quidam, ab Alcibiade pugno percussus est Atheniense. Præterea (Spartiano teste) Aelius verus Roman. Imperator Ouidianos amores noctu continuisse repertus est: quod nisi cineres poetarum ingeniosissimi amore prosecutus fuisset, amatorios libellos pertractasset nunquam. Quid de alio dicendum iudicauero? qui Platonem poetarum Mantuanum Homerum appellauerit. & vt omnibus maiori sit admirationi, præcipitati in mare Hesiodi corpus ad litus retulerunt delphines, cuius & interfectores tempestate obruti fuerunt: & apud Sarmatas gentem barbaram publica impensa Nasoni Ouidio cõstitutum fuit sepulchrum. Nonne poetis & ipsos deos propitiabiles, beneuolosque fuisse testatur Plinius? siquidem ab Oraculo Archilochi interfectores reprehẽsi sunt. mox & tanquam delitias suas Sophoclem Liber pater sepeliri demandauit, qui & bachantes in arbores commutauit Ciconas, eo quòd Orphea vatem celeberrimum trucidassent. Iam transeo Simonidem, qui diuino admonitu bis ab exitio liberatus est: scilicet & à maris, & triclinii infortunio. Prætereo quod Antipatri Sidonio Poetæ dii concesserint. Non referam quo amore, honoreue me Iacobus Euraldus Heduensium prosequatur Episcopus. Quintianum inter familiares suos primum nominat, Stoæ fauet velut frater essem. Quæ in me contulit enumeratẽ bo

Alcibiades grammaticus percussus. Pindarus. Aeli⁹ Ro. Imperat. Ingeniosissimus poetarum. Plato poetarum. Hesiodi corpus. Ouidii sepulchrum. propitiabilis. Archilo. Sophocl. Orpheus. Simonid. Antipater. Sidonius. Iacobus. Vraldus episcopus

na, nisi apud omnes patẽs esset commertium. at iam restat, vt quid sit Poeta recenseamus.

¶ Quid sit Poeta, & de eius officio. Ca. XII.

Poetam solum sapientẽ nominari solitum omnis asseuerat posteritas, cui doctrinarum omniũ scaturientem cognitionem multi assignant: vt Musæo, Lino, Orpheo, Homero, Pindaro, Hesiodo, attribui videmus. Quamobrem Diuinum adpellat Plato: ꝙ quasi aliquo Deorum dono, atq; munere commendatus mortalibus videatur: sanctum Ennius nominat: ꝙ non humana sed diuina tentare, atque eo, quo nisi ducente Deo, peruenire non est copia, pergere cognoscitur. Vnde Horatius, non minus scite, quam vere ait: Dices hunc esse poetam Ingenium cui sit, cui mens diuinior, osque Magna sonaturum dic nominis huius honorem. Istis in primo Tuscula. germana loquitur oratorum Achilles Cicero, dicẽs: Poetam graue, plenumq; carmen aliquo mentis instinctu effundere. Similiter ingeniosissimus vatum Ouidius Naso Regionalis operis. iiii. Impetus ille sacer, qui vatum pectora nutrit. Idem amatoriæ doctrinæ. iii. Est Deus in nobis, sunt & commercia cœli, Sedibus ætheriis spiritus ille venit. Qui si altius intonasset, fere altitonanti Ioui poetam præposuisset. & quis melius potuisse exprimere? Phineu quid euomis? te poetam dicis, & proterminas? eo quòd vno haustu, & spiritu vini vas meri ingurgites, vis Poeta conspici? primo quale sit Poetæ officium discito, Poetæ quale officium esse debeat non minus eleganter, quam decenter scribit Horatius: Aut prodesse volunt, aut delectare Poetæ: Aut simul & iucunda, & idonea dicere vitæ. Aliud poetæ officium ab Isidoro Aethim. viii. ponitur: vt sub fabularum delecta

Poeta solus sapiẽs.
Poeta oncniscius.
Poeta diuinus.
Poeta sanctus.
Poeta qs.
Achilles. oratorum Cicero.
Regionale Ouidii opus.
Amatoria Ouidii doctrina.
Cõtra phineum.
Poetæ officium.

Fictionum cortex. bili nube, & iucundo fictionum cortice, aliquid ueræ naturæ, ac philoſophiæ deprehendatur. Icciſco ait Fabula aĩa Poematis. Ariſtoteles: Fabulam tanquam animam eſſe Poematis. Quod etiam in Genealog. docet Boccatius. Hic Poeta proſaicus. obiter non inſulſum erit, ſi Poetam Proſaicum Apuleium, & Hiſtoriopium poetam Lucanum adpellari Poeta hiſtoricus. admonuerim. Hæc dixiſſe uolui: vt floridior, magiſque multiplex hæc prima habeatur Epographia.

Poetica licentia.

Quid ſit Poetica licentia. Cap. XIII.

POeticam licentiã vſurpari à quibuſdam triuialibus, & vmbracticis vidim⁹. Quorum ſua tanti dementia eſt: vt contra regulas, rationes, artemq́, ꝓgredi conceſſum eſſe opinetur. Poetica autẽ licentia eſt: vt ſi ſolutionibus vtamur ſæpius: ſi colliſiones aliquando non admittamus: ſi vnũ pro quolibet ponamus ſigno: vt eſt apud Macrobiũ: ſi vocalem longã vocali ſequente breuiemus: ſi derelictis grãmaticorũ nugis latum iter capeſſamus, quo ad differẽtias. Non autem eſt licentia poetica in ſyllabis aberrare, ſtylum euertere, humilia extollere, ſuperba deprimere, cõnectẽda diſſoluere, diſſoluenda vincire, ſolida exinanire, caſſa roborare, lugubria hilarare, gaudia lugẽtib⁹ Vices doleo. verbis recẽſere, alte incipere, depreſſius deſinere: ſed Iupiter lapideus. dementiã potius dicam bacchicam. Hei non poſſum quin vices doleam. Scribimus indocti, doctiq́; poemata paſſim: vt Venuſinus ait. Quæ carmina hodie in lucem prodeunt? in iis nullus ſenſus, hic nulla carminis ratio, nullus ordo, lepores nulli, nulla ſcientia, Auctoris gratia. nil literatio dignum cõmercio, omnes licẽtioſi: ¡in omniũ ore licentia ſemper, non expers loquor, & carminibus indulgeo, indulgeboq́;, ſi viuere nobis Fata diu dederint. Teſtari aſſeuerãter Iouem poſſum lapi-

deum, me adhuc carmen non deduxiſſe claudicās ni ſi impreſſorum ſint labeculæ, an propter carminnm paucigraphiā? non certe: cum me & diecula ſola mille verſiculos componere, qui experti ſunt, nouere. Hic ſuperſedeo: cum nihil turpius ſit, quā ſeipſum extollere me extollant plura edita, ac edenda volumina: qbus non ſolum hoīum gratiā, ſed adepti ſumus immortalitatem. In poſterū ſcripta nō durabunt forte, edidi tamen tanq̄ duratura. De poetica licentia in libro de metris latius diximus: & ſcitu nec indignum eſt, non ſemp Maronem licentiæ temeritatem amaſſe, vt ex Macrobio legimus. Poeticæ etiam licentiæ Strabo primo Geograp. meminit. Vergilius non amat licentiam.

Quid īter Poeticā, & Metricā artē differat. Ca. xiiii.

ARtis poeticæ mores ſtylum, inter, affectus, ordinem, Poeta vt ſeruet, documentū eſt, ut poteſt videri apud Horatium, non aūt penitus carminis rationem, vt male ſenſit Mancinellus alioq exquiſitiſſimus: vnde vellicatur à Scauro apud Senecam Ouid. Metamor. xiii. quòd minus præcepta ſeruauerit: eo q̄ minorem non eſſe virtutem ſcire Deſinere, quam loq inuuat. Sunt enim Ouidii verba in prællegato libro: vbi ait de tumulo Polyxenæ, cū Polixena eſſet adducta Achillis imolanda tumulo Hecuba inqt Cinis ipſe ſepulti. In genus hoc ſæuit poterat eſſe cōtētus (ait Scaurus) adiecit: Tumulo quoq; ſenſimus hoſtem. neq; hoc cōtētus, adiecit: Aeacidæ fæcūda fui. Vbi ſi velimus gementis matris naturā rimari, & affectum, potius Ouidio, q̄ Scauro adhærebimus, quod latius in noſtris dubitatiōibus diſputauimus. Verūtamen in affectu vt in triſti, cum videatur ludere, à Seneca damnantur Metamorpho. primo vbi de diluuio loqtur quem & in dubitationibus excuſabo, aut

Ars poetica. Mancinellus male ſentit. Ouidius Velicatus. Ouidius defeſus. Scauro nō hereo. Ouidius dānatus.

Vergilius damnatur. Vergil. defenditur. Contra donatum. Ennius sine arte.

excusare viriliter cōnabor. Præterea à Donato in Eunuchum damnatur Maro, & negligens habetur, cum post occisum Mezentium non facta noctis mētione statim intulit: Oceanum interea surgens Aurora reliquit: vtinam Donatus ipse sugillator non esset negligentior: quis nanq; putet mane venisse, aut venturũ, nisi prius nox abierit? Placet ideo vt legas Seruiũ pri. Cōmētario, vbi Virgilius ait: Et iā finis erat. q. i. æ. s. Ideo lectos hæc adnotasse volui, vt circa hæc artē versari cognosceres poeticam. de qua etiam Seruius Mox quātum in poesi ars valeat Enniano vel notum est defectu: q ab Ouidio dicitur, Ennius īgenio maximus, arte rudis. Notum insuper illud Vergilii est, cũ Ennium præ manibus haberet, interrogatus qd faceret, inquit: Se aurum ex Enniano stercore colligere.

Ennii stercus.

Ars metrica.

Ars autem metrica est, in qua metrorum genera, & syllabarum demonstratur quantitas: vt apud Terentianum, Seruiũ, Probum, Victorinũ, Capellam videri potest. Itaq; omissa arte poetica, metricā exequemur & primo de pede, sine quo incedere ars metrica proculdubio impos est, qa eo carmine & numeri īcedere vidētur, sicut gressu, pedibusue animalia ingrediūtur.

De Pede. Cap. XV.

Pedis diffinitio.

PEdem subleuationem esse, ac positionē duarum ampliusue syllabarum spatio comprehēsam Diomedes diffinit: aut: Pes est metrica syllabarum cōstructio, & numeri prima congressio per legitimos, & necessarios sonos iuncta cum certa temporum obseruatione: & nisi duæ, aut plures deueniant syllabæ, quæ arsim, & thesim, aut econtrario faciant, pes nullo pacto dici potest. Pedũ autem alii bisyllabi, alii trisyllabi, alii duplices, vt appellāt Donatus, & Cæsius Bassus: quos tamen aliqui neoterici tetrasyllabos vocāt.

Non desinunt insuper, qui addūt pentasyllabos, nos vero etiam hexasyllabos. i. sex syllabarum adponemus, quos lector hic subiicio.

Pedes bisyllabi numero quatuor temporum. xii. Cap. XVI.

Spondeus. l. l. vt musas, qui & Pontificius dicitur nomen trahit ἀπὸ τῆς σπονδῆς: hoc est a libatione. Nam in templis spōdaica carmina componebāt, ne libantes sonum abominosæ audirent vocis: vel vt duabus longis symphoniis propitia Deorum voluntas solidaretur. Ex quo Numa Pōpilius Roma. Rex ariolationis potens, dum diuinaret, hunc pedē nominauit Pontificiū, qui & spondaico melo vtebatur patrios placans indigetes. Trocheus. l. b. vt nympha, alio nomine Choreus, chordax, canon, rutilius dicitur: ἀπὸ τοῦ τρόχου hoc est à rotatu. Nam volubiliter incedit modulatio trocheis contexta. vel παρὰ τὸ τρίχαζειν: idest à discursu: quia decurrentes in sacrificiis Deorum vterentur. Aurunci hunc rutilum adpellarunt: quia in bello reducta dextra cum clamore tela iam vibrata iaciebant. Hūc etiā Mercurio dicatum aliqui affirmant: qui impetu longo, & mira festinatione in breuem gressum finire dicitur. Iābus. b. l. vt Ceres, alio noīe Daunius, vel Gradarius dicitur παρὰ τὸ ἰαμβίζειν: hoc est à cunniciis: q maledici hoc vtantur carmine. vel à Iābe puella, quæ hoc versu lacerata laqueo turpiter suū oppetiit diem. vel a Iamba Niobes ancila, quæ lassam querēdæ Proserpinæ fatigatione Cererē apud dominā hospitio susceptā, hoc carmie laudauit. vel dicit̄ Iāb⁹, quasi τρίαμβος à triūphatore Dionisio, cuius laudes talimelo ꝓsequebātur. dicitur & Gradarius: eo quòd sit Marti dicatus, qa iniēs pugnas telum torquebat. Nam ii, qui iaculātur, breui ac

Spondeus. Pōtificius. Numa Pōpilius. ariolator. Trocheus. Trocheus. Mercurio dicatus. Iambus. Iābe puella.

Daunius dex. cessu in extensum passum progrediũtur. Hunc prisci Apuli Daunium appellarunt a duce suo Daunio: ꝙ graduali pugna duos dimicare constituit, vt dextero assequẽte paulum, sinistroque progrediẽte pede gra dus firmaretur. Pyrrichius Pyrrhichius. b. b. vt Dea, quem Di brachum, Bibreuem, Tripudiãtem, cinesiam, Aegeo na, Pariambum nominamus. dicitur ἀπὸ τῆς πυῤῥίχης Pyrrhus Achi. filius idest a saltu militari. vel a Pyrrho Achillis filio: qui ci tis modulationibus bis breuiter prominentem clype um gentibus incumbẽs, & terrore illo in hostem fere batur. vel quia primus victoria potius eo metri gene re laudatus est. vel dictus est Pyrrichius: παρὰ τὸν πυρσόν: hoc est a flamma: ꝙ mobilitatis tripudio a cies flammarum imitaretur.

❡Pedes trisyllabi numero. viii. temporum. xxxvi. Cap. xvii.

Dactylus. DActylus. l. b. b. vt Clodius: cui Herous, & Politi cus nomen est. dicitur ἀπὸ τοῦ δακτύλου: idest translationem articulorũ, qui in digito sunt. nam vt i digito lõgum primum articulum sequẽtes scimus es se breues, sic in Dactylo videmus. vel ab Idæis Phry giæ populis, qui Iouem puerulũ, & eius vagitũ ænea vasa cõcutiẽtes, similis pedis compositione personã tes celauerunt: vnde illos populos Dactylos adpella mus: a quibus iste pes merito potuerit trahere nomẽ Tribrachus: Tribracus. bbb. vt qm̃: qui & Tribreuis, Brachisylla bus, pigmon Choreus, Trochichus, Trinocheus, & (ut Cic. in Oratore ait) Trocheꝰ dicitur: quasi τρίβραχυ. i. tribreuis. & dicitur Choreus, quia Coreis eius cõpositio cõuenit. Amphimachrus. Amphimacrus. lbl. vt literæ, quẽ Creticum, phasceninum, amphimeron, mensalẽ no minamus, dicitur ὅτι ἔχει δύο μακρὰς ἀμφὶ τὴν βραχεῖαν a binis scilicet protensis, quibus ab vtraq; parte corre pta continetur. Et mirari nõ est: ꝙ dicat creticus pes

quia Cretes saltantes eo vtebantur versu. Bacchius bll. vt fugabũt: cui etiam Oenotrius, Pariambus, Tripodius, Saltans nomen est. dicitur ἀπὸ τῆς βάκχης: qa a bacchantibus conuenienter componebatur. vel qa Dithyrambicorum carmen, quod in honorẽ Dionysii magna ex parte talibus constabat pedibus. Palimbacchius. llb. vt orator, qui & Antibacchius, Latius, Saturnius, Altibreuis, Propontìcus, Thessalleus, dicitur: παρὰ τὸ πάλιν καὶ βάκχιον: quòd illi sit contrarius. Bacchius Palimbacchius Amphibrachius.

Amphibrachus. blb. quem etiam Messiten, Stolan, Ianium, Scolium, Vtrinque breuem nominamus. dicitur ἔχει δύο βραχεῖα ἀμφὶ μακρὰν a binis breuibus scilicet quibus, vtrinque longa continetnr. Molossus lll. vt Anchises, alio nomine Hippius, Chãnin⁹, Vertunius, Extensipes, dicitur: quia Molossi ad bellũ pcedentes, huius concinata cõpositione vtebantur, vel quia hoc cõstabãt pede Odæ, quas in Iouis delubro canebãt in memoriam Molossi filii Pyrrhi, & Andromaches: a quo festa Molossi dicta sunt, dicitur quoq; Hippus ἀπὸ τοῦ ἵππου: hoc est ab equis: quia equestri pugne conueniens apto melo modulabatur. Anapæstus. b.b.l. vt Curios. q etiam Antidactylus dicit: πρὸς ἀναπαίνειν ἀνάπαλιν ἀντικρούειν πρὸς τὸν δάκτυλιν: quia recurrẽs sono reciproco Dactylum repercutit. Molossus Anapestus

❡ Pedes duplices, seu quadrisyl. numero. xvi. temporum. xcvi. Cap. xviii.

DIspondeus. llll. vt oratores. dicitur q duplici Spondeo constat. Diiambus. blb. vt opacitas. dicitur quod duplicem Iambum contineat. Antipastus. bllb. vt redemptoris. dicitur παρὰ τὸ ἀντιπάθειν: quia Iambus, Trocheus, ex quibus componitur, contrarii sunt. Ionicus maior. idest ἀπὸ μείζονος llbb. vt sermonibus. Pæan primus. lbbb. vt im- Dispondeus. Diiambus Antipastus. Ionicus. maior. Pean primus

perium. dicitur ab inuentoris nomine. vel quòd hoc metro laudes Apollinis canerentur, quas Pæna vocant: vnde & Pæan aliquando dicitur Apollo. Pæan secundus. blbb. vt imaginis. Epitritus primus. blll. vt reductores. ab aliquibus etiam Hippius nominatur. & dicitur: quoniam hic pes ex Spondeo constat, qui quatuor habet tempora, & Iambo, vel Trocheo tantum tria habentibus. quaternarins vero numerus ad ternarium relatus, sesquitertiam proportionem, seu rationem facit: quæ græcæ ἐπίτριτος dicitur. Epitritus tertius. llbl. vt vestigiis. Pæan tertius. bblb. vt Amarylis. Pæan quartus. bbbl. vt alacritas. Epitritus secundus. lbll. vt proditores. Epitritus quartus. lllb. vt oratoris. Ionicus ἀπὸ ἐλάττονος: hoc est à minore. bbll. vt animosus. Choriambus. lbbl. vt historiæ. & dicitur: quod ex Choro, & Iambo compositus sit. vel quod in choris apud veteres celebratissimus fuerit. Ditrocheus. lblb. vt Quintianus. & dicitur etiam Dichorus, Catatrocheus. Proceleusmaticus. bbbb. vt ariete. & dicitur παρὰ τὸ προκελευσθῆν: idest ab hortatione, & iussu nautico, ad quem ob velocitatem aptissimum intuemur. Quos si quis velit latius, Diomedis, & Donatiani euoluat volumina: sed de eorum cōpositionibus Cæsium Bassum legito: & cum Diomedes Pentasyllabos adiunxit, sic & nos iungemus: quos in impressis Diomedis codicibus nō omnes inuenies Adscriptos. Et adnotes velim, Pentasyllabos, & Hexasyllabos pedes vocari Heteroplicos, eo quod variorum pedum combinatione nascuntur. Nam ἕτερος dicitur varius ideo ne vario verborum vtamur anfractu prosequemur.

Pean secundus.
Epitrit⁹ primus.
Epitrit⁹ tertius.
Pean quartus.
Epitrit⁹ secundus.
Epitritus quartus.
Ionicus minor.
Choriambus.
Ditroc.
Proceleumaticus.
Diomed. restitutus.
Heteroplii Pedes qui.

¶ Pedes Pẽtasyllabi nũero.31.tẽpoꝝ.140. C.XIX.

¶ Mollossospondeus. IIII.		vt argumentatores.
Paraprie ros.	lbbbb.	vt composuimus,
Simplectos,	llbbb.	vt ætas hominis,
Molossopyrrhichios.	lllbb.	vt frumentaria.
Calotibos.	llllb.	vt collaudabamus,
Antiperiodicus.	lblbl,	vt multitudines,
Messobraches.	llbll.	vt existimantes.
Molossoiambos,	lllbl.	vt consulatus est.
Hippobraches.	lblll.	vt tela deponunt,
Bacchichoricus.	llblb.	vt desiderandus.
Chorodactylus.	lblbb,	vt Tullus armiger,
Chorobachius.	lbbll.	vt tela capessunt,
Strophus.	lbbbl,	vt instituerant.
Anticyprios.	lbllb.	vt exhiberetur,
Doriscus.	lbblb.	vt imperitabat.
Amabæos.	llbbl.	vt colles superi,
Antamabæos	bbllb.	vt loca munita.
Iambocreticus,	bllbl,	vt reipublicæ,
Cyprios.	blbbl,	vt amore Dei,
Antistrophos.	bmllb.	vt recognouere,
Iambodactylus,	bllbb,	vt is in doctior.
Pariambodes.	blbll.	vt manus reponunt,
Dochimos.	bblbl,	vt humiles Deæ.
Q uia Q uitil. Cicerõeue cõstare dr̃. bllbl. qđ C esi⁹,		
Periambus.	blbbb.	vt diu stetimus.
Aegeoscolius	bbblb.	vt bon⁹ Homerus ait,
Messomacrus.	bblbb,	vt Deus affuit.
Periodicus.	blblb.	vt amaritudo,
Pyrrhichio anapestus.	bbbbl.	vt agilior est.
Dassios.	bbbll.	vt per ea præceps.
Diphios.	bblll.	vt podulabundi.
Probraches.	blllI.	vt in armis mortes.
Hlortius.	bbbbb.	vt mulieribus.

Georgius Valla mancus.

¶ Hic aduertendū est apud Georgium Vallam man cos esse pedum ordines: scilicet penta: syllaborum: quem errorem, cui ad Scriba, aut impressori (quod non faciā) aut ei, qui minus diligens fuit, ad fatim du bius sum. Insuper Hexasyllabos pedes numero esse. 64. nulli inficias eūt: quorum nomina (quod eqdem scierim) nullus latini, græciq; idiomatis efformauit, præter Franciscum nigrum: cuius antequam illius opus vidissem, scitissimo (quoad poteram) adpellaueram nomine. quod multi (vt ita dicam) Quintianissantes ad probare possent. Hoc erit maleuolis cordolio, q̄ noua ausus fuerim effigurare nomina. suo iure dirumpātur. Susq; deq; facio, modo doctis, candidissimisq; eruditoribus placeā: quos ne succenseāt oratos velim, si minus idoneis nomina dederī vocabulis: forte post me emergerent ingeniosiores aliq (quod precor) qui idoneiores inuenient dictiones, cum facile sit inuentis addere. iam nostro Marte inuenta prosequamur: licet & aliquando Francisco Nigro in aliquibus concordem. iam lector accipe numero. 64. temporum. 576. cap. 20.

Dimollosus.	llllll.	vt vestros oratores.
Epimachrus primus.	lbbbbb.	vt crede facilius.
Latiopigmeon	llbbbb.	vt culmis gracilibus
Protomessos magnus.	lllbbb.	vt dixerunt leuia.
Dispondegeos.	llllbb.	vt firmamentū maris.
Epibraches sextus.	lllllb.	vt oratorum palma.
Trichoreus.	lblblb.	vt Quintian⁹ auctor.
Didactylus.	lbblbb	vt imperitabimus.
Mossopyrrhichius.	lbbll.	vt vegrandis Iason.
Antidiscolios, X	lbbllbl.	vt dardanorū manus.
Epibraches secundus.	lbllll.	ut turbines ventosos.
Chanioanapestus.	lllbbl.	ut flectētes numeros.
Thessalocreticus.	llblbl.	vt pellas molestias.
Saturnio anapestus.	llbbbl.	vt formidine dei.

Dactyloſcolios.	lbbblb.	vt ilia refecta.
Dітheſſaleus.	llbllb.	vt torpore cedente
Cretycodactylus.	lbllbb.	vt ſtridet horror niuis
Herooereticus.	lbblbl.	vt gratia quintie.
Heroochanius.	lbblll.	vt crimine conflato.
Amphimacrobacchi⁹	lblbll.	vt fama longa forti.
Epibraches quintus.	llllbl.	vt firmamẽtũ cadens.
Creticolatius.	lblllb.	vt clara virtus fulget.
Creticochoreus.	lblbbb.	vt Hercules meruit.
Propontidactylus,	llblbb.	vt infida prælia.
Amphimeroanapeſt⁹	lblbbl.	vt cura nutrit apes.
Moloſſoſcolius.	lllblb.	vt inſtrumenta cuncta
Dactylænocrius.	lbbbll.	vt crimina reſeruans.
Epibraches quartus.	lllbll.	vt terris imperantes.
Meſſoproceleumatic⁹	lbbbbl.	vt hiſtoria monens.
Epibraches tertius.	llblll.	vt feruẽt maris fluct⁹
Dactylolatius.	lbbllb.	vt thura Deis grata.
Latioſtola.	llbblb.	vt exercitus omnis.
Anapeſtocreticus.	bbllbl.	vt Rutili milites.
Bacchioanapæſtus.	bllbl.	vt canentes homines.
Epimacrus tertius.	bblbbb	vt meruit Libya.
Oenocriproponticus.	blllb.	vt adulantes tolle.
Epimacrus quartus.	bbblbb.	vt Cereris eſt manus.
Pariambodactylus.	blllbb.	vt bonos tollit deus.
Choriofeſceninus.	bbblbl.	vt numerat hic boues.
Diiambocordax.	blbllb.	vt Deo reducente.
Anapeſtobacchius.	bblbll.	vt fugit imperantes.
Amphibrachoippius.	blblll.	vt necabit armatos.
Scolioanapeſtus.	blbbbl.	vt Iaſonis auos.
Epimacrus quintus.	bbbblb.	vt abiete pugnat.
Iamodactylus.	blblbb.	vt cupidinoſior.
Oenocritrocheus.	bllbbb.	vt camilli galea.
Bacchioſcolius.	bllblb.	vt reformans Iulus.
Stoloparyambus.	blbbl.	vt meros bibe potus.
Pyrrhichoriambos.	bblbbl.	vt graciles viduæ.

Parnambāphimeros.	bllIb.	vt ferus Cæſar domās
Anapeſtolatius.	bbllIb.	vt fluuiorū murmur.
Anapeſtoſcolius.	bblblb.	vt reboans leæna.
Choriothoſſaleus.	bbbllb.	vt agere præbenda.
Epimacrus ſecundus.	blbbbb.	vt mala muliere.
Diſcolius.	blbblb.	vt Atlantideſq;.
Meſſoſpondeus.	bbllbb.	vt cacodæmō malus.
Dibacchius.	bllbll.	vt cothurni nitentes.
Stoloſeſceninus.	bl bbl.	vt lebete candido.
Epimacrus ſextus.	bbbbbl.	vt arietibus hoc.
Antilatiopigmenon.	bbbbll.	vt pariete lapſo.
Choriocanius.	bbblll.	vt facilior perſes.
Anapeſtochanius.	bbllll.	vt modularunt vates.
Epibraches primus.	blllll.	vt inextricoſæ res.
Dirbrachus.	bbbbbb.	vt tenuia premē.

¶ Vltra autē iſtos pedes ſtatim ſoluta ſequetur oratio. Sed iam pedum accidentia adgrediamur.

¶ De pedum accidentibus. Cap. XXI.

Accidentia pedum ſex eſſe pueri non ignorāt. Arſim, theſim, numerum ſyllabarum, tempus, reſolutionem, figurā, metrum addit Diomedes, ego rationem, & ſyzygiam, aliqui etiam baſim adiiciunt. Arſis

Arſis (vt Priſcianus, Martia. Capella, Sergius, & omnes vniter teſtantur) eſt eleuatio, quæ pedem incipiens inter tres ſyllabas computatur. Theſis eſt poſitio, vel

Theſis vocis remiſſio, quæ pedem finiens niſi inter duas ſyllabas eſſe non poteſt: qa duobus ictibus arſis: & theſis quærenda eſt: &, vt facilior ſit cognitio, hic qdem omnium conſenſus eſt, arſim primam eſſe partem dictionis, theſim vltimam. Vnde Iſidorus Aethim. iii. ca. xix. inquit: Arſim eſſe vocis eleuationem: ideſt initium: theſim poſitionem: ideſt finem. Numerus ſyllabarum, eſt cōprehenſio vocum pedem facientium:

Numerus ſyllabarū. qa vnuſquiſq; pes proprias habet ſyllabas. Nam pe-

dum alii bisyllabi, alii trisyllabi, alii duplices, vel misti seu tetrasyllabi, alii hetroplici: ideſt petasyllabi, & hexasyllabi: de quibus superius eſt facta mentio. Tempus eſt, cum in pede erit longa syllaba, δίχρονος eſt: ideſt bitemporea. ¶ autem breuis, μονόχρονος eſt: ideſt vnius temporis. Tẽporum Græci alia eurythma, alia rhythmeida, alia arythma dicunt. Eurythma, quæ cõcinnum ordinem cuſtodiunt. Rhythmoida, quæ cõpositionem non reſpuunt, sed exigui sunt examinis: Arythma, quæ nullam habent concinationem. Resolutio in pede fit: cũ pes ꝓ pede ponitur: vt in hoc (teste Seruio) Aedificant, sectaq; intexunt abiete costas. nam ibi solutio eſt Spondei in Proceleumaticũ. alias in Anapeſtum: vt Fluuiorũ Rex Eridanus. alias in Dactylũ: vt Arma virũ tabulæq;, & Troia gaza per vndas. Vbi aliqui diu quæritarũt, vbi nam ſit hęc Spõdei solutio in Dactylũ, cũ ẽt Dactylus in quacunque hexametri sede poni poſſit, præterq̃ in sexta. Lector intende, lætaberis. Diomedes grãmaticorũ fulmẽ inquit: Heroicum hexametrũ initio sex Spõdeis compositũ texuere: deinde soluta Spondei altera syllaba sine tẽporis damno Dactylum sumit. hæc ille. Et qa dicat Seruius: Solutionẽ in Anapæſtum, aut in Proceleumaticũ fieri. eſt, cũ dicat Diomedes, Heroicũ appellari quoties in. i. in. iii. &. vi. Spondeus ponit̃ sede mox Spõdeos resolui in Dactylos. Silr̃ apud Prisc. de. 12. carminib⁹ inuenies. Sergi⁹ quoq; ait: Legitimũ vix eſſe Dactylũ in heroico: sed factũ absolutionem. Sunt & aliq, q dicant: Resolutionẽ eſſe cũ vna ꝓ duabus, pro vna duæ ponuntur syllabæ: vt auctor eſt Beda. vnde ẽt diæresim, & synæresim dicimus. de qbus late iferius tractabitur. Figura eſt, qua indicam⁹ in pede vnãquamq; syllabã: si longã hoc modo: si breuem iſto: si ancipitẽ hoc pacto quãq̃ alii figurã: ꝙ pedes sint simplices, aut duplices, aut heteroplici nomi

Tempus.

Resolutio

Seruiloc⁹.

Grammaticorum fulmen.

Heroicum carmen.

Figura.

Ratio. Conditio. Proportio Dactylica, ratio. Iābica rō. Peanica rō Aequa rō. Dupla rō. Sesqaltera ratio. Sescupla. Sesqtertia ratio. Epitrita rō

hant. Ratio, quam alii conditionē, siue proportionē adpellant, est cum pedem partimur in tria: quod in Oratore ait Cice. vt necesse sit pedis partem, aut æqualē esse alteri parti, aut altero tanto, aut sesqui maiorem esse: ita vt Dactylus sit æqualis, ideo Dactylica dicitur ratio. duplex Iambus igitur Iambica est ratio. sesquipæā iccirco pæanica ratio nominatur. Sed exemplo omnem rem patefaciemus. Dicimus igitur Dactylum rationem habere æquam, cum constet prima lōga, & duabus breuibus: ecce quod bina tempora binis comparātur, sic in Spondeo, & Pyrrhichio. Exin dicimus Trocheum habere rationem duplam: quia duo tempora vni cōparantur, sic in Iambo. Sesquialtera, vel sescupla ratio, est in duobus, & tribus temporibus. vt in Bacchio ex breui, & duabus lōgis constante: Ecce ibi quinque esse tempora, in quibus duo tribus comparantur. Sesquitertia, vel epitrita ratio, est in trib⁹, & in quatuor: vt in Epitrito primo ex breui, & tribus cōstante. Ecce ibi septem esse tempora, in quibus tria quaternis cōparatur: & vt paucis absoluam: quando in pede aliquo paria videbis esse tēpora, erit æqua ratio: si imparia vsque ad tria, erit dupla, si imparia vsque ad septem, erit sesquitertia ratio. Sunt qui triplam adiungant, & superbipartiētem tertias, epitetartam, & sesquiquintā. Tripla ratio est, quoties arsis vnum tempus, & thesis tria continet tēpora: vt in Amphibraco, quem nonnulli pedem nō esse autumant: ea ratione, quam in poetica sua dixit Valla Georgius. Superbipartiens tertia ratio est, quoties in pede arsis tria tempora, thesis vero quinque continet: vt in anticiprio. Epitetarta, seu Sesquiquarta est, quoties in pede arsis quatuor, thesis quinque habet tempora: vt in Messomacro. Sesquiquinta ratio est, quando in pede arsis sex tempora, thesis quinque continet: ut in Caniocretico. & hæ sunt in heteroplicis

Tripla rō. Superbipatiens tertia ratio. Epitetarta seu sesquiquarta rō. Sesqquinta ratio. Syzigia,

in heteroplicis pedibus. Syzigia autem ex variis pedibus in vnum collecta conclusio, vel cõiugatio dicitur. nam inuenta est propter dictiones vltra quatuor syllabas, quæ diuiduntur diuidentis arbitrio: vt si velimus diuidere ædificatio, oportebit per duos Dactylos, aut per Coriābum, & Pyrrhichium. Et est sciendum, cum Syzigia similes iungit pedes, Tautopodiā: si diuersos, Dipodia dici. Vnde Franciscus Niger minus vere locutus est, cum Dipodiā cum syzigia inter partes qualitatis pedum enotet Syzigiam tamen inter pedum accidentia non poni Domitius Quintius Phœnix frater meus innuit in sua Metroba si: conferentur duorum fratrum signa, licet ipse vigesimū, & primum adhuc non tetigerit annum: & trutinabuntur doctiores an illi, an mihi, qui nuper quintum & vigesimum perfeci annum, sit assentiēdum. Basim esse pedis Positionem scimus dici, quæ in Epitritis, Pæanibusq. tantum attenditur, quam potius inter, subaccidentia poperem, nunc de metro dicendum est.

Tautopodia.
Dipodia.
Fran. Nigro nõ hæreo.
Domitius. Quintus frater mei Quintiani Stoæ ętas.
Basis.

¶ De metro & eius origine. Cap. xxii.

METrum, qđ græco idiomate, latino mensionem dicimus (vt Diomedi placet) est pedum iunctura finita numero, & modo: vel (vt Donatian⁹ ait) est cōceptio certis, & legitimis pedibus expedita. dicitur etiam versus, quia cōcinnis flexibus molliter euoluatur. Versus autem est partium congrua ordinatio, pedum ornata copulatio consona spē normam exhibens metricam: vel est compositio pedum ordine statuto modo, compositiones, sublationesq; conseruās latius Diomedem legito. Dicitur & Carmē: quod sit cantibus aptum: nō autem à Carmenta, vt aliquorum fuit opinio. nam anteq̄ mulier illa esset, erat, & fuisse carmen manifestum est. Metrum deinde tripliciter audītur. Bioticon, quod est in vsibus conuersationis humanæ. quale est carmen Horatii seculare. Poeticum,

Metrū qđ Mensio.
Versus q̄re.
Versus qđ
Carmen aliquorum error.
Bioticon metrū poeticū metrū.

quod à poetis per verba, ac versus figuratur; quod etiam ipsum quatuor modis intelligimus. Primo per temporis spatium: vt in syllaba aut longa, aut breui: secundo per syllabarum numerum, cum pes aut bisyllabus, aut trisyllabus, aut duplex ponitur: tertio per qualitatem pedum, quia certis conficitur pedibus, vnde dactylica, spondaica: quarto per pedum numerum, quia aut hexametrum, aut pentametrum &c.

Cõmune metrum. Commune, quod est musicæ rationis, siue disciplinæ, cuius species apud Lancilotum Curium poteris legere. Metri origo. Metri originem omnipotenti attribuimus Deo, qui (vt superius diximus) cœlestem efficit Harmoniam. vsos fuisse Hebræos antiquitus metris legimus. Caimus. Abelus. Iis Caimum, Abelumque primos fratres, ac Abrahamus. Abrahamum, superatis hostibus, Deo sacrificasse nemini dubium est. Nonne (auctore Iosepho) siue mauis Iosipho (antiquitatis Iudaicæ. ii.) Moses. Moses Hebræorum Imperator maximus: cum fathiscentibus aquis mare Rubrum transgressus fuisset, diuino adflatus numine, Hexametrum carmẽ in Dei gratiarum actione effigiauit, ac edidit? Dauid. Dauidus. Nonne Dauid (&, vt aliqui, Dauidus) ille Rex (eodem teste antiquitatum. vii.) à prælijs expeditus vario hymnos metro composuit alios dimetros, alios trimetros, alios quinquemetros? Solomon. Hysaias. Nonne Solomonis, & Hysaiæ versibus edita, & lege poetices condita extant volumina? Iob. Iobus. Nonne Idumeus Iob (quem Iobum dicerem) volumen, quod admiratur omnes, numeris intextum posteris dereliquit? Orationes edidit quintianus. Sed de his hactenus: quia latius in vna quadam nostra iam impressa oratione de poetices laudibus disseruimus, iam ad metrorum genera transeamus.

¶ De Metrorum generibus. Cap. xxiii.

Metrorũ genera. Metrorum, quos latine (Censorino teste) numeros vocamus, quia in numerum congesti, sint

pedes, plura esse dicuntur genera: quæ (vt ait Seruius) vel à rebus, quas scribimus, nomina acceperũt, vt heroicum, quod est hexametrum, licet Moses primitus vsurpauerit; & qa Homerus, cæteriq; heroum gesta hoc metro scriptitare soliti sunt, heroicum dicimus: quo etiam carmine ante Homerum Apolinis Oracula reddebantur. Tamen sciendum est aliquando oracula soluta oratione (vt in.ix. testatur Strabo) relata primitus. quocirca Cicero de Diuinatio.ii. Pyrri temporibus Apollinem desiisse versus facere scribit. Vel à pedibus, vt Iambicum: à frequentatore, vt Asclepiadeum (fuit enim Asclepius non inuentor, sed frequentator, Donatiano teste) à cultoribus, vt Phalecium, si Fortunatiano credimus: à pedum numero, vt Pentametrum: ideo eorum genera. viii. esse ait Seruius: cui Donatianus astipulatur, dicens: Pæanicum, & proceleumaticum inter generalia nõ poni. Nouem Priscianus, & Fortunatianus, quos sequitur Angelus Politianus, esse dicunt: scilicet Iãbicũ. Trochaicum, Dactylicum, Anapesticum, Choriambicũ, Ionicum à maiore, Ionicum à minore, Antipasticum Pæanicum addidit, Seruio omittẽti, Priscianus. Cæs. vero Bassus Tonos coniunctis in vnum Ionicis adglutinauit. sed de his plura in libello de metris diximus: in quo mira metrorum genera enumerauimus; adeo, vt numero sint quingenta & septuaginta. sic lector quotidie insudo, vt prosim, & non sim Hemerobius: quod animal, quo die nascitur, eo suum oppetit diem, si Plinio credimus.

Numeri. Heroicum vnde.

Oracula versu edita

Oracula soluta reddita oratiõe.

Asclepius

Metrorum genera.

Serui⁹ omittit.

Quintianus librum de metris cõposuit.

Quingẽta & .lxx. metra.

Hemerobius.

Quot metro accidant. Cap. xxiiii.

METro accidere octo ex auctoribus colligitur. s. genus, speciem, cõpositionem: cæsuram, siste-

Metri accidentia.

Aliorum defectus. ma, colon, magnitudinem, figuram, & depositionem. alii, adulante minime opinione nostra, systema omiserunt: quos, si perpendissent, incuriositatis non pœniteret. Sunt & aliqui, nec spernendi, adiungentes mensuram, ordinem, appellationem, symphonesim, modum, harmoniam; quæ omnia breuissime explicabo.

Genus. Genus in metro dicimus, cum vniforme est, vt Dactylicum, & Iambicum, pentametrumque elegiacum: vt apud Capellam, Lampridiumq. leges: vnde Fortunatianum miror dixisse: Pentametrum p se seorsum, ac solitarium, nō posse carmen facere: ali quando tn̄ metra diuersa videmus copulari: vt Dactylica cum anapæstici: hexametra cum Pētametris: quod tetigit Ouid. Ponti. iii. Adposui senis, te duce, quinq. pedes, vt etiam dicemus in sistemate inferius. sed de xvii. generis partibus ad Geratim in lib. de metris diximus.

Fortunatianū miror.

Species. Spēs metri qualitas est; in quā qbusdam generibus diuersam videmus: vt sub Anapestico pindarica, alcmanica: simonidica. & differt à qualitate: nā qualitas in metro est: quā intelligimus vtrum principale sit, an deriuatū. De finita, & infinita triplici qualitate latius in libro de metris: vnde nec videtur aberrare qualitatē inter metri accidentia ponentes.

Qualitas.

Cōpositio Iunctura. Compositionē, quā iuncturā dicunt, referunt esse, cum versus ex diuerso metrorū genere copulantur: vt apud Horat. videri est; Scribere versiculos amore percussum graui. est enim semiquaria pentememeris heroica cum dimetro Iambico: sed de cōpositione vniformi, & diformi, & de diadica trisema, triadica tetrasema, & tetradica hexasema adfatim in lib. de metris disseruimus.

Cæsura. Coma. Sectio. Penteme mer is. Cæsura in metro est, cum in hexametro decoras terminationes facimus: Græci hanc comam, latinorum aliqui sectionem nominant. & dicitur (teste Donatiano) coma: quasi trunca pars mēbri à corpore amputata. Sunt autem quatuor. Primam Pente

memerim (teste Prisciano) vel semiquinariam dicimus: cum post primos duos pedes syllaba orationis partem terminans reperitur: vt in noua fert animus mutatas, dicere forma Secundæ Heptememeris est nomen: quæ post tres pedes superantem reddit syllabam orationis partem finientem: vt: Arma virūq; cano Troia, qui primus ab oris. Tertia Trochaica nominatur; quæ & catauiton, cū post duos pedes Trocheus orationem perficit: vt dulce meū miserere domus. l. e. i. Quarta est Bucolica vbi post quatuor pedes syllaba in partem orationis definens inuenitur: vt: Coegere donec oues stabuli numerum. q r. Placuerit forte si Pontani verba inseruerim dicetis apud poetas in tertiis. v. vii. ix. syllabis cæsuras inueniri: quas Tritimemerim, Pentememerim, Heptememerim, Ennememerim nominamus. in quibus breuis syllaba aliquādo elongatur, nulla aspiratione sequēte. in. iii. Luca. Dum sanguis inerat. licet is longum dicemus quinta Epographia. in. v. Tibullus: Te canit agricola magna cum venerit vrbe. in. vii. Vergil. Et furiis agitatur amor, & conscia virtus in. ix. Catul. l. u. u. iā dicetur Hymenæus, quanq̄ sit hic aspiratio. Et aduerte in metris dimetiēdis duas correptas pro una producta accipi. quod si meritus fueris, isuperioribus inuenies exēplis. Hic aduerte lector insonoꝝ esse carmē. cū nullæ sint cæsuræ, vt hoc in nostro in exempli ostentationē: Sidera cœlū, messes tellus carbasa pontus. Reperiri apud Maronē aliquādo non ignoro, vt in. xii. Magnanimi Iouis ingratū ascēdere cubile. quod ibi affirmat Seruius nam eptememeris, quam habere creditur, in synaliphā cadit. de hoc ait Terentianus: Rarum concedam, fieri nō posse negabo. Vbi aduerte, si Pontani vera sentētia est reperiri Tritimemerim (modo aduertas tempor ex quo affirmauerim, vel posito pignore, nullū absq. cæsuris re

Semiquinaria. Heptememeris. Trochaica Catatrikō. Bucolica. Tritimemeris. Enneamemeris. Carmen sine cæsuris.

Seruiū aduertito. periri carmē: nisi quælibet dictio suum faciat pedem vt est in essemplo nostro, quod superius diximus. Et vnum vt admoneam me cogit: scilicet apud Seruium commētario. xii. legi Heptememerim in Synalipham cadere, cum ipse melius dicerem, in Eclyptim. sed de cæsuræ partibus quatuor fatim in libro de metris.

Sistema. Sistema est metrorum collectio, aut duorum, aut pluriū similiū, vel dissimiliū. dissimiliū aūt in elegia. nā post heroicum ponimus pentametrum. Similum, vt est saphicum phalecium.

Colon. Colō metro accidit, quia in certas integras orationis partes separatur versus: vt Defecisse iuuat sua. ecce post tres pedes nihil remanere. & aliquādo in duobus pedibus liberis (teste Sergio) ut apud Horatiū: Terruit vrbem. & dicitur colon (teste Donatino) quasi a corpore abscissum integrum membrum:

Comma. & differt a Commate: quia cōma dicitur, quando post duos, vel post tres pedes sequitur syllaba orationis partem terminans: vt diximus, latius vbi de cæsuris.

Periodus. Periodus autem plena sentētia est, Beda teste. Vnde ait Probus: ex literis syllabas, ex syllabis pedem, ex pede comma, ex commate versum, ex versu colon, ex colo nasci peridon.

Magnitudo. Magnitudo in metro dicitur, cum syllaba naturaliter breuis lōgatur vt Terrasq;, tractusque maris alii magnitudinem desiunt, dicētes fieri causam finalium.

Figura. Figura metro accidens, est ordo, & series inter se non tantum pedum, verum etiam dictionū, metrorumq;. Trigintaduas figuras hexametro posse recipi Priscianus, & Diomedes testantur: quarum cognitionem multos latentem fatiāter patefaciemus. Hexametro nanq; carmini sex accidere pedes & infantissimis cognitum est. in quo propter figuras tantum habentur quinque: quia in sexto nusquam reperitur pedis diuersitas: vt inferius videbitur. ideo quotiescunque Hexametrum habebit quinque Spondeos, aut quinque Dacty-

los tunc duæ, erunt figuræ: quia quinque Dactylos, aut quinque Spondeos recipit. Exemplo apertius demonstrabitur. Ennianum est carmen. Olli respondit Rex Albi longai: hoc est vnius figuræ carmen: quia quinque sunt Spondei. Vergil. Panditur interea domus omnipotentis olympi. Sic enim legitur, non omnipotentis, vt habent passim codices: quia ex quinque Dactilis est, vnam figuram continet. aut hexametrum ex quatuor Dactilis, & Spondeo: aut ex quatuor Spondeis, & Dactilo constabit: & tunc numerabuntur figuræ. x. vt: Tytire tu patulæ recubans sub tegmine fagi. ecce hic quinque figuras. In hoc: Luctantes ventos, tempestatesque sonoras. ecce huic carmini inesse, v. figuras propter quatuor Spondeos, & Dactylum. aut hexametrum est ex tribus Dactylis cum duobus Spondeis: aut ex tribus Spondeis cum duobus Dactylis. vbi viginti numerantur figuræ: vt Arma virũque cano, portentososque cometas. ecce ꝙ duo Spondei inter tres Dactylos decem faciunt figuras. Conticuere omnes, intentique ora tenebant, quod carmen decem figuris constat: quia duo inter tres Spondeos sunt Dactyli ideo si omnes numerabis. triginta duas numeros cognosces. Ille autem versus, qui vnius est figuræ, Monoschematicos dicitur, qui quinque Pentaschemasticos, qui decem Decaschemasticos adpellabitur, vt affatim edocet Diomedes. Præterea earum talis cognitio est (teste Prisciano) opus esse hoc lector aduerte: vt quibus, & quot pedibus vnaquæque sedes seruiat disponamus, & numerum duplicemus, quem singulæ priores sedes ad pedum numerum accipiũt, exemplo obscurã rem angulatim dealbabimus. Heroicum carmen in prima sede Dactilum, & Spondeum potest admittere. Similiter & in secunda. ideo

Carmẽ ex sex figuris Virgilii locus.

Monoschemasticos pentaschemasticos.

bis duo quattuor faciunt. In tertia item sede duos accipere potest pedes: dupliceter in hoc numerus: bis quattuor octo reddũt. In quarta similiter sede duos capit: duplicemus numerũ, bis octo, faciunt sedecim in quinta etiam sede duos postula pedes: duplicetur numerus, bis sedecim. xxxii. reddunt & scitu dignum est. per Dactylos maiores, per Spondeos minores figuras (Diomede teste) adpellem⁹. Quare i. vi. sede figuræ non numerentur inferius enotabimus. Depositionem esse cuiuscunq; metri desinentiam Syllabographi omnes docent. Sunt igitur quatuor. Acatelectica, cum versus unusquisq, iteger est, vt Nec fonte labra prolui caballino. Hipercatelectica est, cum vna, aut duæ abundant syllabæ: vt Omne adeo genus in terris hominumque, ferarumq;. Catalectica, cum tantum vna deficitur syllaba: vt Mea renidet in domo lacunar. Brachicatalectica est, cum vt sit perfectum metrum, pes vnus deficit, vt apud Plautum sunt. Hic non immerito quare in heroico pes vltimus in bisyllabum desinit, visum est ponere, ne obsit sequenti quin celeriter currat doctissimus scribit quidam. Mensura metrorum est, cum debitum pedum, quod poeticæ regulas damus numerum. nam carminum aliud monometrum, aliud dimetrum, quoddam trimetrum aliud tetrametrum, aliqua pentametra, alia hexametra, & non mireris apud Plautum ex octo pedibus inueniri carmina, quia metra Iambica Trochaicha, & anapæstica duplicibus pedibus computantur ascẽduntq; vsq; ad terra metrum. vnde monometrum iãbicum dicitur, quod duobus: trimetrum, quod sex cõstat pedibus. Ordo in metro est cuiuscunq. membri dispositio in finita, vel infinita carminis qualitatem. nam metrorum aliud monocolõ, aliud dicolõ distrophon aliud dicolon tetrastrophon, aliud tricolon te

Figure maiores.
Figuræ minores.
Depositio Acatalectica.
Hypcatelectica.
Catalectica.
Brachicatalectica.
Quare heroici pes vltimus bisyllabus.
Mensura.
Ordo.

straftrophon, ut apud Horat. sunt. Adpellatio in metro est cum, varie nomina sumat. nam aliud ab accidentibus: vt elegiacum. aliud a locis vbi cani con sucuerit: vt attellana. ab inuentoribus; vt saphicum a Diis, quibus dicatũ sit: vt Pythium. a mesura: vt mo nometrum. a pedum structura: vt anapesticum. a syl labarum numero: vt endecasyllabũ. a poetis frequen ter vtentibus: vt simonidium. Simphonesis est, cum duæ syllabæ scandendo in unam coeũt: cuius quinq; partes differerẽ, nisi sparsim i secũda Epographia do cuissem, & latius in libro de metris. Modus in me tro est, cum pedum in carmine dispositio ejus natu ram ostendit: cuius sex partes sunt. s. catastica, sche matica, asynarche, synchemenos, Zeugmenos, & paragoge de quibus in libro de metris Ad geratim disserui. Harmonia est, quia metra musicæ partem continent: sed harmoniam ad poetas pertinentem, in duas diuidi scimus partes: scilicet in instrumenta lem, & vocalem. Instrumentalis est, quæ versatur in cythara, lyra, barbyto, & cæteris id genus. Vocalis in voce consistit: cuius quinq; species, & omnia præ cedentia abundanter in opere metrico diximus. sed iam Scansionem aggrediamur.

Appellatio.

Symphonesis.

Modus.

Hrmonia instrumẽtalis harmonia.

Vocalis harmonia.

¶De Scansione. Cap. xxv.

SCansionem metro inseri nulli dubium censemus quam sic definio; Scansio est metri propria in pedes singulos dimensio disiunctio que: qua, ve luti per gradus scalas ascendimus, ita per pedes om ne metimur carmen. Quæ scansioni accidãt vberi⁹ pinguiusq; paulopost narrabimus: quia prius de lite ris aliqua tradenda officio duxi. & primò de earum prolatione versibus ædita: quos quo ad potui, facilli mos, vt legeres lector hic adposui. Hos admodum

Scãsio qd.

sequẽtẽ vocali ponitur. k,& apud nos. Q. vt κοιρα-νὸς Quirinus. κυντιανὸς Quintianus κυντιλιανὸς Quintil. H. nõ est litera. Alii Donato adhærẽtes tantũ mõ-põtãt esse. xvii. literas: si quidem ex tribus & xx. vna aspirationis nota est. h. una duplex. x. duæ superuacaneæ. k. & q. licet in secunda arte Donatus. q. non superuacaneam dicat. quod in prima arte dicit, duæ græce. y. & z. Prisci. insuper antiquissimorum exemplo ait esse. xvi. sed additas à Claudio, & Augusto duas. scilicet. f. x. Diomedes tamen vsu cõmuni locutus est. Et sciendum est literam solam nõ habere (Seruio teste) a quo soluatur: & ideo litera a Philosophis Atomos dicitur. & intende Nicostratam Carmentis Euandri matrem inuenisse. xvi. mox a Græcis admissas esse aliquas ut. k. x. y. z. Sunt præterea aliæ Græcorum duplices: vt ph. ch. th. scilicet φ. χ. θ. Scias denique elementum in litera tripartite diuidi: scilicet altitudine, latitudine, longitudine. Habet quidem litera altitudinem in pronunciatione: latitudinẽ in spiritu: longitudinẽ in tempore: hoc est: aut alte, aut late, aut longe audiri, dicit Priscia. vel alius, qui fuerit auctor operis accentuum.

Q, apud græcos, q. apud nos.

Atomos litera.

Nicostrata

Elementum in litera.

Altitudo, Latitudo, Longitudo.

¶ De earum potestate. Cap. xxviii.

Literarum numerum & vocalibus, & consonantibus impleri grammatici edocent. Vocales autem quinque sunt. a. e. i. o. u. tamen in vsu quoq; ob Græcarum dictionum orthographiam. y. admittitur vt Lycophron. ω. addit Beda. ideo septẽ sunt. & antequã vlterius progrediamur, verba Nigidii, quæ inenarrata Aulus reliquit Gellius libro. xix. cap. viii. declaranda censemus. Nec aberunt maleuoli, qui mihi detrahãt: ꝙ quæ A. Gellius reliquerit, patefacere enitar, ac audeam. Ille hãquã tanquã ignarus non omisit, sed (vt ipsius verbis utar) ad exercendam legen-

Nigidii verba. enarrata.

A.& o.pricipes. I.&.u. subdite. E.subdit, & præit.

tium intentionem abiecit:ideo Nigidii verba recitentur. A.&.O.semper principes sunt. I.&.V. semper subditæ. E. & subdit,& præit.in Euripppo præit; & subdit in Aemilio. Si quis putet. V.præire in his verbis, Valeri, Venoni, volusi.aut.i.in his,iāpridē iecur iocus,iucundus,errabit:quod eæ literæ, cum præsūt ne vocales quidem sunt profecto Nigidii verba reliquit obscura Gel.sed ago(iam agitur quiquenniū) primus,tanq̄ ex Hesperio pomario sensum erui, hic

Ex Gellio verba enarrata.

appono:Nigidius in Commentariis suis, quos Grāmaticos inscripsit,cum de natura literarū, quas vocales dicūt grammatici,differeret,ea(quæ diximus) scripsit. A.&.O. semper principes sunt .s. vocalium in diphthōgis:vt Ae.œ.I.u. semper subdunt:vt æi, heu,e.præit in heurippo;, subdit in Aemilio ꝑpter diphthongum.nam vides in eu,& in æ præponi, & postponi alioqui,nisi in diphthōgis intellegas,Nigidii verba percipies nunquam nā in Venus,& Iuno, i.&.u.præcedunt:sed(vt inquit ille)cōsonantes fiūt. Ideo in diphthōgis.s.in vna sola syllaba,vel(posito pignore)probauerim id fieri:exēpla accipe:Aeneas, Oedipes, Dædalus,cœpit:ecce hic præire.a.&.o.

Donati rl'a

hei,euge,Theseu: ecce hic subdi i.&.u. Euripppus, Aemilius:ecce hic præit, & subdit.e.Hic & Donati regulam reponendam cūcinnedi iudicio,dicētis:Nullam litteram vocalem geminatam posse syllabam,facere. Ergo dicendum est antiquorum more:Dauos,

Donatus arguitur.

seruos,ceruos:pro Dauus,seruus, ceruus. sed hoc fieri propter accusatiui pluralis discretionē idē Aeli⁹

Cōsonantes.

scribit:quem in hec regula arguendum censeo. nam in dii,diis,iis est syllaba.licet duplex sit vocalis. nisi velit dicere ex duabus apud poetas vna tantum fieri syllabam. Consonantes autem,præter has quinq;, omnes alias adpellamus,quæ & in mutas, & liquidas, & semiuocales diuiduntur. de quibus legito

quæ & in mutas,& liquidas,& ſemiuocales diuidun tur.de quibus legito Sergii Commentarium in dona ti autem primam. Omnis committere conſonans cum vocali facit ſyllabam præter q.nam antiqui Q. ſtos,cuſtos ſcribebant. reperitur etiam ſyllaba abſq; vocali vt St.apud Comicos,de qua in ſecunda Epographia latius dicemus. Et quia vocalis quæque ſequentibus conſonantibus quanta ſit ſcitu difficillimũ eſt: vt ita dicam: paret a paro paras a.ante r.breuiatur:a pareo pares longatur,dignum duxi ſi ſuper ſingulis aliqui nec inſipida enarrauero. Q.ſtos. St ſyllaba ſine vocali

ℭ De A. Cap. xxix.

A Monoſyllaba dictio vbique productionem recipit. Virgili. Titire paſcentes à flumine reiice capellas. ſequentibus conſonantibus anceps: vt labor nomen,breuiatur: tabes long. ſequente vocali, corripitur. Ouid. Metamor. xiii. Portibus infidis exterruit ales Aelo:quam dictionem per diphthõgum Papias falſo ſcribit,niſi in aliquibus nominibus Græcis,quæ in ſecunda.ii.Epograph.inuenies: Communis aliquando eſt muta ſequentibus & liquida. Hilarius: Docui quis cultus in agris. Voutanus: A ſyluis ad agros,ab agris.a.p.u.apud Græcos media eſt: & apud nos in Trodes in.vi.aſpice Epograph.vbi de ambiguis fit mentio. quo ſit bitemporea apud Græcos vel illo Homeri quinto Iliad. patet. ἄρες ἄρες βροτολοιγὲ μιαιφόνε τειχεσιπλῆτα & Martialis inſinuat.ix.Et quos ares ares decet ſonare. Quod,cum memini,offertur Seruianum illud: q̃ ſcilicet in nominibus propriis ſyllabæ poſſint poni ſcribentis arbitrio: cui poetæ claſſici reclamando non aſtipulantur Ouidius autem poetarum ingenioſiſſimus vlt.de Ponto ad Turicanum ſcribens,ait: Papiæ nõ hæreo. Ares ares. Seruii regula falſa.

Quo minus in nostris ponaris amice libellis,
Nominis efficitur conditione tui.
Lex pedis officio, fortunaque nominis obstat,
Quaque meos adeas est via nulla modos.
Et pudeat, si te qua syllaba parte moretur.
Arctius adpellem, Tuticanumque vocem.
Et potes in versu Tuticani more venire,
Fiat vt è longa syllaba prima breuis.
Aut vt ducatur quæ nunc correptius exit:
Et si porrecta longa secunda mora.
Non ego, si vitiis ausim corrumpere nomen
Ridear, & merito pectus habere neget?

¶ Et alia in Epistola ad eundem ait.

Hæc tibi mittuntur, quẽ sum modo carmine questus
Non aptum numeris nomen habere meis.

Seruius Marius nõ Maurus. Quod si vera esset Marii (Marium enim non matu rum adpello Seruiũ) opinio, Tuticanum ad placitum
Ingeniorũ ingenium Naso. ponere non timuisset ingeniorum ingenium Naso le gatur insuper Epigrammatarius. lib. ix. de Erino. Sed tu syllaba contumax repugnas. Dicunt Eari non tamen poetæ. Sed Græci, qbus est nihil negatum. Et quos ares ares decet sonare. vnde si verus esset Seruius, ea Martialis dixisset nunq̃. Insuper Terentianus inquit: Nec tãta in metris venia cõceditur vti. Iccirco opinionẽ Bedæ penitus non admitto, dicẽtis: auctoritatem, & necessitatem aliquando metrum violare.
Ouidius. Quod si verum esset, Ouidius, & Martialis minime exhorruissent. Nõ eo tamen inficias aliquando in mediis fieri syllabis, quãdo quatuor essent breues syllabæ, & vna longaretur. tamen & hoc raro vt facias ad
Bedæ non hæreo. monuerim: quia si penitus esset Bedæ vera opinio, Horatius ser. pri. non timuisset dicere eqtutium. vnde ait. Mensuri oppidulo qđ versu dicere non est sic & Lucillus Saty. vii. Seruorũ est festus dies hic. Quẽ

plane hexametro versu non dicere possis. Super his vberius legito Epograph. vi. cap. iii.

¶ De. E. Cap. xxx.

E Monosyllaba similiter longatione gaudet. Virgi. Vix e conspectu. sic in compositione: vt enumero. ex quo Prudentium miror errasse: dicentem. Robur eneruatum. g f. l. p. sequente vocali breuiatur, nisi in aliquibus Græcis, quæ videbimus sequentibus consonantibus anceps ponitur: vt repo longatur repente breuiatur. In Græcis quando vertimus n. in, e. longatur. vt [illegible] Theb. muta cū liquida sequēte ambigua est: ut pharetra. aliquando in seorsus seorsum abiicitur. e. Lucre. na. v. Et seorsum mare ut secreto humore pateret. Idem: Seorsus item pueri. f. q. æ. i. in deorsum aliquando longatur. Lucr. ii. Pondera quantum inest deorsum cuncta ferantur. Idem in eodem: Atq; atra quæq; deorsum, ecce hic breuiari quando in hac dictione coit. Idem pri. Quoniam premere omnia deorsum. In verbo anteo abiicitur. Lucre. iiii. Montibus anteire & solem &c. aliquādo non. Ausoinius: Gangeticus anteit ales. In præpositione. De quo pacto. e. inueniatur inferius dicemus. In dehinc, deinde, deinceps. e. in scansione aliquando non sonat: vt apud poetas inuenies. Hoc etiam dignum est in quiesco verbo. e. correpte proferri: quod innuit Gellius li. vi. cap. xv. Noctium atticarū.

Prudentii error. Seorsum. Deorsum. Anteo. Dehinc. Deinde. Deinceps: Quiesco e breui ꝓfertur.

¶ De. I. Cap. xxxi.

I. Monosyllabæ longatio inhæret. Iuuena. I nunc & ventis. a. c. d. sequente muta cum liquida ambigua est: vt libri. alias anceps: vt bibo, ibo. sequente vocali breuiatur: vt Iola. exceptis quibusdam Græcis, qnæ inferius dicemus. similiter in verbo fio longatur de quo in secunda Epogr. dis

I iter duas vocales. feremus. ¶ I. positam inter duas vocales esse dupli/cem cõsonantẽ testantur oẽs: vt aio. vnde errauit Se/dulius primo: Hoc Matthæus aiens, hominem generaliter implet. quanq̃ alii Sedulio adhærentes perperam credunt theus esse diphthõgum & vt Troia, maior licet sit breuis, primã illam positione longam reddi. Iccirco antiquissimi vsq; ad Ciceronis tempora Maiia, Pompeiius scribebant. & aduertendum: q̃ si opus vt fiat positio, necesse est, vt illæ duæ vocales iter quas erit. i. vim suã seruẽt: aliter. i. nõ esset duplex vt in viola, violentia nã in iis. u. non seruat vim: pro simplici tamen reperitur inter vocales vim seruãtes: sed duntaxat in cõpositis vt biiugæ, quadriiugæ, quod testatur Gel. lib. xix. cap. viii. & teste Prisciano aliquãdo duo. ii. in i. longum soluuntur: vt bigæ, quadrigæ. Quod aliquando i. in compositione pro simplici habeatur, exemplis adprobo. Mart. in: Gestatus biiugis regulus. e. c. Auson. Vel cisio triiugi, si placet, insilias. Hic discendum est in Troia, si substantiuum est, sub regula militare. Oui. Troia iacet. si vero adiectiuum, i. vocalis habetur. Vergil. primo: Et Troia gaza per vndas. vbi diu ante me incognitum fuit quid dicat Seruius. Seruii verba vt lector non hæsites oculis obiicienda censuimus. ait ille: Cum prouinciam dicimus, & principale est nomen, & breuis est tro. qñ autem non est principale, & deriuatiuum est, & longa est tro. vt Troius Aeneas. Proculdubio hæc Phæbadum interpretationibus egentia multi existimãt. Sed vix amusos Quintianus referabit. ibi Seruium interpolatum & eruditi præceptores mei quondam cogitarunt, non aduertentes Seruium de natura ibi disserere. Est scitu dignum Iota apud Græcos esse uocalem semper: quod si Seruio credimus, Virgil. fecit in Troia, cum ait: Arma, virumque cano, Troiæ: vbi in iii. sede Dactylus est. sic Seneca in Troas: Misit in festos Troiæ.

Marginalia: Sedulius errauit. — Aliquorũ error. — Maiia Pompeius. — Quo mõ. i. positiõe faciat. — I duplex i vnum. ii. — Troia i syl/laba. — Seruii ver/ba enarrã/ta. — I. apud græcos vocalis. — Scitu dignum.

ſtos Troiæ ruinis.eſt enim carmen Saphicum, trocheo,ſpondeo,dactylo,& duobus trocheis conſtãs Præterea Diomedes etiam in Troia, tro. breuiati edocet ſimiliter in Achaia.i.vocalis reperitur.Ouid. A.q.d.quam pauper Achaia noſtra eſt. ideo naturaliter locutum eſſe Marium aduertito. Inſurgent alii dicentes apud Latinos ſemper longari:taceant obſecro,cum apud nos ſæpius duplex fiat:vt pater in aio aiebas.vbi.i.duplex cõſonans eſt. Hora. Aiebas me cum.in ait omnino vocalis eſt,quia non ſequitur vocalis altera. ¶I.in genitiui in duo. ii. terminatis ſcãdendo abiicitur. Virgi.E.d.æ. Capitolii immobile ſaxum.& aliquando ſonant duplices,modo carmen patiatur.Ennius: Aſpicite o iuuenes ſenis Ennii imaginis vmbram. ¶I. etiam in compoſitis ob ſcanſionem aliquando abiicitur: vt in ſemiuncia,ſemiambuſtus,ſemihominis,ſemianimis. Per ſ. Breuis vt ſemiuncia,recti. Columella.xi. Quamuis ſemihominis veſano.g.f. Silius.ii. Semiambuſta iacet.n.d.p. Luca. iiii. Semianimes traxere feras. ¶I.mõ eſſe ſimplicem modo duplicem ſcribunt Nigidius, & curius. nos quoq;.in.ii.Epogra.vbi de præpoſitione exuberanter dicemus. ¶I.quaque duplex in vnum coit: vt dii diis,iiſdem.Horati.Dii bene fecerunt. Ouid.Meta. xiii.N.u.a.quamquam iiſdem fuerit armis.In aliquibus codicibus eſt mendum: vbi non fauerit,ſed faueat perperam legitur.Ei pronomen biſyllabum eſt hei,interiectio monoſyllaba. Aliqui tamen referunt, Ei,pronomen aliquando eſſe monoſyllabũ,vt apud Lucretium.vi.Scilicet & fluuius,qui viſu maximus ei eſt.licet alii aliter legant.Cui datiuus vnam facit ſyllabam. Virg.æneí.primo. Cui pater intactam dederat P.q.i. & aliqui hoc merito affirmant fieri: eo q Priſcianus,lib.xiii.in ius reddentia: dicat genitiuum nomina datiuum genitiuo vna ſyllaba minorem fa-

Genitiuus in duo.ii.

I. in compoſitis.

I.mõ ſimplex mõ duplex. Curius.

I.duplex in vnum.

Ouid us emaculatus.

Ei põnomẽ Hei interiectio.

Cui monoſyllabum.

Priſciani regula.

cere:vt illius illi, nullius nulli, cuius cui. sed dicat grammaticorum auriga, an similis in nullius, & cuius sit genitiuus, rei literariæ vel expers diceret nunquã, suopte scribat. ego fidem meam non obstrinxerim, cum idem Cæsariensis apud Albinum dicat, cui, bisyllabum reperiri. Albini carmina ne me finxisse aliquis credat, vitupero, ac carptor subiũgam. Hæc sunt Romanarum Historiarum primo: Ille cui terras Capitolia celsa triumphis Sponte deum patuere, cui freta nulla repositis. ex hoc Prudentium errasse contendunt, dicẽtem: Tarraco intexit cui fructuosus. vbi cui bisyllabum est. &. i. breuiatur. super quo nec tacui Ianus parrhasius nostri temporis latinitas. Quid obloquuntur isti cœnipetæ triuiales? an velint a Prudentio, alia exempla subdam? Martialis primo: Sed norunt cui seruiũt leones. est enim carmen Phalecum: vbi post spondeum dactylus est. Idem. viii. Drusorũ cui contigere barbæ. Martia. capella primo de nup. Et compar studio sed cui terreus est enim Asclepiademum. vbi, sed cui, dactylus est. Præterea apud Terentianum maioris in hoc Martiana (vt credo) fidei tale carmen est: Verum vt cuique est proximitas loci soerori. est carmen Sotadicum ex duobus a maiore Ionicis, & tribus Trocheis. Similiter (teste Beda) ait Paulinus: Conscia seruitii quod gesseris & cui tandẽ. sed posset versus spondaizare: sicut etiã illud Iuuenalis? Cãtabat patris in montibus, & cui non tunc: mox ait Probus: Cui constare ex duabus breuibus: ergo & Prudentius sine errore militat[9]. hæc omnia Ianus Parrhasius alioqui literarum parẽs digerere debuisset. Dicant aliqui in cui monosyllaba dictione an u. an. i. sit vocalis. quid sentiam accipe. Crediderim. u. esse vocalem. Catul. Cui Ego quasi eadem tondem mox deprecor illi. in quo carmine si. i. in cui esset vocalis nullo pacto scandi posset carmen. alii, neoterici

Grãmaticorũ auriga.

Priscianũ non admitto.

Cui bisyllabum.

Prudenti[9]. defenditur

Cui vltima breui.

Spõdaizãt

Cui ex duabus breuibus Ianus. Parrhasius defecit.

Cui monosyl. quã vocalẽ hẽat.

tamet, faciunt vt. u. & .i. ambæ elidantur sequente vocali: vt in hoc. Cui imperium infelix est erit ille sibi. est autem carmen à Iulio Capitolino allegatum in vita Opilii Macrini. Huic quoque frequentius monosyllaba est dictio. Ouid. Metamorpho. xiii. Huic date &.o. f.f.m. Stat. Syl. primo disyllabam fecit: Lætus huic dono videas. d.t.n. super est igitur: vt Prisciani, quam diximus in cuius, & in huius non admittas regulam. Beda vt admiret ciet dicens: Huic bisyllabum reperiri ambabus breuibus apud Paulinum: Cum subito aut illis corda hostibus, aut huic ora. quod cum posset spondaizare neutiquam edocuero. In Pompei, Vultei Cai aliquando, i, absque synæresi facit syllabam, aliquando non. I. similiter in Maiades, & Pleiades facit modo trisyllabas, modo quadrisyllabas dictiones, contra Tortellium, dicentem: In Naiades. a. in penultima modo elongari, & modo corripi. Virgil. Optima. Naiadum. Ouid. Metamorpho. iii. Naiades ideis. e. f. a. eu. quantum fallitur Arretinus. nam vbique. ante. d. breuiatur. in illo enim Virgilii: Optima Naiadum, Naia, est dactylus. & vt firmiori ad probem exemplo, Horatii carmen affero Mirari iubeto Naiadum potens, quod carmen recipit spondeum Dactylum cum vna syllaba, mox duos dactylos. Similiter in Pleiades. Ouidius: Pleiades incipient. h. r. P. Idem: Iungitur (vt fama est) Pleiadesque pari. vbi si Pleiades non esset quadrisyllabum nomen, pentametrum scandi posset nunquam. sic apud Senecam in Med. Et deo si latitant Pleiadum greges. vbi si Pleiadum quadrisyllaba non esset dictio, Asclepiadeum non staret carmen. Aliqui tamen dicunt posse in tertio esse spondeum pede, quia cum dactylo temporibus conuenit. referant quicquid velint, me non habebunt municipa-

Huic monosyl. est dictio.

Huic pronomen.

Huic bisyllabum.

Beda frustratorius.

Tortelii error.

Naiades in syllaba.

Pleiades i syllaba.

Quintia. in Tortel. annotationes composuit.

L. quando consonās.

lem,quia meræ ſunt nugæ.ex quo crediderim,quan do Naiades,& Pleiades ſunt triſyllabæ dictione. i. eſſe duplex noſtrum:quando ſunt quadriſyllabæ,eſ ſe Græcorum iota.de quo ſuperius diximus: contra tamen Tortellium iam adnotationes compoſuimus. ſimiliter in Rhodopeius,Phœbeius, & ſimilibus.i. vocalis eſt I.demum in dictionis principio ſequen te alia vocali conſonãs eſt:vt Iuno,Iupiter.exceptis quibuſdam nominibus propriis:vt Iulus,Ieſus,Ioan nes,Iapetus,Iaſon,Iacobus.dicam quid ſentiam,nõ quod contendam,crediderim in nominibus propriis primitiuis vocalem eſſe,in deriuatiuis conſonantem: vt in Iupiter,à iuuando:vel vt recẽs occurrit opinio. nam ſi apud Græcos ſit iota,apud Latinos.i. voca lis erit.in dictionibus vero mere latinis ſequente vo cali,erit conſonans. Claudia nec laceres verſus dux Iacobe meos Ouid.Pagaſeus Iaſon.cuius dictionis,

Tortellii error.

cum memini,Tortellii ſuccurrit error:·cuius infantiſſi ma hæc verba ſunt:ſanè in hac dictione Iaſon poni tur.i.litera a poetis modo vocalis,modo conſonans græco more.vt Ouid.in duobus verſibus vtrunque obſeruauit,cum ait Met.vii.Vt ſine amore licet,quid enim commiſit Iaſon. Quem niſi crudelem non tan git Iaſonis ætas. nam in primo verſus eſt vocalis,in ſecundo conſonans.ille hactenus. Quo præceptore

Tortellii. ali⁹error.

vſus es Tortelli? in ſecundo enim quam in primo.i. vocalis proculdubio eſt .Similiter in dictione iaſpis, eadem myops es erroris nebula. ais autem in iaſpi de.i.literam aliquando vocalem eſſe.Iuuenalis. Præ

Romulus quidam.

clara illic laudatur iaſpis.aliqñ conſonantem.Vergi lius.iiii. Stellatus iaſpide fulua.immo vocalis vbique

Romuli error.

eſt. forte es ſecutus Romulũ illũ,qui Aeſopi Apo logos verſo ſtilo in latinum vertit. qui & ipſe errori obnoxius eſt,cum in iaſpide.i.fecerit conſonantem: niſi vellimus excuſare breuiaſſe tu.i.vocali ſequente.

inuenies insuper alia nomina propria, in quibus .i. vocalis erit: quorum lectio auctorum plurima te faciet compotem. Vnum restat, adnotem Cecilium quendam (referente Papyriano) nanum quendam, seu pumilionem iota nominasse: quod ex Platonica ratione acceptum est. Nam Plato in Cratyllo ait: Iota ad tenuia quæque per omnia maxime penetrantia esse. Icirco iene: idest ire progrediq; per .i. literam initiatur, mox rimandum est .i. vocalem aliquãdo esse consonans loco: vt in Iazyges. super quo videto in .iii. Epogra. vbi de .e. ante .t. fit regula.

Iota pumilio.
Iene: idest ire.
I, vocalis q̃ loco cõsonãtis.

¶De. O. Cap. XXXII.

O. Monosyllaba dictio lõgatur. Oui. O vtinã tũc c.l.c.p. aliqñ sequẽte vocali corripitur. Virg. Te Corydon o Alexi. n.m.c.c. sequente cõsonante anceps: vt Doryclus, Doris. sequente muta, & liqda ambigua: vt probum In cooperio duo .oo. in vnum cõiungi non desunt qui autument: vt apud Lucretium. v. Per terras, amnes, ac oppida cooperuissent. ego magis dicerem fecisse Proceleumaticum. nam omnino .o. breuiatur. Idem. v. Quæ possint forte coperta. Iuuẽcus. iiii. Nec quondã coopta canẽs. n.u.p. Aliquãdo .o. collisionẽ patitur, in proinde Vir. li. xi. Proinde tona eloqo. f.t.m.t. Lucre. ii. Proinde colore caue. c.f.r. tamen aliq dicunt, pro exclusionem pati. Et hic scito Latinos .o. in au vertere: vnde pro Coro, & cote, Caurũ, & cautem dicimus. Icirco cum Florus Grãmaticus hoc differeret, mox Flaurus appellatus est. sicau pro o. vt austrũ ostrũ. & aliquãdo .o.a. diphthongo au breuiatur: vt in orichalco, quasi aurichalco. Quidam antiquorũ annularem orbicularem dixere: quod rotundum sit velut annulus. ab hac litera. Quare dictum putant à voce militum.

Aliquorũ opinio falsa.
Proide in scansione.
O, in au, vertitur.
Florus mox Flaurus.
Au, pro, O
O, annularis.

De.V. Cap. XXXIII.

Ouare vñ. V, monosyl. non reperitur.

O. Monosyllabum reperitur nusquam, & si consonantibus iungis anceps est: vt iugum, iuger. sequente muta, & liquida, ambigue ponitur. In principio autem posita alia sequente vocali, consonans efficitur: vt vinum, Venus. si inter duas vocales ponitur item: vt viuo, viuidus. item cum in fine est post. l. & r. sequente alia vocali aliquando, consonans est: vt voluo, soluo, sylua, larua, aruum. quæ tamen aliquando propter metrum fit vocalis. Catul. Quod zonam soluit diu ligatam. Idem: Condita quin vere pectoris euoluam. Ouidii. Nũc quoque te saluo persoluẽda mihi. Idem in Priappeis. Quod opus omnino Ouidii esse in Dubitationibus affirmabimus: Pallorem, maciemq; laruaseni: vbi laru, trocheus est. aliquando. u. vocalis fit consonans. Lucil. Quod tu id maluisti. Sil. vi. Cætera sinuatis glomerat per pectora gyris. Idem. vii. Ducit sinuato captiuum. a. l. I. Idem. x. Sinuatur, coxæque sedet. m. u. quod uerum est. & m. u. esset consonans insinuatus, carmen claudicaret. sic & apud Lucretium: Lanigeræ pecudes, & equorum duellica proles, & si bellica posset legi. V. post. s. alia vocali sequente modo est vocalis, modo consonans: vel (vt alii dicunt) suam vim perdit. Stat. Thebaid. primo: Quas nos inopina suasit. Horatius sermon. pri. furesq;, feræq, suetæ. Ouid. ad Liuiam. Ille genus Sueuos acre, indomitosq; Sicambros. Ennius Anál. vii. Ductis fidelis, suauis homo, facundus suoq;. V. similiter post. g. & . q. sequente alia vocali vim amittit: vt in lingua, loquor. sic post. u. vt vua, vuidus. Hic Donatũ argui operæ erit pretium, dicentem. V. inter. q. & vocalem literæ vim amittere. quia tam leuiter effertur: vt vix sentiri queat. nam ea ratio non est: sed (testibus Sergio, & Pompeio) est: quia ante se habet alteram consonantem. Ideo non

V, quãdo consonãs.

Ouidii opus Priapearum.

Larualis quadrisyllabum.

V, post, s. Suetus in syllaba.

V, post, g, q, &, u. Donatus arguitur.

est consonans, non est vocalis, qua sequitur alia. Hos duos non tam intellexit Beda, quàm intelligere mihi me curauit. ait Beda: Cum dicimus, Astum, nonne eodem modo dicemus. t. non esse consonantem. qa præcedit altera consonans. s. Hic Beda allucinatur, non intelligens quid sibi velint Sergius, & Pompeius Donati interpretes. ego sic enarro: Cum dicant. u. non esse consonantem, quia præcedat alia consonans, est propter positionem: nam in aqua, si. u. esset consonans, à longaretur positione. Quod aliquando u. post. q. non videatur vim habere vllam, non inficias eo, vt dicemus, vbi de. q. litera differemus, Præterea Donatus ait: Digamon aliquando u. literæ adscribi, cum sibi ipsi præponitur: vt vulgus. quod non admittitur: nam digamus ita se habet. Vt dempta nihil nomini adimat: vt Velena, Helena. & si ita esset (vt ait Aelius) possemus dicere vlgus. quod non dicitur, (teste Sergio.) in suadeo. u. vim amittit. Palladius. xiii. Persuadet moris tetrum mutare colorem. & omnino (teste Sergio) suadet bisyllabum est. si vero trisyllabum reperitur, solutionem idem esse dicitur.

Beda incuriosus.

Sergius, & Pompeius Donati interpretes.

Donatus arguitur.

Digamus.

Vlgus nõ dicitur.

Suadeo in syllaba.

De η græca vocali. Cap. XXXIII.

H. Vocalis longa semper apud græcos, quæ nostro idiomati. e. sonat, & longatur: vt θήβη Thebæ. vnde Sidonius Apollinaris reprehenditur: quòd breuiauerit diastema in penultima, cũ scribatur apud Græcos per. η. tamen quia sæpius in hanc incidemus literam, plurima à nobis non fiet mentio. Aduertas nihilominus velim. η. in nominatiuo longam aliquando in e breuem in obliqs verti: vt ἀὴρ ἀέρος aer aeris αἰθὴρ αἰθέρος æther ætheris. sic fit aliquando in ω: vt πυρακμὼν πυράκμονος pyracmon pyracmonis.

Sidonius reprehẽdit.

De.ω.ideſt.o.longo apud græcos. Ca.XXXV.

ω

Apud Græcos protẽditur. vnde nõ mirum ſi.o monoſyllaba apud nos longatur. Homer. μῆνιν ἄειδε θεὰ πηληϊάδεω ἀχιλλῆος: dixi tamen aliquãdo ſequente vocali breuiari. Virg. Te Corydon o Alexi, nihil m.c.c. Et cognitu dignum eſt quãdoq; apud poetas.ω.quæ omnino in primitiuo longatur, in patronymico breuiari. Ouid. Meta.vii. E quibus Eionides Cephalus. ecce o breuiari in primitiuo longam. Idem in eodem, Proles eionia ſyluis. & ſic apud Ouidium legi teſtatur noſter Parrhaſius, referens Græco hoc fieri exemplo. In hac dictione, Ioannes, video multorum ſententiam. inter quos eſt Bapti. Pius antiquitatis vas, argutiarum area, qui probe & fideliter de hac dictione ediſſertauit. Reperitur aliquando triſyllaba dictio correpta ſyllaba.o. vt vſus eſt Politianus. Aliquando quadraſyllaba vt apud Metrodorum αὐτὸν ἰωάννην ὁ γέρων ἐπεδέξατο θεσμῷ. ſic Iuuencus: Vnus Ioannis quærebat. alio modo vſus eſt Sidonius Apol. Nunc te iubet ire Ioannes, quem Hermolaus corrigit ſuper hoc in caſt. Plinianis. Triſyllabum fecit Prudentius in Apoth. producta ſyllaba io. Ioannis magni celebris. dicam tamẽ quod ſentio. ſemper quadriſyllabum, &.o. producta poni admonuerim. Sed nunc ad alias literas tranſeamus, quas Conſonantes dicunt.

Ioãnes in ſyllaba.

Sidonius ab Hermolao corrigitur.

¶ De conſonantibus. Cap. XXXVI.

COnſonantes in.9.mutas.& ſemiuocales.6.diuidi triuiales etiam edocent. De quarum poteſtate Priſcianũ, Tortellium. M.Capella, Curium, Vallam legito. nos omnis aliquib⁹ opportunas noſtro operi percurremus: ſed anteq̃ vltra procedã, opere, pretiũ eſt, vt quãlibet cõſonantẽ eſſe ἡμίχρονον.i.medium habere tempus edoceam: quod latius alias diſſeremus.

Mutæ nouem.
Semiuocales ſex.
hemichronos q̃libet conſonãs.

¶De.F. Cap.XXXVII.

F.Haberi pro muta sequēte liqda Diomedes inuit & quòd cōmunem reddat syllabam: vt apud Vi. crinemq;. flagrantem. cui aduersans reclamo,cū.q;. per se breuietur. & si verum esset. quod Diome.ait. M cum ante.n.liquidam ponitur in integra dictio/ne muta dici posset. quoniam mutæ officio fungitur nam(vt ait Macro.)græcorū more.Virg.Posuit li. 9.Nec Licio genitore mior,nec fratre Menesteo sed de hoc nomine in sexta videto Epogra.cap.1.& dixi in integra dictione,qa si esset compositum nomen à dictione ab.m.n.incipiente, vocalis superior posset breuiari,non propter.m. n. sed iure præcedentis di/ctionis:vt caconestor.i.malus procus nam caco p se in cōpositione.o.breuiat.vberius legito.i.sexta Epo gra.vbi de Polymnia fit mentio.atq; ibi Lexici au/ctoris fœdum leges errorem,dicētis in Polymnia.y. breuiari propter.m.& sequentes literas. Copiosum hoc reddam opus,ac florulentū,vt aliis(quod aiūt) progredi minime videat pedibus.

Diomedi reclamo.

Lexici au/ctoris er/ror.

¶De.G. Cap.XXXVII.

G.Quam primo inuenit Romæ Spurius Carbi/lius grammaticus, Carbili qui primus vxorem abdicauit libertus,cum prius.c.pro.G.omnes veren tur,si Plutarch.credimus,non se offert.vt de eo quo ad syllabas recenseam,sed vt à communi Neoterico rum annutu errorem eliminem,est sciēdum apud La tinos non reperiri dictionē,a,G.incipientem sequen te.u.& alia vocali.Iccirco errant,qui dicunt Gualfre/dum,Guielmum: cum dicendum sit? o Valfrede,o Vielme,o Vido.Varinum etiam dicimus,quem Gua rinum seipse nominauit.Cur fecerit ille videat.Rum patur Maleuolus Phineus,& euanescat, p nihiloq; habeatur,vt litera,de qua nunc fiet mentio.

G.literæ inuentor.
Sp.Carbi/lius.
C.pro.g. vtebātur.
Error pu/blicus eli/minat⁹.G. in pricipio dictiōis cū u, sequēte vocali nō reperitur.

¶ De Liquidis, & quare Liquidæ. Cap. XL.

AT prius q̄ Liquidas adgrediamur, non inuenustum erit aliqua nec situ facilia, nec auditu rudia pretexere, cum minus apud triuiales cognita, minimeq; intellecta hoc in opere sparsim, & passim aperire policiti sæpe fuerimus. Nostra ideo intererit, quę liquidarum sit conditio, & cur eis tale inditum sit nomen fideliter edocere. Liquidę autē proprie appellitantur, q liquescant: idest penitus a dictione collidantur, abuciaturue: vt in hoc exemplo: Nate patris summi, qui tela Typhoea temnis, r, litera scādendo in dictione patris elicitur, velut patis diceretur; eo q liquescat, r, idest lubrico defectu a nihilum redigatur. & hæc est ratio. Nam vnaquæq; cōsonans medium tēpus cōtinet: vnde cum patris longatur: hoc fit quia a, naturaliter breuis vnius est temporis. t, & , r, alterius: quę quidem duo tempora longæ accidūt. syllabæ & nulla longa fit syllaba. nisi duobus eam metiamur temporibus. & si in hac dictione patris scandendo, r, non elideretur quādo breuiamus, breui (quod non possumus) duo syllabæ daremus tēpora. ex hoc quando vocalis naturaliter correpta est sequēte vna tantum cōsonante, vnius cum dimidio temporis est quod tempus cum dimidio longam minime reddere potest syllabam. Vnde nū mirum est, si positioue lōga fiat syllaba. Nam vocalis natura breuis vnum tempus, & sequētes duæ consonantes alterum continēt: ideo re vera protenditur syllaba. Et sciēdum est: vbi fit positio vocalem pręcedentem natura esse breuem sed longari positionis (quā dixi) ratione, sic est sequētibus, x, &, z, quia vnaquæq; istarū vno constat tēpore cum duplices sit consonantes. Hęc a prophanis intacta Domitius frater meus, vt enotarem, impulit: quod latius in sua dicet Metrobasi nunc dicamus de literis, quæ re vera fiunt Liquidæ.

Liquidæ cur dicatur

Cōsonās. quæq; medium tempus habet.

Positio quare lōgā dat syllabā

Vocalis añ positionem natura breuis.

Quare X & Z. precedēte faciūt longam.

¶ De. L. & R. Liquidis. Cap. XLI.

Liqdæ cũ mutis in scansione. Hudæ literæ.

L. Et. R. Liquidas (quæ & hudæ a quibusdam dicuntur) cum mutis iunctas in eadem dictione cõmunes reddere syllabas poetarum exemplum patet. Et notandum est, si syllabæ naturaliter erunt breues, sequente Muta, & Liquida longatione, & breuiationi adhærebunt. si vero naturaliter erunt longæ, nunquã breuiationem sument. quod non adnotauit Tortellus, vbi de R. litera fit mentio, cum adnotare debuisset: vt pater, pa, naturaliter breuis est: in patris & longatur, & breuiatur: in matris nunq̃, a, breuiatur: qa in mater natura ꝑducitur. Et licet. r. in matris colliderettur, nil quidem referret: qa absq; duabus literis, tot etiam sunt tempora quibus, ac quot vna con stat longa syllaba. Hic adsint eruditi, huc doctorum turba transuolet, hæreo, hæreo cum Lucretii lib. iiii. tale lego carmẽ: Propter enim q̃ quod morbi est, cũ corpus ægrotat. ecce in ægroto. e. breuiari Muta sequente, & Liqda. licet veniat ab æger, quod scribitur per diphthõgum: ab αἰγρός: idest segnis, & lõgatur. Iuue. Saty. iiii. A vitiis æger, solaq; libidine fortis. vel dicitur (vt vult Põpe.) ab αἰάζω: vel a voce doloris αι αι. Mox testibus Plinio, & Solino, Gellio, & Nonio Agrippa, dicitur quasi ægri partus. & manilius breuiauit, astron, primo: Miles Agrippa suæ, venerisq; ab origine proles: quare id fiat humanissime lector, me nescire ingenue, fateor. Vnum hoc mihi adscribas: q͂ fuerim primus q animaduerterit. Iam triennium est, quo id obseruasse me testari potest Ioan. Baptista Moranus noster sectator, & qui me uelut numen colit, ac obseruat. Non deerunt forte q post me hoc dissoluant iugum: vnicuiq; enim meliori me subdam sententiæ. tamen quid super hac re melius proferam in Breui arte legito, vbi de Heroi spe-

Tortel. incuriosus.

Quintianus hæret Aegroto pria breuí

Agrippa.

Ingenue fateor.

Baptista Moranus. Ars breuí Opusculũ nostrum.

ciebus differo. Præterea Neſtor ille interliteratos non poſtremus uec medius. Sulpitium inuehitur q dixerit, aratrum: naturaliter. a longare medium, cum breuiet. quia Græci per omicron ſcribant ἄροτρον. & nititur auctoritate cuiuſdam triuialis, & rancidi poetæ exemplo, qui Sidonium potius habere debeat tutorem, dicentem: Diuerſas aratro vias cucurrit. Eſt autem, carmen phal. in quo poſt Spondeum ſequitur. Dactylus. Hic eſt ille Sidonius multi. nominis poeta, quem claſſicum teneo, licet, vt inferius dicemus, ab Hermolao Barba. damnetur. Nicolaus Ferretus decipitur, dicens Claudianum, & Sidonium fuiſſe ſynchronos, cum Claudianus per multos annos hunc antecelſerit, immo Sidonius de Claudiano mentionem faciti: ſed repetatur inter. Cum itaq; apud Græcos per omicron ſcribatur, & apud Sidonium breuietur, Sulpitii non adhærebo ſententiæ tantum modo longari dicentis, quia ab aratum aratu. & niſi eſſet Græca dictio ſulpitium haberem municipalem. Hem quid oblitus ſum? aliud profecto ſuccurrit, nec minus verſificatoribus idoneum, quod hoc eſt: nunquid ſequente muta, & liquida poterimus breuiare deriuatum, in quo litera primitiui demiatur. vt ita dicam. Ambulacrum, lauacrum, inuolucrum, ſimulacrum: ecce in his literam primitiui. t. abiici. &. c. ſubſtitui, quia a, lauatum, ambulatum, inuolutum: ſimulatum, veniunt. Id mehercle multos iam diu anxit, ſed tu lector, meo quidem iudicio, ſemper elongato, cum omnino liquida mutæ iuncta nuſquam longam breuiabit, rem omnem ſuperius vidimus. At quia de Liquidis tractatui, finis addendus eſt, hoc ſolo calcem perficiemus. R. aliquando (teſte Beda) ſolutionem pati, quia antiqui cum. R. litera vocalem volebant proferri, vt in hoc: Magno Celauerat argumento, vt di

Neſtor cõtra Sulpitiũ
Aratrum in ſyllaba
Neſtor incurioſus.
Sidonius Apollinaris.
Nicol. fer. decipitur.
Claudia. & Sidonius non coeui

R, cũ vocali pferebat

Argumen tũpèrhasy. cerent, argumento: quia in quinto pede sit dactylus. ad id comprobandum Prisciani est regula, dicentis: Prisciani re gula. In mentum, nomina seruare anteriorem vocalem quantam habebunt sua præterita in penultima, ut ita dicam, instrumentum, longat stru, quia ab instruxi, & stru, etiam longatur. indumentum breuiatur, quia ab L. suspensi notā hēt. indui quanquam aliqui indumentum longatur. ut, in, quarta, videbitur Epogra. & si antiqui non dixissent argumentum pentasyllabum, quando ab argui, Cesariensis regula esset penitus à penu literario, & camenali academia explodenda. Illud Adde, L, apud Plau. locus Plautum literam suspensum aliquem, significare, ait R, grauitatem signat heroicam enim. Quam ex me, vnam faciam literam longam. i. vt me suspendam: quia suspendiosi manibus, & collo ligatis, pedibusque pansis. L. videntur facere. In R, canina litera. super scias. T. litera heroicam signari grauitatem: vt R, litere inuentor. dixit Papyrianus: quam caninam esse literam. Donatus ait. Lucilius: Irritata canis q.r. quam plurima dicat. Hanc autem inuentam ab Appio Claudio testa Appius. Claudius. tur Pomponius lib. pri. Dige. Græci etiam loco duorum ς ς ponebam: vt Pysos, Pyrrhos. S, loco duo ρρ rr, ponebant.

Quomodo proferantur trisyllabæ dictiones Muta, & liquida sequente. Cap. XLI.

QVid de Liquidis diximus, nostra intererit triuialium Barbarismos affatim obtundere. Multi Barbarismus qdam propulsus enim vt pote literarum expertes in hunc incidūt scopulum, qui trisyllabas, & quadrisyllabas dictiones legendo prosaice, cum sequatur Muta, & Liquida proferre nesciant. vt tenebræ, falebræ, pharetræ. Aduertant iuuenes talia hic nomina interloquendo proferenda esse breuia, & si in carmine longantur: vnde Terentianus dicens Liuium Andron. in penul. carminis heroici posuisse breuem syllabam, profert hos Penultima heroici breuis. Liuii versus: Baltheus & reuocet volucres in pectore sinus: Preliaq; iam grauida crepirent vbi terga

Pharetra. ecce ꝙ innuit pharetra in media naturaliter breuiari. iis erroribus sacerdotes indoctos sæpius inuenio obnoxios. Hui quid mirum? isti nanq; sacerdotes (eruditos excipio) doctiorum obtūdunt aures, quid, ꝙ verba nesciant exprimere, ne dum bene eloqui? literas contemnunt, sacra fastidio habent. Horum quod est studium lenociniis. incumbere, crines coaptare, aleas pertractare, Bacchanalibus indulgere. Hem si iure nostro sacris initiarentur, nunquam indoctos diuinis misteriis ad scriberem, sin suopte Barbari: nos Augustino. audientes. desinemus: & quod incepimus perficiemus. In dictos sacerdotes

¶De. M. Cap. XLIII.

M. Aliquando Liquidam reperi. idest scandendo abiici, auctorum lectio comprobat. Horat. Forma captiuæ dominum Tecmessæ. est autem Saphicum in quo, num te, est Trocheus. M. quoque quanta sit difficilium scitu dicit Plinius, vt latius in Epogra. vbi de. m. finiali agemus. & hoc est, quia sequente vocali abiicitur, sequente consonante est positio, in fine carminis est ad placitum, vt ait Seruius in Centimetro, & vt aiūt Quintilianus, & Cicero in Oratore: Postrema syllaba breuis an longa sit ne in versu quidem refert: vnde etiam Fortunatianus ait: Nihil interesse an nouissima versus syllaba sit longa an breuis. & memoria tenendum est apud antiquos. c. cum. m. iuxta nunquam positum: ex quo Alcumenam, non Alcmenam dicebant, quod apud Plautum inuenies. M, Liqda. Vltima carminis ad placitum. C, cū, m, iuxta apud antiquos nunq̄.

¶De. N. Cap. XLIIII.

N. In iis præpositionibus, In, & con, aliquando lōgari, & quandoque breuiari, Cicero in primo In, i sylaba con, in sylaba.

perfecti orato. Priscianus,& Seruius scribunt. Naturaliter autem elongantur, si componantur cum dictione ab.s.aut.f.incipiente:vt insula, infula. si cum aliis naturaliter breuiantur:vt indoctus,contorque.quod Cicero hoc dixerit,legito. A. Gelliutu.lib.ii ca. xvii. ꝙ Seruius innuat,legito in primo Commentario super:Constitit hic,arcumq;.m.c.q s. ❡ N.præterea nullam sequēte vocali collisionem pati idem ait. Marius. Quam literam apud auctores aliquando esse inuenies liquidam:idest scandendo in eadem dictione elidi. Petronius: Atq; vrbana progne quæ.c.g.f.Idē. Et baccis redimita Daphne tremulæ.q.c. Ouidius: Ad mandata Prognes,& agit.s.u.s.i.Lucreti. Nil tamen esse signi mixtas,p.c. Virgi.viii. Currentem ilignis potare.c.u. Auson. Quid refert cornixan ideo ante cycnum. Martial. Sic pernitiosus ichneumon. Idem Nuda Lacœna cycno. quod etiam volens Priscianus in primo comprobare,ait.M.&.n. post mutas positas communem reddere syllabam. quod diuersorum confirmatur auctoritate tam Græcorum, quam Latinorum. Oui.met.x. Piscosamq; Cnydō, g &.n.in quēm errorem manifestarium, puerilemq; Priscianum, Tortellium,cæterosq; Neotericos incidisse miror. Velim dicat Grammaticorum triumuir, quid referat,an g.&.n.sequatur,q; cum,q;. naturaliter breuietur.& cum non sit in eadem dictione:vt in cycnus.quid conuenit, quæ.cum Gnydo? nihil certe. Non ignoro tamen Prisciani verba secus a Roberto Gaguino accipi,qui & ipse decipitur. Iccirco non possum non mirari Probum dicentem.g. &.n. in diuersa dictione breuem posse longam facere syllabam: vt si dicas. Rura gnate facis. Nicolaus Ferretus ait: Talia flammato,breuiari a propter f.& l.sed fallitur. nam etiam Beda ait:nunquam,n,in diuersa dictione posse elongare:ideo si nō longabitur propter,n,

N, collisio nēnō patit. N,liquida. Priscianierror. Tortelii, & alioꝝ error idem. Robertus decipitur. Probum minor. Nico.fer. fallitur.

pter,n, literam, nec breuiabitur syllaba. Hic nulla te teneat admiratio, cur posuerim Nicolai Ferreti errorem, ita enim opus fuit ad maiore affectum. Phineus obloquetur forte. sed vt obloquenti me obiiciam, aliam cẽsebo errorem Geor. Valla tam græce quam latinæ rei peritissimus in commẽtariis in Iuuenalem suis infantario admodum errore lapsus est. ait autem ille in hac dictione, Signabit, propter g,& n,i, vocalem breuiari. Proh Iupiter Herce, in quas affanias, & meras nugas tam celeberrimi, & eloquentes: incidũt viri? Versus namq; Satyrici hic est: Horum ego non fugiam conchylia? me prior ille Signabit, fultusq; toto meliore recumbet? deceptus grauis vir, & alioqui oculatus rebatur carmen Satyrici finire: vt, signabit, esset vltima carminis dictio, cum sequentis sit prima versus: Signabit, fultusque t,m,r. Verum ne erroribus concludamus, quid Nigidius de hac litera, N, senserit ex A. Gellio recitabimus. verba Gellii. xix. lib. i. cap. vlti. sunt hæc: Inter literas, n, & g, est alia vis: vt in nomine anguis, angaria, & anchoræ; increpat, & incurrit, & ingenuus. in omnibus autem iis non verum, N, ponitur: sed adulterinum. nam, N, non esse lingua indicio est. nam si ea litera esset, lingua palatum tangeret: vbi mancum esse Gellium asseuero, & ita legendum existimo: Inter literas, n, &, g, &, c, est alia vis, quod exemplis coniicere possumus. nam si, N, simpliciter protuleris, erit vis alia, quàm in dictione sequente, g, &, c, non inuenies. si placuerit. Quintiano acceptum referetur, qui quoad potero enitar aliqua ex parte horreo literario prodesse, exemplaria emendando, distinguendo: ac enodando: quod M. Valerium Probum vetustatis amatorem factitasse legimus: cum veteres negligi, ac gloria fraudari animaduertisset. Sed quis erit nũc probus Probus? quis id audebit? cum nostri impressores seculi ob pecu-

Geor. Vallæ error.

Quid Nigidius de n litera senserit.

A. Gellius restitutus.

Valerius Probus.

Contra impressores.

niæ famem Myopes. ob inſcitiã cæci ſint, & luſcioſi: quorum incuria boni corrumpitur libri, fida fœdantur volumina. ii. nanq. chalcotypi (eruditos excipio) cæcutientes cognoſcuntur: quos ſi meum eſſet, e terris eiicerem, eorumq; artem funditus euaſtarem: aut doctiſſimum (quem appellant) Correctorem acciperent: & non modo literas inuertũt, ſed addunt ſyllabas, dictiones contaminant, monſtra interpollant magno cum auctorum dedecore. Hæc dixiſſe volui, vt Aldum Manutium meum extollerem vtriuſq. linguæ reparatorem: qui adeo auctores reſtituit, inſtauratque: vt eorum animas imbibiſſe videatur. Dii faxint: vt Aldus noſter diu viuat: nam & hoc ipſum omnes expetunt Olimpiades: viuet ſemper. interea ad alia pertranſibimus.

Aldi Manucii laus.

ℭ Quid Ph ſonet. Cap. XV.

Video multos non ſpernendæ eruditionis dubitare an. Ph, habeat ſonum, quem, f, teneat: aut, p: vt ita dicam, apher, illud, a, an ponatur ante, f, aut ante, p. Nos & olim dubitauimus, immo errauimꝰ, cũ ſonum, f, vſquequaq; putauimus habere: nũc reſcipiſcentia quadam, quam metanœam dicit Auſonius, excitus proculdubio aſſeuero tenere ſonum literæ. p. quia antiquitus ſcribebant dictiones modo cum. p. modo cum ph. vt ſcropa ſcropha, Calpurnius Calphurnius. Præterea ait Seruius, Aphricam dici quaſi apricã, licet in penultima permutetur ſyllaba. immo expreſſius dixit Feſtus Pompe. venire ab ἀνδυφρίκης, apricus. vnde etiam putatur Aphrica appellari. mox aſpicito. quartã Epograph. vbi de a. ante. n. cum diſſero illud marmor Mediolanenſe de Quintiano quodam mentionem facere: vbi inuenies Semphroniam, quod non eſt tabernarium. Præterea & Latini aliquando per ph. ſcribunt, quæ græci per. p. tantum enotant: vt Δηιπύλη Deiphile. ὑψιπύλη, Hypſiphyle.

Ph quid ſonat.

Auſonii locus.

Apricus vnde.

Aphrica vnde.

¶ De. Q. Cap. XLVI.

Q. Sequente u. item alia vocali (nõ enim aliter inuenies) facit illud. u. non esse vocalem, neque consonantem: vt superius vidimus, tamen aliquando (meo quidem iudicio) aliquam quamuis minimam consonantis vim habere dicitur, cum præcedentes syllabæ. q. &. u. in eadem dictione sint ambiguæ. Lucre. Quæ calidum faciant aquæ tactum, atque vaporem. Idem: Crassaque conueniunt liquidis, & liquida crassis. Idem: Calor ignis liquor aquarum. Idem: Liquidus humor, & vberibus f.o.g. super quo versu Georgius errat Valla, dicens: Primam syllabam esse breuem, cum sit longa, ea, quam dixi, ratione. videto etiam in Arte breui: vbi de heroici speciebus fit mentio. Et scito nullam aliam consonantem, nisi adiuncta vocali, posse syllabam facere, præter. q. nam antiqui qstos. scribebant. Similiter in aeris tabulis hoc repertum essemus legi, Peqniam. Vnde Licnius Caluus: Nihil esse. q. dicebat, quàm. c. &, u. itidem. k. Ex hoc nõ immerito. q. &. K. superuacaneas diximus literas. Phineus Marcidus: Et nullius æris oblatrabit. oblatret tantum, vti ab omnibus abiiciatur: vt aliquando litera, de qua dicturus agredior.

Q. nisi du ab⁹ sequẽtibus vocalibus non inuenitur.
Q, præcedentẽ vocalem ambiguam facit.
Geor. Vallæ error.
Q, sine vocali.
Q stos, Peqnia.
Q. nil aliđ ẽ q̃. c. &, u K.

¶ De. S. &. T. Cap. XLVII.

S, De qua litera scribens Messalla eloquentissimus orator (Quintiliano teste) librum integrum impleuit: & quam nõ literam, sed sibillum appellitauit. inversu apud priscos collisionem passam esse nulli incognitum est. Hostilius annal. primo: Sępe greges pecuũ ex hibernis pastibus pulse. Egnatius de rerũ Natura primo: Roscida noctiuagis astris labẽtib⁹ Phœbe. Lucil. Venim⁹ ò socii, & magnã pugnauimus pugnã. Quadrigarius: Maiore in spatio, ac diuersus iubebitur ire. Ennius: Mercuri⁹ Iouis Neprunus. Vulcanus, Apollo idẽ. xii. Omnes mortales victores cordi

Messala đ librum S. scripsit.
S, nõ litera
S, collidit.
S, sibilus.

bus viuis, Lætantes vino curatos sonus repente In campo passim mollissimus pertulit atris. Idem Egregius cordatus homo, catus Helius Sextus. Idem: Interea fugit albus Iubar Hyperionis cursum. sup quo carmine Nestor decipitur, dicens, Dięresim fieri in iubar, cum putet scandi: vt albiu sit dactylus: qũ dicẽdum est albuiu: vt. u. remota. s. breuietur. Alcinius: Longe erit à primo qsqs secundus erit. Catul. Tu dabis supplicium. Aliq tamen referunt. S. in talibus non collidi: sed sequentem literam, vt in hoc: Tu dabis supplicium: scandas: Tu dabis supplicium. Quam opinionem explodito propter illud Sueuii: Hoc genus arboris in prælatis finibus Grais. Quo in carmine oporteret. g. &. r. collidi. sic in Aeditui versu: Aut hymber cœlo candidus præcipitans: vbi p. &. r. essent collidenda. Probus vero: vbi de Metaplasmo, refert in isto: Nam fierent iuuenes subito ex infantib. paruis: posse scandi: ex infantib. paruis innuẽs in qnto pede esse Spõdeũ: & ti lõgari, b, &, p, positiõe. qđ non adprobo: qa si illud. Catulli: u dabi suppliciũ, scanderetur: Tu dab suppliciũ: carmen pentametrum claudicaret: ideo tantum S abiici in his fixim teneto. Et non spernendum est semper, quando, s, colliditur præcedentem vocalem corripi. Lucilius: Nunc potens Tyberinos duo inter captos catillo. Quod veteres etiam in soluta oratione in omnibus terminatis in us, consonante sequente fecisse ait Cicero: vt omnibus princeps, digni loco: idest omnibus princeps & dignus loco aliquando sublata, S, vocalis longa, breuiatur propter sequentem vocalem. Iuuenal. Cum possis honestius illic. Horat. Sterilisq; diu palus, aptaq. remis: ita vt in possis, & palus extrema, s, abiiciatur. Et non immerito contortam accepit figuram: quia serpentinum reddit sonum: eo ꝙ serpentes spina. volubiles se torqueant. Aliquando abiiciebat-

Nestoris error.

Aliqui damnantur.

Probus error.

S, collisa predens. litera breuis.

S, in soluta oratione collidebař

S, sequente vocali abiicitur.

S, quare figuram cũtortam habeat.

S, cũ vocali collidiť.

tur cum superiori vocali. Ennius annal. vii. Contentus, atque beatus scitusque secunda loquens in. & sic legito apud Gellium hoc carmen lib. xii. cap. iiii. Virgi. Inter se coiisse viros, & decernere ferro: vbi Seneca tamē legit cernere. quod ita sit legito Seruium. ii. Cōmen. super eo versu: Limina tectorum medium q. i. p. h. S, liquidam fuisse: idest collidi in vna dictione præcedente muta posse nusquam crediderim, cū etiam Donatianus (nisi auctorem mentiatur opus) vel sit fortunatianus (ambos teneo classicos) ponit tantum modo liquidas .l. m. n. r. Donatus vero ait sequente, s, semiuocales, & liquidam posse facere syllabam communem. Hic non possum continere risum cum aliqui Diomedem taxent, dicentem: S. aliquādo vim habere liquidæ, vt: Ponite spes sibi quisque suas & apud Lucil. Infantibus paruis, opinantes Diomedem hoc dicere: quasi, bus, corripiatur. quia, s, liquida sit sequente. p. Dicant mihi an liquida, an muta debeat præcedere: profecto muta: vt Patris libri. si vero liquida mutam præcederet, etiam arpos breuiari posset, quod non inuenitur. Ideo apud Lucilium, s, abiicitur. præterea (vt retulimus) ait Donatus, s, semiuocalem cum liquida posse communem reddere syllabam. sed & hunc penitus Donatum nō admitto. quia exemplum non profert in eadem dictione: quo prolato fidem adhibuerim. Sed vt reuertamur absque temporis distinctione, innuimus Diomedem dicere, s, vim habet liquidæ: eo ꝙ collidatur, vt infantibus paruis. Sed quoad primum, exemplum, illum nō admitto. nam, ponite, omnino. e. breuiaret, & si minime, s, sequeretur. Illud ad notandum existimes. st (vt inferius narrabimus) sine vocali fuisse syllabam. Mox cognitu aptum est inter duas vocales longas, aut prima longa existente, sępius antiquos, S, geminasse: vt caussa, designator. qd, & in aliis

Carmen in Gellium emendatū

S, liqda nūquam in ea dē dictiōe.

Diomedis nequaq̄ intellectus.

Donatum nō admitto.

Diomedes defenditur

St, syllaba.

S, geminabatur.

literis fecisse nulli dubium est: vt Paulus, Sallustius. Victorinus tamen ait nullas quodam tempore geminatas literas: vt Lucullus. Sed supra quam erat geminatione opus, hanc adnotabant figuram. ɔ. Idem inquit. C. &, m, iuxta minime antiquos posuisse: vt Alcemena, illi Alcumena. tamē post illum Cæsar dirupit morem. Item, s, pro, r, ponebant: vt Fusius. Furius. Similiter & pro, T, vt a Rhamnuente Rhamnusius. T. mutam longari, & breuiari in fine docet Capella.

ɔ. in geminandis adnotabatur S, pro, r, T, ambigua.

¶De X. Cap. VIII.

X. (Vt aliqui referunt) quæ pro duplici ponitur idest quæ unum contineat tempus Diuo augusto imperante quendam Syluium ludi magistrum addidisse nouimus: eo tempore, quo. Z. literam, quæ pro duplici. ff. ponitur inuentam dicunt. X. ideo duplicem consonantem appellamus, quando pro. g. s. & pro. c. s. substituimus. Antiqui enim ducs, quia a duco: regs, quia a rego, pro dux, & rex scribebant: X. aliquando natura lōga est: vt pax: lux, rex vox, aliquando po sitione: vt fax, nex, nix, nux, nox exitum: vt in quinta. Epog. adfatim declarabimus, vbi de, X, in fine dictionis. Quod dicat Segius, X: communem reddere syllabam, naucifacio. ait ille esse longam: vt Nox ruit Aenea breuem: vt Conduxit litora Xerses. Sergi responde, an sint in eadem dictione immo litora, ra breuiat ob regulam, & in exemplo: Nox ruit Aenea licet esset breuis, quo modo dignosceretur, sequēte propter, r, positione. Sed Probus aliud idoneis attulit exemplum: Nox erat: Quam ideo habemus, teste Beda, propter græcas dictiones. Simili errore cæcutit Nicolaus Ferretus in hoc: Tumidum super æquora Xersem, dicens, x, pro

X, vnius ē temporis. X, a quo inuenta, X, qñ inuēta. Z, qñ inuenta. X, pro, c, s & pro, g, s

Serg. bis fallitur. X, p Græcas hēnius dictiones.

Nicolai ferreti error. X, quare ab, i, icipit

simplici haberit:quasi velit inuere,ra,nisi esset,x, simplex non posse breuiari: quod à doctis approbari non videmus. & ne tam cito destituatur littera, dicamus quare ab,i,in prolatione incipit. Eutropius scribit,vnam duplicem.x.esse:& ideo ab,i,incipere: qa apud Grecos,in,i,definit vt,ξ,xi. Hac denique litera (Quintiliano teste) tam carere potuimus, quam si non quæsissemus:quod & innuit Sergius. Et quia,z, duplex item est,peruerso ordine de ea litera disseramus.

X.carere potuimus

¶De.Z. Cap. XLIX.

Z.Pro duplici haberi,& vnius esse temporis grãmatici præcipiunt: quoniam antiquitus patrisso,pro patrizo dicebant,aliquando pro simplici haberi:idest tantum medio constare tempore Beda admonet proferens illud Iuuenci. Et gaza distabat rerum possessio fulgens. Prudentius quoq; in amart. Sed genus Pherezea sagitis. Triuiales instruunt in pe rizoma,z,quare idfaciat ipse viderit. Scio apud Grecos reperiri περίζομα: idest perixoma: & περίσωμα: idest perisoma. nam primum venit a ζωμα:idest cingulum:& potest dici omne quod circuncingit. secundũ venit a σῶμα:idest corpus. & dici potest vestis. Vnde Hiero. in Instrumento veteri: Et fecerunt perisomata:idest inuolucra quædam pro vestibus. Super hac litera an Diomedi, & martiano Capellæ astipuler, in secunda videto Epograph. vbi de positione disse ro. Huius inuentio literæ, quando fuerit, paulo supra adnotauimus. Hoc non est prætereundum, fuisse damnatã ab Appio Claudio:eo quod dãtes mortui, dum exprimitur, imitetur: quod etiam diximus in literarum prolatione.

Z,duplex. Z,vnũ tẽpus habet. Z,medii temporis esse aliqũ. Triuiales errant. Antonii nebrissensis incuria. Perizoma Perisoma ζωμα σῶμα Genesos locus Z,a Claudio dãnata

De. Y. Cap. L.

y, a quo inuenta.
Ia.
Phia.
Y. in. u.

Y. Palamedis litera: vel (vt alii) Pythagore: quam eruditi, ia, indocti, phia, appellãt, inter vocales habendam censemus, ad scribẽdas duntaxat Græcorum dictiones: vt Licophron: quæ aliquando apud nos in. u. vertitur: vt μαρσύπιον, marsupium. & aliquãdo non mutatur, teste Verio Flacco: vt Labyrinthus. Quod re vera. y. in. u. vertatur, innuit Plautus in argumento Amphitrionis. nam si omnia Plauti argumenta accipias, primasque literas carminum simul iungas, videbis nomen fieri Comœdiæ, quod difficillimum puto. Hãc lugubrem appellatam Seruius, & Vrbanus scribunt grammatici. Itaque lugubri relicta litera, tandemque Diis fauentibus ducta ad vmbilicum prima, secundam exordiemur Epographiam. Hæc est, attende lector, exit, iam exit.

Plau. argumenta nomen fabulæ habent.

IO. FRANCISCI QVINTIANI STOAE POETAE LAVREATI de syllabarum quantitate, Epographia secunda.

PROOEMIVM.

CVM EX literis, quas primam materiem vocis humanæ indiuiduam dixit Apollonius, exoriantur syllabæ, ex syllabis dictiones, & ex dictionibus fiat oratio, non dissentaneum fuit literis syllabas subiunxisse. Conabor namq; in conniuenti cura, occulta diligentia, defecato studio concinnes adapte transitus: vt inter viam, & diuerticulum nullum omissi itineris videatur dissidium. A capite enim ad humerorum cōpaginem, non ad pedis vestigium inaudita progrediat trangressione. vt non solum hoc nostrum Opus flosculis, ac gēmeis rebus floreat, sed etiam opportunis neruis, & nexibus non dissonis compactum videatur. En ecce emergunt Syllabæ. de syllabis disseram. studiose intende.

Syllabæ ex literis. Dictio ex syllabis. Oratio ex dictionib⁹

¶ Quantum referat syllabas nouisse. Cap. I.

CVm itaq; syllabarum sese offerat diffinitio, non possum quin aliqua prius intertexam tantum iuuenum alliciantur animi: sed quorundam peruicax disrumpatur contumacia: qui cum minus literarum elementa percicipiant, nec syllabarum quidem mensiones procurent. Heu quo se nostrum vergit æuum quo peruenimus? Omne in barbariam studium cadit. Vbi nunc rei latinæ studium? vbi verborum per cepta concinnitas? vbi dictionū seruata series? Hem

Omne in barbariam studiūcadi-

quid referam? cum hodie tot, & tanti oratores (ne dicam aratores) sugestus ascendant, verba insipida effutiant, barbarismos euomant. Non refero orationum enerues nexus, sellitias inuentiones, dispositionesque: quando non dicere promptum est, cum tot sint: sed conqueror verba prepéram affusa: transeo concionatores (vt aiunt) sacerdotes, triuiales, leguleos, philosophos: qui nostra hac tempestate an breues, an longæ sint syllabæ (ah malum) ne manũ quidem vortunt.

O Latium, Sophie quondã domus Inclita Phebo
Gloria Romulidũ, ferus omnia barbarus hostis.
Abstulit, Ausonioque opici dominatur in orbe.

An ignorãt, hi fæcies prorecæ nil pronũciatione pulchrius, nil magis eloquẽti facundia voluptificum. Adsint ciborum multimoda genera aggeratim cumulata, pluriiugiæ aceruatim congestæ dapes, quas nisi ne concinnauerit Apitius, facile vt diobolares despiciam quisquilias. Sic aliquis sit Isæo torrentior, Cicerone vberior: Salustio eloquentior, Liuio candidior Plinio doctior, Quintiliano sonantior, & absque syllabarum mensurum negocium enunciet, profecto nec hortulanis placebit quorum olera sine condimẽto nil sapiunt, & nimium putent. O fustibus sanandã stultitiam autumantum apud Poetas solum, non penes Oratorem seruandam musarum compaginem quid me retinet. vix inhibeor quin linguam furcillis: eradicem, aut pugno malas edentem. Legant obsecro quid Lidus in Bacchidibus dixerit Plautinus, cuius hæc verba sunt: Tu librum legeres, si vnam peccauisse syilabam, fieret corium tã maculosum, quam est nutricis palliium quid digitur istorum corium? cũ non vnam, sed sexcentes delirantes pronuncient syllabas. fiat maculosum: at fenestratum: vt ne quidem cribris sit idoneũ. Quid insuper noster dicat Apule

Plauti verba.

Apuleii verba

ius Floridorum primo: Diu noctuque rimentur, qui hæc sacro sancta non minus vere, quam scite retulit. Quis enim vestrum vnum mihi sœloecismum ignouerit? quis vel vnam syllabam barbare pronunciatam donauerit? Hei mihi, si receptoris fidei auctor Apuleius in vna hæsitat, quid hi in centum millibus? Huc huc Pedagogi, cęterique puerorum doctores transeuolent hoc enitantur: vt adolescente instruant, rectos literarum edoceant tramite. Vosque adolescentes omnes omni studio contemni syllabas accentusque imbibere, quibus in latino eloquio nil clarius est, expetibiliusque. Syllabæ nanque linguam erudiunt, sermonem adaptant, rusticitatem abigunt, barbariam expellunt. Hæ procul dubio sunt, quibus oratio consonat, verba cantilant, dictiones exultant. Istę denique doctis habiles, indoctis opportunæ, mediocribus idoneæ, omnem leniunt suauitatem. Hæc acrius dixisse volui: vt apud me nil indecentius fore existime, quam hosce audire blaterãtes. Sed iam ad diffinitionem eundum est.

Syllabæ qd faciant

Syllaba qd

Syllaba vnum

De Syllaba. Cap. II.

Syllabam (vt grammaticorum diffinitio est) comprehensionem esse sub vno accentu, & solo spiritu patet. & dicitus ἀπὸ τοῦ συλλαμβάνειν τὰ γράμματα. eo ꝙ conglutient literas, ac complectatur. vel dicitur: ꝙ iunctis litteris sonum simul accipiẽtibus informetur: quodq; temporis sit capax. Et sciẽdũ est, syllabas suum habere elemẽtum, quod productionẽ dici ait Priscianus. Sed inter litterarum elemẽtum, & syllabarum hoc distat: ꝙ literarum elemẽta sunt ipse pronunciationes, syllabarum vero sunt, ipsæ productiones. Mox cognoscendum est nullã syllabã plus tribus cõsonantibus iuxta se positis (vt in primo Pri

Elementũ literarum.

Elementũ syllabarũ.

Syllaba quot ꝯsonantes habere põt

ſcianus ait)continuare poſſe,& vſque ad ſex litteras
Aldus ↄtra Priſcianū Striglx. — poſſe aſcendere. Aldus tamen .Manutius vtriuſque linguæ reparator ad ſeptem ſcribi: vt Striglx: qua dictione vtitur Vitruuius. Sed adnotes apud barbaras voces plus tribus conſonantibus ſyllabam iuxta ſe poſitis continuare poſſe,vt Lintprandus. lege Paulum Diaconum. Syllabæ tres eſſe partes Martianus
Syllabæ tres partes St,ſyllaba abſq. vocali. St,ſilētium inquit — Capella.3.demonſtrat:ſcilicet iuncturam, faſtigium, & longitudinem.de quibus ipſum legito. Ois demū ſyllaba à vocali non à conſonante fit. Inueniri tamē St,ſyllabá ſine vocali ſuperius demōſtrauimus, quæ vox ſilentium perſuadet. Nam verius Longus ait: inuentos eſſe quoſdam,qui & ſine vocali putēt ſyllabas fieri. Aduertimus nanq; apud Comicos,St. pariter ſcriptas literas:vt apud Plautum inuenies. quod
Pōponius emaculatus. — & adnotauit pius fidus interpres. Emaculato igitur Pōponiū Lætum in ſuis grāmaticis Inſtitutionibus: vbi impreſſorū errore,iſt,pro,ſt,ſcriptum inuenies. Syllaba quoq; in omnes poteſt deſinere vocales, & in has ↄſonantes c.l.m.n.t.ſ.t.x.vt ara,mare, gūmi, ſermo,cornu,lac,mel,donum,nomen,pater,flos,caput,dux.In b.ſunt indeclinabiles: vt ab in. d. vnum eſt nomen Dauid quod barbarum eſt:vt etiam nagidi i ſexta legito Epograph.& præpoſitiones aliquę, & aduerbia quædā:vt ad,haud.In g.niſi apocopatū vt veſperug. quod erat in Solis puluinari iuxta ædē
Veſperug. Volup. Linceus pmo ſyllabarū formas. ſeruat. Linceus ſtatua honoratus. — Quirini,qd veſperuginē accipimus.legito Quintilianum.In.p.eſt volup.apud Enniū:quod referemus in quinta Epograph.In. h.ſunt etiā: vt vah,la,th.latius vide in quinta:vbi de,H,in vltimis fit mentio. Syllabaꝶ formas primo a Linceo,cui nomē Leneus fuit,ſeruatas fuiſſe apud nonnullos inuenies. Vnde Iſidorus Ethimolo.pri.cap.xv. ait: Linceum Dionyſium ſyllaboꝶ oium ſingulas formas aptiſſimas feciſſe:& ob id ſtatua honoratum idem affirmat auctor.

¶Syllabæ accidentia. Cap.III.

SYllabæ octo accidunt. Tenor, quem fastigium nos, Græci προσῳδίαν appellant. & est triplex, acutus, grauis, & circunflexus. Acuto nãq; vox tollitur, quã grauis deprimit. aspice Priscianũ, & cæteros. q tenor ꝑ accẽtu accipiatur Vellius Celer innuit, vt videri inferius potest: sed latius diximus & nos in libro de accentu nostro, vbi contra Quintilianum aliqua nec spernenda diximus. Spiritus, qui duo sunt: scilicet lenis, & asper. Asper vbi pauciores vocales sunt cum, r, litera: vt scrobs, auctor Plinius: vel, l, vt puls. Lenis est, vbi vocales duæ sunt: vt Deus, musa. Varro (Diomede teste) ait: Syllabarum alias, asperas: vt tunc, crux, trans. Lenes: vt lana, lima. Proceras quando plurisyllaba dictio in longam finit: vt facilitas. Retorridas, quæ mutuam extremam habẽt: vt hic, hæc hoc, ac. Barbaras: vt gaza. Querulas: vt hymnus, xenon. Duras: vt igitur. Molles: vt Aedes. Tempus, quod à metricis atomum dicitur, syllabę accidit. nam omnis syllaba aut longa, aut breuis, aut communis. & si longa, vel (vt ait Quintilianus) porrecta, est δίχρονος: idest duo continens tempora si breuis, μονόχρονος: idest temporis vnius. cum autem longam enunciamus, tantum temporis conteritur, quantum in duarum breuium prolatione. Si communis, vnus est cũ dimidio: quod perficitur vniuscuiusq. iudicio. nec est mirum: nam in patris: quando pa longatur est positio: quia a vnius est temporis, t, & r, alterum conficiunt. quando vero breuiatur, r, liquida collidi- tur: & tunc est vnum tempus cum dimidio, nam quæque consonans medii temporis est. Syllaba nanque apud metricos (Donato teste) semipes dicitur: vt in cæsuris pentememere, & heptememere: quas & in primo Aenei. versu reperimus: Arma virumque cano. item: Arma virumque cano Troiæ. Quam va-

Tenor. i. accentus.

Quintianus librum de accentu cõposuit.

Spiritus.

Syllabarũ diuersitas.

Tempus.

Atomum.

Quare cõmunis syllaba vnius cũ dimidio tẽporis ẽ.

Syllaba semipes.

tria sint apud Græcos tempora diximus: vbi de pedū accidentibus facta mentio est. Numerus: quia (Prisciano auctore) nō minusquam vnius: nec plusquam sex literarum apud Latinos inueniri potest, licet ille septem inuenerit literarum. Sistole, cum syllaba naturaliter longa corripitur: veluti est apud Laberium: Voluerunt multi effugere, pauci potuerunt: in quo senario, erunt, in carminis fine Iambus est. & vt in Eunuchi prologo Terentius, emerunt dixit media breuis, si Donato credimus. Similiter Virgilius: tulerunt fastidia menses. Ectasis, cum syllabam natura breuem protrahimus. Statius Theb ii. Apparet vt celsum crebris arietibus vrbis. Sic apud nos. Facundusq; comes comites in itinere ducit. hinc Maturantio penitus non hæreo, dicenti: Ectasim esse apud Ouid. Metamorph. vi. Vitam dederitis inundis, cum non sit. Discas Phineu præceptore Quintiano. Nā si præteritum est subiunctiui longatur, si futurum breuiatur: ergo differentiæ causa præteritum longamus. Ennius: Non mi aurum posco, non mi pretium dederitis. Ouid. Vtilis hæc nobis si dederitis erit. Idem: Consulis & limen contigeritis erit. Idem Metamor. ii. Videritis stellas illic vbi circulus axem. Ecce ibi breuiari ea qua dixi ratione. sic Lucretius nat⁹ pri. Quas ob res vbi viderimus nil posse creari. & ne me nugiuendulum opineris, auctoritatem Seruii demonstrauero, dicentis Commentario. vi. super hoc: Nanq; vt supremam falsa inter gaudia noctem, Egerimus nosti, ri, metri necessitate longam corripuit, quod etiam ait Probus. Præterea Diomedes ait: Futurum subiunctiui in prima, & in secunda persona pluralis numeri syllabam corripere: quam differentiæ (vt puto) causa præteritum (vt ait) perfectū producit Probus tamen dissentit, dicens: In subiunctiuo omnium coniugationum in præterito perfecto, & futuro pri-

Marginalia: Numerus. — Sistole. — Ectasis. — Maturantius refellitur. — Scitu pulcherrimū. — Probus a Diomede dissentit.

mas & secundas penultimam longare pluralis numeri personas: vt apud Catullum: Dehinc cum millia multa fecerimus. quod si Georgius sciuisset Valla, in iisdem verbis communem esse dixisset nunquam. sit quoquomodo Maturantius fallitur. Diæresis: quæ & Dixeusis, est cum vna syllaba in duas separatur. Ennius: Arbustum fremitu syluai frondosai. Virgil. Aulai in medio. l. p b. pro syluæ, frondosæ aulæ: tamen inferius ibi diphthongum esse edocere conabimur: & si in ai, non in ae Io. Ianuensis Diæresim fieri contendit. Synæresis, est cum duæ syllabæ in vnam contrahuntur: vt est apud Varronem: Cum cœlesti deiectum fulmine Pheton. & quoties fit in carminis fine, non oportet vt sequens à vocali incipiat versus. Virgil. Nec cura peculi. sequitur enim Quamuis multa meis. Quid sentiam de iis dicentibus. Furtumq. Promethei, esse Syngresim, hic nõ ab re fuerit enunciare: quos errori obnoxios dicere non verebor: in quorũ suffragio Seruius est Aegloga. vi. super hoc. Aut vt mutatos Teri mutauerit artus. ait ille: Teri. pro Terei p Syngresim, vt superius: furtumq; Promethei. profecto Marius inconstans est & versipellis: & vt ꝑnius secundum me (vt Valerius ait) herbam, ac litem des, verba eius posui: quæ in. viii inuenies Cõmentario. Omnia autem, quæ in eus diphthongum exeunt hodie, apud maiores in es exibãt: vt Nereus Neres, Tydeus Tydes, & genitiuum in is mittebant: vt Neris, Tydis, sed quia plerunq. in latinitate, s, detrahitur, i, litera remanet: vt est illud: Nato te filia Neri: ergo: Furtumque Promethi similiter. nam aut in Neri, quod in Teri debuisset dicere, aut e regione, vel vbiq; ponendum erat. Tortellius risum ciet in dictione Tydides, dicens: Seruium, cum referat in eu, diphthongum noĩa apud maiores in es exiisse: vt Nereus Neres: Tydeus, Tydides, innuere q̃ Tydides non sit

Georgio Vallæ nõ hæreo.

Diæresis. Dixeusis.

Synæresis.

Aliquorũ error.

Seruius inconstans.

Tortelii error Serui⁹ à vitio defensus.

patronymicum, sed principale. Quid ais Arretine? an contaminas Seruium? nam Seruius dat exempla ut Nereus Neres, Tydeus Tydes, non autem Tideus Tydides, vt perperam legis. Regulam quam dedit Seruius, confirmat grauis grammaticus Asper. Et quã de nominibus in Eus diphthongum fit mentio, hic admoneo non esse audiendum Seruium super hoc: Iam validam Illionei nauem, dicentem ibi esse datiuum pro genitiuo, ita vt legatur Illioni: Quid referã quanta moueat vertigine sensum. Ego vero genitiuum esse propter regulam, quam nuper recitaui: aut ei esse in i versam dixerim. Et quia nuper Seruio reclamauimus, succurrit eiusdem (quando vno auulso, non deficit alter) non minoris secordiæ error. Legitur nanq. in. vi. Virgilii: O virgo noua mi facies. vbi ita Seruius dicit: Sciendum esse pronomen mi nunq̃ in Syneresi venire, ne blandientis incipiat aduerbium esse. Et licet aliqui huius loci nitantur exemplo, non procedit: vel quia vnum est exemplum, vel quia blandientis esse potest aduerbium. hæc ille. Quid ais Serui? tui proculdubio me pœnitet, cum mortuaria infantissime loquaris. ego vero mi pro mihi reperiri asseuero. itaque non vnum erit exemplum; Ennius non mi aurum posco. non mi pretium dederitis. Ouidius Metamorpho. ix. Nec mihi Centauri potuere resistere, nec mi Arcadiæ vastator aper. Horatius. Ego met mi ignosco Meuius inquit. Iuuenalis Saty. x. Non dubium. magna est fornacula pallidulus mi Brutidius. m.a.m.f.o.a. Virgilius. vi. Et mi genus ab Ioue summo apud quos mi: id est mihi accipiendum est Præterea scito (teste eodem Mario) Præhensus, & Vehemens modo duarum, modo trium esse syllabarum: quod vatum auctoritate comprobatur. Modestinus: Impositumq; patrem collo, dextraq; præhensum. & non credas in Virgilium argumenta esse Ouidi,

Marginalia: Seruius nõ audiẽdus. — Seruii error. — Mi blãdiẽtis aduerbium — Mortuaria loqui. — Mi p̃ mihi — Prẽhẽsus. — Vehemẽs. — Argumẽta Virgilii.

sed esse Modestini iurisscon. Hæc obiter dixi: vt ab exemplorum non amouear proposito. Ouid. Metamorpho. xii. R.q.c.trahitur noua nupta præhensis. Idem Pont.iii. Officium nemo qui reprehendat erit, ecce hic præhendit trisyllabam. Idem metamor.xiii. C.t.c.deprehensus Vlysses. ecce præhensus duarum syllabarum. Pruden. Præceptor vehemens eundo firmat. est autem Phalecum carmen: vbi post Spōdeum est Dactylus. Et quia aliæ primæ, aliæ mediæ, aliæ vltimę sunt syllabæ, tribus in sequentibus Epographiis omnes digessimus. Nunc restat: vt quo modo prima dignoscatur syllaba recenseamus. sunt Modestini.

¶ Quot modis primæ dignoscuntur syllabæ. Cap.iiii.

SYllabas cuiuscunq; dictionis primas octo modis dignosci vno ore testātur omnes. Nos modis nouem (vel posito pignore) differemus: scilicet diphthongo, præpositione, positione, compositione deriuatione, vocali ante aliam, regula, exemplo simplici, aut duplici similium literarum coniunctione, hos nulli ante me viderunt, nec adnotarunt & primo. Omnium incuria.

¶ De Diphthongo. Cap.v.

DIphthongus (si Probo credimus) est quando sunt duæ vocales simul iunctæ. Diphthongos esse quatuor latini idiomatis Priscianus, cæteriq; affirmant. & dicuntur quasi habeant duas phthongos: id est voces. Præter quatuor diphthongos, quæ & pueris sunt cognitæ, antiqui alias tres habebant. s. ai, ei, ou, Vetustissimi autem more Græco ai pro æ scribebant: vt aulai, musai, aquai. ei pro i vt veia via puerei pueri. Sic apud Virgilium antiqtatis amantissimum: Furias Aiacis Oilei. Idem: Iam validam Illionei nauem. i. f. a. Idem: Furtumq; Promethei. super quibus supra retuli nec spernenda contra Seruium. Terentianus voluit hanc esse quintam: quia eitur scribendum Diphthōgus vnde. Phthongus. Ai pro æ. Ei pro i. Ou pro u.

putauit pro itur. sic oueis pro ouis, omneis pro omnis pluraliter dixit Ou, in, u, vt fouri furi. vnde nō desunt, qui vpilio pro opilio dici edoceant. Illud addendum est, antiquos Vocalem producendam geminasse: vt feelix, viirtus. & quia latius apud aliquos de diphthongis habere poteris, nos prius seiugatis, quę operi nostro inserenda iudicatum est, reponemus: sed prius ex superioribus felix sine diphthongo scribi ediſces.

Vocalis lōga geminabatur.

Felix sint diphth.

ℭDe Ae, diphthongo. Cap. vi.

Ae, dipht.

AE scribi, & non proferri proletarii sciunt: quæ diphthōgus in scansione longatur: vt Aeneas. aliquando sequente vocali in compositis breuiatur. Virgilius. St.d.a.sudibus'ue præustis. sic in præire, præesse. quam longauit Martianus Capel. primo: Præoptare caret. s.q.p.a.n.e. Breuiatur etiam quandoq; in diuersa dictione sequente vocali contra Seruium, nisi in eadem dictione dicentem. Virgil. Geor. Glauco, & Panopeæ, & Inoo Melicertæ. quod carmen apud quosdam in scāsione difficile est. ideo hoc scanditur pacto: Glauco, & Pano, peæ, & Inoos meli certæ. inferius videto vbi de Synalæpha fit mentio. Priscianus in Perhi. (nisi auctorem mentiatur opus, nam aliqui dicunt translationem Dionysii non esse Prisciani, sed cuiusdam Rhemnii Fanii, tamē semper Priscianum allegauero:) Nunc magno nobis sunt insulæ or e canende. Idem. Continuaq. iacent Gymnasiæ has Baleares. Virgilius: Insulæ Ionio in magno. & si nonnulli Terentiano audientes, ibi pedem esse volunt Creticum, qui constat prima & vltima longa, media vero breui. Quandoque, Ae, remanet longa, ac non abiicitur. Virgilius: V.m.n.f.neque Aoniæ Aganippe. Ex quo multi decipiuntur, putantes in aliqua dictione finalem diphthongum sequente vocali non abiici: quibus aduersatur, Virgilius: Dardanidæ

Seruio aduersor.

Rhemneii fanius.

Ae, sequēte vocali breuiatur.

Ae sequēte vocali non abiicitur & longatur.

insensi m.c.s.p. Reperitur sæpius, Ae, diuidi. Ouidi. Metamorpho. primo: Successit Aenea proles. Horatius Carmin. iii. Inclusam Danaen turris aenea. est autem carmen Asclepiadeum. Virgilius: Quod suauis cantat aedon. Vnde multi rusticitatis Fornaculæ, literarum expertes bub sequæ proclamant Calpurnium: Sicu'um (ita appello, non Calphurnium: quam quã & dici potest propter regulam, quam dixi in prima Epographia, vbi de, ph, disserui) errasse: q dixerit Aegloga. vi Si dirus superet vocalem aedona bubo, sed versus inuersus est. sic nanq; legendum præcipimus, Vocalem superet si dirus aedona bubo. sic etiam Nemesianus Aegloga secunda: Vocalem longos quæ ducit aedona cantus. hoc enim modo debet legi: quod vidit Diomedes Vidalotus interpres, non autem vt in tritis Codicibus est: Vocalem longos quæ non ducit ædona cantus. reformabis etiam Ouidii carmen, quod hoc est: Non hæc Aesonides non filia Phasias Aete. legito Non filia Phasis Aetæ. Pro hac diphthongo ai posuisse veteres paulo supra vidimus: vt siluai, Albai. In hac dictione iudaicum diuisam esse diphthongum ait Geor. Valla, cum Iuuenalis dicat Sat. xv. Iudaicum ediscunr. ita inqt ille. Diuisit diphthongum: vt cum Hebraicum pro Hebræo, Achaicum pro Achæo, sic Iudaicum pro Iudęo. an verum dixerit, aliorum sit iudicio, fidem meã nõ obstrinxerim. In hoc scio syllabarum structum refractarium esse, & exemplorum dissidium Petat aliquis. An apud antiquos genitiuus, & datiuus singulares, primæ declinationis vno, & eodem notarentur modo. Huic respõdet Nigidius: qui (A. Gellio teste) pręcipit, in genitiuo scribi per ai: vt huius terrai in datiuo autem per æ: vt huic terræ. ex hoc apparet cognitos per scripturã fuisse casus. Quærentes alii: An æ, & œ, sint ex vna litera, aut ex duabus? risum in-

Multi decipiuntur. Ae diuidi tur.

Calpurn*. Aliquorũ nugas taxo Calpurnii versus excultus.

Nemesiani carmen reformatum

Ouidius à vitio defensus.

An bene. Georgius Valla.

Ai diphti genitiuo.

Ae in dtũ.

cutiunt:cum nulli dubium sit,quin sint duæ,quod ad probat Martialis: Næuia sex cyathis,septem Iustina bibatur:tamen in prolatione in vnā coeunt. Hic Tortellii errores visum est ponere,dicentis,Phaetusa scri bi per diphthongum,cum nulla sit diphthongus. nā est quadrisyllaba dictio, vt infra adnotabitur. A via quoq; discedit in dictione Danaeu,scribens cum ę di phthongo enotari: cum semper sit trisyllaba dictio, vt late diximus in adnotationibus contra ipsum. Delirat insuper,cum scribat Pasiphen,cogitans trisyllabam,cum quadrisyllaba sit dictio. Martialis: Vobiscū Europe, vel proba Pasiphæ. Aliter minime posset scandi versus. Sulpitius quoq; edocet,aliquādo poetas per Syneresim ex duabus syllabis vnam facere: vt Fixerit æripedem ceruam, pro æripedem. ego vero Virgilium dico absq; Syneresi dixisse,quia æs bisyllabum non est, sed monosyllabum. Ideo in exemplo apsitat,cuius & alii sunt municipales,nisi forte velim appellare ceruam ærīpedem velocem,aerios:idest leues,habeat pedes.nos melius,quasi æris pedes habētem, vt habebat cerua,quā cepit Hercules. Non ignoro tamen Lucretium,lib.i.dixisse. Tum glacies aeris flāma deuicta liquescit. vbi aeris bisyllaba fit dictio. sic & Ausonius: Vincunt æripedes ter terno nestore cerui,vbi ab ære venit æripes.

Tortellii error. Eiusdem error. Sulpitius. Aliqui lapsitant. Virgilii locus.

¶De, Oe, diphthongo. Cap. xii.

OE,scribendam,& non proferendam omnes edocent:vt phenix.& semper longatur: quæ diphthongus aliquando diuiditur.Lucre.iiii.Si quis forte manu premere,& siccare cœdit. quod idē fieri apud Græcos Priscianus testatur. & sciendum aliquando, œ,diuidi,& o longari.Seneca in Troa.Quæ snb oetæ latebrosa syluis.in quo Saphico,œ,spondeus est. qꝰ in œtesit diphthongus,Ouid.edocet: Esse Deos dixit,perque altam saucius Oeten.sic Sidonius: Oe

Oe. Oe aliquā diuiditur. Oi in oe.

nius: Oeta. Thraces equi, boues Hiberæ. Quandoque, oi, in œ, uerti legimus: vt Euboicum Eubœum. Oe non est in Phaethonte vniuersale: vt inerudite dicit Tortelli. quod multi scitu difficillimum esse referunt, cum apud Ouidium legi posset dissyllabum, & trisyllabum: sed accipiatur exēplum: quo viso Phaeton esse trisyllabam cognoscent dictionem. Mart. v. Deucalion, vel si non placet hic Phaeton. si enim nō esset trisyllaba, carmen non staret. Similiter in Phaetusa: licet (teste Quint.) P. Varro dixerit per syngresim, quam complexionem dicimus: Cum reflagranti deiectum fulmine Phęton, sic Manilius pri. Phæthōtem primo curru per signa volantem. videto Varinū de diphthongis in mæotis, & geometer aliquando sequente annuēte vocali corripitur diphthongus: vt alias dicemus. Et memoriæ dandum est, œ, apud antiquos positam pro, e, pro, u, vt coerauerunt curauerunt pro, i, vt ex monumētis ait R. Volteranus, & antiquis voluminibus: vt Soloe pro Soli.

Tortelli error.

Sinæresim cōplexionē dicim⁹.

Oe pro u.
Oe pro i.

¶De Au, Eo, & Ei. Cap. viii.

AV, eu, & ei, (teste Beda) proferimus: vt audio, euge. Heu modo monosyllaba est. Virgil. Heu furiis accensa feror. modo bisyllaba, teste Seruio. ii. Cōmēt. Verg. Et heu q̄ pingui macer est mihi t. in a. eritq; scribendum hoc pacto quādo erit bisyllaba Eheu Ei apud Græcos, i, sonat. & aliquando (teste Theodoro Gaza) ει in aliquibus verbis est, quorum deriuatum per i, scribitur, & nōnunquam syllaba corripitur: vt λείβω libo: λίβανος nomen montis Dionysius in Perhig. ἠ καὶ πανέσιοιο πεπαυμένου λιβάνοιο
Au aliquando separatur. Catullus. Verbosa gaudet Venus loquela. Idem: Si linguam clauso tenes in ore. sunt autem carmina Phale. quibus post Spondeum Dactilus est. En sequente vocali non abiicitur. Sedulius: Non tonitrus potuit Christum, seu Ange-

Au, eu, ei,
Hēu.
Eheu.

Ei in i, breue.

Au, separatur.

Sedulli auctoritas inualida.

Eu nō abii cif sequente vocali. lus vllus. & cum inualida sit Sedulii auctoritas, Ouidium subiiciemus: Heu vbi pacta fides. Idem Heu vbi nunc fastus. Idem Metamorphoseos.iii.

Eu abiicif sequēte vocali. Iterabat vocibus heu heu. alii tamen volunt in iis exemplis eheu bisyllabam legi. Nam & Plinius lib. degrammatica, ait Multa esse dictiones bisyllabas, & monosyllabas: quod retulit Seruius. ii. commentario. Sed cum aliud Ouidii carmen perlege, video eu abiici: At tu si qua piæ lynceu est tibi cura sororis. in quo est verbum posset abiici. alios consule sufficit. scias me noua reperire multa: & quid sentiam oculis obiicere.

Ei. Ei diphthongum esse superius vidimus. Nam cum scribimus Tydei, Orphei.e,&,i,non separamus,sed coniunctim enunciamus: ne quintam potius, quàm secunda declinationem significet: qua duntaxat in Græcis vtimur, quando in latinis hæc non fit diphthongus. Catullus: Omnibus est Thesei dulcem p.a. vel est quod

Seruii error. ait Seruius antiquitus prolatum esse These. Thesi. quem auctorem priusquàm omittam, non possum quin errorem eius enotem, dicentis Virgilium propter ὁμοιοτέλευτον. s.literam detraxisse, in hoc T. r. d. atque immittis Achilli. ego magis dicerem ibi

Achilleus esse declinationem Græcam: vt Achilleus Achillei, ei in i. versa: quod apud Horatium inuenies: Heu peruicacis ad pedes Achillei. vbi ei bisyllaba

Vlyissus. est dictio. sic & Ausonius: Sed neque Pellidenter-

Ei diuidif. rebat Achillea Chiron. similiter Vlisseus Vlisse. apud Horatium est. iccirco discas aliquando ei segregari: vt etiam apud Manilium Astron. Persei, & Andromedæ pœnas,matremque dolentem. Seneca: Sparsus cruore Caucasus Promethei: vbi, Thei, Iambus est. vnde obiter cognoscas, quando aliqua segregatur diphthongus breuiari primam vocalem illius diphthongi, quam & longari inuenios

Iuuenalis. Perq; tuum pater Aegæi Neptune tridentem. Pius vero Baptista in commenta. Plautum ait, Vlyssei, dictum à Plauto vt diei: quia in vtroque producta est penultima: qui si bene rimatus fuisset, id dixisset nunquàm, cum apud Plautum. & naturaliter Vlyssei, & Achillei penultimam corripiunt: ceu vidimus in superioribus exemplis. Dicent fortasse literarum curiosi: Cur discretim istæ ponantur diphthongi: quòd in laus, & Orpheus sit. in Nicolaus, & cæreus minime. Aduerte lector. Nam si in vocatiuo ratam, & solidam inuenies diphthongum, in illis dictionibus diphthongus est: vt vocatiuo o laus, o Orpheus. si vero diphthongus nulla in vocatiuo fuerit, ne in nominatiuo quidem esse poterit: vt Nicolaus Nicolae, cereus ceree. ecce diphthongi sonum corrumpi. Et ne rudiores hæsitent: O Nicolae non est diphthongus, cum, æ, scribatur tantum, non proferatur: in Nicolae autem enuntias. Hanc regulam concinnaui Marte proprio admodum adolescens: licet apud vnum inueneris, quem auctorem eo tempore nondum audiueram, ne dum legeram. Hanc regulam si vidisset Prudentius, non errasset, putans Matthæus, & Chananæus habere diphthongum: cum O Mathæe, o Chananæe in vocatiuo faciant. Carmina Prudentii sunt hæc in Apoth. Latranti obsistit Matthæus, rabiemque fefellit. Idem in Amart. Surgit in auxilium Chananæus, atque agmina densat. Et si aliqui in primo versu excusare falso tentant, quia Matthæus venit à Theos: quod in penultima breuiatur: vt Thimotheus: non autem longatur: vt perperam vulgo proferunt: sed ipse dicerem Matthæum scribendum esse duplici. tt. & in, e, diphthongum fieri. Et quia de erroribus circa diph-

Baptista pius erat.

Regla pulcherrima.

Diphthõgus in vocatiuo permanet.

Prudẽtii errores duo.

Thimotheus in sylla-ba.

thongos mentionem fecimus, aliquo Tortellii errores percurremus. Amphiaraus contra ipsum proferetur in fine Ouid.pon.iiii. Notus humo mersis Amphiarus equis. vbi si legas Amphiareus cũ diphthongo: vt præcipit, scandi non potest versus Sidonius: Nec quos Amphiaraus, aut Melampus. est carmen Phal. Spondeum, Dactylum, & tres continens Trocheos. Pyreneus, & Phineus, hæ duæ dictiones contra eundem cum eu diphthongo enunciantur. Ouid. Meta.v. Vergineas mentes, diiusq; ante ora Pyreneus. Idem.vii. Phineus visus erat iuuenes, q.a.c. sic in Typhoeus errauit idem Tortellius, dicens in secunda habere diphthongum, cum sit in vltima. s.eus: quod vatum comprobatur auctoritate. Ouidius Fastorum quarto: Alta iacet vasti super ora Typhoeos ætna. Idem Fast.i. Quas quoties perflat spirare Typhoea credas. vbi nescio quæ inaniloqua Constãtius Fanensis, & Paulus Marsus effutiũt. Quid condoles Arretine? nonne etiam in dictione Pentheus nugas blatis, dicẽs: In accusatiuo facere Entheũ, vel penthea. Statius: Pẽtheumq; trahes. Hui quid scribis? an apud Statium Pentheum substantiuum est, an adiectiuum? adiectiuum certe. Typhum, & aurigam habes Priscianum eadem dicentem, cum tuo præceptore oblitescas, apud Statium ita legitur: Pentheumque trahens nondum te phœdimus æquo Bacche genus. Quæ verba (si recte memini) habentur Thebaidos.lib.ii. vbi Pentheum adiectiuum est, non substantiuũ. Hæc adnotasse volui: vt simili errore cæcutientem Georgium adnotarem Vallam. A me stipulabitur aliquis. An in accusatiuo horum nominum in eus diphthongo terminantium, eum sit diphthongus, aut sit disyllaba dictio respondeo: Diphthongum esse proculdubio: quod exemplis comprobauero. Sidonius: Orpheũ visere, qui quotidiana. est versus Phal. vbi Or-

Tortellii error.
Amphiaraus pentasyllabuw.
Tortel. errores duo
Pyreneus.
Phineus.
Typhoeus.
Tortel. error.
Cõstantii fanẽsis error.
Pauli Marsi error.
Prisciani, Tortelliiq; error.
Statii locus.
Georgii Valle error.
Eu dipht. in actõ nominũ i eus diphthon.

pheum Spondeus est. Hæc vt verificatoribus consu- lerem dixisse volui. iam ad alia transeamus.

¶ De Præpositione. Cap. ix.

PRæpositioni compositæ quanta per se fuerit, tã- ta inhęret syllaba: vt A, quia producitur: in com- positione similiter elongatur: vt ammitto, auelio. E longatur. ita in euado. Ex hoc Prudentium miror in hoc carmine Cate. Quem petram loquitur doctor egregius. est enim carmen Asclepiadeum: vbi docto re, Dactylus est. ideò, e, breuiatur contra regulam, & naturam. Et licet, g, &, r, sequãtur, tamen non potest breuiari. mox etiam in ea dictione lapsus est, longãs, gre, in dictione, egregius: quod alias dicemus. De, in compositione producitur, quia etiam natura pro- ducta per se est: vt deduco, dedo, deditus. si sequatur vocalis breuiatur. Horatius: Vt speciosa dehinc mira cula promat. Virgilius: Iis vnda dehiscens. aliquan- do sequente vocali longa permanet. Ennius Anna- lium. xiii. Annibal audaci dum pectore dehortatur. In, deerit, deest, deerã, deero, lõga est, facta Sinęresi. Oui. Meta. i. Deerat adhuc. similiter in deinde, & de inceps, in quibus tamen aliquãdo breuiatur. Præ sim plex, & composita longatur: vt præpono. si vocalis sequatur breuis est. Virgilius: Sudibus'ue præustis: sic in præire, præesse, præacutus. Ouid. Metamor. vii. Quos vbi viderunt præacutæ cuspidis hasta. aliquan do longa remanet. Statius Theb. vi. Vacuus domino præiret Arion. Virgilius. Nec tota tamen ille prior præeunte carina. hic omnino præ longari edocet Vi ctorinus, vt fiat Synalepha. Hunc non immerito ar- guit Beda: eo ꝙ Synalepha non fiat in media dictio ne, Bedæ ideo inhærendum admonuerim. Alij de- fendunt Victorinum, dicentes: In hoc, Aluearia vi- mine texta, fieri Synalepham. hi, & ipsi decipiuntur, nam synalepham adimit præcedentem, non subse-

A præpositio.

E præpositio.

Prudentiũ minor.

Prudẽtius labitur.

De.

Victorin⁹ arguitur.

Victorin⁹ falso defensus.

Synalepha

præcedētē adimit vocalem. quentem vocalem. Iccirco ibi dixerim forte Synæresim fieri: vel quod Virgilius in alueraria, vsus fuerit Antibacchio pro Dactylo, vt Bedæ sententia est. Victorin⁹ excusatur. Victorinum aliter excusandum (si excusari compos est) censerem: scilicet Virgilium in prǽeunte fecisse: quod in deerat fecit Ouid. videlicet facta Synæresi. hoc legentū iniunxerim iudicio: tamen melius in præeunte breuiari prædicendum est: vt etiam apud Ouidium reperitur: Et venit stella non præeunte dies. vbi nisi Maturantius incautus. præ corripiatur, scandi non posset versus. Maturantius præterea alioqui exquisitissimus, inquit: In iis, quæ composita non sunt, & diphthongum non habent, plerunque corripi: vt pretium, premo. sed quid ad Rhombum (vt dicitur) ideo incaute ea apposuit. si mentio fit de præ præpositione, præpositioni in- Geor. Valla incaut⁹. opportuna inseruit, & interpollauit: quod & Georgius Valla fecit. tamen minor incuria est sequentium Seruius & Beda icauti. magnos Duces. nam & Seruius, & Beda eruditissimi prius posuere. Cur id sit factum, ipsi viderint. Se Se præpositio. composita producitur: vt seduco: nisi à vocali incipiente: vt seorsum. In hac dictione tamen, e, abiici aliquãdo in scansione in prima diximus Epographia Di præpositio. licet aliqui (quod non improbo) o, velint collidi. Di præpositio longatur: vt diligo. Ex hoc miror illum Vnum miror. multiiugæ eruditiōis examen, meum corculum, meas delitias dicentem, similem diligit sibi quisq;. valete. quem in talem incidisse errorem non persuadeo. Sed dicent aliqui: Me durissimum aggredi pondus, si om- Neotericos poetas aliquos nō taxo. nium errores recenseam: velim hi sciant: hoc me non aggredi, cum apud quosdam Neotericos poetas tot syllabarum errores inueniantur: vt centum vix contineri possent voluminibus. tacitos prætereo, ne caninam exercere rabiem dicar. interim caueto dum per- Io. Pastranēsis incuria. sequar. breuiatur tamē à Græco in dilema. apud nos in disertus, & dirimo. quod Ioan. Pastranensis, & ali

qui minime annotarunt. Ad. Ab. Ob. si cum dictionibus a consonante incipientibus socientur, longationem postulant: vt adduco, absum. obdo. si vero a vocalibus, correptæ sunt: vt adesus, abesus, obintro. Si vero cum iacio componantur, modo longantur, modo curtantur: cum longantur, per duplex, ii, scribimus: vt adiicio, abiicio, obiicio. si autem corripiuntur, per simplex, I, notari præcipit Seruius: qui alio in loco super iis ait: Ad, ab, ob, corripiuntur, cum crescendo dissyllabum: reddunt: vt adit, obit, indi, indifferenter ponuntur cum trisyllabum faciūt. vt adicit, obiicit producuntur tantum modo cum tetrasyllabum ex se reddunt: vt adiicio, abiicio, obiicio: quod etiam dicit Beda. In, & sub, ea regula, qua, ad, ab, ob, contineto. Con, & in, si: cum dictionibus ab, s, aut, f, incipientibus componantur, longato: aliter breuiantur, teste Cicerone sed naturaliter loquitur. vbique enim apud poetas longantur sequente consonante. Re composita corripitur: vt repono: nisi refert, quando significat vtile est, aut distat. Iuuenalis. Quid refert quanta siccum iecur a.i. licet & aliquando corripi in sexta dixerim Epogr. quādo componitur cum iacio: similiter est vt in superioribus. Aliqui tamen faciunt discretionem ꝙ si hæ reperiantur breues. s. ad, ob, ab, in, re, sub, componantur ab ico icis. si vero longæ, a iacio iacis, & merito tunc geminandum ii, quia a iacio propter i, & a, conuersam in compositione in i. Quorum differentiam non tam dāno, quam vitupero, qm̄ ico icis primam longat vt legere poteris Epogr. tertia & latius habes apud A. Gel. lib. iiii. ca. xvii. in retulit, reperit, recido, relatus, repulit, reliquus, reduco. Quāta, re, sit in. vi. dicemus Epogra. Re, licet componatur cum dictione a duabus consonantibus incipiente, tamen breuiatur. Lucanus Phar. ii. Prænestina suos cunctos simul

Ad.
Ab.
Ob.
Seruii rña.
In.
Sub.
Con.
In.
Aliqui damnantur.

ense rescissos. licet aliqui legant recisos. longatur etiā

Pro, Ouid. Metamor. ii. Et si rescindere magni. Pro, aliquando breuiatur: vt professus. aliquando longatur: vt produco A. Gellius. lib. ii. cap. xvii. & Pylades municipalis noster, Georgiusq; Valla uberius dixerunt. Hæc omnia tamen breuiantur, propheta, pronepos profunus, procella, proteruus, profanum, profundum, profatus, profusus, profestus, profecto, probatus. longantur ista, proficio, prodeo, proluo, prouoluo, proficio, profligo, profectus, procuro, profusus. ambigue hæc tria: vt in. ii. leges Epograph.

❡De positione. Cap. x.

Positio quot modis fit.

POsitione longari syllabam nemini dubium est, & oportet: vt vocalis, quę positione fit longa, naturaliter fit breuis: & hoc pacto fit longa. nam quęque consonans dimidio constat tempore. uocalis breuis vnius est temporis: duæ consonantes alterius: ideo duobus temporibus fit longa syllaba. Fit autem positio (Diomede teste). vii. modis octo dixit Asper. & pluribus innuit in editione prima Donatus, ipsos legito. Primo: cum correpta vocalis in duas definit consonantes: vt est: In secessu longo l. i. p. Secūdo, duæ consonantes sequuntur: vt Arcis Romulæ. Tertio si desinat in duplicem literam: vt Nox ait. Quarto, si vna quæque dictio in consonantem terminet dictione sequente à cōsonāte incipiēte, vt dixitque, & prælia voce diremit. Quinto, si sequēs à duplici incipiat, vt axis, Mezētius, quod improbat à Beda, qa, inqt, in diuersa dictione si breuis esset vocalis, & sequeretur a, z, incipiens dictio, nō posset longari, vt Nemorosa zacynthos. ipsum legito. sic apud Lucanū, tumidū super ęquora Xersem. Iccirco absq; dubio huic adhęrebas snię, ꝙ si aliqua dictio in breuem uocalem terminet, sequēte litera duplici, nō lōgatur.

Beda contra Diomedem.

Bedæ opinio placet.

Sexto, ſi dictio deſinat in vnam conſonantē, & excipiatur à vocali conſonātis loco poſita, u, vel, i, vt At Iuno: At Venus. Septimo cum correpta vocalis deſinet, & interpoſita, i, excipiatur à vocali vt Troiaq̃, nunc ſtares. eſt ideo. quod diximus in prima Epographia ad enodandum griphum Seruii. Examinandum tamen eſt, ſi vna in vocalem breuem deſinat dictio nunquam illam vocalem produci: licet ſequatur à duabus conſonantibus incipiens dictio: quod paulo ſupra diximus. Horatius: Non faſtidiſſe Strabonem. tamen Maturātius opponit propter illud: Fonteſq;, fluuios, & in aliis quamplurimis: qui ſi vidiſſet Seruii opinionem quā in quinta recitabimus Epographia, talia poſteris mādaſſet nunquam. Nihil autem refers q̄ ſequens dictio, ſeu a duabus conſonantibus, ſeu à duplici litera incipiat, ſi pręcedens ſit in fine breuis. Ex hoc non poſſun non mirari, Diomedem, Capellam, Victorinum, & aliquos, dicentes in hoc: Nemo roſa Zacynthos, ſa breuiari: quia aliquando. z, duplicim vim perdat. omnino licet haberet vim, ſa ſemper breuiaretur. Et ſi id cōprobare voluiſſent, in eadem dictione exemplum adducere debuiſſent: ſed copioſius in. vi. referetur: vbi de cōmunibus diſſeremus ſyllabis. Similiter Nicolaus Ferretus inquit Gibbns, & acre malū ſæpe ſtillantis occelli e, lōgari proprer, ſt. nō eni ſæpe, ſed ſemper apud Iuuenalē legitur: ideo deceptus meſinat progredi niſi forte velit cunctari obiiciens Terentianum. quem ſequitur, dicentem Dictionem ab, s, & alia cōſonante incipientē, poſſe breuē vocalem elongare vt Vnde ſpiſſa coma. Ecce ſtagna, madent. An bene Terētianus dicat, alii viderint. mea quidem ſententia non admittendum cenſeo.

Maturantius fallit.

Diomedē Capellā. & Victorinū miror.

Nicolaus fer. decipitur.

Iuuenalis. locus.

An bn̄ Terentianus.

Cōpoſita q̄dā à ſimplicibus diſſona.

De Compoſitione Cap. xi.

Compoſitio cognoſci primam ſyllabam ſemper inducit: vt ſi te lateat quanta ſit, po, in pono: in

compoſitione præpono cognoſcis accentu demonſtrante. In compoſitis nanq; tanta eſt ſyllaba, quantam in ſimplicibus videmus eſſe, niſi in qbuſdam paucis. Nubo, nu, longat, pronuba, & innuba breuiatur. Ouid. pronuba Tyſiphone. Idem: Et innuba laurus. In connubium, nu, variatur: quod in ſexta docebimus. In iuro, iu longatur. in pelero, deiero breuiatur. In dico dicis longatur: in fatidicus, falſidicus, & ſimilibus breuiatur. In ſopitus, ſo, longatur: in ſemiſopitus breuiatur. Ouidius. Semiſopita manus. Agnitus, & cognitus itidem breuiantur in media à ſimplici longo: quod eſt notus. in fio, & ſuffio à fio longo etiam breuiantur, ſi Barziſio credimus. ambitus tantum, longatur in penultima a breui ſimplici. & quia de compoſitione partem ſubiuimus, quanta ſit ſyllaba in aliquibus Græcis compoſitis enarrabimus.

Protos in compoſitione.

A protos compoſita producuntur, quando Græce ſcribitur per ω: vt Proteſilaus. Ouidius. Proteſilae cadis. & primum ſignificat: vt protomartyr: ideſt martyrum primus. tamen inuenio aliquos protomartyrem breuiare. & hæc eſt ratio: quia aliter in carmine poni non poteſt hexametro: ſed placeret magis: vt to, longaretur carmine annuente, quàm, pro, breuiaretur. non mireris tamen me in Theonabaſi: quod dixerim: Quot teſtes diuini operis protomartyr Agyrtes. eſt autem procælium carmen. de quo in Arte breui dicemus: vbi de heroici ſpeciebus fiet mentio. Et ne aliquis diu quid theonabaſis ſignificet, ſcire immoretur, viſum eſt breuiter quid de Chriſto rerum opifice compoſuerim, ac ediderim interſerere. Iam triennium eſt, quo Theoandrogeniti. i. Dei, hominiſque natiuitas: Theoandrothanatos. i. Dei, & hominis mors: Theoanaſtaſis. i. Dei reſurrectio. Theonabaſis. i. Dei aſcenſio, in lucem noſtra prodiere opera. Quæ, quoniam plauſibiliter

Quintianum non mireris.

Theoandrogeniti.

Theoandrothanatos.

Theoanaſtaſis.

ab omnibus releguntur, Theocrisim.l. Dei iudicium propediem editurus non supprimam. A mache in compositis, ma corripitur. Virgilius. Hectoris Andromache. & pugnam significat: vt Antimachus: id est contra pugnam. Ab aristos composita: idest optimus, a breuiant. Ouidius. Iunxit aristides. Iuuenalis. Siquis Aristotelem. A monos: idest solus, composita mo breuiant. Virgilius. vi. A.s.a. atque arce Manoeci. licet in Monychus longetur. A cratos corripiunt, cra. Lucil. Villicum Aristocratem mediastinum atque bubulcum. Audio tamen Neotericorum eruditissimos Socratem media longa pronunciare, Sidonii forsan auctoritate nixos: quas atomos vocat ipse leuis Socratica post hunc. Adducunt insuper exemplum Cornelii Galli, Socratem palmam prometuisse ferunt. risu disrumpor, & cachinnabili plausu quatior, cum cogitent illa carmina, quæ sub fragmento circunferuntur, esse Galli ueteris poetæ, & Maronis synchroni. Parcat eorum iudicium, dicam quid sentiam. nam vel posito grandi pignore disputauerim, illud opus non esse alicuius classici, ne dum Galli: præsertim cum sæpius in eo claudicantes inueniam versus. Non desunt referentes illa carmina à quodam Maximiano fuisse composita. Hanc nostram opinionem comprobabunt docti. in. vi. tamen aspice. Epogra. & cratos robur significat. Ab hecaton. i. centum, he, & ca breuiant. Iuuenal. Existunt qui promittunt hecatombē. A poly, po, & ly, breuiatur. Ouidius. Iamq. tuos pectis rastris Polypheme capillos. & sonat apud nos multum. vnde aliq Pulydamas, nō Polydamas legunt. alii etiam Polydamas legi insinuant. nos alias qd sentimus discurremus. A philos: id est amor, breuiantur. Oui. Iterum videre Philippi. aliquādo longātur necessitate vrgente metri: vt philosophus. & tūc secundū aliquos, l, duplicatur. A phagos

Theocrisis
Mache in cōpositiōe
Aristos in compos.
Monos in composi.
Cratos in cōpositio.
Galli non esse quod reperitur fragmētū.
Maximianus.
Hecaton in cōposi.
Poly in cōpositione.
Philos in composi.
Phagos in composi.

composita breuiātur, ideſt comedēs, vt Lotophagi. A theca longantur: vt Bibliotheca. A doro: ideſt donum longantur. Virgilius: Nam Polydorus ego. A cacos: ideſt malus, breuiantur. Iuue. Saty. vii. Scribendi cacoethes, & in. æ. c. s. A licos: ideſt lupus, breuiantur. Ouid. Notus feritate Lycaon. A chir: ideſt manus, ambigue: vt poteris exemplis cognoſcere Martia. Chirurgus fuerat. n. u. d. Idem: Porrigit hæc chiragra eſt. Ab hyper: ideſt ſupra, breuiantur. Iuuena. Exul Hyper boreum s. d. a. a. Ab epi: ideſt ſupra, ſimiliter breuiantur. Marti. Scribens Epigrammata chartis. A genos: ideſt genus, breuiantur. Auſon. Diogenes cynicus. vnde ille Petrus à Barbaris cultus tanquam Iupiter (vt in multis) errauit. dicens: Scripſit Origenes quæ non tenebroſa fuerunt. Hunc corrigo velut rancidum, & in doctum poetam. Nam pet us ille neque à me admittitur, neque admittetur vnquam. A ſtratos: ideſt exercitus, ſtra breuiant. Martial. Conuiua Philoſtratus vndis. A batis: ideſt ambulans, breuiantur. Iuuenal. Augur Schœnobates. Ab agathos: ideſt bonum, corripitur. Auſonius. Cœnaſſe Agathoclea Regem. A telos compoſita: ideſt finis, breuiātur. Iuuenal. Si quis Ariſtotelem s. u. p. e. vnde errant Ariſtotilem dicentes per i, non e, blaterent quicquid velint Andreas Carmel. & eius ęmuli ita Varinum proferre ſolitum dicentes. quod ſi ita eſt, & ipſe errauit, quod non credo. A pyr, in aliquibus longatur, & in aliquibus breuiatur. Martialis. Barbara pyramidum: Ouidius. Flammaſq; imitante pyropo. & ignis apud nos dicitur. A bi, & tri, breuiantur: vt triſulcus, bicornis. Auſonius. tamen longauit: Et trifatidicæ nomen commune Sibylæ. Alia ſuccurrunt, quæ breuitatis cauſa omitto. ad alia ergo tranſgrediamur.

Margin notes: Theca in compoſi. — Cacos in compoſi. — Lycos in compoſi. — Chir in cō poſi. — Hyper in compoſi. — Epi. in cō poſito. — Genos in compoſi. — Vni[9] error — Stratos in compoſi. — Batis i cō poſi. — Agathos i compoſi. — Telos in compoſi. — Aliquorū error. — Prin com poſi. — Bi in com poſi. — Tri i cōp.

¶De Deriuatione. Cap. xii.

DEriuatione item quanta sit syllaba cognoscitur: vt si primitiua vox longa site, deriuatiua longatur: donum donatio. Et aduerte in verbis si eadem litera sequẽtur vocalem, in deriuato, quam in primitiuo videbis: tunc deriuatiuũ primitiui regulam sequetur: vt moueo in mouendus, o, ante, u, breuiatur. si vero alia sequetur litera, pmutabitur syllaba: vt mobilis, momentum, momen apud Lucretium. Se inueniuntur quædam, quæ licet eueniant à longis, tamen breuiantur: & quædam à breuibus, quæ longantur.

¶Deriuata breuia, quę primitiuis longis. Cap. xiii.

DIcax à dico dicis. plagiarius à plaga. quamquam Beroaldus velit à verbo græco πλαγιάζω: id est in obliquum verto. quod non admitto. stabilis à sto. titulus à tutando. aceruus ab aggere: quasi aggeruus. sodalis à suadeo. sagax à sagio. anus ab annis. coma à como. vir à vi. virtus à viro, teste Cice. femur à femina. omasum ab omine. bubulcus a bubus. oculus ab oculo. acerbus ab acer. fatuus à fatum. ligula lingua. genui à gigno. potui a possum. posui à pono licet & posui protulerint veteres. Domus à doma: quod tectum dicitur: & per ω apud Græcos scribitur. sopor, & soporo à sopio. vadum à vado. arista ab areo. lucerna à luceo: vel (alii) à lychno. quater à quatuor. farina à farre. disertus: dissero. fragor, & fragilis à frango. dux ducis à duco. offella ab offa. Niphates à νείφειν: quod per diphthongum scribitur a qua ab æquitate. mamilla à mamma. fides a fio quòd fiat. si quidem a si & quidem. nato natas a uo. odium ab odi alii volunt ab odio, quo verbo vtũtur Victorinus, & Seruius. vnde & oditur apud Tertullianum est. Lotiũ a lotum. curullis a curru. manus a munio vitiũ a vito, vel a vincio: vt vult Victorinus. viro-

Philippũ Beroaldũ non admitto.

Aggeruus

Virosus.

Lucili, & Sereni locus. Aliquorũ incuria. Nestoris incuria, Sulpitiusq; Tignum. Signum.

sus secũdum aliquos a virus apud Lucil. Saty. vii. Venio ad vitulam, atq; virosam. vtitur etiam Serenus. sed magis a viro deductum dicerem. nam virosæ mulieres dicuntur virorum appetentes. latius videto in. iii. Epogra. capi. iii. cætera poetarum multiplici lectione inuenies. Aliqui etiam (inter quos est Nestor, & Sulpitius) sigillum, & tigillum dicunt a signo, & tigno. Hoc non dixerim ipse: præsertim, cum in tigno, & signo, g, & n, ambiguam faciant syllabam. ideo merito breuiantur: vt cumulatius in. vi. dicimus Epographia.

¶ Deriuatiua longa a Primitiuis breuibus. Cap. xiiii.

TVbera a tumeo. humanus ab humo, vel homine. sedes a sedeo: licet sedile omnino breuietur. staturus a statum tegula a tego. vitupero a vitium, & paro. feriũ a fine, & risu: vt vult Marcellus gradiuus a gradu: vt ait Festus: tamen ambigue ponitnr. laterna a lateo. seculum a sequendo, vel: (vt vult Varro) a sene, vel a seco. rapum ą rapio. lex legis a lego legis, secũdum aliquos. sed potius a lego legas dici existimo: & tunc syllaba suum seruaret mensum. Iucundus a iuuo, non a ioco: vt male Maturautius sentit. Sulpitius ait a iuuo: & tamen incuriose posuit in regula, o, ante, c, cum scribatur Iucuudus. binus a bis, trinus a ter totus a tot. Rex regis a rego denus a decem. nouus nouem. vox vocis a voco. vena a venio. vomer a uomendo. iumentum a iugando, testibus Marcello. Varrone, & A. Gel. lib. xx. cap. primo super qua dictione corrigitur Sulpitius a Nestore: q dixerit a iuuo. Nestoris incuria tamen taxamus, cum & Sulpitius Lactãtium, & Columellam auctores habeat. casus a cado. latus a tuli. vires a vireo nequam a nequeo. remus a remoueo. caseus a coacto. sumen a sue. liquitur a liqueo. viginti a bis & decem. iugerũ a iugo. rete a retineo. petus a petendo. humor ab hu

Maturãti⁹ male sentit Sulpitii incuria. Iucundus. Sulpitius defenditur Nestoris incuria.

mo.secius a secus. Virgil. Non secius ac rotat ensem· aliqui tamen segnius legunt. aliud exemplum addam Sili Pun. vi. A.c. non secius vndique dextram quanq Philologus setius per.t.scribit, & a secus venire inficiatur. Lictor a ligando, si Valgio credimus Ruffo. fomes, & fomentum a foueo. ceritus a Cerere. feralis a ferendo: vel quòd antiqui (si Domitio credimus) mortem feram dixerunt pedor a pede. mobilis a moueo. monychus a monos. alia plurima apud poetas inuenies. Et memoriæ tenendum est, aliqua breuiari in prima positione, in possessiuo, vel patronymico longari: vt Stoa stoicus. Priamus Priamides. ad auctores confugias: quia syllabarum ars potius auctoritate, quàm regulis dignoscitur. sed intende omnes syllabographos errasse: cum etiam iunior longari a iuuene notenticum iunior non a iuuene, sed a iune exoriatur. Latius legito in iii. Epogra. vbi de, u, ante, n, fit mentio.

Syllabę auctoritate magis, quàm regulis. Syllabographorũ error.

De vocali ante aliam. Cap. xv.

Vocalis ante aliam in latinis dictionibus breuis est: vt Deus, melius, excipito fio, cum fit bisyllabum: vt fies, fiam, fiet. &, vt testatur in accentu Priscian. (modo Priscianum illud redoleat opus) nulla est alia latina dictio: vbi, i, ante, o, longetur: nisi in hoc verbo fio. Si vero polisyllabum erit nisi, r, sequatur, e, itidem longatur. vt fiebam fiebas, fiebamus, sequente autem, r, breuiatur: vt fierem fieri quod non tetigit Maturantius: tamen (teste Donato) in fieri, si longam protulit Ennius, sic non audiendus erit Prudentius qui duplici labitur errore, dicens: Hippolitus fiat, ergo agitet, turbetque iugales, & alio in loco: Cur vestri memor vt fiam rogatis. In quibus, fiat, & fiam, prima breui falso enunciauit. Partes egisset suas Ianus Parrhasius, si hæc adnotasset vt multa alia

Fio in syllaba.

Maturãtii incuria.

Fieri prĩa longa.

Prudẽtii errores duo

Ianus Parrhas. non adnotat.

in Sedulio fecit,& Prudentio. Excipiũtur quoq; quæ vocalem ante aliam longam habent vt aer, dius dia dium. Orpheus in Argon. τισιφόνη τὲ καὶ ἀλληκτὼ καὶ δία μέγαιρα:licet(teste Seruio comment. xi.)videatur a δῖος venire:quod breuiatur ideo deriuatio a principali dissentit:vt est etiam Chius chia chium:cum Chios breuietur:& vt alia multa superius de deriuatione dicta. Demuntur etiam alia quæ breui dicam compendio. Cæus, Cæa, Clio, Pierius, Zoilus, Stoicus, Troilus, Troia, Troius. Taygetus, Laertes, Aeacus, gæometra, Aeolus, lageos, Cyane, Cyaneæ, Læander, Cæix, Aloeus, Mæander, Tiphoeus, mæon, pæan, pæon, pæas, æas, Pheax, Mæotis, Aegea, Thias, Diana. Amalthea. Achelous: herous, obliqui a Minos, & heros, Enyotros Trois. & ea, quæ in laus nomina

Nomina in laus.

propria terminant:vt Menelaus, Nicolaus. Heliotropium, Scœneis. vbi aliquando ei in, i, vertitur. Sidon. Tradit Scœneida ter cadente ponte. est autẽ carmen Phalecum. Longantur etiam aliquando accusatiui in penultima a nominibus in eus diphthongum. vt Illionea petit, apud Virgilium. & Cephęa, apud Germanicum. qui accusatiui breues etiam reperiuntur propter

Nomina in aon.

doricos: vt dicemus infra. Producitur itidem Iob. & quædam in aon: vt Didymaon, Aon, Chaon, Ycaõ, Amichaon, Imaon, Laphitaon, Partuon, Chremetaon, Pharaon. quod nomen ambigue reperio. Simi-

Noĩa ĩ ael.

liter longantur in ael: vt Michael, Raphael. Quædã

Noia in iõ

ion. vt Ixion, Echion, Pandion, Orion, Arion, Am-

Aliorum incuria.

phyon, Hiperium. Io pro filia Inachi. sed ambigue inuenio, quòd cæteri non viderunt. Terminata in ia:

Noĩa in ia

vt Thalia mergia, magia. & amantia composita secun

Noĩa ĩ ius.

dum aliquos vt Geomantia, Elegia: Pedia, Langia, Deidamia, Lamphia, Hyppodamia, Laodomia. Lebadia. legito Priscianum. ii. si plura desiderabis. Similiter quædam in ius: vt Spechius, Arius, Ycius, Da-

rius:quia per ει scribuntur.aliquando tamen ει in,i, cōuertitur:vt apud Lucre.δύςεια,δύςιον,δάρυος,δάριος Vnde miraberis apud Sidonium breuiari dicentem: Et primum Darii tumultuātes. Et adnotes etiam breuiasse: ad quam syllabam inuenies longam apud auctores receptę fidei.in sexta legito Epographia. Longantur similiter quędā in oius:vt Acheloius. In eius: vt Rhodopeius:Phæbeius. sed aduerte in iis,i,proferri:vt vocalis.aliquādo nusquam est.vt in exemplis comprobabimus. Item in aia:vt Panchaia:Achaia. quædam finientia in penulti.in ει apud Græcos:quę diphthongum in,e,longam apud nos vertitur (teste Seruio):vt Galathea,Cytherea,Alexādrea,Medea. Deiopea,Calliopea,Penelopea,Spondeus,Alphe' Aeneas Trocheus:vt ait Terentianus: qui innuit contra Seruium ει apud Græcos non statim apud nos in e,verti:sed Gręcos prius,ει,vertere in,η,& mox η vertı in,e,apud nos:quod placet. Vnum est:φ quę apud Græcos,per,η,aut per αι,& οι,& p omnes diphthongos scribantur,apud nos esse longa:vt Iudeæa,Melibœus,Bœetia,non Boetia: vt imperite Tortellius, & Nestor scribunt. vtique latius in exemplis referetur. Quædam similiter in,ous:vt Myrtous,Lesbous,& multa alia. quorum auctorum plurima te compotem faciet lectio:nam auctoritate magis habentur ę syllabę,quàm regulis. Quando,æ,in,ai,vertimus a,longa est: vt musai,albai.nā in hoc nos imitari Grę cos scribit Pontanus.sic quando diphthongus aliter diuiditur:vt Threicius,Treissa. Inuenitur etiam præteritum in ui:diuisas penultimam e longare. Ennius. v. Annal. Annuit sese mecum decernere ferro: quanquam melius lego: Annuit & sese mecum decernere ferro. Ouid. Lucis egens aer.n.s.f.m. Sunt qui taxent Sidonium super hoc noīe:quod dixerit: Hunc aerē, pariterq; Deos sic autumat ortos.ignorantes Syngre

Noīa in oius, & in eius.

Nomīa in aia.

Seruii rła.

Terētian⁹a seruio dissentit.

Tortellii, & Nestoris error.

Noīa ī ous

Syllabę magis exēplo q̄ rła notę.

Annuit pe nulti.lōga.

Sidonius defenditur

êm ibi esse: quod multi Græculi, ne dicam (vt Pius ait) Graculi eunt inficias: cum, α, in, ι, vel, i, aliquando coeat: vt patet in ἀὴρ hoc in loco. Horatius. Et dia poemata pango. Virgilius. E.u.p. Cæo Enceladosque sororem. Ouidius. Cingitur ægeo nomine Cæa mari. Idem: Si nunquam Venerem Cous pinxisset A. Idem: Non mihi sunt visæ Clio: Cliusque sorores. Idem: Pierus has genuit. Idem: Zoile nomen habes. Iuuenalis. Stoicus occidit Bæream. d. a. quod magnum est, cum Stoa breuietur: quia apud Græcos per ὀμικρὸν: idest per, o, breue scribitur. Et quia in Stoæ mentionem incidimus: multis, quare Stoa cognomento nominer, stipulantibus respondebo: Olim, dum adolescens adhuc literis incumberem (absit iactantia) tanta mei apud omnes videbatur spes: vt in omnium ore illud frequens esset μουσῶν στοὰ: idest musurarum porticus, & testudo. Nam quod conabar dicere, versus erat. quod & nunc omnes testantur. Id nomen tantæ inter socios fuit assuetudinis: vt nunquam deciderit, neque decidet, dum spiritus hos reget artus: sed repetatur iter. Virgilius. Amissis Troilus armis. Lucanus. Inculta iuuentus Taygeti. Ouid. Nam mihi Laertes p.e.a.i. Hic non immerito quid de hac dictione male sentiat Tortellius recensendum est, verba cuius hæc sunt: Notandum est non solum Laertes trisyllabum inueniri, sed etiam bisyllabum: quod in patronymico apud Horatium Carm. primo anno tauimus. Sic enim antiquissimos contextus comperimus: Non tu Laertiaden exitium tuæ est autem versus Asclepiadeus. alii volunt ab eo versu: vt, tu, dictio abiiciatur, remaneatque: Non Laertiaden. & ita procul dubio Tortelli legendum est: qui inferius scribis apud Ouidium reperisse quale Horatii est hoc: sed decipe ris legendo Oui. illud Met. xii. Laertiadæque fuit tantę

Stoa cur cognomētum.

Quicquid dico versus est.

Tortelli error.

Horatius bis emaculatus.

Ouidius defensus.

Tortellius

fiducia laudis. Tibi audirem Arretine, si ita, legeretur. leges ideo: Laerteq; fuit. t. f. l. Hæc adnotasse libuit: vt non tantum tibi. sed & Nestori, unius a te stat opinio, reclamarem. Georgius quoque Valla simili labecula contaminatus est. legens illud Horatii: O nu Laertiade quicquid dicam: aut erit, aut nõ: quasi, ae, ibi sit vna tantum syllaba. tu legito: O Laertiade q. d. a. e. a. n. Hos nõ correxit: quasi negans id non posse fieri: sed doleo, cum nesciant idoneum suæ opinionis inuenire exemplum, antiquos interpollant codices. Propert. Iudex sedet Aeacus vrna. Iuuenal. Grãmaticus, rhetor, gæometra, pictor, aliptes, in quo carmine Georgius Valla a Nestore reprehẽditur: quòd legat gæometres, cum legendum sit gæometra: quia gæ apud Græcos, elongatur: & per ωγαίω scribatur. cuius sententiæ nos adhæremus. Et quid si legatur gæometres, Synæresi facta: vt in illo Ausonii: Vel qd iuncturas gæometrica forma fauorum, vbi si desit Synæresis, nullo modo scandi potest. & nil quod possit detrahi, vt in gæometres gæometra, tamen quorundam occurrit opinio: gæ diphtongus breuietur propter vocalem, quoniam Sidonius ait in Phaleo carmine, Non hic cum gæometricas, ad artes. & alibi: Tractator gæometra, musicusque. vbi nisi gæ breuietur versus claudicát. Quod aliquando diphthõgus breuietur sequente vocali in eadẽ dictione, exẽplo est, Mœotis præustus. Sed non vident, ωμέγα: idest, o, magnum etiam breuiari, nisi velis dicere, Si domũ posuisse in secunda sede Spondeum pro Dactylo, eo quòd tempore conueniant, te ipsum consule: mea solum interfuit ista perquirere ad exempla persequamur. Virgilius primo, Aeoleque tibi. d. p. h. r. & cum de Aeolo mentionem fecerimus, breui uisum est vti diuerticulo. Dum Brixiæ poeticis initiarer disciplinis, aduerti Seruium ab Ouidio dissen-

decipitur Nestor fallitur.

Geor. val. fallitur.

Iuuenalis emaculat⁹

Nestor cõtra Geor. Vallam.

Georgius Valla defenditur.

Diphthõgus breuis sequẽte vocali.

Seruius ab Ouidio dissentit.

tire. Seruius autem in allegato Virgilii volumine ait super hoc: Et pulchra faciet te prole parentem. non propter Canacem, & Machareũ. qui alius Eeol fuere filii. Ouí. vero in Canaces epistola ait, ambos fuisse Aeoli filios ventorum regis, dicens, Ille Noto, Zephyroq;, & Sythonio Aquiloni Imperat. Sciendum est poetas plurimorum deorum, aut hominum vni tribuere facinora: vt cum fuerint plures Hercules, Mineruæ, Ioues, tamen Herculem, Mineruam, Iouem, celebrant. Nam nominis similitudine plures Deos intelligere poetas ait idem Seruius. viii. commen. super hoc: Dardanus Illac æ. p. p. u e. a. Ideo nullus tam sit exoculatus, qui ignoret, Ouidium alterius Aeoli Tyrrhenorum Regis Aeolo Lyparitano præclariori gesta tribuisse. sic Seruius Ouidio concordabit. Placet aliquando interserere aliqua, vt versificatoribus prosim, & plurimis fastidium adimam flosculis. X Virgil. Tenuisq; Iageos. Iuuenalis. peregrina iuuare Lagois. Ouidius. Cognita Cyane. Idem. T. i. strenua Cyaneas. Martial. Audax Leander amores. Ouidius. Extinctiq; iube Cæycis imaginem. Idem: gignis Aloidas. non autem: Gignis & Aloidas: vt perperam aliqui habent codices: quod inferius dicam late. Idem: Spirare Typhoea sedes. in qua dictione Tortellium errasse superius admouimus. Et non mireris, Virgilium dixisse: Qui tela typhoea temnis: cum adiectiua, a nominibus in eus diphthongo, e, semper in penultima longent: vt Orpheus, Orphea, Orpheum. Hoc fieri Doricorum more in primo docet Priscianus. Dorici autem solent ab ει diphthongo abiicere, i, quod etiam Aeneades fit in Aeneas nãque penultima longatur. & nullo pacto Georgii Vallæ aduletur opinio, dicentis, Maronem in hoc: Qui tela Typhoea temnis, penultimam elongasse, attestantisque Typhoeus esse trisyllabum, cum œ diphthõgo. sed vt diximus,

Poetæ q̃d multorũ ẽ vni tribuũt

Aeoli duo Inter Seruiũ & Ouidium conciliatio.

Ouidius maculat⁹

Georgium Vallã non admitto

in vltima diphthongus est eus. Ouidius: Mæonides nullas ipse r.O. Idem: ad vada Mæandri concinit a. o. Id: Dicite io Pæan Statius in Achil. Didicit quo Pæones arma rotatu. Ouidii. Nec te Pœantius heros. Lucanus. Parui sed gurgitis Aeas. Iuuenalis. Proxima Phæacum. Idem: T, q. excusat Mæotide sæuior ira. in. vi. legito Epogra. vbi docebimus aliquãdo (vt supra ostendimus) breuiari. Ennius: M.f.p. Agæaq; longa repletur. Virgil. Thyas vbi audito s.t.b. Idem: Exercet Diana choros. tamen ambigue ponitur. Tibullus. Quicquid Amalthea. q.m.d. Ouidius. Alios Acheloe dracones. Virgilius. Aeoasque domos. in sexta tamen videto Epographia. Martialis. Ratibus naualis Enyo. Virgilius: Potiuntur Troes arena. Ouidius: veteres heroidas æquas. Idem: Scis hæc Menelae nefandas. Idẽ. Protesilae cadis. Priscianus in Per. Hic lapis heliotropius, qui nomine vero. Prudent. in Psych. Egregio. c.u. nam proximus Iob. Virgilius quinto: Iussit Didymaonis artes. Idem: Troiano a Chaone dixit. Ouidius. Notus feritate Lycaon. Virgilius: Chiron, Amithaoniusque Melampus. Idem: Dum texit Imaona Alesus. Statius in Thebaid. Cliro mim Cremetaona curru. Propert. Sanauit crura Marchaon. Val. Flac. Hic & odoratus fragranti crine Michael. Ouid. Vertitur Ixion, e.s.r.q.f.q. Idem: Quorum fuit vnus Echion. Idem: Pandiona misit ad vmbras. Virgil. Fluctu nimbosus Orion. Idem: Inter delphinas Arion. Ouid. Quid nunc Hiperione nate. Horat. Dictus & Amphion th.c.a. Iccirco plectendi sunt illi, qui apud Iuuenalem legunt: Amphion exclamat, sed Pæan contrahit arcum, quando mensu syllabario suffragante legẽdum sit: Amphion clamat s.p. c.a. Oui. Vaccam spectabat ad Io. tamen aliqñ Breuiari inuenies. Horat. Pthius Achilles. Ex hoc in errorem decidit Tortellius super ea dictione, dicens:

Scitu pulchrum.

Iuuenalis a vitio defensus

Pr. Aliquando inter. p, & th, i, aliud interponi. & isto
Ouidius a vitio defensus. Ouidii nititur exemplo: Quam sine me Pthiis canescant æquora remis. ita enim legendum est bisyllabum, nō autem Pithiis trisyllabum: vt Arretinus putat. alioqui Horatius cum Ouidio luctaretur propter primā syllabam. Virgillius. Gaudet sermone Thalia. Stati. Th. Quærit inops Argia vias. Martialis: Cultis aut Elegia comis. Et cognitu pulchrum est dici & Elegiam pentasyllabum. Ouidius in Saph. Flendus a-
Domitius lapsitat. mor meus est Elegeia flebile carmen: vbi Domitius lapsitat, cum Elegia legat quadrisyllabum. ait ille, Elegia penultimam habere longam: ideo Elegeia ibi legendum esse annotare debuerat: ꝙ si Elegia legitur, prima, & secunda longatur contra omniū poetarum vsum: immo & contra ipsum. In quo errore Chalde-
Tortellii error rinus Tortellium habuit municipalem. Quid insuꝑ ibi Georgius dixerit Merula, in aliis inuenies Epographia. Super hac dictione nec tacuit Lancilotus Curius. Statius. Thebai. ii. Quos pigra vado Langia
Ouidii locus. tacenti. Ouidius: Deidamia rotis. Statius in Thebai. Candensq; iugis Lāpia niuosis. Virgi. Pnasiphaē his Laodomia. Statius in Thebaid. In valles Lebadia tuas Ouidius. Populifer Sperchius, & li. e. Statius in Thebaid. Templa. Lyde dabis. Ouid. Meta. ii. De-
Raphael regi⁹ errat. Lyceus. Lycium. spiciebat humum, cultiq; arbusta Lycei vbi Raphael noster Regius fallitur, Lycie legens: cum Liceus sit mons Archadiæ Lycium namq, Athenis gymnasium fuit, in quo Aristoteles quisputare solit⁹ erat, de qno Au. Gellius: Cum forte in Lycio uespera ambularemus. & alibi sæpius. Luca. Hinc fortis Arius. Ouidius Vtq, necatorum Darii fraude, secūdi. sic Claudianus Darium propriis manibus u. s. tamen (vt superius adnotaui) apud Sidonium breuiaturr. Virgil. Acheloia miscuit uuis. Ouidius. Orphea Nec quicquam voce vocatur. Ouidius. Pinu. Phebeius anguis. A nomi-

nisbus in eius diphthongo aliquādo in adiectiuo eus est bisyllaba, aliqñ trisyllaba: vt Orpheus phea pheum & Orpheius pheia pheium. Vnde Claud. Nereïsa Glauco Neptunum gremio complectitur Amphytrite. in quo carmine a Iano Parrhasio dissentio, interpretatum nāq; sic: Nerreia: idest Galathea iungitur Glauco: nō respiciens sequens carmen: ita q̄ Glauco sit nomen propriū, qđ displicet. ita ego sic ordino Nereia Amphitrite cōplectit̄ Neptunū gremio, glauco: idest Cærulo, adiectiuo. Nen ē miserum hūc in talem incidisse labeculam, cum (teste Gellio) Cesellius Vindex Prudēdo errore in Enniano carmine cōciderit: eo q̄ sequens carmē nō inspexerit. Tu lector vide Gellium libro. vii. cap. ii. dum exēpla psequar. Virgil. Thuriferis Panchaia pinguis arenis. Ouid. Quam pauper Achaia nostra est. Propert. Noxia Alexandria dolis aptissima tellus. sic & Horatius portus Alexandrea supplex. est autē versus Archilochius: Spōdeo, Iambo, Spōdeo, Iambo, & vna cōstans syllaba ex quo vincuntur illi, qui apud Propertium legunt, Alexandrina. Virgil. Pulcherrima Deiopean. Ouid. in Priap. Cunno Penelopea tuo sed magis Penelopia legerim nam fœminina in, e, in ia in latino terminat. vt Hippodame Hippodamia, Penelope Penelopia. Horat. Spondeo faciles in i. p. r. Lucanus incertū Iudæa Dei. Ouid. Mœnia fac condas, Boeotiaque illa uocato, & (vt diximus) scribendum est Boeotia. non Bœtia. alioqui & ortographia, & carminis detur paretur ratio. Isidorus in Ethimol. dicit, Scribēdum Bouetiam à boue: quem non admittens, dāno. Obiter hic admonuerim quem vulgo Boetiam nominant ingenio præualentem, omniq; doctrinarum dogmate præstantem, Boethum debere appellari. quod annotarunt ante me Raphael, Regius, & parrhasius. Horat. Lesboum refugit t. b. Ouid.

Claudiani locus.

Inter quintianum & Parrhasiū dissensio.

Cesselli error

Archilochius. versus.

Ouid. emaculatus.

Regula pulchra

Bœotia nō Boetia

Isidorus damnatur.

Vulgariū error.

Boethus. nō Boeti⁹

Et qui Myrto as n.f.a.non tameɳ hæc sufficere animo comprehenderis, cum alia tu ipse apud poetas studendo legendoque reperies. De platea, & chorea in.vi.videas Epograph.

¶De datiuo, & genitiuo quintæ declinatiuo. Cap. xvi.

IN Genitiuis, & Datiuis quintæ inflexionis, e, ante i, si præcedat vocalis, longatur: vt diei. si autē præcedit consonans, breuiationi inhæret: vt rei. fidei. Licet Beda dicat ꝓprium esse, cū fidei longatur: cū breuiatur, fieri licentia poetica Lucretius. v. Quam mu nitate fidei. Paulinus: Galea, scutoque fidei. Contra naturam rei etiam longauia Lucretius. ii. Tempore inane potest vacuum subsistitere rei. Idem secundo: Iactari vnius genitalia rei. In datiuo, ei, e, breuiatur omnino ante, i, quod monosyllabum fecisse Lucretium supra vidimus. Enotato insuper apud antiquos quintæ declinationis nomina Genitiuum in es fecisse, vel in.ii, vt facies faciei. vel facii. Matius Illiad. xxi. Altera pars acii vitasset fluminis vndas: idest aciei. Virgil. Munera, lætitiamq; dii: idest diei. legito Gellium lib. ix. cap. xiiii.

Fidei media longa.

Rei prima longa

Ii pro ei.

Virgilii locus.

¶De, i, ante, a, in noibus barbaris. Cap. xvii.

I, Ante, a, in nominibus barbaris sine dubio corripitur & à doctissimis. dicam enim quod sentiam, non pro contendam Claudia. Præparat & pulchros Mariæ sed luce minores. Idem: Inclusum Mariæ mox lumine viso Beda tamen dicit: Cum breuiatur per licentiam fieri, qui secutus est Sedulium, & Prudentium. Vnde Sedulius: Heliam corui quodam .p. m quos non admitto. In hoc nanque Ausonio magis, & Claudiano in mendaciis, quàm Sedulio in veris astipulabor. ait enim Ausonius: Helias], & solido cum pectore præuius Enoc. sic in Tobia Matthia, Sophia, & Simphonia, Tragœdia, Comœdia. de

Maria in syllaba.

Sedulium, & Prudentium non admitto.

græco accentu non loquor: sed de syllaba: quare Prudentius contra Sym. dixerit: Coluerunt dogma Sophiæ, viderit ipse. Scio apud Phocylidem breuiari, & apud Martialem, apudq; Virgilium in Ciri Horatius: Vt gratas inter mensas Symphonia discors. sic erit harmonia. Martianus Capel. ix. Quæ istorum laudes protulit harmonia. Quapropter non possum quin inuehar in aliquos nostri seculi sacerdotes, qui rudendo tot barbarismos euomũt, vt si forent lapilli (quamuis minimi) omnium pleni essent templorum anguli. Hi harmoniam, & symphoniam penultima longa proferunt. Michael, & Raphael, Antiphona penultima breui, cum vice versa proferenda sunt. O mores, o tempora, Pastores animarum qui subsidio latinitati, & eruditioni esse deberent, rudimẽta penitus ignorent? quid nimirum? (bonos excipio) in sacris mucidi, in humanis fœtidi, amplius libros nõ curant, sed tesseras pyrgos, aleas, absonia & amasias. Iis quæ curæ? arma pertractare, Deorum nomina temerare. absint, absint: vt audientes Augustino. ipsos non adlatremus. Similiter arterie penultimam breuiauit: Lucretius: Asperiora foras gradieris arteria clamor. licet accentum habeat Græcum: vt in lib. de accentu diximus. In accademia (Tortellio teste) tantum penultima breuiatur, quam & lõgam reperimus.

In indoctos sacerdotes.

Michael, Raphael penultima longa.

Anthiphona penulti. longa.

Tortelii in curia.

De Genitiuis in ius. Cap. xviii.

GEnitiuos in ius ad placitum esse poetarum exemplis patet: licet naturaliter produci dicat Seruius Ouid. Vnius sermone Mydæ Virg. Vnius ob noxam Alterius ita corripiẽdum semper, quàm alius semper producendum omnes edocent. Vnde ait Priscianus lib. xii. Alius genitiuus: quia est par nominatiuo, opus est, vt supercrescat in tempore. Nam omnia in ius genitiuum facientia superant in genitiuo nominatiuum vna syllaba: in quibus penultima (ut diximus)

Alterius in syllaba.

Prisciãi regula.

Alius i syllaba.

ad placitum est: vt genitiuo vnius, nullus. Alterius vero, quia duabus superat, opus est semper breuietur: & vt alius in genitiuo semper longatur: qm̃ si non crescit in syllaba, crescit (vt docuimus) in tempore. Aduerte tamen alterius penultima longa inueniri apud Terentianum ex Prisciani sententia: quod in. vi. late patebit Epogra. Maturantius non spernendæ eruditionis etiam sollius in genitiuo semper longari in penultima scribit: qui, si vera est Prisciani regula, fallitur. Exemplum nunc nõ suppetit, quo possim aut illi, aut Grammatico reclamare mox percipiẽdum est in iis, datiuum tot syllabarum esse, quot nominatiuus est: vt solus soli, nullus nulli, vnus vni: præter in alter alteri. Ex hoc nascitur datiuum semper minorem genitiuo vna syllaba in nominibus eum casum in ius faciẽtibus: vt solius soli, vnius vni, alterius alteri. Excipe alius, qm̃ in datiuo reddit alii trisyllabum. Oui. in Epistola Oenones: Votis ergo meis alii rediture redisti. In quo carmine nisi alii trisyllaba esset, structura minime staret metrica. Ideo in tẽpore superatur datiuus, cum alius in gtõ penultimam longet, in dtõ breuiet.

Inter Priscianũ, & alium conciliationẽ remitto.

Alius alii⁹ alii.

¶De Regula, Ca. xix.

REgula, quanta sit syllaba, nec cognosci, nec comprehendi vlla artis ratione, sed sola auctoritate testatur Probus: tamen hac percipitur ratione aliquãdo, Omne præteritum bisyllabum longatur vt fugi legi. demuntur bibi, steti, dedi, fidi, scidi, tuli: & quæ habent vocalem ante aliam: vt rui, fui. Iuuen. Atq; duæ pariter fugere sorores: & non legas fugiere: vt imperitorum Mox est. fugio enim fugi præteritum reddit, nõ fugiui, neq; per syncopen fugii. Quapropter succrescit illud Seruii. iii. Cõmentario super hoc: Et bello Illiacos vento petiisse penates. ait Marius. Causa metri Maronem addidisse syllabã in petiisse: vt Nos abisse rati. & Vento petiisse Mycenas: quasi peto pe

Præteritũ bisyllabũ.

Imperitorum error

tisfaciat non petiui. Ego vero fecisse syncopen dispu-tauerim, quod notum est rudimenta discentibus. Virgi. Ducebat sic acer equo turbata petiuit. Vnde in eorum sententiã pedibus vado, q interpolatum sæpius credunt Seruiũ, & adulterinum. Iuue. Quiq; nouum toties mustum bibit oro p. Idem. Et stetit ante aras. Ouid. Arma dedi Danais. Virgi. x. Difidit, ac multa. Idem. Quadrifidam scindens quercum. & venit a findo findis, non autem a fido fidis: vt male dixit Nicolaus ferretus. Et ne me finxisse credat aliqs, illius verba ponam lib. i. dicentis: Excipiuntur bibi, fidi: quod venit a fido fidis, sed etiam a findo findis, sed tũc producitur. Virgil. tamẽ eius compositum breuiat. Quadrifidam scindans quercum. Immo fido fidis fidere semper longatur contra eundem, & fisus sum in perterito reddit. Oui. Et terris abscidit vndas. Idem. Hac cœlum ceruice tuli. Nestor vero cũ eius sequaci Callepino, inqt: Liqui in præterito breuiari apud Virgilium: Nanq; suam in patriam liquerat tellure sepultam. Vbi es Nestor? te vellem. an alium habetis Virgilium? in meo Codice nusquam tale reperitur carmen. Hoc tale est: Nanque suam in patria antiqua cinis ater habebat: Apud Catullum inuenies tamen iuuerint a iuui breuiare iu: Non ita me Diui vera gemũt iuuerint vbi fit figura, quam tu lector non admittes. Aliqui mirantur Virgil. in. ii. dixisse: Lauit inde cruorem. ibi enim nõ est a lauo lauas, sed a lauo lauis tertiæ coniugationis, & in præsenti. Et notandum est omnia venientia a præteritis in aliis modis tempora sequi præteriti quantitatem: vt ita dicam: legi. longat, le syllabã in legerim, legero, legissem, legisse itidem le, longatur. Si vero præteritum breuiatur, ita & in aliis. Si vero pręteritum geminatum est, corripitur (teste ad Albinum Seruio) vt cecidit a cado peperi a pario. hinc Demito cecidi à cedo, pepedi a pedo, quæ

Seruit error.

Nicol. fer. error.

Eiusdem error

Nestor decipitur.

Callepin. fallitur.

Vergil. locus.

Lauo lauis.

Notandũ.

Præteritũ geminatũ.

Domitius Marsus: Si quos Orbilius ferula, scuticaq; cecidit. Mart. Aethon in Capitolio pepedit. Alia praeterita sicuti praesentia ponuntur: vt amo amaui. excipito genui coegi, dedi, fleti; posui. licet posiui veteres dixisse alias inuenies. Et haec est causa: quia deuiant à praesenti. Sunt quoque alia, quorum prima est ambigua: ut in. vi. leges. Epogr.

Posui a pono.

¶ De Supinis. Cap. xx.

Supina bisyllaba.

SVpina bisyllaba producuntur: vt natum. Extra hito haec: quintum à queo, citum, à cieo, situm si no, litum a lino, itum ab eo, datum a do, rutu a ruo, ratum a reor, statum a sto, satum a sero, & quae ab illis oriuntur praeterquam staturus, & ambitus ta tum: quod Ioan. Pastranensis non secreuit, dicens: Tantu ambitus nomen demu: immo est participium quando nomen substantiuum est ambitus, omnino breuiatur. Aduerte: quod inuenies concitum, incitum, percitum, excitum, modo in penultima longari, modo breuiari nam a cieo cies secundae coniugationis supinum breuiato: quando a cio cis quartae, longato. Iuuenal. Paupertas obsita pannis. Ouid. Sole satus Phaethon. Virgilius: Paribus lita corpora guttis. Ouid. sed itum est in uiscere terrae. Virg. Sed mihi sorte datum. Ouid. Diruta sunt aliis. Vnde satis non possum non mirari errorem Prisciani, dicentis: ubi agit de participio circa finem: Omnia composita a rutum breuiari, praeter in dirutus, ta tum. O grammaticorum lumen auctorem proferas: abi, & a quo poetarum didicisti? immo tu quoque puerilis, & inconstans, de accentu tractans (modo tuum sit opus) tibi ipsi repugnas, cum dicis: a retum composita: vt dirutus, erutus, breuiari. Virgi. Nos abiisse rati, & vento p. m. Lucan. x. Quorum stata tempora flatos. Idem. i. Constatura fides. Idem. ii. Et statura redit. Ouid. Iussit & amabite c. b. t. Virg. Excitum ruit. ad portas;

Io pastranensis incuria.

Cieo cies. Cio cis.

Prisciani error.

Priscianus in cõstans.

Iccirco Pyllades incuriosus est: cum nullum fecerit discrimen:an à cieo cies, an a cio cis veniat. Supina plurimum syllabarum venientia a præteritis verborum, vi monosyllaba in tum mutata, penultimam longant: vt amatum, cupitum, auditum. Et non mireris apud Columellam breuiari pectitum in hoc versu: Verum vbi iam puro discrimine pectita tellus. licet faciat pectiui: cum illum crediderim esse a pexui: quãquam alii pexum dicunt. Pyladis incuria. Supina polysyllaba.

¶De Præterito in imus. Cap. xxi.

PRæterita in imus in penultima breuiãtur: ut amauimus. Exceptis (teste Probo) præteritis subiunctiuornm, quæ cum futuris longãtur: vt amauerimus, docuerimus. tamẽ & esse aliquam discretionem (Diomede teste) superius docuimus: vt late videri est: vbi de syllabæ diximus accidentibus, Cap. tertio Præterita in imus.

¶De Participiis. Cap. xxii.

PArticipia in ans, rus, & dus. &c. sequuntur, a quibus nascuntur, regulam: præter staturus. In tus regulam supini: præter ambitus ta tum, cognitus. Participia

¶De, I, in compositis, &, O. Cap. xxiii.

I, In fine compositæ dictionis, breuis est: vt veridicus. & quandoq; si simul est per hyphen: vt offici perdi, viliperci. Horatius tamen dixit Ser. ii. Non magnipendis cum contingit. a. m. c. Sic Ausonius longauit trifatidicus, parricida, matricida: ut in. vi. dicemus. Si demum secunda compositio inciperet a duabus consonantibus, i, ambigue poneretur: vt fœdifragus, multiscius: vt si breuiatur, propter regulam si longetur, erit propter venientes consonantes. Martia. in Disti. Hæc tibi multiplici, quæ structa est massa tabella. Lucretius. ii. Multiplexq; loci spatium transcurrere eodem. & posset fieri propter mutam, & liquidam. ista tamen longantur: tanticunque quanticunque, plerique, qualicunque, vtrique, ibidem, vbi- I. in compositione.

Tibicen. que, tibicen: quia (Prisciano teste libro primo) in tibiicen duo, ii, in vnum longum conuertuntur: quod non fit in tubicem: quoniam viuit a tuba, illud vero a tibia. Hæc omnia reliquit Antonius Mebrissensis alio qui oculissimus.

Antonii Nebrissensis incuria.

Vnicuique. In hoc Propertii versu: Vnicuique dedit vitium Natura creato: vidi aliquos hæsitare, an in primo pede Dactylum faciant an Spondeum, vtrũque admitti potest. tamen rectius erit si Spondeum feceris: vt Cui, sit tantum vna syllaba. quod si bene trucinatus fueris proculdubio hæc nostra tuis auribus adlabitur opinio: tamen (vt dixi) poterit etiam esse Dactylus. sic dubitant in cuicunque, an cui, sit monosyllabum, an dictio bisyllaba. Apud Terrentianum sic inuenio: Cuicunque libebit vt istos. est autem carmẽ tribus cum una syllaba constans Anapæstis. vbi cui disyllaba sit dictio. Iuuena. Quanticunque domus cõstat. Manil. ii. Sub qualicunque figura. Cæsar in Ara. Virgine erunt pluuiæ pleriq; in nube fragores. Martia. Pariter se Phyllis vtrique daturam. Virgil. Ast illum ter fluctus ibidem. Sulpitius vult ambigue poni. cui non hæret Nestor, nisi exemplum proferat. super his alias dicimus. Priscia. in Per Montis cognomen vbique.

Cuicunq;.

Sulpitio non hæret Nestor.

Et quia in hoc opere allegaui Priscianum, aliorũ opinionem demonstrauerim, qui non Prisciani illud esse opus volunt (vt dixit Angelus Politianus) sed alius poetæ, qui dicitur Rhennius Fannius. fuerit qui velit omnino vterque clasicus, tamen Priscianum semper allegabo. Sed nec inficiabor fuisse auctorem alium: legentium hoc sit iudicio: nos etiam alias dicemus. O, similiter in fine dictionis compositæ corripitur: vt Democritus. Carpophorus tñ in aliquibus quoque longatur: vt apud poetas inuenies.

Perihegesis nõ Prisciani sed alius.

O, in compositione.

De exemplo. Cap. xxiii.

Exemplo primam dignosci syllabam firmius, veriusue nisi secors negat, quoties ad probati Poe-

tæ auctoritatem confugies: vt si dubites quanta sit syllaba in Saturno, ex illo Ouidii poteris pcipere: Post quam Saturno tenebrosa in Tartara misso: quapropter adolescentes poetis incumbere, ac insuadere, eorumq; plurima memoriæ mandanda carmina admonuerim præsertim clasicorum: vt Virgilii, Ouidii, Horatii, Statii, Lucani Caculli, Persii, Iuuenalis, Martialis, Senecæ, Propertii, Tibulli, Valerii, Flacci, Claudiani, Cornelii, Ausonii, Manilii Lucretii Germanici, Ruffi, Festi, Sidonii: cuius si carmina trutineris, facile inter classicos enumerabis: Galpulnii Nemesiani: quæ multum conferent: & erit: ut cuiuscunque dictionis facillime quantitatem syllabarum noscas. Nã (vt repertum est a Vulcatio Callicano) carmen. Moribus antiqu's res stat Romana virisq; sic nostrnm erit dicendum carmen: Versibus antiquis stat lingua Latina virisque. hæc dixi: vt barbaros taxarem: qui præmanibus rancidos semper habent poetas: vt Theodolum, Floretum, Alanum Facetum, Gracismum, Alexandrum, Petrum Heliam, Petrum Rigam, Marbodeum: & alios sexcentos: qui a triuialibus quotidie atteruntur: tu adolescens si latinum redolere cupias, clasicos passim legito. Hoc frustra Phineo præcipimus, qui poetas nũq̃ legit, nec intelligit. Id enim fit, quia syllaba non percipit, nisi aliorum racemis sibi comparet vindemiam.

Poetæ. clasici.

Poetæ rancidi.

¶ De simplici, aut duplici similium literarum coniunctione. Cap. xxv.

SImplex, aut duplex literarum coniunctio, quam parenthesim dicit Probus, cum apte poterit fieri, primam syllabam notam faciet: vt si simplex erit litera, breuiabimus: si duplex similis, elongabitur: vt in retulit, repulit, reperit, religio, hoc modo corripiemus: si vero scribatur rettulit, reppulit, repperit religio, protrahemus. & opus est vt fine similes

Parẽthesis

Seuerinus excusatur. Aliquorũ error. consonantes. Ex hoc non mirari est, si apud Seuerinum, Vlulo, in prima elongatur, quando, vlulo, posset scribi. nam poetæ solent adiungere, & admittere literam similem: quod in Porsena Virgili. fecisse Comment. vi. dicit Seruius. Quapropter errori obnoxios eos puto, qui in hac dictione, aplustre, quando, a, breuis est, m, ademptam literam asseuerant inuenies amplustre, etiam posse scribi, cum omnino, aplustre, tantum dici, alias enotabimus. Nec obliuioni committendum est, Græcos aliquando hoc etiam facere: vt βρεττανικό; per, τ, duplex scribitur, tamen adimunt, τ, vnum, & breuiant: quod leges in. vi. Epogra. Hoc adnotasse volui: vt Marte nostro quam plurima iuuẽta adiungamus. sed iam ad scansionis diffinitionem descendamus.

De scansione. Cap. xxxvi.

Scansio qd SCansionem metro accidere superis dictum est, quæ ita diffinitur. Scansio est congruens versus in pedes singulos partitio, & mensura. cui accidunt duo, Synalœpha Synalœpha: & Ecthlipsis. Synalœpha, est quoties in vocalem vna dictio terminat sequente a vocali incipiente dictione: & q; prima vocalis abiiciatur: vt Cõnubio Anchisau. d. Si vero genitiuus in duo, ii, finiet Duo, ii, abiciuntur. sequente vocali, abiiciuntur annuente versu: quoniam talia in ius terminata, ita facere genitiuum per vnum, i, sicut vocatiuum existimabant. Sed vt confirmem duo, ii, in, i, solum contracta abiici, exempla subiicio. Virgili. Et domus Aeneę Capitoli immobile saxum Horatius: Sensit cum summa patrimoni insculpere saxo. quoniam diximus annuente versus est: quia & si versus pateretur, vt vnum tñ mõ abiiceref, unum tñ modo abiici oporteret. Ennius: Senis Ennii imagini vmbrã. Aliqñ apud poetas inuenies non Sinalœphã Synalœpha nõ sẽper me fit. fieri. Homerus in primo Illiados; μῆνιν ἄειδε θεὰ πηληϊάδεω ἀχιλλῆος. Ouidius: Castori Amycleo, &

Amycleo Polluci. vbi. o, &, a, Dactylus est Virgilius quem Dardanio Anchisæ. Idem: Glauco & Panopeæ, & Inoo Melicertæ. nam sic scanditur: Glauco, & Pano, peæ & ino, O mely, certæ: idest cum Spondeo, Dactylo, Dactylo, Spondeo, Dactylo, Spondeo. Hoc fecisse volui: vt tyrunculis hic absit scopulus. Fit autem per Ecthipsim: vt: Semper ego auditor per Synæresim: vt Deiectum fulmine Phæthon per Synæzesim: vt fama sub Eurysthæo Fatis Iunonis iniquæ. Dicat aliquis an, h, sequente vocali abiiciatur: vt in oh, veh, proh, ah, aut præcedentem sinat abiici. Respondeo in iisce vocalem cum, h, minime collidi. Horatius in Epod. Ah ah solutus ambulat venefice, est autem versus Ianibicus, sex cõstans pedibus: in quo, ah ah, Spondeus est. quid egi tandem? ideo qui volunt, h, esse literam, hoc nitentur exemplo, in quo nisi, h, vim habere literæ, abiiceretur, a. taceant precor & hoc contenti. sciant, a, non posse collidi, quia vnum aliud collisum est. nam aha, proho, vaha, dicebant antiqui, teste Priscia. Eclipsis, est cum dictio in m, terminat sequente a vocali incipiente dictione, tũc, M, cum vocali superiore abiicitur: vt. Troianam excludere gentem: & hoc per Metacismum fieri scribit Victorinus, vnde antiqui scribebant Comœdiast, Tragœdiast, dictust, factust, pro Tragœdia est, dictũ est. & aduerte, M, cum sequente, non cũ prçcedente, vt nũc, abiectum fuisse. Si vero circũ cum eo is cõponitur, in scansione, m, non abiicitur: vel cum aliqua dictione a vocali incipiente. Oui. Met. v. Circum eunt vnũ Phineus, & mille secuti. Iuue. Frigida circũagunt tardi sarraca Bootæ. ꝙ aliq per, n, scribunt. N, vero nunq̃ per Eclipsim abiici testatur Seruius. Et qñq; (raro tñ) apud poetas non obseruari has duas inferius demonstrabimus. hic non ab re fuerit, si iuuenes admonuerim, cum scandant, semper syllabam in voca-

Ecthlipsis. Synæresis. Synzensis.

Eclipsis. H, nõ abiicitur sequẽte vocali. Metacis. Tragediast Factust.

N, non petitur collisionem.

Admonitio.

quædam. Barbariſmus ſcãſioni hoſtilis

ſem debere deſinere,non in conſonantem : ut ita dicam:In noua,fert ani,mus mu:non autem mus mut, eras,dicere,formas. Scanſioni barbariſmus eſt: vt: Crocodillo Icheneumõ.de quo afati Donatus, Diomedes,& Quintilia.dixerũt:vt ſi virtutis media bræ ui,& dominus media proferamus longa. Sic obiter

A.Gellius decipitur. Barbariſmus apud Ariſtotelẽ

A.Gellium deceptũ eſſe,& in Atticis dormiuiſſe noctibus manifeſtabo,dicentem lib. v.cap. xx.Solœciſmum, Barbariſmumque apud Græcorum idoneos non reperiri an.Ariſtoteles ſit idoneus , qui vſus eſt eo in Elenchis,& in poetica ſua:ubi etiam ponit aliis modis fieri barbarismũ,q̃ Quintilianus,Diomedes, & Donatus apud nos ſcripſerint. De Solœciſmo etiã decipitur cum auctore Diogene Laertio. Chryſippus tres libros de Solœciſmo ſcripſerit.ſed ad alia tranſeamus.

ℭDe Scanſione Heroici. Cap. xxvii.

Scanſionũ ſpẽs quatuor. Cõiuncta. Diſiuncta. Mixta. Diuiſa.

SCanſionum ſpecies quatuor ſunt. Coniũcta,quæ cæteras antecellit.eſt,cum nunquam pes cum dictione perficitur:vt: Iuſtitiaque dedit gentes frenare ſuperbas.Diſiuncta,vbi verba,vel dictiones cum pedibus perficiuntur:vt. Quinta me modo uis , modo me mea Quinta non uis. Miſta , quæ utrunque in ſe retinet:vt:Fortunæ cunctis populis rota ſubtrahit omne.Diuiſa,quando primi tres pedes ſimul coniuncti ab aliis ſeparantur:vt:Armatas acies tuba concutit,agmina calcat,

ℭDe Pedibus Hexametri,& Pentametri. Cap. xxviii.

PEdes, quibus vtimur & maiores fuiſſe vſos legimus.xxxii. numero ſunt:ut in prima videri poteſt Epograph. Alii etiam ſungunt pentaſyllabos,& hexaſyllabos. ex omnium autem aceruo duntaxat: vtimur in Hexametro,Pentametroque. ſ. Dactylo, Spondeo, Trocheo, Anapæſto, Iambo, & tribra

cho:quãdoq; Proceleumatico propter solutionem. de quibus superius dictum est. Hoc te nõ fugiat, Virgil. tantũmodo Proceleumaticum tribus sedibus inseruisse, primæ: vt Genua labant. secundæ: Hęrent parietibus scalæ quintæ: lebat ariete crebro. Trocheum tamen in Hexametro non admittendũ censeo. quod inferius leges.

Virg. p̃bus locis proceleumaticum inserit

De carmine Hexametro Dactylico. Cap. xxix.

HExametrum Dactylicum, vel Heroicum (hoc enim nomen post Homerum meruit) sex constare pedibus omnes scribunt: quem etiam longum versum (teste A. Gellio lib. xviii. ca. vlt.) dicimus vbi leges: ꝙ M. Varro nimis anxie in Hexametro obseruauerit. componitur nanq; Dactylo, & Spondeo: & (vt alii referunt) Trocheo, duntaxat in vltima sede; quibus an hæream inferius leges. Pylades vero municipalis meus asseuerat in tertia quandoq; Hexametri Iambum inueniri: quem ego nixus Fabii auctoritate Iambum in Hexametro non recipi, edocentis: in hoc non admiserim. Nam si aliquando in Hexametro post duos pedes breuis inuenietur syllaba, erit propter cæsurã. vnde ab aliquibus perperam damnatur Homerus: ꝙ videatur in tertio fecisse Iambum pede μῆνιν ἄειδε θεὰ πηληϊάδεω ἀχιλλῆος. nam, α, ob cæsuram potest elongari. Dactyli sedes propria quinta est, Spondei sexta. in cæteris sedibus alternatim ponuntur: vt metrum consulet. nisi forte in Spondaicũ incidamus. Diomedem legito: vt, Cornua velatarum obuertimus antennarum. nam hi dicũtur (vt Donatianus ait) Spõdaizantes versus. Hexametrum con tinet a. xii. vsq; ad. xvii. syllabas: vt si erũt sex Spõdei: vt apud Ennium: Olli respondit Rex Albai longai: aut quinq; Dactyli cum Spondeo. Si autem plus

Hexametrum. Heroicum Lõgus versus. M. Varro nimis anxie obseruat. Pyladẽ nõ admitto. Homerus defensus. Dactyli sedes. Spondei sedes. Spondaizantes versus. Hexametri quot syllabæ.

habuerit, per Synalœpham, & Eclipsim excutiuntur. Et nisi quandoq; sit Hypermeter versus: cui semper vna abundat syllaba. Et quoties fiet oportet: vt sequentis carminis prima dictio à vocali incipiat: dummodo Hypermeter in vocalem, aut in, m, terminet: quoniam excutiuntur in scansione: vt: ex fœtu nucis arbutus horrida, Et steriles platani. dicitur enim Horrida, Et steriles platani. si vero in duas vocales vltra modum (nam si: diceres: Magno monstrabat Eoo, non est vltra modum) carmen terminauerit: nō opus erit: vt sequēs versus à vocali incipiat: quia nil refert. nam fit Synæresis. Virgilius ix. Cura peculii sequitur enim. Quamuis multa meis. hoc quoque retulit Seruius. Exēplum de Hypermetro per, m, Ouidius suggerit Metamorpho. xv. Et tellus Cyrcæa, & spissi litoris antium. sequitur nanque: Huc vbi veliferam n. A. c. licet ibi perperam legatur Ancon. sed Antium legerim. quod & notat Interpres Regius. Et aduertas nil referre, an penultima Hypermetri sit lōga, an breuis: cum vtrunq; inuenias: Virgil. vii. Iamq; iter emensum turres, ac tecta Latinorum. Ardua cernebant i. m. q. s. ecce, rum, abiecta, no, longum remanere. In alio vero versu eiusdem poetæ: Scilicet ex fœtu nucis arbutus horrida, Et steriles platani, da, abiecta, ri, breuis superest syllaba. Hypermetri profecto exacta esset mentio: nisi Seruianum illud occurreret nobis primum declarandum: in quo eruditorium, alii hæsitarunt, alii acutissime se exercuerunt. At cum illi ingenuitatem profitentes, hi ingenium contundentes id loci penitus omiserint, iuris nostri futurum: ratus non possum, quin aliqua lectoribus obiiciam: quibus si minus eruditi arriserint, tamen scrutinium illam datum non respuent. Tale namque in Buccolico Virgilii ludrico Aegloga. viii. legitur carmen Necte: Amarylli modo, & Veneris dic vincula necto: vbi Ser-

Hypermeter versus. *Ouidius emaculat.* *Virgilii locus.*

trius ait esse metrum Anapæsticum. trimetrum hypercatalecticum: cuius verba apud multos leguntur quidem, sed minus percipiuntur. Benedictus Philologus non dilutæ Mineruæ princeps, carmen illud cicatricosum asseueras, ita legit: Necte Amarylli nodos, & Veneris dic vincula necto quod (vt ille ait) poetæ eruditio patitur, & sensus concinnitas. ex hoc inquit Seruium intellegi: vt hoc modo scandatur. Necte, Ama, Dactylus. rylli no, Amphimacrus, dos &, Spondeus. Veneris, Anapæstus. dic vin, Spondeus. cula ne, Anapæstus. cto, syllaba abundante ideo trimeter est hypercatalecticus, quia superest syllaba. hęc ille. Cuius opinio plurimum placet. Sed cum animo pressius perpenderem, constitui confutatis illius rationibus nostram interpolare sententiam. Ille Anapęstice scandendo, duos tãtum facit Anapæstos, quod iniurium est. mox Amphimacrum inserit, quem versus non recipit Anapesticus. exinde legendo, vt ille pręcipit, potest versus esse Hexameter procœlius: in quo super abundant aut syllabæ, aut tempora in medio. super, abundaret ergo tempus in secundo pede, rylli no qñ, no omnino longatur. Alii dicũt. Seruium intelligere nisi super his verbis: Veneris dic vincula necto. in quibus verbis duo sunt Anapæsti interposito Spondeo, & superabundante syllaba: ideo trimetrum hypercatalecticum est: quod non asseuero. nam in oibus versuum generibus pręter in Dactylicis semper duplicamus pedes: vt in Iãbico trimetro, cum habeat sex pedes. Itaq; (meo iudicio) legendum est: Nectas Amarylli modo, & Veneris dic vincula necto: vt si Dactylice scãdas, as, abiiciatur antiquo more. si anapęstice, hoc pacto: Nectas, Spõdeus, amary, Anapæstus. li modet, Anapæstus. Veneris, Anapæstus. dic uin. Spondeus. cula ne. Anapęstus. sto, abundante syllaba, dixi quod sentiã, nõ quod contendã vt dicebat

Benedict⁹ philolog⁹

Seruii loc⁹

ille.at repetatur iter. Poteſt inſuper Hexametrum in ſe recurrere: vt, Muſa mihi cauſas memora, quo numine læſo: Læſo numine quo memora cauſas mihi Muſa. Notãdum præterea vltimam vniuſcuiuſq; verſus poni ad placitum: ideſt adiaphoran. Teſtantur Cicero, Quintilianus, Terẽtianus, Baſſus, Victorinus, Probus: Seruius, Fortunatianus. Attende etiam: ꝙ Fortunatianus ait: vltimam cuiuſcunq; dictionis accipi indifferẽter ſyllabam: vt inualidus, etiamq; tremẽs. Carmen Heroicum. xxiiii, tempora excedere non poteſt. Cenſorinus vero aliqñ recipere niſi xxiii. tẽpora innuit: qa, (vt cæteri) Trocheum admitti in Hexametro pręcipit: contra quem inſurgam ſtatim. Ideo non mirum erit ſi Spondei in Dactylos reſoluantur: cum in tempore conueniant. Ecce ꝙ in hoc Lucretii: An Cœlum nobis Natura vltro corruptum, ſex Spõdeorum tantum cõſumet temporis, q̃tum in illo Virgilii: Panditur interea domus omnipatentis Olympi. Heroico carmine Phemonoẽ, dum cãtaret futura, prius vſam eſſe teſtatur Euſebius. Mox apud te ſit Linum (tradit Plinius) ad citharam carmẽ compoſuiſſe: cum prius aut aſſa voce, aut tantum cithara canerent. De Heroici ſpeciebus aſpicito in arte breui.

Hexametrum retro gradum. Vltima cuiuſcunque verſus ad placitum. Adiaphora. Vltima cuiuſcunq; dictionis ad placitum. Hexametri quot tẽpora. Quis primo Heroi covſus fuerit. Linus. Carmen qñ primũ ad citharã

¶ An Trocheus Hexametro accidat. Cap. xxx.

QVia in ſexta aliqñ ſede Trocheum recipi ex aliquorum opinione diximus: hic quid ſentiam diſcutere non verebor. Qui ante me ſcripſeruut, q̃ plurimi Trocheũ poſſe in ſexto Hexametri loco admitti edocent niſi forte auctoritate Cenſorini in lib. de Natali, qui municipales habet Ceſ. Baſſum, Terentianum & Victorinum, dicẽtis, Omnino Trocheum reperiri in Hexametro: quod & Auſonius innuit quodam in Epigrãmate ad Iambũ: vbi dicit: In verſu Heroico tres ſubiugari pedes, in qbus & numerat Trocheũ. ego aũt veris motus rõnibus reclamabo. Prima

Cẽſorino, & quibuſdam reclamo. Auſonium non admitto.

ratio est: Vltimã cuiusq; versus syllabam ad placitum poni paulo supra docuim⁹. Quod si ita est, cũ dico: Profugus: Lauinaq. venit. qs erit tam oculeus, & cor datus, vt dignoscat, venit, esse Trocheum, potiusquã Spõdeum, cum vltima sit ambigua. Insuper Diome. huic nostræ opinioni anchorã dat, cum ait: Maiores initio Heroicum sex Spondeis texuisse. Quod si verum est Trochei in Hexametro nulla mẽtio facta est: cuius, & his germana verba legere poteris in prima Epogr. ca. xx. vbi de solutione. Præterea alia validior ratio est: Si Troche⁹ admitteretur, nõ ne puerilia scri- psisset Plinius? dicens, M, quanta sit difficilimum esse scitu. nã cũ in fine carminis est, ambigue ponitur. non ne potuisset ex isto versu noscere: Dardanidæ duri, q̃ vos a stirpe parẽtum? vbi si esset Trocheus, absq; du- bio, m, breuiaretur. Demum si sexta possideretur a duobus sedes pedibus plusqnã. xxxiii. figuras. Hexa- metrum reciperet carmen, At dicent meis cõuinci te lis, cũ dixerim in Hypermetro nil referre, an penulti- ma sit longa, an breuis ideo videri Trocheum posse recipi, cũ breuis sit. Id qd refert, cum oino, q̃ Hyper metri sit penultima, in Hexametro sit vltima. Ideo contra oium (præterq̃ Bedæ) hactenus sniam cõclu do, nullo pacto Trocheũ in Hexametro posse habe re domiciliũ. Hãc nostrã sententiã (iam agitur sexen- nium) Bernardinus Macius, Dñicusq; Stamera inter amicos meos primipilares, famigeratiq; iuuenes, & literarũ receptacula comprobarunt, Domitius tamẽ Quintus Phœnix frater meus in sua Metobasi, con trario consensu Trocheum posse recipi insinuabit: cui reclamandum omnino censeo, sic & Iacobo Sen tino: qui erroneam & ipse sequitur sententiam.

M. quanta sit scitu dif ficilimum.

Trocheus i Hexame- tro nunq̃.

Bernardi- nus macius Dñic⁹ Sta- mera.

Metroba- sis fratris meis.

Iacobo Sẽ tino recla- mo.

Heroicum Apollini debemus.

¶ De Heroico, Cap. xxxi.

HEroicũ Apollini Pythio nos debere scribit Pli- nius. & appellatur Senarius, vel Hexametri ver

Senarius. Hexameter. Heroici nomina. Epicus heroicus dicitur. Bucollic⁹ versus. Dactyli qñ in heroico. Spōdei qñ in heroico. R, resonat in carmine.

sus; quoniam omnes versus. vi. pedum, vel hexametri, vel senarii dicuntur. Heroicum etiam Pythion, vel Epicum, Pyrrhichium, & Bucolicū nominamus; cum in quarta sede Dactylus orationis partē finit: vt: Tu Tytire lentus in vmbra. Hoc impense Theocritus obseruauit. Virgil. Calpurnius, & Nemesianus minime obnoxios huic se fecerunt legi. In Heroico Dactylis vtimur: cum impetum, aut citum aliquid denotare volumus: vt Quadrupedante putrem sonitu ferit vngula campum, Spondeis vtimur: cum aliqd graue significamus: vt: Luctantes ventos tempestatesq; sonoras.

De Decoro, & gratia Heroici. Cap. xxxii.

Decorum in Heroico maximum esse, & graue R, litera resonante manifestum est: vt: Caucasus, Hyrcanæq; admorunt vbera tygres. Hoc genuinum & peculiare dicitur meum: vt videri est in nostris editis operibus. Aut, cum in sede ultima dictio est: cuius positione prima longetur: maxime duarum similium consonantium, vt Totas splendescere terras. Aut, cum trisyllaba, media positione longa, vt: Gētes frenare superbas. Aut, cum secunda dictio est trisyllaba, aut quadrisyllaba: vt: Torua Mima Loniis implerunt cornua bombis: &: Rara cothurnato risere theatra Menandro. In Heroico clipsis rutilat, sed non plurima: vt: Clamorem immensum tollit. Gratia. & nitor in Heroico conuenit: alioqui Heroici amitteret gratiam, quæ hoc modo fit. Cum dictio vltima vnius, alterius in principio Heroici repetitur: vt, Ecce Dionæi processit Cæsaris astrum, Astrum quo segetes & dicitur Anadiplosis. Et cum vna dictio in principio, & in fine ponitur: vt: Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa. Commendatur item quoties vna cum affectu reperitur dictio: vt: Italiam Italiam primus conclamat Achates, Italiam socii. Pulcherrimum etiam dicitur, cum verba

Gratia in heroico.

Anadiplosis.

sint plurima: quorum participia aliis iungimus verbis vt in isto Ouid. Mars videt hanc, visamque capit, potiturque cupita, Idem: Sua viscera traxit, Tactaq; calcauit, calcataque rupit. & est figura, quæ dicitur Climax. Mox non indecorum erit carmen, si ponemus sæpius in principii solam dictionem: vt: Nate meæ vires, mea ante potētia solis nate pris summi & dicitur Anaphora. Delectat quoq;, cū sola noia. aut sola verba carmen perficiant: ut: Insidię, arma, doli, pestis, furor, ira, venenum, & in illo Fortunati: Lilia narcissus, violæ, rosa, nardus, amomum, &: Edocet, inducit, domat, arguit, vrget, agitque. Decebit, quoque, si nominibus singulis epitheta iungantur: vt: Terra grauis, nemus ombrosum, nix alba, ferox lis. & in illo: Myrta cruentaque, cerea poma, volubile buxum. Ornatur similiter, cum, rei res opponitur: vt: Pes pede coniunctus, mucro mucrone, viro vir. Illustre carmē. est, quoties animi accresscit vehementia. Ouid. Stantia concutio cautis freta, nubila pello, Nubilaque induco ventosque, ambigoque uocoque, Et syluas moueo iubeoque tremiscere montes. & alia quæ habes in. vii. Metamor. Non improbantur comparationes aptæ, ut de Aenea: qui nullius precibus moueri poterat. Virgili. Ac veluti annosam valido cum robore quercum Nunc huc, nunc illuc. & alia. Exornant item carmen, q;, coniunctiones plurimæ: vt: Cera unum Iphitidem, Alastoraque, Chromiumque, Alcandrumque, Aliumque, nemionaque, Pyrtaniumque. sic in isto Ouidii: Aureque, & venti, montesque, amnesq;, lacusque. Hoc tamen alii vitiosum putant: sed taceat: dum de Vitiis Heroici differamus.

Clinax.

Anaphora.

ℭ De vitiis Heroici. Cap. xxxiii.

VElut quæ sequaris diximus, ita quæ effugias exequemur & non tamen fugias, quantum caueas, (nisi opere in longo.) Vitium primum est, cum

toicum cæsuris catet:ut Sidera cęlum tellus,hordea, carbasa fluctus. Aut, cum(teste Seruio) vna incipiat dictio a syllaba in quam finit anterior:vt: Dorica castra. Aut cum(vt idem ait Seruius)in participium finit,quod apud Græcos obseruatur: ut Littora linquens:quod Hemistichium est in.iii. Aene. vbi Seruium legito tamen Latini id non obseruant. Aut cum syllaba ferè eadē ponitur in principio duarum,aut trium dictionum,vt:Casus Cassandra canebat Aut, cū in monosyllabum finit:quod pessimum est (Seruio teste)ut:procumbit humi bos. Sed aliquando sensus ita appetit: vt melius in monosyllabum finiat:vt:delecta solo mox Ianua. ecce carmen concidere velut cadentis Ianuæ appetit sententia. Et nisi forte totum opus esset monosyllaborum: vt apud Ausonium. Et nos, qui composuimus opus monosyllaborum:vbi miram ingenii videbis experientiam. Et aduerte apud Satyricos sæpius in fine monosyllabum esse carmen. Euitato quoque, si poteris, ne in fine heroici sint duæ bisyllabæ dictiones:vt in hoc Varii Poetæ: Iucubet & Tyrii, atque ex solido bibat auro. quanquam sæpius apud classicos inuenies, præsertim penes antiquos. Indecens præterea est, cum dictiones multę ab una litera incipiant, aut etiam in vnam terminent. O Tite tute tati tibi tanta tyranne tulisti. & Machina multa minax minatur maxima muris. & dicitur Paroemon:idest simile. & : magnanimæ Thebæ certamine Marte dedere.sic apud Lucil. xxx. Et sæuo duro in bello multo optimus hostis. sic apud eundem libro eodem: Inque tuis factis sæuis & tristibus dictis. Concursus vocalium euitandus est: vt: Improbe Amor conuerte animi indignātia habenis. Sunt Præterea plures figuræ, quas (si poteris) vt euites persuadeo:vt est Pleonasmos, cum abundanter dicimus:vt: Vidimus hæc oculis. gressi Pede, sen

Quintianus opus monosyllaborum cōposuit.

Paroemō

Pleonasmos.

simus aure. Tapinosim raro facias, cum rei magnæ sit humilis expositio: vt Mare gurges. Amphibologiam quantum in te erit non inferas: vt Aio te Aeacida Romanos vincere posse. Et te admoneat Atelanes Poeta Scriptor: qui ob ambigui versiculum loci media amphitheatri harena a Caligula crematus est. Dii ipsum interimant: eius Manes Torqueantur: qui licet Romanorum Imperator Virgilium principem literarum (Suetonio teste) tanquam nullius ingenii: nulliusque doctrinæ abolere conatus est: & Liuium tanquam verbosum consumere. Improbe vir Caligula: si in corpora rabioso sæuibas, virulentoque impetu. esto. Sed quid durius, quam in animos, voluminaque interneciuam exercere crudelitatem? te lancinem? in te inuehar? te adlatrem? cum nil in lingua Latina Virgilio ingeniosius, diuinusue: & Liuio nil expetibilius sit: quem, vt viderent, nomine moti adierunt ab extremo orbe viri. testibus Plinio, ac Hieronymo. est & Cacophaton, quam Aescrologiam dicunt: idest compositionis inuerecundam constructionem: cum aliqui ex verbis, quæ longissime ab obscœnitate absunt, occasionem turpitudinis (teste Quintiliano) rapiunt: ut apud Ouidium Metamorpho. pri. Si qua latent meliora putat. Si quidem & Celsus apud Virgilium putat: lincipiunt agitata tumescere. & alii apud Terentium: Arrige aures Pamphile. & apud Nos libro Orpheos primo: Componens Diua ora manu, neruumque repulsans. Sic in tertio, cum loquimur de Orpheo, qui Tartarum ob Euridicen adire prætentat: Et fisus cithara, & tensi & dulcedine nerui. Quæ omnia si recipias lector nihil loqui tutum est. Sic absint Cacozelia, Tautologia: & quænam aliæ, quas narrant Fabius, & Diomedes, Donatusque. & Nos latius in libro de Figuris.

Tapinosi. Amphibologia. Atelanes poeta. C. Caligula. Virg. literarum princeps. Liuiũ Barbari adeũt. Cacophaton. Ascrologia. Pro Ouidio. Pro virgi. Pro Terẽtio. Pro se ipo. Quitian⁹ libros de Orpheo cõposuit. Quitian⁹ librũ de Figuris composuit.

Epodicum
Pētametrū
Pentametrum vnde
Hexametrum vnde
Midas rex
Theocles.
Pētametri inuentor.
Callinoas
Horatii locus.

¶De pentametro. Cap. xxxiiii.

Pentametrum (quod Epodicum ad differentiam aliorum quinque pedes habentium dicitur) quinque constare pedibus Ethymologia edocet. πέντε enim quinque dicitur: & μέτρον mensura: vnde Hexametrum etiam ab ἕξ idest sex: & μέτρον mensura dicimus. Pentametri inuentorem ignorari Horat. innuit, & grammatici certant, & adhuc sub iudice lis est. Aliqui tamen Mydam Lydiæ Regem fuisse dicunt. Alii Thaoclen Erythreum, dum per amoris insaniam vociferaret. Terentianus vero inter doctos Vexillarius super hoc dicit: Pentametum, dubitant quis primus finxerit auctor. Quidam non dubitant dicere Callinorum: ex quo intelligo Hora. in arte poetica addubitare quis pentametri fuerit inuentor: non autem quis primus, Hexametro coniunxerit: vt ineruditi id interpretantur.

Pētametrū dupliciter scanditur.
Omnibus reclamo.

Pentametri primis duabus sedibus Dactylus & Spondeus vicissim, & indiscrete dantur, addita post cæsura mox duobus Dactylis sequentibus cum alia cæsura: vt: Nil mihi. rescribas.attamen.ipse ue.ni.ita: ꝙ duæ iunctæ cæsuræ vnum pedem faciant. Alio quoque modo scandi posse manifestum est, auctore Beda: vt in prima, & secunda sede Dactylus: & Spondeus alternatim ponantur. in tertia Spondeus. aut Iambus: (quod raro fit) in quarta, & quinta Anapæstus: vt: Nil mihi re scri.bas.at.tamen ipse venit.alii dicunt in quinta sede Tribrachum quandoque habere domicilium: quibus adhæreo.nam (vt dixi) vltima cuiuscunque versus est ad placitum: Sic rationibus hoc in loco vtar, quibus vsus sum, cum approbaui Trocheum in Hexametro nullam habere sedem. Pentametro accidūt a.xii.vsque ad.xiiii. syllabæ.&.xx.tempora. aut.xix. aut.xviii.Si vero non admittant Tribrachus (ut dixi) aliud erit.sed de his hactenus.

¶De

¶De Decoro Pentametri. Cap. xxxv.

PEntameter decorus est: cum post cæsuram primum trisyllaba dictio, mox duabus bisyllabis sequentibus, ponatur: vt: Et teneat culti iugera magna soli. Aut, cum post eandem cæsuram prima sit bisyllaba dictio, & in Dactylo coniungatur cum trisyllaba sequente: vt: Scipiades agitent bella cruenta manu. alioqui decidet: vt: Iupiter in magno stabat amans solio. Si vero in fine Pentametri dictio quinque syllabarum sit, aut quatuor, laudatissimum est: vt apud Catullum, & Propertium sæpe, & in nostra Elegia de morte Philippi Beroaldi: cuius exempla proferam: Barbara detrudet turba cacuminibus. Quæ legeret lætis Quintia luminibus. Et erit carmen decentius, si epitheta iungantur cum nominibus finientibus cæsuris: vt: Carmina pennatis plena Cupidinibus. Quæ positæ hamatis sunt sub harundinibus. Et notandum est ex Hexametro, & Pentametro posse cursum fieri retrogradum. vt ex Pentametro nascatur Hexametrum: & ex Hexametro Pentametrum oriatur: vt hoc in nostro Distico ad Romam. Pax tua, non tua lis facit te vincere gentes: Perdere te fecit lis tua, non tua pax. sic & in aio nostro super Rege Galliarum Ludouico: Terribili modo, quæ consurgunt milite gentes Turbine Gallorum Rex cito corripiet. sed ad vitis trãseamus.

Elegia pro morte Philippi Beroaldi nostra.

Hexamet. & Pẽtamẽ. simul retrò gradiuntur

¶De Vitiis Pentametri. Cap. xxxvi.

VItium in Pentametro existimatur quoties sensus à Pentrametro in Hexametrum sequens tendit: quo uitio raro vtuntur poetæ, immo vix inuenies, inueni tamen apud Ausonium. Concussus dixit. Quid tibi diuitiæ. Nunc prosunt Regum Rex odiosissime cum sis, Sicut ego solus me quoq; pauperior: Similiter caueto ne post cæsuram primam sit syllaba in Synalœpham cadens: ut apud Catullum: Nec de-

sistere amare omnia si facies. Idem: Iupiter vt telorum omne genus pereat. Euitato etiam, ne similis prsae videatur versus: vt apud Catullum: Qui modo qui me vnum, atq; vnicum amicũ habuit. Similiter erit turpissimum, cum prima caesura orationis partem nõ perficiat. Vnde Terentianus ait: Nam vitiosus erit sic Pentameter generatus: Inter nostros gentilis oberrat equus. Fugito etiam, ne vltima caesura sit monosyllaba dictio: vt: Illinc flent Dryades, si flet Hamadryas hinc. Euitato deinde, ne in penultima Pentametri sit syllaba propter mutam: & liquidam breuis: quia crassum in se spiritum retorquebit: vt: Se multos Paulus iurat habere libros. Et antequam de Pẽtametro mentionem definamus, iure facturi videbimur, si admonuerimus, Pentametrum scribi per, t, & proferendũ, per, d, more graeco: nam illi quoties, ν, ante, τ, ponitur, τ, in prolatione, d, resonat. Quãq̃ Latini id minime seruant. Iam figuras aliquas ad grediamur, quando Poetis inseruire eas manifestum est.

Figurae poetis seruiunt.

¶ De quibusdam Figuris. Cap. xxxvii.

Poetas Figuris vti quibusdam non incognitum est, quibus nescio quid gratiae adipiscitur carmẽ: vt Tmesi. Est autem Tmesis (non autem Temesis, nam est dictio bisyllaba contra grammatista) quae & Incisio dicitur, cũ dictio separatur interpositis aliis: vt: septem subiecta trioni. Lucretius: Non turbari in que pediri: idest impediri. & plurimum fit in compositis. Caueas ne in nominibus propriis ĩtegris Tmesi vtaris figura. nam Horat. cum Aecotuticũ oppidi nomen scindere nõ posset, ait: Mansuri oppidulo: quod versu dicere non est. sic Lucillius Saty. vi. Seruorũ hic festus dies est, Quem pene Hexametro versu non dicere possis. Ironia: vt in. vi. Quintilianus ait diuersum ei, quod dicit, intellectum petit. & Idem. viii. ait: Illusionem dici, qua contraria ostenduntur. Vir

Vulgariũ error. Tmesis, non Temesis. Incisio.

Ironia. Illusio.

gilius: Egregiam vero laudem spolia ampla refertis. Alegoria, quæ (vt in.viii. scriptum reliquit Quintilianus) Inuersio interpretatur: vt est: Claudite iam riuos pueri, sat. prata biberint, alii tamen dicunt ibi esse Metaphoram. Parenthesis plurimum decori habet, quam Fabius.ix. Interpositionem vocat: vt: Vix tenuere manus (scis hæc Menelae) nefandas. Periphrasis est quæ eloquendi circuitus dicitur à Fabio, cum velimus aliquid dicere, vel notare longo verborum tramite describimus: vt, Et iam prima nouo spargebat lumine terras Tithoni croceum liquens Aurora cubile: idest iam erat mane. Hyperbole, quam Cicero superlationem, Quintilianus Superiectionē, alii Eminētiam, alii Excessum nominant, est, cum volumus aliquid magni denotare verum excedimus: vt de Polyphemo Virgilius: Et sidera uertice tangit. Metonomia, quam transmutationem Diome. dicit, est, cum pro continente contentum, aut pro cōtento cōtinēs dicitur: vt: Nunc pateras libare Ioui, uel vina coronant. Metaphora, quæ à Fabio Translatio dicitur, quatuor fit modis: ab animato ad inanimatum: ab inaiato ad aiatum: ab inanimi ad inanimatum: ab inanimato ad aiatum vtuntur præterea poetæ Epenthesi, Iphæresi, Sincopa, Apocope, Paragoge, & aliis q̄plurimis, de quibus Fabium, & Diomedem legito. Non enim meū est oēs cōprehendere. Has nāq; annotaui: vt & me figuris, habilē, & earū familiarē esse vel inuidus diffiteri non possit. Has breuiter prælibaui, donec de Figuris nostrum edatur opus. sed in fine Artis breuis sunt figuræ, quod ad syllabas à nobis explicatæ plures. Atiā quoniā ferè cremēti oblitus fuerā, de clemento aliqua breuiter perquiremus.

Alegoria. Inuersio. Parēthesis Interpositio. Periphrasis. Circuitus eloquendi Hypbole. Superlatio Supiectio. Eminentia Excessus. Metonomia. Transmutatio Metaphora. Trāslatio. Poetę vtū tur figuris Quitian de figuris opus composuit.

¶De Cremento. Cap.xxxviii.

Crementum in nominum, aut verborum dictionibus esse dicimus, cum recti à suis obliquis. Et

Crementi quid.

instantis: idest præsentis indicatiui prima, secunda, & tertia persona à reliquis, aut syllabis, aut temporis superantur. Sic erit etiam in aliis modis: temporibusq;: vt: Pater patribus amo amamus. & primo.

De Crementis Nominum. Cap xxxix.

A, in nois cremento. A, In nominum cremēto longatur: vt animarum, dominabus. Et similiter in nominibus in al, ar, neutralibus, an, & as: vt animalis, calcarii, titanis, pietatis, nisi fuerint monosyllaba: vt sal salis, par paris, vas vadis. similiter anas anatis, quod breuiatur. Longato quoq; ab ax: vt audacis. sic nar naris, Pan Panos demantur dropacis, ab acis, Pharnacis, Atracis, Athatis, styracis, coracis, smilacis, candacis, iubaris, nectaris, hepatis, facis: & quorum in dis genitiuus est: vt Palladis, Arcadis. cętera itidem corripito: vt Arabis, Annibalis. Quamquam super hac dictione alias nec spernenda dicemus. nam in penultima aliqui elongarunt.

E, in nois cremento. E, in nominum cremento producimus: vt rerum, diebus, & in omnibus in el, en, es, ex vt Gabrielis, Syrenis, locupletis, fecis demito segetis, tegetis, parietis, abietis, præpetis, teretis, hebetis, arietis, gregis interpretis, necis, pedis, cereris, & quæ vocalem habent ante aliam: vt rei, spei. Longantur vero quæ, i, ante, e, habent sequente vocali alia: vt specici. sic & veris, & plebei, & quæ faciunt genitiuum in eris, ab ηρος græce, vt pantheris, crateris. Et non miraberis quare aer, & æther corripiant: quia non in ηρος: sed in ερος in genitiuo græco faciunt. alia omnino breuiato: vt ciceris, velleris. in mulieris esse ambiguum nonnulli differunt, tamen quid sentiam in quarta legito Epogra. I, in nominis cremento breuiari testantur omnes: vt patribus. demito in nominibus in, in terminatis: vt salaminis, delphinis. sic & quiritis, samnitis. & in græco genitiuo circūflexa: vt gryphis, eleusinis. & in, ix, adiectiua, seu fœminina: vt fœlicis,

radicis:sic Cæicis bombycis,sandicis:spadicis,phœnicis.deminutur hæc.picis,niuis,filicis, salicis,laricis, stygis,coxendicis,hystricis,masticis,claxendicis,codicis:virginis,militis,carminis,& similia.In nominatiuo bisyllaba:vt lapidis. vibex longatur. strigis,& bebrycis,hæc duo ad placitum. O,in nominum cremento longamus: vt ambobus. corripito in on nomina græca breuem habentia,o:vt Dæmonis.& in on nomina,o,longum apud Græcos habentia producito: vt Babylonis sic & in,o,apud nos:vt sermonis. & in or masculina,fœminina,cõmunia,appellatiua: vt doloris,maioris,sororis,vxoris.si autem fuerint ꝓpria, aut neutra,corripi videmus:vt Hectoris,marmoris. sic rhetoris,arboris,indecoris,memoris,publiporis, marciporis,scrobis,inopis,pecoris,scobis,eboris. & composita à potis:vt compotis. Si vero nomina in os,aut in ox,terminabunt,producimus:vt custodis, velocis. demito Cappadocis,bouis præcocis. V, in nominis cremento breuem censemus: vt verubus, lacubus:quibus similia nomina nulla differentiæ causa cogente,u,pro,i,ponunt,teste Prisciano. Elongato tamen à nominibus in us:vt salutis. hinc demito quæ vocalem ante aliam retinent:vt gruis,suis.sic intercutis,pecudis. Nomina in ux,producimus:vt Pollucis.demptis monosyllabis:vt ducis,crucis longatur tamen lucis.cætera corripient:vt lyguris,cõsulis,præsulis.fur tamen furis elongabit.

O,in noīs cremento.

V,in noīs cremento.

¶De Verborum Crementis. Cap.xl.

A,In verborum cremento longationi hæret: vt amamus.Excipitur tamen in do.& in compositis suis,quæ in primo breuiãtur cremento:vt damus, circundamus.& iure diximus in primo cremento: qa in aliis,a,longatur:vt dabamus quod non adnotauit Maturantius.E,similiter longamus:vt docemus. nisi in verbis tertiæ cõiugationis sequẽte,r,in pñtibus, &

A,in verbi cremento.

Maturãtii incuria.

E,in verbi cremento.

plusquã perfecti: vt legeris, legerã. si vero essent secũda crementa, longarent: vt sequereris. In bere, & beris primæ, & secundæ coniugationum breuiatur: vt amaberis, docebere. In plusquã perfectis indicatiuorũ, & in præteritis, futuri sue subiunctiuorũ etiam corripitur: vt dederam, dederi, dedero. I, in cremento verbi, nisi in quarta, & in præteritis in ui monosyllabat vt lacessiui, breuiatur: vt legimus in secũdo cremẽto in oibus breuiatur: vt audiuimus. Producũtur aũt simus à sim, velimus uelitis a velim. Si vero in plurali pfectorũ, & futurorũ subiunctiui inuenies, non corripitur: vt male sentit Pylades noster: sed producitur: vti ex Probo legimus: vt amauerimns, dederitis. Sed super his latius diximus i superioribus. O, tam semp longatur, quàm V, breuiatur: vt docetote, adsumus.

I, in verbi cremento

Pylades errat.

O, in verbi cremen to.

V, in verbi cremento.

ℭDe Penultimis Infinitiuorum. Cap. xli.

INfinita primę, secundæ, & quartæ, in penultima longãtur, in tertia corripiuntur. Aduertendum tñ est in prima excipiendũ esse. dare, cum suis cõpositis: vt venundare. Si vero aliqñ in secunda breuiabuntur, dices prisco id more fieri. Nam (vt seruius Cõmét. quarto, & nos referimus in. v. Epog.) uerba secundæ hñtia, e ante, o, antiquitus tertiæ poterãt esse cõiugationis. Virg. Et littora feruere late. Manilius: Toto respondere mundo. Priscianus: Perhibent quã fulgere Sole. Virgilius: Feruere Leucatem Plautus in Mustel.: Non oẽs possunt olere vnguenta excotica: vbi olere in media corripitur, ab olo olis. quæ verba veniunt à feruo uis, respondeo dis, fulgo gis, olo olis, tertiæ. Iccirco nulla teneat admiratio, si Caue: Vale, in vltima aliqñ breuiantur. Horatius: Vade vale, caue, ne, titubes, mandataq́, frangas. Ouidius primo Trist. Idque quod ignoti faciunt vale dicere saltem. nã à cauo uis, valo lis, veniũt. Sed iam ad tertiã trãsgrediamur Epographiam, hæc est intende Lector.

Verba in eo secũdę, tertiæ erãt cõiugationis.

IO. FRANCISCI QVINTIANI Stoæ Poetæ Laureati de Syllabarum quantitate Epographia tertia.

PROOEMIVM.

CVM SYNCHRONOrum quorundam diu mecum varias cogitarem ineptias, non potui quin hanc tertiam contexerem Epographiam, dignum ratus, ſit non tantum eorum opinioni diſſonus non ſuperuacaneum eſſe de primis diſſerere ſyllabis oſtenderem, ſed vt etiam aliquos circa ſyllabarum concinnationem labores exantlarem. exantlaui certe: & quod inſipidum eſſe referunt, ſapidum feci conditumq́. Referunt autem ii malæ eruditionis tabernę redundationis vitio dandum, ſi de primis, aut mediis ſyllabis per regulas aliquis ediſſertet. quid gruniunt irrito viliores catapotio. triuialis fecis inclyta noſocomia, vmbratiles grãmatiſtæ? An iuuenes ſemp exempla habent memoriæ? An ſine præceptore tyrunculi fient eruditi? vbi nunc ſunt illi, quos Græci αὐτοδιδάκτους dicunt. i. ſeipſos præceptores habentes. Vbi Manilius Ro. quem variis doctrinis nobilem fuiſſe ſine pręceptore ait Pli. vbi Apuleius Madaurenſis: qui nullo magiſtro præeunte erũnali labore ſtudia excoluit Quiritia? Num noſtris ſub ſeculis naſcetur Auguſti. q(ipſo teſte) nullo docente libros, Artium liberalium legit, & intellexit? Num in literis erit Syllanion ſtatuarius: quem nullo doctore nobilem ꝓdidit antiqīas? Quo noſtra ſe vergunt tẽpora: qbus & mille auctoritatis ꝑceptorib⁹ nulli, vel pauci

Manilius Roma.
Apuleius abſq; præceptore latine diſcit.
Auguſtini ingenium
Syllaniou ſtatuarius.

cum habeant mutam cum liquida: vt scabri. glabri. Aliqui dicunt crabo, & flabrum longari: quod non affirmo: cum possent breuiari sequente muta, & liquida: & specialiter, cum à flabro flabellum breuiari possit: quod Ascensius minime vidit. trabes à trabs omnino breuiatur. Et non audiendus est Iuuencus primo: Diripe sed proprio fallax de lumine tabem, nisi velis excusare esse Miuron carmen. quod carminis genus semper penul. breuiat. legito. iii Arte breui: vni de Heroici speciebus fit mentio. Catul. Non si illam rare labefactes munere vestis. Horat. S. q. s. u. non fastidisse Strabonem. Contra Sulpitium, Robertumq; & Maturantium longari dicentes. Virgil. Sensim demissa grabato. Pull. Quem tuleram casu labor & ipse super. Ouid. Phamē u.t labe perire meæ. Idem Metamor. iii. H. f. i. t. notissima fabula coelo. Tibul. Hæc tibi fabellam referat. Ausonius. Fabellam permitte mihi. d. p. Franciscus Niger breuiari præcipit. cui adhærebo, si exemplo id confirmauerit. S. I. xv. A. s. stridentem sabura cornum. Idem in eodem, Fatidicus nabis veniens a. a. o. Prudent. in Ditrocheo: Pastorem sternit in Abel. Virgil. hæc tibi fabor enim Ouid. Meta. ix. Tabe liquefactis. t. a. s. p. Virgili. Et terram tabo maculat. Claud. Trabigillum timidum, desertoresq. g. Sil. vii. Pars laudes ore canebat Sabetuas. Ouid. Metamor. xiii. Pabula decerpsi decerptaq; d. m. quæ dictio inducit A. Gelli. locum, dicenris libro. xvii. capite. iiii. Hastile ligna pompabulum: vbi (meo iudicio) legatur, pabulum. aliter lectoris tardat curiositatem. Virgil. iii. Nec dictu affabilis vlli, Ouidius pri. Metamor. Sic erat instabilis tellus, innabilis vnda. Virgilius primo: Nanq. humeris de more habilē s. a. Propt. Caudæ flabella superbæ. Quapropter non possum non mirari Nestora contra Sulpitium scribere: Tantummodo iungari flabellum:

Aliq dam nantur.

Ascensii incuria.

Iuuencus non audiēdus.

Sulpitius, Maturantiusque & Robertus falluntur.

Francisco nigro non hęreo

A. Gelli locus.

Nestoris incuria, & Supitii.

mi. iuxta illud Calpurnii: vt Vincat Acanthida cornix. Tortellius similiter decipitur forte propter summendo sum codicem: cum legat apud Virgilium. Resonant Acalantida dumnii. super qua dictione nescio quæ nugamenta blattit Papias; quem non damno, vt primarium: sed vt barbaros cõtundam ei nimium inhærentes. Virgil. Alba lygustra cadunt, vacinia, nigra leguntur. Auson. Quæque s.p. iactat se Bachara diues. Pers. Saty. i. Sunt quos Pacuuius. Sidon. Zachariæ iusti linguam p.l. Prudent. in Psich. Cum victor concidit Achar. Ouid. Sed erat facũdus vlysses. Idem in Philom. Cacabat hic perdix: & g.m. modo illud opus Ouidii sit. quod non crediderim: nam Ouidianæ Diuinitati illud opus est dissonum: sed quia sub eius circunfertur titulo, & multi falso prædicant: nec habeo, nec fidem adimam. Stat. Syl. v. Alborum calicum, atque cacaborum. est enim carmen Phal. vnus tameu Codro carmẽ obtulit hoc, in quo breuiatur: Quo caro decoquitur cacabus, græce à sonitu sit. quod Codrus non admisit noster. & si admisisset, non ipse admitterem: cum illud carmen alicuius triuialis Gracismi, aut Theodoli barbarorum fuisse crediderim. & inuenies apud Petronium apte positum scilicet vt, a, ante, c, longetur. Horati. Epl. pri. Tracha ne vos, H, ebrusque n.c.u. Martial. Docti patria narbo Vacieni. Virgili. Aeneid. ii. Fabricata est machina muros. Ouid. in Phil. Et glacitat improbus anser. Idem Metamor. xi. Herculea Trachina iube. Horat. Inexorabilis, acer. Martial. Grãde iugũ domita Dacus ceruice recepit. Et notandũ est: si secũdæ erit inflexionis, lõgabitur: vt in exẽplo patet; sin primæ breuiabitur. Virg. Indomitiq; Dacæ e.p.i, a. Vñ nõ possum nõ mirari Iacobũ Cruciũ alioq literarũ pelagus hoc nõ aĩaduertisse: cũ ait super. ii. Pharsaliæ Motura Dacas vt clade, Getasq;, legẽdum esse

Virgilius formatus as
Tortellius decipitur.
Papias blattit.
Philomena an sit Ouidii.
Notãdum Dacus ci. Daca ca.
Iacobũ Cruciũ miror.

Dahas: qa reluctatur syllaba. immo innuit: vt vidimus in exemplo Virgil. immo alibi Lucanus (si recte memini) vi. inquit. Et ventos errare Dacas in mœnia ducat Luca. v. Deiotarum, & gelidæ dñm Racipalin oræ. Ruf. Fest. Gracculus & tenui. q. f. g. c. Virgil. Hic mactat Lacona, Pheretaq;. d. q. licet in aliquibns codicibus Ladona fit. Caius Cæsar, seu fuerit Germanicus: Vnum hoc maceror, & doleo t. d. t. sed ambiguū in. vi. dicemus Epograph. quod negat Baptista Pius totius rei literariæ Spirarches, & grammatistarum malleus in Plaut. Comment. in. v. video. Ouid. Metamor. xiii. Quoque erat tamen Acis in amnem. in qua dictione Sulpitius, & alii omnes incuriosi fuerunt.

Lucanus defensus

Baptistæ Pii laus.

A Baptista Pio dissentio.

*Sulpitii, & oium incuria.

A, Super, D, corripitur: vt spado, ador adoris. Tollito, clades, Ladon, adon, fadus, radix, radico, radicitus rado, vado, vadis, caduceus, caducifer, traduco, suadeo, suadus, dadum, Gade, Gaditanus, spadix, gadir, gadilon, Cadusii, Saducei, Gradiuus, Adria, Adrastus, Adam. in qua dictione Aelius Antonius Nebriss. defecit, tantummodo longari edocēs. In qua incuria fuit & Sulpitius ista quinque ambigua sunt. Iuuenal. Cum tener vxorem ducat spado Næuia th lector in hoc Aratorem Christianum poetam nec spernendum, ne tangito, dicentem in primo. Præuius in spado est. q p. l. vbi falso, a, ante, d, longauit. Ausonius. Moxque ador, atq; adoris. d. p. p. f. & omnino breuiatur: non autem ambigue ponitur: vt Nestor ait. Fallitur nanque in illo Vganni: Emicat in nubes nidoribus ador adoris. nam legitur. Ardor adoris non ador. Iuuenalis. Tradidit archano. q. u. m. Ouidius. Metamor. x. Claudibus exclamat. f. p. n. Idem Meta. p. i Placidum Ladonis ad amnem. Martia. Capel. A. a l. ac Biblius Adon. Virgi. Et Fadumque, Hebesumque subit. r. q. a. q. Ouid. Metam. ii. Subita cadi

Aelii Antonii incuria.

Sulpitius defecit.

Arator poeta.

Aratorem non admitto.

Vgannius excultus.

ce relata est Virg.iii. Radimus & Fatis in.n.c.m. Idē. ii. Vadimus immisti Danais. Ouid. in Fast. T.i. a sumptis Caducifer alis. & non mireris apud Iuuenalem breuiari, caduceus, cum ait: Violato pœna caduceo: vbi Georgius Valla, cadurco, arte motus Metrica legit. quod nullo pacto admittendum est. Nam ibi potius Pedem Amphimacrum facerem: aut ratione (vt alii volunt, dicentes forte ambiguum esse) breuiari dicerem, q̄, caduco, substituendum esse asseuerauerim. Ennius, Flos delibatis populis, & suada medulla. Iuuena. Quæ sunt à Gadibus vsque. Idem: Quam Gaditana canoro. Virgil. Spadices, glaucique color. Prisca. Post hos cadusii durissima. i.c. Horatius: Hyrpine Quinti cogitet Adria vbi Acronē errasse dicunt: q̄ dixerit ibi, Adria neutri esse generis: sed impressorum errorem crediderim: vt pro masculino neutrum posuerunt. nam alio in loco Acron ait, Horatium masculini generis protulisse in isto: Dux inquieti turbidus Adriæ. De ambiguis in sexta videto.

Iuuenalis defensus. Georgium Vallā non teneo.

Acron defenditur.

A, Veniente post, F, breuis est: vt vafer. Excipiuntur, Apher, Sapho: quanquam duplici, pp, scribitur. Daphne ambigue: quod alii non viderunt. Sapphirus longatur. nec huic, nec alii seruit regulæ: quia positione producitur. scribitur autem sapphirus. Et aduerte quoties, ph, subsequatur, intelligendum esse, p, subsequi. Pers. Omne uafer uitium r.f.a. Mar. R. m.q. magis traduceris Afer. sed magis per ph, scriberem. Horat. Et mascula Sappho.

Alii nō viderunt.

A, Sequente, G, breuiatur: vt magis. quæ dictio inducit Georgii Merulæ errorem, dicentis, interpretantisque illud. Iuuenalis: Quid confert purpura magis, cum legatur maius: alioqui claudicaret uersus. Excipiuntur, Mago. n.p. pagina, fragia, fagus, pagus, paganus, strages, pago, flagito, agalma, magalia, fragum, pago, pages: vnde compages, vagio, vagitus,

Iuuenalis defensus. Georgii Merulę error.

malo, verbum : & malum, pro pomo : & malus, pro arbore. pala palæ apud Columel. Excipiuntur, salo salonis: Cales, oppidum Campaniæ : palus paludis: Pales, Dea: Palam, phalæ, phalanx, calix, salum sali, sales, halys: obliqui à sal, calybs, calor, halis, malus la lũ, salus salix, alo alis i. nutrio: salar, Talus n.p. apud Virgilium si vero Talus, qui conuersus est in perdicem. de quo Ouid. longatur. calo : ambigue poni alii qui testantur. Thales, ad placitum etiam poni in. vi. dicemus. In polisyllabis breuiatur: vt palumbes, Valerius Aloeus, salebra, contra Ioan. Pastranensem, & Robertum longari dicentes. Excipito alea, Alecto, talia: phalarna, piscis: caligo, nomen & verbum: balena, halitus, alipes, Palantes, scalena, talare, Alifanus n.p. alipham, calices, Aliphanum, oppidum talea, salentum, Salentinus : alium, apud Virgilium, & Columellam. Calisto, Ialisos, alopecea, Phaleni, malobathrum, Salustius, ballatus, balista, squalleo, squallidus malleus, callidus. i. astutus, pallium, palliolatus : & si positio est palatium, ambigue. Sunt & qui dicant, aliam, pro fluuio poni ambigue. quid nos sentiamus in. vi. legito. Martia. iiii. Armorum salo temperatur ambit. est autem Phal. Virgilius. vii. Aequora quique Cales linquunt a.q.u. Idem : Te quoque magna Pales, Probus: Laudaris quodcunque palam Q. P. Nõ oportet tamen mirari literarum cultores, cur sub Probi titulo carmen allegauerim: ideo quid sentiam cum diuerticulo proterminare visum est. Opusculum illud floridum, elegans, & perpolitum nequaquàm Catonis esse edocent tempora, quando Lucanum, Nasonem, Virgiliumque legendo, præcipiat. Non imus tamen inficias, Catonem de moribus libellum posteris reliquisse : sed ex Aul. Gellii verbis prorso, non vorso eloquio conscriptum coniicimus. alii tenent Senecæ, alii Ausonii, fuisse opus:

Io Pastranensis error Roberti idem error.

Vtrũ Catõis opus sit de moribus.

Cato de moribus libellum cõposuit.

quibus astipularer, si ob stilum hosce non mentiretur. itaque Narniensi Galeoto concordans, illud fuisse Probi opus crediderim. placet aliquando e re nata (ut in prouerbio est) aliqua inserere, ne tibi lector sub oriatur fastidium. Ennius. xv. Malos diffidunt, fiunt tabulata phalęque. Lucanus: Nec soliti luscere sales. Claudi. in Ruf. Iam rubet altus Halys. Ouidius Metamorphoseon decimoquinto: Salibus uitiatur amaris. i. maribus interpreteris non autem pro condimento: vt multi triuiales exponunt. Auson. Purpureisq; salar stellatus tergora guttis. Lucanus quarto: Qua Cresso fatalis halis. q.u.l. Virgilius: Tua cura palum bes: ubi obiter Seruium mendosum esse aduertas. ait enim: pulumbes: idest brungidæ quos uulgus tetas appellat, lege tu titos: ut ex Cornuto didicimus. Horatius sermo. pri. Contra Leuinum Valeri genus u. s. itaque cum dicat Prudentius: Valeriane sacer. apud me incognita ratio est nisi (ut inquit Ianus Parrhasius) forte uoluerit aliud. l. iungere: vt poetarum morem esse diximus Ouidius. Meta. vi. Cignis Aloidas unde aliquos codices emaculandos admonuerim. habentes. Cignis & Aloidas. quod non uidere qui emendatum imprimi prę se ferentes opus curauerunt. sic adud Virg. in Mecœ. obitu. vel fuerit auctor Cornelius, Fudit & Aloidas. p.q.o. legito, Fudit aloidas. Aliqui contextus habent, Aeolidas. & sic a Domitio legitur, modo illæ Domitii sint glossulæ. quod non credo. Tu corrigito & omnino Aloidas legas. sic & apud Domitium interpretem Proper. Luna ministrat iter, demonstrant astra salebras Virgil. Talibus Alecto dictis Martial. xii. Cotrumpunt sine talione cœlebs. Laurentius Lippius in Oppianum, Phalarmam dicas fedam q.e.m.l. Iuuenal. Cum pateant altæ, caligantesque fenestræ. vnde illud Silii. xii. legendum est, Iuxta, ac caligante situ, longumque per æuum, nõ

Probus. carmen de moribus cõposuit.

Ouidii locus.

Seruius emaculat⁹.

Prudentii rũ quæ sit ignoro.

Ouidius emaculatus.

Virgi. emaculatus.

Domitius emaculatus.

Domitii in Verg. glossulæ.

Silius reformatus.

autem

autem vt in impressis codicibus: Ac iuxta caligante situ Robertus ille Gallus nescio quæ nugamenta effutit super hac dictione: cuius verba obiicerem, nisi Siculis vaniora cēserem. Sil. xii. Orythia domos huic alifanus Iaccho. Horat. Serm. i. Inuertunt alifanis vinaria tota. Ouidi. Fasto. ii. Calisto sacri pars fuit vna chori. Interpres Strab. xiiii. Lindon, Lalysonq; dein, claramq; Camiron. Virg. ix. Q. a. m. balatibus agnū. Horati. Malabathro Syrio capillos. Idē: Libertinarū dico Salustius in quas, Mart. Quæ Palliolata vagatur. & si aliqui syllabarum expertes volunt pallium breuiari propter illud Ausonii: Molle aurum palliis Græcia texe tuis. Dii boni, qbus ambagibus se ostentant. non ne ibi duo, ii, in vnum vertuntur: alioqui claudicaret Burdegalense carmen: quia pallium per duplex, ll, scribitur. Vnde Mart. Pallia donauit g. c. t. Aliquorū error.

A, Ante, M, in disyllabis longatur: vt amen, hanus. Excipito, amo amas. Lamus n. p. fames, Zama, vrbs: camers, damus: tamen clamys, Samos, Same: Thamos secundum aliquos: tamen thamus apud Columellam longatur, genus herbæ. Si vero erunt dictiones polisyllabæ, breuiantur: vt amurca. Demitto bamura: Lamius, à mōte: mamertinum, mamerci amineum: quamuis ambiguum esse inferius dixerimus: lamina, lamentor, lamentum, & ab a composita: vt amitto, amentum, lamentatio, Mamurius, Samaria, ramentum, Damœtas, Damippus apud Theocri. mamurra apud Martialem. Scamander indifferenter apud aliquos ponitur. Ciprianus: Cunctis credentibus amen. similiter posuit Ausonius, Ouidius: Fallaci piscis ab hamo. Nec te decipiant Maturantius, & Valla Siculus, Antoniusque Nebriss. dicentes apud Iuuenalem breuiari: Dispositis prædiues hamis, cum ibi, es, collidatur syllaba, antiquorum more: immo Maturātii & Vallę Siculi error. Antonii Nebr. idē error.

Iuuenalis locus. etiam, armis, nō, hamis, secūdū aliquos legēdum est: Horat. Car. iii. Aeli vetusto nobilis à Lamo. Sil. ii. Et Zama, & vberior rutilorum. f. t. Virgil. Georgi. A. t. t. contingunt corpus amurca. E. sciendum est (Terentiano, & Seruio testibus) scribi per, c, & proferri per, g, sic in Caieta, Eneo, Curculione, quare id fiat in quinta legito Epograph. sil. iii. Tum Chalybes pauper Bamuræ cruda iuuentus. Virgil. Lamius Endymon. Aliqui tamen scribunt Latmius. Mart. in Xe. A. nn: tibi Mamertina senectus. Iuuena. Saty. viii. Mamercorum Alapas: Auson. Solus qui chium miscet, & amineum. Aliquorum obiter annotetur incuria, qui dicunt, in amineo, a, ante, m, ambigue poni propter Virgilianum illud in Geor. Sunt & Amineæ vites. Non proculdubio inficias irem, si mendosum Virgi. carmen non cognoscerem, quod ita legito: Sunt etiam amineæ vites, minuto chalcotyporum errore. Videamus insuper quid ibi dicat Serui. ait ille: Sanè amineæ dici versus probat: quia non staret, si diceremus emineum. Serui. si (vt ais) amineū aminio venit, cur legendo: Sunt & amineæ vites, mi longatur, cum minium breuiatur? nemo est, qui tuam sequatur sententiam, nisi solus Nicolaus Ferretus: qui & ipse cum suo ductore in errorem prolapsus est. Sed hi, qui, a, ante, m, in amineo, ambiguum volunt, aliud afferre debeant exemplum: quod in. vi. affero: vbi de ambiguis in prima syllaba fit mentio. Sta. Ach. iii. Lamenta, notas. a. p. u. Ouid. Metamor. x. Ceu quondam lamina cadens. Virgil. iii. Hic patrem amitto. Ouid. Metamor. vii. Dum digitos amentis addere tempto. Idem Fasto. iii. A. f. f. Mamuriumq; vocant. Arat primo: Samariæ vicina petens. Seren. Nam bis rementum, & quæ nomine prassion herba.

Amurca per c. scribi, & per g. proferri.

Aliquorū incuria.

Virgilius emaculatus

Seruii error.

Nicolai Ferreti error.

A, Super, N, id disyllabis, longatur: vt nanus: anus, pro podice: manus mana manum. idest

bónum:vnde manes per contrarium,non autem manes à manendo,vt Sinthenius ille voluit. Excipito manus: idest palma : cano canis,verbum : canis,animal:anus:idest vetula,phanes anas anatis, Panos planus : idest seductor : canon,clanis : manes verbum. si vero pro Inferni vmbris,in.vi. ambigue poni edocebimus. In dictionibus multisyllabis, breuiatur : vt Tanais,Ganea,Danae. Excipito hinc anellus : quauis alii duplici,n, scribant cancus, caine,canicies, lanugo,fanaticus : Anachorita,Dani b us,ianitor, ianua : caneo,canabis,vanesco,ganeo,Lanuium vrbs, panareta, panareolus, Manius.n.p. Heluius Cinna : At nunc me mea nana per salicta . est enim carmen Phale,vbi nana,Trocheus est. Seren. Excruciant turpes anum si forte papillę. Manil.iiii. Et fusa,Panosq;. Hora Fracto crure planū.Sil.viii.Et clanis, & rubico s.d.n.s. Ouid. Meta.iiii. Persea quem pluuio Danae cōceperat auro.sup qua dictione,quantū lapsitet Sulpitius nō differam,qū cogitat aliquando hoc nomen bissyllabum reperiri,& longari cum semp breuietur, & sit trisyllabum. vnde non semp aliorum errores taxabo:qa maiore opus esset volumine. Prudentius in Psych. Ima pati laxa ganearum lege teneri. quem miror,cum in Amar etiam dixerit Vegetemq; gulam ganeonis inescent,contra Iuuenalem dicentem:Occultus ganeo pultes. Ideo quid de Prudentio sentiam lector aduerte. est ille non humilis non sublimis, non spernendus,nec inter primos adnumerandus, neutiquā impolitus,non figuris tū poeticis nimiū bracteatus,nec feliciter audax. Cuius auctoritatē(vt breuib9 ostendā) tanti facias,quātum classicorum poetarum non relinquet iter. Hor. Car.iii. Extremum Tanain si b.l.vbi Acron inquit : Tanain esse Danubium,quod docti nō admittūt. Tanais nāq;,alio noie,Silys ab indigenis dicitur. Sidonius. Anacho.ita tremet q.q.f.p.

Sinthenii error.

Sulpitius errat

Aliorū nō semp errores taxo.

Quid de Prudentio sentiam.

Acronis error.

Perſ. Tibi torta vt canabe fulto. Iuuenal. Et crine ſenex fanaticus albo. Idem: occultus ganeo pultes. de qua dictione ſuperius dictum eſt. ſed ſuper hac dictione affatim, & dilucide in ſexta legere poteris Epographia.

Valla Siculus incurioſus.

Valla Siculus incurioſus admodum fuit, dicens breuiari: cum debuiſſet ſatius Iuuenalem admittere, aut ambiguam dicere ſyllabam. Propert. Lanuuium annoſi vetus e.t.d. Martia. v. Cum pallareolis tribus dediſti. Perſ. Præſto mihi Manius hæres.

A, Ante, p, breuiationi inhæret: vt oponus, pape, lapatos apud Columellam. in. vi. legito. Demantur vapulo: papo, verbum: papi, flores: papi, flocci: Papia, lex Papinius, Apulus, vapa, papa: pappas, licet poſitione: trapula, ſapo, rapa, lapa, papillos, Apher, Aphrica: Apis, Aegypti Deus, Apenin⁹ Apidanus, Saperda, lapis, regio, Lapathes, Cappadoces: mappa, ſapphirus, licet poſitione: quanquam Bapti-

Sapirus.

ſta noſter Pius per ſimplex, π, ſcribi tantum ſapirum ex Rhodio ſcribit Apollonio: Apulia, Aprilis, apricus acapetus, apluſtre. hæc quinque ambigue.

Sapis.

Sapis, fluuius, in hoc loco ab aliquibus excipitur: eo quod Lucanus dicat: Et iunctus ſapis Iſauro: ſed decipiuntur. nam Iſapis triſyllabum legendum eſſe inferius te-

Multi decipiuntur. *Lucanus maculatus*

ſtabimut. Mart. vi. Nec fontes Aponi rudes puellæ. Perſ. Marcus dama pape. Iuuenal. ſaty. iii. Vbi tu pulſas ego vapulo tantum. Perſ. Pueris papare minutū. Lucret. ii. Plumas auium, papoſque volantis. Aliqui tamen dicunt duplici, pp, ſcribēdum eſſe. Auſonius:

Papia lex. *Auſonii locus*

Papia lex placuit, Iulia diſplicuit. vbi multi quærunt, quæ ſit illa lex Papia. hanc credo eſſe, de qua Tertullianus capi. iiii. Apolog. quæ ante liberos ſuſcipi cogit, quàm Iuliæ matrimonium contrahi: ſed latius dicimus in Dubitationibus. Sidon. Nec quid Papinius

Sidonius decipitur.

tuus, meuſque. vnde videtur Sidonius feciſſe Papinium Statium Gallum: qui decipitur. nam Statius poe

ta Parthenopen habet patriam, qui sub Domitiano floruit. Alter Statius fuit rhetor,& Tholosanus imperante Nerone. de quo Eusebius. ideo Sidonius no minum fallitur similitudine. Non ignoro tamen fuisse Cæcilium Statium, de quo Aulus Gellius. Serenus: Si crapula sæuiet Aescis. Idem: Attrito sapone genas p.m Iuuenal. Prægustet pocula papas. Lucan. Aut vagus Apher, equos a.p.e.a. Ouid. Metam. ix. Varijsq; coloribus apis. Pers. E.c.l. subduximus Apenino. Virgil. Georgi.iij. Armentarius Apher agit, tectumque, laremque. ex hoc noscitur Aphrica nomen natura longam habere primam. Quapropter miror Seruium dicere, Aphricam, quasi apricam dici, cum apricus primam indifferẽtem habere in. vi. dicemus. Ouidius. Apidanusque senex. vbi legitur Eridanus. sed latius, infra. Pers. E.q.a. rogitas en saperdam ad vero ponto. Virgil. Ceorgic.iii. C.i.t.& lapidis arua Timaui. & si id melius legã in. iiii. Epograph, vbi de, a, ante, p, referam. Seren. Sæpe Chelidoniam cum succo lapathis addis. Cicero: Nauibus assumptis fluuitantia quærere aplustra. in quo nonnullorum opinionem minime teneo, dicentum: Amplustre per, m, scribi: cum, a, super, p, sit ambigua.

Statii duo.

Cecilius statius.

Seruium miror.

Aplustre, nõ amplustre.

A, Super, Q, breuiatur; vt: aqua, aquinum. Hinc tollito compositum quaq;: quia ablatiuus est. Diximus tamen apud antiquos fuisse ambiguam vocalem ante, q, vt in liquidus,& aqua.

Aliquorũ opinio falsa.

A, Veniente post, R, breuiari apud omnes constat; vt parum. Demitto Maris, n.p. larinas. Arete. populi: baris, carex, naris naris, carecta, areo ares, aridus: carabus, piscis apud Oppianum: arinca, Parhisius, Taraco: Cares, populi, carica, area, varex, pareo pares, varillus, quare, quarum, varicus, vnde præuarico, varica, narea, Naritia, varico, varus, larus: adiectiua in rus: vt charus, clarus, gnarus, rarus, rare

ſco,rarenter,ſariō,galerā:Larius,lacus: harum pha-rus,veſtis:Lariſſa,Lariſſeus,barium Lariſa, Lariſeus Lariſſus,ſtare,nare,narem,nares,ſtarem ſtares ſtaret flare,& ſimilia (niſi in do das) primæ coniugationis:Faris, Atenæ,vrbs, Aruns, arados larides , baris baridos,marubium: Arrabia:quia,r, duplicatur. ara pro altari. ſi vero ab hara ſtabulo,aut aue,breuiatur: vnde haruſpex.non autem venit ab ara : ideſt altaris vt inerudite Nicolaus Perottus,& Antonius Nebriſ. edocent. Quod ab hara:ideſt ſtabulo veniat, Donatus auctor eſt.quod ab hara:ideſt aue quadam,teſtatur Seruius in Donati Artem,ſic & hariolus Darius Rex Caria,& ſmaragdus,hęc tria ambigue ſecūdū aliquos ponuntur.in.vi.legito.Martia. Verſus ſcribere me parum ſeueros.Sil.vi.Buten,& Marin, & Arſen.Idem.viii. Ac larinatum dextris ſ.h.a. Calpur. Aegi.iiii.I.p.ſ. vel acuta carice tectus.Ouid.Acta retro naris in q.a.p.Virg.Tu poſt carecta latebas. Iuuena.Et ſecutis arida laxet. Hic non poſſum non mirari Domitii errorem in hoc Statii Syluarum. iiii. Quantum vel dare cæreos arentes.nam ſi ita legeretur,vt præcipit Domitius, claudicaret verſus in quo tu leges Ceræos olentes non arentes. Architrenius: Parhiſius cyrrhea viris chryſea metallis,alii tamen,r, dupliici ſcribunt. Auſon.Non arce potens tibi Taraco certet.Martial.Cares in aſtra ferāt.Oui.Hic nux, hic mixta eſt rugoſis carica palmis. Auſo. Diſtinguat glarea muſcum. Virgi.Telari maxime,teque.Idem: Q.n.t,nec Lariſſus Achilles.& non eſt ambiguum propter illud Sereni: Vtque Lariſſea curatus Telephus haſta nam menda eſt.tu legito,Vt Lariſſea Dicent aliqui alibi Serenum breuiaſſe in iſto: Vt longe neque cede Lariſſæ.tu legito:Sariſſæ.Ex quo videtur in primo etiam carmine poſſe legi:Vtq; ſariſſe c.t.h: Horat.Bari mœnia piſcoſi d.g.l.Stat.Th.ii.Poſt ha-

Hara ſtabulum.

Haruſpex vnde.

Hara auis.

Hariolus vnde.

Nicolai Perotti,& Antonii Nebriſ. error,

Domitii error.

Statius emendatus

Serenus emēdatus.

Idē emaculatus:

bita est Larissa iugis. Propert. Et domus intactæ te tremit Arrabiæ vbi, r, interposuit, qa breuiaf Arabs. Stat. Theb. iiii. Aegion arenen. q. e. t. q. t. Pri. in Pers. Nec procul Arados Phœnices æquore cingunt. Luca. primo: Aruns incoluit d. m. l. Virgil. x. Daucia Laridæ Tymber. q. s. p. Pro. iiii. Baridos & cunctis r. l. s. Serenus: Marubiumue potens h. o. f. s.

A, Super. S, in dissyllabis producitur: vt casus. Demantur, Prason, & deriuatur prasinos, thasos: vnde thasius, quasi casa, basis. In polysyllabis breuiatur: vt Masurius, Asia, pro orbis parte: licet Asiaticus, Asiacus apud Ouid. Metamor. xii. longetur: Ecquid vbi Asiacas casuras respicis arces. Hinc euellito Pasithea, asecla: Ana palus: rasilis, Vasidius. n. p. Asopus, Casellius. n. p. caseus, bassum, nasica, Iasius, Asius. n. p. Martialis. De nostra prasina syntesis empta toga. Stat. Sil. pri. Non huc admissæ Thasos, aut vndosa Carystos. Virgil. Sunt Thasiæ vites, s. e. m. a. Petron. Cui Lesbos, viridisque Thasos. Ouid. Pont. iii. Q. m. d. stat basis orba Deæ. In quibus Maturantius, & eius simia Valla Siculus fuere incuriosiores. Pers. Excepto siqd Masuri rubrica notauit & non admittenda est Marini Becichemi alioq doctissimi opinio dicentis ibi legendũ. Masuri, p, n, post. a. quod ratione carminis visa, & camœnali perspecto mẽsu posteris mandasset nunq̃ Stat. The. ii. Non hos Pasithea blandarũ. p. s. Iuuen. Vox humili asecle. Virg. D. p. c. amnis, & Asia longe. vbi oẽs pro palude esse referũt. tamen compertum est Asia primitiuum breuiari, deriuatiuum longari, Vnde Virg. Asia prata dixit, & palus Asia, & Asia deiopea. Sil. xv. Cartalo Vasidio. r. a. Ouid. Quid referam Asopon: quem. c. m. t. Quapropter non possum non mirari Aldum apud Ouid. legere: Aeginæ amplexus quondam sub Asopidos isse, cũ melius legatur: Isse sub Asopidos quondã am

Maturantius, & Valla Siculus incuriosi.

Marini Becichemi error.

Nondum.

plexus Aeginæ:vt sit Spondeus in quinto,non Da-
ctylus:vt forte ille putauit, Martia. Caseus Ethruscæ
formatus i.l. Catul. Da mihi basia mille d.ç. Virgil,x,
Iasius Imbrasides i.q,t. Pindar. Auson,in Perioch.
Idomenei dextra cadit Asius Hector atrocem.

A, Antecedens, A, breuis est ; vt Plato, statim: id est illico: statera, scateo, platea non autem ambi-
gua: vt male præcipit Robertus Gaguinus, Demun-
tur, statim: à stando: quod etiam vult Marcellus: idest
iugiter, stator, ater, atra, atrum, atramentum, Natha-
nael, quatinus, quatenus; vates à vaticinor, vaticiniū,
Vaticanus, scatinia, vatinessa, atella, atellana, Vatica-
nus Deus (si Cellio credimus) atrina, flatus, latus,
lata, latum latitudo satur, fatus fatum, lato, latum, la-
to, latena, Latona, laturus, Catylus. atagena, Satur-
nus, flatum, flataria, natura, naturalis, gnatia, statu-
rus, squatina, à squallore : fatum, Atys, fatidicus, na-
tus. nata, natum, natalis, natalicius; blatto: licet posi-
tione: claros, Non desunt tamen indifferenter ponen-
tes propter mutam & liquidam. Et aduerte si id sit,
naturaliter breuiari, blatero, catena. hæc duo ambi-
gue secundum aliquos. in. vi. aspice. Catholicus om-
nino, ca, breuiat ; quia à catha præpositione : tamen
cogente metro longari inuenio, Sidon. Vi que catho
licam fidem lacessunt. Prudent. in Psych. Catholico
in templo d.f.a.u. ideo videtur ambiguum. Cattus,
pro animali(secundum aliquos)longatur positione.
alii vero simplici, t, volunt scribi, & breuiari : cum id
animal catum, sit & astutum. longato etiam si præce-
det, m, vt mater, matertera, matinissa, matrimus, ma-
teries, aut, r, vt pratum, crater cratera. hinc tollito ma
tinus, matella, matho, mathesis, mathematicus ratus,
rata, ratum: rates. i. nauis, Crates. nomen proprium.
atrox, natrix, crathis, Atlas, Atrides, Sarric9. n.p. hæ
sex ambigue posse poni in. v. legere poteris. sic & A-

Roberti Gaguini error.

Vaticanus Deus.

Catholic9 in syllaba.

tys,& vatrax,& vaticosus. Mart. Inexplicitosq; platonas. Mar. Sex sestertia si statim dedisses. Idem. x. Nō ergo est manus ista, sed statera. vnde errauit Sulpiti⁹, produci edocens; Prudent. Potum largita scaturit. sic scatebræ apud Virgiliū. sic scateo. quod verbum ponticus obiicit. Pomponio Melæ tanquam barbarum, immo latinissimum asseuero, cum vtatur Gellius his verbis lib. pri. cap. xv, Videas quosdam scatere. vnde & merito vtitur Lauren. Valla, quem & in hoc idem corrigit Ponticus. Hei dicat aliquis semel apud Gellium inueniri, immo sæpius, vt in lib. pri. cap. xvii. sic apud Solinum, vbi de India, num dilutæ sunt auctoritatis? legito Plinium lib. viii. cap. penul. Ouidius. vi. Fastorum: Tempus idem Statoris erat, q. r. o. Iuuenc. ii. Sequitur vox Nathanaelis. Ouidius, Vaticinor moriens. Martialis, In Vaticanis c. m. c. Et aduertas hic Callepinum alioqui eruditum cæcutire, cum breuiari referat, quem errorem latius in. iiii. notabimus Epograph. Auson. Scatiniam metuit n, m. t, Martia. iiii. Et paruæ vada Vatinesse. Iuue, Saty. v. E. r. mouet Atellanæ, Virgilius, Tela nuoant Atina potens t. q, f. Idē, Lateque furentes Barcei, cuius aduerbii, cum recordor. sese offerent (vt ex Seruio habuimus) duo Donati errores in. iii. Virgil. ingens quod fronte latebat: ait enim ille, latebat idest late patebat, cum late longetur in prima syllaba, & ibi breuiaretur. Similiter in eodem verbo lapsitat. & hoc à Donato excepisse ne persuadeas, sed à Seruio, Vtrum illa, quæ sub Donato in Virgilium dicuntur commentaria. Donati sit, alia videbimus. Virgilii. Catylusque, acerque Corax, Martial. ii. Communemque duobus Atagena. Auson. A. ph. lintribus stlatis rate. & ita deriuatio edocet, quia in eo carmine statis posse Iambum esse aliqui referent. nam antiquitus ponebat, st, ante, l, vt latum, stlatum. Ennius, Et melior nauis, quàm quæ stla

Sulpitii error.

Pontici error.

Pōponius mela defēditur.

Laurētius Valla defensus.

Callepini error.

Donati errores duo

St, añ, l, antiqui ponebant.

tariã portat. Horat. B.m.p. de hinc gnatia lymphis. Luca. v. E.c. lucent buccera matini. Mart. D.ſ.t.p. pręſtare Matellam. Furius Bibacul. En cor Zenodoti, en iecur Catonis. ambigua. in. vi. legito.

A, Ante, V, corripitur: vt cauillum, cauillatio, pauimentum. Excipito, blauia, auius auia auium: ideſt ſine via, nauus naua nauum, nauo gnauus, gauiſus, mauors, pauo, mauis, mauult, ſuauis, Dauus, ſuauium, Dauid, Dauidicus, Auidienus. nauigo, nauita. longato etiam ſi præit. i, aut, r. muta addita: vt clauis, clauiger, claua flauus, clauus, prauus, Lauinum hoc nomen ambigue. Martial. Capel. v. Nam ſi reuoluas quid cauilla ſæpius. eſt enim Iambicum carmen: vbi cauil. Iambus eſt. Iuuenal. Verre pauimentum n.o.c. Auſon. Fert militarem ad Blauiam. Idem: T.c. nebuloſo flumine nauam. Sil. vii. Nauus abire timor. d.c. ſ.d.q. Perſ. Daue cito hoc credas. Catul. Si tria amatorum ſuauia repperit. Sedul. Cur ego Dauidicis. Horatius: Detorſerit Auidienus. Proper. Nauita de ventis, de tauris narrat arator.

Sulpitius ſupfluus. A, Ante, Z, longari à Sulpitio ponitur ſed ſuperflue: vt gaza, Lazarus. nam ſequente, z. vocalem longari & pueri ſciũt: quia vnum tempus habet. tamen diximus aliquando pro ſimplici haberi: ideſt medii eſſe temporis: vt in gaza exemplum dedimus. quod ſi ſcire inhias, lege in prima Epogra. cap. xlviii.

¶De, E, in primis ſyllabis. Cap. ii.

Neſtoris error. E, Super, B, breuiationem recepit: vt lebes. Ebur, a Neſtore indifferenter ponitur, ſed falſo. videto in ſexta Epographia quid ſentiam. Hebrus vero omnino indifferens eſt. Demuntur, Rhebas, Hebeſus, Crebrenus, Rhebus, nomen proprium Hebe, Cœbus; licet diphthongo: crebenis, Trebula, cre-

ber,crebro, debeo, debitus præbeo,crebeo crebesco,rebus,debitor:rhebus,equus debeor,flebo,flebam,flebile,nebam,ebrius, ebrietas,ebosia,debilis, debilitas,debilito,nebrida,nebo,nebūt,flebunt, gleba,.glebo, rebar, rebor,rebamur, beb:ycia,sebetus, sebeum:quod alii sæuum dicunt: plebis,plebescitum, Zebedeus, Phœbus, Phœbe, Oebalus, Oebalia: licet diphthon. Gebennæ,hoc nomen ambigue. Hic non audiendus est Alexander cum Francisco Nigro,cum nubulam longari dicant,quando omnino breuietur. Ille est Alexander literarum græcarum non expers,latini non contemptor idiomatis: cuius siquis in re difficili facile rimetur iter,inter proletarios non posuerit,& si in plurimis errauit: vnde non ipsum corrigam: nam eius errores vnum opus facerent. huic itaque tantum adhibebis fidei,quantum quæ dixerit,auctores comprobauerunt classici. Et quia diximus,ebrius, ebrietas,nebrida bebrycia longari: aliqui ambigue ponunt quando muta cum liquida sequatur. Virgil.tertio: Dodoneosque lebetas: vbi Seruius inquit cumas; vel (vt alii habent) codices zeumas,latinum est.Emaculabis ergo Seruium & leges, Cucumas. super quod Virgilianum multa in nostris dubitationibus non spernenda differemus. Sed quia in dictionem Cucumæ incidimus,nostrum erit vocis dictionẽ edocere. est autem Cucuma illud vas,quo vtūtur tonsores ad aquam calefactam extra tonstrinam portandam. hanc dictionem non diffusilem apud auctores dixit Politianus. sic enim aliqua interseuero,ne lectiori suboriatur fastidium. Priscianus Rhebas qui rapidi.d.a.h.p Virgi.ix. Fandumq́, Hebesumq́. subit.r.q.a.g. Ouidius Metamorpho.vi, Patria Crebenida ripa.Idem: Iunonia muneris Hebe. Auso. Distinguit solidos cœbo.p.t.Stati.Sil. Salmacis & viduæ Crebenidos arida. Mart,in xen, Trebu

Alexandri error.

Franc. Nigri error.

Alexādro quanta sit fides.

Seruius emaculat⁹.

Cucuma quid.

Satius à vitio defensus.

la nos genuit. Virgilius: Rhebe diu res si qua d.m.u. Stat pri. Sil. Tumeat Sebetus alumna. Luca. Et plebescita coacte. Iuuencus: Hic tunc Zebedei coniux. s.r. Stat. Soluerat Oebalio c.d.l.p.

Domitii error.

Statius reformatus.

E, Ante, C, breuem edocemus: vt echinus, lechæus: vnde errauit Domitius in eo Papinii versu; His paruus nisi Deuiæ vetassent: scribens Lechæe, non Deuiæ legendum esse: qui si me consuluisset, Lechæe primam breuiare, & secundam longare, non autem econtrario didicisset. Stat. alibi: Et Inoo fert semina tecta Lechæo. Idem: Curua Palæmonio secluditur vnda Lechæo. non autem legas, Lycæo: vt imperiti faciunt. Longantur vero ista, tecetheus, secius vecatus, lecytus, cecubum, præco præconis præconium: recula, à re: specula, à spe: obliquos à sexfecis: mecum, tecum, secum, securus, secundus, uecors, Echo: theca, & sua composita: vt Bibliotheca: Cecilius, apud Columellam, & Cecilia, herba: Lecania n. p. Oeconomus: Oecalia, mœchus, cæcus, cœcutio, Græcia: licet diphthon. seculum. cecrops vero solum ambigue: sic & recido. Mar. C. d. mollis echinus erit, Et non te fallat Lucani illud Pharſ. vi. In mediis echinus aquis (quod ita legi perperā innuit Platina) cum ibi legēdum, echeneis, esse edoceat syllaba. nam sunt diuersi pisces echineis, & echinus: & si falso Albertus Magnus vnum esse tantum edoceat. Prudent. in Amart. Tecethee iuuat g.f.f. alii segregatim legunt. Virgilius: Non secius ac rotat ensem. licet aliqui segnius legant. alii setius per t: vt superius. vidimus, Auson. T. q. p. o. fauces vecate seraui. Lecytus, quia græce λήκυθος. Homerus octauo Odyſ. δῶκεν δ' ἔχευεν ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον. Martial. Cecuba siccentur. q. a. c. o. Idem. xi. Cum tuta nouacula checa. Idem. vii. Sed m. u. d. t. taceam Lecania seruus.

Lucanus emaculat[9]

Platinæ error.

Alber. magni error.

E, Præcedens, D, in disyllabis longatur: vt pedo pedis, pedor: sedes, nomen. Demantur obliq à pes pedis: cedo: idest dic. edo: idest comedo: medon, pedum: sedes, verbum, cedrum, ambigue. In polysyllabis breuiatur: vt schedium, medeor, medicus, & ab eo medicamentum. Demitto hinc sedentanus, deditus, hædiculus, edulco: medica, herba medicamentum, à Medis: quia sunt venefici. legito Marcellum: cedicus, tædium, pedico, hædulus, æditius, æditüans, Dædalus, pædagosus, ædilis: licet diph. edictum, edico, sedatus, sedulus, seduco, seducto: Media, prouincia, Media, medimnus, seditio, prædator, prædium: reduco: hoc verbum ambigue. In iis in curiosus fuit Pylades. Horatius Sermo. pri. Curtis Iudæis oppedere nulla mihi inquam: vbi oppedere cõpositum est à pedo pedis: idest crepitum vẽtris emitto. & Acron ibi audiendus non est, dicens, Oppedere, quasi contra pedem opponere, cum in pede, pe, breuietur. & sic obiter castigandus Christophorus Landinus est Acroni adhærens. Stat. iiii. th. Opsitus exhaustos pedore, & sanguine. Iuuenalis. Facti crimen habet cedo si conata peregit. Ouidius: Ignis edax. Similiter compositum. Iuuenal. Comedunt collyphia paucæ. quod Hemistichium inducit mendum esse in A. Gellii codice. lib. ix. capite. vi. ait enim: Cur igitur ab eo quod est edo, & vngo. in quibus verbis prima breuiatur litera, dicitur esito, quæ sunt eorum frequentatiua prima litera longa pronunciamus. hæc ille. Profecto fenestrata, & manca sunt hæc Gellii verba: ideo lector Quintiani iudicio ita legas: Cur igitur ab eo, quod est edo, & ago, non autem vngo. in quibus verbis prima litera breuiatur, dicitur, quare igitur esito, & actito, quæ sunt eorum frequentatiua prima litera longa pronunciamus? vbi si aliter legeris, nullus poterit elici sensus. Hei mihi quid machi-

Pyladis in curia.

Pedo pedis.

Horatii locus.

Lãdini error.

A. Gellius restitutus, & emaculatus.

nor? omnes.præcipue maleuoli,obiiciēt Philippum Beroaldum secus legere.immo & Beroaldus decipitur nec quid velit Gellius percipit. Ouidius Metam. iii.Primusque Medon nigrescere cœpit. Auson. Nomine ego Ausonius non vltimus arte medendi. vbi passim nomen legitur, Silii Sedentana cohors.q.s. r.u.tamen Edentana cohors melius legitur. videto Hermol.in Cast.lib.iii.ca.iii Virgilius: V.f.s.tum te quoque medica putres.Idem.ix.Cedicus ille suo m. d.h.u.Tibul.primo: Tædia paulatim s.i.c.d.hædulus omnino longatur,quia ab hædo:& non venit ab edo es: vt Isidorus,& Vgutio volent:quos,dum Ascensius velit tueri,in labem concidit, dicens apud Manilium inueniri.Incipient hæduli tremulum producere mentum: proculdubio Ascensi mi tuam defendis opinionem. hoc autem carmen(si recte memini) habetur.v.Astron.apud Manilium: sed ita legitur: Incipient hædi tremulum.p.m non autem (vt vis)hœduli.sic fit cum nostri nos fallant duces: nam Nestorem voluit in hoc sequi talia enotantem Gn. Matius in Mimiiambis. Quapropter edulcare conuenit vitam.in quo versu secundus pes Iambus est. Martia. Crinitæ Line pædagoge turbæ: quia a græco venit. nam παῖς puer dicitur. apud nescio quem Gallum hoc falsum reperitur carmen. Me pædagogus adit illam tristissima mater.& nō credas illa fragmenta esse Poetæ Galli: vt dicemus in sexta Epogra. Virgilius: Media fert tristes s.t.q.s. Ouidius: Collectos sedula flores. Idem Robore Medimnum id est q.l.Iuuenalis: Inter tot prædia nullos.in sexta legito Epographia de ambiguis.

Beroaldi incuria.

Ausonius emaculat°

Silius ematulatus.

Isidori, & Vgutionis error.

Ascensius male allegat.

Galli non sunt quàm inueniuntur carmina.

E,Post F,breuiatur: vt Ephesus,Stephanus. De mito composita ab e, & de: vt efero,defero,reserui distat licet aliquando breuiaria. in sexta dicemus Epographia. similiter in alio significato ambi-

gue: Cepheni, Cephisas, longantur: Martia. Sis qua sint Stephani balnea i.m. Ouid.v. Meta. Dunque ea Cephe num.m.d.h. Idem Metamor. Adeunt pariter Cephisas vndas.

E, Subsequente, G, breuiationem diligit, vt lego legis. Producito Phegeus.n.p. Egates, Aegypt⁹ licet diphthon. egypsos, obliquos à lex legis, & Rex regis regina, lego legas, legatus, regula, regius regia regium, regaliter, regalis Rhegium, Regulus, Regula: Pegasus equus dego egios, legitimus Aegoceros, Aegis, æga, & sua composita, Aegistus, æger, ægroto, Aege, Aegeus, Aegides, Aegeum, Aegina, Aegeria, ægiale, Aegeon, Aegialus, longantur diphthon. egregius omnino longatur propter præpositionem, e. Vnde miror Prudentium in hoc Hemistichio dixisse: Pastor egregius: vbi breuiauit, e. forte propter, g, &, r, quare id fecerit alii viderint: ipse scio illum errasse, bis in hac dictione: vt alias dicemus. Auson. Phega nec cursu te, l.p.e. Sil. primo: Flore virens auet Egates abolere parentum. Ouidius Pont.iiii. Vincitur Aegipsos Idem: Dominum legata rogabo. Idem: Aduersaque mœnia Rhegi Mart. Nimirum Regulæ mores. Hinc nescio qua ratione motus Sedulius dixerit: Post Regulus nato quidam moriente rogabat pers. Cantare credas Pegaseium melos. nam quando Pegasus est nomen proprium, breuiatur Virgil.xi. Tu Lyrim, Pegasumque super.q.a:h. Interpres Srabonis.viii.q.h. atque egiō inde colebant.

Prudentiū miror.

Sedulius error.

E, Veniente post, L, in disyllabis producimus: vt Peleus. quod non est trisyllabum: vt Antonius putat Nebris. zelus, feles. Demimus Helix, Helops, Melas.n.p. scelus: telon, Rex: Celer, melas, gelu, gela, meles, melo: Lelex, populus: felo, lis: veli vells velit: celox, velut, & oīa a meli: quod est mel, vt

Peleus bisyllabum. Antonii nebris. error.

melimella: & à melas: quod est niger: vt melolothus melanthium: helos: chelis: id est lyra. melos hoc nomen ambigue poni. in. vi. dicemus. In polysyllabis breuiatur: vt selibra, elegia elementum. Excipimus melanurus, piscis: heliotropius, heliotropium: & similia ab ἥλιος: idest Sol. composita: vt heliopolis, heliades: ve licet, apud Sidonium. melantium, apud Columellam: Cleius. Helisabeth, Eleus populus: elogium, pelamys: quia à luto, qui græce dicitur πηλὸς: velabrum, velabrensis, Lęlius: Pelias, Achillis hasta, Telechoon, Pelusium, Pelusiacus, Telemus, Telemachus, Telephus, Telegonus, zelotypus, pelignus, Helias, speleum, spelunca, elebotus, Telebo as, delibutus, delinquo delinquas: & omnia quæ à de, & , e, componunt belua, Elysius, delubrum, deleo, delictum delitię, delicatus, Delius Delia Delium, prælium, Cloelia: licet diph. Pelion: electrum: hoc nomen ambigue ponimus. sic & reliquus. in. vi. legito. Pelion poni etiã ambigue Mãcinellus: Ascensius: Nestor Anton. Nebrissensis, & aliqui scribunt: qui si vidissent quæ non vidimus, talia docuissent nũquam. Nituntur autẽ hoc xiiii. iiii. Ossaque cum Pelio, cumque Hæmo cesserit Othris: sed carmen mendosum est, & legendum. Ossaque cum Pindo Deinceps apud Græcos per η scribitur: quæ vocalis in e longum vertitur: ideo semper Pelion longatur: & si alii dicunt, η, in ea dictione forte breuiari posse: vt in electrum. Auso. Iunctus quia zelus amori est. Ouidi. v. Metamor. Fele soror Pgœbi n, s, u, in qua dictione non admittas expositionem. Io. Boccatii Genealog. dicentis iiii. Felem esse animal, quod est damma, cui eruditorem reclamat. turba est autem catus feles. helis apud Theocritum Edylio primo breuiatur καὶ τὰ ἕλιξ ... ἀγκάλῳ μένα κῆλο᾽ εντι. Ouid. Metamor. xii. Fixus Helops. iaculo q. p. t. s. Valeri. Flac. v.

Ascensius errat Mancinellus, Nestor & Antonius errãt: Silius à vitio defensus.

Io. boccatii error. Feles qđ animal

Flac.v. Aeolidæ,fraterq; Melas. Virgilius. Oebale: quem generasse telon. s.n. Telon autem:ideſt lõgum producitur: vnde Muſtella dicitur,teſte Seruio. Stat. Sil.iii. S.t.g.s.potiuſque verendo Fonte meles. Lucanus. Mox Lelegum dextra. p.d.a. Ouidius in Phil. Pardus hiãdo felit. Auſonius. Totum opus hoc ſparſum crinis velut Antiphylæ pax: vbi in impreſſis Codicibus hæc dictio,velut,deeſt. & quid velit dicere Auſonius triuiales tantum latet,quantum aquas renuunt rabie circumuenti eſt autem illa Antiphila,de qua Terentius in Heaut.ſuper cuius crine ait capillus paſſus prolixus circum caput reiectus negligenter pax. Pax autem aduerbium græcum eſſe,& tãtum modo,ſignificare Priſcianus aſſerit. & ſic Auſonius, & Terentius declarabuntur. ſuper qua dictione nos in monoſyllabis minime tacuimus. Statius Theb. iiii. Quos Helos,& Teleon. Hora. Regina longum Calliope melos:ſed aliquando longari in vi.video:vt apud Perſium:Cantare credas Pægaſeium melos: vbi ſubſtituit Politianus,nectar:à quo eruditorum non ſtat opinio. Marullus epigrammatarius non inuenuſtus,nec inſipidus,ſed dignus,& ſalis plenus virulenti vno Hexaſt.lib.iii. Politianum arguit:quem Ecnomum appellat. ſimiliter Perſii interpres Plautius longari apud Grecos approbat:quod & ante ipſum Hermolaus. Bibac. Cum tres colliculi ſelibra farris. Ouid.in Sapph. F.a.m.e. Elegeia flebile carmen. non autem ibi Elegia quadriſyllabum legatur contra Domitium, Tortellium, Sulpitium, & Cyllennium Tibulli interpretem,cur,& quare alibi diximus. Ianus Parrhaſius inter ſynchronos multi nominis ait apud Ouidium longari duas primas ſyllabas:eo qđ dicatur ab αἴ αἴ: quæ interiectio dolentis eſt. Ille quid placuerit,ſcripſerit:ei tamen minime adhæſerim. Iuuena. Sat.xi. Interea guſtus elementa per omnia quæ

Telon. Muſtella vnde. Auſonius reſtitutus, & declaratus. Pax aduerbium. Terent. locus. Politianus fallitur. Marullij laus. Ouid. vitio defenſus. Domitii & Tortelli error. Sulpitii, & Cyllennii Idẽ error interiectio

Iano Parrhasio nō hæreo. Georgii Vallæ error. Elementa vnde. Hieronymo nō audio. Papiæ error.

runt:vbi Georgium Vallam miror,dicentem elementa dici:quasi eleuamenta:ex sententia Hieronymi in Pauli Epistolæ ad Hebræos commentario:vel dici elimenta per,i,ab elimo elimas : cuius apud me non erit error : nam aduersatur compositio cum semper e,composita elongetur:tu potius ab alendo dici di-scito annuente syllaba. Risum ciet Papias,cum per diphthon.scribat,& nugas blateret. Ennius: Melanurum turdum,merulamq́,,vmbramq́, marinam. Prisc. in Pers. Hic lapis heliotropius.q.n.u.Sil.ix.Iam Clelius,oraq; visu.Iuuenc.P.Helisabet.t.p.a.p.Priscian. Hic tamen eleos:& diuidit.i.l.Iuuen.Pela my dum, dum,& veteres.Martial.in Xen.Sed velabrensis qui Si.b.Iuuenal.Miretur Lelius alas.Ouid.T.h.Pelias hasta latus.Virgil.Nec Pelusiacæ curam.a.l. Ausoni. Helias & solido cum.c.p.e.Sta.Sil.iiii.Theleboumq́; domos.t.u.d.n.Ouidius Metamorpho.ii. De ramis electra nouis apud Virgilium breuiatur:Liquidoue

Potestur.

potestur electro:quod Politianus negat.ego vero non potest(vt ille vult)sed potestur,legi affirmauerim ex Nonio an Nonius artis metrice expers fuerit

A.Politiano dissentio. N.Marcellus defensus. Frā.Niger errat.

docti iudicent.sed in.vi.latius aspice:vbi in quibus rationibus nixus Politiano aduerser,intueri poteris.

E,Ante,M,breuiatione vtitur : vt Remus.n.p. quod,nomen,quare breuietur inferius legito : vbi de,u,ante,m,fit mētio themis cōtra Franciscum Nigrum longari docentem. Excipito Rhemus, populus : remus,nauale instrumentum, Emanuel,emodus,demodocus,phemonoe,Demonium, Dęmon, demo demis,demum,stema:emi,præteritum : emeram,emerim,emero,emisse,semen eminus cremen-tum,hemina,nemo,remex remigis,demens,dementia,remigo,remigium,semita,emolumētum,flemus, demus,stemus:nemus,à no nas plemirium,emineo, & composita ab,e,præpositione:vt emano,Emon.

n.p.schema,sementinus,semis,hemis,& ab istis com posita:vt semi sepultus,semiustus,temo temonis,De mophodus,Demosthenes,Democritus,Demoleō, & similia cōposita à domos:quod interpretatur populus,æmulor,æmulus,q̄q̄ ab amo deueniāt,si Apuleio grāmatico credimus,& Perotto.Præmium Aemathia,fœmina,cæmentum Oemus.n.p.cœmiteriū Hæmon,Hæmonia: licet diphthon.temet,memet, cōposita,hemitriteus.temetū:hoc nomen ambigue. Vnde Teré.in hac dictione.Temulenta,te,syllabam posuit longam,teste Donato,& hoc (vt ex Fulgentio nouimus).C.Rabirius dixit:Abstemiū temulenta fugit Mœcenia nomen te corripiēs,& nō imerito abstemium in secunda syllaba ambigue poni in.iii.&. vi dicemus Epogra. Hæc q ante me scripserunt,non videre. sup eo.quod ait Antonius Nebrissensis in dictione,femen femini q̄ cōtra Seruiū apud Virg.x.Eripit à femine,& trepidanti feruidus instat,ex Prisciano legeret,femore,non penitus admitto:qa & Ausonius ait:Per teretes feminum gyros,surrasq; nitentes:ideo corriperem.Ouid.syllaba prima Remi.Lucan.Excusso Leucus,Rhemusq; lacerto. Prudent.in Apoth.Edidit Emanuelq; meum.m.c.f.Prisc.Quos capit emodo missus.g.m.Virgil.x.Pheretaq;,Demodocunq; Lucanus.v.Phemonoen errore vagā. Oui. Meta.iii.Iaculo perit eminus ipse.Pers.Fregerit Heminas a.æ.i.Iuue.Nulla emolumenta laborum,Interpres.Strab.x.L.a.d.stirpis satus Emone forti.Mart. iii.Schemate nec dubio.Ouid.pri.Fast. Nec sementina est.i.r.d.Iuuena.eloquium ac famam Demosthenis,ac Ciceronis.Virg Quam Demoloon detraxerat ipse.Martia.Non silice duro,structiliue cœmēto. est autem Scazon.Iuue.Cū molli demetrius Hęmo: vbi Domitius apud Statium de isto fieri mentionem inquit:Huc intrent faciles Emi,puellæ,& ibidē etiam

Demos.

Temulentus in prima longa, & breui.

Aliorum incuria.

An nebrissen. non hæreo.

Seruius defenditur.

Domitii error.

Statii loc⁹

Aliquos miror.

Domitius lapsitat.nam emi.i.ad emendum, interpretandum est:vt sit infinitiuus:nō autem:vt,emi,sit,nomen proprium:aliter claudicaret carmen. Catul. Ga. f,cōsoler memet amore. Martial.ii. Vt.t.male dicitur hemitriteus. Ouid.in Ibin:Demophodiq́; caput.

Brennus. Briennus.

E,Super,N,longatur: vt lenis,peniculamentum, apud Luci.xx. Brennus,apud Sidonium:quanquam positione. Ex quo miror aliquos nostri sæculi Briennum trisyllabum proferre:cum ille dicat: Mox Brenni videre fugam. Excipito,Enesinus,Enipeus,

Xenos.

Menestheus,Enapse,Menalippus, enyos, exenium, & composita a xenos.i.hospitium:Menapis,Menecrates enon enim Menesis fenestra Mœnecius,Mœnecius,Pheneus,penates,penus penus penui peni, penoris, penitus,penes, penetro, penetrale. Phrenasis: quam alii frenitim dicunt: Menander,Menalippe, Menedemus:si Donato credimus,dicenti hoc nomen Pœone tertio constare: & si,b,s,t,g,u,præcedunt: vt bene,& composita: vt beneficus,senex: Senones,Galli: teneo,venio,genium:hinc demito, veneo:idest vendor:venenum,venui,vena,venar,venator,venatrix,tena,tenia:Sena,oppidum:senos,vel tenos,senus na num,senio senionis,Benacus,tenatus,strena,strenuus,strenuitas: licet,r,interponatur: enosigæus,apud Græcos per,n, simplex scribitur, apud nos per duplex,metri,causa,ideo elongatur. Oui.Metamor.vii. A.n.l.effugit Enesinus ictus. Virgil.x.Fratre Menestheo.Stat.The.iiii.Ventosaq́. donat Enapse. Idem.ix.Ergo prophanatum Menalippi funus.Martialis.N.t.d.r.ratibus naualis enyo.Idem: Omnis in hoc gracili xeniorum t.l.Idem: De Menapis lauti.d.p.u.Stat.Silu.iiii. Genus ecce Menecratis vrget.Horatius carm.iii.Iam bis menesis,& pecori nemus.alii tamen ibi,monesis,legunt:alii,munesis Oui.Siue Menœciaden.f.c.s.a. Idem Metamor.xv.

E.l. Arcadiæ Pheneum dixere priores. Auson. Diogenes, cui parua penus. c.d.s. Iuuenal. Cum si t manifesta Phrenesis Ouidius. ii. Trist. Nulla est sine amore Menādri. Iuuena. Tu personam Menalippes. Idem: Pueri, Senonumque minores. Virgilius. Tum senior Nautes. Vnus inter grammaticos non spernendus ait, senior, feminini generis reperiri, nixus Ouidii in Priap. carmine. Quædam senior Hectoris parenre. in quo errat, non aduertens mendosum esse carmen: in quo legas, senior, aut serior: vt diximus in nostris Priap. Commentariis. Propert. iiii. Veneat, & pedibus. u.b.t. Virgil. Et fremitu insurgens Benace marino. Et non audias illi, qui in fine Hexametri dixit: Accipenser, siue Benacus, breuians, be, contra naturam. Pers. Cum dexter senio feruet. Sil. xv. Qua sena relictum. Ouid. Metamorpho. vi. Didimeque, & Senos, & andros Hermolaus tamen Barbarus legit, senos: ipsum legito in Casti. Plin. lib. iiii. cap. xii.

Vnius error. Ouidii carmen emaculatum. Commentarios in Priapeis composui. Vni⁹ error Ouidius emaculat⁹

E, Ante, P, breuis est: vt crepida, nepa, tepor: non autem longatur: vt male sensit Franciscus Niger. Demantur, Cepos: vrbs. nam Græce κῆπος scribitur: Cepisus, Epirus, hepar, cæpa, æpolus, cæpha, Tlepolemus: Eperie, Nympha apud Ouidium: epitus, æpi, præputium, æpia, præpes: licet diphthō. repo repis: sed repens, à quo repente (teste Seruio) breuiatur: repulit, reperit, vepres, peplum: hæc quatuor ambigue. productio etiam si, s, præcedit: vt sepio, sepes, separo, sepia, sepias. hinc tollito sepelio. Pers. Non. hic qui increpidas. g.l.g. licet per, κ, scribatur apud Græcos. Dicent aliqui à crepitu venire: ego vero ex Græco oriri affirmauerim. aspice Aulum Gellium, lib. xii. capi. xx. Cice. pedibus, pectusq; nepal. Ouid. Rura petunt Epirus ab his. r.q.u. Hepar longatur: quia ἧπαρ Græci scribunt. Homerus. xi. Odys. γυπε δ' ἑμιν ἑκάτερθε παρημένω ἧπαρ ἔκειρον.

Frācisci Nigri error.

Macer tamen ille dicit: Sumptum curat hepar. Et qa (vt superius diximus) duo inter Neotericos nō spernendi nominis tenēt hunc Macrum classicum: tamen huic penitus in omnibus non inhæreo: cuius carmen à maiestate abest, sed propter sententiam, & rei materiam. Nam difficile est naturas herbarum, & vires elegantissimo celebrare stilo vnde ait de se Manilius. iii. Astro. Ornari res ipsa negat contenta doceri: Hoc operis, non vatis erit: ideo auctoritatem illius veram non affirmauerim: an aliquis velit sustinere teruntifacio. Columel. xi. Lachrymosaque cæpa. Ouid. Metamor. xiiii. Epitus ex illo. p. h. c. q c. q. Horati⁹. Fas est obrepere somnum. Virg. Quo ue ista repens discordia surgit? Auson separor vnus ego. Valeri. Flac. ii. Seplas attolli. t. p. m. Virgi. Iacet hic ballista sepultus. de ambiguis in. vi. legito.

Quid de macro sentiam.

E, Super, Q, corripitur: vt neque: equus, animal, Demitto, equanus. n. p. nequis, nequa, nequod, nequit, nequitia, nequam, negor, nequaquam, neq;, sequanus, sequanicus, æquor, æquus æqua æquum, æqualis æquitas, quæque: licet diphthong. æquiculus ambigue. Ouid. Nequitia est, quæ te non finit esse senem. Lucil. iii. Susque, & deq; fuere inq̄ omnia ludus, iocusque. Sil. v. Equanum noscens. p. q. r. i. a. Iuuena. Vox blanda, & nequam. d. h. Martialis. ii. Cur vos omnia nequiorat. Lucan pri. Ingyrum sequana frenis. Martial. Hanc tibi sequanicæ.

E, Post veniente, R, breuiato: vt Cherusci, apud Lucanum, & Claudianum. Albin liquere Cherusci. Strabo tamen (Hermolao teste) diphthongo scribit, Chærusci, Serum, pro liquamine, merus, meroc. Demito cerix, i, præco. nam κήρυξ scribitur græce. & quædam, quæ legere poteris in. iiii. Epogra. in regula, E, ante, r, Herodes, Phereciades, Herodotus, hieros, theron, heros, feralis feronia, feriæ. feriatus,

erumna. Cherintus. n.p. feria, pro olla: ferium: feres, populi: fero, ferus fera ferum: quanquã ferus ambigue reperiri in. vi. inuenies Epographia. Theorodamas, cheropulum, cæra, cærus, cærulus, hæreo, hæres, hæreditas, quæro, quæror, passiuum: licet diph. Gerones, Meriones. mœreo: obliquos ab æs æris, & composita, deriuataq.: vt æripes, æreus: licet diphthon. eruca, Ceres, Ceris, clerus, quod interpretatur sors: erugo, cærusa, Cerete, Ceretis pa, perula, ceroma, fericum, eretum, tereus, Erigone, Teron. n. p. chere: ideſt salue, xerapelinæ: & similia à xeros: ideſt siccus: quia ξηρὸς scribitur græce, flere, nere, rere, reris, neris, Berytus, Cerynthe, Eridanus, nereus eretus, Nerycium, Nerio, Nerytos, plerique pleraque plerũque, thera, cherulus, Xerolophus, flerẽ, nerẽ, rerer: Geri, populi: pero, peronatus. Neriene, beryllus Eriphile, heresis cærimonia: hęc quinque ambigua sunt. Longato itẽ ſſ, p, aut u, pit: vt spero: sphæra: licet hoc nomẽ ambigue videatur poni: verus vera verum. Hic demito veru cõtra Sulpitium, vereor, veretrũ, verhedum. Virg. Pasce fero pingui Iuue. Atque vbi festa mero celebrãt pedes s.r. ideſt nudo: vt ẽ apud Prudẽtium: mera calce. i. nuda, qa antiqui pura oĩa mera dicebãt. Et vt etiam aliquid subiungã, eſt carmen apud Martialẽ in Diſt. Accipe m.c.c.r. Et frõte nugis soluere disce meis: vbi, meris, legi nõ insipidum erit. Auson. Potare immiſtum, sueta, merumque merum: vt omnes habent codices: & perperã allegat Perottus sed tu legito: Potare imiſtum sueta merum moreo. Iuuenc. pri. Rex fuit Herodes i.i.q.c. Phereciades longantur quia græce φηρηκιάδης. Et non te moueat Ouid. viii. Metamorpho. Cumque Pherecíade, & Ianteo Iolao. nam carmen mendosum esse asseuero: cum. que cõiunctio sit obelo cõfodiẽda. Sidon. Torrens Herodot⁹ tonãs Homerus. Manil. iiii. Bactraq;

Sulpitii error.

Prudentii. Iuuenalisque locus.

Martialis locus.

Ausonius emaculat⁹

Perotti error

Ouidius a vitio defensus.

& Herios Babilone.f.p.q. Oui.iii.Metamorpho: Et trux cum Lælape Theron. Virgilius: Solaque culminibus ferali c.b. Et mirū ē, cū Pompeius à ferendo vl feriendo dici scribat. Domitius tū ille Calderinus scribit. Antiquos feram dixisse mortem. In hoc fidem non obstrinxerim meam, nisi auctorem proferat. Horat. Lauimus Feronia lympha Mart.v. Durum est perdere ferias rogamus. Tibul.ii. Annuat & Cherinte tibi q.r. Pers. Argenti mihi feria dextra. Idem: Laxamus feria mensa. Ouidius in ibin: Therodamanta Dryops. Columella.xi. Ian breue cheropulum e.t.g.c. Iuuenalis: Tu tantum erucis imprime dentem. Mart.ii. Cerussata timet.f.f. Idem in Apo. Dormiat, & tetrico cum cane pera rogat. Virgilius: pectum te

Ser. in nominatiuo.

nuia feres: Illud admonuerim, Ser. dici in singulari nominatiuo, à quo, feres Sidon. Apollinaris: Assyrius gemmas, Ser vellera thura sabæus. nam & vermiculus ipse Ser, dicitur Pausaniæ. Ouid. Meta.vi.

Ouidius emaculatus

H.a.c.ignarum Terea mensis. Vnde aduertas mendum esse in ibide Ouidiano, vbi ait: Tantalidæ tu sis, tu Tereique puer. Hoc enim carmen duplici errore claudicat. & meo iudicio legatur: Tereos atque puer. Et miror Domitiū in omnibus, (vt præ se fert)

Domiti. incuria.

oculatum non vidisse: cum interpretis sit carmina restituere, & à labe defendere. Zarrotus alter interpres innuit legendum esse: Tereidesque puer: cur scribat, ipse viderit: nisi velit dicere ea, quæ adnotaui in secunda Epographia super isto, Virgilii: Qui tela Typhoea temnis. Ouidi: Simus Erigone. Stat. The.ii. Martisque e semine Theron. Idem.iiii. Neris, & ingenti t.m.c. Priscianus: antiquamque Tyron Bery-

Zarrotum non admitto.

Virgilii locus.

ti, & mœnia g. Sic & Dionisius: καὶ τύρον ὠγυγίην βήρυτον ταῖαν ἕξασιν. Virgilius: & Cerynthe ignobile granum. Idem: Et discludere Nerea ponto, pro mari mediterraneo. Idem.vii. Ereti manus o.q.m.

Idem.iii. Et Nerytos ardua saxis. Calim. Fuerat sed post modo thera. Hora. In Episto. Cherulus incultis. q.u.e.m.n. Xerolophus apud Græcos lõgatur. Martialis: Moneo rapiente Verhedo.

E, Ante, S, longari optat: vt thesaurus: quia Græci, θυσαυρὸς scribunt, υ, in, e, Ingum vertitur. resina, contra Pyladem in Alexandrum: tamen ambigue poni in. vi. dicemus. Excipito thesis, Chiesiphon: Vesahos. n. p. Vesulos, Sesostris, resipisco: & alia à re cõposita: vt resisto, resurgo. mesana, Vesæuus: hæc duo ambigue ponuntur. Io. Pastranensis excipit Iesus cum Francisco Nigro: sed duplici errore cæcutiunt: cum, e, ante, s. omnino longatur. mox non huic subest regulæ: quia est trisyllabum, non (vt putant illi) bisyllabum. Virgi. pri. Thesauros ignorũ auri. en carmen allegauimus: cuius interpres quid dicat Seruius ad huc (vt credo) nulli cognitum est. In hoc omnes genuinum rumpunt, & tamen vt Egyptii canes effugiunt. Quintianus iuuenis, & adhuc in literis ac redolens has alpes igni, & aceto dissecet: iugum Gordii Macedonico mucrone resoluat: quem locum si penitus non recluserit, ansam dabit forte doctoribus, qui declarare omnino contendent. Seruius autem scribit, Thesauros. hoc nomen, h, non habet, sicut Atlas, bigas, abas, pallas: licet in obliquis casibus inueniatur. certe abstrusa, aspra, & nodosa Marii sunt verba: quẽ sic patefacio, asseuerãs mendosum esse seruium: qui ita emaculandus est Thesauros hoc nomen, n, non habet sicut Atlas, gigas, Abas Pallas, (vt gigas, non bigas legendum cures) licet in obliquis casibus inueniatur. inquit enim sine, n, litera scribi Thesaurum, quia à θὴς θητὸσ, & aurum componitur: idest auri debitorem: vel pro debito in pigmis datorem (quanquã alii θήσω futuro indicatiui modi, quod est ponam, deductum volunt, sic

Pyladis error.

Io. Pastranensis & Franci. Nigri duplex error

Seruii locus exquisitissimus:

Seruius emẽdatus.

quia à ἐνς componitur,& sine,sn,cribitur.ideo Thesaurum dici non permitti: cum aliqui; Thensaurum a tensa deductum existimarent sicut(inquit ille) Atlas, Abas ecce in nominatiuo,n,litteram non esse,in obliquis casibus tamen inuenit:vt Atlantis, Abantis. Quod Thesaurus sine,n,litera omnino scriberetur ab antiquis:quod Atlas in nominatiuo,n,non recipiat,testibus approbabo. Donatus Terentii oculissimus interpres in Eunuchi ait prologo: Thesaurum veteres latinos secũdũ Græcos sine,n,litera protulisse. Vbi aduerte in aliquibus Donati codicibus legi sine h,quod sensus non patitur concinnitas. tu omnino sine,n,ledendum persuadeas.. Mox Seruius.iiii. ait commentario, Nullum in ns græcum terminare nomen (licet contra Seruium Priscianus dicat hæc duo nomina apud Græcos terminare, tyris, & elynis)ideo ἐνς ns apud Græcos non terminar: sed adhuc restat enarrandus scrupulus.Sequitur Seruius sicut nec formosus:quia deriuatiuum est a forma:vt ab odio odiosus &c.ait Seruius:quemadmodum Thesaurus,& gigas,n,literam non habent, sic & formosus.quod Caper etiam testatur grammaticorum lux, dicens formosum sine,n, scribi: ab ethymo: quod est forma,& hæc ratio est. nam formosus dicitur a forno:idest calido:φ sanguine calidiore forma acquiritur:ideo,quia melius primitiui sequitur regulam,relicta prima analogia,seruauit,m,nam velut ab odio odiosus,a scelere scelerosus, ita a forma formosus venit. In hoc lector paulo latius,vt contentus fieres euagatus sum:&(vt retuli)lectorum intentioni hæc non forte adulabuntur.esto vnicuique enim me meliori subiiciam sententiæ. Quod,resina, sit ambigua in.vi.legito.Scimus quid Baptista dixerit. Pius Neotericorum princeps.Ipse suam, ego meam imitabor sententiam.Sidon,Nec tessera castri In Chtesiphon

Thesaurus sine,n, litera proferetur.

Donatus emaculat⁹

Nullum in ns nomen Græcum.

Priscianus contra seruium.

Grammaticorum lux

Baptista Pius.

ta datur. quanquam per:η, Græci scribunt. Vnde Hermolaus Barbarus barbariæ maleus, eum (vt in multis,) arguit: quem non malum latinitatis auctorem, sed literarum græcarum expertem: licet se in manibus Menandri habuisse prædicet Fabulas Hunc Sidonium Lancilotus Curius in vorso stilo tenet Classicum, cui & ipse inhæreo. Est sublimis, bracteatus, sonorus, multiplex in Heroico. In phaleco dignus. facilis, decorus, multiiugus. In prosa facundia argutus, nec spernendus. Verum nimium affectationis amator, immo ipsa affectatio. Hunc totum legendum, non totum approbandum admonet Barbarus. ego ipse, siqua in eo sunt vitia, seculo, non Sidonio adscribam. relinquemus illum ideo: & quæ supersunt exempla persequemus. Sil. quarto: Demetit auersi Vesagus tum colla, iubasque, Virgilius decimo: Multos Vesulus queui pinifer annos. Lucanus decimo: Mundique extrema sesostris. &, sciendum est apud Ausonianum Paulinum quadrisyllabum legi in isto. Et qui regnauit sine nomine mox sesoostris. & sunt idem. Proper. iii. Fessi resipiscimus æstu.

Sidonius ab Hermolao arguit

Sidonii laus.

Locus ex Ausonio.

E, Præcedens, T, longationis iungitur: vt æthos: quando causam significat quando vero mores breuiatur metropolis. Nam dicitur a μήτηρ & πόλις i. ciuitatum mater: seteo, Getulus: meta metæ, non autem corripitur: vt Franciscus præcipit Niger. Demito, metopon, Metaurus, pretiæ vuæ, pretium, seticulus, metistos: Rhetus, populus: metallum fretum, meto metis, etiam, metuo Metabus. n.p. metus, retro, tetrino: Creta, in ponto: tetigi, tetricus, betulus, betola, Ethrutia, Ethruscus: licet longentur etiam propter mutam, & liquidam: heterogeneus, heteroclitum, & omnia ab heteron, Tetrarcha, & a tetra composita, tetendit, metra, a meta composita, vt Methamorphosis, me-

Francisci Nigri error

terreus, metretageta, ſi, p, aut, præit: vt petoritum, peto petis, vetus, veternum. excipe petenor, petu: quod non adnotauit Aelius Anton. Nebriſſenſis: ve tonica. retulit, veternum, retro: hæc tria ambigue. ſic & Teth s pro Oceani ꝯiuge: thetis vero pro Achillis matre ſemper breuiatur. Vnde Ioannes Britanicus alioqui oculatus cæcutit, exponens apud Statium Per Thyor amnes ideſt Thetidis. quem dum corrigunt, quidam ſimul errant, dicentes pro Oceani coniuge ſemper longari quos Vbertinus ſequitur: cum aliquando breuietur: vt in ſexta videbimus Alius error Britannici in eo Statii verſu eſt: Thetidos aduerſæ, gremioque prematur aquoſæ: cum legendum ſit, Tethyos. Sidon. Logicum vel in iungit ad ætos. &(vt diximus) quando cauſam ſignificat: longatur: quando vero morem, corripitur: ex quo Domitius ille interpretum vexillarius ſuper eo Martialis errauit: Thetia Callimachi, interpretans: ideſt mo rales cum cauſas ſignificat. Virgilius: Ducat Getulus Hyarbas: licet ambigue ponatur contra Georgium Merulam qui in Domitium ait apud Mart. in prima & ſecunda breuiari contra omnium auctorum vſum. in. vi. legito: quibus niter rationibus contra eum Priſcia. Grali dixere metopon. Lucan. Latus, veloxque Metaurus. Virg. Purpureæ, preriſque e. q. t. c. d. Idẽ. vii. Pariterque ſeticulus aſper. Claudia. Quę ſæuis obiecta Rhetis q. ſ. ſ. Ouid. Acta retro naris. Sil. iiii. Non illum Metabus, non illum e. u. Ouidius in Phil. Forte retrinat anas. Val. Flac. pri. Metuens põtumque, Cretamque. Virgi. vii. Quique Typhas, Betulumque colunt. Ennius: H. n. ſ. pendebit Hetruria tota Heteron cum ſuis compoſitis apud Græcos corripitur. Horat. Modo Reges, atque Tretarchas. Ouidius ii. Triſt. Laziges, & Colchi: Metereæque t. g. Aduerte tamen (Hermo. teſte) legendum eſſe Iazi-

Antonii Nebriſ. incuria. Britãnico non herço Statii locus Quidam falluntur. Vbertinus fallitur. Britannici error. Statius à vitio defenſus. Domitii error. Mart. loc⁹ Aethia Geor. Merulæ reclamo. Ouí. emaculatus.

ges vt,i,sit consonantis loco:Nam apud alios vocalis est. Vale.Fla. Increpat & stricto sic vrget Iazigas ense. Idem:canentis Iaziges aui. Auso. Imposta peto rita musæ. Seren. Vetonicam ex duro prodest e.b. De ambiguis, in quibus est nomen Geta, quod ante me nulli viderunt, in. vi. aspice. I,consonātis loco. Aliorum incuria.

E,Sequente,V,producitur:vt leuita leuitæ,Euander. Demito,Neuius.n.p.apud Horatium,Seuerus,breuis,breue,breuitas: leuo:idest onere priuo:leuis,onere priuatus. Arator:Leuitas vocitas. Virg. Tunc Rex Euander. Aliqui dicunt apud eundem breuiari:vt:Sedemque petiuit Euandri.sed ibi cum Politiano legerem:Petit Euandri:quod negat Nicolaus ferretus:eo q̄ quadam Prisciani tutatur regula,dicens: Petit:pro petiuit in syncopa non esse:quia(vt ait)syncopa non fit de vna syllaba: sed de litera: vt obiit pro obiuit. Ego vero de syllaba fieri etiam contenderim. Virgil. Hyrcanæq; admorunt vbera tygres.latius videto in.v.Epogra. vbi de desinentibus in,t,fit mentio. Horat. Absentem Neuius cum carperet.h.t. Virg. emaculatus. Prisciani regula. Nico.ferr. fallitur.

¶De,I,in primis syllabis. Cap. iii.

I,Super,E,corripitur:vt tributum. Demantur,sibilo,sibilum,sibilus,hybidra, Vibidius,n,p,tribula,hybernus,fibula,scribo,ibo,ibam,tibia,tibicen,libum,libo,vibex:Libethrus,Libethra,libanum,scibo scibilis,tibula: Tiburna nomen proprium: viburnum,quibo,quibis,ibis,ibidis,liber,libera, liberum, libertus,liberalis,libertas:Liber,pro Bacco. Aduerte tamen:quando,liber,pro codice,& cortice ponitur,breuiari.longato etiam Tybur,Tyburnus,libella,à libra ὑποκοριστικῶς.i.diminutiuum,Tibarnus.n.p.vibro,hoc verbum ambigue ponitur.sic fibræ,liburnum omnino breuiamus,non longamus,vt voluit Alexander. Iuue. Saty.iii. Fermentum tibi habe- Hypocoristiros. Alexandri error,

præstare tributa clientes.codices vero omnes habēt. Præstant tributa clientes,contra sensus concinationem,& syllabarū mensium. Virgil. Tribulaq; traheaeq; & lōgatur qñ est neutri generis si vero masculini,breuiatur. Ouidius: Lolium,tributosq; fatigant. Virgili. Mordebat fibula vestem Licētius Spumat aper,fluit vnda,fremit leo,sibilat anguis. Ouid.non est mea tibia tanti. Virgil. Oscula libauit natæ.d.t.f.in quo carmine omnes Priscianum arguūt,dicentem: Osculum non retinere primitiui significatum: quod est apud Maronem est autem ibi diminutiuum ab ore, quanquam ibi Seruius pro basio interpretatus est:cuius mihi non adulatur sentētia cum omnino osculum: idest paruum os ibi sensus appetat cōcinnitas. Sic.& Martialis:crudeles ederunt oscula nerui. Oui. Videt oscula,quæ non Est vidisse satisse satis.sic Ausonius:Aut tua Sigali on Aegyptius oscula figat.vbi Sigalion ponitur pro silentii Deo,de quo Ouid.qui dicitur Harpocrates. Perf. Et multa vibice flagellas. Ruf. Fest.in ar.E.d.u.tegerent libethra peremptum. Sedul. Semp habes frondes,& tanq̄ libana cedrus. Virgil. Inter vibuina cupressi. Sil. ii. Tyburnæ gressumq;.f.f.q.l. Ouidius. Cyllenius Ibidis alis. In qua dictione Ioan. Boccatius:& Pogius alioqui eruditi audiendi non sunt, putantes Ibida esse ciconiam,cum diuersa sit auis:qđ ita inuenies,si serios lectitaueris auctores. Sta. Sil. pr. Recubat Tyburnus in vmbra. Horat. in Episto. Romæ Tybur amen ventosus tybure Romam. non autem legas ventosum ex sensus concinitate: vt male Tortelius,& Nestor legunt. à me stat Seruius allegās illud commentario.iiii.super:Dardaniumque ducem t.c.q.n. Lucret.iiii. Et libella aliqua.s.e.p.c.l. Valer. Flac. Tybarni qui terga nouem.g.q.f.

I,Ante,C,breuiari oportet:vt dico dicas. Demuntur,picunnus,sycha.n.p. Lycheus,n.p.fiche,

Iuue. emaculatus.
Virgilii locus.
Priscia. arguitur.
Osculum pro paruo ore.
Serui⁹ male sentit.
Ausonii locus.
Sigalion.
Ibis.
Boccatii & Pogii error.
Seruius
Tortellius & Nestor male legūt
Horatius a vitio defensus.
Seruius.

ico icis, dico dicis: Phycus, oppidũ: Mychax, ſpiculũ, vicus, ſicut nicerotis, niceterium, nice: ideſt victoria, dicharchis, trica: trice, ciuitas apud Senecam in Troia. vicenus, uicies, uiceſimus, tricenus, triceſimus, micy- lus, ficus, ficedula, licium, ſpica, ſpiceus, ſica, ſicarius: licet alii poſitionem dicant. mica picus, pica, picens, Picenus, Icarus, Icarius, Icaria, icon, vicinus, vicinia: vicarius, omnino breuiatur, non longatur: vt aliqui perperam dicunt: ſycheus, Cyclops, Lychas, Cyclas, ſicanus, ſicilia, Lyceus: hæc ſeptem ambigua ſunt. Vir gil. Propriamque dicabo. Aemilius Macer: vt ex No nio didicimus: Et nunc agreſtes inter picunnus habe tur. Sil. ix. At ſycha auxilium m.t.d. Idem. xiiii. Vol- uitur in fluctus lychei vulnere Cycnus. Iuuencus: Ve nit ſamaritida ſichen. Lucretius. ii. Propellit, & icit. Idem ſe tollit, & icit. Idem. iiii. ſanguis vnde icimur ictu. Caper grammaticus tamen ait in primo exem- plo, icit, eſſe præteritum: innuens, ico icis, breuiari in pręſenti: contra quem Catullus ait: Infeſtum telis ice re multa poteſt: vbi non eſt præteritum: & in illo ex- tremo Lucretii exemplo. ſuper hoc verbo nec tacuit Priſcianus. Robertus autem Gaguinus ait eſſe an- ceps cui, ſi exemplo approbet, fidem adhibebo. Lu- canus ix. Meritum Phycunta rapinas. Idem. iiii. Cum torſit miſſile Mychax. Ouid pri. Ponti ſpiculla felle linunt. Iuuena. E.c. fert niceteria collo. Martia. x. Nim bis ebria nicerotianis. Petron. P.i. magnæ Dicharchi dos arua: ſed ambiguum inuenio: quod ante me qui ſcripſerunt non videre. Martialis. Sunt apinæ tricæq; e.s.q.n.i. Claud. Non fallor ait triceſſima currit. Mar tia. Non plenum modo vicies habebas Ouid. vltimo Metamor. Micylus illius. d.a.æ. Iuuena. Mergere fi- cedulas. d.n.p. Auſonius. Licia qui texunt, &. c.c.m. quæ dictio in mentem reuocat ſcitu dignum apud A. Gellium lib. xii. cap. iii. ait enim: Quis autem eſt

Nice.

Aliquorũ error.

Robertũ nõ admit- to.

Cæterorũ incuria.

A. Gel. di- ctiões duę emendatę

qui propterea putet probabilius esse, quod Tyro dixit: quoniam prima syllaba in lictore, sicuti in licio producta est: & in eo verbo, quod est, libo: vbi codices habent litigo, nihil ad rem ipsam pertinet. nam sic à ligando lictor, vt, à legendo lector, & à vincendo victor, & a tuendo tutor: quis enim est tam literarum expers, qui non videat contextum esse mendosum? cum probet aliqua in, tor, nomina à verbis

Aliquorũ incuria.

venire breuibus: cum ait à vincendo victor, nonne erit conrra semetipsum? ideo Q uintiani periculo legas, à vehendo vector. hoc non viderunt, qui emendatum præ se ferentes Gellium imprimi curauerunt, quos non nomine, ne maleuolos irritem, putantes nefarium, & morte piandum: si iuuenis Q uintianus in aliquibus melior longæuis appareat. At duræ ceruices: an ignorant & doctiore multa scire, non tamen omnia. Martia. mica vocor q.s. Iuuena. Tum pices accipe dixit. Martia: in Xen. Filia Picenæ venio. Ouidius: Me pater Icarius viduo d.l. in qua di-

Tortellii error.

ctione quantus Tortellii sit error, alias dicemus. ait enim, Icarium patrem Penelopes, & Erigones &c. Horatius: Siue vicarius est qui seruo paret h. Palladas, seu (vt alii volunt) Palladeus in Epigramma. εἰκόνα τὴν ἔνδοι ἡ φύσις ἐκτὸς ἔχει.

Francisci Nigri error.

I, Præcedens, D, producitur: vt fidus: idem, masculini generis: Tydeus. n. p. non autem breuiatur: vt Franciscus vult Niger: qui forte putauerit in aliquo carmine esse trisyllabum: cum eus, sit diphthongus: sic longatur fido fidis, dido didis. Demito, idem, neutri generis, fides, fidis fidis, fidicula, fidelis, fidelia: fidius, Deus: ideo: cydonium, ponum, cydonius nia nium, quidem, idoneus, rhidium. Sydon. n. p. Si dicimus, bidens, tridens, & omnia composita à bis, & ter: video, videbam, videbo, didici, vidua, idume, idumeus, hydaspes, Gnydos, Gnydius, Didyme, Didymus,

dymus. Aratus tamen primo ait:V.s.m.probās modo Didyme discis: didius,hydrops,hydrus,hydra, cydon,fidēnæ:hæc sex ambigua sunt,sic & Phidias: quod non viderunt,qui ante me scripsere. Virgil. Sedibus optatis gemina super arbore sidunt. Idem.vii. Diditur hic subito:idest in diuersas partes datur: vbi tamen falso,deditur,legunt alii. Pers. Percussa fidelia limo. Ouidi. Donec idem passa post. Idem.vi.Fasto. Quærebam nonas sancto fidio ne referrem. & quia in fidei nomen incidimus, non absurdum est, Grammatistarum errorem enotare hoc in aduerbio mediusfidius,cogitantum vnam esse dictionem. ego vero docuerim,me accusatiui esse casus:dius Fidius: subudi adiuuet:vt sint tres dictiones. Fidius autem tanquam Hercules est:vnde dius Fidius.i.(vt Seruius ait.) Iouis filius Hercules. alii aliter interpretantur: auctore Festo: sed latius dicemus in dubitationibus nostris. Ouidius. Art.iii. Matura cydonia ramos. Virgilius. Partho.torquere cydonia cornu. Ideo Ausonium emaculabis in illo:Iambe Parthis,& Sinodum spiculis.tu legito:Cydonum.tamen cydo.n.p.apud Virgil.longatur.& cydonias dis apud Ouidi.primo Art. Martial.ii.In Rhidio poteras p.l.p. Valer. Flac. vi.Non Rodalo cum fratre Sydon.Sit.v.Nec Sidicina cohors. Virgil.viii.Funera tam multis viduasset.c. u. Lucanus. Palmarum diues Idume. Virgil. Primus Idumeas.r.t.m.p. Lucan. Et qua Ny eus Hydaspes. Sedul. Cui Didymus,plus Ph.h.

Aliorum incuria.

Virgilii locus.

Fidius.

Mediusfidus.

Grammatistarū error.

Ausonius emaculatus

I, Ante, F, longatur:vt Typhis. Demito, Nyphates, cyphus, styphelus: à ter,& bis composita:vt trifurcus biformis. Ouidius. Typhis in Aemonia.p. m.e. Iuuenal. Quosdam facit iste Nyphatem. Virgil. & pater.impleuit dextras cyphus ocyus omnes.& in hoc Tortellii miror,& errasse dixerim:cum apud Virgilium legat in.vii. Hoc pater Anchises cypho

Tortellii error.

Virgil.a vitio defensus.

libabat a.a.& fine,S,litera in dictionis principio:vbi non legitur,cypho,sed auro.Ouidius.Quinque neci dederat Ceneus,stypheumq;,Bromumq;.

I,Ante,C,breuis est:vt ligur:frigit.i.erigit,si Marcello credimus. Excipito,figo,frigo.i.frigutio: figo composita à di:vt digero,digestus,strigosus viginti,vigesimus,vigesis,frigutio,frigeo:frigus,bigę triginta, pygæ, Pygardus, sygeus,Gigeus,stigo:migro,omnino naturaliter breuiatur contra Alexan.tygris,strigilis,Gyges,striges,cygnus: hæc quinq; ambigue ponuntur. Martia.vi.Affligunt hominem iam m.e.f.Idem:Amphora vigesis.m.d.æ.q.Calp.Agl. pri.Vox iam vigesima cœlo.Lucil.xi.Hic strigosus, bouinatorq; o e improbus duro.Horatius.Depygis nasura breui.Idem.Ne nummi pereant,aut pyga,aut denique fama.Proper.Lydia Gygeo t.p.l.De strigili:ꝙ ponatur ambigue in.vi.docebimus:tamen aliqui apud Iuuenalem legunt: Et sonat vnctis Strigibus,& pleno.c.l.g.Nam Striges sunt holera vilia:quo vocabulo vtitur.Plautus.alii legunt,Strigilibus. super qua dictione nec tacuit Priscianus.

Alexandri error.

Striges. Iuuenalis carmen dupliciter lectum.

Pilo.

I,Præ,L,longatur:vt pilo,à græco, quando significat expolio:vnde expilo,compilo,hilum. Demito Ilertes.n.p.Phyle,Cylidrꝰ Ilaira,Phylira,clyndrus,à philos cōposita:vt Philippus,Philomelaq;, Hyla,hylæ,Milo,filix,hyle,hilaris,cilium: milium, pro semine,gilippus à ter,& bis composita:vt bilinguis,trilibris,pilus pili,pilo.i.pilos detraho,& ab eo composita:pila,qua in ludo vtimur,pylos,pylius,Pylene,Ilerda,Lilybæum,lilæa: Miletum,tilia,Pilatus, Philoctetes:hæc quatuor ambigue,quæ omnia non annotantur ab aliis sic & ilisos anceps.similiter Ilithya:quæ nulli ante me viderunt.breuiato etiam si, s,aut,t,præit:vt sileo,stilus:tilia:licet ambiguum sit: vt diximus.sic & Silenus,& Hyle,vrbs demito ta-

Aliorum incuria.

Omnes nō viderunt.

men syllogismus,syla,mons:Thyle, Tylis.n.p.psilotrum.Lucil.Quodque.t.l.c.nec proficis hilum.Sil. iii. C.u.sed bello ferus Ilertes.Lucanus.x.Regi claustra Phyle.m.d.t.s.Idem.ix tractique via fumante Cylidri Propert.pri.P.c.non Ilaira soror. Horatius. Displicent nexæ Phylira coronæ.Stat.Theb.iiii.B. u.f.s.scopulosa Pytene.Horatius in Episto. A.f.u. aut vnctus mitteris Ilerdam.Stat.Theb.vii Qui breue littus hyles a.q.s.tamen(vt diximus)ambigue ponitur in.vi.legito Epogra.Tibul.iiii.potior sit fama Gilippi.Ouid.v.Metamorpho.D.æ.c.Lilybæo crura premuntur.Et aduertas Lilybæum dici in neutro genere:vel Lilybe in fœminino,pro promontorio: quanquam falso omnes generis masculini proferant. Stat.Ch.vii C.q.n.propellentemque Lyleam.Auson.Sola volunt stilus vt tenuis.s.t.p.Sidonius. Argumentosis dat retia syllogismis.alii tamen duplici,ll, scribunt.Virgilius.xii.Ac veluti ingenti syla summo u.t.Idem:G.i.tibi seruiat vltima Thyle.Sil.vii.superantem vertice Tylin. Lilybæum.

I,Super,M,in bisyllabis producitur:vt Strimon:limax,apud Colu.cimex,apud Serenum. Demito, Simon,nimis,simul,simus,Mymas, Dimas:Hymen, & thymum:hæc duo ambigua sunt. In polysyllabis breuiatur:vt Timauus.Excipito,cymata,apud Colu. Cymosus,apud eundem: primitię,& omnia a longis venientia:vt strimonius,Cimerius,nimirum,Cymodoce:Simulus nomen propriū:symethia,Cymothoe Hymera,Chimerinos,Limone,Mimalion: simus,& simia:hæc duo poni ambigue Nestor & Pylad.scribunt propter illud Statii syl.vlt.Infantem lingua simium.alii legunt,nimium.latius in.vi.legito Epogr. Oui.caritura,mymasq;.Stat.The.vi.Ante dimas,sed tūc ę.r.s.Vir.Et fontem superare timaui in qua dictione errasse Blondum Ge.Merula,scribit:eo q dixerit Tymauus. Blondi error.

Brenta Meduacus

timauum esse, quem vulgo Brentam dicunt cum Meduacus dicatur. Sil. xiiii. A.s. qua mergitur Hymera ponto. Prisc. Cimerii gelidis. Alii scribunt, m, duplici. Idem: Hic pecorum est diues nimirum gētes Tybarenum. Virgi. Thaliaq;, Cymodoceq;. Idē: Simulus exigui. p.q.r.h. Proper. ii. c.n. cærula Cymothoe. Mart. H.s.b. sidera Chimerinos. Ouid. in Ibi. Solaq; Limone. p.s.i Oui. Mimalion humeris. a.c.g apud Propertium in prima Epistola aliq legēdum esse, Milanion, dicunt: nam μῆλον pomum dicitur. demum, η, in, i, transultat: sic Musæus, Hippomanem appellat: ideo isti vnam tantum fuisse Athalantam referunt ego vero cum Luctatio Statii interprete. duas fuisse copiosius in nostris dubitationibus edissertabo. Super qua re nec Codrus tacuit: nec ante ipsum Domitius.

Propertii locus.

μῆλον.

Athalantæ due.

I, Post sequente, N, longatur: vt Scrinium, finis: hinulus, & tinea: hæc duo ambigue: phryne longatur apud Lucil. vii. Phryne nobilis illi vbi amatorem proprius quem. Tollito, lino linis, linio, inula: Linus. n.p. Pinarus: Inuum, oppidum: Phinous. n.p. & quæ habent, c, aut, s, aut, m, vt ciconia, citus: sinus pro gremio, & parte oculi: miniæ, minor. demantur hinc, Gynps, Cinypheus, Chineus, sinas: sinus, pro vase, teste Seruio: Minos minois, minous, Mineus, mineides, Minotaurus, cinamum, cinamomum: sed apud Græcos breuiatur. Dionysius: ἤλεον φύλλα φέρονται ἀκηρασίων κινναμώμων. Horat. Et chartas, & scrinia posco. Idem in Epistol. H.s.q. quem versibus oblinat atris. vnde errauit Vgutio ille barbariæ vas, dicēs: Linio primam producere syllabam. Heu quam noxam contraho? quos, & quantos triuiales irrito, cum Vgutionem suum damno. Quid clangunt nebulones marcidi? nonne bonarum penitus literarum fuit expers Vgutio? Vgutio iquam barbarorū primarius, triuialis, fecis arca: quem isti grāmaticuli tāquam

Vgutionis error.

Barbari plures.

Appolinem venerantur. Sunt & alii apud hosce pueroru verberones: velut Romanæ linguæ principes: vt Catholicon, Eberardus, Graciſmus, Petrus Helia, Io. Aldrius, Paganellus, Lamola. Rhabanus, Azo, Brito, Marractus, & iis Paulo melior Papias, Horum maximus Burrus, Gaſparinus minor, Alexander, & quos noſtris inſerere operib⁹ pudet. Proh Deum, atque hominnm fidem in tantum accreuit quorundarum pertinacia: vt nil latinum ſomnient, qđ iis fuerit intactum: Abeant in malam rem, abeant: & me exempla perſequi permittant. Virg. Maluæque, inulæque virebant. Priſcia. Piramus, Pinaruſque voluti. Virg. vii. Pometios, caſtrumque Inuui. b.q.c.q. Sta.th.vii. Cronium, Phinoumque, phagenq; Mart. Dimidium donare Lino q.c.t. Idem.vii. Tonſor Cinyphio Cilix marito. Catul. Brixia chinea ſuppoſita in ſpecula. Stat.Sil.pri.P.ſ. cauo Prhigiæ quam ſi nados antro. Ouid. Non poſſidet aera minos. nec te moueat illud Propertii, dicentis.ii. Nec ſic incolumen Minois cum Theſea vidit. Nam meo iudicio longatur: Nec ſic cum incolumen Minois Theſea vidit aliter claudicaret verſus, aut fieret ſinereſis. hoc annotare debuiſſet Beroaldus Ouid. At non Alcathoe Mineias orgia Virgil. Minotaurus ineſt Ouid. In Faſt. Cinama tum p.c. q.t.d. Propert. adaptatus. Beroaldi incuria.

I, Ante ſtans, P, breuiatur: vt obliqui a ſtirps: ideſt nummus. & compoſita ab hyper: vt hyperboreus. Excipito ab hippos compoſita: hippocamelus. licet per, p, duplex. vnde miror apud Iuuenalem. legi ferè ab omnibus: Sollam hipponamque Deam. q verſus claudicat: & (vt ait Hermolaus) delumbatur: ideo legas: Solam Hippo accuſatiui caſus: vt Hippo Hippus: vt Dido Didus declinetur. Ex hoc non deſunt: qui dicant, Fulgentium de ea intellexiſſe: vbi de Sermonibus ait: Vt eſt Priapus Hippo Vertum Styrps. Aliquorũ error. Delũbatur. Iuuenalis emaculat⁹. Hyppo. Fulgentii locus.

nus.producito etiam hipocrita ripa,vipa,vipereus, Iphitus, triphillis, Typhon, pipo, pipilo, gryphes, Scipio,Gryphus,Typhis: sipus,vrbs:Riphes,Iphis, Riphei,Phinoe,sipharium,Cipus,stips,stipes stipitis,siparium stipendium tamen breuiauit Sidonius: ergo indifferens est:scripulus,seu scrupulus,& triplex:hæc duo ambigue ponuntur:sic & Cyprus contra Aelium Antonium Ouidius primo Pont. Qui stipis ære negat. Virgilius:Iphitus.& pelias. Priscianus Zephyros Triphyllidos arua. Lucanus.vii. Rabiem syphonis anhelat. Ouidius in Phil. Accipiter pipat, miluus.g.q.l. Idem. Scipio magne tibi. Lucanus.v.S.p.& subdita siphus. Valer. Flac. ii. Iphinoe nec turba.s.n.q.r. Iuuenalis satyra.viii. Sipario clamosum ageres.u.p.c.tamen aliqui, supario, legunt: alii. Siphario.

Alii, Antonii defect⁹.

I. Super, Q, breuis est: vt liqueo: liquor, nomen. Excipito, Liquetius, fluuius: a quo fit liquetius liquetia liquetium, liquor liqueris, & liquesco: ab eo tamen liquor, liquidus, ambigue: quod Maturãtius, & Sulpitius omiserunt. Ouidius pri. Pont. Si mea per petuis liquescant pectora.c.aspice in prima Epogra. vbi de, Q, litera fit mentio: & in sexta: vbi de ambiguis. Virgilius.ix. Quales aeriæ Liquetia flumina circum: vbi imperiti grammatistæ, liquentia, legunt: quod & Seruius arguit.

Maturãtii. & Sulpitii incuria. Virgilia vitio defensus.

I, Ante, R, in dissyllabis longatur, vt virus.i.venenum: viro, pro virtute: syrus, Pherecidis patria: vt legimus in.x. Stra. quod & Homerus σύριν κικλήσκε του ὀςτυγίης ἀλύπτερε: lira pro sulco: scyros, insula. Demuntur obliqui a vir: lyra.i.cithara, miron, pira, pirus, pirum, syrus, syros: quanquam hæc duo ambigue inueniantur: quiris, tyras, styrax. In plurisyllabis breuiatur: vt pyropus, pyrois, & alia a pyr tamen aliquando longantur composita. Demito, sphire:

na,piſcis,apud Oppianum:irenarcha: quia Græce ἐιρήναρχα: & ει in,i,longum vertitur. Viroſus,quando a virus:virulentus:vireſco,quando a viribus veniunt. Si vero viroſus a viro & vireſco a vireo,breuiantur:longato etiam crinius,pthiriaſis,miritenes: pyrites,Pitæus,portus:ſirius,pro ſidere:ſtiria,tirynthius,pirula,pirata, Cyrene,mirificus,Dyrrachium, piramides,Piramus. ſpiralis, Sirenes,Cyriacus, Tireſias,piroma,Cirene,Cireneus; ſpiritus,in qua dictione errauit Sedulius,dicens:Cum ſancto ſpiritu gloriā.m.p.licet Beda excuſet excuſatum in hoc non admiſerim:a chir,χεὶρ compoſita aliquando breuia,aliquando longa inuenies:vt poetarum vſus eſt:pyrene,pyreneus:hæc duo ambigue: quod alii non adnotarunt. Lucil.ii. Conceptaſq; ſuo ſeruare,& perdere viro. Ouid. Ignara tetigi ſcyria membra manu. Sidon. tamen Apollinaris ait:Vel ſcyrias vacuaſſe colos,vel ſerica fila:qui ab Hermolao Barbaro corrigitur:& quem nō dicit:vt de Cæcilio M.Tullius ad Atticum latinitatis malum auctorem fuiſſe,ſed literas neſciſſe Græcas.quid ſuper hoc ſentiam in.vi.legito Epogra. Iuue.tabulis,ſignisq; Myronis. Iuuēc.pri. Solimiq;,ſyriq;.Ouid.Seu Quiris haſta fuit. Clau. Et pyrois rutilans.d.n.p. Virg. viroſaq; pontus Caſtorea.& tunc a virus. Lucil. Venio ad vetulā,atq; viroſam. & tunc a viro:nam viroſæ (Marcello teſte) dicuntur mulieres virorū appetentes,& luxurioſę:ideo ſi inuenies apud Serenum,viroſum,prima breui,a viro,nō à virus, venit. Verrius in Poematis: Hinc creſcunt animi,vireſcit vulnere virtus:& tunc à viribus. ſi vero à vireo,breuiatur. Colu.x. Iam hammi ſponte vireſcunt. Priſcianus: Miritinenq; bonum nardi.c.r.o. Iuuenc.ii. Cirinus proprii c.t.p.f. Polit.in Epigram. Iam iam pthiriaſi ſcaturiente ſic etiam apud Græcos,& eſt pedicularis morbus, Priſcia. Nec nō pyrites digito.q.s.a.

Sedulii error.

Aliorum incuria.

Sidonius ab Hermolao corrigitur.

Cecili⁹ male latinitatis auctor.

Viroſus.

Lucilii loc⁹.

Verrius locus.

Pthiriaſi.

Proper.iii.Inde vbi Piræi capient in.l.p.Sil.xiiii.Repressit Sirius æstus. Mart.T.a.i. pendebat stiria naso. Virg. Mater Cyrene m.q.g.h.Columel.xi.Mutare tuas Cyrenia virgo. Ouid.Chirurgique manum miser timerem.ita legendum est: vt etiam Auantius Veronensis vidit,cum passim legatur:Chirurgicamque. alii legunt:Bhirurgamque. Mar.S.n.p.p.hæc chiragra est.

Ouidius emaculatus.

I,Præcedens,S,longamus: vt visus Chrysis. Demito,Isus,locus(teste Strabone)vbi tamen dicit longari metri causa: Phisadea,Isalces,Isara,Isaurus, siser,Isaura,Isocrates,visurgis,sisimbrim,miser, miseror, & deriuata: vt miserabilis,disertus,cisium,ptisana,ptisanarium, composita a ter,& bis: vt bisulcus, trisulcus:visellus.n.p. apud Horatium:crisis:nisi coniunctio. bisomptysis, hisopum: licet Græci scribant geminato,S,physicus.ambigue: quod alii non viderunt:sic erit physis,à quo venit.Pers. Dum frangam Chrysidos u. Physadea, apud Gallimachum breuiator:quem transferens Politianus ait.V.h.a. ferte vrnas ad Physadeam. sic protulit in eadem traductione Iacobus Crucius. Sil..v. Ante oculos spe laudis Isalces. Lucan. H.u.liquerunt Isaræ qui gurgite ductus. Idem.ii.C.q.r.e.Isapis Isauro. Colum. xi. Iam siser a,Assirioque venit q.s.r. Ouid. De se vocat alter Isauras. Ruffinus: vt vitam insignem laudamus Isocratis artem.sic Lucilius Satyra. v. Si minus delectat,quod ἄτεχνον Isocraticum hoc est.Sido. Tutú crum, & vachalin, visurgin albin. est autem Phal. versus. Ouidius: Date grata sisimbria myrto. Ausoni. Vel cisio triiugi s.d.i.Horatius: Quid cessas agedum sum me hoc ptisanarium orizæ. Martia. Bubalus, atque Bison.Iuuenalis:Et ptysis, & vomiceæ p.e.d.c.

Aliorum incuria.

I,Ante, T,breuis est: vt item, iter, lito litas: vnde corrigitur à Seruio Donatus: quod in eo Virgilii di-

Donatus arguitur.

xerit carmine: Iacet ingens littore truncus, littus esse locum ante altare, à litando: cuius correctio mihi nō blanditur nam posset duplicari. l. in littore: vt in multis aliis: ideo à litando posset dici littus. Demito. Pitholeon, apud Horatium Sat. x. trito, vithungus, triticum, triticeus, tritura, Triton, Tytirus, tita titillo, Thitonus, Tithonius, zithus, Ithireus, clitella: nitor, verbum: citus, quando diuisum (teste Seruio commenta. octauo) significat: obliquos à dis, dito, dittor. ditissimus: diteo obliquos à lis litigo, litigium, & à glis glitis obliquos, litium: Italia, Italus: licet ambigue hæc duo: llitera: quia duplici, t, scribitur: pytheſche. i. interrogare, si Straboni credimus lib. Georg. ix. Pyton, pitysma, psicatus, litus, fitis, à sum: scritis, à scio: titis: itur, clitorius, scitus, scitum, ditumnes, Clito: clitis fluuius, apud Sidonium: fithon, fithonia: triton, palus: Tritonius, Tritonia, scito, scitor, sithonis, Pithagoras: Pytho, ciuitas Dithyrambus: Bithinia, Bithinus, pituita: hæc tria ambigue. producito etiam si, m, vel, r, vel, u, prǽit: vt mitis, mitigo, rito. ritus, rites, rite, vita. Eximantur, Mytileno, mitilo, Mitella, Britannus, Britannicus, vitullus, vitelius: vitrum, vitreus, britannus: hæc tria ambigue. Britones vero, contra Alexandrum: longatur qui in eodem errore Io. Pastranensem habent municipalem. Anson. Tres numerantur item. Sidon. Iam post Vithungos e. n. b. s. Auso. Zitillata p. q. i. s. f. u. Columel. xi. E. p. p. pocula zythi. Virg. Geor. ii. Cornus, & ityreos taxi curuantur in arcus: quamquam alii aliter legunt. Hora. Hinc muli Capuæ clitellas tempore ponunt. Nunc quia diximus, citum. i. diuisum, longari: non ab re fuerit Nonii Marcelli errorem taxare, dicentis super hoc Virgiliano: Haud procul inde citæ Metium in diuersa quadrigę: ibi citum. i. diuisum interpretādum esse: quo in loco Seruius quo Donatum taxat Mar-

Littus. Seruiū non admitto. Donatus defensus.

Alexandri & Ioā. Pastra. error.

Virgilii locus.

Nonii Marcelli error.

Donati error.

cello adhærentem:ideo exponendum citæ:idest ve loces, super his, dum se exercet Pius Baptista, fallit: autumans forte Nonium recoguouisse illud carmen: vt legatur: Haud procul huic citæ Metium in d.q. nonne omnino Nonius aberraret, quando oscito in media absque dubio corripiatur: exin aduertat in eo carmine seruium blatterare super dictione Metii: blat teret precor, dum exempla prosequar. Ouidius: cãm litis traiecit in omnes. Vnde miror Festum Pomp. dixisse, lituum, alite venire, cum breuietur: nisi forte sit propter literarum mutationem. Ouid. Te maxime Phyton. aliqui tamen legunt, Python. Iuuenal. Q .l. pytismate lubricat orbem: vbi varia est Neotericorũ opinio. tu ipse legito Politianum, Domit. Merul. Britan. Aegnatium vbi tamen ait Georgius Valla, Pytisma, dici a pitis: idest pinus: qui erat: cum pytis habeat primam breuem vt exprimo liquet Theocriti carmine: sed oĩo legendum Pitylismate, in nostris diximus dubitationibus. Ouid. Clitorio quicunq; s.d f.l. Auso Qui scita Platonis. Virgi. Hinc alibi Clitũ ne greges. Stati. iiii. Th. Etrapidus Cliton. e.q.t.p.l. Ouidius: Tu quoque sithonios. u.m.p.a. Idẽ. Met. vi. Sithonis accepto q.a.pp.a. super quo carmine inter me, & Aldum Manutium vtriusque linguæ reparatorem est dissensio: quam in nostris leges dubitationibus: & de Sithone diximus in libro de mulieribus. Tibul. ii. Vbi Delphica Pytho: cuius interpres Cyllenius tã declarat, q̃ non intelligit. Ibi nanq; putat accipi, Pytho, pro serpente Pythone, cum pro vrbe accipiendum sit. & ne mihi adscribam, ingenue Iano Parrhasio acceptum referã: dignum nanq; laudare est per quos profecimus. Mancinellus quoque (vt Cyllennius) errauit in suo Versilogo. Vnde apud Hesiodum mentione fieri Pithonis verbis crediderim: cũ eius interpres Mombritius dicat: Iupiter hũc

Baptistæ Pii incuria. Serui⁹ blatterat. Festũ pompeiũ miror Lituus Geor. Val. error. Pytis. Aldus Ma. Mulierum opus composui. Cyllenii error. Tibulli locus. Pytho. Mancinelli error.

capit,inque sacra Pythone manere Iusserat.Horat. Carm.iiii.Seu per audaces noua Dithyrambo.Iuuenalis.Saty.vi.Profectura domo Sicula non mitior aula:vbi interpretes,siculam aulam,exponunt propter Phalaridem,aut propter Dionysium:ego vero de aula Aeoli intelligo.quod si bene rimeris lector,laudabis,& annues.Horatius.Claram Rhodon,aut Mitylenem.Ouidi.in Phil.M.tempore nunc mitilans. Virgil.C.s.c.Graia redimita mitella.De ambiguis in.vi. videto.

Iuue. locus

I,Præ,V,longatur:vt viuo,friuola. Deme,obliquos à nix,niualis.à bis,& ter composita:vt biuius,triuius:Triuia,nomen Dianæ : triuicus.hic nullam exceptionem Antonius fecit Nebrissensis. Virg.Mors autem vellens viuite ait venio.vbi etiam lego. Mors autem vellens viuite ait venio.Iuuenal. Iam friuola transfert.Horat.Nisi nos vicina triuici.

Antonii nebrissensis incuria.

Carmē Virgilii dupliciter lego.

¶De,O,in primis syllabis.

O,Præcedens,B,longatur:vt gobio: qui & gobius dicitur:obex,ambigue ponitur. Breuiato autē,obes,obest,soboles,obesus,obelus,obeliscus obolus.Phobetor:& si ob componatur cum dictione a vocali incipiente : & si duplex præit consona:vt globus,scrobis,probo,probrum contra Sulpitium:quod ambiguum est,non autem penitus longatur(vt vult ille)sed naturaliter breuiatur. Hinc demito,Crobialus.n.p.Iuuenalis. Cum sit tibi gobio tantum.Horatius. Cum sit obeso.Ausonius.Pone obelos igitur.p.s.u.Priscianus.Semioboli duplum est.Ouidius.Mortale phobetora vulgus.Martial.Capel.ii.Orbita curua globos.Horat. Opprobrium dignum.l.i.i.Valer.Flac.v.Crobia i latus,&.f.t. t.n.

Sulpitio aductor.

O,Sequente,C,corripitur,vt iocus,cocyto,procitum idest petitum,teste Pompeio.Deme,lo

custa cocalus, apud Ouid. Metamorpho. vii. & quia græce κώκαλος: Coceius. n. p. ocymum., obliquos à vox vocis. & venientia : vt vocalis : occulo verbum, c. duplici.: procerus , ocyor , ocyus , Ochenius. n. p. Ocyroe, ocium, Iocasta, phoca: Phocus. n. p. focus, piscis: Ocheus. n. p. procio, Cocytos, Cocytus : cocytius cotytia tium: Phoce, vrbs: phocea, vrbs : Oceanus, poculū, oco, phocis, ocalee, procedo, procido, proculeo, procindo procumbo, procire: idest prouocare, seu producere: focale, & procuro : ista duo ambigua sunt: Iocundus à Sulpitio excipitur: tamen non hac sub regula persistit : quia scribitur per, u, ante. c, & per, u, ante d. nec venit à ioco: sed à iuuo, ideo constat Isidorum erraste id præcipientem, testatur. A. Gellius. in hoc errore etiam Ioannes Pastranus militat. Iuue. Baptæ . lassare Cocyto : vbi mendum esse crediderim : quia ibi breuiatur, cum Cocytos longetur : ideo cotyto , per, t, legendum putauerim . & nullo pacto admittendus est Geor. Merula : q̃a pueriliter lapsitas, ait : ibi poni pro Proserpina vbi coleretur: & allegat carmen ei aduersans in Priap. Raptā Cocytos ostreosa Diua in quo carmine post Spondeum Dactylus est Non nę in syllaba discordant. Pręterea Domi nescio quas ibi nugas īterpollet, scribēs: A Cocyto fluuio, eliso, c, breuiari: ergo Politiano assentiens, Cotyto, legendum autumo : quem legito in miscel. capit. x. Horat. Ceceius, Capitoque simul. Vale. Flac. Ochenii dedit ille sonum. Ouid. Meta. ii. Ocyroen non hæc a. c. p. Claud. C. p. frates Iocasta maritos. Virg. Sternunt se corpore phocæ. Ouid. Meta. vi. Et proles tertia Phocus. Auson. L, c. p. tergora focus. Val. Flac. ii: Præceps equus ochea cōto. Ouid. in Priap. Raptam Cocytos ostreosa diuam : quamquam, cyzicos, aliqui ibi legunt. Virg. Rabiem Cocitia virgo. Varro Attacinus. Cingitur Oceano

Sulpitii error.
Iucundus vnde.
Isidori error.
Io. Pastra. error.
Cotyto.
Iuuenalis emaculatus
Georgii Merulæ error.
Domitius fallitur

Lybico mare fl.n. Ouid. pri. Meta. Actæis phocis ab Aruis. Stat. Ocalee, Medeonque, & consertissima syluis, & apud græcos scribitur. ὠκαλέη.

O, Ante, D, in bisyllabis longatur: vt podex, rodo, rodis nodus. Demantur, modus modo, odor: Rhoddos, vrbs, Rhodos: idest rosa. In plurisyllabis corripitur vt odium. Demito, Clodius, Clodia, rodro, proderim, prodesse, produco, prodigno, prodigo, prodigus, ga gum, prodigitas, Dodona, Dodoneus, zodiacus. Quia, vt diximus rodo rodis longari non te moueat Prudentius in Amart. Aut populata rodit geminantia germina brochus nam aut errat, aut mendosus est. nam legerem fodit, nõ rodit. Horat. Nec Deus intersit, nisi dignus vindice nodus: quæ dictio, vt diuerticulum faciam, admonet. legitur nanque apud Terentium: Nodum in syrpo quę: scio quid referant interpretes. hoc adagium & Plautinus Messenio in Meneh. & Ausonius in Epist. ternarii numeri ad Symachum tetigerunt. & Ennius: Quærunt in syrpo soliti quid dicere nodũ. sic Hyeronimus ad pammachium. Nos autem omissa omnium opinione, alium eruemus sensum. qui si penitus non admittetur, ab aliquibus saltem non damnabitur: Nodum ergo in syrpo quære, in intelligo duram in ænigmate. nam Pãphilus ait: Quęri nodũ in syrpo. i. durum quoddam in ænigmate. i. rem, inquit Pãphilus, faciliorem, cum sit facilis, quæritas tãquam nodum in nodo syrpo: cum syrpus ænigma ex omni parte haud intellegatur. & vt id comprobetur. A. Gellii verba ponam, lib. xii. cap. vi. Aenigmata, quæ Græci dicunt, aliqui è nostri veteribus scyrpos appellarunt. si cui hic placebit sensus. Quintianum primum sciat inuentorem. Non desunt tamen, qui Gellium mendosum referant, legentes, griphos, non syrpos, legas, est à verbo syrpare: idest implica

Prudẽtius, aut errat. aut emendosus.

Terentii locus.

Pauli loc°, & Auson. Syllus.

A. Gellii locus.

Syrpare.

Griphi. re.si griphos,est:qa γρῖφος rete dicitur,& sermo per plexus Græcis. Virg.in Cul.Laurus i.ph.decus exurgens Rhododaphne.Iuuenal. Prodiga non sentit p.

Ausonii locus. f.c. Auson. Nec Dodonei cessat tinnitus aheni. hic obiter quid vasa sint Dodonea ahena declarabo. nã

Dodoneæ pelues. pelues circa Iouis fani parietes ita positas scribunt Græci: vt siquis vnam leui tactus tangeret, omnes machinata complosione longum tinnirent. Auson illo in loco,inquit,quotidiano Solis ortu radiis contactas crepare. Vnde etiam Prouerbium in loquaces

Prouerbiũ i loquaces. est:Ille est Dodoneus lebes.alii dicunt(teste Menan

Puer æne. dro) lebetem quendam fuisse æneum supra columnam in sublimi positum, & puerum æneum fabrefactum in alta cominus colũna cõstitutum,flagellum tenentem æneum:qui flante vento lebetem percuteret:& ita locus ille diu resonabat,alii referunt fuisse ænea vasa:quæ magna aliquid negocii facturi consulerent Heroes:& percutiendo vox exiliret e tinnitu: qua quid acturi essent,datis seriatim incussibus,intellegebant:ex quo non desunt aliqui dicentes in. iii. Aeneid.Helenum Dodoneos lebetas Aeneæ dedisse:tanquam fatidicos in repercussu:quo crederem,si vel semel Aeneas lebetes consuleret: quod in toto

Ex Virgilio. Virgilio nusquam est:sed latius in nostris dubitationibus differemus.Lucil.v.Nequitia occupat hoc,petulantia prodigitasque.Ausoni. Quodque.s.t.sidera zodiaci.

O,Veniente post,F,breuis est:vt strophа,ofella,Ophiucus. Demito,tophus,scropha,psophis,offa:licet positio sit:profecto,proficio:profu-

Aliquorũ error. gio ab aliquibus excipitur:sed omnino breuiatur,teste Aul.Gel.lib.ii.cap.xiii.proficiscor,profundo,hęc duo ambigue ponuntur.Mart.Iam stropha talis erit. Virgilius.Et tophus scaber,&.n.e.c.Germ.Cæs.Medium cingens Ophiucũ Iuue.Eadem scropha fœcun

dior alba Ouid. Metamorpho. v. Vſque ſub Orchomeno, pſohphidaque c. q. Et qui diximus, profugio, longari aliquorum ſententia, exemplo comprobabimus, omnino breuiari. Manil. Qui Babyloniacas ſubmerſa profugit in vndas Iuuena. Profectura domos s. n. m. a vbi deceptus Georgius Valla legendũ eſſe, Præfectura autumat: eo q eſſet barbariſmus. Ego vero poni ambigue in vi. ſcribam. Robertus Gaguinus tamen allegauit carmen Silii. lib. v. ſuper hac dictione: Hinc profectus equo poſt quam inter prælia notam: ſed illud carmen in noſtro codice ita legitur: Hinc prouectus equo, non autem, profectus: vt male allegauit ille, alioqui bonus literator.

Georgius Valla fallitur.

Robertus male allegat.

Silius defenſus

O, Ante, G, longatur: vt cogo: Trogilios, inſula, ſi Hermolao credimus. Demito, Bogus. u. p. rogo rogas: Phlogis. n. p. vogeſus rogito, rogus, toga, togatus, logos: Plogius. n. p. Progne ambiguũ inueniri in. vi. dicemus Epographia Sil. iiii. Contra læta Bogus tyrio c. o. r. Martia. lib. xi. Pulchrior eſt Chione: ſed Phlogis vlcus habet. Lucan. caſtraque, quæ vogeſi curuam s. a. r. Valer. Flac. v. Aut Olicum, Phlogiumque. d. s.

O, Super, L, breuis eſt: vt ſtola, Coloſſus, oleo, ſcola non autem longatur: vt vult Franciſcus Niger. Demantur, bola, dolium, nolo nolis nolit, nolumus, nolimus: Colus: ciuitatis: colo las Bolanus n. p. molior moliris olim: moles, nomen molimen, obliqui à Sol ſolus la lum, ſolarium, ſolers: Soles in numero plurali: prolixus, ſolennis ſolor, ſolertia, ſolamẽ, ſolatiũ, molyops ꝓles, ꝓletarius, boletus, Poletinus colyphia, Nola, Tmolus, ſtolo, colyãbus, loligo, olea ros, olenus, olenius, colyrium, colina, coleus Spoletũ, ſpoletinus, moly: Folia. n. p. ꝓluo ꝓlongo, ꝓlato, ꝓloquor ꝓlogus, ꝓlabro, Pollydem⁹ Pollydamãte⁹, pollypus: licet poſitio ſit metri cã: tñ aliq

Franciſci error.

dicunt aliquando Græcos,o,in,u,permutare:& tunc longari:vt apud Oppi.lib.primo πουλίποδες σχολιοι-κοῖς κόρδυλος ἠδ᾽ ἁλιεῦσι sic κόλεον κύλεον. Home. Ilia.pri. ἂψ δ᾽ ἐς κουλεὸν ὦστε μέγα ξίφος οὐδ᾽ ἀπίτισε Dolon,indifferens. sic & Polycletus:quod alii minime viderunt Tibul. Et stola longa pedes. non autem longatur:vt inerudite dicit Ioan. Pastranus. Stat.pri.Sil. Q.s.i.m.geminata Colosso.& obiter scias: Diuum Paulum vastissimum eloquentiæ pelagus sæpius ad Colossenses scribere: qui sunt Rhodienses,à Colosso solis suo. Ouidius Et olentes sulphure thedæ. Hinc tueri Nasonem à Diomede veritas cogit. ait nanque Diomedes vitiose dictum ab Ouidio:Olentia sulphure:quod sulphura dicere debuisset.& apud Virgilium:Redolentque thymo fragrantia mella: quod thymo,non ab oleo regatur:sed à fragrantia. esto grammatice.excuses Propertianum hoc: Cur nardo flammæ non oluere meæ. Virgil.Castrumq; innui, Bolamque,Coramque. Auso. Cui dolla sedes. Iuue. Aut pastor fuit,aut aliud,quod dicere nolo sic obiter quid sit, quod Iuuenalis nolit dicere, cum interpretes allucinentur,declarabo. Ergo primi erimus, quod nolit poeta effari patefaciemus. arguit enim Romanos sanguinis nobilitate tumidos, dicens. Quisquis maiorum fuerit, aut pastor fuit,propter Romulum:aut aliud,quod dicere nolo,propter Romuli nutricem,quæ fuit prostibularis meretrix,& Lupa. Ideo quod Romani sint ex Lupa genitrice orti, ac educati poeta negat dicere: & vt Quintiani doctis aduletur opinio,apponam Ausonii epigramma quoddam in diuitem mœcho genitum. Quidam superbus opibus,& fastu tumens:Tantumque verbis nobilis spernit vigentis clara secli nomina, Antiqua captans stemmata: Marte Remumq;,& conditorem Romulum Primos parentes nuncupans. Hos ille se

cum veste

Aliorum incuria.
Io. Pastra. error.
Pauli locus
Colossenses qui.
Ouidi. defensus.
Virgilii locus.
Diomedi aduersor.
Oleo cum ablatiuo.
Iuuenalis locus

rum veste contegi iubet. Hos celat argento graui: Ceris inurens ianuarum limina: Et atriorum pegmata. Credo quòd illi nec pater certus fuit: & mater est vere Lupa. Ecce quantum Ausonii verba Iuuenali concordent. Ita flores inseram: vt aliquo nullos afficiam fastidio. Auson. Grato schola nomine dicta. Manil. v. Et colare vagos. i. r. a. Stat. Theb. vii. Qui colon densamque iugis æ. i. Ouid. Moly vocant superi. Sta. syl. ii. Seu Polentinos mersisset. f. s. Iuuen. Comedunt colyphia paucæ. Ennius Annal. iii. Proletarius publicus excubiis, ferroque. Est autem versus Hexameter spondaicus. Virgil. Nola iugo, si Aul. Gellio credimus Sil. xii. Campo Nola sedet. c. c. i. o. vnde errauit Prudentius, dicens: Iamque Nolanus ager: quia omnino Nola longatur. Sil. xiiii. Transfert citus agmina Nolam. Martia. ii. Mollem debilitate Choliambum. Virgili. iii. Olearon, niueamque Paron. u. q. d. Stat. Theb. iiii. Olenos Ioniis. c. f. h. p. Ouid. x. Metamor. Olenus esse nocens. Horat. Sat. v. H. o. e. nigra meis collyria lippus, Martial. Spectasses Cato coleō seuere. Persi. Ne mihi Pollydamas. alii, Pulydamas, legunt. Oui. Deprehensam Pollypus hastam. Mart. v. Spoletina data est. Ouid. Moly vocant superi. n. r. t. vbi falso, Tmoli, legit Tortellius. Horat. Ariminensem foliam. est autem dimetrum Iambicum: vbi, semso, spondeus est.

Prudentius errat.

Tortellius fallus.

O, Veniente post, M, longatur: vt como comis, comis comis, cominus: pomilio, apud Martialem. Demito, Gomorra, Gomorreus, chromis, homole: Promulus. n. p: tomacula, momordi, Bromius, Tomyris, nomas, Bromus, Dromas, dromo, dromos, homilia, homo: Tomorus, mons, omitto: homerus, domus, tomos, tomita. & alia a tome: idest incido, comedo, dominus, domina, coma comæ, comes comitis, comitor, comata, comare, vomo, co-

Aliorum in curia. moetes,vomitus,stomachus,omasum,glomus, glomero,domo domas,como comas vomica:hoc nomen ambiguum:quod alii omiserunt.Mart.Capell. pri.Comere vernificis.f.l.s.Ouidi.Art.iii.Comibus est oculis.a.a.Prudent.in Psich.Sodomæ,Gomorræ,quas fouebat aduena:vbi post Anapæstum Iambus sequitur.Virgil.xi.Demophoonta,Chrominq;. Idem.vii.Descendunt Centauri Homolen,otrynq; niualem.Idem:Dioxippum,Promulumque.Iuuena. Diuina tomacula porcæ.Oui.Nyctileum,Bromium que vocant.Tibul.iiii.N.q.Regna vago Tomyris finiuit Araxe.Sil.v.E.m.q.m.Caramasque,Nomasq;. Ouid xii.Meta.Ceneus,Syphelumque,Bromumq;. Idem.iii.Metamorpho. Et Dromas & Canaces.s. q.Interpres.Strab.vii.Aut Tomori incuriam cædem per membra cruentam.Horat.Et præsens in tempus omittat. vnde & Priscia.ii.ait: Omitto dicimus pro ommitto.ex quo falli Baptistam Pium Pylades in Comment.Plauti asseuerat:quòd Pius dixerit:Ommitto scribi duplici,m,mox Horatii carmen inducat: Aut spem deponas,aut partem illusus ommittas: sed Pylades falso corrigit.nam Pius inquit.Omitto per,m,duplex scribi.sed mitto simplici dici.quod approbat illo carmine Horatiano,in quo breuiatur.Iuuenalis.Comedunt colyphia pauca:licet comessatio longetur:quia à con & mensa venit,non autem a comesse:vt docuit.Seruius,refragrante structu camoenali.vel(vt F.Pompeius ait)a κώμης.i.vicus.nam in vicis fiebant conuictus.Lucanus.Toti prælate comatæ.Virgil.c.i.u.e.nec sera comantem.alia exempla repertu facillima sunt.

Baptista Pius defenditur.

Pylades fallitur.

Commessatio vnde.

Seruii error

O,Præ,N, breuiatur: vt onager. Demunrur, Phōascus,Ionas,tonum,tonites,zona,nonus, nona ponus,Nonæ,Monychus. & si,c,d,t,vel,p, præit,o: vt Conopeum,conor,donum,pono:po

ne,aduerbium:pronus.hinc excipito,conon,prone/pos,proneptis, ꝑnepsum: Donysa:Don⁹.n.p.Martial.Dum tener,est,onager.s.q.l.m.phonascus:quia Græci φώνασκον. vnde sidonius ab Hermolao arguitur,dicens:Psalmorum modulator,& phonascus.vnde constat sidonium literarum græcarum non fuisse studiosum,etiam si Rhythmos comicos,& Menandri fabulas in manibus habuisse prædicet.Sidonius. Complesti Tonam,resonant.d.o.m.Priscia.in Pon. Cui tono interius modico.p.i.g.Idem:Atque gradu medio Thonites exit,& intrat.Virgil.Qua zona niualis.Ouidi.Nona dies aderat.q.t.i.c.Idem.ii.Fasto. Quærebam Nonas.f.f.n.r.Sat.ii.The.Pallada monichis,cui.n.a.p.u.Iuuenalis:Iaculetur Monychus ornos.Idem:Vt testudineo tibi Lentule Conopeo.nec venit a Canopo:idest Aegypto,vt falso dicit Papias sed a κώνωψ: idest culex,nam ad arcendos culices aptum est,Catullus.Idem me ille Conon.c.m.u.cuius nominis,cum memini,offertur illud Maronis: In medio duo signa Conon,& quis fuit alter,Descripsit radio totum qui gentibus orbem.vbi ait seruius,Virgilium intellexisse de Ptolemæo,cum Claudius Ptolemæus multis post Virgilium annis floruit:sed intelligas de Conone Samio nobile mathematico:qui tempore Ptolemæi regis fuit.Sed latius in nostris dubitationibus differam.Vale.Flac.iii.Tonsas,auroq; Pronefon. Pers.Patruelis nulla proneptis.Vir.Virideq; Donysam.Lucret.At cum membra donas.p.f.f.

Sidonius Græcorum non studiosus.

Sidon ab Hermolao arguitur.

Papiæ error.

Canopeū

Seruii error Virgi.loc⁹. Ptolome⁹. Conon Samius.

O ;Super,P,breuiationi inhæret:vt tropi,tropicus,propitius:quia a prope:q̄q̄ inuenio aliq̄n longum:sed est:qa aliter non potest poni,nisi cōtra natura longetur pro.propago in homine etiā breuiatur,non autem est cōmunis:vt vult Nicol.Ferretus:sed est propter differentiam:vt dicemus inferius:posita etiā Probi regula. Demum sopio,sopit⁹,

Nicolaum Ferretū nō admitto.

Dropax:propagorin vite: propago,verbum : quod ambigue ponitur:populus,pro arbore:tophus,scropha:psophis,propugno,propalo,propello,propono.Opys,nympha: popisma,positione : quod non aduertit Sulpitius.sic & opperior,opportunus,stlopus,propino poples,hæc duo ambigue contra Aelium Antonium: qui poples solum longari præcipit. producito etiam si,c,præit,o:vt scopa scopæ,cc pia. Demitto scopus,scopulus: scopas.n.p.copas,cophinus. Sulpitius , & Pylades dicunt,Opilio,longum esse,quod breuiatur,si Seruio credimus:vt legatur : Venit & Vpilio,non Opilio. tamen in.ii.videto Epogra.vbi de diphth.oppidum,per duplex.p,longatur,cum ab opere veniat,testibus Festo,& Pomponio iurisconsulto. Virgilius. Quantaq. nos tropicose.p.i.c.Idem.vi.Vobis Romana propago. Licinius:Custodes ouium,tenerçq; propaginis agnum. & sic legito apud Gellium hoc carmen lib.xix.ca.ix. non autem:vt in Codicibus Inuenies scriptitatum. Ausonius.Leuas tibi Dropace causa est . non autem breuiatur:vt Antonius Nebrissensis decipitur.Virgil. Georgi.ii.S.t.o.melius,propagine vitis.&(vt dixi) Nicolaus Ferretus communem tenet in vtroque significato:cum debeat discrimen annotare.Super hoc regulam Probi obiiciam,dicentis: Alia esse nomina, quæ in vno intellectu,per casus naturam vertunt:vt in nominatiuo:Vobis Romana propago.at in ablatiuo longum esse:vt Melius propagine vitis. an tibi placeat:susque,deq; facio.Claud.Si propagandi ruerant:pro limite Regni. Aliqui etiam breuiant. vt in vi.legere poteris. Ausonius. Aut de fronde loquens cur dicat populea frons.hic Ausonium explico. quærit ille : cur cum ait de fronde,dicat in nominatiuo frons,cum mellis dicatur,frondis,teste Seruio.vnde ait Serenus:Prodest præterea cũ Bacco persica fron-

Sulpitii incuria. Aelii Antonii incuria. Sulpitii, Pyladisq; error. Oppidum. vnde. Lucinius emaculatus. Anto. Nebriss. fallit. Probi rĕa. Ausonii locus. Frõs frõdis

dis. Virgil. xi. V.l. superis in sedibus Operim. Pers. Nec stlopo tumidas. hinc aduerte aliquorum errorem scribentium per,c,sclopum: cum per,t,scribi Priscianus,& Martia. Capella testentur. Mart. pri. In pretio Scopas testatur p.f. Pers. geminos horoscope Varro. Ouid. in Priap. Non me Praxiteles,scopasue fecit. Iuuenal. fœno,cophinoque relictis. Aliquorũ error. Stlopus p t,non p,c.

O,Ante, Q,breuis est: vt loquutio,loquutus,coquus,quoque, coniunctio. Demito composita: vt quoq;,ablatiuus,proquiro,quoquo. Probus: Nocet esse loquutum. vnde Antonius Ruffus,qui de ortographia scribit,per,q,non per,c,scribi volebat. nam(vt dixi) Q,secundũ aliquos,non est aliud, quàm,c,&,u. Locutio per,q. Q,nil aliud, quæ, c, &,u.

O,Præcedens,R,corripitur: vt soror,sororius et icoria,apud Virgilium in Ciri. Demito,Chorus,ventus: Cloreus,oritæ,Dorion,choreus,Chorytus,cloro,Cloris, Doris,doricus, corycus,Corytium,Corytus,noris norim norit,mori moris morit, moram,morus,morum,noricus,coram,Orythius,fora.forace,forax: ftorax,apud Virg. in Ciri: Orithia, obliquos a mos moris,morosus,sa,sum,& venientia a mos moris: vt morigeratus: obliquos ab os oris oro,oras,orator,oratio,hora horæ,ora oræ,thorax,morio: Phoreus.n.p. Voraptus,n,p.horum,forex: Orion,corallium,hæc duo indifferenter. quod non adnotarunt Sulpi. Maturantius.& Anto. Io.q;. Pastranus. Producito etiam,cum præit,l,aut,r,vt lorum,lorica,loripes,roris. Ouidi. ix. Metamorphose. Non esse sororia possent.& inibi Varini(quem falso Guarinum indocti appellant licet ita seipse appellauerit)error notandus est,& imperitorum: qui dicunt: Sororium,substãtiue reperiri,cum semper adiectiuum sit Phineus Marcidus condolet: q suum er sorem patefaciam. Iuuenal. Atque abeas choro sem Aliquorũ incuria. Varini,& I peritorum error. Sororius.

per.t.e.a.Virgil.xii.Cloreaque sybarimque.Priscia. Oritas,Aribasque simul.l.q.a.Lucanus.vi.Theleosque,& Dorion ira.in quo carmine Lucani hallucinationem Hermolaus Barbarus dicit: eo ꝙ Dorion dixerit:cum,Docion,legendum sit melius.ipsum legito in castiga.Plinius lib.iiii.cap.xi.Sidonius:Pugnastis pariter francis qua cloropatentes. Iuuenalis:Et clorida nullo Cultam palliolo.vbi falso legitur,Dorida.quę nam sit Cloris,aspicito.Ouid.in Annalibus nos plura in nostris dubitationibus differemus.Virgil.xi.Cybelle Choreus olimque sacerdos. Ouid.v. Trist.Est nemo,qui non Coryton,& arcum.aliqui tamen legunt,Goryton.Virgil.Doris amara suam.n.i. u.Idem:Et Dorica castra.Ouid.pri.Metam.Corycidas nymphas.e.n.m.a.Virgil.x.Corytique leues humeris.si vero erit.n.p.breuiatur.Ouid.Quaque pater Coryti parua tumulatus harena.Idem.xiiii.Metamor.Quod Noticus excoquit ignis.Virgil.x.Inclusum buxo,aut Orythia therebinto.Iuuenal. Aut vltima sorae.Virgil.Hi soractis habent. Sorax idem est, quod Soracte,si Porphirioni credimus. Oui. Magnę soror Orythiæ.Mart.Sed non morosa ludere Parce siti.Idem.viii.Morio dictus eris.u.m.e.Vale.Flac.iii. Phoreaq; Olenidem.Idem:Sancte mihi Vorapte pater.Seren.Si prægnans artus captiui soricis edit.Iuuena.Loripedem rectus derideat.æ.a.

Lucanus allucinatur. *Iuue.locus Cloris.* *Sorax.*

O,Super,S,longatur:vt rosidus,à rore:osi,apud Persium.& vnam esse dictionem aliqui referũt: Moses,Hebræus,osor. Demuntur, alter Moses, Mosa,rosa,prosopon. Osinius, proseuca,mosella, dosis,Cosę,posui,Prosymma:Osiris,non autem longatur:vt vult Fräciscus niger cosyra,hoc nomen ambigue sic & Proserpina.quod nõ videre,qui ante me scripserunt.Egnatius primo:Rosida noctiuagis astris labentibus Phæbe.Iuuenal.T.a.q.volumine Moses.

Osi,vna tãtum dictio. *Fran. Nigri error.* *Aliorũ defensus.*

Auson.l.p p.q.u.tu mitis,& osor.emaculabis Ausonium ideo quia in Codicibus legitur: Tumidis, & osor. sil. xv. Decidit ense Mosæ q.p.t. sidon Rhenus, A,ar,Rhodanus,Mosa matrona sequana ledus. Mart. Turba prosopon amat. Virg.x.aduectus Osinins oris. Iuuena. Et qua te quæro proseuca. quod nomen non diffusile inuenies, nec passim: Auson. s. l. tecto rumore mosellæ. Virgil. x. Quique vrbem ll quere Cosas.Stat. Th. pri. Hinc celsæ Iunonia templa Prosymnæ. Tibul.P,a,m, solerti fecit Osiri. Auso. emaculatus. Proseuca.

O, Præcedens,T,corripimus: vt Notus, ventus, nothus: idest spurius, apud Phædram Ouidianam pote, aduerbium: botulus quotus ta tum, non autem longatur:vt male sensit Franciscus Niger. De mito, plotus, à quo Plautus, notus ta tum, notesco, notifico notum, notu lotos, & composita: vt lotophagus,othos,soteria,obliquos à dos dotis, & cos cottis,doto dotas,dotion,sorades,totus ta tum, lotum fotus,votum, motus, & tandem omnia supina bisyllaba.Gothus,quotidie,hęc duo ambigue: quod ab aliis. omissum est. sulpitius autem putat, quando breuiatur,vt apud Martialem,figurate, poni. ego vero naturalius breuiari edoceo. nam si Quintiliano credimus, dicitur: quasi quota, & die, & quotus primam corripit syllabam.producito etiam si bina præit consona: vt scotus, scotia apud sidonium; Clotho. hinc tolito, crotalum, Croton, proteron, crotopus, proteruus. a sulpitio Protogenes, & Prototomus accipiuntur.ego vero semper longari inuenio. de dictione protos, vide in.ii. Epogra.vbi de compositione fit mētio. Mart.in Apo. Qui venit botulus medio t.t.s. Virgil. Fama sup æthera notus. ex hoc aduertē œde Mācinellum lapsitasse in hoc Horatiano: Illam scogit amor Nothi est autē carmē Glyconicū:vbi Nothi,genitiuꝰ,est nois ꝑprii & ille,noti idest cogniti in

Fran. Nigri error. Aliorum incuria. Sulpitii error. Quotidie vnde. Sulpitiꝰ fallitur. Mancinelli error. Horatii locus.

terpretatur, contra structum syllabarium, Ouid. Et aquatica lotos. Idem. ii. Remed. Illo lotophagus idest. s.i.a. Mart. Nam quoties surgis soteria p.a. Pallad. xiii. Dotat & ignotum c.a.d. Lucan. vi. teleosq;, & Dotion ita. & sic Lucanus ponere debuerat, vt superius diximus. Mart. vi. Periclitatur capite Sotades noster. vbi, te so, Iambus est. sic apud Terentianum inuenies.] Ouid. Cymbala cum crotalis. p.a.d. Idem: Et in hospita tecta Crotonis. Stat. pri. Th. Tecta aut opulenta Crotopi Iuuen. Protogenes aliquis. u. d.a. e. Colu. xi. Et iam protonomos. t.d.c.

V, Super, V, breuis est: vt Ouidius, ouis, in nominatiuo pro pecude, voueo. Demito, voui, præteritum, & ab eo veniētia: vt voueram, vouerim, vouero, vouissem, vouisse, & noui. similiter ouum, prouincia, prouidus, prouoco, prouoluo, prouenio, & alia similia composita. Mart. Quinte Caledonios Ouidi. visure Britannos. Iuuena. Tu vitrix prouincia ploras.

De, V, in primis syllabis. Cap. v.

V, Ante B, curtatur: vt iubar, lubricus, lubrico, & si muta, & liquida sequentibus longari possent, sed natura breuiantur. Demito, subula, subulo, glubo, iubilū: tuber generis neutri: suber, vber, vbertas, pubet, pubertas, pubes rubigus, rubigo, ambigue ponitur. producito etiā si, b, vel, n, præit: vt bubo, nubo, bubastis. demito, bubulcus, & hęc composita, innuba, pronuba. Mart. Q. t. i. t. subula sicca rapi. Auson. Lucilii vatis subulo, pullo, premo. & sic legitur in omnibus Codicibus: tamen legerem subulo pullipremo: quasi præmens pullos. i. pueros, Ausonius: Deglubit, feliat m.p.u.c. Sil. xiiii. E.l.s. audiuit iubila Cyclops. Iuuena. Post hunc raduntur tubera. si ver si vero masc. gen. breuiatur. Mart. N.t.d. tuberes, & apirina r. Pers. Et grandi subere coctum Ru

Ausonii locus.

Tubera.
Tuberes

bigo tantum longari ſcribit Sulpitius, quia apud Martialem legitur: Nimiaque erugine, non rubigine. immo poni ambigue in. vi. referam. Sulpiti' fallitur. Aliorum incuria.

V, Super, C, longatur: vt tucetum, fucor: fucus, tamen inuenio ambigue poni, quod alii ante me minime annotarunt. Deme, lucrum, lucellum, Lucumo, ſucerda, lucernu, obliquos a dux ducis, duco ducas, vnde educo, ducentum Lucrinus, lucrum, hæc duo indifferentia: ſic & luceres: quo alii minime viderunt. Corripito quoque ſi, c, præit, vel, n, vel, r, vt nucis, cucuma, crucis. hinc demito Nuceria, cucurio cucubo, bruchus. Horat. in Epod. Stercore fucatus crocodilli iambe ſubando. Auſon. ſamii Lucumonis acumen Lucil. xxx. Hic in ſtercore humi ſabuliſque fimo atque ſucerdis. Virgil. Quos educat Vfens. Martia. Extruxit cucumam. fecit Otacilius Sil. viii. Illic Nuceria, & Gaurus n. a. Ouid. Cucurire ſolet gallus. Idem: N. l. cucubat in tenebris Prudent. in Amart. Gemmantia germina bruchus. Aliorum incuria.

V, Præ, D, longatione gaudet: vt trudos: cudo, non autem breuiatur: vt præcipit Franciſcus Niger. Demuntunr, tuders, rudis, ſtudeo, ſtudium, rudimẽtum, rudio, ruder, tudiæ: rudis, virga: rudinus: ſudes, pro ſtipite: pudet: pudor, pudicus, pudicitia: rudo, ambigue: ſic a tudi in pręterito compoſita: vt in vi. leges. Virgil. Detrudunt naues ſcopulo. l. i. t. vnde miror legi. v. Aenei. Ferrataſque trudes, & a, c. c. legito: Ferrataſque ſudes. & ibidem Chriſtophori Lãdini errorem ſcias, trudes, à trudo trudis legentis. ex quo etiam male allegauit Philippus Beroaldus Commentario in Apul. ii. Sil. iiii. cello de colle tudertem. Ouidius pri. Articu. Tale rudimentum t. n. ſ. n. d. Virgil. Fremituque virum, ſtudiiſque fauentum, delirat Vgutio ille inter triuiales ineruditus, dicens, ſtudet, in prima longari, Auſon. Vnde Rudinus ait

Fran. Nigri error. Virgi. emaculatus. Chriſtofori Landini error. Philip. Beroaldus male allegat. Vgutionis error.

Ausonii locus. d.d.a.c.& scito ibi Ausonium intelligere de Ennio, qui fuit ex Rudiis Iuuena. Accepta rude capisset u. u.Virgil. Agitur sudibus ue præustis. Ouid. Lis est cum forma magna pudicitiæ.

Alii omittunt. V,Post,F, longatur: vt Vfens. Demito, rufæ. Virgil. Inmare coditur Vfens. Idem: Quique rufas,borulumque t.a.a.c. alii hoc omiserunt.

Mugil. Mugilus. V,Subsequente,G,producitur:vt mugil, vel mugilis. vtroque enim modo in nominatiuo dicitur mugio. Demantur,rugio,tugurium: & si,p, vel,i, vel,f. præit:vt pugil: quanquam Prudentius longat. in vi.legito:iugum,fugio.Demito hinc pugio, iuger: iugis:idest perpetuus,& iugiter: fugi præteritum, & ab eius præterito venientia: vt fugeram,fugissem,fugero,fugerim,fugisse pugilar, hoc nomen ambigue. quod non vidit sulpitius cum aliis,sic iugulans,& buglossa. Ouid. in Phil. T.i.tancant. rugiuntque leones. Virg. Pauperis & tuguri congestum c.c. sidon. sparta teraneo pugilem cum gymnade pinguem. Mart. in Apo. pugio quem curius f.o.u. Tibul. pri. Iugera magna soli. Ausoni. Iugiter acciri celebranda a.f.u. ex quo liquet sedulium errori obnoxium,dicentem: Hoc iugibus votis,hoc nocte,dieque precemur. ergo melius legas Iugibus hoc votis sed quia diximus pugil,breuiari,non mireris Prudent. in. ii. contra symac.dixisse: Vnctis pugilibus miles pugnabat Ethruscus,nam aliter non posset stare in hexametro. Licet aliquando vti figura, cum vna dictio fit inidonea,vt versui intci feratur: sed raro. & hoc Quintianus,nisi in pulsus,haud fecerit.

Sulpitii & aliorum incuria.

Sedulii error, vel emaculatio. Prudentius excusatur.

V,Super, L,corripitur: vt culex. Demantur Pulidamas, vligorbulimeō,thule,Iulius,Iulianus: Pullulo,licet positione,apud Columel.Dulichius. culus,culeus,puleium:pulex,hoc nomen indifferēs: sic & vlulo.Producito etiam si, g, vel f, vel, m, præit,

u,vt fuligo,gulio,mulus. Hinc demitto gula,mulier, muliebris. fulica ab aliquibus,& vix ab omnibus demitur.& ab aliqbus coætaneis meis corripitur,quod etiam Virgilius in Georgi.facit,ego vero quid sentio proferam. nam cum à fulgine veniat,fulicam,in prima elongari posse dicerem,nixus vel Furii Antiatis carmine:vt ex Aulo Gellio nouimus,dicentis:Vt fulica leuis volitat super æthera classis. & sic ledes apud Gellium,lib.xviii.cap.xi.adito codicem Gellii, vbi non ita legi videris, alii tamen legunt. Vt fuligo leuis. sed id absque scrupulo legeretur,nisi primam dictionem ab omnibus approbari viderem si placebit lector, poteris potius cum Virgilio errare, quàm mecum bene loqui. Martialis: Accipe facundi Culicem.est enim Maronis opus,in quo pastorem mordens Culex interficitur.non autem ibi pro pastore Culex ponitur:vt inerudite Iunianus scribit.super hoc Angelus non tacuit Politianus.nos in nostris dubitationibus plura. Priscianus: Bulimeon pariter.p.l. c.Claudi. Pictonum sanguine Thule.& dicitur etiam Thyle. nam,y,aliquando in,u,mutatur. Nec audiendus est Tortellius,dicens:Tilen,dici à τήλοθεν. idest longe. quod si ita esset,Tele, diceretur. quod nusquam inuenies. Virgilius Georgicorum secũdo: Dulcique vligine læta. Aliqui tamen ambigue reperiri scribunt. Virgilius: Dulichias vexasse rates. Iuuenalis sat. Non vnus serpens,non culeus vnus,seren. Puleiumue potens.u.s.a.l.

Fulica vnde Carmen ex Gellio emaculatum.

Culex Maronianus.

Iuniani error.

Tortellii error.

V,Antecedens, M, longatur: vt iumentum sumo is per,m,simplex: non,summo dicas per, m,duplex. Excipiuntur, Rumex, Rumulus: Rumus,nomen proprium: rumis: idest mamma: vnde irrumo.quod verbum Georgius Merula,à rima,i,in u,mutata dicit. cur id dicat,ipse viderit. fumus,crumena hum⁹,humilis,humerus & si prgit,c,n,vel,t,vt,cu

Sumo simplici,m,scribitur.

Geor. Merula nõ admittitur.

mulus,Numantia,tumulus. hinc tollito,Cume,Cu manus,numen,numus. Iuuenalis. Sed iumenta vocant. l.s.i.e.e.& non deduci a iuuo,vt vult. Sulpitius:sed a iugando,vt Varro,& Marcellus testantur,Nestor scribit.sed & Sulpitius Columellæ,& Lactantii auctoritate nititur. Lucil. Tum spara,tum rumices.p.t.p.& quia dixi,Rumulum,& Rumen,breuiari:scito Rumulum:idest Romulum:& Rumen:idest Remum dictos Ethruscis vocabulis,ab euentu:vt ait Sempronius in Italiæ diuisione:eo quod mammam suggerent lupæ.vnde non immerito,Remus,breuiatur,nomen proprium.Romulus ideo longatur:quia à Roma,non autem a Romulo Roma dicta est: vt ait ille. Et scias etiam Romum quendam regnasse apud Celtas,Manæthone Aegyptio teste.Iuuenal. Quis enim te deficiente crumena.Idem:Quod sedem ponere Cumis Destinet.

Iumentum vnde. Sulpiti⁹ defensus. Nestoris incuria. Aliquorũ error. Romulus. Rumis. Romulus Roma.

V,Super,N,longatione vtitur:vt prunum,iunior. & non venit a iuuene:vt Priscian.testatur:sed (teste Cornut.)a iune.iunis enim.minor iuuene dicitur:vnde iunior:ideo producitur:ex hoc iunix iunicis dicitur.si quidem,Iunices,ætate viridiores vaccæ sunt.Pers. Saty.ii.Iunicum omenta liquescant. Excipito,druna cuniculus,cuneus, cuneatus,tunica. vnde fallitur Maturantius,tantum duo corripi scribens.Iuuenalis.Quo pruna,& coctana vento.Ausonius.Te druna,te sparsis.i.d.r.Martial.Gaudet in effossis habitare cuniculus antris.Ouid.E.c.venit tunica vellata recincta.Ausonius.Cuneati forma theatri.

Priscianum non teneo. Iũior vnde. Iunices. Maturanti⁹ fallitur.

V,Præ,P,breuis est:vt lupercus. Demito,vpilio,bupalus,suparus,vel suparum;Supiter,quauis sit positio: stupa,cupa. Longato etiam si,n,p,r,præeunt: vt nuper,rupes,scrupus,scrupeus,pupilius,pupula. Hinc demito pupugi.scrupulum,stu-

prum,cupreſſus,hæc tria ambigue ponuntur. ſic & pupa,indifferenter poni innuit Plautius Perſii inter- pres:allegans illud Auſonianum: Vincis alumna pu pas. cuius quantus ſit error,in. vi. legito Epogra. vbi de pupa ſit mentio. Iuuenalis. Agili præbere luper- co. Politian. in Nutr. Bupalon,& ſtratum morſu. l. a. Politiano tantum fidei adhibeo,quantum alicui cir- ca ſyllabas:quo nil melius:elegantiusq;,nil ve orna- tius inuenies. Lucanus. Supara nudatos cingunt a. l. Stupa,quia a ſtipando. Lucil. Namq; ratem vacuæ ſu pereminet vndique cupæ. ceſi aliqui duplici,p,ſcri- bunt. Nicolaus Homeri interpres:hunc nanque alle- go,non vt pedamētum,ſed quia conſeruat regulam, quam diximus in. ii. Epogra. ait enim: Aurea mollicu lam pupugit mala fibula veſtem.

Plautus fal litur.

Politianũ i ſyllabis ad- mitto.

V,Super,R,longari optat:vt cura,prurio:Turia: fluuius,apud Claudianum. Demito,Curius: Cures,populi:Turios. n. p. muria,murinus: Turis. n. n. nurus,durauus,ſpurius,furio,furiæ,furioſus, furi- bundus:Durius,fluuius:curulis:Curetes,hoc nomē indifferenter,ſic & Furius. Ticida: Lydia doctorum maxima cura liber. Iuuena. Qui curios ſimulant. e. b. u. Virgil. R. t. q. ſeni,curibuſque ſeueris. Horat. Gran de malum Turius. ſ. q. ſ. c. Idem: Q. p. n. mero,mu- riaque decebit. Martialis. Campis diues Apollo de muris. ſuper qua dictione non tacui Domitius Cald. in calce comment. in Martialem. Sil. vii. Inde tuens Turin,& Buten,& m. & a. Auſon. Concedat geli- do duraui de. m. u. Idem: Quique notas ſpuriis verſibus appoſuit. Iuuenalis. Sellas ſpectare curules. Sil. pri. Pactole tibi,Duriuſque,Taguſque.

V,Præcedens,S,longatur:vt puſio. ſic puſus pu ſa. nam ita dicebant antiqui pro puero,& puel la. ſic muſerda,ſi Pompeio credimus. Excipimus, ſuſurro,ſuſurrus, Suſanna, puſillus la lum; fruſino,

Puſus.
Puſa.

Busiris,hoc nomen est ambiguum.quod non vide-runt Maturantius:& Valla siculus. Iuuena.Pusio,qui noctu.n.l.e.a.t. Virgil.suadebit inire susurro. Claud. Sic.l.d.u.sancta Susanna suas.Iuuena. Aut frabaterię domus,aut frusione paretur.

Maturãtiĩ; & Vallæ in curia.

A. Nonio Marcel. dissentio.

Lutesco.

VT,Post sequente,T,in bisyllabis producitur:vt scruta, Pluto, nuto nutas. Demito, rutum, & rutellum,diminutiuum à quo venit nec à radendo venire crediderim,vt vult Marcellus,sed à ruendo,rutum,dixerim:vel suffragãtibus Pompeio,Varroneque: puto putas, putatum: puta,aduerbium: vti,aduerbium:cutis,frutex,& ab eo venientia:vter, vtra,lutum,pro fimo,vnde litesco. Furius Antias, vt ex Gellio,lib.xviii.cap.xi.nouimus:Sanguine diluitur tellus,caua:terra lutescit:putor putoris:Suthul vrbs:Muthul,flumen ab vno breuiantur.quibus dictionibus:vtitur Salustius in Iugurt.putris,& muto, pro Priapo.hæc duo ambigue.quod debuissent annotare Nestor,& alii. sic ambigue ponito vtrunque. vtraque,vter vtris.ab aliquibus longatur ego vero corriperem,quando vterus breuietur. In plurisyllabis vero breuiatur:vt Mutina,vterus,non autem elongatur:vt vult Francis.Niger, Demitto,mutinum:vt in Priap.legitur:Tutia,riuus: brutius tia tium. luteus, Mutius, futilis, luteolus, lutius, mutuus tua tuum,mutuo,mutio,muteo,mutito.i.mutua ago:vt in Attei Capitonis legitur Commentarii puteo,putidus,putidulus mutuo,verbum:glutin:futilis,futio, tutela vtilis,vtebar, Iuturna, buteo: buteoli,vicus: putreo naturaliter breuiatur contra Sulpitium, non longatur: Rutilius putridus,putresco: gluten,glutinor,glutinum,ambigua sunt. quæ omnia,qui ante me scripsere,non viderunt: strutius,apud Græcos omnino longatur,qui scribitur per ου.Hora.vendentem scruta propello.& est dictio non diffusilis apud

Suthul.

Muthal.

Nestoris in curia.

Francis.Nigri error.

Sulpitio aduersor.

Alii præter miserunt.

Scruta.

latinos, teste Poli. sunt, autem scruta, res viles: & omnia villia scruta possent appellitari vnde scrutarius ria rium. i. vilis. & scrutariam dicimus rem paruipendendam. Ex hoc obiter suboritur Apulei locus Metamorpho. iii. Et aniles cellulas reptantes scrutariam facitis. vbi facere scrutariam, est villa inquirere & nullius pretii. Quod in scholastico suggestu publice multis audientibus plausibiliter enarraui. vbi quid dicat Philippus Beroaldus nec laudo, nec admitto. Ennius. belli victoria nutat. Animaduertas Silii Codices esse emaculandos in primo: Scandit in aduersum per saxa nutantia nixu. carmen nanque procul dubio claudicat. legas tu: Per saxa natantia nixu: vel potius Micantia. Marsus interpres & ipse decipitur, Nutantia, legens, & interpretans. Lucil. Sat. iiii. Frumentarius est modium secum, atque rutellum. putus ta tum, (si Gellio credimus) omnino breuiatur: quia à putando dicitur: & non à valde purum, vt perperam sensit Alphenus Iurisconsultus. legito noctes atticas, lib. vi. ca. v. Vnde eorum penitus non admittenda opinio est, qui legunt illud Iuuenalis Saty. x. Pauca licet portes argenti vascula puti: idest puri, non aduertens claudicantem versum. ideo legendum est: Vascula puri, vt vbique legitur. Iuuenal. Compositique luto nullos. h. p. Et non te moueat illud eiusdem Poetæ orat. vi. Dum redit, & terram luto ferit intestino. carmen autem est mendosum: quod instaurabis ita: Dum rediit, terramque luto ferit intestino. Stat. Sil. iiii. Deterges sterilis soli putorem. quáquam puteo (vt diximus) longatur. Virg. Cauas vteri & tentare latebras. hic aduerte: quia in, vteri, dictionem incidimus apud Gell. lib. iii. capi. iii. legi carmen Plauti mendosum. carmen hoc est esurientis Parasiti: Nam me puero vetus erat solarium. vbi non legendum, vetus: sed vter⁹, vel posito pignore disputauerim quod

Scrutarius. Apulei locus.

Philippum Beroal. nō admitto.

Sylius emaculatus.

Marsus fallitur.

Putus ta tū

Alpheni iurisc. error.

Iuuenalis defensus.

Aliquorū error.

Iuuenal. emaculatus.

Ex Gellio Plauti loc⁹

ſententiæ nimirum congruit. Stat. Sil. Brutia ſicanium circunſpicit ora Pelorum. Virgil. Mollia luteola pingit. u. c. ex hoc miror Iuuenal. Saty. x. Incude, & loteo, Vulcano ad. r. m. dixiſſe, niſi fiat ſinæreſis. Ouid. Et mutua vulnera ſenſit. Riſu quatior, cum ſyllabographus Valla ſiculus de ſyllabis præcipiat. & errauerit in hoc ſapphico: Iura permittunt mutuo naturæ: vbi quoque perperam in, Naturæ, primam corripuit. Perſi. Men mutire nephas. Horati. Putet aper, rhombuſque r. licet putor breuietur, vt vidimus. Iuuenalis: Quales tūc epulas ipſum glutiſſe putemus. Horatius. Effutire leues. l. i. t. u. Ouidius Circa iuturnæ compoſuere lacus. Ouidius in Phili. Buteo bubit aquis. Idem: Puteleoſque ſinus.

Iuuenalem miror.

Vallæ ſiculi error duplex.

V, Ante, V, breuiatur: vt fluuius, pluuia. Demito, vua, vuidus. Et ſic tandem, diuino annuente numine, hanc tertiam perfecimus Epographiam. Phineus detrahat quantum velit, non poterit quin quarta, exeat. Exi quarta placebis ſcio iam te omnes expoſcunt tyrunculi. Hæc eſt intende lector.

IO. FRANCISCI QVINTIANI Stoæ Poetæ Laureati de ſyllabarum quantitate Epographia Quarta.

PROOEMIVM.

COCITARAM humaniſſimi literarum cultores, ac Apolineæ ſectatores Academiæ, auſpiciis noſtris vmbilicum apponere: & abſque latratorum nihil. pendenda rabie, ac ſine lauernarum obtuſis aculeis coronydem attingere. Sed præter opinionem noſtram aliqui non defuerunt nugiuenduli: qui ſtimulante liuore, lancinantique cordolio exciti in tenebris exputant, me.ſ.in hoc ſcribendi negocio inſudare: vt cæteris antiſtare videar: conſuetum rati aliquos doctoribus reclamare: vt nomen adipiſcantur famigeratius. Proh ſupremum nephas? quid diſſeminant? quid implanãt? quid leuiora floccis diſpergunt? hoc exantlauerim: vt aliorum refutem ſententias, & apud omnes ſim pauiſibilior? id non me (vt in operis dixi Veſtibulo) impellit, nõ ſtimulat. Quis enim eſt tam inſanus, & merace indigens anticyræ: qui doctis detrahendo ſe doctum appellitari perſuadeat? Sciant velim hi alieni nominis turbatores, alienarum Vigiliarum hamiotæ, enotaſſe hoc, noſtrum fuiſſe inſtitutum eruditorum enotaſſe labeculas: non vt eorum candidum offuſcarem ingenium: ſed vt eorum deuio itinere in camœnali penario veritatis excuſſor fierem: quod legentes proculdubio aſſeuerabunt. Inuidia, vt oblatrent, cogit. Parco. Non eis parcunt ta-

men intercutanei, & medulitus circunfusi susp ir tus, & intima tormenta: quæ cæteri patiuntur inuidi. in surgant gaudeo, dispereant lætor. Nam (vt ait Ingeniosus Naso) Summa petit liuor. Si eisdem dioboiaris, ac sellularius Iuuenil, abessent inuidi: sed quia (citra iactantiam) inter literarum milites annumeror, & feliciter audeam, non possunt quin spumosi detrahant singultibus. Taceant precor: & quam iam recto lumine rimentur Epographiam in qua, quo ad multiiugam obseruationem, & ad multiplicem frugem prioribus, non tantum conferenda sed & præponenda, viderint annotamenta & Primo: quot modis mediæ cognoscantur videamus syllabæ.

Summa petit liuor.

ℭ Quot modis mediæ cognoscuntur syllabæ. Cap. Primum.

Modi quot mediarum cognoscendarum.

MEdiarum syllabarũ quantitatem oẽs sex cognosci modis edocent. nos septem enarrabimus. Exemplo. s. positione. Accentu, Vocali ante aliã, Regula Diphthõgo, & simplici, aut duplici similium literarum coniunctione. Exemplo: vt si quãta sint mediæ in Matutinus, ignores, Ouidii cognosces exemplo: Perfidaq; & radiis iuga subdita matutinis. Positione: vt si sequantur duæ vocalem consonantes, tũc illa vocalis longatur vt lapillus: nisi muta sequatur cum liqda: qa tũc ambigua est. vide latius in prima Epo. Accẽtu q triplex est. Correptus: q Grauis dicitur, quoties penult. dictiõis corripitur: vt dñs. pductus. quẽ acutũ noiamus, cum penultima longatur vt natura. Et scitu dignũ est (teste Seruio) cum in verbis, i, breuis profertur, & cum illud, i, in medio in e, cõuertitur: illud, e, breuiari: vt legerẽ, legero: nisi ab m, vel, b, & t, excipiatur: vt legebam, legetis. De circumflexo latius in nostro de accentu Opusculo dicemus. Vocali ante aliam: quia in latinis dictionibus

Accentus tres. Grauius correptus. Acutus pductus. I, in, e, versum breuiatur. Regula pulchra.

corripitur: vt pretiũ, studium: vt in secunda vidimus & quę demũ oporteat. Hic non ab re fuerit denotare Francisci Maturantii errorem alioqui eruditissi. dicentis in, Nemea, penultimã mõ longari, mõ breuiari: vt in platea: qui cũ aliquibus nitatur exẽpli, sponte ascia sua crus illidit propriũ, illius exẽpla pono. Lucanus: Nemæi pectora monstri. Marti. Non Maratho taurũ Nemeæ frondosa leonen. Cogitat. n. apud Lucanum legi, Nemei, dictione trisyllaba cum legatur, Nemæi quadrisyllaba: quia adiectiuũ ẽ à Nemea. Illud vero Martialis substantiuũ est, vbi ẽt fallitur Pylades, ideo Nemea faciet Nemeæus. Vnde quid Christophorus Landinus in simili dicat errore, scribendũ existimaui. ait ille in v. Aenei. Cõment. Tegea, penul. correpta, vrbs est. à Tegea Tegæus Tegeũ, deriuatiuum est, & penultima producitur, quia diphthongum habet: vt Nemæa, a qua est Nemæus, Nemæa Nemæũ. respice Lãdine: qđ ais cõfundis: cõfusa, perturbas. si verũ qđ dicis: ergo Tegea & Nemea substantiua, & Tegæus, Nemæus adiectiua, indifferenti poneretur prima syllaba audi, nec te pigeat: a tegea & Nemea veniunt: tegeus, Nemæus, quadrisyllabæ: & non (vt putas) trisyllabæ dictione: quapropter te artis expertẽ metricæ (si enĩ te cognoui: cũ ẽt in Horatii cõment. super primo carmine in fine Odes. xxx. falsum adducis carmẽ) ꝓculdubio crediderĩ: vbi & si Seruiũ, & ĩ primo Geor. intellexisse cũ Maturantio in errorẽ decidisses nũq̃. Regula cognoscunt: vt in. ii. tertia, & ĩ ista Epo. Diphthõgo lõgãtur: vt Comœdia: tñ aliqñ sed raro sequẽte vocali breuiãtur: vt trõphea. Simplici, aut duplici similiũ literarũ cõiũctione: vt cibele: cibelle: parnasius. parnassius: Marcellianus: marcelian⁹: Porsena, porsenna.

Maturãtii error.

Lucanus a vitio defensus.

Nemea.
Nemeæus
Pyladis error.
Landini error.

Tegea.
Tegæus.

Landinus. artis expers metricæ.

¶ De, A, in mediis syllabis. Ca. ii.

A Ante, B, corripimus: vt Arabus: Calabria, ambigue ponitur. Demito primę coniugationis

Amabo aduerbiũ. Prisciãi regula. præterita,& futura vt amabã,amabo:Barabas: amabo,aduerbium:vocabulum: Atabulus,ventus:nomina in bundus:vt amabundus,teste in.ii. Prisciano, dicente:In bundus,si à prima coniugatione, longatur nomina ab aliis breuiantur coniugationibus. longato item nomina in bulũ: vt tintinabulum in bilis: vt amabilis:præter instabilis,inhabilis, & circundabilis. Virg.vii.Hyrcanisue. Arabisque parant. vnde constat Vallam Siculum errasse longari dicentem ... cal

Vallæ error. coryporum, chalcographorum ue euenerit causa. Mart.viii.Dic verum mihi Marce,dic amabo. Sedu. Tunc elegere Baraban sic & Iuuenc.iii. P.d.p.legique Baraban.Marullus tamen inter Neotericos gêmina dixit in fine Pentametri: Mulciber es Barbba. Horati.quæ sunt in honore vocabula si volet vsus. Idem in ser. Ostentare mihi quos torret Atabulus

Iuue. loc⁹ Dodoneæ pelues. e.q.Iuuena.Tot pariter pelues,& tintinabula dicas. vbi alludit omnino ad Dodoneas pelues,quas fuisse circa iouis templi parietes superius diximus:vt si quis vnam,vel leui tactu,contigeret,protinus omnes tinnitum redderent:vnde in loquaces prouerbium esse ostendimus & sic non immerito satyricus loquacem mulierem taxans,peluibus comparuit:vt late in annotationibus diximus.

A, Præcedens.C,breuis est:vt abacus: Trinacria, ambiguum est. Demas,Iachus. & non mirum est:quia(teste Eustachio)vnum,c,metri gratia interpositum est,omnino longato,pistaciũ,mustaciũ, solo pachium,nouacula,opaco opacas.Pedíacia n.poema cus cloaca,syracusæ,syracusius,meracus, pastinaca, portulaca tomacula,benacus,Phæacus,Pheacius.longato ét in acus adiectiua:vt opacus,farracũ,adiectiua in culus:vt vernaculus,i cula:vt fornacula.in aceus:vt betaceus,mastaceus,in cundus:vt iracundus in culũ: vt ientaculum,vmbraculum. super hoc non desunt

qui Omnibonum lancinent: q dixerit,a,ante culum, in omnibus longari ; cum Virgili,dixerit in,v,cumq; gubernaculo liquidas proiecit in vndas. reuera aberrasset Omnibonus,si ita legeretur. nam fit syncopa. legitur namq, gubernaculo,quadrisyllabum.sic etiam defendetur Ant,Nebris.dicens, gubernaculum, longari.hoc facit:vt apud Propert.spectaclum,non spectaculum legas.in.vi.aspice:vbi de ambiguis fit mentio. Producito etiam nomina in acis genitiuum reddentia:vt mendacis,loquacis,& ab his venientia ; vt mendacium,fallacia. Hinc tollito,smilacis candacis, dropacis,styracis,athacis,atracis,Pharnacis;siphacis hoc nomen ambigue. Pallad xiiii,subeunt pistacia ramos,Iuuenal. Cænam & mustacia perdas. Catul.Dii magni solopachium disertum:tamen legas,solopichium,vt multi faciũt dicitur autem ab ὅλος totus:& πάχυς non πάχις, brachium, Aliqui etiam contendunt,solopugium,legi : vt Hermol.cast.viii.ca.xxix. Tamen,non annuente syllabarum mensu,decipi crediderim. Mart.Cum tuta nouacula theca. Horat. Fragilis pediacia f.q.Stat.syl.ii. Reditus emacus Vlyssis. Macer : Et pastinacæ virtus.i,f.t, Stat.syl.primo.Et mastaceus,& latente palma.Mac. A.g.quæ portulaca latine,Iuuen, Diuina tomacula porci. Idem: Tardi farraca Bootæ.Ouid iiii. Metamor. Et.c.i,p.versum cum smilace flores.vbi,smilace,'est trisyllaba.& non similace,quadrisyllaba legendum est contra Tortellium,Nestoremque. Auson.L.q.c.leuas tibi Dropace causa est. Seren. Aut styracen tornes a.d.u.a. Stat. pri.The. Atracia rubet arte labor. Lucan.ii,Nec Pharnacis arma relinquas.

Omnibonus defenditur

Anto.Nebris. defenditur.

Catul. locus.

Solopichium.

Aliqui decipiuntur.

Tortellii, & Nestoris error,

AD,Super,ID,cicada producit, Alia corripiunt; vt cycladis. quod dicat Sulpitius,Academiam, in secunda longari apud Callimachum nostri temporis vatem egregium non teneas.nam semper breuia

Sulpiti⁹ nõ admittitur

Calimachũ miror

tur: quod Callimachus ille non difficeretur: quamquam ipſe longauerit quem id feciſſe miror. Iuuena. S.q.p.p.cui vix in Cyclada mitti vbi Georgius Valla neſcio quid puerile, & inſantiſſimum ſcribit.putat enim legi, Ciclade.eadem, ablatiuus, & Troades, ambigue ponito,

Georgii Valle error.

A, Ante, F, breuis eſt: vt colaphus. Iuuenal. Nos colaphum incutimus l.c.ſ.

A, Ante, G, productione gaudet: vt ſuffragor & ab eo ſuffragium: indago, nomen, & verbum: andrago ſecundum aliquos, longatur: quos cum breuiari contendã, minime ſequor. Excipe à phagus cõpoſita, & à vagus: vt lotophagus noctiuagus & quę à græco: vt Ampſagoras, Pythagoras, Anaxagoras: Maſſagetæ. anaglypha, atagena, phenagore, Synagoga, aſtiages, mandragora, in dagus ga gum, naufragus, & ſimilia. compoſita a frãgo ſecundum aliquos: vt lubrifagium, ſuffragium, crurifagium coxifragium, lalage, pantagia. & nomina ſecundæ inflexionis: vt aſparagus: pędagogus, contra Sulpitium, longari dicentem: Paphlagones, vertagus, onager, podager, aruiragus: agragas, hoc nomẽ indifferens: quod alii nõ videre, ſic podagra, & chiragra. Ouid. Tu ſuffragare rogatos. Idem. ii. Pon. Grata quidem ſunt hæc animo ſuffragia noſtro Mart. Ionicarum guſtus atagenarum. in quo ſcazonte, tage, iambus eſt. Priſc. Poſtquã Phœnagoren. Hermonaſſaque u. Sedul. Diſcedat ſynagoga ſuo f.c. Ouid. Met. v. Dum ſtupet. aſtiages n.t.e. Mart. Capel. G. m. g. quodque indaga veri. Ouid. Naufraga pupis aqua. ita obiter, vt Virgilii emendes carmen in. iii. admonuerim. C.q.a. & naufragium Scylaceum: legas tu, nauifragum. Et non mireris ſcylaceum, breuietur: cum (ſi Seruio credimus) à ſcylla deueniat. quoniam multa id genus in ſuperioribus recenſuimus. & quia diximus, a frango compoſita,

Sulpitii error.
Aliorum incuria.
Virgilius emaculat⁹

breuiari, referam carmen, cui alii innituntur. Ouid. Quid nisi suffragium nimbos vitantibus essem. Idest in opere, cui titulus est de Nuce: quod falso tribuitur Ouidio. An id recipias lector paruifacio. Ouid. Fast. iiii. Megareaque. Pantagiamque. Mart. Crinitae Line pedagoge turbae. Interpres Stra. xii. Paphlagonesque fero c d. a p. Mart. Venatur Vertagus acer. Idem: Dum tener est onager f. q. l. m. Claud. A. n. p. stare putat podager. Iuuen. Et de temone Britanno Excidet aruiragus. Sil. xii. In bella Hamplagoras Tyrios, r. u.

A, Ante, L, breuiationem capit: vt tantalus: abesalom: quod cum, m, in fine Nestor, non (vt aliqui) absalon, trisyllabum legit. quod nomen longat Sulpitius: cui adhaerebo, si exemplis comprobet. Demito, sardanapalus, sandalia, Omphale stymphalus, Cephalonia, Cephalones, Caramal⁹, apud sidoniũ: aqualiculus, ex halo las. noia propria, & adiectiua in nominatiuo in alis terminantia, & in ale: vt Martialis, ambaruale, trabalis, penetralis. heteroclita in alia: vt magalia, mapalia. obliquo à nominibus in al neutris v animalis. si vero aliter, breuiantur: vt astrubalis, Hannibalis. tũ (vt habemus apud Gelium libr. iiii. cap. vii. Probus ille haec noia in al barbara, in obliqs ita proferebat: in penultima haberent accentum. Ennius: Qui propter Annibalis copias cõsiderant, est autẽ tetrametrum carmẽ iãbicum Brachicatalecticũ: in quo niba, iãbicus est, vltimã lõgam cõtinẽs non autem spõdeus est: vt vitiose dixit Anto. Nebrissensis. sed alias latius dicemus Pharsalia hoc nomen ambiguum & atalante, italia, stimphalides, coralium: quę omnia non videre qui ante me scripserunt. vnus tamen Aldus dixit, stymphalidas: tantum longari, cui ne haereas. in. vi legito Epograph. Ouid. in ibin: Quem finẽ vitae sardana Aldus habet. Virg in obitu

Abesalom nõ absalõ.

Aliquorũ error.

Sulpitio nõ haereo

Hanibalis penul. longa.

Antonii Nebris. error.

Aliorum incuria.

Aldo non haereo.

Mecœn. quod opus Cornelio tribuitur: A, t. etiam sandalia talos. Proper. iii. Omphale in tautum. f. p. h. Ouidi. Meta. ix. Vestrum stymphalides vndæ. Seneca in Troa. Gressus nephandos Dux Cæphalonum admonet. vbi, Cepha. Iambus est, vltima gaudés longa. Pers. Pinguis aqualiculus p. s. e. Virgiliu:. Aeternumque aditis effert penetralibus ignem. Hic non absonum erit a Iano dissentire Parrhasio, scribente, æternum ignem, dici propter penates. ego vero de Vesta intellegendum existimo. Et ne ariolari videar, legito Ouid. vlti. Metamor. Obuia turba ruit quæq; ignes Troica seruat vesta tuos. sed latius in dubitationibus diximus.

Virgilii locus.

A Parrhasio dissentio.

A, Ante, M, breuis est: vt calamus. Demitto, syridame, tymama, examino, contamino, dictamus. nomina in mentum: vt armamentum in men; vt examen. nomina barbara ad latinā declinationem venientia: vt Adamus, Abrahamus. verba primę coniugationis in præsenti, & præterito indicatiui: vt amamus, amabamus: nisi in compositis à, damus, duntaxat in præsenti: vt circundamus. producito etiam omnia verba cuiuscunque coniugationis in quolibet modo propter crementum: vt doceamus, audiebamus. Horat. Tu ne syridame, aut, d. aut. f. a. Martia. primo; Vilis contaminat vnco. Virgi. Dictamum genitrix. d. c. a. i. Iuuena. Quicquid habent telorum armamentaria cœli, vnde nescio qua ratione motus Aratus, dixerit. ii. Calciamenta pedum dignus. n. f. i. nisi forte fiat syncresis. Pulchra regula de nominibus in mentū inferius est: vbi de, u, ante, m, fiet mentio. Claudia. in Rap. Pro. I. c. credas examina fundi. vbi interpres Ianus perperam interpretatur: putat nanque fundi genitiui esse casus, cum sit infinitiuus à fundor funderis.

Arat⁹ qua rōne mot⁹ ignoro.

Iano Parrha, reclamo.

Claudiani locus.

A, Ante, N, corripitur: vt balanus, Emanuel, Taprobane, extraneus: vt in Priap. legitur: tn̄ apud

aliquos inuenio longari. Demantur, vomanus, Aliphanus, Meuania, alanus, Patalane, Carmanus; Elanus, carmanis, Dianas, Diana, Pęnites, Amanum, Afranius, Bianor, & similia: vt Alcanor, euanesco, euanui, Volanerius, Mesana, Tigranes, aranea, araneolus, Lucania, Lemanus, Garganus, Aquitanus, Aquitania, Vulcanus, miscellanea, gauranum. nomina in anus pręcedente, i, litera. vt Quintianus, oppianus. producito item deriuata: vt montanus lupanar, Bacchanalia, gentilia: vt Romanus, Brixianus. adiectiua tertiæ declinationis. vt inanis. secundæ: vt paganus. excipito ea, quæ à breuibus veniunt: vt Dardanius, quia à Dardano longato quoq; obliquos à nominibus in an Græcis; vt Titanis. Cyane, & sicanus ambigua sunt hæc duo: sic & Cyaneæ: quod alii non viderunt. Auso. Florum spirat odor balani. c.m.h.t. sic errorem Alexandri noscas longari præcipientis: immo breuiatur & deriuatiuum. Pers. T.q. maxillis balanatum gausape pectis, Prudent. in Apoth. Edidit Emanuelque meum. c.f. Ouid. i. Pont. Aut vbi Taprobanem Indica tingit aqua. Sil. viii. Statque humectata meuano. Idem. xii. Hinc Alifanus Iaccho. Stat. sil. primo: Vacuet Meuania valles. Priscianus. Et martia pectora alani. Idem: D.c. Patalane cingitur vnda nõ desunt, qui & Patalene, legunt: Idem Carmini solis ab ortu. Idem. si post carmanida sumam. Idem: Dianas fons est. ç.c.u. Idem: Quam Pænitem perhibent. Lucanus. Populus non cultor Amani. Idem. iiii. Castris Afranius istis. Horatius. Scura Volanerius post quam illi. Silu. xiiii. incumbens Mesana freto. Lucanus. Tygranemque meum. Virgil. vt quoque araneoli. quæ dictio subiicit mendum essem sidonii Codicibus, vbi ait: Archneola micat proprias conferre labo rat lege tua: Splendet arachneola, & proprias c.l. & coniunctione addita. quod Pius nõ animaduertit Ba

Aliorũ incuria.

Alexandri error.

Sidonius emaculat⁹

Bapt. Pius nõ animaduertit.

prista, aliоqui sedulitatis accerrimæ. Luca. Sic iuncta lemano. Idem. v. Exit Garganus in vndas. Auso. Inter Aquitanas gentes. Iuuena. Veniunt ad miscellanea ludi Mar. viii. Gaurana, & Cosmi t.m.a. Quintianus, & oppianus, apud Martialem longantur. Licet Politianus dixerit Oppianus, diuesque auro. Ex hoc Quintianus apud me breuiatur sæpius. Et quia in nomen nostrum incidi, quare inditum fuerit explicabo. Nam dum olim adulescens ipse in Musarum penario, & Camœnalibus incumberem vigiliis (ita dante omnium rerum opifice) cæteris antistare viderer, multi nõ spernendæ eruditioni iuuenes synchroni meam lubenti limam animo subibant: vt pote quẽ suorum assertorem carminum dicerent: & vt alluderent ad illud Martialis dictum, me Quintianum appellitarunt: quod nomen seruans augebo, & si primos eiusdem nominis nõ excellere opera nostra demonstrabunt: tamen illos me suum retinere nomen non pœnitebit. Fuere autem ante me plures Quintiani: quo nec ifeux poterit iure annorũ seris: quos semper venerabitur posteritas. Vnus fuit ille, quem Martialis assertorum suorum facit carminum. Alius fuit Afranius Quintianus Pisonianæ con urationis conscius, vt ait Tacitus: quãquam falso in Codicibus legatur, Quintilianus. Alius Põpei Quintiani mortem, lib. Epi. vii. deflet Plinius Quintianum proconsulem, & Quintianum C. puteum in quibusdam reperi epistolis, quæ perperam Quinto tribuuntur Curtio: quarum stilum non approbo, nedum suspicio hoc si quis rimatur, nostræ proculdubio adhærebit opinioni. Alium prom pti, atque audacis animi Quintianum nominat Herodianus historiograph⁹. Alium Ap. Quintianum sibi amicũ in prima apolo. notat Apu eius, in Aliũ Quintianus Neronẽ scripsisse Satyram retulit Cornelius, Quintiano alii Sido-

Quintianus quare cognomẽ meum.

Quintiani ante me plures.

Cor. Tacitus emaculatus.

Curtii nõ sunt q̃ tribuuntur. Epist.

nius æternitatem condonauit. ab alio Quintiano Agatha virgo erumnas passa est: quem merito dedisse pœnas autumo. Alius Quiutian⁹martyr fuit: vt in sanctorum habemus Catalogo. Qultiani alius meminit Imperator Antonius Codice de inofficioso testamento. Alium Quintianum nominat Epitaphium quoddam Romæ in diuæ templo Crucis copiam fecit Andreas alzatus Mediolanensis vtranque linguam eruditus, antiquitatum omnium fidissimus interpres, quod hoc est. Andreas Alzatus.

ATTIAE QVINTAE TATTIVS PLEGON CONIVGI OPTIMAE, ET TATTIVS. T.F. PAL. QVINTIANVS ROMA PARENTIBVS INDVLGENTISSIMIS.

Alium nominat marmor quoddam Mediolani in Diui templo Nazarii, in Porta Romana, in Propyleo, quod hoc est.

L. VERGINIVS. L. F. O. V. F. ATTILIANVS. VI. VIR SIBI ET L. VERGINIO MESSORI PATRI, ET VERVETLAE Q. F. ATTILIAE MATRI. M. DIDIO MARCELLO L. VERGINIO. QVINTIANO FRATRIB. VIRGINIAE, SEMPHRONIAE, QVINTIAE SORORIB. SENTIALAE, ET PAVLINAE VXORIB. ET CONGIO GILONI LIBERTIS. AED. M. VICT. PRO CIRCO AEMIL.

¶Dii faxint: vt idoneum viuam æuum (nam & ipse sum φιλόβιος.i. vitæ cupidus) nec ego ipse inter seculi oblitescam tenebras: qui tertio & vigesimo ætatis anno publico legendi &. xxiiii. Laureæ donatus sum munere. Hæc annotasse volui: vt nulla ex parte hoc opus tibi lector displiceat. Philobius

A, Super, P, breuis eſt: vt ſandapila: ſatrapa, apud Sidonium. Demito, Iſapis, Iapis, Iapix, Iapygia, Iapidia, Neapolis, Meſapus, ſynapis, Cynapes, ſerapion, Anapis Priapus, licet aliqui poſitionem faciant: Terapneus, & ſerapis, hæc duo ambigue. Lucanus. ii. Et iunctus iſapis iſauro. non autem, ſapis, vt inerudite omnes legunt: Ex hoc liquet iam. Boccatium erraſſe, lib. de fluminibus, ſapis, ſcribẽtem. emaculabis ideo Plinium lib. iii, cap. xiiii. vbi ait: Ab eo ſapis: cum legendum ſit: Ab eo iſapis. latius aſpicito Abſtemium lib. ii. Virgi xii. Ante alios dilectus iapis. Horat. Præter iapyga. Virg, iii. Georgi. Caſtella in tumulis, & iapidis arua timauit: vbi, iapygis, aliqui: alii, lapidis, perperam legunt. Stat. ſyl. iiii. ſecreta Neapolis aras. Columel. xi. S. q. ſ. fletum factura ſinapis. Ouid. iii. Pont. & volués ſaxa Cynapes. Idem. ii. Pont. Quique ſuis Cyanem miſcet Anapis aquis. ſed quia diximus, Terapneus, poni ambigue: nõ ab re fore duxi, ſi Aliquorum taxem contumaciam, dicentum ſcribendum eſſe, teramnenm, per, m, non per, p, iraſcor profecto, cum neſciẽtes minus curent ego per, p, ſcribendum aſſeuero, cum aliquando breuietur propter p, quæ litera eſt muta ſequente, n, aliquando liquida, an velint hi, m, inter mutas connumerari? quos potius inter literarum oſtes annumerauerim.

Iſapis.
Luca. emaculatus.
Boccatii error.
Plinius emaculatus
Virgilii locus.
Aliquorũ opinio falſa.
Terapne⁹.

A, Ante, Q, breuiationi iungitur: vt tanaquil. Excipito in ablatiuo compoſita: vt vtraque, nequaquam. Claud. Præſcia fatorum tanaquil rediens. q. p. u. hanc regulam aliqui omiſere.

Aliquorũ defectus.

A, Ante, R, corripitur: vt icarus, icarius, Demito tatarus, apud Claudian. Aaron, angario, Byzares Caluaria, piſcis, & mõs: vbi Chriſtus omnium rerum parens crucifixus eſt: prognariter apud Enniũ ſexto: vt pro Romano populo prognariter armis. Zodoara, Margaritum, Margarita, paranea, Balea

tes, Caphareus, Megarus, phalarica, thiara, mortarium. deriuata: vt scholaris, apollinaris, auarus in rius tia rium: vt sextarius aquarium, vicarius temerarius, statataria, carnalium, multtarium, diarium. nomina in are: vt cocleare denominatiua: vt auxiliare. verba in are, & ari: vt amare, dominari: nisi veniant, à do, vel datis: vt circũdare, pessundari. Et quia in arius dixim⁹ produci, excipito, tenarius, quia à breui. breuiato obliquos: vt Cæsaris, demuntus calcaris torcularis.

Hic lector aduerte in hac regula advnguem non posse cognosci syllabas: vt exemplis. Ideo si omnia nõ comprehendero, mihi non detrahes. difficile enim est (vt Probus ait) syllabas ratione artis cognoscere. quicquid tamen potui ennotasse me haud negaueris. Ouid. Dictus es Ismaris iste per agmen equis. vbi multi dubitant, cur, penelope timeat, cũ victor Vlysses ierit per agmen Græcarum ismariis equis, cum lætari oporteret lector Quintianũ audi: timebat enĩ ne Vlyssem interficerent Græci sub specie Rhæsi: qa equos habebat, quos abstulerat hostibus, inscijs omnibus, præter Diomedem. Hoc dixi: vt grammatistas admoneam, qui illud non tam intelligunt, quàm intelligere minus curent. Idem: Mc patericarius u.d.l. cuius dictionis, cum recordor, error succurrit Tortelli, iuniamque, dicentium, icarium patrem fuisse Erigones. auctorem proferant. Icarum fuisse auctores proferam. quam opinionem tenuimus in Distichis in Ouidium: Sum quod & Icarus est: sum quod & Erigone. Prudent. in Psych. summus nam fertur Aaron. Arat. li. Pia iussa canunt, angariat inquit. Priscia. in Perth. Byzares primi iuxta quos terra Vechirum. vbi falso, Bizeres, legitur. nam Dionisyus ait βυζαρές τε πρῶτα καὶ ἀγχόθι φῦλα βεχείρων. Ennius: Polyppus Corcyræ Caluaria pinguia carne. super monte Caluaria exemplum non est nisi apud nos Intra

Syllabæ exemplo melius, quam rta.

Ouidii locus.

Tortelli, & Iuniani error.

Priscianus emaculatus.

Caluaria.

Calua.

Euangelii locus.

gœ.de Christo. & scias dictum esse montem Caluariæ illum: quia ibi multæ caluariæ, i. mortuorum capita viderentur. nam in eo loco omnes malefactores trucidabant. Proh dedecus, ingens dedecus: mundi, ac cœlorum Opificem sic turpi in loco Cruci suffigi? nepharia gens, infida, propudiosa; an idoneum mortis inuenisti locum? Heu heu humanissime lector, dum lachrymas tergo, tu exempla lege: ac interim tuos studendo saties appetitus. Mac. A sumptis Zodoaram obstare venenis. Prudent. in Psych. Margaritum ingens opibus, & viribus arte de qua dictione inferius, vbi de, i, añ, t, fiet mentio. Mart. v. Cum panare olis t.d. Ouid. in Meta. Quantum balearica plumbum. Idem. Trist. Q.a. declasse Capharea fugit Priscia. Rapidusque Megarus. Luca. vi. vibrata phalarica neruis, alia per se notissima sunt Denarius, ambigue ponitur. Et quia sic siccis nõ abeũdum est pedibus, talaria, sub hac esse regula nulli dubiũ est. Ergo Auson. emaculabimus. est autem carmen sic: Iam nũc per auras Perses talaribus. tu legito, Perseos. de quo Ouid. v. Meta. v. vel legatur, Persei.

Ausonius emaculatus

A, Præcedens, S, breuis est: vt cerasus, parasitus, gymnasium. Demito, Gimnasiæ, insulæ: amasis deriuata: vt agaso occasio, omasum, colocasium: viribasius. n. p. amasius amasia, meo iudicio etiã elungambis: Paranassus, per duo. ss. scribitur secũdũ aliquos: quod alii negant. a cuius deriuato vnum, s. Martia. Capel. Amouit, &, a, ante, s, curtauit in Parnasius. Nemesian. Aegl. pri. Accipe quæ sup hæc cerasus, quam cernis a. a. Iuuena. Gymnasia, atque audi s.m.a, ex quo non possum non mirari Vnum alioquĩ diuinum, cum ait. Hic honos gymnasia nobis. Luca. ix. tumulis euulsus amasis: Iuuena. Sat. xv. Rapienda occasio cunctis. Mart. viii. Crescunt colocasia Phœbo. Sil. viii. S. n. s. desit, Viribasius armat. Mart. Ca-

Parnassus. Vnum miror.

pel. Consua Parnasio c.f.&c. quod alii producunt, vt Marcellianus à Marcello, Scylaceum à scylla. in quibus demitur consonas: vt sæpius diximus.

A, Sequente, T. breuiatur. vt affatim, tamen ambiguum inuenio: quod ante me cæteri non viderunt. Demito, Egates: Viriatus n.p. Argathonius, Leucata, grabatū, Gagates, theutates, lupatum erycates, tyridates, trebatius Aratur n.p. cytiatus, phanaticus, pirrata, obstraturus, gregatim, tifata, teate, certatim. denominatiua, & participia, & verbalia in pina tie: vt armatus, barbatus: nisi à datus, vt circundatus. pducito ēt deriuata à primitiuis longis: vt pfatus, pfatio, creatura: qđ tñ breuiabit Sidon. Materiā cūctis creaturis aera credēs. longātur etiam verba in atis: vt doceatis, legatis, doleati, audiatis: nisi à do cōposita in pñti. similiter obliquos à noibus in as: vt pietatis præter anas anatis, contra Sulpi. pducantur itē in tes noia: vt Achates. demantur hinc a bates, & crates, cōposita: vt Eurybates, socrates, lapates, pelates, zelates, antiphates: Socrates, tñ, & sociati⁹, hęc duo ambigua sunt: qđ alii nō viderūt. Hic etiam difficile oia cōtinere: vt nil sit difficilius ideo melius exēplis, quàm rēa cognosces: tñ hęc a Maturantio, Valla Siculo, & Nebrissensi nō excipiuntur. pduc etiam nomina in tium: vt palatium, solatium, Nabatheus, ambigue: qđ alii omiserūt pri. Sil. Flore virens auet egates abolere p. Idē. x. Cū viriatus agēs telis r.i. Idē Argathoniacos armat Carteia nepotes: quāquam, argatonium, alii scribunt sed ex Strabone hæc dicit Hermolaus Barbarus. Idē. xv. Leucatę, & Phœbi u.c.a. t. Virg Vili demissa grabato. Priscia. Nigro splēdore gagates Luca. pri. Theutates, horrēsq. feris. Virgi. x. Lycaoniūq; ericatē. Hora. deduci posse trebati. Sta. vii. spes ne obstatura Pelasgis, Idē. viii. totidēq, grega

Aliorum incuria.

Sulp. errat

Alii nō viderunt.

Difficile in hoc.

Aliqui nō excipiunt.

Carteia omiserunt.

tim. Idem Syluarum. iiii. Procul ista fuit tifata teate. Marti. iii. Quæsta est præfatio fauces. Ruf. Fest. La tipedemque anatem c.e.p. Ouid. Aliquem solatia mortis honorem. alia patent exempla.

A Ante, V, longatur: vt ignauia. Deme ab auo composita: vt abauus, proauus, Pataulum, Du rauus: Batauus, hoc nomen indifferens est. Probus: Quæ vitæ ignauia fertur. vnde Mancinellus errauit eo in versu, dicens: Ignauiam pertesus ait: quem ali qui excusant: quod recitet Suetonii verba. esto omnino hic aliquando in arte metrica dilapsus est, & infeliciter præsertim Ode. xii. lib. iii. Horatii. Tu ipse aspicito: videbis eum allucinati. Virg. Hic tamen ille vrbem pataui sedes q. l. Auson. Gelido dutaui de monte volutus.

Mancinelli error. Mancinellus lapsitat

CDe, E, in mediis syllabis. Cap. iii.

E, Ante, B, producimus: vt Chorebus. Demuntur, helleborus, herebus terebullum, cerebellum Cereber, Theleboæ, archebulus, Atrebates, terebynthus, esebon. & nomina in bundus: vt gemebundus, si Prisciano credimus, cuius tiam, vbi de, a, an, b, dixi mus, apposui: tenebre, latebræ, salebræ, mulcebris, funebris, illicebræ: muliebris, terebro, cerebrum, & alia similia naturaliter breuia: quæ licet propter mutã & liquidam aliquando longentur, tamen (vt dixi) natura corripiuntur. Mart. ix. A. s. s. potat in helleboro. super hoc notandum est, helleborum, in virili esse ge nere. non autem in neutro: vt volunt Tortellius, & Nestor. Vnde columel. Et negat helleboros, & noxia g. s. Virg. Elleborosque graues. Quod legatur apud Plinium. xxv. album, & nigrum, intellegas tu genus hellebori. Quod. xxxi. dicat: Per quæ helleborum bibitur. librarii. mendum esse asseuero. nam alio in Codice bibunt. & in alio helleborus legitur: nam hellebora nusquam inuenies. Ouid. Noctisque

Hellebórus.

Tortelli, Nestorisque error.

Pli. locus. Plinii alius locus.

Deos,

Deos, Hereboque, Chaoq;. Idem in Fast. C. e. pompa celeber, numeroque Deorum. Sil. iii. Theleboumque domos. t. u. d. u. Terentianus: Generi datur auctor huic vetus archebulus. est autem versus anapaesticus: vbi, Chebulus, Bachius est primam breuem continens. Sidon. Atrebaton terras. p. h. e. Virgil. x. aut Orythia terebinto.

E, Ante, C, producitur: vt verecundus. vnde Galli non esse quę inueniuntur fragmenta coniecto, dicentis: At postquam teneram rompit verecundia frontem. Item: Prostratus pedibus verecunda silentia rupi. ecce qua insipide, e, ante, c, in verecūdus breuiatur: ideo ea fragmenta Gallum mentiuntur, Aliqui Maximiano cuidam attribuunt. Breuiato haec, duodecatemoria: & omnia à deca composita: vt endecasyllabum, Ezechias, Seneca: Telecoon n. p. romechium, illecebrae: imbecillis. hoc nomen ambiguum e: quod alii non videre. sic Phereclus, & execror. sic & Phalecus: quod itidem alii non annotarunt. Ouid. Atque verecundo suffuderat o. r. Manil. ii. Duodecatemoria in titulos. s. c. nam Proceleumaticus pes primus est. Prudēt. in Ditt. Hic bonus Ezechias meruit. t. q. p. a. Iuuena. Magnos senecae praediuitis hortos. Vale. Flac. iii. Telecoonta sint. Ouid. vlt. Met. Rhomechiumque legit: licet, Rumentum, legat Iacobus Crucius. Claud. in Ruf. Illecebris capitur nimium. q. e. i. a.

Galli non sunt quę inueniuntur fragmenta.

Aliorum incuria.

E, Sequente, D, longetur: vt pepedi. Demito, lebedum, vagedrusa, Pucedanum, Empedocles, remedium, essedum, Veleda. nomina in edus: vt Tenedus. in eda: vt iphimeda, andromeda. in edon propria: vt alchimedon, Laomedon: Menedemus: quod nomen (Donato teste) tertio Pœone constat: qui pes tertiam longam, & tres breues continet. composita à pede: vt compedis, suppedito, comedo,

Maturãtii, & Vallæ in curia.

impedio, Melchiſedech: ficedula, & Macedo, hæc duo ambigue: quod non viderunt Maturantius, & Val. Siculus. Breuiato etiam naturaliter ab ἕδρα venientia: vt exhedra, ſinhedra, cathedra: tamen apud poetas longantur aliquando muta, & liquida ſequente. Mart. Aethon in Capitolio pepedit. Horat. prim. Epiſt. An lebedum laudas odio. m. a. u. Sil. xiiii. Qui fontes Vagedruſa tuos. e. p a. Lucan. ix. Pucedanum que ſonans. f. e. q i. Horat. Dum petit Empedocles ardentem. f. æ. Lucret. Nec ratio remedii communis. c. d. Virgil. Georgi iii. melius fert eſſeda collo. Stat. Sil. pri. Captiuæq. preces Veledæ. q. m. n. Claud. ſuppeditant vires, præbetur origo. Prudent. in Pſych. Melchiſedech qua ſtirpe, quis maioribus. eſt enim Iambicus verſus: vbi, ſedech, Iambus eſt.

Fran. Nigri errat. Sulpitii, Maturantii que icuria. Omniboni error. Prudẽtium miror.

E, Præcedens, F, breuis eſt. vt elephas. Demito, veneficium, veneficus ca cum, contra Frãciſcum Nigrum breuiari dicentem: liquefacio, tepefacio, rubefacio, madefacio, ambigua iſta compoſita poſuerim: quod non annotauit Sulpiti. cum Maturantio. Omnibonus quoque errat dicens: tantummodo breuiari in. vi. legito. Ouid. pri. Rem. Iſta veneficii. u. e. u. n. a. Idem: veniſſe venefica pellex. & merito, quia a veneno, in qua dictione, ne, longatur ſyllaba.

E, Super, G, breuiatur: vt Artegiæ, Elegia, Egregius. vnde non poſſum non mirari Prudentium in Hemiſtichio hoc dixiſſe: Doctor egregius. in quo, gregius, Dactylus eſt. Longato iſta, categoria: quia Græce κατηγορία: &, η, vertitur in, e, longum, neupegus: nam græce ſcribitur per η, ante γ, ſic & triſtega, collega, collegium, & quicquid componitur a lego legas primæ coniugationis, Cethegus, compegit. & alia ab egi compoſita: vt redegit: peregrinus, hoc nomen ambiguum. Iuuena. Dirue Maurorum Attegias. c. b. ſuper quo carmine Domitii pudendus er-

Iuue. locus Domitii error.

ror est, putans, Attegias, ibi accipi pro Mauritania: & nititur Dionysii auctoritate: Ad summam Libyen habitant Attegias vndas. Hui indeprecabilis deliratio: nam & auctorem mentitur, & carmen contaminat: nam carmen est Prisciani: vel (vt aliqui volunt) Rhénii Fannii in perhi. & ibi non legitur, Attegias, sed Ad Tethyos: q si mensum camœnalem, syllabarumque spacia consuluisset, talia dixisset nunquam. Nam in, attegias, te longabat, & as breuiabat, contra omnium auctoritatem. Erunt ideo Attegię (Politiano teste) vmbracula, qualia Mauri habitant. qua dictione vtitur Ruffinus interpres Iosephi de bello Iudaico. vi. Oui l. Flendus amor meus est Elegeia flebile carmen: ita vt pentasyllabum, non quadrisyl. legatur contra Tortellium, & Domitium: qui si essent veri, e, ante, g, ambigue poneretur, nullis annuentibus poetis. In eo quoq; carmine, legi, pręteritum à Georgio Merula perperam legitur: cui omnis doctiorum reclamat chorus. ast autem: elegi, substituendum esse: qa non staret versus: immo si legit: vt præcepi, non claudicabit. Iuuenal. Catilina Cethegum. Hora. Collegia pharmacopolæ. Idem: Collegam Lepidum. q. c. l. a. Calph. compegit harundine Lygdon.

Priscia. a vitio defensus.

Attegiæ

Ouid. emaculatus. Tortellii, Domitiq; error. Georgius Merula decipitur.

E, Super, L, produci iubemus: vt videlicet parallelus: nam per, η, græce scribitur. Demito, allelu ia, Angelus: & græca in teles: vt Pyrgoteles, Eleleus, Nictelius, ficelis, Ardelio, vindelicus, Marcelianus, Agelades, asphodelum, Obelus, obeliscus, sepelio, iceson: & aliqua propria: vt Eutrapelus, Steleneus, Menelaus, Thymele, Semele, Pterelas, Ampelus, Nepheleus, Periscelis, Euangelium, Euangelista, Xerampelina, Hecatebeletes, Cybele, hoc nomen ambigue. Israelita, videtur apud iuuēcum breuiari: Israelitarum ctans. u. n. e. tamen, ae, simul coniugi dicerem. Lucre. pri. Esse videlicet in terris primordia rerū. Sido. conci

tur: quod Callimachus ille non difficeretur: quanquam ipse longauerit quem id fecisse miror. Iuuena. S.q.p.p.cui vix in Cyclada mitti vbi Georgius Valla nescio quid puerile, & infantissimum scribit.putat enim legi, Ciclade.eadem,ablatiuus,& Troades, ambigue ponito,

Georgii Valle error.

A, Ante, F, breuis est: vt colaphus. Iuuenal. Nos colaphum incutimus l.c.f.

A, Ante, G, productione gaudet: vt suffragor & ab eo suffragium: indago, nomen, & verbum: andrago secundum aliquos, longatur: quos cum breuiari contendã, minime sequor. Excipe à phagus cõposita, & à vagus: vt lotophagus noctiuagus & quę à græco: vt Ampsagoras, Pythagoras, Anaxagoras: Massagetæ.anaglypha, atagena, phenagore, Synagoga, astiages, mandragora, in dagus ga gum, naufragus, & similia.composita a frãgo secundum aliquos: vt lubrifagium, suffragium, crurifagium coxifragium, lalage, pantagia. & nomina secundæ inflexionis: vt asparagus: pędagogus, contra Sulpitium, longari dicentem: Paphlagones, vertagus, onager, podager, ar uiragus: agragas, hoc nomẽ indifferens: quod alli nõ videre, sic podagra, & chiragra. Ouid. Tu suffragare rogatos. Idem.ii. Pon. Grata quidem sunt hæc animo suffragia nostro Mart. Ionicarum gustus atagenarum. in quo scazonte, tage, iambus est. Prisc. Postquã Phœnagoren. Hermonassaque u. Sedul. Discedat synagoga suo f.c. Ouid. Met. v. Dum stupet. astiages n.t.e. Mart. Capel. G. m. g. quodque indaga veri. Ouid. Naufraga pupis aqua. ita obiter, vt Virgilii emendes carmen in.iii.admonuerim. C.q.a. & naufragium Scylaceum: legas tu, nauifragum. Et non mireris scylaceum, breuietur: cum (si Seruio credimus) à scylla deueniat. quoniam multa id genus in superioribus recensuimus. & quia diximus, a frango composita,

Sulpitii error.
Aliorum incuria.

Virgilius emaculat[9]

breuiari, referam carmen, cui alii innituntur. Ouid. Quid nisi suffragium nimbos vitantibus essem. Idest in opere, cui titulus est de Nuce: quod falso tribuitur Ouidio. An id recipias lector paruifacio. Ouid. Fast. iiii. Megareaque. Pantagiamque. Mart. Crinitae Line pedagoge turbae. Interpres Stra. xii. Paphlago nesque fero c d. a p. Mart. Venatur Vertagus acer. Idem: Dum tener est onager s. q. l. m. Claud. A. n. p. stare putat podager. Iuuen. Et de temone Britanno Excidet aruiragus. Sil. xii. In bella Hamplagoras Tyrios, r. u.

A, Ante, L, breuiationem capit: vt tantalus: abesalom: quod cum, m, in fine Nestor, non (vt aliqui) absalon, trisyllabum legit. quod nomen longat Sulpitius: cui adhaerebo, si exemplis comprobet. Demito, sardanapalus, sandalia, Omphale stymphalus, Cephalonia, Cephalones, Caramal⁹, apud sidoniũ: aqualiculus, ex halo las. noia propria, & adiectiua in nominatiuo in alis terminantia, & in ale: vt Martialis, ambaruale, trabalis, penetralis. heteroclita in alia: vt magalia, mapalia. obliquo à nominibus in al neutris v animalis. si vero aliter, breuiantur: vt astrubalis, Hannibalis. tũ (vt habemus apud Gelium libr. iiii. cap. vii. Probus ille haec noia in al barbara, in obliqs ita proferebat: in penultima haberent accentum. Ennius: Qui propter Annibalis copias cõsiderant, est autẽ tetrametrum carmẽ iãbicum Brachicatalecticũ: in quo niba, iãbicus est, vltimã lõgam cõtinẽs non autem spõdeus est: vt vitiose dixit Anto. Nebrissensis. sed alias latius dicemus Pharsalia hoc nomen ambiguum & atalante, italia, stimphalides, coralium: quę omnia non videre qui ante me scripserunt. vnus tamen Aldus dixit, stymphalidas: tantum longari, cui ne haereas. in. vi legito Epograph. Ouid. in ibin: Quem finẽ vitae sardana Aldus habet. Virg in obitu

Abesalom nõ absalõ.

Aliquorũ error.

Sulpitio nõ haereo

Hanibalis penul. longa.

Antonii Nebris. error.

Aliorum incuria.

Aldo non haereo.

Mecœn. quod opus Cornelio tribuitur: A, t. etiam ſandalia talos. Proper. iii. Omphale in tautum. f. p. h. Ouidi. Meta. ix. Veſtrum ſtymphalides vndæ. Seneca in Troa. Greſſus nephandos Dux Cæphalonum admonet. vbi, Cepha. Iambus eſt, vltima gaudẽs longa. Perſ. Pinguis aqualiculus p. s. e. Virgiliu:. Aeternumque aditis effert penetralibus ignem. Hic non abſonum erit a Iano diſſentire Parrhaſio, ſcribente, æternum ignem, dici propter penates. ego vero de Veſta intellegendum exiſtimo. Et ne ariolari videar, legito Ouid. vlti. Metamor. Obuia turba ruit quæq; ignes Troica ſeruat veſta tuos. ſed latius in dubitationibus diximus.

Virgilii locus.

A Parrhaſio diſſentio.

A, Ante, M, breuis eſt: vt calamus. Demitto, ſyridame, tymama, examino, contamino, dictamus. nomina in mentum: vt armamentum in men; vt examen. nomina barbara ad latinã declinationem venientia: vt Adamus, Abrahamus. verba primę coniugationis in præſenti, & præterito indicatiui: vt amamus, amabamus: niſi in compoſitis à, damus, duntaxat in præſenti: vt circundamus. producito etiam omnia verba cuiuſcunque coniugationis in quolibet modo propter crementum: vt doceamus, audiebamus, Horat. Tu ne ſyridame, aut, d. aut. f. a. Martia, primo; Vilis contaminat vnco. Virgi. Dictamum genitrix. d. c. a. i. Iuuena. Quicquid habent telorum armamentaria cœli, vnde neſcio qua ratione motus Aratus, dixerit. ii. Calciamenta pedum dignus. n. ſ. i. niſi forte fiat ſyngreſis. Pulchra regula de nominibus in mentũ inferius eſt: vbi de, u, ante, m, fiet mentio. Claudia. in Rap. Pro. I. c. credas examina fundi. vbi interpres Ianus perperam interpretatur: putat nanque fundi genitiui eſſe caſus, cum ſit infinitiuus à fundor funderis.

Arat⁹ qua rõne mot⁹ ignoro.

Iano Parrha. reclamo.

Claudiani locus.

A, Ante, N, corripitur: vt balanus, Emanuel, Taprobane, extraneus: vt in Priap. legitur: tñ apud

aliquos inuenio longari. Demantur, vomanus, Aliphanus, Meuania, alanus, Patalane, Carmanus; Elanus, carmanis, Dianas, Diana, Pęnites, Amanum, Afranius, Bianor, & similia: vt Alcanor, euanesco, euanui, Volanerius, Mesana, Tigranes, aranea, araneolus, Lucania, Lemanus, Garganus, Aquitanus, Aquitania, Vulcanus, miscellanea, gauranum. nomina in anus pręcedente, i, litera. vt Quintianus, opplanus. producito item deriuata: vt montanus lupanar, Bacchanalia, gentilia: vt Romanus, Brixianus. adiectiua tertiæ declinationis. vt inanis. secundæ: vt paganus. excipito ea, quæ à breuibus veniunt: vt Dardanius, quia à Dardano longato quoq; obliquos à nominibus in an Græcis: vt Titanis. Cyane, & sicanus ambigua sunt hæc duo: sic & Cyaneæ: quod alii non viderunt. Auso. Florum spirat odor balani. c.m.h.t. sic errorem Alexandri noscas longari præcipientis: immo breuiatur & deriuatiuum. Pers. T.q. maxillis balanatum gausape pectis, Prudent. in Apoth. Edidit Emanuelque meum. c.f. Ouid. i. Pont. Aut vbi Taprobanem Indica tingit aqua. Sil. viii. Statque humectata meuano. Idem. xii. Hinc Alifanus Iaccho. Stat. sil. primo: Vacuet Meuania valles. Priscianus. Et martia pectora alani. Idem: D.c. Patalane cingitur vnda nō desunt, qui & Patalene, legunt: Idem Carmini solis ab ortu. Idem. si post carmanida sumam. Idem: Dianas fons est. ç.c.u. Idem: Quam Pæanitem perhibent. Lucanus. Populus non cultor Amani. Idem. iiii. Castris Afranius istis. Horatius. Scura Volanerius post quam illi. Silu. xiiii. incumbens Mesana freto. Lucanus. Tygranemque meum. Virgil. vt quoque araneoli, quæ dictio subiicit mendum essem sidonii Codicibus, vbi ait: Archneola micat proprias conferre labo rat lege tua: Splendet arachneola, & proprias c.l. & coniunctione addita. quod Pius nō animaduertit Ba

Aliorū incuria. Alexandri error.

Sidonius emaculatus Bapt. Pius nō animaduertit.

prista, alioqui sedulitatis acerrimæ. Luca. Sic iuncta lemano. Idem. v. Exit Garganus in vndas. Auso. Inter Aquitanas gentes. Iuuena. Veniunt ad miscellanea ludi Mar. viii. Gaurana, & Cosmi t.m.a. Quintianus, & oppianus, apud Martialem longantur. Licet Politianus dixerit Oppianus, diuesque auro. Ex hoc Quintianus apud me breuiatur sæpius. Et quia in nomen nostrum incidi, quare inditum fuerit explicabo. Nam dum olim adulescens ipse in Musarum penario, & Camœnalibus incumberem vigiliis (ita dante omnium rerum opifice) cæteris antistare viderer, multi nō spernendæ eruditioni iuuenes synchroni meam lubenti limam animo subibant: vt pote quē suorum assertorem carminum dicerent: & vt alluderent ad illud Martialis dictum, me Quintianum appellitarunt: quod nomen seruans augebo, & si primæuos eiusdem nominis nō excellere opera nostra demonstrabunt: tamen illos me suum retinere nomen non pœnitebit. Fuere autem ante me plures Quintiani: quo nec ifeaux poterit ruere annorū series: quos semper venerabitur posteritas. Vnus fuit ille, quem Martialis assertorum suorum facit carminum. Alius fuit Afranius Quintianus Pisonianæ coniurationis conscius, vt ait Tacitus: quāquam falso in Codicibus legatur, Quintilianus. Alius Pōpei Quintiani mortem, lib. Epi. vii. deflet Plinius Quintianum proconsulem, & Quintianum C. puteum in quibusdam reperi epistolis, quæ perperam Quinto tribuuntur Curtio: quarum stilum non approbo, nedum suspicio. hoc si quis rimatur, nostræ proculdubio adhærebit opinioni. Alium prompti, atque audacis animi Quintianum nominat Herodianus historiograph*. Alium Ap. Quintianum sibi amicū in prima apolo. notat Apuleius. in Aliū Quintianus Neronē scripsisse Satyram retulit Cornelius. Quintiano alii Sido

Quintianus quare cognomē meum.

Quintiani ante me plures.

Cor. Tacitus emaculatus.

Curtii nō sunt q̄ tribuuntur. Epist.

nius æternitatem condonauit. ab alio Quintiano Agatha virgo erumnas passa est: quem merito dedisse pœnas autumo. Alius Quiutian⁹ martyr fuit: vt in sanctorum habemus Catalogo. Quitiani alius meminit Imperator Antonius Codice de inofficioso testamento. Alium Quintianum nominat Epitaphium quoddam Romæ in diuæ templo Crucis copiam fecit Andreas alzatus Mediolanensis vtranque linguam eruditus, antiquitatum omnium fidissimus interpres, quod hoc est. Andreas Alzatus.

ATTIAE QVINTAE TATTIVS PLEGON CONIVGI OPTIMAE, ET TATTIVS. T. F. PAL. QVINTIANVS ROMA PARENTIBVS INDVLGENTISSIMIS.

Alium nominat marmor quoddam Mediolani in Diui templo Nazarii, in Porta Romana, in Propyleo, quod hoc est.

L. VERGINIVS. L. F. O. V. F. ATTILIANVS. VI. VIR SIBI ET L. VERGINIO MESSORI PATRI, ET VERVETLAE Q. F. ATTILIAE MATRI. M. DIDIO MARCELLO L. VERGINIO. QVINTIANO FRATRIB. VIRGINIAE, SEMPHRONIAE, QVINTIAE SORORIB. SENTIALAE, ET PAVLINAE VXORIB. ET CONGIO GILONI LIBERTIS. AED. M. VICT. PRO CIRCO AEMIL.

¶Dii faxint: vt idoneum viuam æuum (nam & ipse sum φιλόβιος.i. vitæ cupidus) nec ego ipse inter seculi oblitescam tenebras: qui tertio & vigesimo ætatis anno publico legendi &.xxiiii. Laureæ donatus sum munere. Hæc annotasse volui: vt nulla ex parte hoc opus tibi lector displiceat. Philobius

tes, Caphareus, Megarus, phalarica, thiara, mortarium. deriuata: vt scholaris, apollinaris, auarus in rius tia rium: vt sextarius aquarium, vicarius temerarius, flatatria, carnalium, mulctarium, diarium. nomina in are: vt cocleare denominatiua: vt auxiliare. verba in are, & ari: vt amare, dominari: nisi veniant, à do, vel daris: vt circũdare, pessundari. Et quia in arius diximꝰ produci, excipito, tenarius, quia à breui. breuiato obliquos: vt Cæsaris, demuntus calcaris torcularis.

Hic lector aduerte in hac regula advnguem non posse cognosci syllabas: vt exemplis. Ideo si omnia nõ comprehendero, mihi non detrahes. difficile enim est (vt Probus ait) syllabas ratione artis cognoscere. quicquid tamen potui ennotasse me haud negaueris. Ouid. Dictus es ismaris isse per agmen equis. vbi multi dubitant, cur, penelope timeat, cũ victor Vlysses ierit per agmen Græcarum isamariis equis, cum lætari oporteret lector Quintianũ audi: timebat enĩ ne Vlyssem interficerent Græci sub specie Rhæsi: qa equos habebat, quos abstulerat hostibus, insciis omnibus, præter Diomedem. Hoc dixi: vt grammatistas admoneam, qui illud non tam intelligunt, quàm intelligere minus curent. Idem: Me patericarius u.d.l. cuius dictionis, cum recordor, error succurrit Tortelli, iuniamque, dicentum, icarium patrem fuisse Erigones. auctorem proferant. Icarum fuisse auctores proferam. quam opinionem tenuimus in Distichis in Ouidium: Sum quod & Icarus est: sum quod & Erigone. Prudent. in Psych. summus nam fertur Aaron. Arat. li. Pia iussa canunt, angariat inquit. Priscia. in Perth. Byzares primi iuxta quos terra Vechirum. vbi falso, Bizeres, legitur. nam Dionisyus ait βυζαρές τε πρῶτα και ἐγχόθι φύλλα βεχείρων. Ennius: Polyppus Corcyræ Caluaria pinguia carne. super monte Caluaria exemplum non est nisi apud nos Intra

Syllabæ exemplo melius, quam rtã.

Ouidii locus.

Tortelli, & Iuniani error.

Priscianus emaculatus.

Caluaria.

Calua.

Euangelii locus.

gœ.de Christo. & scias dictum esse montem Caluariæ illum: quia ibi multæ caluariæ. i. mortuorum capita viderentur. nam in eo loco omnes malefactores trucidabant. Proh dedecus, ingens dedecus: mundi, ac cœlorum Opificem sic turpi in loco Cruci suffigi? nepharia gens, infida, propudiosa; an idoneum mortis inuenisti locum? Heu heu humanissime lector, dum lachrymas tergo, tu exempla lege: ac interim tuos studendo saties appetitus. Mac. A sumptis Zodoaram obstare venenis. Prudent. in Psych. Margaritum ingens opibus, & viribus arte de qua dictione inferius, vbi de, i, añ, t, fiet mentio. Mart. v. Cum panare olis t.d. Ouid. in Meta. Quantum balearica plumbum. Idem. Trist. Q.a. declasse Capharea fugit Priscia. Rapidusque Megarus. Luca. vi. vibrata phalarica neruis. alia per se notissima sunt Denarius, ambigue ponitur. Et quia sic siccis nõ abeũdum est pedibus, talaria, sub hac esse regula nulli dubiũ est. Ergo Auson. emaculabimus. est autem carmen sic: Iam nũc per auras Perses talaribus. tu legito, Perseos. de quo Ouid. v. Meta. v. vel legatur, Persei.

Ausonius emaculatus

A, Præcedens, S, breuis est: vt cerasus, parasitus, gymnasium. Demito, Gimnasiæ, insulæ: amasis deriuata: vt agaso occasio, omasum, colocasium: viribasius. n. p. amasius amasia, meo iudicio etiã elungambis: Paranassus, per duo. ss. scribitur secũdũ aliquos: quod alii negant. a cuius deriuato vnum, s. Martia, Capel. Amouit, &, a, ante, s, curtauit in Parnasius. Nemesian. Aegl. pri. Accipe quæ sup hæc cerasus, quam cernis a. a. Iuuena. Gymnasia, atque audi s. m. a. ex quo non possum non mirari Vnum alioquĩ diuinum, cum ait. Hic honos gymnasia nobis. Luca. ix. tumulis euulsus amasis: Iuuena. Sat. xv. Rapienda occasio cunctis. Mart. viii. Crescunt colocasia Phœbo. Sil. viii. S. n. s. desit, Viribasius armat. Mart. Ca-

Parnassus. Vnum miror.

pel. Conscia Parnasio c.f.f.c. quod alii producunt, vt Marcellianus à Marcello, Scylaceum à scylla. in quibus demitur consonas: vt sæpius diximus.

A, Sequente, T. breuiatur. vt affatim, tamen ambiguum inuenio: quod ante me cæteri non viderunt. Demito, Egates: Viriatus n.p. Argathonius, Leucata, grabatū, Gagates, theutates, lupatum ericates, tyridates, trebatius Aratur n.p. cytiatus, phanaticus, pirata, obstraturus, gregatim, tifata, teate, certatim. denominatiua, & participia, & verbalia in pinatue: vt armatus, barbatus: nisi à datus, vt circundatus. pducito ēt deriuata à primitiuis longis: vt pfatus, pfatio, creatura: qđ tñ breuiabit Sidon. Materiā cūctis creaturis aera credēs. longātur etiam verba in atis: vt doceatis, legatis, doleatis, audiatis: nisi à do cōposita in pñti. similiter obliquos à noibus in as: vt pietatis præter anas anatis, contra Sulpi. pducantur itē in tes noia: vt Achates. demantur hinc a bates, & crates, cōposita: vt Eurybates, socrates, lapates, pelates, zelates, antiphates: Socrates, tñ, & socratic⁹, hęc duo ambigua sunt: qđ alii nō viderūt. Hic etiam difficile oia cōtinere: vt nil sit difficilius ideo melius exēplis, quàm rła cognosces: tñ hęc a Maturantio, Valla Siculo, & Nebrissensi nō excipiuntur. pduc etiam nomina in tium: vt palatium, solatium, Nabatheus, ambigue: qđ alii omiserūt pri. Sil. Flore virens auet egates abolere p. Idē. x. Cū viriatus agēs telis r.i. Idē Argathoniacos armat Carteia nepotes: quāquam, argatonium, alii scribunt sed ex Strabone hæc dicit Hermolaus Barbarus. Idē. xv. Leucatę, & Phœbi u.c.a. r. Virg Vili demissa grabato. Priscia. Nigro splēdore gagates Luca. pri. Theutates, horrēsq. feris. Virgi. x. Lycaoniūq; ericatē. Hora. deduci posse trebati. Sta. vii. spes ne obstatura Pelasgis, Idē. viii. totidēq, grega

Aliorum incuria.

Sulp. errat

Alii nō viderunt.

Difficile in hoc.

Aliqui nō excipiunt.

Cæteri omiserunt.

tim.Idem Syluarum.iiii. Procul ista fuit tifata teate, Marti.iii. Quæsta est præfatio fauces. Ruf.Fest. Latipedemque anatem c.e.p. Ouid. Aliquem solatia mortis honorem.alia patent exempla.

A Ante, V, longatur:vt ignauia. Deme ab auo composita:vt abauus,proauus,Patauium, Du tauus:Batauus,hoc nomen indifferens est. Probus: Quæ vitæ ignauia fertur. vnde Mancinellus errauit eo in versu,dicens:Ignauiam pertesus ait: quem aliqui excusant:cꝙ recitet Suetonii verba. esto omnino hic aliquando in arte metrica dilapsus est, & infeliciter præsertim Ode.xii.lib.iii.Horatii. Tu ipse aspicito:videbis eum allucinati.Virg.Hic tamen ille vrbem patauii sedes q.l.Auson.Gelido durauí de monte volutus.

Mancinelli error.

Mancinellus lapsitat

¶De,E,in mediis syllabis. Cap.iii.

E,Ante,B,producimus:vt Chorebus. Demuntur,helleborus,herebus terebullum,cerebellum Cereber,Theleboæ,archebulus,Atrebates,terebynthus,esebon.& nomina in bundus: vt gemebundus, si Prisciano credimus,cuius rlam,vbi de,a,añ,b,diximus,apposui:tenebre,latebræ, salebræ, mulcebris, funebris,illicebræ: muliebris,terebro, cerebrum,& alia similia naturaliter breuia:quæ licet propter mutã & liquidam aliquando longentur,tamen (vt dixi)natura corripiuntur. Mart.ix. A.s.s.potat in helleboro. super hoc notandum est,helleborum, in virili esse genere. non autem in neutro: vt volunt Tortellius, & Nestor.Vnde columel. Et negat helleboros,& noxia g.s. Virg.Helleborosque graues. Quod legatur apud Plinium. xxv.album,& nigrum, intellegas tu genus hellebori. Quod.xxxi.dicat: Per quæ helleborum bibitur.librarii.mendum esse asseuero. nam alio in Codice bibunt.& in alio helleborus legitur: nam hellebora nusquam inuenies. Ouid. Noctisq;

Helleborus.

Tortelli, Nestorisq; error.

Pli.locus. Plinii alius locus.

Deos,

Deos, Hereboque, Chaoq;. Idem in Faft. C. e. pompa celeber, numeroque Deorum. Sil. iii. Theleboumque domos. t. u. d. u. Terentianus : Generi datur auctor huic vetus archebulus. est autem versus anapæsticus: vbi, Chebulus, Bachius est primam breuem continens. Sidon. Atrebaton terras. p. h. e. Virgil. x. aut Orythia terebinto.

E, Ante, C, producitur: vt verecundus. vnde Galli non esse quę inueniuntur fragmenta coniecto, dicentis: At postquam teneram rompit verecundia frontem. Item: Prostratus pedibus verecunda silentia rupi. ecce qua insipide, e, ante, c, in verecūdus breuiatur : ideo ea fragmenta Gallum mentiuntur, Alii qui Maximiano cuidam attribuunt. Breuiato hæc, duodecatemoria: & omnia à deca composita: vt endecasyllabum, Ezechias, Seneca : Telecoon n. p. romechium, illecebræ: imbecillis. hoc nomen ambiguum e: quod alii non videre. sic Phereclus, & execror. sic & Phalecus: quod itidem alii non annotarunt. Ouid. Atque verecundo suffuderat o. r. Manil. ii. Duodecatemoria in titulos. f. c. nam Proceleumaticus pes primus est. Prudēt. in Ditt. Hic bonus Ezechias meruit. t. q. p. a. Iuuena. Magnos senecæ prædiuitis hortos. Vale. Flac. iii. Telecoonta sint. Ouid. vlt. Met. Rhomechiumque legit: licet, Rumentum, legat Iacobus Crucius. Claud. in Ruf. Illecebris capitur nimium, q. e. i. a.

Galli non sunt quę inueniuntur fragmenta.

Aliorum incuria.

E, Sequente, D, longetur: vt pepedi. Demito, Iebedum, vagedrusa, Pucedanum, Empedocles, remedium, essedum, Veleda. nomina in edus: vt Tenedus. in eda: vt iphimeda, andromeda. in edon propria : vt alchimedon, Laomedon : Menedemus : quod nomen (Donato teste) tertio Pœone constat : qui pes tertiam longam, & tres breues continet. composita à pede : vt compedis, suppedito, comedo,

Maturãtii, & Vallæ in curia.

impedio, Melchiſedech: ficedula, & Macedo, hæc duo ambigue: quod non viderunt Maturantius, & Val. Siculus. Breuiato etiam naturaliter ab ἕδρα venientia: vt exhedra, ſinhedra, cathedra: tamen apud poetas longantur aliquando muta, & liquida ſequente. Mart. Aethon in Capitolio pepedit. Horat. prim. Epiſt. An lebedum laudas odio. m. a. u. Sil. xiiii. Qui fontes Vagedruſa tuos. e. p a. Lucan ix. Pucedanum que ſonans. f. e. q i. Horat. Dum petit Empedocles ardentem. f. æ. Lucret. Nec ratio remedii communis. c. d. Virgil. Georgi iii. melius fert eſſeda collo. Stat. Sil. pri. Captiuæq; preces Veledæ. q. m. n. Claud. ſuppeditant vires, præbetur origo. Prudent. in Pſych. Melchiſedech qua ſtirpe, quis maioribus. eſt enim Iambicus verſus: vbi, ſedech, Iambus eſt.

Fran. Nigri errat.
Sulpitii, Maturantii que icuria.
Omniboni error.
Prudẽtium miror.

E, Præcedens, F, breuis eſt. vt elephas. Demito, veneficium, veneficus ca cum, contra Frãciſcum Nigrum breuiari dicentem: liquefacio, tepefacio, rubefacio, madefacio, ambigua iſta compoſita poſuerim: quod non annotauit Sulpiti. cum Maturantio. Omnibonus quoque errat dicens: tantummodo breuiari in. vi. legito. Ouid. pri. Rem. Iſta veneficii. u. e. u. n. a. Idem: veniſſe venefica pellex. & merito, quia a veneno, in qua dictione, ne, longatur ſyllaba.

E, Super, G, breuiatur: vt Artegiæ, Elegia, Egregius. vnde non poſſum non mirari Prudentium in Hemiſtichio hoc dixiſſe: Doctor egregius. in quo, gregius, Dactylus eſt. Longato iſta, categoria: quia Græce κατηγορία: &, η, vertitur in, e, longum, neupegus: nam græce ſcribitur per η, ante γ, ſic & triſtega, collega, collegium, & quicquid componitur a lego legas primæ coniugationis, Cethegus, compegit. & alia ab egi compoſita: vt redegit: peregrinus, hoc nomen ambiguum. Iuuena. Dirue Maurorum Attegias. c. b. ſuper quo carmine Domitii pudendus er-

Iuue. locus Domitii error.

ror est,putans, Attegias,ibi accipi pro Mauritania:& nititur Dionysii auctoritate:Ad summam Libyen habitant Attegias vndas.Hui indeprecabilis deliratio: nam & auctorem mentitur,& carmen contaminat: nam carmen est Prisciani: vel(vt aliqui volunt)Rhemnii Fannii in perhi.& ibi non legitur, Attegias,sed Ad Tethyos: q si mensum camœnalem,syllabarumque spacia consuluisset,talia dixisset nunquam.Nam in,attegias,te longabat,& as breuiabat,contra omnium auctoritatem. Erunt ideo Attegię(Politiano teste)vmbracula,qualia Mauri habitant. qua dictione vtitur Ruffinus interpres Iosephi de bello Iudaico. vi.Oui i.Flendus amor meus est Elegeia flebile carmen:ita vt pentasyllabum,non quadrisyl.legatur contra Tortellium,& Domitium:qui si essent veri,e,ante,g,ambigue poneretur,nullis annuentibus poetis. In eo quoq; carmine,legi,preteritum à Georgio Merula perperam legitur:cui omnis doctiorum reclamat chorus . ait autem:elegi,substituendum esse:qa non staret versus:immo si legit: vt præcepi,non claudicabit.Iuuenal.Catilina Cethegum.Hora.Collegia pharmacopolæ.Idem:Collegam Lepidum.q.c.l.a. Calph.compegit harundine Lygdon.

Priscia.a vitio defensus.

Attegiæ

Ouid. emaculatus.

Tortellii, Domitiq; error.

Georgius Merula decipitur.

E,Super,L,produci iubemus:vt videlicet paralle lus:nam per,η,græce scribitur. Demito,allelu ia, Angelus:& græca in teles:vt Pyrgoteles,Eleleus, Nictelius, ficelis, Ardelio, vindelicus, Marcelianus, Agelades,asphodelum, Obelus, obeliscus, sepelio, icelon: & aliqua propria:vt Eutrapelus,Steleneus, Menelaus,Thymele,Semele,Pterelas,Ampelus,Nepheleus,Periscelis,Euangelium,Euangelista, Xerampelina,Hecatebeletes,Cybele,hoc nomen ambigue. Israelita,videtur apud iuuēcum breuiari:Israelitarum stans.u.n.e.tamen,ae,simul coniugi dicerem.Lucre. pri.Esse videlicet in terris primordia rerū.Sido.conci

chemorus: Polemus.n.p.apud sidonium. nomina in polemus: vt tripolemus, triptolemus, elementum, elemosina, Gethsemani, nomina, quæ habent tele: vt telemus, telemachus, solemus.n.p. tutemet. obliquos ab hyems: vt vehemens, quando trisyllabum est: alemanus, alemanie, teste seruio: eremus vero cõtra Maturantium, & Sulpitium producitur: quia græce ἔρημος. Diony. in Perhi. οὔποτ' ἐπὶ προχόῃσιν ἐρήμου μάτ' ἰν ἀνὰ νύκτα. Ex quo miror Prudentium in Psych. corripuisse: Excidit ergo animis eremi sitis. e.i. Absteminus, ambigue ponitur, in quo alii defecerunt. Virgi. spumat vindemia labris. Hic annotes quosdam, dicentes: Vindemiator, de, breui proferri. deceptos esse propter illud Horatii saty. xvii. Vindemiator, & inuectus. c. s. u. putantes legi. Vindemiator omnia abiicitur, i, sicut apud Ouid. iii. Fasto. abiicitur, a, At non effugiet vindemiator hoc quoque causam. sic seneca in Claudium: Carpebat raras serus vindemitor vuas. Iuue. Miseræ cognosce prooemia rixæ. vbi falso quidam (inter quos Nicolaus Ferretus est) legunt: cognosce præmia: quibus sensus, & syllaba reclamat. diastema, omnino longatur: quia græce διάστημα, &, η, longatur: quæ litera in, e, longum vertitur. Inde est: quòd aliqui (inter quos Hermolaus est) indeprecabilem, & impatibilem sidoni errorem recensent, dicentis: Sic placidam Paphiem seruare diastema quintum. quod nos rectius in primo Orpheos (nam de Orpheo iam tria edidi volumina. Voce diastema, & rhythmi speciosior ordo. Curius Lancilotus Neotericorum grammaticus id potuisse sidonium facere testatur, cui astipulor. nã velut diphthongi græce apud nos aliquando breuiantur, &, η, aliquando poterit breuiari: vt in aliquibus dictionibus annotaui: sic fecit in Euphemia: dicens: Gaudeat Euphemium sidus diuale parentis, cum scribatur per, η, apud Græcos.

Maturãtiũ & Sulpitiũ, error.

Prudẽtium miror.

Aliorum defectus.

Notãdũ ẽ. Horatius a vitio defensus.

Iuuenalis a vitio defensus.

Nicol. ferre. error.

Sidona error.

Diastemis penul. breui.

Sidõius defenditur.

Euphemia secũda breui.

Afi. Gal. Qui caput ad leuam didicit glossemata vobis. Lucan. x. Te Ptolemæe trahat. t. e. f. Mart. ii. Artemidorus habet puerum. f. u. a. Virg. x. Anchemolum thalamos. a. i. n. Stat. pri. The. Archemorus nec fama Deæ. Ouid. Huius erat Solemus Phrygia. c. u. a. i. Lucret. pri. Tutemet à nobis iam. q. t. u. quod & testatur Seruius super pri. Aeneid. in eo versu: Et vosmet rebus seruate secundis. Prudent. Præceptor vehemens eundo firmat. & (vt ait Seruius) quandoque bisyllabum, & quandoque trisyllabum est. sic est prehensus. latius in. ii. legito. Claud. Hæc Alemanorum, spoliis australibus illa. Idem: Imploretq; tuum supplex Alemania nomen.

E, Super, N, longatur: vt domicœnium: licet diphthongon: cathena: Neriene, ambigue ponitur. Excipito: carcenades, pisces apud Oppiani interpretem Lippium: cuius de piscibus in latinum vertit opus Borysthenes, Miritines, Achemenius, degener Berenicis, Stelenus cōposita à venio, & gigno, & sthenos: vt aduena, Phœbigena, Demosthenes, & à genos: vt archigenes, Origenes, iuuenis, iuuenilis, ingenium, ingenuus, Orchomenos, Eumenides, Idasmenus, Helenus, Helena, iphigenia, quatenus hactenus, Armenius, Hormeus, Hymenæus, Philopemenis, Pœmenis, Abdenago, ambenus. n. p. & mons. Ialmenus, Anaximenes, Nictimene, Periclimenus, Achimenides, Parmeno, Parmenio, Parthenope, & similia composita: vt Parthenius, hebenus, asenech, Clymene, olenos, olenus, clazomenius, claximenæ ochenius. n. p. Echenei Piscis & quia diximus à genos breuiari, errant aliqui longantes, Origenes: & præsertim isti idiotæ concionatores: qui nihil effutiunt præter barbariem: Proh supreme Iupiter, nonne sibilo mulctandi essent? malunt enim hi barbaros habere duces, quam bonos sequi auctores: Porse-

Concinnatorũ error.

na,hoc nomen ambiguum est. Martial. v. Si tristi domicœnio laboras. Pers. Trahitur pars magna cathenæ. Picus tamen Franciscus in hymnis dixit: Assertor superas cathenato Demone sedes. quod aliqui approbant: eo ꝙ cathena dicatur à cane, & teneo. Hęc posuisse volui, vt scires lector apud auctores varie reperiri syllabas. Ego ipse semper elongarem: vt in primo Orpheos: Deinde cathenatis torquere sophismata nodis, Priscianus: Porrecta Borysthenis vnda, Idem. Miritenenque bonum nardi. Lucan. ii. Mundus Achemeniis decurrant m.s. Virgilius: Degeneres aïos timor a.h.q.i. Luca. ix. Tepida Berenicida Lepti. Ouid. v. Met. vsq; sub orchomeno. p.q.c.d. Val. Flac. vi. Processere melas & idasmenus incipit h. Iuuenalis Instantem Regi Armenio r.q.c. Ouidius: N.r.p. Ormeni Nympha tuos Ausonius: Carcere in argiuo Philopemena lenta adiit mors in quo versu quis fuerit iste Philopemenes, Iustinum legito libr. xxxii. Ouidius iii. Metamorpho. Pœmenis, & natis.c.h.d. Valerius Flaccus. vi. Ambenus, & trunco m.f.o.l. Idem: Ambenus, & gellidis pollens Ophiussa venenis. licet ex Herodoto Hermolaus legendum esse, embolus in Cast. Plinianis lib. iiii. cap. xii. inuat. Pindarus Ausonius in Perio. Ascalaphusque potés, & ialmenus acer vterque. Sidon. Quicquid anaximenes Euclides a.z. Ouidius. ii. Metamorphoseon: Nyctimenen auis illa quidem s.c.c. Idem Metamor. xii. Mira Periclymeni mors est c.p.s. Idem: Noscitachimeniden. i.q.r. Idem vndecimo Metá. In medio torus est hebeno f.i.a. Idem: Et tulit ad Clymenen e.c.m. Statius. iiii. Theb. Olenos ioniis e.f.h.p. Ouidius Metamor. x. Olenus esse nocens. Auson. Discit duce Clazomenio. Idem Et i pumice Clazomenas Val. Flac. iii. Ochenii dedit ille sonum Lucan. vi. In mediis echeneis aquis.

Ausonii locus.

Vale. Flac. locus.

euero, audierim, legero, videro. si erunt tertiæ tantum in passiui futuro longatur vt legar legeris legere. vide in. ii. vbi de cremento. Producito item propria in rus: vt Rugerus. deriuata: vt austerus, seuerus, iberus Breuiato tamen, quer querus, bucerus, posterus. obliquos breuiabis: vt mulieris, carceris. aeris, ætheris. Demito, bizeris, creuesteris, alteris, crateris, brachio nesteris, physiteris, soteris, stateris, luteris, clisteris, poderis: vt disputat Codrus. Breuiantur in rium: vt glycerium, ministerium, magisterium, desiderium. Demito tamen psalterium, nyceterium, dicterium, soterium, misterium, baptisterium: quia græce βαπτιστήριον, &, η, in, e, longum vertitur. Citherea, & perseuero, ambigue: quod alii non videre. Sil. iii. Cæsę. Germanus acheras. synteresis: quia græce συντήρησις. & aduerte apud imperitos scribi, synderesis, per, d, erroris causa fuit: qa apud Græcos profertur, per, d. nam quoties, ν, ante, τ, ponitur, per, d, profertur: & per, t, scribitur. Politia. Oeuerida quod maneat pretium. sic vtitur & Calimachus: quem in ea transtulit Politianus fabula, quam & transtulit Iacobus Crucias noster. Interpres Laertii. E. e. Musæum terra Philerum. Petron. E. r. r. q. e. molle Cyperen. Virgil. Fuluosque lupi de pelle galeros. Interpres Strabo viii. Inde Hysperisiam, celsamque in colle. g. Propert. iiii. Prima galeritus posuit p. l. Martial. x. Non ergo manus ista, sed statera. Idem. vi. Nec adhuc trieteride plena. Virgil. iiii. Stimulant trieterica Baccho. Priscian. Bizeres primi. i. q. t. u. quanquam, Bizares, legendum superius diximus. Enni. succincti corda macheris. Oui. Certis abdera diebus. Auson. In fundo patriæ Begeritanæ. arcera, & Neæra, quia diphthongo. Virgil. super alta Cythera. Ouid. natusque ad sacra Cytheron. Martia. ii. L. o. c. Galle Cytheriacis. Horatius. ii. Episto. Confusa genus: panthera camelo. Martia. Di

Aliorum Incuria.

Synteresis.

Imperitor vnũ error.

Indoctos sacerdotes

cas,& licet ipse perseueret. Asseuero tamen ab Ausonio breuiatur.in.vi.legito. Val. Flacc.vii.N.t.l.a. nec videris vlla iuuentæ.Hic in sacerdotes non possum quin inuehar ineruditos.legitur autem in funebri Euangelio:Tu videris temporis futuri in subiunctiuo:scilicet media breui.hi nanque media lōga pro ferunt.Dii boni:vt diuerticulum faciam omnino excandescens cogit vehementia:quid(bonos,vt multi sunt excipio)quot ineruditi sunt?quid ꝙ rudimenta fere percipiant?& vix legendo dictiones exprimant? quid ꝙ cœnis indulgent? myropolia tonstrinas quæritent?calamistro cincinnos coaptent? sed iam Augustino audientes, fathiscentes barbarismorum rimas relinquamus:& quæ diximus, exemplo comprobemus.Virgil.ferrugine clarus libera.Lucillius: Quer quera cōsequitur m.c.q.d.Ouid.armentaque buccera pauit.Virg.Postera Phœbea l.l.t.Mart.Ametistinasque mulierum vocat vestes.est autem Scazon:vbi,erum,iambus est.sic in prima,& quarta Andriæ scæna Terentius,mulierum,breuiauit:& plautus in Milite. dicat aliquis,vt est Ascensius,apud Lucretium longari in isto:Siqua virum soboles,siqua est mulieris origo.contextus autem mendosas est muliebris,enim legēdum asseuero:quod ita legit & Pōpeius in dictione soboles.sic & nos semper breuiaui mus in Theoandrothanato Tragœdia nostra.in isto: Chorus mulierum flebat horrendas vices:& in illo: Mœstæ mulieres fletibus detis modum & in illo: Quid huic molesti estis mulieri perperam.in quibus vbique,mulie,tribrachus est.ideo decipitur Io. Pastranensis,dicens,ambigue poni.si inuenias longum nullo pacto teneas:vel dic figuram esse:qua poteris excusare Marullum Taracon.in hoc:Vt iam nemo sibi mulieri speret adeptum alioqui,nisi Ectasis figura annuerer,impatibilis esset error .tu caueto.Insur-

Mulebris penul.breui omnino.

Ascensius male allegat.

Lucretius emēdatus

Theoandrothanatos tragœdia nostra.

Io.Pastra. fallitur.

Marullus excusatur.

gunt contumaces grammatistæ, dicentes Priscianum lib. de accentu præcipere, mulieris, in penultima longari. Non imus inficias: tamen illud non fuisse Prisciani opus, in lib. de accentu nostro, pluribus argumentis comprobabimus. & si omnino Prisciani est, absq; dubio pueriliter labitur. Ruff. Fest. in ara. D. u. & physiteras anhelos. Luteris: quia Græce λουτήρ: sic σωτήρ, in quibus, η, in, e, vertitur longum. Clistere, præter naturam, ab ilio Macro breuiatur: cui an fidem adhibeas, Manum non vorto: tamen meo periculo, ei non inhæreas. ait enim: A. d. a. intus clistere fusus. Ouid. xi. Meta. Festa ministeriis in. r. q. l. Idem. Meta. vi. Esse potest tristi, desiderioq;. c. Non autem longatur: vt inerudite Valla Siculus voluit. Tibul. Q. m. ridebunt vana magisteria. Virgi. in Cir. Non arguta sonant tenui psalteria chorda. Iuuenalis. Et ceromatico fert Nyceteria collo. Mart. v. O. a. dicteria dicis in omnes. Idem. ii. N. q. surgis Soteria poscis amicos. Paulinus Ausonianus: Q. q. Magos docuit mysteria vana Necepsi. in quo versu zoroastrem intelligit Regē: qui docuit mysteria Necepsi. de quo Pli. ii. &. vi. Natur. histo. & nos in pri. Orpheos: & Antiochenus in libris antilogiarum: vt ex Hermolao discimus.

Priscianinō est opus de accentu.

Valle Siculi error.

Paulini locus ex Ausonio.

E, Super, S, corripitur: vt videsis, apud Persium Saty. prima. & esse vnam dictionem quidam referunt: licet aliqui duas esse dictiones contendant: vt ibi vide, sit, a vido vidis, tertiæ coniugationis. Demuntur: ithacesius, Vagesus. n. p. Ecclesia: quia græce ἐκκλησία: &, η, in, e, longum vertitur & dicitur (vt ita loquar) concionatio: non autem proprie templum, dicitur: vt in ore semper ineruditorū enatat. Herbesos, monesus, milesus, thermesus, proconesus, halesinus, thelmesis, tyraresos, obesus, obeso, galesus, halesus poesis caresis, carchesium, monesis, proneson, iesus, marpesus, lyrnesus, megalesia, tartesi⁹, milesius theūc

Videsis vna dictio.

Ecclesia.

Aliquorū error.

Aliorum incuria.

ſus,megaleſos,Mindeſius,magneſia,Phileſius,Ope ſus,dioceſis,ſyntereſis,theoreſis,ſynecheſis,compo ſita a longis:vt ambeſus,exceſus,adeſus: phreneſis, matheſis,ambigua hæc duo:ſic & pleureſis: quod a lii minime viderunt.Sil.vii.g.ſedes ithaceſia Bai. Idē x.ſternit tellure Vageſum.Idem.xiiii.Non Herbeſos iners.n:h.p.p.Valer.Flac.vi.Correpto crine Moneſen.Priſcian. Thermeſus Lybiæ.n.n.c.ſ.idem:ſaxisq; viget Proconeſus in ille.Idem:Hic & Haleſius fons eſt.m.u.Lucan.viii.Magnoſque ſinus thel.me fidos vndæ.Idem.vi.Defendit tyrateſos aquas.l.q.s. Stat. ſyl.iji.pecuaria culta Galeſi.Virgil.x.Caſus occurrit Haleſus.Vale.Flac.cura viri dipſanta careſus.Ouid. vii. Meta.liquidi carcheſia mellis.ſuper qua dictione, an bene dixerit Macrobius,in noſtris dicemus Dubi tationibus.Horatius car.iii.Iam bis Moneſis,& Pacori manus eſt autem iambus poſt ſpondeum. Vale. Flac.iii.tonſas,auroque Proneſon.Ieſus omnino eſſe triſyllabum diximus:vt inuenies apud Prudentiū: qui tamen ab aliquibus corrigitur in Cath.in iſto: Ieſum ciemus vocibus:& ibi fecerit triſyllabum,& breuiarit,e,ante,s,quem ipſe ſic excuſauerim,feciſſe ſynæreſim:ita ꝙ omnino,Ie,longetur.nam in dimetro Iambico in primo pede etiam ſpondeus admittitur: tu tamen fugito,quando fere apud doctos triſyllabum eſt.Iuuen.ii.Simul accipiebat Ieſus. Virgilius. Quam ſit Marpeſia cautes.Oui.xiii.Meta.Lyrneſia Mœniti dextra.Auſon.C.i.s.equos Tarteſia calpe. hic declarandum Auſonii locum diximus: Aut auus, proauus antiquior,aut fuit olim Tarteſiorum regulus,fuit autem Argantonius,qui (vt teſtatur Plinius) centum quinquaginta vixit annos. ſuo iure vixerit, exempla perſequar.Ouid.ii.Triſt.l.a.Mileſia carmina ſecum. Stat.in th. quem per theumeſia tempe. Idem.vii.Quos piniger is Megaleſos in aruis. Oui.

Prudentiū defendo.

Auſonii locus.

Argantonias.

v. Metamor. Et Celedo Mindesius occidit astreus. Idem in lib. pri. Tri I. m. portus, & Opeson, & arces. alia longantur: quia per, η, græcis scribuntur.

E, Ante, T, longatur: vt arete alcinoi vxor: cacoethes. Demito, Hecatebeletes. Cercetis, pometius, Icethaon, archetius, aetion: Venetus: quanquam a Francisco Petrarcha, Venetia, pro regione longetur: quia aliter non posset in Heroico stare: Atque adriæ imperitans, alterque Venetia mundus: amethystus, & si, amethysus, melius dici aliqui insinuent. ab arete composita: vt aretusa, Panaretus, massagetæ, macete. obliquos ab hebes, hebeto, hereticus, nepeta, Phaeton, Phaetusa. nomina in etas, i, ante, e, habentia: vt pietas, ebrietas: Hypethaon, nomen proprium: ascetus. n. p. Epitheton, synthetō, cacosyntheton, aganoteta, taygetus, taygete, trieteris, trieterica, iapetus, Lampetiæ, chrysendetum, antithetum. obliquos a nominibus in es: vt segetis, interpretis. Demito, Ceretis, agnetis, locupletis, quietis, lebetis, Daretis, Hermetis, thaletis, Philoctetis, chemetis, Pheretis magnetis. Breuiato naturaliter, piretrum, fetetrum pharetra, triquetra, & quædam alia: quæ tamen propter, t, &, r, longari possunt. vietus, hoc nomen ambigue. sic temetum, quod alii non viderunt. Arete, longatur. apud Græcos. & fuit Alcinoi vxor: & te, syllabam non breuiatur: vt docui perperam Tortellius: q & Iunianum in errore municipalem habet: & q tam pueriliter, infantarieq; deceptus est, quàm alium amplius non posse crediderim. & nititur illo Satyrici Saty. xv. Mouerat vt mendax aretalogus: putans duas esse dictiones: scilicet, aretæ, & logos. falleris Arretine cum municipali in errore tuo: vbi ingenium tuum illud est? ibi autem vna est dictio: in qua etiam lapsitat Domitius cum Mãcinello. Calderinus enim scribit (hunc appello tantum: vt interpretum prima

Cęterorum incuria.

Aretæ.

Tortellii error.

Iuniani idē error.

Iuuenalis a vitio defenditur.

Domitius, Mancinellusque lapsitat.

tlum) aretalogus ἀπὸ τῆς ἀρετῆς: ideſt a virtute: cui eruditiores reclamant. componitur, autem ab ἀρετὸς: ideſt placitus, & logos ſermo: quaſi placita loquens. In Domitii errore Antonius Nebriſſen. etiam mili- tat: de qua dictione apud Callepinum, & Neſtorem legito. Iuuenal. Scribendi cacoœthes, & ægro. i. c. s. eſt autem dictio quadriſyllaba: vbi quid ſcribat Ge- orgius Merula (Politiano teſte) eliminandum eſt. Suetonius. Noſter erit Pæan ille hecatebeletes, quod carmen apud Suetonium inuenies in Cæſaris Nero- nis vita. Priſcia. Poſt hos cercetii iuxta. q. t. u. Idem: Purpureoque amethyſos ineſt. s. c. Virgil. vii. Pome- tios, caſtrumque inui. Idem. x. imbraſides, icethao- niuſque tymœtes. Idem. xii. Archetium mneſtheus. e. o. a. Ouidius. iii. Faſt. Et veteres actionis opes. Iu- uenal. vii. C. vendunt amethiſtina conuenit illis. Stat. in Ach. Quo macetæ ſua tela. c q. t. Mart. tardant, hebetantque palumbi. Arat. Cum tamen hæretica ni gredine. p. a. Seren. Siue apio nepetas tereticum. m. l. aliqui tamen nepitas legunt. Valerius Flaccus. vi. E. n. magnanimos hypethaona geſſo. Stat. vi. Thebai. Aſceton increpitant. m. q. n. c. Atheton cōpoſita bre uiantur, quia ſimiliter græci. Virgilius: Taygetique canes. Ouidius. iii. Faſto. Taygetenque ioui. Idem: Quam ſatus Iapeto miſtam. f. u. Idem: Cādida Lam petiæ ſubita. r. r. e. Martialis. xi. Pueros chryſendeta menſas. Virgil. x. Qui cerete domo, qui. s. m. i. a. ad- uerte ſi ceritis, penultima breui inuenies, teſtibus Ca- pro, & Priſciano, venire a nominatiuo hic & hæc ce- ritis. Martial. Vxorem quare locupletem ducere no- lim. Virgil. v. Pulſat, verſatq; Dareta. Iuuenal. Et mi- te Thaletis Ingenium. Stat. ix. Th. l. p. a. q. t. ſed caſſa feretis. Silius: Qui magneta ſecant. s. h. i. m. In, teme- to, errauit Omnibonus, tantum breuiari ſcribēs, cum ſit ambiguum. In. vi. videto.

Anton. Ne briſſ. error.

Georg. Me rula errat.

Ceritis.

Omnibon⁹ errat.

E,Super,V,longatur: vt Sueuus: parasceue: quia græce παρασκευάζω. Excipe,Beneuentum: & composita à bene,& male:vt beneuolus,maleuolus. Ausonius:Quod campana in Beneuento.

¶De,I,in mediis syllabis. Cap. iiii.

I,Ante,B,corripitur:vt sensibilis.aliquid,nullibi,in exemplum producunt:quam dictionem apud idoneos,velut barbaram,non inuenies auctores:vnde te admoneo: vt,nusquam non,nullibi,dicas. Demito,Oribasus,& composita: quæ per simplicia cognoscuntur vt prælibo.Lucreti.ii.Ex insensibili non credas sensile gigni.Ouidi.ii.Metamor. Dorceus,& Oribasus,Archades omnes.& Græci scribunt ὀρείβασος: &,ει,in,i,longum vertitur.

Nullibi triuialis dictio

Nusquam

I,Super,C,breuis est: vt suspicor,quando ab aspicio:sic cum similibus compositis: mordicus, vbicunque:& hic Sulpitio adhærebo:vbicunque,ambigue poni edocent:quem falso Nestor corrigit.& nomina in icus propria:quę à substantiuis,vel adiectiuis formātur,addita cus:vt à fœdus fœderi,Fœdericus, Theodori Theodoricus,Dominicus.sic & nomina barbara:vt Alaricus. Aliqui tamen volunt talia elongari:quibus astipulatur Claud.dicens:Res Alarice tuas. Longato ista,solopichyum:phœnicopterus, apud Iuuenalem:inspico cas:inspicor,dispicos,à spica:Palici,Sicilices,febriculosus,Apicius,extrico, Aricia,seticulus: Vaicus.n.p.extricatus,triuicum,cornicula,apricus,amicus,inimicus,vmbilic⁹,formica,formicinus,nouicius,pudicus,pudicitia,lorica, cornicor pedico,nomen,& verbum:lectica,mirica,maryca, cuniculus, Caycus,embicus,mendicus,mendico,vesica vesicula,ceruical,vrtica,postica,posticū,anticum,anticus,antica,lumbricus,rubrica.obliquos à radix,radicitus,prędico cis,multicium,lasserpicium conuicium:

Sulpitio hęreo.

Nestoris error.

Marcellum non admit-tō. Cōuiuium vnde. Aliquorum error. Vlpian⁹ iurisfcon. spirarches. Aliorum in curia.

quod nomen a vitio non venit: vt perperam aliqui præcipiunt ex Marcelli opinione, cum structus camænalis aduersetur: sed a voce: quasi conuocium: ideo qui per,t,scribunt, delirant. Oh,nisi auctorem proferam,reluctantur. Vlpianum en ecce profero iurisconsultorum spirarchen.in lege item apud Labeonem.paragrapho Ait pretor. digest. de iniuriis, & fam.lib. cuius verba sunt: Conuicium autem dicitur vel a concitatione,vel a conuentu:hoc est accollatione vocum: cum enim in vnum quamplures voces cōferuntur,conuicium,quasi conuocium, dicitur Pompeio vero a vicis, in quibus primum habitatum est, oriri ait.qualicunque,quanticunque,tāticunque,periculum, redimiculum, equilocus, cuticula, Canicula, regeticula,craticula, labicum, vēica, nassica pallicus, nesīica.nomina: vt Beronice,Polynices, thessalonices andronica:Vaticanus,Numicius: hebrycis, orichalcum, ambigue hęc quatuor. sic & Phæniceus. tot non vipere, qui ante me scripserunt. Producito etiam obliquos ab adiectiuis & fæmininis in ix. vt felicis, pernicis: idest velocis,lodicis. Hinc demito, pernicis,a pernix:quod nomen venit a perneco, vnde perniciosus,natricis,istricis,salicis masticis, filicis, masticis, pistricis, laricis coxendicis, onycis. si vero obliqui erunt a masculinis in ix. breuiantur: vt calicis.Excipito,sandicis,spadicis,bōbicis,Cęycis Phœnicis. Postremo nomen in ex, obliquos reddit breues:vt vetricis: filicis. Hinc tollito, vibicis: patricida matricida,homicida,naturaliter breuiantur,: se apud poetas,annuente versu,longanrur.super,qua re nullam cæteri fecere mentionem. Fulica, auis, à Furio Antiate, longatur: vt Fulica leuis volitat s.a.c. vt habemus ex Aul. Gel.lib.xvii.cap. xi. Dorychus,ambigue ponitur.Horat.iii. Car.Integer laudo fuge suspicari,vnde miror Callepinum, dicentem suspicor, & conspicor

Cæterorū incuria.

conſpicor, venire à ſpica: vt inſpico apud Virgil. Ferroque faces inſpicat acuto. & ibi ait, Priſcianum non audiendum eſſe dicentem hæc verba ab aſpicio deſcendere. ego autem Priſciano aſſentiens, Callepiuũ non admittam, cogente ſic ſtructura camœnali: mox eſt propter differentiam, vt diximus. Horati. Diuelle re mordicus agnam. Catullus: Dii magni ſolopichyrum diſertum: non autem, Solopachyrum, legas, vt diximus. nam πηχις, non παχὶς dicitur. Vnde Oppianus quendam piſcem ἰσόπηχυν: ideſt cubitalem nominauit. Ouidius. v. Metamor. Stagna Palicorum rupta feruentia terra. &, Paliſci, non dicuntur: vt perperam putat Tortellius, dicens: Eſſe compoſitum à græca, & latina dictione nomen. quem errorem vel infantiſſim is facile percipiet. Enni. Incedit veles vulgo Sicilicibus latis. Catul. Verum neſcio quid febriculoſi Iuuenal. Saty. iiii. Q ue miſer. & frugi non fecit apicius hoc tu. Horati. Me cepit aricia Roma. Virg. Pariterque ſeticulus aſper. Sil. pri. Et mutantem membra Vaicum. Horat. Sat. iii. M. n a. h. vnde extricat amaras. Idem: Si pugnat extricata denſis. Idem ſaty. vii. Niſi nos vicina triuici. Idem: Moueat cornicula riſum Mart. Iam peruenimus vſque ad vmbilicum. Iuuenal. tetrumque nouicius horret. Priſcia. Tecum graue cornicaris inepte. Virg. Te noſtræ Varre myrice. Martia. D. e. habitare cuniculus antris. Lucret. vi. Tum plena animæ veſicula parua. Seren. Lumbici quoque terreſtres m. o. Perſi. Maſuri rubrica notauit. Iuuenal. ii. ſaty. cum tu multicia ſumas. Sil. vii. Raſtriſque nouant equicola rura. Perſ. S. e. a. curuata cuticula ſole. Idem: E. q. a. s. inſana Canicula meſſes. Martia. Dat tibi fœcundos Iuli regeticula ſomnos. Idem: P. t. incurua craticula ſudet ofella. & in his errat Omnibonus, dicens, i, ante cula tantummodo longari in cuticula, cum & in aliis longetur. Neſtor

Priſcianus defenſus.

Callepinũ nõ admitto

Tortellii error.

Omniboni error.

Neſtorẽ nõ admitto.

vero ait, in viticula, ti, breuiati. & apud Virgilium in Diris. Dulci namque tumet nondum viticula Baccho: obelo confodendam dictionem, & asterisco, vitecula, substituendum esse edocet: puerilique ratione motus, innuit, viticula non esse: vt craticula, & alia quæ diximus: eo quòd in, viticula, ex primis tribus syllabis Dactilus optime posset confici: non sic in præfatis dictionibus: an quæ dixerit placeant. pilifacio: me tamen non habebit municipalem. & quia utor sępius, municipalem habere, eleganti metaphora intelligo, esse iisdem opinionis: velut dicimus, municipales eiusdem municipii. Sil. xiii. Ingressus & arua Labici. Horat. Valles, & vsticæ cubantis. quòd Nessica longetur, Priscianum de accentu legito: quãquam alias illud Prisciani non esse opus dicemus. Martial. In Vaticanis condita musta cadis licet ambiguum sit contra Callepinum duntaxat breuiari dicentem. sed multa non spernenda legito in. vi. Stat. Clari Polynicis ad ignes. Iuuenalis: Modo sub lodice relictis. Aduertas lector contra grammatistas grammatocyphonas: idest necessitate vrgẽte submisso capite papyrum supra genu tenentes, dici in nominatiuo, lodix non lodex, Prisciano teste. Lucil. Saty. ii. Si natibus natricem. i. c. e. c. Calph. Hirsuta spinosior hystrice barba. Sere. C. a. i. geminæ coxendicis vmbras. Propert. Vel sit sandicis amictu. Virgilius Georgic. iiii. Spadices, glaucique color. Memento Spadica, apud Doricos auulsum e palma termitem cum fructu appellari: vbi, Termes, dicitur ramus è trunco decerptus. sic declarabis apud Aulum Gellium lib. ii. cap. xxvi. Persius. Si puteal multa cautus vibice flagellas. De ambiguis in vi. aspice. Alia exempla non exequar: quia aut repertu facilia sunt, aut alias induxi.

[Margin notes: Municipalẽ habere. — Callepini error. — Contra grãmatistas. — Grãmatocyphones. — Spadix. — Termes. — A. Gellii locus.]

I, Præcedẽs, D, corripitur: vt Stoicidæ, mitridates Calydonius: Chelidonia, ambiguum est. Demu-

to. Eueridas. n.p. Calidonius, à sylua Britanniæ, quanquam, Calidonius, per, e, melius scribitur: Chelidonia: Nesidis à Nesis:posides,apud Iuuena. Saty. xiiii. Abydus:Pysides,populi:Alibida,Syrida me,Dauidis,psophidis,eidem meridies,ibidem,trucido,matricida, patricida,homicida:occido.i. interficio,à cedo cedis:cecidi,à cedo incidius,& composita a cedo succidaneæ: ut ait Au. Gel. lib.iiii.ca.vi.cōposita à sido sidis:vt subsido,insido, consido: Eligidium, apud Perusium: Acidalia, fastidio, fastidium, fastiditus,crepido:crepida,apud Græcos:apud nos, corripitur. Longato etiam nomina propria in ides: vt Lycorides,Pherecydes: Aristides. & patronymica à nominibus in eus diphthongum: vt Thesides, Coronides: alioqui patronymica breuiantur:vt Priamides: Bellides tamen longatur patronymico masculino,sic & Lycurgides:vt etiam adnotant Codrus & Priscianus. Longato etiam, Cupido cupidinis,libido,considero, desidero, desiderium, formido nomen,& verbum,confido,collido:quia simplicia longantur:chelydrus,Dauidis,quotidie,Euripedes, hęc quatuor ambigua sunt. Tot alii non adnotarunt: sic videtur,& ibidem. Iuue. Stoicidæ quid enim falsi L. s.q. in qua dictione, vt non placet, ita ferendus non est Georgius Valla dicens: Stoicide, fœminini esse generis.an audiēdum ei sit,doctiores iudicēt. Ouid. vlti. Meta. Cinyphiumque Iubam, Mithridateisque tumentem. Politia. O Euerida quod maneat pretiū. & sic Callim. quem in ea fabula transtulit. Mart. Quinte Calidonios Ouid. u.b. Columel.xi.Purpureæque Chælydonæ p.q.m. quanquam ibi, Caledoniæ legatur melius. Stat. Syluaque,quæ fixam pelago Nesida coronat. Lucanus: Admouit Sex tō Abydo. Priscia Post hos Pisidum pinguissima r.c.Idem: Nec spatio distat Desidū littora.L.Vir. in Cop.Huc

Aliorū defectus. Geor. Vallam non admitto.

alibida veni.f.i.f.a. Hora. Tu ne Syrida me.a.d.f.a. Iuuenc. E.h.m. Dauidis origine Ioseph. tamen (vt dixi).e.ambigue ponitur. Ouid in Met. V.f.o. Psophidaq;, Cyllenemque. Iuuenalis. Ire viam pergant, & eidem incumbere sectæ. Hora inclinare meridiem. Virgilius. Ter fluctus ibidem:ad p l icitum poni Sulpitius scribit, cui hæreo. quanquam Nestor corrigit, & a me reprehensus nisi merito id comprobet. Virgilius. Primosque trucidant. Ausonius. Matricida Vero. Idem: Vt parricidæ.r.a.d.& ait Priscianus, vbi de accentu (vel quicunq; fuerit) parricida, matricida, ideo longari in penultima: quia, e, longa in, i, productum vertitur. Stat. Summis insiditur astris. nec talia composita à sido sidis tertiæ coniugationis, i, ante, d, breuiant: vt vult Callepinus. ex quo Benedicti philologi minus mihi adulatur opinio, dicentis: insidias, ab insido venire, cum refragetur syllaba: sed ab insideo potius: ideſt dolose aliquem expecto. Martialis. vi. Ludit Acidalio.f.n.m.a.n. Iuuenalis. Subsidunt pennæ. Idem: Nulla crepido vacat. crepida apud Græcos longatur. Theoc. Edyl. v. πάντα κρηπῖδες πάντα κλαμυδηφόροι ἄνδρες: apud nos breuiatur. Horatius in Sermo. Chrysippus dicat sapiens crepidas sibi nunquam. Per si. Non hic, qui in crepidis græcorum.l.g Ouidius in Ibin Stela Lycotidæ cui fuit æqua.u Seren. S.q.n paueat Pherecydis Fata Tragœdi. Ouid. ii. Trist. Iunxit Aristides.m.c.f. alia facilia repertu sunt. Euripides, omnino ambigue ponitur contra aliquos contumaces, qui in suis nugamentis longari tantum volunt. quod in. vi. poteris videre Epographia.

Sulpitio hæreo. Nestor reprehensus. Prisciani regula. Cellepinus. Callepinus errat. Benedicto Philologo non hæreo Insidiæ vñ. Crepida. Aliquorum error.

I, Ante, F, breuis est: vt Periphas, Antipho, Antiphus. Demito, meliphilla, Seripho, Alifanus, Alifani, calices: Alifanum, oppidum: Cayphas, hoc nomen ambigue inuenio. Ouid. Teque senex Peri-

pha. Pindarus. Auſon. in Perioc. Antiphon ingenti proſtratum vulnere fundit. Virgil. Georgi iii. Trita meliphilla. e. c. e. g. Ouid. Planamq; Seriphon. Sil. xii. Orythia domos hinc Alifanus Iaccho. Horati. Sermo. ii. Inuertunt Alifanus vinaria tota. De Caypha, quod ambigum dixi, in. vi. legito.

I, Sequente, G, optat corripi: vt prodigus. Demito, cocciges, piſces apud Opianum: ſalpyga, veſtigo, veſtigium, depygis. faſtigium, Leſtrigō, vectigal, præſtigia: præſtigiator, ſecundum quoſdam: quia à perſtringo: tamen inuenio breuiari: quod placet: vt inferius in exemplo dicam. Longato item nomina in ga, & in go, vt auriga, caligo origo porriginis, apud Iuuenalem: & vitiligo, apud Lucilium pro macula, legito Pompeium, prçter caliga. Longato item, quadrigæ, affligo, confligo, caſtigo. inſtigo in cōpoſitis aduerte, quia ſimplicia ſequuntur. Lucan. ix. Tuas metuat ſalpyga latebras. Claudia. iii. Rap. Veſtigare domum. p. c. a. Virgil. Et veſtigia preſſit. ex quo Sedulii noſcitur dicentis error. Veſtigiis calcare ſui: ſed à Iano Parrhaſio doctorum lampade excuſatur: vt duo, i, in vnum vertantur. Horatius: Depygis naſuta breui. Auſo. Intrent faſtigia nubes. Ouidi. ii. Pont. Q. n. a. Leſtrigona deuouer, aut quis Horatius. Annonæ quoq; vectigal, mercesq; ſequentur. Martial. Capel. iiii. Et iners Marſica dudum fieret præſtigiaſtrix. eſt autem carmen Ionicum à minore, quatuor Ionicos à minore recipiēs: in quo, ſtigiatrix, eſt Ionicus minor, duabus primis breuibus, & vltimis duabus longis: illis, qui volunt longari, ſi exemplum afferant, adhærebo. Iuuena. Cum pateant altæ caligantesq; feneſtræ. vnde e maculato carmen. Sil. xii. Ac iuxta caligante ſitu, lege: Iuxta ac caligāte, aliter verſus claudicaret. Iuuenalis. Veniam caligatus in agros. Lucil. lib. xiii. Ar-

Quorundam error.

Sedulius excuſatur.

pres. Stra. Ante Creopyli Iuppiter at fueram. & hoc ex Callimachi Epigrammate. Virgilius. Mœstamq; Eryphilen. si vero est Sibyla eiusdem nominis, e, ante, r, longatur penultima breui. Tibullus. ii. Erphile Phœbo. g. q. q. m. Iuuenalis. Nec pugilares defers. Ausonius: Quis Mirmiloni. c. æ. t. Martial. p. Argiletanas maius. h. t. Virgili. P. p. subnixa Petilia muro. Ouidius in Phil. S. n. s. & vespertilio stridunt. Virgilius. Coryneum sternit Asylas. Iuuenalis. Horum ego non fugiam conchylia. m. p. i. Ausonius. Quisquis ab exili progrediere loco: vbi impressi codices, exilii, duplici, in fine habent. Hic (vt opinor) Lauerniones, & mihi detrahentes insurgent: quod minimas impressorum adnotem labeculas: taceant hi literarum hostes: qui, si ipsi scriberent, aut adnotare minus scirent, aut labeculas labeculis contaminarent. Iuuenalis Satyra. v. Ad nos iam veniet minor altilis. i. p. Martialis. Sutilis aptatur crinibus. a. r. Ausonius emaculatus

I, Pr̃, M, curtari debet: vt Polymestor, redimitus: q̃q̃ Prudentius dixit in Psych. Ipsa redimitos olea frõdente capillos. Longantur vero, Adimantus. n. p. Theotimus. n. p. adrimachides, Arimathia, Ariminum, discrimen, discrimino, patrimus, matrimus, quadrimus, rudimentum, pauimentum, opimus opimius: Opimianus, apud Martialem sublimis illimis, suffimen, ephimerida, Amymone, Alimon, Amymone, Achimenides: Archimedes, quod tamen ambiguum inuenio. Longato etiam enthymema. primam in præsenti personam pluralis quartæ coniugationis: vt audimus. & omnia ab ea deriuata: vt molimentum, munimentum, vestimentum, de nominibus in mẽtum, pulchram Prisc. regulam in hac Epog. vbi

de,u,ante,m,narrabimus:tamen si inuenies,inqmus, breuiari in hoc apud Hora.primo Ser.Cōi sensu plane caret inquimus heu,erit,quia est anomalum. Praeterea Probus vult:in omni subiunctiuo omnium coniugationum:ꝙ in perfecto,futuro pluralibus penultima longetur : vt amauerimus,audiuerimus.legito quid diximus in.ii.Epogra.vbi de preterito in,imus, diseruimus:sed iam reuertamur ad composita:quae omnia sequuntur simplicia.Ouid.xiii.Meta.V.a.a.dirae Polymestora caedis. & scribas per,m,non autem per,m,&,n,vt docet Tortellius.Ouid.in ibin:Q uiq; in Adimantum ph.r.t.Q uin.Catul.Aufugit mi animus credo(vt solet)ad Theotimum.Sil.ix.vulgus Adrimachidae pariter.g.a.c.Iuuen.c.iiii.hic ab Arimathia nomen gestabat Ioseph.Lucan.pri. Innodit: Ariminum & ingens.Stat.pri.The.Frontem discriminat anguis.Ouid.primo Art.Tale rudimentum.t.s. n.d.Lucil.Verre paumenta.a.e.u.Ouid.iii.Fast. Sanguis equi suffimen erit.Iuuena.Saty.vi. Cernis ephimeridas.q.n.c.i.Sabi.in Epist.Si neq; Amymome. n. l.f.Idem:Circeq;,& Alimone nata.Ouid.vi.Meta. Argos Amimonem Ephyre.p.u.Idem:Noscit Achimenidē. Martial. Capel. Archimedea astrificante manu Iuuenalis:Torqueat enthymema, nec, h.f.o. Ouid.xiii.Metamor.Fossas munimine cingo.Catullus:Dehinc cum millia multa fecerimus.

Inquiu⁹ media breui.

Probi regula.

Tortellii error.

I Praecedens.N.breuiatur:vt circino,inquino,destino:Amineū,Sardinia:licet haec duo ambigue, qoud alii non viderunt. Excipiantur,Larinas, Amerinus.n.p.mancinus,bouinator,paupertinus,veterinus.cirinus.felynis,prodino,intestinum:Lepinus mons:puluinar,Halesinus,confiniū,acessinus, Mosini:Perusinus,couinum, caudinę,corphinum,vergi

Aliorum incuria.

nius: Hercinia, ſylua apud Senecam: Virginia.n.p. Phorcynis, Opiterginus, echinades genuinus, inclino, opino, opinor, opinio: triclinium: quod ambiguum eſt, cæteris non adnotantibus: & obliqui à trachin: ithinus, caminus. Euxinus, Pachynus: licet iſta duo ponantur ambigue: Erinis, Telchines ſalinum, erafinus. obliqui ab acinax: vt apud Horatium: Medus Acinacis: Antoninus: vt ex Lampridio habemus Flauinius, Ortinæ, Argantoninus, Iphinus, catinus: concinno: licet poſitione. Spoletinum, feſtinus, omnino, ſupinus, lacinia, Altinum, Petrinum, Caſinum, Vrbinum, matinus, matutinus, Rudinus, Rutupinum, Lucrinus, Locrinus, Mutinus, Velinus, Arpinum, Hirpini, Leontini, Volſcini, Atinus, Appenninus, Lauinum, Salentinum: reſina, ſcantinia: quanquam hæc duo indifferenter ponuntur: quod maiores mei non videre. Sentinum, Aquinum, Vtinum, Turrinus, Bizantinus, Triphollinus, vicinus, vicinia, cuminum, Ticinum ſed videto inferius quid de hac referam dictione. Producito quoque tintinabulum, hymine, myrſinos, eryneos, myrina nomina propria in inus: vt Martinus: Iuſtinus, Cratinus. hinc excipito Fuſcinus, Cælinus, Lycinus, Murinus, Hebrinus, Morinus, Producas item deriuata, vt Quirinus demātur, diutinus, priſtinus, hornotinus, quatinus, chriſtallinus, praſinus, amygdalinus, glaucinus, myrrinus, coccina, i, anthinus, hac inthinus, apyrinum, crocinum, oporinos, chimerinor, craſtinus, hiccine, hæcine, hoccinæ, nondinæ, bombycinus, amethyſtinus, ſandycinus, ſerotinus, protinus, oleaginus, biſſinus, faginus: ſmaragdinus: quod nomen apud Poetas chriſtianos ambiguum inuenies: Clandeſtinus, mediaſtinus, longātur, non breuiātur: vt male ſentit Omnibonus cum Io. Paſtrano: quos forte decepit Tortellius in dictio

Cæteri non adnotarūt. Alii non videiunt.

Omniboni, & error Io. Paſtrani

Tortellii idē error.

ne hyacinthus, eadem ſcribens Longato deinde nomina (Priſciano teſte) ab habentibus, t, venientia: vt Tarentinus, pręneſtinus, Arretinus, Demito adamantinus, hyacinthinus, amethyſtinus, Longato inſuper habentia, i, ante, na ut ſagina, hemina cercina, collina, ſarpina aruina farina, cortyna, libitina, culina, piſcina, de qua dictione vide Priſcianum in poſſeſſiuis. Hinc demito, fœmina, lamina fiſcina Proſerpina, trutina, buccina Mutina, ſarcina, elemoſina, ſtatina: ſquatina piſcis: catina, aſina, Felſcina, Sophroſina. ruſpina, Ephroſyna? Caſina, Comœdia, Plauti: patina, ſaſina, machina, ſibina. Producit demum aliqua nomina propria in ne: vt neryne. Neptumine, Adraſtina obliquos a nominibus in, in: vt Salaminis, delphinis quod etiam delphinus hi dicitur. Hic difficillimum eſt omnia ſub regula contineri, nam potius exempla edocent. Studioſe lector hic exempli ſuper ſe debimus: quia apud Neſtora. lib. viii. inuenies: aliqua tamen, quæ ille omiſerit, aut in quibus aliquid eruditionis edocebitur, adponemus. Virg. Et me deſtinat aræ ſic, deſtinatus, contra Franciſcum Maturantium, dicentem: deſtinatum apud Iuuenalem produci. Saty. iiii. Et domini gladiis iam deſtinata ſed olim. Vere opinionem firmauit ſuum, ſed fallitur. nā codiceu mendoſum vel myops noſceret: & deſtinata, obelo expungendū: &, feſtinata, aſteriſco ſubſtituendum. Et quia obeli, & aſteriſci mentione fecimus, non inuenuſtum erit declarare quid ſibi velint dictiones. Obelus autē erat virgula in tranſuerſum educta, qua vtebantur quoties una erat oblinenda dictio, aut expungenda hoc modo. Aſteriſcus vero etat Stéllulę forma qua vtebantur, quoties aliam idoneiorem loco ineptioris interponebant dictionem, hoc pacto * Hæc dixiſſe voluit: vt memorię mandares dum exempla perſequerer. Ex hoc etiam miror. Vnū (cuius parco no

Cládeſtin°. Mediaſtin° Caſina, Plauti comœdia.

Delphin. Delphinus

Fran. Maturantius fallitur. Iuuenalis a vitio defenſus.

Obelus.

Aſteriſcus.

Vnum miror.

mini) alioqui bonum literarum sic dixisse : Vtpote quæ nato male destinata diu ante : cui penitus non hæreo. Sil. viii. At Larinatum dextri f.b.a. Idem in eodem:Fortes Amerimus & armis. Idem ix. Mancinus gaudẽs h.q.u.p. Lucil. xi. Hic strigosos,bouina torque ore Improbus duro,vbi bouinator: idest tergiuersator interpretatur: quanquam aliis , bouiator, legitur.Sidon.Angulus iste pater,paupertinusque recessus.Lucil. v. Et genus omne,quod est veterino se mine partum. Iuuenc.ii.Cyrinus proprii,cui t.p.o.f. Sil.xiii. Palmis quoque onusta selynis.Ennius:Prodinunt famuli cum candida lumina lucent. vbi, prodinunt:idest prodeunt interpretandum est. Luc.ii. Intestinum habeat cunctis.i.r.a.Columel. Quæ signat mõte Lepino. Priscia. Hic & Halesinus fons est.Idẽ. Sibimet confinia ingens.Idem: Scopuli fundunt Acefinem.Idẽ:Mossiniqne domos p.q.l.t.Luca.pri.His Cæsar Perusina fames.Idẽ in eodem: Monstrati Belga Couini.Idem.ii.Vltra caudinas.f.u.f.Idem in eodem: Ad te Corphini validas c.m. Iuuenal.Verginia gibbum.Et aduerte antiquos,Verginiam,non Virginiam scripsisse,si credendum marmoribus: vnde Politianus,Vergilium,non Virgilium dicendum innuit: quod probo. Idem: T.n.f.quid enim Verginius armis.Luca.ix.Late.Phorcynidos ora medusæ.Idem. iiii.Hic Opiterginis moles o.c. Idẽ.vi.Oblimat echinadas vndas.Sta. vi.The.Nec opinio fine reponunt. Catul. Concesserit incola Ithini. Val. Flac.ii.Transit ad Iphinon iisdem q.a.i. Iuuena. Tot pariter pelues tot tintinabula dicas : licet verbum apud Catullum breuietur:Tintinant aures. est autem principium Saphici:vbi Trocheus est in ꝑmo pede. Interpres Stra. viii.Et quantum Hymine Mirsinos,& vltima claudit, Olenieq; petræ.Idem.viii. Tu populos cõsiste tuos. ad Eryteon Hector. Idem.xii.i.u.monumenta myri-

Lucilii loc⁹
bouinator.

Ennii loc⁹
Prodinũt.

Verginia.

Vergilius.

Tintino.

Ticinus — næ. Ticinum, vel Ticinus apud Silium, tum longa, tum breui media reperitur: sed vt conqueritur Fran. Philelphus. Silii Codex vbicunque, ci, producitur, deprauatus est ab Vno: vt sui errorem carminis tueretur.

Silii Codex corruptus. — Qui tamen, cum vbicunque Silium non corruperit, eius fraus deprehēsa est. Nam inuenies ticinum apud Silium duabus primis longis lib. i. v. v. vi. ix. vbi corruptum Codicem asseuero. libro autem. vi. tale carmen est: Adde etiam Ticini spumantes sanguine ripas:

Nestor fallitur. — quod carmen verum est. Quod cogitans Nestor allegat Sereni carmen: Allia præcepit Ticini sententia necti: sed decipitur: nam apud Serenum non Ticini sed

Serenus emendatus. — Titini, legendum est. De Titinio facit mentionem Nonius Marcellus in dictione Toga, & in dictione, Argutor Is enim fuit poeta Togatarum scriptor vt diximus, & ex Sereno coniicimus. hunc etiam sæpius inducit Priscianus. Non eo tamen inficias, ci, ambigue poni: vt in. vi. dicemus. sed, vel posito pignore, affirmauerim, Ticinum, in prima semp breuiari: quod

A Baptista Pio dissentio. — Baptista pius denegat: qui forte propter Silii exempla fallitur corruptissima. hinc fit: vt Iouiano Pontano in fine hexametri: Ticini de terra, prima longanti, minus hæream. Martial. Septem Iustina bibatur. Aduerte (vt sæpius diximus) substantiua aliquando primitiuorum minus sequi syllabas: vt Iustinus, Iustinianus in qua dictione secunda breuiatur, quam protensam in primitiuo videmus. Itaque (vt omnibus satisfaciam) carmen græcum in medium afferendum duxi: quod non minus bonarum literarum studiosis erit gaudio, quam legum candidatis oblectamento: Præsertim si totum Epigramma Angeli Politiani munere, omnibus cōmune, & domesticum, quod in Digestorum Florentię visitur, frontisspicio oculis subiiciā.

Βίβλον ἰȣςιανὸς ἄναξ τημήσατο τήνδε

τὴν ῥα τριβωνιανὸς μεγάλῳ καμὲ παμβασιλῆι
οἷά τις ἡρακλῆι παλαίολον ἀσπίδα τεύξας
ᾗ ἐφ᾽ ᾗ μαρμαίρουσιν ἀγάλματα πάντα θεμίστων
ἄνθρωποι δ᾽ ἀσίης τε δορυχθέντος τε λιβύσης
εὐρώπης τρείβονται ὕλου σημάντυρι κόσμου.

¶Nos aũt experlũdi ingenii gratia, ſic latina fecim⁹.
Hunc Iuſtiniani fabricauit cura Libellum,
Ipſe Tribonianus, quem condidit omni regenti:
Herculeo vt quis agens varia vndique ſcuta lacerto.
In quibus actarum fulgent mira omnia legum:
Aſt homines Aſiæ, victæq; Libyſtidos haſta,
Europæ quæ tremunt, cui ſubdita machina mundi.

¶Hæc appoſuiſſe volui: vt vtraque lingua conditos haberes verſus, in quibus, Iuſtinianus, ſecundam breuiat. Martial. De noſtra praſina Syntheſis. e.t. quę dictio facit: vt patefaciam duo colorum genera. ſ. praſinum & hiacyntinum. nam praſinus & hiacynthinus ab eruditis dicitur color. quem triuiales viridem, & cœleſtem appellant. Lucre. i. Naturam clandeſtinam, cæcamque adhibere. Idem. ii. Significet clandeſtinos, cæcoſque ſubeſſe. Sil. vii. Ceu clandeſtino traheretur f. b. Manil. pri. Et clandeſtinis ſurgentia. f. a. Horatius in epiſtol. Tu mediaſtinus tacita prece rura. p. Lucil. xvii. Villicum Ariſtocratem mediaſtinum, atque bubulcum: quanquam, mediaſtrinum, ibi multi legunt. Tot exempla adſcripſi: vt Tortellium erroneum taxarem. Iuuenalis: Stomachum laxare ſaginatus ta tum, corripuit Calp. Aeglog. iiii. Vt quoque turba bono plaudat ſaginata magiſtro. Catul. Tu ne Thetis tenet pulcherrima Neptunine. Alia (vt dixi) apud Neſtora inuenies exempla.

Praſinus color.
Hiacyntius color.

I, Super, P, breuiationi obedit: vt Oedipus. Demantur Racipalis, meliphila, Euripus, obſtipus, conſtipo, collyphium, Serypho, Seryphi, Enipeus, Leliphagus, Ephippium, licet poſitione: Cayphas,

ambigue,sic & disciplina:magnipendo apud Horatium longatur. Non magnipendis,quia contigit a.m.c. sed(meo iudicio)talia breuiari dicerem. nam,i,in fine compositionis breuiatur:vt paruipendo,magnipendo. Io. Pastranus defecit,dicens:ab hac regula nihil idem. Euripides, ambigue:quod non vidit ante me scriptorum chorus.Ouid.Oetipodas facito t.q.u.Lucan.v. Dominum Racipalin oræ Virgil. Trita meliphila e.c.i.g.Ouid.pri.Pon.Stapnaque,& Euripi virgineus q.l.Iuuena.comedunt collypeia paucæ.Ouidius v.Metamorpho.p. Rector polydecta Seriphi. Idem pri.Metamorpho.Irrequietus Enipeus.Seren. P.e.m.potanda leliphagus,herba est. tamen ego legerem,lelisphagos,& referunt hanc herbam esse me dici quam Saluiam dicimus.

Ioã.Pastranus deficit.

Serenus emẽdatus,& declaratus. Lelisphag⁹ Sulpiti⁹ defenditur.

I, Ante, Q .longatur:vt ibique:quod tamen est ad placitum:vt putat etiam Sulpitius,quem in hoc falso Nestor corrigit:cui hęrerem,si merito id comprobaret. Breuiato,eliquo quas:vndique, siliqua reliquiæ,reliquus,licet hæc duo & ambigua sint.& composita à,quis breuiantur:vt aliquis,aliqua. Priscia. Eliquat,& tenero s.u.p.Virgil.Geor.pri.Vnde prius siliqua l.q.l.

Nestori nõ hæreo.

I, Ante,R ,breuis reperitur:vt Satyra.Demito:Nisyro,insula:papyrus,papyrius,itireos, vechirés, mirum,podalyrus,semiramis.equiria. apud Ouidium Fast.iii. suspiro,suspirum,suspiritus,Epirus,Epirota, Archimagirus,collyrium,Cosyra,deliro, camiros,Osiris,cypirus,Corcyra, Cecira:sapphirus,Busyris,thentyra,butyrum:hæc quatuor ambigua inuenio. Mani.primo: Per bella Papirius vltor. Homerus: οἱ δ᾽ ἄρα νίουρον τεῖχον. Virgilius Georgicorum. ii.Coruus ityreos taxi c.i.a.quanquam aliqui aliter legunt. Priscianus: Iuxta quos terra Vechirum. Idem Diue:nimirum gens Tybarenum. Mart. Fertur poda

liyrus. Hermes. Ouidius Cinxisse Semiramis vrbem. Ipem. pri. Tri. Qui me suspiret ademptum. Idē. viii. Metamorpho. Rura petunt Epirus ab iis r.q.u. Dom.t. Marsus: Epirota tenellorum nutricula vatum. Iuuena. Sat. ix. Librarius archimagiri. Horatius. Nigra meis collyra poscit. Ouid. iii. Fast. Sterili vicina Colyrae. Horatius. Quicquid delirant Reges p.a. Camiros, Cipirus: quia graece κάμειρος, κίπειρος: & si Macer dixit: Contrito validum Cipirosi. i.a. Quia paulo ante incidimus in, deliro: quid Nestor in Sulpitium proferat, differam. Sulpitius namque praecepit, delirum, longari: cui Nestor aduersatur: eo quod Lucretius dicat primo: Quod facit hic idem per Delyrus esse videtur. O hominis aculeatum ingenium: an apud Lucretium, per delirus, in eo significato, in quo Sulpitius militat, accipitur, falleris mi Nestor alioqui oculee. non enim ibi à, deliro: idest deuio: sed perde lirus: idest dissonus accipitur à lyra instrumento. Veruntamen Sulpitius incuriosus fuit, cum non enotauerit: & tu similiter deficis cum nullum feceris discrimē inter duo similia nomina. alio in loco etiā Lucretius perdelyrum: idest dissonū. dixit: Quod mihi tum vanum, tum delyrum esse videat. in quo carmine, m, non abiicitur: si abiicitur, delyrum longabimus. & tūc a lira: idest sulco veniet: quem Graeci αὔλακα dicunt: vnde Ausonius: Et si Pierias patitur lyrare sorore Nunquam ipse torquet aulaca. |vbi omnes Codices falso habent, aulica. Interpres. Strab. xiiii. L.l.q.d. clarāque Camiron. &(vt dixi) scribitur p diphthōgū a Graecis.

Sulpiti⁹ defenditur.
Nestor fallitur.
Perdelyrus Lucretii locus.
Sulpitii, & Nestoris in curia.
Lira.
Ausonius emaculatus

I, Ante, S, breuiari oportet. vt Elisius. Demito, Maurisius, Eliseus, Melchisedech, Ocrisia amethysos, Dionysius, Anchises, Lalisio, Cambises, Paradisus, Aphrodisius, gausus, Larysa, Cephilus, Aruisum, Donysa, Crimnisus, Amphysa, Amphisius, Amphrysus, Elysa, Helysos, Alisius, Lalysos, Chari-

sius,charisianus,paralisis: Amison secundū aliquos quod nomen vrbs est deriuata à longis:vt inuisus,diuisus,præuisus: Moises à Prudentio longatur: Non dum sub carne Moisi:tamen latine, Moses, dicitur: Acrisius,hoc nomen iudiferens: quod Maturantius, & Valla Siculus non adnotarunt cum Nestore: sed propter nominis discrerionem fieri crediderim. Phariseus item ambiguum est: qnod cæteri non videre. Sidon.Q.d.q. venisti in corpus Elisei. Virgil. Cui nunc Maurisia pictis. Prudenti.in Psych. Melchisedech qua stirpe,quis maioribus. nam primus pes est Spondeus. Ouid.vi. Fast. Vu'canus.ocrisa a mater. Prisci.Purpureoque amethyros inest s.c.vnde fit: vt amethysum etiam appelles lapidem,quem falso amethistum,vocari Tortellius præcipit. nam dicitur ab, α,negatiua μέθυρ⊕ ebrius.est enim apis contra ebrietatem. Archias in Epigram. ἄλιθ⊕ ἐς ἀμέιυς⊕ ἐγωλόποτας διώνσ⊕. Horat. T.n.s.aut Dionisi filius audes. Martia.Solaque Lalisio matre Luca.x. Cambyses longi p.p.a.æ. Hunc esse cambisem. quem in Instrumenro veteri (sic enim appello quod Testamentum vulgo dicitur:aliqui tamen, Fœdus, nominant) sacra pagina Nabucadenosor (& vt latine dicam Nabucadenosorum)nuncupat eruditi scribunt. Ouidius Ad vada CePhisi. Virgi.in Pastorio ludicro. V.n.s. calathis aruisia nectar. Idem: Naxon viridemque Donysam. Lucanus.iii. Phocacias Amphysa manus. Ouid.xv.Meta. Leuisque Amphisia remis. Virgil. Geor.ilii. Pastor ab Amphriso vos s.a.q.l. Ouid.In scribar Elysa Sichei.Stat.iiii. The. Anfractu riparum incuruus helisos:quanquam, illissos melius ibi uidetur legi Interpres Strab.octauo:Simul intus Alisean ambit.Idem.xiii.Lyndon Lalysonque,deinde c.q.c. Mart.vi. Nil lasciuius est Charisiano. est autem carmen Phalecum:vbi,est Cha Trocheus est.

Moyses Moses
Aliquorum incuria.
Cæteri non videre.
Tortellii error.
Cambyses, Instrumētū Fœdus.
Instrumenti veteris loc°
Nabucadenosorus.

I,Super,

I, Super, I, breuis est vt iustitia. & omnino scribendum est per, t, non per, c, dicente Prisciano libro de accentu (quanquam alium fuisse auctorem dicemus:) Et illa, quæ in, tia finiunt vt iustitia, sapientia, &c. Icciro, cum sapientiam in exemplum attulit, quod dicimus, comprobauit: quia à sapiens sapiētis: petoritum, irritus ta tum, nequitur, apud Priscia. Erythreus, Amphirion, hæc duo ambigua sunt. Longato omnium verborum in quacunque coniugatione secundas plural. personas imperfecto, & futuro subiunctiuorum (teste Probo) vt dederitis, amaueritis. tamen alia non spernenda diximus in. ii. Epographia: vbi de syllabæ accidentibus fit mentio. Producito etiam, Anachorita, Hasbitæ, Lusitanus, Tesbites n. p. Israelita, Heraclitus, paraclitus, Samaritis, sodomita leuita, nomen sacerdotum ordinis: faxitis (Victorino teste) Cocitus: cotytto, quia duplici, t, scribitur. cotytaris, Mauritania, cocytius, orithia, Amphitrite, Coritus, Erysithon idololythus, nolito, nolite, velitis, à volo: malitis, à malo, valitudo margaritum, margarita, ophites, ębosita, gaditanus, pœanites, galactytes, oritæ, scelenites, actites, pytites, narcessites, calonites, thonites, camaritæ, catochites, plebescitum, ophites taurominitanus, quod nomen ambigue ponitur, cæteris non adnotantibus: argitis, potitius, onytes galeritus, inscitia, Hyarpita: amicitur, ab amicior. aliq̃ conuitium etiam demunt: sed, non huic subest regulæ: qa per, c, non per, t, scribi superius diximus quanquam Marcellus eis assentiatur. Longato etiam deriuatiua: vt heremita. denominatiua: vt maritus, auritus, ceritus, Damasiton, abderitanus, obliquos à Quiris quiritis, quirito tas, catamitus, viritim. irrito idest instigo: irritor, passiuum: irritamen irritatio, irritamentum: Orythia, Illythia: quanquam in. vi. ambigue reperiri dicemus Epographia: berytus, inuito, inuitor, inuitus

Iustitia p, t, non per. c.

Probi regula.

Aliorum incuria.

Aliq̃ errāt.

Cōuiciū p, c, nō per, t.

Omniū incuria.

Sulpitio aduersor.

pituita, hoc nomen ambigue. sic & Aquitania: quod, qui ante me scripserunt, non tam videre, q̄ non adnotarunt: Polimita à Sulpitio longatur: sed breuiatur: quia Græce πολυμιτος: nam constat quatuor syllabis breuibus. Non eo tamen inficias, cogente versu, mi, &, ly, posse longari: quia, i, &, v, dichronæ vocales apud Græcos sunt: Lecytus etiam contra Sulpitium, non penitus longatur, sed corripitur: aut ambigue aliquando ponitur: quia, v, dichrona vocalis est: quanquam omnino Codrus velit breuiari Sermone suo decimo: quod ita posuisse in isto Homerū vnus nec ineruditꝰ ait: δαχ' ἀνδ' ἰχευσεν ἐν λnκυθω ὑγρὸν ἔλαιον. Producito item, tomitæ, polygiton, oblitero, & nomina propria in tes: vt Polytes: thersites. similiter, cū in patronymico additur syllaba: vt sagaritides, Oceanitides. & obliquos à nominibus in, is, longum: vt samnitis, Memphytis, sybaritis, aconitum, ignitus, Hermaphroditus, suppostitius: fortuitus, ambigue.

Sulpitiꝰ fallitur.

Longato etiam recutitus. & quæ veniunt à nomine in itus. & supina, participia, & frequentatiua, & nomina à quarta coniugatione, nisi ab, eo is, veniant: vt salitus, auditus, ascitus, auditorium, conditus, conditio, à conditor. mentitus: ambitus, ambita, tum (vt ex Veleio nouimus) licet ab eo is veniat, longatur. ambitus tus tui substantiuum regulam seruat: quia breuiatur.

Seruitus.

Seruitus nomen, & ab eo venientia: vt Seruitium, omnino breuiantur. Supina omnia primæ. ii. &. iii. coniugationis: & frequentatiua, breuiantur: nisi forte verba tertiæ in, iui, præteritum reddant: tunc supina longantur: vt petitum, cupitum. I, ante, t, in deponentibus producimus: vt oblitus, partitus: nisi à tuor tueris tuitus. In hac autem regula difficilis ratio est: nam melius per exempla cognoueris, si aliqua præteriuimus. Hor. Pascēdi dicēda petorita. n. m p. Oui. Longique iacet labor irritus anni. Nestor autem irritus

idest irritatus, corripi dicit: nixus, hoc Virgiliano. At te locum, & variis assultibus irritus vrget. Pœniteat hoc ipsum dixisse obsecro: nam ibi irritus idest cassus, vanusque accipitur. Sidonius. Anachorita tremit. q.q.f.p. Sil. ii. Venerat Hasbitæ proles. g.h. Idem. iii. Hos Viriatus agit, Lusitanumque remotis. Sidonius. Thesbiten cum forte senem. Iuuena. pri. Israelitarum sanctas. u.n.e. Sidonius. Quicquid Pythagoras, Democritus; Heraclitus. & sic legendum est carmen: non autem: Heraclitusque: vt Hermolaus putauit Barbarus Sidonium impugnans. nam Græci scribunt ἡράκλειτος. vnde apud Ambrosium, Laertii Diogen. interpretem, legito: Vitæ Heraclitus viuere difficilis: non autem: Heraclitus vitæ. u.d. nam inferius etiam ait: Noli Heraclitum rapido percurrere passu. aliqui tamen dicunt, ει, in, i, verti apud Græcos: quæ mox apud nos breuiatur: quod in Heraclito non admiserim. paraclitus ideo longatur: qa græce scribitur παράκλητος: &, η, secundum quosdam in, e, longum apud nos vertitur. ex hoc Paracletum pen. longa dicunt, & merito. nõ autem breuiatur: vt falso sacerdotes proferunt quorũ peculiare est nisi falsa eructare. nã Paraclytus, breui pen. dicitur infamis. nã παρὰ, prę ter: & κλυτὸς, gloria. q epitheton Christo perperã daretur. Iuuen. ii. Venit samaritida sychen. Pru. in Psyc. Q.p.s. faces sodomita libido. Arat. pri. Leuitas vocitare placet. Iuu. Baptę lassate cotyto. & sic legẽdũ esse supius diximus. Cocyto scribendũ esse Georgi⁹ docet, & Merula, & nititur Ouid. in Priap. exemplo: Raptã cocytos ostreosa diuã. Vnde Georg. hoc accipis, mẽsus entheus, & camœnalis structus refragatur: immo & ibi, cizicos etiam potest legi, cotytaris, apud Theocritũ longatur: q lõgat Phileticus etiã eius traductor. Mani. iiii. Exsiccat populos & mauritania nomen. Mart. Hęredes nolite breuẽ. s.c. Ecce iterũ, ecce

Nestor⁹ fallitur. Virgilii locus. Sidonius emendatus. Herm. Barbarus deceptus. Carmen in Laertium emendatũ. Paraclitus: Paracletus. Paraclytus. Iuuenalis emaculat⁹. Georg. merule error.

In idoctos sacerdotes.

ignari adsunt mihi sæpe vocandi: risum eliciunt sacerdotes ineptissimi literarum expertes: qui in Euangelio: Nolite timere Iesum quærítis &c. proferunt, nolite, media breui: ita precor: vt dentes excreent (bonos excipio) per medium rumpantur. Sinamus Augustino audientes cum suis blesis vocibus nugisque meris, & exempla persequamur. Ouidius Fast. ii. Fieri malitis an orbæ. Horat. xiii. Saty. Dura valitudo inciderit, seu tarda senectus: tamen, valetudo, dicẽdum esse in nostris leges Dubitationibus. Stat. syl. prim. Et quas prçcoquit æbosita cannas. Pruden. in Psyc. Margaritum ingens opibusque, & viribus arte. vbi, Margaritum, neutri generis est. qua dictione vtitur Parabolarum ca. xxv. Hieronymus. & est Margaritũ idem quod margarita. vnde emaculato Prudentii Codicẽ: qui non Margaritum habet, sed Margaritarum. Seruius etiam, Margaris, in nominatiuo declinauit. Priscia. Q uam Pœanitem perhibent. Idem: Iste Galacti tem ripis. o. i. i. Idem: Orithas, Aribasq; simul. Idem: Atq; selenites lunaris. Idem: Hic est actites sonitum c. s. a. Idem: Nec non pyrites digito. q. s. a. Idem: Hçc generat narcesitem oriente. s. u. p. Idem: C. Messabiasque, Calonitesq; feroces. Idem: Atque lacu medius Thonites exit. e. i. Idem: Hic Camaritarum gens est. e. c. b. Idem: Perhibent cachotiten gignere terrã. Lucan. prim. Hinc leges, & plebescita coactæ. Idem. iiii. Taurominitanam vincunt. s. c. Virgil. Georgic. ii. Argitisq; minor. c. n. u. Idem. viii. Primusq; Potitius ibant. Idem. xii. Et mœstum mittit Onytem. Propert. iiii. Prima galeritus posuit. p. l. o. Horat. Aut vafri inscitia iuris. Idem: Ne male conditum ius apponatur. Idem: Rupit hyarpitam timagenis. Idem: Chartis amicitur ineptis. Martia. Abderitanæ pectora. p. h. Auson. A. i. e. tu catamitus eris. Hora. Legeret, tereretq; viritim. Ouid. Magne soror Orythiæ. Idem: P. t. pa-

Valetudo, non valitudo.

Margaritũ. Margarita. Prudentius emaculat⁹.

rientibus Illythiam.super qua dictione videto in.vi. Priscian. Antiquamq; Tyron Beriti,&,m,g. Sic Diony. καὶ τύρον ὠγυγίην βηρυτόν τ᾽ἀγχιάλοιο ἔρασιν. Ausonius. Non aliter Polygiton membra resolui. Idem: Quos fama obliterat.& quos. alii tamen esse positionem referunt. Ouid.iiii.Fasto. Nympha Sagaritide desinit esse. Virgil. Georgi.iiii. Soror Oceanitides ambæ. & sic legendum, non Oceanides: nam duplex committeretur error. Ignitus, ta tum, sordiusculum verbum Hermolaus ait Barbarus: an classicus sit. Aulus Gell. nescio qui: ab Aure. Augusti. Ciuitatis diuinæ.ix. dicitur, elegantissimi vir ingenii, ac eloquii, ac multum facundæ scientiæ. Hic autem vtitur, lib.xiii.cap.viii. Similiter Apuleius vtitur Florid.ii.dicens: Martis stella ignita. similiter & Lucretius. Stat.ii. Theb. Generis ascita repertis. Cornelius. Seuerus: Distractos, atque solitos. Horat. Seruitus crescit noua, nec priores. In quo Saphico primus pes Trocheus est. vnde miror Vnum inter Neotericos nec postremum, cum dicat: Et seruitutem duram seruire coactos. Iuuenalis. Rapit ambitus atque libido.& non immerito Scaurus media breui proferebat. Veleius autem Celer ad Hadrianum per Epistolam de hoc interrogantem, declinatione,& tenore, ambitus, nomen substantiuum à participio discerni ostendit. Ex hoc non possum non mirari illum nostri temporis doctissimum, qui dixit: Ambitu vigilum solers. Statius iure breuiauit: Longos extimet ambitus, nouoq;. Sic nos in nostra de Christi passione Tragœdia: cui titulus est, Theoandrothanatos: Quicquid Prophetæ de me in orbis ambitu. sic Horatius in Arte Poetica. Per amœnos ambitus agros: vbi circuitus interpretatur Acron. Iul. Montanus: Incipit & molli partitos ore ministrat. cætera exempla facile inuenies.

Virgi. emaculatus.

Ignit⁹ apud classicos.

Hermolai Barbari opinio.

Vnum miror.

Hadrianus

Vnum non admitto.

I, Ante, V, longatur: vt gingiua, conniueo, & conuiuio rediuiuus in penultima. Demito, rediuiuus in secunda syllaba: & rediuię, quę pro exuuiis aliquando ponuntur, si Placido credimus grammatico, niniue, fimbriuium, & composita: vt noctiuagus, vbiuis: quanquam, ambiguum esse persuadeo. Iuuena. miseris gingiua panis inermi. Idem: exhausta rediuiuus pullulet arca. Silius: Conniuent, solemq; pauent deprehendere visu. Caluus: Cum grauis. ingenti conniuere pupula somno. Sil. viii. Simbriuio, rastrisq; domant. e. r. Horatius Saty. iiii. Nō vbiuis, coramue quibuslibet in medio qui.

¶De, O, in mediis syllabis. Cap. v.

O, Super, B, breuis est vt Niobe. Demito dolobella, virrobon, october, ambobus, duobus iacobus, & tandem. o. in cremento: allobrox, hoc nomen ambiguum est. Iuuena. Saty. viii. Inde dolobella est. a. h. a. Catullus. Si cui virrobon sacer alarum. o. h. Claudi. Ne laceres versus dux iacobe meos. nec vllo pacto Andreæ Carmel. & Raphaelis Regii tibi aduletur opinio, dicentum breuiari.

Andreæ Car. & Raphaeli non hereo.

O, Præcedens, C, breuiatur: vt apocope: quod longatur a Sulpitio: cui, ni exemplum afferat, non subseruio. breuiari omnino constat scriptura gręca, ἀποκόπη. Longato ista, triochala, tyrocinium, latrocinium, præfoco: suffoco, non autem ambigue ponitur: Ioan. Pastranus præcipit producito etiam obliquos a nominibus in, ox: vt velocis, solocis. hinc demito præcocis, cappadocis celocis. nullam hic Antonius Nebrissensis fecit exceptionem: patroclus, ambiguum est: sic & Democritus. Sil. xiiii. vastata triochala bello. Manil. primo: Nec tyrocinio peccet. c. q. f. Ouidius primo Tristi. Causa patrocinio non bona. m. e. Horatius: Furta latrociniis, &. m. p. m. Claudianus: I. m. l. hominumque negocia ludit. Ouidius in

Sulpitio nō subseruio.

Ioā. pastra. male pręcipit.

Anto. Nebrissen. deficit.

Ibin: Præfocent animæ gnosia.m.u. Lucil. Pascali pecore, ac montano hirco, atque soloce. Calpurn.ii.æglo. Insita præcocibus subrepere.p.p. Sic in hoc carmine, quod recitat Apule. in oratione secunda: Odi puerulos præcoci sapientia. in quo versu iambico, coci, iambus est.

O, Ante, D, corripitur: vt exodium: Thermodoon, quadrisyllabum. Deme, thermodon, trisyllabum: quod alii omiserũt: nebrodes, emodus, pyrrhodes: palinodia, quod corripi præcipit Sulpitius, quem non teneo. longato item quicquid ab ᾠδὴ: idest cantus: vt epodus: herodes, orodes, erodio obliquos a custos custodia: eodem, ambiguum est. De thermodonte in.vi.dixi nec spernenda: quæ, si, Ascensius vidisset, Sulpitio adhæsisset. Iuuenalis. Tandemque redit ad pulpita notum Exodium. quam dictionem Tortellius interpretatur, errogationem: qui a Georgio Merula omnium doctiorum lacinatore. sed sui temporis omnibus conferendo corrigitur: sed dum nili sonantis strepitum. fugere præ tentat, in catadupa incidit. nam si, exodium, cantum (vt ille vult) apud Iuuenalem significaret o, tunc produceretur: qa ab ᾠδὴ idest cantu, vnde oda. vbi etiam Ioan. Britanicus pręceptor noster non pœnitendus, deceptus est: qui in errore Mancinellum habet municipalem. alii dicunt, exodium, dici ab ἐξω: idest extra: & ὁδὸν: idest via, & fine. inde Mosis Volumen vnum dicitur exodi: idest finis, & exitus. Silius. xiiii. Nebrodes gemini.o.n.d.f. Priscianus. Quos capit emodo missus.g.m. Auson. Dactylicos elegos choriambum carmen epodon. sic Terentianus: Talis epodus erit. Sulpitius breuiari edocet non me docebit vnquam: quia semper longum inuenio. Virgilius. Iacet altus orodes. Iuuenc. Rex fuit herodes. ἐρωδιος, longatur: quia per, ω, scribitur.

Thermodoon. Thermodō

Aliorum incuria.

Sulpitiũ nō teneo.

Ascēsius incautus.

Tortellius defenditur.

Exodium.

Georg Merula.

Ode.

Britanicus decipitur.

Exodi.

Sulpitii error.

cerint.ipsi viderint. Quintianum non habebunt municipalem faciant, & dicant quid velint semper elongabo. sic idololatra, non autem idolatra: vt triuiales dicunt. Prudent. in A mart. Lapides fumosos idolatris: qui errat tamen, breuiando, do. Horat. Collegia pharmacopolæ. Martial. Pendentia Mausolea. Stat. vii. Theb. Thomolos Tenisa ferox. t. h. n. Auson. Et Mediolani mira omnia. c. r. Mediolanium dici: Hexasyllabum innuit Abstemius cui hæreo: licet in carmine synæresis fiat: quanquam in origibinus Catonis inuenio prius dictum: Olanum, & a Medo principe. vn de Mediolanum: sed Catonis illa esse fragmenta penitus non asseuero. Quod Abstemio hæream me monet Marmor: quod ostendit Mediolani Hieronymus Claritius vtranque callens linguam. & meus Damon: in quo legitur pulcherrimis characteribus Mediolaniẽsis. super qua vrbe libro Adnotationum secundo multa, nec spernenda, ex Procopii sententia diximus. Oui. Meta. vii. Cretosaq; ruta Cimoli. Geolophos, quia a γεω. Alia tu ipse facillime inuenies.

Idolatra. Triuialium error. Prudentii error.

Olanum. Medus. Mediolanium. Vtrũ Catonis sint originum fragmenta. Hierony. Claritius.

O, Super, M, breuis est: vt postomis, apud Lucil. Sat. xv. Virdomarus, ebdomas. Excipito, axioma, quia Græce ἀξίωμα tamen aspice in. vi. Epographia condiloma, quia Græce scribitur per, ω, ante, μ sic & peristroma, ignominia, ithome, aroma, abominor, amomum, glaucoma, gœometra. tamen vide quid in. ii. diximus Epogra. cap. xv. Taurominitanus ambiguum est: quod alii non viderunt. Propert. iiii. Virdomari genus hic reno. i. a. i. ex quo apparet non esse dicendum: Viridiomarum, pentasyllabum: nisi forte Propertius in primo fecerit Proceleumaticum. Iuuenalis: Ergo ignominiam. g. p. o. Stat. Thebai. iiii. P. q. m. montanaque nutrit Ithome. Ouid. Pont. i. F. e. i. g. aroma sinus. Calphur. Aeglog. iii. Q. s. t. a. pre cibus quod abominor istis. Iuuena. E. m. sudans Cri

Aliorum incuria. Virdomarus.

ſpinus amomo. Pruden. in amart: Et glaucoma acie, q.t.u.a. ſic & apud Sere. ducent glaucomata peplũ.

O Ante, N, lõgatur ut antiphona: quia græce φωνη vox dicitur. Omnia quæ in nominatiuo i. ante, o, habẽt: vt gurgulionis, & ſi quandoque propter figurã breuiãtur: ut ſcorpionis cocionis, apud Luca. & Sidon. capronæ, ionia, ſyphonia ſimonis, obſonor, obſonium: quia græci ὀψώνιον dicunt: perſona. & ideo. A. Gel. aſſerit produci: quoniam uox augetur, perſonali hominis, & nomina locorum, populorum in, on, in nominatiuo: vt lacon laconis: præter lacedęmonis, paphlagonis. longato etiam homo hominis: vt apud Ennium: tritonia, ſecundũ aliquos, ambigue ponitur: quibus an hæreã in. vi. lege epograph. tamen interim e longato ſemper. Breuiato autem à gonos: vt telegonus, antigonus, antigone: typhona, Dea: troconeſus, Chelydonia, caledonius, ſardonius, ſcorpionis abrotonum, Phemonoe, concionator: quamuis poſſit aliquando elongari à prima ſua poſitione mandonius, mycdocius, dionyſius, nazamonius hylomone, ycophronis, Leuconotos, trigonus, hermione, antedonis mamona, carantonus, erycthonius: mattona, fluuius: aponus, aphronitrum, pannonia, coctonum: nebrophonos, & ſimilia à φόνος compoſita ionium, bellonoti, eurymone: obliquos à Dæmon: E.onides, apud Ouid. de qua dictione in Epog. pri. legito: ubi de, ω, fit mẽtio. breuiato etiam obliquos a nominibus in, on, & aon: vt eryſithonis, amithaonis, memnonis, ſindonis, & alia ſimilia: argonauta, auſonius, miconis, harmonicus, harmonia, ſythonia, æmonia, micone, pethonius. & obliquos à nominibus in, o, populorum: ut vaſconis, britonis, Vagionis. hinc excipito, pictonis, vetonis ambigue vero ponuntur hæc ſubſequentia, ſaſonis, ſexonis, orionis, Aedonis, Aegeonis Biſtonis,

Perſona quare media longat.

Aliquorũ ſententiæ.

Aliorum in curia.

Aduerten dum eſt.

bistonius sidonius trigonis, Geryones: tot alii non adnotarunt. sic meo quidem iudicio indifferenter ponetur, arionis: Et aduerte nil esse hac difficilius regula, cum tot sint nomina habentia, o ante, n, in media syllaba. ideo melius per exempla cognosces, aut legito Georgium Vallam, lib. xxxi. cap. grammatices xix. vbi longo verborum tramite hæc nomina sub regulis continere nititur. Lucil. Saty. xvii. A. c. atque comas fluitate capronas. Propertius. Aut tu, seu mollis quę tendit ionia. Horatius. mensas symphonia discors. Idem. P. e. Lucrata simone talentum. vnde miror cur apud triuiales, & semitatoris hic regnet Barbarismus: scilicet, simonis. media breui. nisi forte Sedulii errantis nitantur auctoritate, cum ait: S. p. paruaque sedens in simonis alno. qui imitatus forte est Iuuencum, dicentem: Persolidum simonem dignum c. p. hos penitus in hoc non admittendos censeo. Iuuenalis. admissa obsonia patres. quod exemplum si ad vnguem ruminasset Sulpitius, breuiari dixisset nunquam. Horati. post hunc personæ pallæ. q. r. h. quod carmen facit: vt parum digrediat. Laurentius Valla Boethum Seuerinum (vt solet) reprehendit: quod vsus fuerit persona pro substantia: vt ita dicam: tres personæ: idest tres viri legunt. Vnus inter literatos non postremus scribit contra Vallam, inuenisse apud Ciceronem in philippicis: pro substantia, cum ait: mea tamen persona ad istam pacem cōciliandam minime fuit diligenda Codrus huic respondet, dicens apud Ciceronem poni non cum substantia, sed cum qualitate: vt late disputat in suis epistolis. ego vero apud Iuuenalem Satyr. iii. inuenio: cum fœda, & turpior omni Crimine persona est vbi si quis bene rimetur, videbit (mea quidem opinione) substantiam esse. sed latius in dubitationibus dicemus. Auson. Vna fuit tantum, qua respōdere lacones littera, &. i. t. p. n.

Sedulium, Iuuencum vel non admitto.

Sulpitii error.

Boethus defenditur.

Laur. Valla damnatur.

Persona substātiue.

Auso. loc⁹.

credo proculdubio hic multos immorari, quæ nam sit vna litera. qua Lacones Alessandro respondere: immorantes exuam. nam Plutarch. in Apoth. scribit: Lacones monosyllabum non respondisse, negantes. s. auxilium: quod fuerit tantum vna litera, crediderim hanc fuisse. viii. idest non. si placuerit lector,

8.i. non.

Quintiano tuo felicem preceris vitam. ita soleo diuerti, & hisce Epographiis plura inserere: vt variis videar flosculis gemmascere. Post me etiam (ita persuadeo) adnotauit Bapti. Ignatius in suis Racemationibus: quanquam sua ante mea in lucem prodierint Adnotamenta. Auson. armatam Venerem vidit Lacedæmone Pallas. Hic ecce nescio quid oriatur noui

Bapt. Pii locus. Auso. loc⁹. A. Bap. pio dissentio.

Bapti. Pius synchronorum antesignanus, antiquitatis receptaculum, eruditionis: vastissimum pelagus, quodam in adnotamento legit. Barbatam Venerem: a quo penitus dissentio. nam totius sal, & fel Epigrammatis rumperetur: quod vel lusciosus percipiet. Sidonius: Concionaturum plebs sedula circum sistit: & hoc est propter metrum. nam si poteris, e longato: quia a concione: nisi velis hoc modo excusare: vt, io, sit tantum vna syllaba. Prudent. in Apoth. Nemo Cloacinæ, aut Typhonæ super astra deabus. Priscia. saxisque viget Proconesus in illa. Idem: Atque Chelydoniæ rupes. c. e. Idem: Intra Sardonium pelagus. c. q. r. Luca. pri. Scorpioni incendis. c. c. q. p. idem. ix. Abrotonum & longe. Alii legunt: Abrotanum. Idem. v. Phemonoen errore vagam. ç. q. u. Sil. ii. Mandonius populus. d. q. i. e. Horatius: Quam si Mygdoniis. r. h. idem: T. n. s. aut Dionysi filius audes. Idem: Nazomono pueri magno. Ouid. xii. Met. Abstulit Hylomone. Idem: Periisse Lycophrona narrant. Ausonius. Constrator Leuconothos Libs. Idem. Per trinas species trigonorum linea currit.

Trigon.

Aduerte tamẽ, Trigon, obliquos longare. Manilius.

Signis ornare trigonem. Auso. Sic Anthedonius b.p. f.g. Idem: Non ipse Caratonus. æstu: Idem: Marrona non Gallis b.q.i.f. sic apud Sidonium inuenies. Idem: Non Aponus potu vitreus m.l.n. similiter inuenies apud Sil. xii. Stati. Syl. iiii. aut panes viridantis aphronitri. Mart. viii. Dum noua Pannonici n.g.b. Ouidius. Metamorph. iii. Neprophonosque valens. Iuuena. Pertulit Ionium. c.p. Val. Flac. vi. Belloniki, comitumque cellerrime. Mart. iii. Non nautas puto uos, sed argonautas. Stati. in ach. Spræte Myconos que, humilisque ferypllos. Iuuenal. Quo pruna, & coctona vento. alii tamen legunt: Coctana quod approbo. quæ dictio, vt Seruii Commenta. primo dictionem narrem facit: ait super illo Virg. Hic portus alii effodiunt: portus effodiunt: idest cothona faciunt. est enim Cothon Cartaginiensis (sic enim dico non Chartaginensis: vel hoc motus Enniano carmine: Hostem qui feriet mihi erit Chartaginiensis: quæ dictio, nisi esset hexasyllaba, claudicaret versus: vt late in Dubitationibus differemus nostris) portus: vt testatur Diodorus bibliothecés suæ. iiii. dicens: Portui, quem Cothonem dicunt, videtur esse similis, & dicitur manu factus portus. Preterea Strabo Geographi. xviii. iniquit: Cothon est insula arci Chartaginis subiacens, quæ circum circa nauale habet. quod Dido condidit. & quia diximus apud Diodorum Cothonem portum legi: memento esse mendosum codicem: vbi legi passim est Cothonum: quem portum, vt relinquam, ad exempla ventus me euocat. Mart. Capel. ix. Pertulit harmonia. Ausoni, Vasconis hoc saltus. & apud Iuue. Vascones (vt fama est) a.t.u. vnde Britannicus municipalis, & præceptor meus, non animaduertit, cum corruperit Iuuenalis carmen legens hoc pacto: Vascones fama est: & ita legendum præcipiens: qui si Ausonium perlegisset,

Seruii loc⁹.

Carthaginensis.

Cothon.
Cothõ qđ Diodorus emaculatus

Britanicus fallitur.
Iuuenalis a vitio defensus.
Ausonius emaculatus & declaratus.

in errorem decidisset nunquam, quem perlegi, & sæpius vidi, visum emaculabo, & declarabo. est autem carmē, quod superius allegauimus: Vasconis hoc saltus, & enim, guida Pyrrenei. tu deleticio calamo, & dispunctorio vngue, duabus obliteratis dictionibus, enim guida, lege, ninguida Pyrrenei. Hospitia & ninguida interpreteris: idest niuosa niuē enim ninguem antiqui appellarunt qua dictione alias idem Ausonius vsus est: vbi de Tholosa ait: Ninguida Pyrrenes, & pinnea Gebenarum. sic Prudent. in Apoth. Ninguidus agnoscit Boreas. a. i. e. sic Sidon. Dat Calais, Zethusque mihi quem ninguida cernis. Claudit Incaluit pictonum sanguine thule. Sil. At vetonum alas. de ambiguis in. vi. legito. tamen aliquam dicam de hac dictione Oedonis. breuiatur enim, & longatur. Luca. Oedonis ogygio decurrit baccha lyeo: vbi Seruius Lucanum falli scribit: vtinam ipse non deciperetur: non ne etiam Lucanum imitatus est. iiii. Silius: Oedonis, aut pangea super. t. m. aliquis nostri seculi doctissimus, inquit: Donatum ita allegasse, obiter ideo an qui in pressus est commentarius sit Donati illius doctissimi, & grammaticorum triumuiri discutiamus aliquando quibusdam in locis Donato similis, in plurimis adulterinus. vnde nullo pacto illum interpretem Donatum antiquissimum dicendum esse existimauerim: vel hoc solo motus: nam in secundo superi: Belidæ nomen palamedis. e. i. f. ait ille interpres. Dona. dicit ea quæ Seruius. similiter. ii. Aenei. super: Palladium cæresis. s. c. a. ait Donatus: à Seruium errare de Palladio, cum post Donatum Seruius vixerit. Non imus, tamen inficias Donatum illum grāmaticorum gēmam interpretatum Virgilius: sed forte temporum incuria amissum persuaserim. nam isti Virgilii fuere interpretes: Caper, Vrbanus, Asinius pollio, Apronianus secūdū aliquos, Hyginus, Didy-

Delitidus. Dispunctorius. Ninguidus Ninguis. Prudentii locus. Sidonii locus.

Lucanus defensus. Seruius fallitur.

An cōmentarius i Virgilio sit Donati Cōmētatores Virgilii.

mus, Probus, Asper, Cornutus, Donatus Seruius, Carminius, Tiberius Donatus: cuius impressos esse in Virgilium putamus commentarios, neotericos no minandos non duxi. Hos volui edidisse, significans nil atrocius, quã in re literaria labores exãtlatos iniuria temporum supprimis Deos precor immortales vt nũquã nostri cariosa annorũ Libellis noceat. quod si assecutus fuero, me olim vixisse testabitur posteritas. Tiberi⁹ donatus. Q uintian⁹ precatur.

O Subsequente, P, curtatur: vt obliqui à Metops, n. p. Demito, antropos: quia græce per, ω, ante o, scribitur. sic & prosopos, prosopopea, Merope, metopus, asopus, asopium, sinopeus, crotopus europa, sycopeus, obliquos à ciclops, conopeum, hysopus, ætopus, sinope, iope, iopas, epopeus, glaucopis, canopus creopylus: hydropicus, dolopis: hæc duo ambigue. Sulpitius etiam, cyclopis, poni: cui nõ astipulor. a theo composita aduertito. Ouid. per me ropisque caput. Idem: Si non meropen. f. f. a. alii tamen legunt, æropen. Priscia. grai dixere metopon. Ouid. vi. Meta. Asopida luserit ignis. Idem pri. pon. cynicus procul esse Sinopeus. Stat. the. pri. tecta aut opulenta crotopi. Philet. in traductione Theocriti: L. c. faciebant sacra lycopei. quod non ita posuisset, nisi vsus esset Theocritus. Iuuena. tibi Lentule conopeo Virgili. Infandi cyclopes, &. a. m. e. & ita scãdas: vt clopes & sit dactylus, emaculabis ideo aliquos Virgilii codices: vbi legitur: ciclopes atque altis montibus errant. Sunt & omnino aliqui contra verum: contumaces scioli: qui apud Virgilium pri. legunt. uos & cyclopeia saxa: vt, & cyclo. Dactylus sit. & pe ia, alter dactylus. hui quid euomunt, quid blatrunt, boantque cum omnino, cyclopea, quadrisyl. legendum sit. alioqui committeretur in syllaba fœdissimus error. miseret quoque Tortelii verba interpolare: cuius, nugas, si quis videre gestiat, ipsum Sulpitio nõ astipulor. Virgil. emaculatus. Virg. avitio defensus. Tortellii nuge.

legat in dictione Ciclops: Hyſopus longatur: quia per,ω,ſcribitur. Macer tamen ille breuiat: Eſt hyſopum ſiccum. alius vero,cuius nomini parco ſecundum naturam,dixit: S.c.t. confirmat cedrus hyſopo. Horati. Quę grauis Aeſopus q.d.r.e. vbi intellegit de Aeſopo hiſtrione,de quo Cicero Epiſt prim.vii. libri,non autem de Fabularore (cuius fabellas Elego Romulus qdam in latinum tranſtulit idioma) vt inerudite dixit Acron Val.Flac.v.Stat. opima Synope. Virgi.Cithara crinitus Iopas. Stat.v.Theb. Fodiebat epopea ferro. Mart.Capel.vi. Tuque ignis flox es cluis, & γλαυκῶπις ἀθήνη: ecce etiam per,ω,ſcribi. Iuuenal. Mores vrbis damnante Canopo. Interpres, Strabo.xiiii.Ante creopyli Iuppiter at fuerat.

Horatii locus.

Romulus Aeſopum tranſtulit.

Acronis error.

O,Super, Q. breuiantur eloquor, eloquium, præcoquus. Demito, quandoque, alioqui, quod frequentius longatur Mart. Fueramus præcoqua ramis Hora. Aut ſiccarius,aut,alioqui.

O,Præcedens,R,longatur: vt roboris, à robor per,o,poſt Iſidorus, altoris, decor decoris. & ab eo,decorus ra rū,& decoro ras. Demito,decus decoris,& ab eo decorus,& decoro.ſuper quibus vi deto in.vi.Epog. Hampſagoræ: Maiorianus.n.p.Euphorionis, phenagorę,ſicoris, tomorus,cichorea, helleborus,Clitorius calliichorus,Centores,Zachores.n.p. Pacorus n.p. hyperboreus: & compoſita à φορέω: vt carpophorus,memoris,arboris,marmoris æquoris,leporis,pro animali: frondatoris,per figuram apud Catullum. Breuiato etiam nomina in ur, & in us tertiæ declinationis: vt roboris,eboris,pectoris,dummodo ſint neutra. & nomina propria: vt Hectoris, Caſtoris Phobetoris. Demito hinc Dioris, Antoris. per poetas melius diſces, quam per regulas: adoris,& promontorium. ambigua ſunt Ouid. Gaudens altore recepto: quæ: dictio an inueniretur

Poetæ melius, q̃ regulæ docent.

aliqui

aliqui venerandi inter latinos synchronos nominis (quorum nominibus parco) diu dubitarunt. hac etiã dictione Apuleius vtitur. Isidorus, omnino elongatur quia δῶρον donum græci scribunt: &, ω, producitur: ideo non sequemur hosce concionatores, qui auctorem hunc allegantes penult. breui. proferunt. heu literarum vices doleo: cum omnes ad eas deturpandas sint ad proni, pauci auxilientur: sed iam facessat dolor, vt exempla persequar. Sil. xii. In bella hansago ras tyrios. r. u. Sido. Maioranus eques fors. r. c. p. Politian. in vt. Euphoriana tacet vario. q. p. o. Priscian. Postquam phenagorem, harmonassamque, n, Luca. iii. Hesperios inter sicoris non infimus. a. Interpres Strab. vii. Aut tomori incutiam. c. p. m. alii legunt, tomiri. Horat. Me cichorea, leuesque maluæ. Martial. ix. potat in hellebro. Ouid. vlt. Metam. Clitorio quicunque. f. d. f. l. Valer. Flac. v. Callichoron ne vana fides. Idem. vi. Centoras, & diros magico. t. c. Idem in eodem: Et Zachorum, & palchem p. p. h. a. Horat. Carm. iii. Iambis monesis, & pacori manus. Virgil. x. Herculis antorem comitem. q. m. a. a. Idem. vii. priami de stirpe Diores.

Altor reperitur.

Aliquorũ dubitatio.

Literarum vices doleo

O, Ante, S, longatur: vt nomina in osus: vt saxosus, lapidosus, Metamorphosi: quia Græcis per ω, scribitur: sic & anacephaleosis longatur. Demito, genosus, cynosura, eufrosyne, mnemosyne, mniosius, leucosia, ambrosius, ambrosia, syracosius, æbosita, nemose. an q ante scripsere, tot exceperint, uideas Ioseph vero, ambigue. Ouid. lapidosos surgere montes. cuius cum dictionis recordor, succurrit Poetas nostri temporis admonere, ne virtuosus sa sum, inseratur carminibus: quando illa dictio apud classicos: nusquam inueniatur: quanquam sit adeo apud triuiales vsitatissima. Luca. I. At genesum nũc sole niues. n. h. s. Idem. ix. Et signis cynosura subit. t. s p. Carmen

Virtuosus non est bona dictio.

quod(vt Bapt. Pius in mercatore ait)in basi videtur: Euphrosyne dextra subeo a glaieque sinistra. Sic Orpheus in Argon. ἀγλαΐη τε καὶ εὐφροσύνη πολυόλβως.

Ouid. emaculatus, & declaratus. Deois Diois. Ausonii locus. Philip. Beroaldus decipitur. Faustinus cynthius p̄ceptor me⁹ Quintiani ætas.

Onid. vi. Metamor. Mnemosynem pastor varius deoida serpens non, deolida, vt omnes fere habent codices. pro deoide proserpinam intellegit, ab eleusina cerere: quæ græce Δηίω dicit. ex quo, dioida melius, quam deoida, legerem. de qua sic Ausonius: Virgineas inter choreas deoida raptam Sustulit emersus stygiis fornacibus orcus. Philip. Beroaldus ille eruditorum apex in. vi. Apuleii commenta. fallitur, dicens deolidos fabulam esse vulgo ignotiorem: qui si corruptam dictionem animaduertisset, ea scripsisset nunquam. Hoc etiã. in Claudianum ianus adnotauit parrhasius, sed antequam commentarios ille suos edidisset, illud adnotasse me Faustinus Cynthius præceptor meus, tum grecis, tum latinis literis adprime eruditus cognouit. cognouit inquam: vtpote meorum studiorum, stimulus, meum calcar. incitamenque: cui debeo ac patri: vtpote qui semper me in palladia aluerit militia: & qui meum laudando mirabatur ingenium: quamuis tunc temporis decimum octauum nõ excederem annum. heu: Tempora labũtur. & nil profecerim ? cesset gemitus, & vitæ etiam superest spatium: cum nunc vix quintam egredior olympiada: sed repetatur iter. Catul. Mniosion linquens. d. c. c. Oui. Metamor. xv. Leucoliamq; petit. t. q. r. p. Virgil. Prima syracosio. d. e. l. u. quia per, ου, scribitur, & in translatione, υ, dimittitur. hoc latius habes apud Nicolaũ Ferretum: tamen, syracusium, posse dici per, u, diximus. Stat. pri. syl. Et quas præcoquit æbosita cannas. Auso. & nemoseq; adducta meatu.

O, Ante, T, longatur: vt exoticus, apud Plaut. in Mustel. & ex literatura græca, qa per, ω, scribitur ante, τ, repotium, nilotis, niloticus, œnotis, œno

trius quia græce scribitur, οἰνότρων. itaque lector te admonuerim apud Virg. Oenotrii coluere viri: vt scandendo duo, ii, in vnum copules: & non credas, o, breuiari propter mutam, & liquidam: quia natura longatur. Breuiantur ista, Astrogothus, herodotus, idothee, deiotarus, apotheca, composita: vt antidotum, monoptotum, Zenodotus, acrota, onocrotalus, leuconotos, bellonoti. sibotes. n. p. laothoe, hippothous. Hora. pri. serm. Ille repotia natales. a. u. d. Sidon. Bisalta astrogotus procrustes. s. m. Idem: Torrens herodotus, tonans Homerus. Priscia. Et pharos idothees scopuli. p. a. Lucanus. v. Deiotarum, & gelidæ. d. t. o. Horat. Aut apotheca procis intacta. Auso. Antidotum sumet. p. s. b. Ouid. xiii. Meta. Acrota sunt geniti. r. m. a. Martial. x. T. r. guttur onocrotali. Auson. Constructor leuconotos libs. Vale. Flac. vi. Bellonoti, comitumq;. c. m. c. Idem in eodem: S. & gladio sibotes ferit vltima teli. Interpres. Strab. xiii. Laothoe genuit, pater illi. m. a. Idem: Hippothous regit, &. p. m. i. b.

Oenotrius in syllaba. Virgilii versus in scansione.

O, Ante, V, breuis est: vt Ludouicus, controuersia, grȩca animaduertito. Sido. Declamatio controuersiarum. si etiam longares, non succenserem.

¶De, V, in mediis syllabis. Cap. ii.

V, Ante, B, corripitur: vt titubo. Demas, volubilis, ambubaiæ, corruba, anubis, saluber, deglubo, exubero: lugubris, & connubium, hæc duo ambigua sunt sic & vlubræ. Ouid. Fortuna volubilis errat. Horatius. Ambubaiarum collegia ph. Columell. xi. corruba simillima filo. Iuuenal. vi. Saty. currit derisor anubin. vbi Domit. & cæteri, anubis, legunt: sed trutinans lector, anubin, facile legendum videbit. Ouidi. iii. Fast. Phœbe saluber ades. Auson. Deglubit. fellat. m. p. u. c. Claudi. N. c. scopulis exuberat imber vnde apud Persiũ legendũ est: Exupera grauis halitus, non

Iuuenalis emaculat⁹.

Interpretes cæci. exuberat: vt in omnibus legitur codicibus, quod cæci non videre interpretes. alioqui cum Vulcano iret carmen sic legito apud Silium: Sic fuit exuperās æstu: sed deuius æqui: non autem, exuberans: vt in tritis, legitur contextibus.

Silius emaculatus.

V, Ante, C, longatur: vt ophiucus. & adiectiua in cus ca cū, & in omnibus in ca substātiuis: vt verruca lactuca, lactucula, marrucia, marrucinus, apud Colum. fiducia, manduco, sambucus, pollucis, pannucius, & a longis composita. Sambuca, ab aliqbus etiā longatur. tamen Gildas optimus poeta temporibus Claudii ait epig. v. Et dixit sabuca turuis ex venere. & amouit etiam. m. a. syllaba. Alia corripito: vt reducis. German. cæs. medium cingens ophiucum.

Gildas poeta.

V, Ante, D, longatur: vt testudo. Excipe à breuibus venientia: vt disputet, repudium repudio, dryudæ, pecudis, erudio, eruditus: gaude, quando est trisyllabum: obtudi, contudi, ambigua sunt. Luca. pri. Sacrorum dryudæ. p. t. a. a. Catu. Verbosa gaudet venus loquela. in quo carmine post spōdeum dactylus est. super qua dictione legito in. ii. Epogra.

Gaudet trisyllabum.

V, Ante, F. breuiatur: vt carnifex.

V, Subsequente, G, producitur: vt lanugo: salpuga, apud Lucanum. & dicimus etiam, salpyga, si Hermolao credimus. Demito, perfugium, suffugium, & similia, obliquos a coniux, coniugo, coniugium: & cætera à iugo composita: vt biiugis, pupugi. aliqui etiam, sanguisugam, demunt: qui. si exemplo comprobent, audientur. ego satius longarem quia à sugo. Ouid. dubia lanugine malas. Quintus Catullus: D. s. e. perfugium illud habet. Auso. Suffragia in centum. m. t. c. Iuue. vi. Saty. I. i. domus, & coniugis, atque sororis. non enim coniux facit coniugis, non coniungis, differentiæ causa, vt asserit Priscianus: sed propter analogiam. Nam coniunx, non a

Prisc. error. Coniux nō coniunx.

coniungo (vt vult ille) dicitur, sed à con, & iugum: vt coniux sine, n, in fine dicatur, non coniunx. Nico. Ferretus etiam fallitur, dicens: coniugis, in genitiuo facere: quia, n, litera à nominatiuo demitur, qui, si analogiam sciuisset, talia dixisset nunquam. non desunt etiã aliqui, coniux, scribentes, nulla, n, litera interposita post, o, nec post, u.

Coniux. Nico. Ferr. fallitur.

V, Ante, L, corripitur: vt strangulo, appulit, garrulus. Excipito, cleobolus, trasybulus, & similia in bulus: vt archebulus, amulius, edulis, edulium, adulor, adulator, adulescens, apulia: licet apulus breuietur, portulaca. hic & hæc tribulis, & hoc tribule, tribunal, curulis, peculium, torcular, si Priscia. credimus cuculus, & getulus, ambigua sunt. Ouid. in Ibin: strangulet ora liquor. Virg. Vestris deus appulit oris. quæ dictio inducit Donati verba adhuc forte non percepta in Andriæ prologo: Poeta postquam animum ad scribendum appulit. ait enim. Ille appulit in secunda lectione appulit fuit. sed appulit magis, ego ita lego, missis aliquorum opinionibus: Attulit in secunda lectione fuit, minima impressorum labecula, permutatis duobus, tt, in duo, pp, Ideo quid sibi velit Donatus & pueri scient. nam secunda lectio dicitur proprie secundus codex, & liber. alii legunt, habuit, quibus musarum reclamat chorus. alii, intulit: quod non probo. Hic locus alium eiusdem attrahit locum. ait Terent. in prima Andriæ scæna: quid facies illi, qui damnum dederit. Interpretatur Donatus, illi, pro illo, sit nunc in vsu, & in non illi, alii dicunt deesse, in vt illi idest in illo. alii legunt, illi idest alii: quorum meræ sunt nugæ. Ego autem antiquos Terentii contextus habere persuadeo: quid facias illo qui damnum dederit. quod Donatus ait interpretans, illo idest illi dictionibus impressorum incuria subuersis. quod antiqui, illo pro, illi, dicerent, testatur Priscianus. ii. con-

Donati emaculatus.

Secunda lectio apud Donatum quid.

Donatus emendatus

Terentius emẽdatus.

Illo pro illi

ſtructio. approbante doctiorum auctoritate. Idem Terentius in Eunuchis quid faciemus illo. Cicero in Verrem: quid illo o patrone factum eſt ideſt illi. Scio quippe hæc lectoribus placitura: ægre tamen laturis, niſi exempla perſequar. Ouidius quinto Metamorpho. Raucaque garrulitas, ſtudiumque. i. l. Hic, etiam Auſoniam explicabo ſpiram, & burdegalenſem mœandrum. Eſt epigramma in villicum. vbi legitur: Non cultor inſtans, non anitor gaururis. quæ vltimæ dictiones lectorem immorantur. Municipales mei alioqui literati, dicunt legendum eſſe ianitor, ue ruris. quod non patitur carmen auerſante poetico ſtructu. quia triplex in carmine committeretur error. alii legunt: anitor rurarius: cur & quare, ipſi viderint. Nos ideo Gordii iugum pellæo mucrone diſſecemus. & legatur Stoæ tui iudicio: Non cultor inſtans, ianitor non garulus: & ſenſus concinnitas videbitur quadrantior. en ecce quam multiiugis adnotamentis creſcit opus: quod vtinam fauorabiliter plauſibiliterue ab omnibus recipiatur. Auſonius. A. C. qui thraſybule tua. Idem: cleobulus lydius in re. Ouidi. iii. Faſtor. H. u. c. contemptor Aemulius aui. Horati. ii. ſermo. V. ſ. c. nec ſemper edules. Lucretius. v. Gannitu vocis edulant. ſuper qua dictione Callepinus miratur poetas primam breuiare. Ouid. Agmen adulantum media. p. a. a. eum admirantem miror, cum compoſii ab ad, & aula referat: quod cōponatur ab ad, & δοῦλος. i. ſeruus non admitto. Iuuenalis Satyra. iii. Cæcus adulator, dirusque. a. p. ſ. Ac leuis ille deus, cui ſemper adoleſcentum. Hoc carmen (ſi recte memini) in Giri Maroniana reperitur: & allegatur à Politiano epiſtol. v. dum velit probare adoleſcens per, u, non adoleſcens per, o, ſcribi. &, u, ſuper, l, produci contra originis naturam: vt, vpilio, apud Virgilium adoleſcentia vero breuiatur apud

Ciceronis locus.
Auſonii locus.
Adulo.
Callepinis incuria.
Adulesces non adoleſcens.
Sulpitii error.

Senecam in octa. Marti.nunc accipienda tribuli Torcular, omnino longatur contra Sulpit. Priscia.nanq;, libro.iiii.inquit: in,ar,desinentia,si consonantem habent ante,ar,producuntur: ideo torcular producetur. si vero esset vocalis,breuiaretur:vt laquear.super hac dictione in libro de Accentu item fit mentio.

Prisc. regula Torcular in syllaba.

V, Ante,M,longatur,vt acumen.legumen. Demito,crustumium,cucumis,crustumeri, autumo columen,incolumis,contumax,collumela,contumelia emolumentum,cucuma,irrumo,lucumo, composita à tumeo,documentum:monumentum: indumentum. in qua dictione non audiendi sunt. Prudentius,& Aratus poetę cum indumentum longauerint. Prudent.in Amart. Indumenta nouis.t.p.t. Arat.ii. quibus indumenta pudoris. Ait enim Priscia.nomina in metum,eadem retinere syllabam ante mentum, quam habent in penultima præteriti perfecti: vt indumentum ab indui: quia,u,in præterito breuiatur,ita in indumentum. vestimentum ideo longatur. quia à vestiui: quod præteritum in penulti.producitur. dicent aliqui: argumentum venit ab argui: vbi,u,corripitur: & tamen in Argumentum longatur. discant isti,argumentum,apud antiquos quinque fuisse syllabarum:quia,r,cum vocali proferebant: vt argumentum. latius in prima: vbi de,r,litera fit mentio in. vi.etiam legito.Lucanus.ii. Crussumumque rapax. Virgilius in cop.cæruleus cucumis. Idem.vii. Ardea crustumeri.q.e.t.a. Horatius. Autumat hæc populus. Martial.Germanis ego contumax capillis.Idem. x.Nec te barbara contumeliosi.Idem in eodem:Extruxit cucumam fecit.o.Catullus.Pedicabo ego vos, & irrumabo.cuius verbi significatum.Ouid.in Priape.expressit: Barbatum furem tertia pœna manet. Aus. A.q.b.famil lucomonis acumen.

Prudentius & Aratus nõ audiẽdi.

Prisc. regula

R,cũ vocali prolata, Argumentum pentasyllabum.

Ouidii locus.

V, Super, N, productioni seruit: vt pecunia, lugdunum. Demito albunea. Iuuena. Et lugdunensem rethor d.a.a. Virg. Consulit albuneæ .n.q.m.f.

V, Ante, P, corripitur: vt volupis, centurupe, vitupero, quadrupes. Demito, marsupium. Mart. capel. ix. Pronuba sic volupe est hæc seria, c.u. Sil. xiiii. nec nõ e vertice largo Centurupe. Prudent. cunctis etiã marsupia crebris: q ita apud Plaut. inuenies.

Aliorũq defectus.

V, Post sequente, R, producito: vt silurus, iniuria. penuria, myuros. Demito, sabura.n.p. centurupe, bituri, centurio, succenturiatus, centuria, melanurus, palphurius: purpura & ab eo venientia: vt purpureus, lygurinus: securis fluuius: tugurim: masurius camurus: mamurius. hoc nomen ambiguum est: quod qui ante me scripserunt non videre. breuiato etiam verba quibus conuenit: non meditatio: vt male sentiunt aliqui: sed (vt ait Laurent. Valla) optatio in rio, vel sui primi verbi effectus: vt esurio, micturio. hinc demito, scaturio, cucurius, ligurio. corripitur etiam Mercurius, luxuria, lemures: & si lemuria Ouid. longat. breuies etiam obliquos à nominibus, in, ur: vt saturi, lyguris, murmuris. si vero in, us, tertiæ longato: vt telluris. Et quia diximus, mercurius, breuiari, adulescens Petrum heliam vt spernas admoneo, dicentem: in vocatiuo. mercuri, aliquando, cu, lõgari, quod falsissimum est, Publius: veterem ferendo iniuriam inuitas nouam. in quo senario, iniu, spondeus est Virg. vi. Exiguum in cererem penuria. a. e. non autem breuiatur: vt docuit Aelius Antonius. Terentian. Præmisso heroo subiungit nanque myuron. & myuros, licet si versus hexameter, tamen in penul. syllaba breuiatur dictiones: quo carminis genere usus est Liuius Andron. Terentianum legito: & nos in arte breui. Sil. xv. A. f. stridentem sabura cornum. Idem. xiiii. nec non e vertice largo Centurupe. Lucanus. pri.

Grãmaticorum error. In, rio, verba nõ sunt meditatiua.

Petri hiliæ error.

Et bituris longis q.l.i.a. Horati. magnis e centurioni/bus orti. & non admittas Sedul dicentem. in dimetro Iambico, Flexus genu centurio. in quo versu, tu, lon/gauit. Ennius: Melanurum: turdum, merulam. m.q.n. q.m. Iuuena. Si quid palphurio. s.c.a. Ouidius, Car/mina purpurea candidora niue. quod prius Maro di xerat: nam purpureus dicitur color flammigans, & albus. vt hoc in exemplo. purpureum quoque nigrũ dicimus: ex quo Homerus mortem potuit appellare purpuream: vt testatur Plutarc. libro de libe. educ. Auso. Arida torretem securim despectati. Virgi. Geor. iiii. Pes etiam camuris hirtæ. s.a. Idem: Pau/peris, & tuguri. c.c.c. Persi. Et siquid masuri rubrica notauit. non possum tamen nõ mirari, cum apud græ cos scribatur: μαςούριος per diphthongum. Iuuenal. A eserit intactam. p.n.u.a. Prudentius: P.d.i. potum largita scaturit. Horatius satyra. xiiii. T.c.m.d. furta li gurit. Idem in epist. Nocturnos lemures. p.q.t.r. ta/men. Ouid. ait. R.e.u. nocturna lemuria sacri. alia exẽ pla facilia sunt.

Sedulium non admit/to.

Ouidii loc⁹

Purpureus.

V, Subsequente, S, producimus; vt creusa. Tol/luntur, ebulus, hierusalem, perusinus, blandu/sia, canusium, canusinus na, num brundusium, volusi/us. syracusius: sed (vt diximus) per, o scribendum ali qui asserunt. alii dicunt græcos, per omicrõ scribere, quæ litera sæpius apud nos in, u, vertitur. Venusinus, syracusæ, hæc duo ambigua sunt quod alii non adno tarunt. Luca. pri. His cæsar perusina fames. Sil. iii. Iamque ebussus phœnissa mouet. Lactan. Impia hierusalem rabidis. e.c. Virg. xii. Corripit. & venienti ebuso. q.p.s. Hora, iii, carm. O fons blandusiæ. s.u. Iu uenal. Saty. vi. Pastores, & ouem canusinam. u, q.f. Hora. Nam canusi lapidosus aquæ. Idem: Brundusi/um longæ. f.c, q.u, q. Iuuena. Quis nescit volusi bi/thynice, q.d.

Aliorũ de/fectus.

Aliorum in curia.

V, Ante, f, longatur, vt refuto, confuto, quia a fatum (Pompeio teste) veniunt, mutata, a, in, u, matutinus. Demito, minutiuus, diuturnus, obliquos ab intercus, defrutum, arbutus, veluti, recutitus composita a quatio, vt concutio. In compositis aduerte, quia per simplicia cognoscentur: praeputium ambigue, poni duo eruditi scribunt, in, xi. legito conglutino, reglutino, indifferenter ponuntur, quod non adnotarunt, qui ante me scripserunt. Virgil. Sors dicta refutet. Ouid. Meta. Radiis iuga subdita matutinis. Nec te moueant aliqui. Mart. Capel. Codices in hoc: Et matutina greges quatiunt. i. p. c. Ideo abiecta Et, coniunctione, ita legas, Matutina greges. q. i. p. c. Mart. iii. Et nigri Syra Defruti lagoena. Virgilius. Ex foetu nucis arbutus horrida Persi. Tacitus, recutitaq; sabbata palles. Catul. Quae nunc tuis ab vnguibus reglutina quale sit carmen, in, vi. legito.

M. Capel. e maculatus

V, Post veniente, V, breuiatur, vt diluuium, simpuuium, exuuiae. Iuuenalis. Simpuuium ridere Numae. n. q. s. Virgil. Hectore qui redit exuuias. i. a. Iam lector mediarum syllabarum Vmbilicum attigimus: quas si idoneo non bene trutinati fuerimus scrutinio nec succenseas precor. Nihil enim difficilius, nil durius, nil laboriosius quam regulis medias comprehendere. Hisce Germana loquitur Probus, dicens. Syllabam nulla artis ratione, sed exempli. posse comprehendi. Ideo lector, cum in superioribus me florulentum, & multiplicem videris: ita, vt Quinta videat Epograph. me praeparo. Haec est, exit exitvide lector.

Probus qd de syllaba.

IO. FRANCISCI QVINTIANI Stoæ Poetæ Laureati de Syllabarum quantitate, Epographia Quinta.

Procemium.

MIRABVNTVR Forte nostræ qualiſcunque eruditionis indagatores ab his Epographiis ſolitum dicendi abeſſe lenimen, ac ſtilum illum leuigatiorem, & poetico rore fluentem, quos, ne talis amplius teneat admiratio, monitos velim, non hic enodatoriam me detinere vetuſtatem, non continua ſerie penitiſſima irecepta auctorum fidei reſerare loca, non cantanda memorare prælia vndi, quouerſum detonantia, vt lectores bracteatis dicendi delitiis permulceam. Hoc nanque opus licet laborioſum erumnale, durum, tyronibus planum offero, ac tractabile, vt & qui vix elementa imbiberint, intelligant: mox ſciant idoneiorem hunc fuiſſe ſcribendi modum quaſi abſolutiori, ex actioriue fabricaſſem perpendiculo. Hæc pueris cōdonetur lectio non eruditioribus, q̄uis & ipſi non mediocrem accepturi ſint hilaritudinem. Dii faxint, vt longam viuamus vitam. Quod ſi aſſecuti fuerimus, pro virili parte curauero, vt vigiliæ noſtræ vllo non inuoluantur ſilentio. Verum omniū machinarum iuro Opificem & publicum σωτῆρα me hoc opus vigeſimo ætatis meę condidiſſe anno, quod in archetypis, idiographis ue inuentum nuperrime recognoui, qua in recognitiōe multa dempta plurimis additis. Sed qd intercalari ſegrego pręfationes primas nāq; medias ue ſine intercapedine conſeq nitātur vltime. nitētib⁹ audiam⁹ exit tandē, ne ipſo ordine tardiores vos tanę, & tot diiudicēt Academię

Quo ętatis meæ anno hoc opus compoſuerit.

¶ A, in fine. Cap. I.

Nomē in,a Mna,mo- nosyllabū.

Geor. Vall. error.

Statii locus Robertus errat. Sulpitius fallitur.

Vocatiui in a,a nomini bus in as. Ablatiuus in,a.

Seruii error Virgilius a vitio defen sus. Seruii error Virgilii lo- cus.

A,Finalis in nominatiuo.accusatiuo,vocatiuo & nominis,breuiatur:vt musa hectora,o poeta. Excipiuntur monosyllaba:vt mna:&(Pris.teste)græ corum,nominatiui,quos aliquando longamus.Stat. iiii.The.Non tegea,non ipse.d.u.a.f.Idem.vi.Theb. Te plāgeret argos,Te nemea tibi.l;c.l.q.s.vbi Geor. Vall.putat,nemea,esse vocatiuum,sed perperā. nam ibi nominatiuum esse vel puer non ignorat ait enim ille:a nominibus in,e,fœmininis vocatiuū produci: vt nemea:citatque hoc Stat.carmē̄. Hæc adnotasse volui,ne me fingere aliquis putet Quinti.mastix.su- per quo carmine etiam Rober.errat gaguinus.Ouid. iiii.Fasto.Sæpe rhea questa est.Idem in episto.Mittit hypermestra de.t.m.f.u.vbi falso Sulpitius breuiari credit tamen sciēdum est(eodem teste Prisciano.vi.) latinos etiam illa græca aliquando corripere:qa om- nem in,a,nominatiuum latini indomatis finalem con stat corripi. Longantur præterea vocatiui in,a,tam primæ,quam tertiæ declina.a nominibus in,as,quod Seruius,& M.Victorinus cum Probo affirmant:qui bus & vatum astipulatur auctoritas.Virgili.vi.Tros ait ænea cessas.Idem:Non hæc o palla dederas.p.p. Si vero apud Horatium.ii.ser.inuenies,atrida,breuia ri.& apud Ouid.po decta.& penes Virgilium longa ri,Anchisa;rationem ibi idiomatum cognoscito: si breuiabitur (Prisciano teste) erit vocatiuus latinus: si vero longabitur,esse græcum Seruius innuit. Ideo hæc lector animaduertito:Ablatiuus,a,terminatus, longatur:vt ab hac musa.vnde fœtudino errore cæ- cutisse constat Seruium in.vi.commenta.super hoc Virgilii:Sed dum forte caua tum personat æquora concha.vbi putauit Marius,caua,accusatiuum esse. cum ablatiuus sit.Sed quid luctaris Serui,an errorem occulis? cedo.non ne pueriliter te iterum delirasse

affirmauerim? est autem carmen Aegloga Virgil. pri. Nec genere aeria cessabit turtur ab vlmo. scribis ibi, turtur, fœminini esse generis: eo quòd Virgilius: aeria turtur dixerit. Proh quem geryonem parturis? an versus paritur. discas quero grammaticorum triumuir, aeria, non esse ibi adiectiuum. Propter nomen turtur: sed, aeria ab vlmo dixerim: sit ablatiui casus. Non doleas Serui, in hoc, Nicol. Ferretum habes comitem, cum ait: aliquando breuiari ablatiuum. & nititur isto Iuuenal. versu: Cærulea indutus scutelata, & galbana rasa. nos vero galbana accusatiui non ablatiui casus docuerimus. Nomina in, ginta, ambigue omnes poni scribunt. In genta, autem semper corripi. de quibus quid dicat Seruius, ne vlli sit incognitum, visum est scribere: cuius verba hæc sunt. ii. Commen. hæc inde numerorum nomina in, a, indeclinabilia, a, producunt: vt Triginta magnos. u. m. o. tamen Iuue. ait: Quinquaginta dedit. g. s. d. Nomina literarum: vt h, k, ad placitum ponuntur. sic in omni terminatione: vt, p, c, b, r. Verbum in, a, imperatiui modi productione gaudet: vt da, ama, ara. Virgil. Nudus ara, sere nudus. quam regulam si sciuisset Christophorus Landinus in. ii. Sermonum Horatii, non infantarie locutus fuisset interpretans: ergo nunc clama sodalis: clama. i. vocem extolle, ac eleua: cum legi debeat, dama, sodalis vocatiui casus: euntibus inficias ars reclamat metrica Participiorum, & pronominum casus in, a, nominum similes sunt casibus: scilicet vt nominatiui, accusatiui, & vocatiui breuientur: ablatiui producantur. Præpositiones accusatiuæ in, a, (Victorino teste) productionem postulant: vt citra, erga, infra, vltra: tamen (vt dicemus) ambigue contra Cantalicium tantum longantem, inuenio: similiter ablatiuis longitudo nexa est. Virg. Ecce autem gemini à tenedo. t. p. a. Aduerbiis in, a, productio seruit (Victorino teste)

Nicolai ferreti error.
Iuuenalis locus.
In ginta.
In genta.
Literarum nomina.
Verbum in a.
Christofo. Landini error.
Horatius emaculatus
Participiũ in, a.
Pronomen in, a.
Præpositio in, a.
Cantalitii incuria.
Aduerbiũ in, a.

vt,qua,postea,antea, & vna:quod aduerbium spondeo constare scribit Probus,& est communicatiuum. Hora. in epod. Romanus heu postea fugabitis:vbi stea,iambus est secundam longam contines: non autem breuiatur. vt inerudite Anto. Nebrissensis,& Ascensius præcipiunt:propter illud Ouidii. vi. fast. Postea mirabar cur non sine litibus esset.nam ibi,postea,quæ dictiones sunt,vt,ea accusatiui sit casus Horati. Pecti nihil me sicut antea iuuat. vbi,antea,iambus est Catul.vbi.iste post phasellus antea fuit in quo versu itidem,tea,iambus est. Aliqui tamen triuiales putāt breuiendum esse,propter illud Virgilii in ænei. Pro spectum late pelago petit antea si quem.isti fecis grammatistarum principes dicant:an ibi,antea,sit aduerbium,an accusatiui casus:profecto accusatiuus est ab hoc nomine Anteus.vnde alibi Virgi. Antea sergestumque.u.f.q.c. Virgi. Venarum. Aeneas,vnaque.m.d.frustra(si Probo credimus) longatur. licet Nestor,frustra,ambiguum esse asseueret. nixus Iuue. ex saty.iii.auctoritate. Aerumnæ cumulus: quod nudum, ac frustra rogantem : quod & legit Georgius Valla.in quo si me consuluissent, talia dixissent nunquam. qua propter legendum esse doceo,quod nudum ac frustra rogātem:vt sit accusatiui casus ex codicum lectione,& sensus concinitate. & si id comprobare voluissent acutissimi alioqui viri,illud Ruffi Festi in ara protulissent:Ima vehunt cœli luxit dum frustra frequenter. Sic & nos vsi fuimus in Theondrothanato : vt late inferius leges. Ita, & quia,& puta, breuianda censeo Seruianam sententiam poetis comprobantibus. similiter in,a,pro,e,posita breuiantur: vt trasuersa tuentibus hirquis: quanquam alii ibi accusatiuum esse volunt. Ouid.Non ita diffidunt. cuius aduerbii, cum recordor, rursum cient quidam scioli eructantes ita affirmantis apud receptæ auctores fi-

Vna cōicatiuum.
Postea.
Anto. Nebriss.
Ascensii error.
Oui.locus.
Antea.
Triualium error.
Virg. locus
Frustra.
Nestoris incuria.
Geor. Val. incuria.
Iuuenalis locus.
Ita.
Quia.
Puta.
Aliquorū nerę nugæ.
Ita affirmātis iuenitur

dei non reperiri, eant in malam rem. & legant Terentium in andria, in eunuc. quo viso statim erroris pœnitebit. Ouidius. in Priap. Vt phœbo puta, filioue phœbi. Interiectio in, a, purum, corripitur: vt eia. & (vt ait Probus) quia Virgilius sciebat constare trocheo, vbique ei vocalem subiecit. quod (vt Probus verus admittatur) comprobabimus. Valerius Flaccus. viii. Ferret ad aurigeræ caput arboris eia per ipsum. Sidonius tamen ait: Eia caliope nitente palma. vbi eia, est spondeus. in sexta legito. Si vero interiectio in, h, vt ah: vah, terminat, longatur. inferius legito. Coniunctioni in a, longationem damus: vt præterea, interea. demito, ita, & quia. de quibus diximus, Virgilius: Præterea si nona. d. m. e. Si qua, longatur. Virg. Siqua fata sinant: nam qua adiectio est. & sic semper qua longatur, quando vacabit. Virg. Ne qua scire dolos. m. q. o. p. Idē si qua fata aspa rūpas.

Interiectio in, a.

Coniūctio in, a.

Si qua i syllaba.

De, B, in vltimis. Cap. ii.

B, Terminatæ dictiones cuiuscunqe partis, breuiari exopant: vt ab, sub, ob. Excipito barbara vt iacob: quia venientia ad latinam declinationem ita seruant: vt Iacobus. & sciendum est poni pro, u, b, more græco: vt in antiquis marmoribus Romæ: bixit annis. xxv. pro vixit aliquando etiam græcum, β, in, m, apud nos transit: vt proboscis, in promuscidem reperitur etiam vnum thurrenorum nomen, Iamb. teste Mirsi lesbio.

B, terminata.

B, græcum in, m, vertitur.

P, pro, u, ponebant. Ianib.

¶ De, C, in vltimis. Cap. iii.

C, Nomini terminatio breuiationē damus: vt lac, Victorino teste: & hormidac, apud Sidonium. Lac tamen apud Serenum longatur: Lac asinæ, placidæque bouis prodesse loquūtur. Producito omnino halec. Verbum in, c, longandum esse exempla edocēt: vt dic. Ouid. Dic, age frigoribus. q. n. i. a. Si Bedę, & Seruio credimus, dic, duc, fac lōgatur. Probus, fac.

Nomē in c.

Verbū in c.

Sulpitio ad uersor.

breuiat.ego autē,fac,ambigue poni in.vi. comprobabo.& meo quidem iudicio contra Sulpitium in iis similibus,si prima posito longa est,longantur: vt dic, duc.quia à dico dicis,& duco ducis.Iuuen. Pone domi lauros,duc in capitolia.m. Virgi.xi.Duc ait & rutulos. si vero breuiatur,corripiuntur: vt fac a facio. Ouidius: Phylli fac expectes.d.t. Pronomini in,c, productio adnectitur:vt hæc:licet diphthongo.Hic, ambiguum esse inferius dicam.Hoc(si Priscia.credimus) contra aliquos breuiatur. Prisciani verba hæc sunt lib.xiii.hocce vocali ablata per synalepham menente duplici,cc,solet produci. Virgi.Hocce erat Alma parens,sed scriptorum negligentia vnum,c, prætermisit.sit si enim duobus,cc,manentibus longatur, euenit:vt remoto altero corripiatur. sed aspice in.vi. vbi de ambiguis.Mart.cap.& Seruius asseuerant,c, pro duplici haberi. in qua litera Terentianum sugillat Seruius commenta.vi.quod dixerit,c,simplicem, duplicemque haberi pro metri ratione.contra quem futili insurgit argumento:eo quod pro duabus in bisyllabis dictionibus haberi debuerat.falleris Serui scribens,c,pro duplici,nisi in monosyllabis teneri: cui pro Terentiano poni pro metri ratione aduersor, quia hic & breuiari ostēdemus. Aduerbium in,e,longitudinem poscit: vt illic,illuc,hic.& non immerito ad pronominis discretionem,hic,aduerbium per diphthong.hoc modo,heic,scriptitasse veteres manifestum est.Ex quo miror vnum nostri virum seculi alioqui eruditum,dixisse: Cur ergo impēsam fundis hic, aut operā.in quo proculdubio errauit. Nec & donec breuiantur: quia nec a neque,donec a donicum,per apocopen:qua dictione vtuntur Cato,& Lucre.Donicum ad extremum viuendi perfice finem. Beda tamen apud Paulinum,donec,longum inueniri scribit: quod vi cæsuræ esse posset. Coniunctioni in,c,longationem

Pronomen in,c.

Hoc. Aliquorū error.

C,duplex.

Terentian° defenditur.

Seruii error

Aduerbiū in.c.

Heic.

Vnū miror

Donicum.

Cōiunctio in,c.

gationem damus : vt ac & ſcitu dignum eſt poſitum, c,pro,g,vt ſecobrica,ſecobriga. vnde non mirum,ſi aliquando ſcribimus dictiones per,c,& per,g,profe- rimus: vt alias diximus.

C, pro, g, ponitur.

¶De,D,in vltimis. Cap. iiii.

D,Finitas dictiones vbiq; corripi petit auctoritas : vt quid,quod,ad,ſed:quanquam,Sed per,t,ma- gis quæ per,d,ſcriberem : quod in antiquis inuenies literis. Iſidorus tamen æthymo.pri.cap.xxv.Sedum, antiquos dixiſſe innuit: mox eſſe detractas duas vlti- mas,& dicamus,ſed.nos vero in noſtris Dubitationi bus Iſidori Codicem mendoſum eſſe : & Setum,le- gendum : &, ſet, omnino ſcribendum docebimus. Quia diximus,d,finita breuiari non te moueat hoc Prudētii in Amat. Vt genuit Dauid alias.p.o.u.nam eſt propter cæſuram,quæ fit in ſyllaba poſt duos pe des in.ii.legito Epographia.alii volunt ita elongari : quia in penultima genitiui elongetur. Vnicuiq; ſuam omittam ſententiam inuenies quoque Nagid,nomen regis apud Philonem.

D, terminata. Set, per, t, non per,d, ſcribi, Sedum. Setum. Dauid. Nagid.

¶De,E,in vltimis. Cap. v.

E,Nominis finitus nominatiuus breuiationem ſu- ſcipit:vt mare,cubile. Dempto Græcorum nomi ne in,e,in omnibus caſibus vt Tyſbe,Penelope.ſic in plurali indeclinabilia : vt tempe.Ouidius.Sylua vo- cant Tempe per quæ.p.a.i.ex hoc ridendo decipitur errore Callepinus,dicens:in hoc Sereni : Rugarum ſulcos lentiſci maſtice tendens: maſtice,ibi venire à maſtiche maſtiches:cum potius maſtix maſticis decli nari verſus ſtructura,& Plinius edoceant. Genitiui,& Datiui ſingulares,nominatiui, & vocatiui plurales primæ inflexionis diphthongo longantur. Accuſa- tiuus,& vocatiuus in,e,breuiantur:vt mare,o domi- ne. ſi vero nominatiuus,accuſatiuus,& vocatiuus plu rales in,e,genere neutro terminant,longantur:vt me

Nomē in e. Callepini error. Serenꝰa vitio defenſus.

le. Lucretius: Ac musea mele per. c,o,q. Idem: Et cygnea mele phœbea. q.d.c. Ablatiuus, in, e, tertiæ corripitur: vt patre. demuntur ablatiui græci: vt euphrate. Lucanus: Signaq; ab euphrate cum parthis. c. excipiuntur itidem, fame, tabe: quæ (vt Priscianus, & Victorinus scribunt) more quintæ declinationis, vel græcorum, e, protrahunt. Virgilius sexto: obiicit ille fame rabida. t.g.p. Lucretius pri. Imbribus, aut tabe nimborum: a.u. tamen hoc nomen ambigue poni inferius scriptum relinquemus. fame, non mirum longari: quia fames famei antiquitus declinabant: vt innuit Gellius, libro. ix. Cap. xiiii. Si autem erit quintæ ablatiuus, productione vtitur: vt spe. & est sciendum, apud maiores nomina quintæ in genitiuo, e, etiam longum terminasse. Ouidius metamorpho. iii. Prima fide, vocisq; ratæ. Idem. vi. Vtq; fide pignus idē fidei. tamen aduerte apud Ausonium legi: Hoc die mercatus, cras, citharœdus eris. vbi (mea sententia) expungendæ sunt dictiones illæ, & substituendæ: Hæc hære mercatus. licet in antiquo Laurentii Bargnani olim discipuli non pœnitendi Codice legatur omnia mercatus: Ablatiuus, & vocatiuus in, e, græcorum longationi obtemperant: vt Achate, Calpe. & cur Iuue. dixerit: calpe relicta: admiratur in vi. Prisc. qui etiam contra naturam dixit: gelida præneste ruinam. Virgilium posuisse sic & Ruf. fest. in ara. procul in vada calpe titana. sed aliqui referunt apud Iuuenalem, & Festum, non à calpe calpes, sed à calpis calpis venite: ita & de præneste. nam Calpis calpis dicitur in Epist. a Sidonio: Si forte vocatiui erunt a tertia breuiantur certe. Ouid. Tristis oreste tuæ. quanquam, Oresta legi potest: vt apud Senecam in Agam. Aggrediar, & te oresta furabor libēs. Proper. Fregit Achille domos. & sic Pil ades contra Alexandrum debuisset dicere, non niti exemplo Martialis: Tereos,

Fames famei.

E, terminabat genitiuus qntæ.

Ouidii locus.

Auso. emaculatus.

Prisciani admiratio.

Pylades error.

aut, cœna crude thyeste tua: vbi (meo iudicio) thyesta legatur: aliter Martial. cum Vulcano progrederetur carmen. & sciendum est (teste Quintiliano, & Seruio comment. vi.) nomina primæ inflexionis in es latinam sumere declinationem: vt anchises anchisa anchisæ, laertes laerte lærtæ. & quia in dictionem incidi, quid Tortellius in dictione, laertes, referat demonstrabo, ait ille: nomina in, es, primæ latinam sumere declinationem in, a, vt laertes laerta laertæ. vocatiuo, & ablatiuo laerta, & ab hoc laerta. & adducit hoc Ouidii in epistol. Laertaque satis. p. q. c. r. nam si diceret, laerte, versum stare abnegat: quia, e, breuiaretur. vere nugas Arretine loqueris quid refert: an laerte, an laerta legas: omnino, a, & e, sunt longandæ. vnde quid tibi velis inconstans nescio: si forte velis legi: Et Laerta satus. quod si ita est, itidem falleris. miserrime Phineu Tortellium si potis salua: & super hoc corolarium: &, quod Græci dicunt, πόρισμα idest auctarium accipe: vt a Quintiano discere non te pudeat. legitur apud Ouidium. v. Metamor. Te tamen o parui rector Polydecte Seryphis: vbi, e, breuiatur in, Polydecte, refragante poetarum choro. ideo, polydecta, melius legendum arbitror, Seruio dicente Comment. x. Omnia in, tes, nomina in, a, vocatiuum posse emittere: quem in simili a Marone, in. ii. longari inerudití putant: Coniugio Anchisa. u. d. s. dicentes ita legendum: eo quod Seruius ita legat. Quorum inscitiam non possum non mirari, cum ex sententia Prisciani ibi legatur, anchise, non Anchisa. Præterea, si Anchisa legatur, quid dicat Seruius nulli erit cognitum: cum & contextus Seruii dicant Anchisa: hic non est latinus: immo si, Anchisa, legeretur, latinus esset: sed si legatur, anchise, vocatiuus non est latinus. Non mireris lector, cur longius procedam: hæc

Marti. emaculatus.

Ouid. emaculatus.

Seruii regula.

Aliquorũ error.

Virgi. emaculatus.

Seruius emaculatus.

omnia ad vberantissimam producent frugem. iam sequor. Verba in, e, breuiationi obediunt. Ouidius. Lac facitote bibat. Dematur Imperatiuus secundæ coniugationis singularis. Ouidius. Nympha mane, Penea mane. Inueniuntur tamen, uale, caue, uide, ferue, breuiari. Catul. Oranius caue despuas ocello. Val. Flac. Intro vide lata comantem. & tunc a valo ualis, cauo cauis feruo feruis, tertiæ coniuga. ueniunt. quod Seruius Commen. iiii. innuit, dicens: Verba secundæ coniuga. perdito, e, quod habent ante, o, in tertiam migrare: ut ferueo, feruo, respondeo responde, ualeo ualo. Vnus tñ (cuius parco nomini) asseuerat poti, tertiam in secundam, quam secundam migrare in tertiam: cui non inhęreo. Participiorum in, e, casus breuiantur: ut lecte. nisi forte in genitiuo, & datiuo singularibus: & nominatiuo, & vocatiuo pluralibus:, qui diphthon. longantur: ut lecturæ, legendæ. Pronomini in, e, longatio inhæret: ut me, te, se: & genitiuus, & datiuus singulares, & nominatiuus, & vocatiuus plurales: vt nostræ, vestræ: quia est diphthongus. Demito alios casus: vt ipse, nostrate: tute similiter corripitur. Ennius: O Tite tute Tati. t. t. t. t. Lucr. Accipe præterea quæ corpora tute necesse. comprobatur item ex alio composito, Idem, Tutemet a nobis iam. q, u, t, n, breuiantur etiam in, ce & in, te, ut huisce, suapte. Ennius Anna. vii. Hocce locutus vocat q cum bene sæpe libenter. Pręposítiones in, e, si ablatiuę sunt, longantur vt, e, de præ. Demito, absque, sine: que breuiantur. Accusatiuarum pręposítionum, e, breuiamus: t ante vsque, prope, pone. Virgi. Pone subit coniux. Præpositione in, e, compositiuæ, si componantnr sunt longæ: vt seduco refert: idest vtile est. in aliis, re, breuiatur. vt repono, remoueo: sed latius in. ii. diximus epograp. capitulo. viiii. vbi de Præpositione fit mentio. Aduerbia in, e, absoluto gradu, quem

Vebum in, e. — Secunda in tertiam cõiugationẽ venit. — Participiũ in, e. — Pronomen in, e. — Ce. — Pte. — Præpositio in, e. — Aduerbiũ in, e.

positiuum dicimus longa apparent:ut sane: & si comparatio congrue reperitur :ut iuste, docte. & non sine ratione Virgilius(teste probo)e, longum uertit in, a. ut Pede terram crebra ferit. idest crebre. sin iusta defecerit comparatio breuia sunt ut bene, male. quod in compositione longari ab Ouidio pri. Art. Sæpe male dixit. q. i. p. a. Sulpitius scribit, sed fallitur. nā mane, non male, legitur. Et memoriæ mandes lector, bene, & male nunquam in compositione corrumpi vt beneuolus maleuolus: non autē per, i, proferas: vt ineruditi solent. Subiungit insuper Martia. Capel. aduerbia, quæ comparationem non sumunt, corripi ut pote. pte: vt suapte, pene, rite, impune, forte, siccine, hiccine, come, fortasse, unde inde, mane, age, ecce, sæpe, quippe, nempe: licet a Probo inter coniunctiones ponantur: here pro heri Ouid. Pene puer. Prudentius: vt pote quæ propriæ. i. a. Sed dicat Martianus: An fere, & ferme, suæ reclament regulæ, certe reclamant. nam longatur: tamen ferę ambiguum inuenio. quid non videre, qui ante me scripserunt: quapropter si meus uiueret Codrus Palmario petenti ante, fere, breuem posset habere vltimam, intrepidus responderet, si nostra hæc scripta uidendi ei daretur facultas: regifice, magnifice, hodie, quotidie, quare, longantur. Probus, ait, quare Trocheo constare: nixus hoc Virgilii: Quare age. profecto infirmum exemplum est: nam, e, abiicitur: quia a vocali excipitur breui. Iuuena. Mobilis, & varia est ferme natura. m. Catul. Talibus amplifice vestis. d. f. Tibul. ii. Magna loquor, sed magnifice mihi. m, l. vnde magis admitterem. Victorinum, dicentem breuiari, ea, quæ a se originem ducunt. Hercule vero breuiatur. Pers. Nemo Hercule nemo. Ne affirmantis, aut prohibentis, producimus: sed affirmantis scribitur per diphthon. sic, Næ alias idest, quando interrogatiue ponitur, breuis est.

Absolutus gradus.
Virgilii locus.
Sulpiti⁹ fallitur.
Ouid. a vitio defensus.
Maleuolus Beneuolus
Martiani incuria.
Aliorum incuria.
Probus infirmus.
Victorini regula.
Hercule aduerbium.
Ne.

Næ. Ouid. ix. Metamor. Tu næmeç necis auctor eris? Ne pro an, corripitur? Ouid. Quærebam Nonas sancto Fidio ne referrem. Apprime, ambigue poni quidam testantur. de quo inferius: vbi de indifferentibus dicemus. ¶ Aduerbia superlatiui gradus longari cutant vt minime, maxime, optime. & illud Donati non iniiciat scrupulum: Quid competat optime pandens: tu legas: Ordine pandens. Hora. Minime cur Stoicæ dicam. Ausoni. Cum maxime nunc proloquor in quo carmine, xime, Iambus est, vltima longa constans. Interiectionibus in, e, longitudo datur: vt ohe, pape. Pers. Marcus dama pape Marco. s. r. Mart. Ohe iam satis est ohe libelle. Coniunctionum e, dictionum breuis est vt quoq;: ue, pro et: nanq;: ne: q;, pro &. Quę vero nomen, diphthongo longatur: & si apud Maronem, Nasonemue, q;, pro & longatur: vt Liminaq;, laurusq; Dei. quod ruetur Seruius, dicens q; breuis est, & pro longa ponitur: quia omnia monosyllaba ad artem non pertinent: & his licenter vti possumus, aut certe omne μόριον: idest particula, quæ tui substantia non habet, membrum superioris putatur dictionis, vel orationis, quod si est: Luminaq;, quasi vna orationis sit pars: & potest, que, finalitatis ratione produci, vel corripi ille hactenus. An bene excusauerit, & profunde. lectores diiudicent.

Superlatiua in, e.

Interiectio in, e.

Cōiunctio. in, e.

Monosyllaborum priuilegium.

¶ De, G, in vltimis. Cap. vi.

G, Terminatas, si inuenias dictiones, lōgato: vt vesperug in prima etiam diximus Epographia.

Vesperug.

¶ De, H, in vltimis. Cap. vii.

H, Finitæ dictiones, quam patibularem appellat dymus, productioni obediunt: vt vah, veh, pro ah: quod mirum non censeo: eo ꝙ (Prisc. teste) vltima sit abiecta vocalis; quia in, h, nullam Latini idio-

Patibularis H.

matis dictionem terminata inuenies. aliqua tamen in uenies barbara: vt elescoph, suffuph in literis Ethruscis vnum. vt Larth. vnde Larthe manum, quæ Eniniana metropolis est. Labith, Turrhenum. uocabulum, teste Mirsilo Lesbio. Loth, apud Prudē. sic Melchisedech, sic Ruth: quæ barbara longantur. Prud. in Amart. Loth ingressus iter. n. m. r. a. Iuuenc. i. Compleuit genetrix, & Ioseph omnia mirans. Insuper, h, sequente vocali, non abiici diximus. ii. Epog. ca. xxvi.

Barbara i h
Larth.
Larthenianum.
Labith.
Loth.

¶De, I, in vltimis. Cap. viii.

I, Nominum finitis casibus productio iungitur. vt si napi. dicitur & hæc sinapis, Et scias lector omnia in nominatiuo in, i, terminata nomina (nisi genitiuum in, tos. faciant vt meli melitos) barbara esse: quod testatur grammaticorum vetustissimus Muscopylus vnde etiam, piperi, & gumi, barbara in nominatiuo dixit Herodianus. Longato etiam datiuos in, i, tam græci, quam latini idiomatis: vt Orph Calliopea. l. f. a, quod Orphi, datiuus, sit legito ibi Seruium, & in Aeneide super: Iam validam Ilionei. n. i. f. a. Demito tamen datiuum a nominatiuo in, as, teste Seruio: vt Pallas Palladi. Papinius Achil. ii. Palladi littoreæ. c. s. h. & a nominibus in, is, græcis: vt Minoidi, Paridi, Phyllidi, quāquam plerunq; etiam longamus. Et non mireris, cur Orphi Calliopea Liuo longetur: quantum, ei diphthongus in, i, longum vertitur: cui quādo est bissilabū, aliquando, i, breuiat: vt in Indifferentibus dicemus. Vocatiui græci, si veniāt a noibus in is (Seruio teste) breuiatione hospitātur. Oui. Phylli fac expectes D. t. Ver. Iri decus cœli. sic Typhi, Tybri, Thebai, Daphni, Amarili Sulpiti⁹ vero (vt in multis) labitur alioq̄ diligētissimus, scribēs aliquādo noīa in, i, græca producī nitens Statii exemplo. Fœmineis Nerei dolis. h.

Nomen.
Sinapi.
Sinapis.

Cui indifferens.

Sulpitii error.

I, unū in vocatiuo a nōminib⁹ i ius propriis.

m.q.a.vbi, secundum illum, longatur, i, cui aduersor, cum omnino ibi corripiatur: aliter in carmine duplex committeretur error. vnde credo mēdum esse in eius codice: quia nil puerilius est quàm vt tantus vir in his quisquiliis errori esset obnoxius. Si vero vocatiuus in, i, sit a nominibus in, ius, propriis longatur omnino: vt Ouidi, Virgili, Terenti, quod fals ò quidam negant, dicentes, i, breuiādum esse: quia in nominatiuo, i, sequēte vocali, breuiatur: cum dicat Priscianus: Vocatiuum vna noīatiuo esse minorem syllaba: sed hoc vno vincuntur exemplo Epigrāmatarii: Quinte Caledonios Ouidii visure Britannos. at dicēt ceruicosi, esse ob cesuram. Aliud afferam Horatii exemplum Mercuri facūde nepos Atlantis. in quo versu sapphico, risa, spondeus est. I præterea naturaliter longum, sequente vocali reperitur breue. Virgili. credimus an qui amant. i. f. f. f. Verbum in, i, cum participio longatur: vt iui, amanti. Pronomen in, i, longum ponitur: vt mei vestri, sui, mi. Ennius: Non mi pretium dederitis: vbi mi idest mihi interpreteris. vt diximus contra Seruium. Demito, mihi, tibi, sibi: quæ ad placitum poni docebimus: Præpositio in, i, composita producitur: vt digero. Excipe in dirimo, disertus. latius in. II. Epogra. legito. cap. ix. Aduerbio in, i, finito, breuiatio obedit: vt nisi, ibi, quasi, longantur tamen aliquando. Demito hinc, vti, veluti, sicuti: quæ longantur. Licet Lucretius dixerit: sicuti summarum summa est æterna, neque extra. tamen alii legunt: sicut. Nisi, & quasi ferè semper breuiantur. Val. Aeditiuus: At contra hunc ignem Veneris, nisi sit venus ipsa. & sic apud Aul. Gel. lib. xix. cap. ix. legendum est carmen, non autem, vt in codicibus scriptitatum est. Vnde fit: vt Petrum Crinitum minime admittam, legentem: At contra hunc ignem Veneris, si non Venus ipsa: quasi tamen apud Auienum, & nisi, apud Sidonium inue-

Verbū in, i. Participiū in, i. Pronomen in, i. Seruii error Præpositio in, i. Aduerbiū in, i.

Carmen ex Gellio emaculatum. P. Crinitū nō admito.

nio longari Lucr.vi.Demittit quasi sępe gelu.q.c.i.s.
Interiectio in,i.
Interiectio,& coniunctio in,i,productionem susci/
piunt:vt hui,si,& si:ni,pro nisi,& pro ne:vt Ni faciat
Coniūctio in,in.
apud Virgilium:vbi ni,pro ne,interpreteris:quod an
tiquos fecisse tradit Apronianus. Excipitur,nisi:quæ
Ni, pro ne. Virgilij locus.
inter coniunctiones ab aliquibus ponitur. Ouidius.
Quam nisi tu dederis.n.e.h.s.

De,L,in vltimis. Cap.ix.

A,L,finitæ dictiones,breues inueniuntur:vt ani/
Al finita.
mal.Hannibal. Excipito,sal. Auso.Sal,oleum,
Imperitorū error.
panis,mel.p.h.n.hic aliquorum nugamenta refellen
da sunt,dicentum:allongari si in genitiuo penultima
longatur.contra quos Ouidius amor.pri. ait.Quod
faciet magnas turpe tribunal opes.El,in fine breuia/
El finita.
tur: vt fel.Seren.siue fel vrsinum tepefacta dilue lym
pha.sic & mel,contra Nicolaum Fer. longari dicen/
Nico. Ferr. error.
tem.Ouid.Quis mel Aristeo.q.b.u.f.Vel omnino
breuiatur,contra Georgium Vall.productioni dan/
Geor. Val. error.
tem,& isto Martialis versu nitentem : Non nisi vel
ostro madida,vel murice tincta:sed apud Martialem
contra regulā elongatur natura monosyllabi.Quod
breuietur,sine dubio Ouid.assentitur in.i.Metamor.
Qua nimium placui tellus ait hisce,vel istam.Idem
in ter.Vel tua virginitas esset libata,vel illud.Longan
tur vero in,el,propria:vt Gabriel,Michael,Raphael
quæ nomina ad latinam traherem declinationem: vt
Gabrielus, Michaelus, Raphaelus, videtur tamen,
Israel,corripi,apud Iuuenc.Israel es tu Rex. d.e.i.p.
quod non est.nam,Israel,ibi spondeus est,ae,in vna
syllabam contractis:sed cum emunctę naris Sidonius
Apollinaris dicat : Israel,aut samuel crinitus diceret
Dico quod sentio, non quod contendam.
annæ,Israel appensi per concaua.g.i.nescio quid re/
feram nisi feceris(vt dixi)synæresim.dico quod sen/
I,finita.
tio non quod contendam:vt dicebat Varro. I,finita
dictio,breuiāda est:vt vigil.Excipe Tanaql, ethruscū
Tanaquil, Ethruscum nomen.

nomen, Capella, Victorino, Bedaq; asseuerantibus, &, nil, aduerbium. Iuuen. x. Nil ergo optabunt. h. f. c. u. quod aduerbium inducit, vbi Seruii mortuaria quędam ad nota, dicentis Cōmen. vi. ꝙ, nihil, vtimur vocali sequente: nil vero post veniente consonante, An hæc puerilia placuerint teruncifacio. scio tamen Iuuenalem Nil, ergo dixisse. Ego vero pro carminis vterer ratione, vnum est, hii, semper longari. Horat. Nil oriturum alias, nil ortum. t. f. Ol, terminatam dictionem, elongamus: vt Sol. Heliol. Demitur pol. quod alii omiserunt. Ennius: Nec pol homo quisquam. f. i. a. Vl in fine corripi exposcit: vt consul facul, famul. Lucil. Heu facul est homini. i. e. b. f. n. ideſt facilis. Ennius. x. Reddidit vt summo Regno famul optim⁹ esset. Heliul, barbarum est quod si longares, non esset absonum, inuenitur etiā, Phul, nomen Regis, de quo legito Methastenem Persam.

Seruius futilis.
Ol finita.
Aliquorū defectus.
Vl finita.
Facul.
Famul.
Heliul.
Phul.

De, M, in vltimis. Cap. x.

M, terminata.
Metacism⁹

M, Terminatæ vniuscuiusq; partis dictiones, breuiantur: q̄q̄ Plinius difficile esse scitu. scribit, q a si in fine carminis est, ambigue ponitur: si sequēte vocali, metacismo subtrahitur: vt inquit Victorinus: tamen exemplis qbusdam comprobabimus. Ennius: Insignia forēt tum millia militum octo. Catul. Sospitem ereptum se. o. u p. Stat. xi. llernā. & Argos. Prisci. Impello, expugnam: nam & est scabiosus, & exl. Prisc. Et formam contra positarum imagine coni. Lucil. x. Nequem in arte bouem descripsi magnifice inqt. Idem, Nugator quidem, ac nubulo fit maximus multo. Lucreti. ii. Corporum omnino sensum. p. f. t. Sed anteq̄ longius procedam, Sergii errorem adnotabo dicentis, Vulgus fœminini esse generis: q nititur hoc Virgilii versu: In vulgum ambiguam, & quærere cōscius arma. Pro Dii immortales, an ideo Sergius vellet, m, se

Sergii error
Virgilius a vitio defensus.
Grammaticorum incuria.

quente vocali non abiici,& longari in tertio pede. tu lector. In vulgum ambiguus.c.q.c.a.legito:vt recognouit Seruius,& Baptista Pius in Adnotationibus. Insuper aduerte:ne sine hoc adnotamento pertranseas, Apud tuos grammaticos,& Priscianum.v.reperiri,omnia in,um,neutri esse generis.paucis fœmininis exceptis:vt Glycerium,Dortium:& nullum esse masculini generis edocent: ego vero in Sticho,& in Persa Plauti inuenio introductos Pegnium,& Dinacium pueros,si pueri sunt,ergo mascul.sunt generis. Inuenies etiam nomen barbarũ in,em,scilicet Chem de quo sæpius Berosus in Antiquitatibus.Exinde discas ex aliquorum opinione,m.in fine dictionis sequente alia vocali abiectum fuisse: vt factuſt,factum est.quod etiam diximus secunda Epog.ca.xxvi.Non desunt Eruditi qdam,dicentes:Quando erat masculini generis in uſt finisse:vt factuſt:ideſt factus est. si vero neutri in oſt:vt factoſt,dignoſt.i.factum est dignum est. hæc volui adnotasse ne ex aliorum racemis videar mihi comparasse vindemiam.

Masculini generis in um.

Pegnium puer.

Dinacium puer.

Chem.

Factuſt.

¶De, An,in vltimis. Cap.xi.

AN,finita dictio,tam græca,quam latina elongatur:vt Pæan, Titan. Demito accusatiuos a nominibus in,a, Virgil. Summus premit Ossan Olympus. Ouid. Pont iii. Nescio quam dicunt Iphigeniam iter. Stat.ii. Achil. Deidamiam eat.p.q.a.s.r.tamen alibi. Ouidius dixit: Qui legis Electran. & egentem.m. ō.quod posset esse cæsuræ gratia. Verbum in, an, aliqui longant quod breuiarem vt aman,cãtan.exempla non occurrunt. Aduerbio in,an,breuiatio iungitur:vt forsan.forsitan,an. Virgil.iii. Pacem ne huc fertis,an arma? Valer.Flac.v. An vllas præferre preces. quod ita allegat Mancinellus, innuens, An,aliquãdo longari,sed fallitur:nam. An nullas:non autem, An vllas,legitur ex sensus concinnitate.

An,finita nomina.

Verbum in an.

Aduerbiũ in,an.

Mãcinellus fallitur.

Valer.Flac. emaculatus

¶De, En, in vltimis. Cap. xii.

Nomen in, en.

EN, finita nominis dictio longa traditur: vt lyen, syren: & accusatiui a nominibus primæ: & a nominibus in, e, fœmininis: vt anchisen, alciden, penelopen, nymphen, & non te moueat illud Sidonii: Nec quæ cadmeis pariens alciden in oris. Suspendit. t. n. p. nam dictiones peruersæ sunt. ideo legas: Nec quæ cadmeis pariēs suspēdit in oris Alciden. t. n. p. quod non animaduertit Bap. Pius, alioqui literarum antesignanus. Ouidi. animal. iii. Inuenies, qui te nymphen atlantida dicat. vnde Georgii, Vall. indeprecabilis error est, dicentis in, e, græca nomina accusatiuum in, en productum reddere: sed apud Statium breuiari Raptam patriis Aeginem ab vndis: cum legendum sit, æginam. longantur itidem accusatiui in, en, à nominibus tertiæ: vt Diomeden. Modestinus: legati referunt diomedem arma negasse. breuiantur vero neutra: vt nomen, crimen. Excipe etiam aliqua, quæ e, in, i, in genitiuo vertunt penul. breui: vt pollen, pecten, flamen, & hoc est, quod breuiter dicit Probus latina breuiari, græca longari. Verbum in, en, breuiatur: vt viden. Stat. Illa dedi viden vt iugulo. c. e. Virgi. vi. educet viden vt geminæ. s. u. c. quanquam dicitur, viden, longum esse, tamen Ennium secuti curtauerunt. & est adeo eius immutata natura. vt breue vbiq; inueniatur. Pronomē in, en, longatur: vt men, ten: licet ab aliquibus dicantur aduerbia in his tamen adhuc dubito, quia exempla non occurrunt, interim breuiato, quanquam in Ciri inuenies, Ten, bis longari: vt Ten ego plus patrio dilexi perdita regno. in aliqbus tamen contextibus. Te ne ego, legitur: quod probo. dixi quod meæ aduletur opinioni, te ipsum consule.

Sidonius reformatus.

Bapti. Pius nō animaduertit.

Geor. Val. error.

Statius vitio defensus.

Probi regula verbum in, en.

Pronomen in, en.

Aduerbio in, en.

Aduerbio in, en, inhæret longatio: vt en demito tamen quæ dictio inter coniunctiones a Probo ponitur. Oui. pri. Art. Cui deus en adsum tibi cura.

¶De, In, in vltimis. Cap. xiii.

IN terminata nomina, longari, docet Capella: vt delphin, salamin. & est sciendum, non immerito in, in, nomina posse nominatiuum in, is, longum reddere, Prisciano. vi. teste: vt salamin salamis, Delphin delphis corripiuntur autem accusatiui: vt thyrsin, insin, cyprin, capin, parin, procrin, & alia id genus. tamen Sil. decimoseptimo ait: Intima ab occasu tethyn impellit e. a. similiter breuiato (teste Capella, & Seruio) datiuum pluralem grecum, vt arcasin. Virg. Daphnin ad astra feremus. Auson. Cyprin apellei. c. l. o. Verbum, & pronomen in, in, longant aliqui: vt audistin, min. nam: velut, viden, breuiauit Enni, sic & hæc meo quidem breuiantur iudicio. Præpositio in, in, terminata, breuis est: vt exin, in. si vero, in, componatur (testibus Cicerone, & Seruio, Proboq;) cum omnibus consonantibus, naturaliter breuiatur nisi cum, s, aut, f, vt insula. de hoc Seruium comment. pri. Aul. Gell. lib. ii. cap. xvii. & nos Epogra. ii. legito. cap. ix. Aduerbium in, infinitum breue reperitur: vt satin. Coniunctioni in, in, terminatæ, productio annectitur, vt sin, quin. Serenus: Sin etiam rutilus. r. p. l. Virgilius: Quin etiam hiberno. m. s. c.

Nomen in, in.

Verbum in in.

Pronomen in, in.

Præpositio in, in.

Aduerbiũ in, in.

¶De, On, in vltimis. Cap. xiiii.

ON, terminato nomini proprio, longitudo seruit: vt Agamemnon, leon (Martiano teste) qa per, ω, apud Græcos scribuntur: quod in omicron in obliquis permutatur: vt πυρακμὼν πυρακμόνος demito quæ per omicron scribuntur: vt ilion barbyton: cuius cum memini dictionis, infantissimus succurrit Tortellius, dicens, barbyton Feminini esse generis, nixus Ouidii carmine: Non facit ad lachrymas barbyton vlla meas, cum legatur, barbytos, Ouidius: Ilion ardebat. Idem iacet ilion ingens. Nemon, similiter longum inuenio. Hora. Conuiuam nemon oleum ferto. Acc

Nomen in on.

Tortellii error.

Ouidius a vitio defensus.

ſatiui in,on,a nominibus in,eus,diphthon. & in,us, ſecundę inflexionis corripiuntur. Ouidius. Orpheon eſſe,rate. Genitiuus plural.in,on,græcus(teſte ad Albinium Seruio) breuiatur vt Leſbon. Pronomen,in on breue fit: vt egon. Præpoſitio in,on,reperitur tantum iu compoſitione,quæ ſemper naturaliter breuiatur: niſi,ſ,aut,f.ſubſequātur vt teſtatur Seruius Comment. Hoc etiam voluiſſe Ciceronem ex Aul.Gellii libro.ii.cap.xvii.poteris videre ſententia. Aduerbium in,on,longari negat nullus: vt non. Virgilius. Non ego cuncta.m.a.u.o.

Pronomen in on. Præpoſitio in,on. Aduerbiū in,on.

¶De,N,in vltimis. Cap.v.

O,Terminatus nominis nominatiuus ſpecialiter, ambigue ponitur: vt ſermo. Hic refellenda eſt Mart.Cap.regula,dicentis: Nomina in,on. finientia, ſi g: ęce on productum habent,eandem literam apud nos ꝑducere: vt Cicero Scipio,Cato. huic enim poetarum reclamat chorus. Luca. Nos Cato.da veniam. Iuue. Tertius e cœlo cecidit Cato. Mar. Cur in theatrum Cato ſeuere veniſti. Hoc carmen lector facit,vt aduertas in Val. Maximi Codicibus,lib.ii.ca.de Maieſtate,duo Mart.reperiri carmina,quæ tu omnino confodies. Præterea ſcito(teſte Sergio)eſſe quædā. quæ dicūtur Nota: quæ nō primis ſyllabis: ſed vltimis a græco ſermone diſſeitiunt: vt Agamemnon, Agamemnoi & fere omnia græca,quæ in,on,exeunt,detractione,n,literæ,p breuem,o: proferūtur: vt Apollon Apollo, Pluton Pluto. Vnde Stat. Cōclamant danai,ſtimulantq; Agamemno volentes. Hāc narrās regulam Io. Britānicus decipitur cū dicat: Græcos dicere. Didō,nos Dido: qđ penitus abſurdū eſt nā nunꝗ in noīatiuo,Didon,inuenies. iam a diuerticulo repetatur iter. Aliquorū opinionem duplici errore fuliginoſam confutare non verebor,dicentū: O,in ntō tantum longari,ſi in gtō longa remāſerit: vt Cato Cato

Nomen, in on. M. Capel. Regula falſa. Verſus a valerio Max. excipias. Britānicus fallitur. Aliquorū error duplex.

nis.huic opinioni aduersantur carmina prius contra Capellam adducta. Horum secũda opinio est: O,in nominatiuo tantũ breuiari.si gtũs,o mutatum breuiauit, Contra quos citetur Virgilianum carmen: O uirgo noua mi facies Ntũs in o,Græcorum fœmininus longandus est vt,Io:Alecto,Clotho & nõ admittas illud,quod in Lactantii Codicibus reperitur carmen: Clotho colum baiulat,quis tale composuerit, apud me non est. In his aduertas posse declinari,Dido didonis secundũ latinã declinationẽ,ut apud Cæseliũ? Pacu. Acti Ennium, Andron. Liuiũ. Plau. Cæs. Ouid. Apuleiũq; potest videri. Phocas tñ nõ admittit: nec edocet. Genitiuus in,o.græcus protrahitur:vt atho, Androgeo. Ablatiui & datiui in,o,secũdæ iflexionis lõgationem sumũt:vt Deo dño. & similiter Græcorum,in,o fœmininorũ in quocunq; casu. Accusatiuus in,o,latinus breuiatur:vt duo, Virg. Si duo præterea t.i.t. Ideo Bedæ regulam scito falsam, dicentis, Ambo,& duo neutri generis corripi:masculini vero longari. Mox. Antonius Nebrissensis,duo,& ambo,corripi omnino præcipit. ego uero ambigue ponerem: vt in sexto leges Epograph. Vocatiui in,o,ad placitum ponuntur:vt o Cato:nisi sint a nominibus in,o, fœmininis Græcorum:vt o Clotho. Verba in,o:cũ gerundiis ad placitum poni oẽs scribunt. Demito tñ monosyllaba, quæ (Martiano teste) elongantur vt dono,sto,flo. Participiis,& pronoĩbus in,o,longatio datur:vt lecturo,nostro uestro. Demito ego qđ ambiguũ est;ut inferius exẽplis cõprobabimus. Præpositio in,o,finita longantur:ut (si Bedę credimus) cõnecto quod uerbum a,con,cõpositum innuit Gel. lib.ii.cap.xvii. Aliqñ breuiatur sequente uocali:vt coerceo. Et est sciendũ (quod Dona.melior nõ adnotauit) septẽ esse ꝓpositiones cõpositiuas.s.co,cõ,re, se dis,di,am.& hic triuiales admonitos uelim, am.dici:

Phocæ reclamatio.

Duo: de duos.

Bedæ regula falsa.

Anto. Nebris. nõ hæreo.

Verbum in o.

Gerundia in,o.

Participia in,o.

Pronomen in,o.

Præpositio in o.

Aliquorũ error.

Am,nõ an

non,an,vt in omnium ore enatat, Priscianus.xiiii.le-gito. Et quia diximus,co,inueniri:scito aliquos ab-nuere,dicentes:con esse in coerceo : collisa,n,litera, & in coinquino.dixi tamen,quod sensi. Aduerbia in o,longari oportet:vt o,quo,raro:licet hæc ambigua dicat Beda : vero,paruo, certo,denuo:quod (teste Probo) cretico constat pede scilicet prima,& vltima longa,media breui. vnde errasse Sedulium constat in hoc:Vox domini super extat aquas,vox denuo ver-bum:quem excusari ex Victorini auctoritate noui-mus dicentis,denuo,constare dactylo: quod miror : cum & Probi auctoritas valeat, & compositio edo-ceat componitur autem ex de, & nouo. Breuiantur hæc,cedo, pro dic:ilico,cito, quo, quando, modo. hinc demito sedulo,crebro,ergo,mutuo profecto,se-ro:quæ ambigue ponuntur. Virgilius:O sola infan-dos. Idem:Paruoq́; potentem Fabritium. quanquam ibi videtur ablatiuus. Iuuenal. Facti crimen habet ce-do si.c.p. Idem Satyra.vi.credas cedo si breue parui. Ausonius. Ilico non marco.s.p.d. Martial.x. Accipe quomodo das. Ouid.in Fast. Post modo quiq́; suo. Idem:Quam cito de toto.n.r.o.s. Seren. Quando flagella ligas,a Virgilio vsurpari testatur Seruius: Vt si quãdo tybrim. Quando vero est interrogatiue (te-ste Porphyrione) acutum habet accentum. & hoc ait lib.carminum Horatii pri. Ode.xxiii. Quintianus in epigramma. Quintia me modo vis,modo me mea Quintia non vis,meum adduxi exemplum: vt Sulpi-tius se errori obnoxium cognoscat: scribens,modo, ambigue poni:cum Festus Pompe.etiam dicat,omni-no breuiari. de ambiguis in.vi.aspice. Interiectio, & coniunctio in,o,longantur:vt oh,ergo,cum signifi-cat causam: vt Ergo non hyemes alias Virgil. subie-cisse vocalem scimus:vt Ergo age chare pater. vero, ambiguum inuenio.

Aduerbiũ in,o.

Sedulii error.

Sedulius excusatur.

Quando.

Sulpitii error.

Interiectio in,o.

Coniũctio in,o.

Ergo,

De,P.

¶De, P, &, Ph, in vltimis. Cap. xvi.

P, Terminata dictio longationem complectitur: vt volup. Ennius. Annal. vii. Quo cum multa volup. ac gaudia, clamque: palamque. hoc ex Aul. Gell. lib. xii. cap. iiii. nouimus: quod alii non docuerunt. Si in, ph, finiant nomina, longari retulimus: ubi de, h, in vltimis fit mentio.

P, finita.

Aliorum in curia.

¶De, R, in vltimis. Cap. xvii.

AR, terminatæ dictiones breuiationem continẽt vt calcar, legar. Excipiuntur, torcular, puluinar teste Beda: eo q torculare: puluinare in nominatiuo dici aliquibus placuerit. Longantur etiam monosyllaba: vt Nar, far, par, cum suis compositis: licet ea cõposita ambigue ponantur: quod non adnotauit Pylades cum cæteris. Virgil. Sulphurea nar albus aqua. Et terminatis dictionibus cohæret breuiatio: vt macer, noster, quater, amer. Excipito monosyllaba: vt ver: tamen breuiantur ter, per, fer. Longato item crater, caracter, æther, stater, iber, panther, aer. Aliqui tamen hoc nomen, volunt (in quorum numero sunt Maturantius & Ferretus) ambiguum poni, dicentes Apud Claudianum. ii. capi. reperiri, Miscebitur aer auerno: immo isti ambigui sunt sensus, nam antiquum corrumpentes Codicem, legunt, Aer: cum Axis, legendum sit. carmen hoc est. Claudiani: Lucidus umbroso miscebitur axis Auerno. Præterea ἀὴρ Græci dicunt: quod nullo pacto corripitur. Alexander quoque, imber, longari præcipit: qui si salis tantum habuisset, quantum apud triuiales auctoritatis retinet, dixisset nunquam: ideo imber corripitur. Ouid. Imber erat. Ir, in quibuscunque breuiari decet: vt vir, martyr. Demimus chir idest manus. Or, in omnibus corripito: vt amor marmor. Excipito cor, quia ambigue ponitur. Aduertendum est in nominibus, or, latinis poetas mutare, or, breue, annuente versu, in, os

At terminata.
Torculare puluinaræ
Pyladis & aliorum in curia.
Et finita.

Maturantius, & Ferreti⁹ decepti.
Claud. a vitio defensus.
Alexandri error.

Infinita.
Chir.
Or, finita.
Or, in os.

Vt finita

longum:vt arbos,lepos,honos:teste Seruio. Vt,quę cunq; finitæ dictiones,breues sunt:vt murmur. Demito fur,Prisciano.vi.comprobante,& astipulante Poetarum auctoritate.Plautum longatur.Longato item,cur.Ouid. Metamorpho. Cur in contraria versus. Hic non obsoletum fuerit aliquorum affanias refellere.asseuerantum,cur,nisi interrogatiue nūquam inueniri:quibus reclamans Ouidius in Sapp.ait: Et semper causa est,cur ego semper amem.Horatius primo Carminum.Decantes Elegos cur tibi iunior Læsa pœniteat fide.Ouid.amo.pri.Centum sunt causę, cur ego semper amem.

Cur fine interrogatione reperitur.

℄De,As,in vltimis. Cap.xviii.

Nomen in as.

AS,finito nominis nominatiuo longationem damus:vt pietas.Excipe græcum in,as,si in,dos. genitiuum reddit:vt Pallas,Arcas Ouid. Metamor. vi.Pallas ait.Idem Meta.ii.Arcas adest. Masculina græca longa sunt : vt Aeneas,Gias,Peryphas.Fœmi nina & communia corripiuntur:vt plias,lampas,Menas,Phæbas: ea,quam superius diximus,ratione. Accusatiuus pluralis longatione gaudet:vt musas. Excipe græcos:vt Troas,delphinas.Ouidius. Violentos Troas ituros.Virgilius.Inter delphinas Arion nisi per syncopam facti sint:vt Erinnias Erynnas.Statius. xi.Nec Errynnas ore rogaui. Verba,Participia,Pronomina,Aduerbia,Coniunctiones,& alia in,as.longantur vt amas,lectas,meas,cras,nephas:quæ est interiectio,teste Probo,& alias aduerbiū,auctore Seruio.quòd:nephas,sit longum,est Virgilii carmen a Probo citatū:Bathra vehit,(sequiturq;)nephas Aegyptia cōiux.& scito Victorinum dicere, in as,aduerbia tunc tantum produci,cum,a,ante,s,habuerint.

Verba cum aliis in, as, Nephas interiectio. Alias aduerbium.

℄De,Es,in vltimis. Cap.xix.

Nomen in es.

ES,terminatus nominum casus primus longatur, tam græcus,quam latinus:vt Chremes,Verres :

Martianus tamen breuiat græcum. Hic aduerte apud Prudentium duplicem errorem esse. ait ille in Psych. Spoliatq. suos fames impia natos. Idem: Cuspis auaritię stupuit lues improba castis. ecce breuiauit, fames & lues, in quibus fugiendus est: nisi velis excusare: quod, S, in scansione abiiciatur litera. Corripito, quæ in genitiuo crescunt penultima breui: vt miles, seges, interpres, inquies omnino breuiatur (Probo teste) licet in obliquis, e, producat, hoc fit propter suum primitiuum, quies quietis: quod in penultima longatur. Hinc extrahito Ceres, aries, abies, paries, spes res, pes cum suis compositis: quanquam contra Bedam & posse breuiari inferius docebimus in. vi. Manil. li. Aries vt principe dignum est. Virgil. Abies in montibus altis. Claud. Beryllo paries, & lubrica. i. s. Breuiato etiam nominatiuum singularem in es, neutrum: vt Cacoætes apud Iunenalem. vii. Saty. Genitiuus in: es, Gręcorum longatur: vt Penelopes, Libyes. Sil. Fatali Dido Lybies appellitur oræ. Es, in plurali in omnibus longatur: vt patres, nisi a Gręcis, vt Troades, Troes, Arcades. Virgilius. Aeneid. iiii. Stat. sonipes: ac frena ferox. s. m. Idem. x. Arrectum quadrupes, & calcibus auras. Horati. sermo. pri. Non sit mihi mensa tripes & Probus tamen (Prisciano teste) inter breues posuit: vt infra. notabimus. hoc Sulpitius, & Maturantius minime viderunt. Virgilius Potiuntur Troes harena. Ouid. Troades incipiunt Virgili. Arcades ambo. Verba in, es, longationem sumunt: vt doces, ames, es. ab edo (teste Seruio. v. commen.)

Prudentiis errores duo.

Inquies.

Bæde incuria.

Sulpitii, & Maturantii incuria.

Verbum in es.

Demito, es, à sum cum suis compositis: vt ades. Hic aduerte Philippum Beroaldum eruditionum examen ac elegantiæ vastissimum pelagus, interpretumq; phœnicem, in Propertium dixisse. es, contra naturam debere longari, in hoc: Si puer es, alio traiice tela tua: quem penitus errasse aliqui exi-

Philip. Beroal. error.

Propertii defensum carmen.

ſtimauerunt, legentes: Si pudor eſt alio.t.t.t. Ipſe autem nouam quodam Commentario attulit ſententiam, & legit: Si par eſt alio.t.t.t. Baptiſta Pius ſynchronorum deliciæ omnino primam nititur tueri lectionem legens. Si puer.t.t.t.& ait, es, communem eſſe ſyllabam; in mediumq́; attulit Valer. Flacci carmen ex Argonaut. vii. Tu ſupplice digno Dignor es: & fama meis iam parta venenis. mox, dicat producentes, es regulariter facere: corripientes, poeticam equi licentiam non admitto. nam (meo quidem iudiſcio) es, ſemper breuiatur naturaliter, ſi vero longabitur, erit ratione monoſyllabæ dictionis, de qua ſuperius diximus. Participia, Pronomina, & aliæ in, es, partes longantur vt amantes: noſtrates. Demito aduerbium, penes. Horatius: Quem penes arbitrium. Præterea in numeris, es, naturaliter breuiatur (ſi Bedæ credimus) vt millies: nam (vt ſuperius diximus) alia ſunt naturaliter breuia: quæ longa apud poetas ſic econtrario inuenies & omnino ſine, n, ſcribenda hæc, millies, toties, centies, quoties ſcribit Caper quē imitari certum eſt.

Bap. Pium non admitto.

Participia: & alia in es

Numeri in es.

❡De, Is, in vltimis. Cap. xx.

IS, nominum primus, & ſecundus caſus breues ſunt vt axis, patris. Excipiuntur monoſyllaba: vt dis, lis uis, Priſciano. vi. teſte. Breuiato tamen, quis in nominatiuo. Producuntur quoque Græca in entis genitiuum facientia: vt Pyrois, Simois, Opois: quia græce πυροὰς, σιμοῦς, &, ει in, i, longum vertitur. Et longato etiam nomina, quorum in penultima genitiuus longatur: vt ſamnis: & quę faciunt in, is, nominatiuum mutatam, in: vt delphis, Eleuſis, aris trachys, Priſciano. vi. teſte. ſimiliter longatur ſanguis: quia (teſte Priſciano) ſanguen faciebat. Lucret. ii. Gigni, ſanguenq́; creari. Idem. iiii. Emicat in partem ſanguis vndeſi. i. Lucan. Dum ſanguis inerat. d.u.m.p. tamen ſuperius

Nomen in is.

Sanguen.

diximus hoc posse fieri propter cæsuram. Longantur itẽ Datiui, Ablatiui, Accusatiui ue in, is, teste Seruio. Lucanus: Proh Fata quis ille si vero, quis. erit in datiuo, vel ablatiuo, longatur. Virgil. Quis ante ora patrum. t. f. m. a. Idem: Simulans euantis Orgia Bacchi: idest euantes. Verba in, is, breuiatione vtuntur: vt legis, scribis, inquis. Excipiuntur secundæ personæ singuli indicatiui quartæ coniugationis: vt audis, venis. vnde Sedulii succurrit error, cum ait: Peruenis ad Christum. f. c. p. a. n. Longato, is, ab eo contra Georgium Vallam breuiari præcipientem cum suis compositis: quia numerus pluralis ea produci in penultima secundæ personæ. Producito quoque vis, a volo, Martiano teste. Ex hoc Priscianus. viii. ait: Volo veis dixisse veteres, pro eo quod dicimus, Sivis, diphthon. in, i, longum vertimus, fis a fio, sis a sum, faxis, velis, nolis, malis, mauis, scis, producuntur. possis, vero ambigue inuenio positum: quod non uiderunt aliqui: sic nescis. in. vi. legito. fueris, dederis, legeris, aliquando a poetis longari vnus inter syllabographos eminentissimus scribit. quod forte accidit propter illud Diomedis scilicet si erit præteritum subiunctiui longabitur: si futurum, breuiabitur. quod in secundis plural. personis cognoscitur. vel erit, qnia cadent in cęsuram. Alius tamen inter literatos non spernendus dicit: Si erit quartæ coniugationis, longabitur. Hora. ii. Sermo. Audieris hæres ergo. si vero tertiæ: & aliarum breuiabitur. Horat. Dixeris egregiæ. An bene dixerit, aliorum sit iudicium. Tamen non habebit me municipalem. quando apud poetas contrarium est. Ego vero breuiari dixerim: & cum is, longabitur esse, vt dixi propter cæsuram crediderim. ꝙ illius falsa sit opinio, exempla edocent. Lucil. Satyra. v. Debueris hoc, nolueris, & debueris te. Ouid. Fast. Da mihi te placidum, dederis in carmine vires. Tibul.

Quis pro quibus.

Verbum in is.

Sedulii error.

Geor. Val. non hęreo.

Veis ꝑ vis.

Aliquorũ incuria.

Vnius non approbo sententiam

Respueris etiam.p.g.d.Phineu quid luctaris? discas quæso & exempla,quæ afferam,recipito. Horatius z Saty.iiii.Inquis & hoc studio.p.f.n.p.Idem:Si quis vis adde popino.Hora.Carm.iiii.Audiuere Lyce fis anus,& tamen.vbi fis anus,Dactylus est.Idem Ser. ii.Lenior,& melior fis accedente senecta. Lucan.ii. Quis Deus esse velis,vbi.p.r.m.Ouid.Cur fis Aretusa sacer fons. Participia,& pronomina in,is,breuia sunt:vt amantis in genitiuo,mis,tis.Ennius:Ingẽs cura mis est cum cordibus æquiparare. Excipito datiuos,ablatiuos,& accusatiuos: vt lectis,nostris:quis pro quibus:ut superius in nomine diximus: & tũc ab eo,quod est a quo: quando facit quibus,ab eo quod est a qui venire.i.Comment.putat Seruius.Præpositio in,is,vt cis(teste Probo) breuiatur,quàm Victorinus longari innuit,cui etiam Seruius inhæret. Aduerbia in,is breuiato:vt satis:bis,licet ambiguum sit: quod aliorum incuria omissum est. Coniunctio in, is,longatur: vt quamuis.

Participiũ in,is. Pronomen in,iis. Quisa qua Quib9a q. Prępositio in,is. Aduerbiũ in,is. Aliorum in curia. Cõiunctio in,is.

De,Os,in vltimis. Cap. xxi.

Nomen in os.

OS,terminatur nomen in nominatiuo longum: vt dos,mos,os oris.Demito os ossis,compos impos,Donato teste nam(vt ait Beda) si penultima in genitiuo longantur,os est longa:vt nepos.si.breuiatur,os,item breuis est:vt compos,Ouid.Post modo compos eris.quãquam Priscianus putat elongandum.Breuiato item græca in os,fœminina,si habuerint genitiuum in ου:vt Delos, Argos,Naxos, Aglauros, Longantur quæ tertia declinatione attica emittunt genitiuum in,o:vt cos,Apollos,Aros,Androgeos.& quia de aticis nominibus dixi,superest vt referam,quæ falso scripserit Britannicus.Est autem carmen Stat.in Achil,Aetholus Ithacusq; Deę.ait.Bri

Britãnicus, fallitur. Stati9avitio defensus.

tānicus, Aetholos scribendum esse qa est ntūs grǽcus Aetholus latinus,& non staret versus imo est mi prę ceptor,quod si in,os græcum esset,breuiaretur ex ea forma,& non finit ntūm esse atticum regula,quę vult in,os,noīa si attica fiant penultimā corripere,& dun taxat in substantiuis. Aetholus vero longat penultimam,& adiectiuum est.ideo apud Sta.legito: Aetholusq́;,Ithacusq́;.hæc dixisse volui vt floridi⁹ sit opus, similiter in,os,terminata sunt longa,quæ apud Græcos ωος,faciunt apud nos,ois,vt Minos,Heros,Tros quod & testatur Phocas.Gtūs in,os,a noīe in,is,vel as,vel,in,eus,diphthongo breuiatur:vt Meotidos, Pallados,Tereos,Orpheos,&(vt latius dicam) oēs in,os,breuiabis gtōs:vt Tethyos,Sphyngos. Accusatiui in,os,longandi omnino sunt: vt deos dominos. Lucret.iii.Exos,& exanguis tumidas.p.a.Seneca in Tragœd.Naxos Aegeo redimita Pontos.Ouid.Metamor.ii.Cice.opus est Aglauros,ea est.h.p.l. Virgilius.Androgeos offert.n.s.a.i.Idem.xii. Quantus athos aut quantus Eryx.ex quo errasse ibi Seruium (vel posito pignore) contēderim Athon legendum esse scribentem:quia,os breuis est:sed Priscianus longe rectius docet more Syracusio in,on facere nominatiuum,quæ in os productum passim terminare inueniātur:vt hæros heron.Minon.ideo Athos,ibi legendum affirmo:quia per ως scribitur,& reddit accusatiuum Athon,vel Atho.Ouid.xi.Metamor.Hæc leuius,quàm si quis Athon.p.q.r.Virgil.in Buc.Aut Atho,aut Rhodopen,vbi,o,sequente vocali breuiatur:quāquam ibi,Athon,perperam legitur. Huic nostræ sententiæ Domitius Calderinus in Ibin astipulatur.Mar.Nefas incesti Tereos & quæ.Clau.Proteos & septem.d.c.n.Ouid.Metam.xii.Non ea Tydides, non audet Oileos Aiax.& sic legendum est,non autem Oileus Aiax:vt in omnibus fere legitur codici

Phocæ,regula.

Seruii error

Prisciani regula.

Virgi.emaculatus.

Ouid. emaculatus.

bus. Terentius Varro: Quaque fretum torrens Meotidos. hoc ex Probo nouimus. Ouid. Tethyos has neptes o.q.s. Stat. i. Theb. Dum quæro patrem si Sphyngos iniquæ. si vero s, colliditur, o, breuiatur vt Tyberino catillo, latius legito vbi de, s, in prima Epogra. fit mentio. Pronomina participia: queque in os alia longatur: vt nestros, lectos.

Participia in os. Pronomen in os. Nomen in us.

¶De, us, in vltimis. Cap. xxii.

VS, terminatum nomen in nominatiuo breue esse conuenit: vt manus pondus. Excipiuntur monosyllaba: ut grus, ius, thus, sus, rus, mus, plus, & græca: ut Panthus: Hydrus, Melampus, Amathus, Alcinus Alcinois, si dices Alcinous tunc merito breuiatur. sic Androgeus, quia Androgeos græce dicitur, &, os, in, us, longum vertitur. Ouid. Viueret Androgeus vtinam. de qua dictione legito. Seruium. ii. comment. & Constantinum Lascarem. Producitur etiam secundum aliquos, Tmolus, quando bisyllabum est. nam Tmolus & Tymolus dici locupletissimus testis est Stefanus: vt sed inuenies breuiari apud Ouidium. ii. Metamorp. Vnde non possum quin mirer. Sulpitium quando velit longari: quod si inueniat credam. Eius hunc errorem poteris uidere, ubi agit de, o, ante, m, in primis syllabis. Longato etiam si quandoque nomen græcum in, eos, in us, vertatur apud nos. vt Androgeos Androgeus: vt dixi, & latina quædam, quæ in genitiuo crescunt tertiæ inflexionis penultima longa: vt salus, virtus: quod etiam testatur Seruius. Excipitur palus paludis. quod aliquando breuiatur: vt inquit ille: quia in, dis, genitiuum facit. Cætera in ris, & in tis genitiuum facientia producuntur. Si verum est quod dicis Serui. ergo in cus breuiabitur quando, quia in, dis genitiuum facit, cum sit omnino longum: & venit a, cus monosylla. an bene dixerit, aliorum sententię iniungendum censeo. Ideo

Sulpitii error.

An bene Seruius vide.

Cus.

talia nomina penitus producenda sunt vt salus, virtus. Aduertendum tamen est in Victorini Codicibus legi virtus inueniri breue. lege tu virus et si etiam virtus legatur erit quia, s, abiiciebatur: vt sæpius diximus. quod senectus breuietur in Galli fragmentis manum non uorto cum Galli non esse sæpius dixerim Genitiuus foemininus a nomine in, o, ut Sapho Saphus, Manto Mantus, longatione utitur Virgi. x. Fatidicæ mantus & Tusci. f. a. Genitiuus quartæ cum nominatiuo, accusatiuo, & uocatiuo pluralibus longantur, Prisciani sententiam probante Vatum auctoritate, ex quo bis errasse Sedulium doceo: cum genitiuum quartæ breuiauerit, ait nanq;: Dicemus sancti coniunctio spiritus actu ubi legito flaminis, vel Pneumatis. & alibi: sexus, & ætatis satiauit quatuor illic. in his. vt non ferendus est, in alio ita non admittendus, accusatiuum quartæ pluralis numeri in hoc corripiens, primosque necans uagitus, & audens. nisi uelis excusare in omnibus, s, abiici, & non mirum est si genitiuus quartæ, longatur: quia teste (Seruio primo Commen.) pluralis nominatiuus regit genitiuum singularem. & hoc ait super illo Virgilii: Curruque uolans dat lora secundo ubi maxime dissentit ab Au. Gellio lib. ii., capitu. xvi. Datiui & ablatiui terriæ, & quartæ & quintæ in, jus, breuiantur: vt patribus manibus, diebus. Virgi. x. Est Amathus, est celsa mihi. P. a. c. Verba, participia. pronomina, præpositione & aliæ, si quæ sunt, ut suptus (teste Agretio) breuiamus: ut amamus, amantibus, nostratibus. secus, tenus.

Victorin⁹ emaculat⁹.

Sedulii errores duo.

Sedulii error.

Sedulius excusatur.

Serui⁹ a Gellio dissentit.

Verba cum aliis in us, Suptus.

¶ De, Ys, in ultimis. Cap. xxiii.

Ys, terminatæ dictiones breuiationem poscunt: vt clamys. Statius: Clamis horrida pendet. Demi in, yos genitiuum facientia: vt Tethys. Erynnis Vergi. Teque sibi generum Tethys, emat omnibus undis. Ab aliquibus omissa hæc fuit regula.

Ys, finita. Aliquorũ defectus.

¶De,T,in ultimis,&,th. Cap.xxiiii.

T,finita. Vt:idest ubi

T,Finitis dictionibus breuiationem damus: ut ait Aliquando (Martiano teste)longantur:ut Capu Euandriis abstulit ensis. Vt coniunctio, siue aduerbium omnino corripitur. Ouid. Metamor.i. Quaque erat & tellus illic,& pontus ut aer.idest ubi Q & Porphyrio testatur, carmen hoc Ouidii adlegans & non legas,Et: ut passim legitur. Longato uero,t, præcedente diphthongo ut Aut ingens uolucris. Aut præcedente consonante:ut Aiunt,dicunt. Aut syncopa. Ouid. Met.iii. Interiit at uos.p.f.u. Pylades in Alexandrum inuehitur:quod dixeris, In concisis longari, cum Maro dicat: Immugiit Aetna cauernis asseuerat quoque se rectius posuisse regulam: scilicet Cum tantum litera detrahitur p syncopen,breuietur: ut imugiit. Si uero syllaba abiicietur,longetur:ut obit pro ouibit. Alias taxauimus dicentes, syncopen syllabam non posse elidere:quod posse diximus:ut Admorunt ubera tygres. obit pro obiuit Quod Pylades ideo dicat: Quando syncopa tantum modo accipit literam,t,breuiari,falsum esse exemplis deprehenditur Iuuena. Confisus periit, admirandusq. lacertis Ouidius.iiii. Metamor. Non addit apte,nec.l.i.u. Idē Fast. Ille abiit eadem.b.h.& alia sexcenta sunt. Sed cum syllaba demitur,non immerito longatur:quia acceutum seruauit:ut æmistauit: si demas, uis & dicas æstimat, propter figuram opus erit,ut,mat, syllaba seruetur in eodem mensu, quem habet in integra dictione.sic in obit obiuit,mugit mugiuit. Si uero in th, nomina finiunt, longari superius diximus, ubi de h, fit mentio, Nec te lateat,o,apud Græcos nouem significare per se. apud Homerum uero literarum ordinem numerum facere nullus est qui ignoret.

Ouidius emaculatus.

Pylades cōtra Alexandrum.

Pyladis regula.

Aliquos taxaui.

Pyladis error.

Regula pulchra.

Th,finita. V,finita.

¶De,V,in ultimis Cap.xxv.

V,Finales in quacunque orationis parte dictio/nes elongãtur:ut corna,amatu,uisu.diu. Aliqui tamẽ artiũ scriptores,inter quos sunt Diomedes Ser/uius, Victorinus,& Probus,scribunt, Nomina in u, quartæ, in nominatiuo,accusatiuo, & vocatiuo bre/uiari,in,aliis casibus longari, sed exemplis non prola tis minime fidẽ adhibuerint: quãdo his reclamẽt poe tæ.Ouid. Meta.viii.Pressa genu digitis sic Verg. Nu da genu,nodoque sinus.c.f.ubi sine dubio accusatiui sunt.& non immerito:quia(Prisciano asserente) om nis in quacunq. orationis parte dictio in,u, produci/tur:ut Panthu.Præterea inqt Probus,& in nominati uo produci:ut cornu.sed cum dicit aliquando breuia ri propter illud Tulii in Ara.Ac propter leuum genu omnis parte locatus ,infirmum est: quoniã excipitur a uocali.Victorinus itidem aliquãdo corripi hæc scri bens nomina facit ut ei minus credã Breuiatur etiam, S,collisa.Lucr.Faxis pendẽtibus structas.Legito pri/ma Epogra.vbi de,S,fit mentio.Non desunt etiã,qui tu cum met,breuient apud Lucre. Nam tu met a no/bis.i.q.t.u.ubi nos tegimus alias Tutt met.

Diomedes Victorinũ. Seruium, Probũ non admitto.

Probus infirmus.

Victorinũ nõ admitto

Lucretius emaculat⁹.

¶De,X,in ultimis. Cap.xxvi.

X ,Longas positione reddit dictiones:ut ex.tamẽ aliquãdo longari,& breuiari nouimus. Longan tur autem,quãdo in obliquis penultima longa est: ut Pollux Pollucis.si autem penultima in obliquis bre/uis est, corripi ex verbis Prisciani (modo is auctor sit) oniicio. Verba illius pono,ne me aliquis finxisse putet: Syllabæ,quæ,correptam vocalem habent,acu to accentu proferuntur:ut pax,fax,nux,nix,dux,quia naturaliter breues sunt. Ex quibus coniicimus men/dum esse in libro de accentu, cum Pax ponatur in/ter, naturaliter breues. ideo dictionem illam con/foderim , & Pix substituerim : quoniam pax in obliquis penultimam longat, pix autem breuiat,

X,finita.

Priscianus emaculat⁹.

Donatus emaculat°. sic emaculandus in editione prima Donatus est cum vbi de accentu loquitur, Pax etiam interseratur illis naturaliter breuibus. Et nō mireris cur in prima Epogra. vbi de, X, litera fit mentio, dictum sit, X, aliquando longari: vt pax lux, Rex, vox: aliquando positione: vt fax, nex, nix, nux, nox. Et quòd posita sit dictio Nox. nō mireris: nam est propter genitiuum, & alios obliquos, in quibus non statim, i, post, c, sequitur: vt in aliis: sed interponitur, t, vt noctis, non nocis dicas. Aliud etiam succurrit nec spernendum, Bedam posuisse exul quem potius exsul, & exsilium per, s, post, x, Capro teste, & analogia astipulante, scriberē. Exul. Exul dicitur: quasi extra solum. vnde Exsul, & exsilium scribendum censeo. Exsilium. Tamen omnia in. x. longa inuenies: nam (vt diximus) aliquando poetæ ponunt contra naturam syllabas: sed ratio spernendæ naturæ hęc est quia, x, vnius temporis est, cum sit, duplex consona, præcedens vocalis alterius. quæ duo tempora positione longam reddunt syllabam.

¶De, Y, in vltimis. Cap. xxvii.

Y, finita. Y, Terminata dictio breuis est: vt Moly. Ouidi. Moly vocant superi, torta radice tenetur.

¶De, Z, in vltimis. Cap. xxvii.

Z, finita. Z, Finita nulla latini idiomatis dictio est: vnde errant Triuiales grammatistæ Galez dicentes. cum latinius Galeacius dicatur, vel galeatus. Super qua re nec tacuit Pontanus. Si aliqua inuenientur, erunt barbara & longanda censeas: vt achaz Phineu læteris: quòd hæc quinta nostra ad vmbilicum producta sit Epographia. Finis prope est: quo ad extremum trahatis supplicium. Valeto tandem tacitus, ne tuis impeditus affaniis, sextam supprimam. Iam errumpit sexta. Sexta exi, placebis certe.

IO. FRANCISCI QVINTIANI Stoæ Poetæ Laureati de ſyllabarum quantitate, Epographia Sexta.

Procemium.

ET SI IN Prioribus Epographiis ambiguas dictiones ſparſim paſſimq; adnotauimus, tamen cum earum exempla curioſis minime obiecerimus, operæ pretium fuit: vt facilior earum eſſet cognitio, hanc Sextam aggredi Epographiã: quæ non minus iucunda erit, quàm vtilis: & non minus delectabilis, quam opulenta. Nec imitabimur quoſdam noſtri ſeculi ſcriptores, qui in principio ita ample. ita magnifice. ita vberrime exordiuntur: vt nihil vberrius, ampliuſue videri poſſe exiſtimetur. Mox operis exacto meditullio, ita langueſcunt ac torpeſcunt vt velut vtres anauri decidant, corruant, flacceſcantq.: immo ſi priores copioſæ, & multiiugæ fuerunt. hanc copioſiorem, & mage multiiugam afficiemus. In primis namq; ſi cognitu digna eruditionis, plenaq; aliqua contexuimus, in hac autem mage digitis alliganda memorieq, mãdanda ac ſæpius relegenda immiſcuimus. Quid enim dignius, pulchriuſq; tyronibus offerri poteſt quam dictionum ſyllabas enotare indifferentes? euola tandẽ ſexta ſi placueris, præter opinionem non euenerit. & primo.

De communibus ſyllabis. Cap. i.

Communium ſyllabarum modo eſſe octo Martianus, & Victorinus ſcribunt, ſeptem duntaxat Duos modo addo.

ponit Diomedes, nouem Beda, ego vndecim non inextrilidus edocebo. Primus modus est: cum in correptam syllabam orationis finit pars in comate enim longatur: vt Nam tibi tymbre caput Euandrius abstulit ensis. breuiatur: vt Per caput alterius vnde (vt dicemus) .t. ambiguum esse Capella scribit. Secundus: cum aliqua dictio in breuem definit vocalem sequente dictione ab, s, incipiente cum alia consonante longatur: vt Vnde spissa comas breuiatur, vt Ponite spes sibi quisq; suas. vbi quid dicat Diomedes legito. Præterea Pompeius (teste Beda) ait, s, nisi sit in dictionis principio, non posse liquescere contra quem Beda insurgit, dicens reperiri apud Virgi. Hortatur menestheus, nunc nunc insurgite remis. vbi sine dubio. Beda ipse fallitur non enim Menestheus trisyllabum legendum est, sed Mnestheus bisyllabum Mnesthea, sergestumq;.u. f.q.c. Tertius modus est si correptam vocalem sequatur muta cum liquida est enim longa: vt Vasto Cyclopis in antro breuis: vt Manibus fabricata Cyclopum. Diomedes sub hoc tertio ait modo, F, aliquando, licet sit semiuocalis, fungi mutæ officio sequente liquida: vt Talia flamma, to, & simul ore fremebant, nos autem dicimus in illis exemplis breuiari, a, &, e, natura, non propter, f. sic Sergius inquit in hoc Neue flagella, ve breuiari propter, f, &, l, dicat quid velit, hoc nunquā dixerim. Quartus: cū dictio pronominis in, c, finit in hoc longatur Dicier hic est. breuiatur: vt solus hic inflexit. s. a.q.l. Terentianus tamen vult ibi Creticum esse pedem. prima, & vltima longis, & media constantem breui, & ibim approbat, illum aspicito. Vnde mirum est, Seruium scribere Terentianum dixisse, c, haberi pro metri ratione: cum hic disputet hic, & hoc omnino longari. Diomedes insuper aliud profert exemplum: in quo tam pedis primam syllabam longam,

[Margin notes: T, ambiguū — Beda cōtra Pompeiū — Beda fallitur. — Virgilii locus. — A Diomede dissensio. — Sergio. — Seruium miror. — Diomedes fallitur.]

quàm in tertia breuem dicit: vt Hic vir hic est tibi, quem.p.s.a.dicat Grammaticus an in illo versus primum hic longetur propter,c,solum? an propter,c, &,u,consonantem? quid dicet nescio. Quintus modus est,quem Diomedes non dicit,sed Capella? cum diphthongus sequente vocali orationis finit partem in hoc longa: vt Musæ Aonides.breuis: vt Insulæ Ionio.quanquam Terentianus Creticum vult esse pedem: quod & secundum aliquos reperitur apud Homerum βούλεται ἀντὶ ἀκκόμιν ἀπὸ λίγον ἀμίνχι. Sextus,cum longam breuis sequitur vocalem vt O vtinam tunc.l.c.p. hic longa est.aliquando breuis vt corydon o alex. Septimus,cum in vnam vocalis breuis desinat consonantem sequente,h,vbi aduerte (vt diximus) in Martiani Codicibus esse,N, propter figuræ similitudinem. In hoc septimo modo Diomedes hoc attulit exemplum: Aenean hominem quem miror dicat an ibi, h,faciat anteriorem. syllabam longam, cum Aenean per,n,scribatur: quæ litera omnino producitur. Virgilius: ac dominum Aenean in regna recepit. Qui vero dicunt Terga fatigamus hasta: vt Victorinus, Donatus, Capella, & alii, videntur infirmum afferre exemplum. Nam & si,h,non sequeretur,mus, posset elongari propter cæsuram: vt Omnia vincit amor & nos. c.a.nam posset melius afferri illud: Vir humilis mœsto.d.l.t.in quo etiam,Vir posset produci ui monosyllabi. Octauus: cum breuem vocalem,z, sequitur. est.n.longa: Mezentii ducis exuuias.breuis: Nemorosa zacynthos sic Diomed. & Cape eo quòd vim amittat duplicis.in hoc lectorum sit iudicium.Scito tamen,sa breuiari natura & quamuis duæ sequerentur consonantes,nunquam longa esset,quia est in diuersa dictione Beda profert duo Iuuenci exempla: in quibus & longatur & breuiatur præcedens vocalis

Diomedē miror.

Exemplum multorum infirmum.

Iudicio aliorum remitto.

Gaza pri/ma breui.

Z. Difficile eſt terris affixus diuite gaza. Et gaza dicta bat rerum poſſeſſio fulgens. Nonus eſt, quem po/nit Beda, quia in fine verſus quælibet ſyllaba eſt ad placitum. Decimus: quem noſtro Marte maximus eſt, cum vocali excipitur in eadem dictione, a, q, &, u, vt Aqua liquidus liquor. in prima lege Epogra. vbi de, Q, littera fit mentio. Vndecimus eſt: quem iti/dem ſcalpro noſtro eruimus: quando duplicantur ſimplices duæ ſimiles literæ: vt apud Homerum, qui in primo verſu Iliados breuiauit in Achille ſecundã, vnum, h, adimendo & vt apud nos in repulit, retulit Porſena, reliquię, catylus, & multa alia, tunc cum ſim plex litera ſit breuiantur: cum duplex elongamus: vt reppulit, rettulit, Porſena, reliquiæ catyllus & cætera id genus, quæ inferius adnotabo. Sed iam dictiones apponemus, in quibus aut in prima aut in mediis, aut in vltimis indifferens reperitur ſyllaba: quas per ordi nem hic appoſui, & primo.

℄ De ambiguis in prima ſyllaba. Ca. ii.

Quia ab Abraham (vel ab Abramo) intemera tę Virginis ordimur Geneſim: ſic ambiguarũ

Abraham. ab Abrahamo exordium faciemus. Abraham ideo in prima longatur, & breuiatur. Sidon. Abraham ſan ctis merito ſacrandæ patronis. ſic & Ambroſius: A/braham meritis impia ſecla. Arat. ii. Principium me/miniſſe iuuat Deus inquit Abraham. In hoc nulli ſit admirationi, ſi aliquando propter mutam, & li/quidam ambiguas apponam dictiones. nam & mul/tum conferet quia ſi breues naturaliter, longantur, & breuiantur ſyllabæ. ſi longæ, quanquam ſequitur muta cum liquida breuiantur nunquam. Adria, in

Adria. prima long. & breui. Hora. ii. Car. Quo non arbitrer Adriæ. eſt autem carmen Glyconium Spondeum, duoſque continens Dactylon. Properti. i. Non ego

Adam. nunc Adriæ vereor mare noſcere tecum. Adam,

ambigue. Ausonius. Deceptumq; adiũxit Adam nos sera nepotum, quem secuti sumus in Theonastasi. Tum sic primus Adam.f.g.p. Sedulius: Nam qui deessemus in Adam, Agrippa, long. & breui. Sidonius. Leucadiis Agrippa fretis Iudæa tenetur. Mänil.i. Miles Agrippa suæ Venerisq; ab origine proles. super hac dictione quid dixerim in prima Epographia legito: vbi de, l, &, r, fit mentio: & in Arte breui de heroici speciebus. Athrax, pro fluuio, & vrbe Thessaliæ in prima longa. & breui. Ouidius in Hero. Athracis Aemonios Hyppodamia viros. Catullus. Symirma cauas Athracis penitus mittetur ad vndas. Atrox l. & b. Sil. Pun. ii. Instat atrox terga increpita fugientia victor. Virgilius in Cul. Pamaicon Asiamque horret Lestrygones atrox. Amineæ, in prima. l. & b. Virgilius. Sunt etiam Amineæ vites firmissima vina. Ausonius. Solus, qui Chium miscet, & Amineum. Sere. Lyricus: Vmbra necut teneras Amineas. est autem Phaliscus versus constans tribus Dactylis. & pyrrhichio. Seren. Phys. succus Amineæ vitis cum pane medetur. Atlas in prima ambigue. Virgilius. iiii. Vbi maximus Atlas. Ouidi in Hero. Hercule supposito sidere fulsit Atlas. Atrides, ambigue. Virgilius. iii. Et gemini atridæ. Ouid. Metamorpho. xv. Hæsit in aduerso grauis hasta minoris. Atridæ. Aprilis, a, longat: & corripit. Mart. In mensem rogo differas Aprilem. est carmen Phale. vbi, as, a, Trocheus ese. Ouid. Annali ii. Aprilem memorant ab aperto tempore dictum. Apricus, a, l, &, b. Tibu. Annus in apricis maturat collibus vuas. Horat. Gaudet equis, canibusq;, & aprici gramine campi. Atys. l. & b. Ouidius. Metamorpho. Grata deum matri si quidem Cybeleius atys, Idem Metamorpho. v. Datq; animos erat Indus Atys quẽ flumine Gange. Set aliquid esse referunt propter nominis differentiam. Apulia, a. l. & b. Mart. Velleri

Agrippa.
Athrax.
Atrox.
Amineæ.
Atlas.
Atlides.
Aprilis.
Apricus.
Atys.
Apulia.

bus primis Apulia, Parma secundis. Horat. iii. Carm. Nutricis extra limen Apulię. Est autem Alcaicum metrum: vbi limen. A dactylus est. Aliqui non desunt tamen, qui velint apud Hora. intelligere de Apulia nutrice. i quadam muliere: ipsi suam, ego meam sequar sententiam.

Acis. Acis, primam ambiguam habet Oui. xiii. Metamor. Acis erat, sic & quoq; erat tamen Acis in amnem. Clau. rap. Pros. iii. Lucus erat prope flumen Acis quod candida præfert. Quãquam aliqui Atym legunt: sed Acin legendum asseueranter autumo.

Alia. Alia in prima ambigue. Sil. Pun. viii. Maior & horrificis sese extulit Alia ripis. Lucan. Quas aliæ clades sic putauit Seruius contra quem probat Beroaldus non ibi Lucan. intelligere de fluuio: sed q; sit ab alius alia aliud: quod credo: quia alibi Lucan. longat: Romanis Alia Fastis. & quid si duplici, ll, longaretur, simplici breuiaretur? lector te ipsum consulito.

Seruius arguitur. Lucani locus.

Afranius. Afranius, l. & b. Luca. iiii. Phar. Iure patri rector castris Afranius illis. Ausoni. Quam toga facundis cœnis agitauit afrani.

Aplustre. Aplustre, a, lon & bre. Cæsar in arat. Fulgent Argoę stellis aplustria summa. Cic. in Ara. Puppibus assumptis fluuitantia quęrere aplustra. Mani. pr. Incipit argiuamq; ratem p aplustria summa.

Adrastus. Adrastus, in prima indifferens est. Virg. vi. Parthenopeus, & Adrasti pallentis imago. Stat. Theb. i. Cunctatur proferre pedem tunc mitis Adrasti.

Blatero. Blatero, apud Horat. Saty. xvii. breuiatur: Audis cum magno blateras sermone, fugisq;. sic apud Lucil. xx. Deblaterat plenus bonus rusticus vna. Oui. in Phil. vel quicunq; fuerit auctor? Blaterat hinc aries, & pia ballat ouis. Alii scribũt blactero a verbo græco βλὰξ blax. i. stollidus. super qua dictione Festum legito, & Beroaldum in Apul. viii. Commenta

Britannus. Britannus, in prima ambigue. Lucretius. vi. Nunquid Britannis cœlum differre putamus. Iuuenalis. & Minima contentos nocte Britannos.

vnde quando breuiatur, simplici, t, quando longatur. duplici scribitur. nam Græci duplici, tt, scribunt βρέττανοι. Dionysius per vnicum, t, protulit propter metrum: ὠκεανοῦ κέχε ψυχρός ῥόος ἔνθα βρέτανοι. Bythynius. primam long. & breue. Valerius Flaccus.iii. Bythinio, Phrygio vesatum: sed quem sua voto, Manilius.iiii. Armeniæque iugis. Bythinia diues. Iuuenalis. Satyra.vii. Quanquam & Cappadoces faciant, equitesque Bythini. Busiris, in prima ambigue. Ouidius in Her. Si te vidisset cultu. Busiris in isto. Statius Thebaid.xii. Non trucibus monstris Busirim infandumque dedisti. Berylus, in prima longa, & bre. Iuuenalis Satyra quinta. Heliadum crustas, & inequales berylos. Prudent. in Psych. Hinc sibi sapphyrum sociauerit, inde Berylum. tamen potius elongarem. quanquam Prudentii peritus non est excurianda auctoritas. Catholicus, in prima ambigue. nam natura breuiatur: quia a cata præpositione græca componitur. quæ breuiatur apud Homerum. πολλὰ δ' ὅγ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν. longatur apud Sidonium. Vi quæ catholicam, fidem lacessunt. similiter. Prudentius in Psych. Catholico in templo diuini.f.a.u. vnde Alexandrum merito ab aliquibus tueri est: cum dixerit elongari: quia viderat forte apud hosce. Cygnus, vel cycnus, long. & bre. Iuuenalis Saty.vi. Rara auis in terris, nigroque simillima cygno. Martialis. Quæ capta est alio nuda Lacœna cygno. Ausonius: Cornix non ideo ante cygnum. Cyclas, lon. & bre. Iuuenal. Hę sunt, quæ tenui sudant in Cyclade quarum Sene. in Trag. Et vasta Calpe sonuit, & voces Cyclas est enim carmen Iamb. vbi Cyclas Iambus est. Cecrops, in prima lon. & bre. Iuuena. Saty.vi. De fulmo nensi mera Cecropis omnia gęce. Lucretius. Finibus in Cecropis funestros reddidit agros. Cerimoniæ

Bythiulus.

Busiris.

Berilus.

Catholicus

Cygnus.

Cyclas.

Cecrops.

Cerimoniæ vnde. in prima ambigue. Sidonius. Consecratio cerimonia-rum est autem carmen Phale. in quo, ceri, Trocheus est. Prudent. contra Symac. Immansueta suas vt ceri-monias. est carmen Asclepiad. in quo, vt ceri, est pro dactylo & iure primam breuiauit, quando carendo cerimonias dici retulit Massurius Sabinus in Com-mentariis quos de indigenis composuit.

Cupressus. Cupressus, ambigue. Ouidius Metamorpho. x. Affuit huic tur-bæ metas imitata cupressus. Catul. Flammanti Phae-tontis, & aeria cupressu.

Caria. Caria, ambigue poni duo scribunt syllabographi. Manilius. iiii. Arcades antiqui celebrataq; Caria fama. Carolus Arret. Cum Caria antiquo fuerit spoliata sepulchro. hic an Caroli te-neatur auctoritas ignoro. duo tamen (vt diximus) al legant Carolus insuper omnium sui temporis poeta laudatissimus absque ratione id fecisset nunquam.

Crepida. Crepida, in prima breuiatur. Horatius. Chrysipus di cat sapiens crepida sibi nunquam sic apud cęteros La tinos, apud gręcos longatur, & per, u, scribitur. Theo critus Edyllio quinto: πάντα κρηπῖδες πάντα χλαμυδηφόροι ἀνδρές.

Cyprus. Cyprus Cy. long. & bre. Ouidius Me-tamorpho. xv. Scire dedit, referam tota notissima Cy pro. Horatius. Sic te diua potens Cypri. vbi, tens Cy pri, pro Dactylo est.

Cacus. Cacus, in prima longa. & bre ui. Ouidius in Fastis. Cacus Auentinæ timor, atque infamia syluę. Idem Metamorpho. ix. His Cacus hor rendum Tyberino in gurgite monstrum.

Curetes. Curetes, Cu. longa. & breui. Lucanus. iiii. Illic bellaci confisus gente Curetum. Ouidius Metamorphose. iii. Gelme Ioui, largoque satos Curetas ab imbri.

Calo. Calo, l. & b. primam. Horatius Hunc perminxerunt calones, at-que caballi. Ouidius. Annal. iiii. Per flammas saliisse calones. quanquam in antiquo contextu legitur, Co-lonos, quod placet: quia calo potius longatur. Lu-cil. scinde puer calam, vt caleas: vnde calo postmo-

dum dicitur. Cydon, ambigue. Virgilius. Dum se/ Cydon.
queris Clitium infelix noua mœnia Cydon. Statius.
Hoc regi promissa Cydon. si vis latius aspice Serui/
um. x. Comment. Cosyra co. l. &. b. Ouidius Fast. Cosyra.
iii Fertilis est Melite sterili vicina Cosyræ. Syl. xiiii.
Et bellare Trabas docilis Cosyraque parua. Cra/ Cratis.
this, ambigue. Ouidius eo. iiii. Huc Lycus, huc saga/
rus, peneusq;, Hypanisq;, Crathisque. Idem. Meta.
xv. Cratis & hic sibaris. vestris conterminus oris: sed
propter discretionem fieri crediderim. quando enim
breuiatur. est fluuius argiuus. quando long. est Cala/
ber: quia a Cathide monte dicitur: vt late Iacobus
meus Crucius in Hymnorum adnotationibus retulit
sic fit de Creta, quando est fluuius in Ponto breuia/ Creta.
tur apud Valerium Flaccum. quando est insula, lon/
gatur ab omnibus poetis. Criticus, indifferenter po Criticus.
nitur. Horatius Epistola. ii. Et Critici dicunt, leuiter
curare videntur. Martialis. vii. Aequali liber est Criti/ Capetus.
ce qui malus est. Capetus. ca, l. &. b. Ouidius Fasto
rum iiii. Et tuus est idem capete functus auus. Idem.
Metamorphose. xiiii. Epirus ex illo, post hunc cape/
tusq;; capysque. Cedrus, ambigue Ouidins. Nec ce Cedrus.
dro charta notetur. Horatius posse linenda cedro.
Cyclops, in prima ambigue. Ouidius primo Meta/ Cyclops.
morpho. Tela reponuntur manibus fabricata cyclo/
pum. Vergilius. iii. Vasto cyclopis in antro. Cyane, Cyane.
cy, longa & bre. Ouidius. ix. Metamorpho. cognita
cyane præstanti corpore nympha. Idem in Trist.
Q uaq; suis cyanen miscet anapus aquis: sed hoc fit
forte propter discretionem: nam non eædem sunt.
Coralium longa, & breui Ouid. Metamorpho. vlti. Coralium.
sic & coralium quo primum contigit auras. Serenus.
Coralium vero. s. c. n. u. Virgil. coralio fragili. e. l. m.
e Claudian. Mergit se subito, velitq; coralia Cloe,
que imitatur. Sidonius. Lacte a puniceo sinuantur col

Citus. la corallo. Citus compositis, ambigue ponitur. nam si venit à cio cies secundæ breuiatur, si vero à cio cis, quartæ coniugationis, longatur Ouidius. ii. Met. Nec fruitur somno vigilantibus excita curis. Statius in Achil. nec tantum exciti bimari, quos Isinara vallo sic erit concitus, accitus, & cætera similia composita.

Catena. Catena, in prima ambigue poni scribit Ferretus. Pers. Cum fugit à collo trahitur pars longa catenæ. Mart. Expectant cureq; catenatiq; dolores, vnde affirmauerim Ferreti contextum fuisse mendosum sufficit lector, quòd te admonuerim:

Didymo. Didymus, in prima ambiguum est. Arat. i. V. s. m. probans modo Didyme discis. Sedu. Cui Didymus cognomen erat.

Daphne. Daphne, Da, l. & b. Ouidius. Metamor. i, P. a. visæq; cupit connubia Daphnes. Petron. Et baccis redimita Daphne, tremulęq; cupressus.

Didius. Didius ambigue. Ouidius. Fasto. vi. Didius hostile ingeminauit opes. Ausonius: Vt parridicæ Regna adimat. Didio. sed forte est propter differentiam.

Darius. Darius, Di ambiguam habet. Ouidius. Vtq; necatorum Darii fraude secundi. Sidon. Et primum tumultuantes est enim carmen Phal. in quo, mundari, Dactilus est. super hoc nomine latius, vbi de ambiguis in mediis dicemus.

Deorsum. Deorsum, l. & b. Lucretius. ii. Pondera quantum in est deorsum cuncta ferantur. Idem. At quæ aera quæquè deorsum.

Diana. Diana, in prima longa. & breuis. Virgilius primo. Exercet Diana choros, quam mille secutæ. sic & Cinna. Secula permaneant nostri Diana Catonis. Ouidius. Metamorpho. ii. Et nisi quod virgo poterat sentire Diana. Et si quis ambigat an Diana sit latinum, legat Macrob. Saturnal. primo.

Dicharcheus. Dicharcheus, Di, ambiguum est. Petro. P. i. magnæ Dicharchidos arua. Sidon. Nanque Dicharcheæ translatus puluis harenæ. sic & breuiauit Silius.

Dolon. Dolon, in prima. l. & b. Ouid. in her. Rettu-

lit & ferro Rhesum, dolonaq; cæsos. Idē Metamorphose. xiii. Ausum eadem quæ vos phrygia de gente dolona. Ecchion, ambiguum reperitur. Ouidius, Metamor. iii. quorum fuit unus echion. Iuuenalis: de qua citharœdus Echion. Ouidius Metamorpho. v. Echionq. sagax quondam. ventura videre. Equicolus, prima. l. &. b. Ouidius. iii. Fast. Quantum Laurentes bis quautum Equicolus acer. sic & Sil. viii. Sim briuiuio, ratrisq. nouant Equicola rura. Virgilius. x. & pulcher equicolus armis, qui in eodem etiam longat: nemorum duris equicola glebis. Eous, l. &. b. in prima. Lucan. Aut cum Sole nouo terras irrorat eos. Virgi. ii. Eoasq; domos arabum, pictosq; gelonos. quod & dicit Ser. sed alias diximus: quando corripitur, scribimus per. h. heos, & trahitur ab heos. i. dies, quando longat primam, sine aspiratione scribitur, & venit ab eos. i. aurora, quod nomen producitur. Ouidius in Fast. cum Romam aspexerit eos. Ebur in differentem habere primam Nestor scribit. Catul. Ebore nyseo vertice cæsariem. Virg. pri. Geor. India mittit ebur, molles sua thura Sabæi. profecto Nestor suam approbauit interritus sententiam, nisi Catullum contaminaret. nam apud Catul. Ebere niceo vertice cæsariem, legitur, non autem vt ille autumat. Eriphyle, in prima. b &. l. Iuuen. Sat. v. Occurrent multæ tibi bellides, atq; Eriphyle. Tibul. ii. Eriphyle Phœbo, grataque quod meruit. sed forte ad differentiam. nam vna fuit vxor amphiarai, & tunc breui. alia fuit Sibylla: que secundum aliquos eriphyle. scribitur, & in prima longatur. alii tamen dicunt herophilem. Electrum prima ambigua. Ouidius. De ramis electra nouis. Virgilius. Liquido ue potestur electro: vt allegatur a Festo asseuerante potestur, pro potest antiquos dixisse. Dicet aliquis ibi legendum esse potest: vt in Miscel. præ-

Echion. Equicolus. Eous. Ebur. Nestor decipitur. Catullus maculatus. Eriphyle. Electrum.

cipit Politianus, quia electrum per, κ, apud Græcos scribitur. Dicat mihi: An crepida non breuietur quam quam scribunt illi κρηπὶς sic inquit Sidonius. Nec thessera castris. In Ctesiphonta datur, ecce Chte, breuiari: licet Græci per, κ, scribant. Idem: Gaudeat Euphemiam: ecce, phe, breuiari: cum per, κ, scribatur. Dicet iterum Sidonium literarum græcarum expertem fuisse vt Hermolai iudicium est. aliud exemplum de electro afferam. Virgilius in Ciri Corallo

Focale. fragili, & lachrymoso mouit electro: quanquam alii legunt, non electro, pro, mouit electro. Focale, fo l, &, b. Martialis. Hoc focale tuas afferat auriculas. Hora. Fasciolas cubitale focalia potus vt ille. Sed aduerte, quando longatur, à fauce venire, & est genus ligaminis: quo gula colligatur: quãdo breuiatur, a foco deriuatiuum est. Hoc dixisse volui: vt scires lector me penitus omnia inquirere, quæ ad cognitionem

Fucus. pertineant. Fucus, ambigue ponitur. Colu. ix. Deiectura quidem frontis data signa fucorum. Catul. Tinea tegit roseo conchyli purpura fuco. Vnde non mireris si aliquando composita à fuco, u, ante, c, ambi-

Fibræ guam habeant. Fibræ, ambigue. Virgilius. Et amaris

Fabri intyba fibris. Terentianus: Nec spirant animas fibræ.

Fabrilis. est autem Glicon. versus Spondeo: & duobus con-

Fabrico stans Dactylis. sic erit fabri, fabrilis, fabrico. quorum

Fibutij exempla ponere superuacaneum est. Fidennæ, si ambigue. Iuuena. Saty. x. An Fidennarum Gabiorumq; esse potestas. Virgi. vi. Hæc tibi Momentum Gabios

Flabellum vrbem Fidennam. Flabellum, fla, long. & bre. Propert. Hæc modo pauonis caudæ flabella superbæ. Ouidius. Art. Profuit & tenui ventos mouisse labello. Claudianus etiam longauit in Eutrop. Annibali,

Fibre. pyrrohoq; rogas flabella perosi. Fieri, fi, b. &. l. Iuuenalis. vi. Saty. Vir nollet fieri, nam quantula nostra voluptas fieri (si Donato credimus) longauit Ennius

at Feretus semper breuiabis. Gyges, ambiguum in prima. Virg. i. & succiso poplite gygem. Ouid. Centimanusq; gyges. tamē propter discretionem factum esse crediderim. Getes, ambigue. Ouid. prim. Pont. Nulla getis toto gens est truculentior orbe. Iuuenal. Satyra. iiii. Tanquam de Getis aliquid, toruisq; Sicambris. quanquam alii legunt Geticis, alii Gattis. Ganeo, ga, long. & breu. Iuuenalis. Occultus ganeo putes. Prudentius in Psych. Ima pati laxa ganeorum lege teneri. Idem in Amart. Ingluuiem, vegetamq; gulam ganeonis inescent. super hoc dubito. tamen (vt diximus) nec spernenda est Prudentii auctoritas, nisi in manifestariis. de quo quid sentiam. lege in Epogra. iiii. vbi de, a, ante, m, fit mentio. Gradiuus, in prima, l, &, b. Virgil. iii. Gradiuumq; patrem Geticis qui præsidet armis. Ouid. vi. Metamor. Et genus à magno ducentem forte Gradiuo. & melius naturaliter breuiatur: quia a gradiendo dicitur sed etiam ab haste vibratione (Pompeio teste) quam Græci dicunt γραδάνειν & α apud Græcos anceps est. Glutinor, g, u, ambigue. Virg. in obi. Mecœ. vel Cornelius (uterq; classicus) Conglutinantur aquę: scopulis se condit hyrudo. Prisci. in Perhi. Corporibus lapis hic ceu glutine tectus adhæret. Catul. Quæ nunc tuis ab vnguibus reglutina, & remitte est autem carmen Iambicum septenarium hiper catalecticum, vbi, reglu, Spōdeus est vel Iambus, vltimam continentes longam. Gebennæ, apud Ausonium & lon. & bre. Ninguida Pyrenes, & pinea gebennatum. Idem: Interiusq; petunt Aquitanita rura gebennæ. Geometer, long. & bre. primam. longat, quia apud Græcos per diphtongum scribitur, vt late diximus Epographia secunda: vbi de vocali ante aliam. Sidon. Non hic cum geometricas ad artes vbi cum geo. Dactylus est. & non est, & non est: vt fiat synereſis. vt in illo Ausonii: Vel

Gyges. Getes Ganeo. Gradiuus Glutinor. Gebennæ. Geometer.

quot iuncturas geometrica forma fauorum, & in illo Iuuenal. Grammaticus, rhetor, geometres pictor. aly petes quid dixerimus aspice Epogra.ii.in præallegato toco. Getulus, ambigue. Virgilius.iiii. Destruat, aut captam ducat Getulus Hiarbas. Martialis primo. Traducta est getulis, nec cepit harena iacentes Georgius Merula Domitii aucinator, in eum inuehitur: q̄ ignorauerit mendum esse in Mart. Codice, præcipiens legendum esse: Traducta est geticis. vel Traducta est giaris: eo q̄ getulus in prima, & secunda longentur. ego vero aliqua motus ratione, nullum esse mendum affirmauerim ita exemplum affert Tortellius, & in Caprum Agretius: Geor. merula possit stipulari, cur breuietur diphthongus: eo q̄ scribatur getulus. non mireris Merula, itidem breuiatur in mœotis, & in romphæa diphthon vis vt breuietur sequente vocali, vah: ceruicosus eis qd tum erit cum iuenies apud Latinos, u, &, ω breuiari: quę vocales tam apud græcos: quàm diphthongus semper elongantur: vt superius diximus: sed vt validiori nitar argumento, duo alia exempla proferam. Ouid. in Her. Quid dubitas vinctam getulo me tradere hiarbæ. Auson. Tarquinius, getulusq; iterum postremus & ille. sic legitur in meo antiquo contextu. aliqui tamen legunt: Tarquinius getulus item. sed forte propter inauditam dictionem, quę longetur, breuieturq. in prima, & secunda syllaba. Itaq; lector, si Quintiani iudicio auditis, doctores consules cum & diphthongus breuietur: vt in pheneſtra prima breuiatur, cum a φαίνειν. i. lucere veniat: vbi, αι, in, e, breue apud nos vertitur. Gothus ambigue ponitur. Auso. Huc possem victos vide referre gotos. quod longetur satis firmum non affero exemplum neoterici: tamen longant: quod non improbo. nam Græci scribunt γότθων scilicet cum, τ, &, θ, post, o, & longant. Iulianus οὔπω ἐρυκίνης ἐπηλύσεις

Getulus.

Gothus.

ἐτρεαγότθων. & idest quod sæpius dixi in aliquibus apud nos demi consonantem vt γραββάτων grabatum te ipsum consulito. Heresis apud Pruden. in prima longa & breui. Heresim hanc præsaga patris prςuiderat olim. Idem in Psych. Cognomento heresis deus est mihi discolor inquit. Hydra, l. & b. Virgili. Ferro & face contudit hydram. Seneca in Tragœd. Excedit artus virus: vt fama est. hydræ. est autem carmen iambicum vbi hydræ pro iambo est. sic Hydrus ambigue ponitur. Hebrus ambigue. Seneca in her. Oeth. Et hydra vires posuit, & notos hebro. vbi hebro, pro iambo est. Ouidius Metamorphoseos vndecimo: Membra iacent diuersa locis caput Hebre. tuamque. Hinulus, hi, l. & b. Horatius: Vitas hinuleo me similis cloe. Propertius. Atque hinuli pellis totos operibat amantes. Hymen ambigue. Ouidius in Her. Affuit & sertis tempora vinctus hymen. Catullus. Hymen o hymeneæ hymen ades o himenæei. Hyle, ambigue. Statius Thebai. vii. Qui breue littus hyles. a. q. s. Homerus elongauit, si Hermolao credimus Barbaro: quem legito cast. lib. iii. cap. vii. Homeri carmen est οἵ τ' ὕγη ἀνέχοντ' οἵ δ' ὕγονα καὶ μεδέονα. Ilithya, ambigue. Ouidius. Præpositam timidis parientibus Ilithiam. Virgilius in ciri. Perfer sæua precor per numina sacra Ilithiæ. super hac dictione inferius videto: vbi de ambiguis in mediis syllabis. Itys, ambigue. Ouidius sexto Metamorphoseon: Nec mora traxit itym veluti gangetica ceruæ. Idem in eodem: Prosilit, ityque caput Philomela cruentum. non desunt tamen, qui ityos, seu ityli legunt. Ilissus, apud Statium ambiguum prima reperitur: Anfractu riparum incuruis ilissos. Idem: Cælauit geticos ripis ilissus amores. Io, pro filia Inachi, ambigue. Ouidius primo Metamorphoseon. Fletibus auget aquas, natamq; miserrimus io: Idē in

Heresis.
Hydra.
Hydrans.
Hebrus.
Hinulus.
Hymen.
Hyle.
Ilithya.
Itys.
Ilissus
Io.

Her. Quæ tibi causa fuge? quid Io. freta longa pereтras? Idem. in. ii. Quem memor a sacris nunc quoque pellit Io. Italus, primam ambiguam habet Virgilii. Hinc Augustus agens Italos in prælia Cæsar. Ouidius in Er. Quæq; ubi sint nescit itala regna sequi. sic erit Italia, & italus nomen proprium à quo Italia, de quo Q. Fabium pictorem legito. Iuuit præteritum, l. & b. Marti. in tota iuuit quem nihil esse domo. Catul. Non ita me Diui æra gemunt iuuerint. venit autem à iuui præteritum: sed semper elongato. hic neumon, in prima. b. &. l. Mart. Delectat Marium sic pernitiosus ichneumon. longatur vero positione c, &, n. Lucrinus primam. b. &. l. Mart. Ostrea tu sumis stagno saturata Lucrino. Virgi. an memorem portus Lucrinoq. edita fundos Lapathes (secundum aliquos) in prima ambigue inuenitur. Serenus. Sæpe Chelidoniam cum succo Lapathis addis. Columellas. Lubrica iam Lapathes, iam Tham sponte virescunt quod non probo. nam apud Serenum tertiæ, est declinationis. apud Columel. lege Lapathos: vt sit secundæ. sic apud Hora, Ser. xiiii. Et Lapathi breuis herba. s. a. n. s. c. & sunt diuerso etiã in significatione. Alii volunt in declinatione tantum, te ipsum consulito. Dixi quid senserim, non quod disceptauerim.

Italus — Italia. — Iuuit. — Ichneumõ. — Luchrinus. — Lapathes.

Lucrum. Lucrum. ambigue. Horat. Pythias emunto lucrata Simone talentum. Plaut. in Alc. Emundis vendundisque me lætum lucris. est autem Iambicum: vbi, lucris Iambus est. vnde merito lucellum à lucro breuiatur. Mart. xiii. Alea nec damnum, nec facit ista lucrum.

Luceres. Luceres in prima ambigue. Ouid. iii. Fast. Quosque vocant Ramnes, luceribusq; simul propert. tamnesq; viri, Luceresque coloni.

Labrum. Labrum, l. &. b. Iuuenal. Saty. x. Palida labra cibum capiunt. d. a. Val. Aeditiuus: Quid mihi queram abs te membra labris abeũt vnde nec imerito labellũ breuiatur.

Lauinum. Lauinum La, am

bigue Virgi. Cerne vrbem,& Promissa Lauini. Sil. Lauinũ,ac altrix casti Collatia Bruti. Virgi. Profugus lauinaq; venit vt vult Seruius vel (vt alii) lauinia venit. Lyceus apud Ouid. Et cum Gyllene gelidi pineta Lycei. Idem secundo Metamorphose. Consitaq; arboribus lycea reliquerat arua. licet Iacobus ille Crucius Bonomensis, lircea, legendum esse feliciter velit ille est Iacobus, quem, ac veneror nusquam à me visus: sic soleo virtutis gratia incognitos amplexari, eorumq; labores extollere vt multi me incognitum diligunt: meum venerantur nomen. Non ne toties venere multi nostro tantum moti nomine: vbi viderint, abiere: me solum vidisse gloriantes, sed iam sequamur. Labicum, la, l.&.b.a. Martialis primo, Labicana leui cespite leuat humus. Virgilius. vii. Et Sacranæ acies,& picti scuta labici. Liquor ambigue Lucre. pri. Pondus vti sacris calor ignis liquor aquarum Oui. pri. Metamor. Ergo vbi illatos irorauere liquores. Liquidus, similiter, Ouidi. Metamorpho. xiii. Munera cum liquido capiunt Cerealia Baccho. Lucreti. Crassaq; conueniunt liquidis,& liquida crassis. Idem. pri. Liquidus humor,& vberibus. s.o.g. sic & nos in primo Orpheos. Frigida, & an liquidis concordent crassa sub vno Corpore,& incrassis socientur liquida rebus. causam aspice Epog. pri. vbi di, q. litera fit mentio. Lychas, ambiguum est apud Virgilium: Inde Lycham feri extinctum iam matre perempta. idem Protinus Anteum,& Lychan prima agmina Turni. Miletum, ambiguum in prima esse duo literati scribunt. Marti. Nec Miletes erat uellere digna tuo. Aratus poeta Christianus, quem aliqui receptum affirmant: Mensibus hibernis tribus in statione. Mileti lector an hunc recipias, paruipendo non spernendum affirmo Vatem: te ipsum consule. quod sentio dico, non quod contendam: ut dicebat.

Lyceus. Labicum. Liquor. Liquidus. Lichas. Miletum.

Vatem,te ipsum consule quod sentio dico,non q
contendam:vt dicebat Romanorum doctissimus Va
ro. Muto,Mu,l,&,b.Horat.pri.sermo.Hinc si mu
tonis verbis mala tanta videnti. Martia.Dormis cum
pueris mutoniatis.est autem versus Phal.vbi,tis mu,
Maceror. Trocheus est secundam breuem continens. Mace-
ror,omnino ambigue.C.Cęsar. Vnum hoc maceror,
& doleo te deesse Terent.Ouid.Interdum maceror.
Oh dicent aliqui legendum esse,Maceror interdum,
permutatis dictionibus,aliud affero exemplum ineui
tabile. Priscia. in Per.quod opus Rhennii Fannii esse
scribunt aliqui Frangitur hircino maceratus sanguine
tantum.contra meum Pium Baptistam. mox etiam
melius videtur,si breuiemus : quia a macer venit.
Mesana. Mesana,ambigue.Syl.xiiii.Incumbens Mesana,fre-
to,nimiumq; reuulse apud Græcos breuiatur in hoc
Thomæ Pindari interpretis.ἴβυκὸς ἴλατὸς ἐκ τοῦ ἀηγίου
ἢ ἐρεσηγῆς. Migro. Migro,ambigue.Virgil.in Bucol.ludri-
co : veteres migrate coloni. Manil.iii.Nascentem ac-
Manes. ciperent proprias,signisq; migrarent. Manes in plu
rali,ambigue. Virgilius. Vi si potuit manes accerse-
re coniugis Orpheus Lucretius . Et nigras mactant
Melos. pecudes manibusque,deisque. Melos,b.&.l.Lucre.
ac musea mele per chordas,organicique. Persi. Can-
tare credas Pegaseium melos.est autem scazon:vbi
melos spondeus est primam longam continens.licet
Angelus Politianus inter literatos Phœnix Nectar,
legendumq; asseueret : cui Pius Marulus,& Plau-
tius reclamant:quia apud Græcos(teste etiam Her-
molao)longum reperitur:vt in Hymnis hoc versu
Homerus μέλος ἀήτοιν, apud Orpheum & referiri
Meotis. Pius noster scribit. Mœotis,in prima ambigue.Iu-
uenal.tale quid excusat mœotide sæuior ira . Manil.
iiii.Ponto mœotis & vndis. Ouid.i.Tristi.Longior
antiquis visa Mœotis hyems sed fecit propter voca-

lem ſequentem. Neriene primam.l. &.b. Ennius in primo Annalium. Nerienen mauortis. & hercle. Licinius Imbrex in Neæra, Nolo ego Neæram reuocent: ſed Nerienen. in quibus quo ad Ennium long. quo ad alium, breuiari ait Gellius lib. xiii. cap. xxi. Legio etiam inferius apud nos. Natrix, ambigue. Lucil. Si natibus natricem impreſſit craſſam, ac capitatam. Lucanus. Et natrix violatur aquæ. Obex, in prima ambigue. Sil. iiii. Et fidos certant obice accerſere ſylua. Virgilius. x. Ecce maris magna clauſit nos obice pontus. de verbo obiicio in ſecundo legito Epograph. Orion in prima ambigue. Ouidius in Faſtis. Obſtitit Orion Latona nitentibus aſtris. Horatius in Epographia. Dum pecori lupus, & nautis infeſtus Orion. Ohe, in prima. l. &. b Horatius. Laudarit donec ohe iam. Martialis. Ohe iam ſatis eſt, ohei libelle. Iuuenalis Saturnal. eſt, cum dixit Horatius ohe. Pugilar, pu, Ambigue. Auſonius. Bipatens pugilar expedi eſt autem Dimetrum Iambic. vbi pugi, Iambus eſt, primam breuem continens. Iuuenalis Satyra vndecima. Nec pugilares defert in balnea. dicitur enim pugilar, & pugilaris. Nec mireris: quia in diuerſa videntur poſita ſignificatione: nam omnino ab vno veniunt nomine. Progne, in prima. l. &. b. Ouidius Metamorphoſe. vi. Et lachryme fecere fidem velamina Progne Petronius. Atq; vrbana Progne quæ circum gramina fuſæ. Pilataus, l. & b. Iuuenc. iiii. Pilatum nunc iſte rogat ſibi credere membra. Hic eſt ille Iuuencus poeta: chriſtianus, cui omnes eruditi fidem adhibent. Aratus queat memorare Pilati. ſic nos ſemper breuiamus in theoandrothanato tragœdia de paſſione Chriſti noſtra. Proſerpina, primam ambiguam habet. Claudian. rapt. pri. Matribus, & numeri damnum proſerpina pendet. ſic Ouidius in quinto Metamor. longat. Seneca

Neriene. Natrix. Obex. Orion. Ohe. Pugilar. Progne. Pilatus. Proſerpina

Trag. Her. fur. Vidisti Siculæ regna Proserpinæ: ubi regna pro, Dactylus est. Philoctetes: in prima. l. & b. Sido. Philocteta tibi dedit pharetram. Aliqui tamen volunt: vt in primo huius Phal. Iambus sit: qbns astipularer, si vteretur alias. Sidoni. Virgil. Parua Philoctete subnixa petilia muro. Physicus, b. & l. Pruden. contra sim. Nec vos o miseri physicorum dogmata fallant. Sidoni Physica vel logico, logicum vel iungit ad æthos. Putresco, ambigue Horatius: Blactarum ac tinearum epulæ putrescat in arca. Ouid. pri. Pont. Estur vt occulta vitiata putrediñe nauis. sic putris: putridus, putredo, ambigua sunt. Propontis, in prima. l. & b. Manil. iiii. Aequore, & extremum Propontidos Hellespontum. Catul. Propontidem, truceq, ponticum sinum. vbi, Propon, Iambus est omnino. similiter Lucanus. xi. Paruo ruat ore Propontis. Phydias, ambigue in prima ponitur. Mart. ix. Lisippum lego, Phydiæ putaui: vbi Phydi, Trocheus est, primã longam continens. Auson. Cuius opus? Phydie: qui signum pallados? eius. Pulex, lon. & bre. Columel. xi. Paruulus aut pulex irrepens dente lacessat. Oui. Parue pulex, & amara lues inimica puellis, nisi auctorem mentiatur opus. Martialis etiam longauit. Pupa (secũdum quosdam) in prima ambigue. longatur autem a Persi. & Martial. Isti, inter quos est Baptista Plautius, allegant vnum Ausonii carmen: vbi breuietur, & reuera, nisi carmen contaminarent. eorum opinioni adhererem. Est hoc carmen: Barbara quæ Latias vincis alumna pupas. Parce mi Plauti alioqui oculissime carmen Ausonii mutilas: quod est: Barbara sed quę latias vincis alumna pupas. Est autem carmẽ Choriambicum sapphicum, tribus Choriãbis constans, & Bacchio: vbi, na pupas, Banchius est, primam breuem, & duas longas habens vltimas. non autem est Pentametrum vt cogitas, remota, Sed coniunctione. Palatium in prima

Phyloctetes. Physicus. Putresco. Propontis. Phydias. Pulex. Pupa. Bap. Plauti error. Ausonius a vitio defensus. Palatium.

in prima longatur, & breuiatur. Sil. primo: Dum noua contentis surgant pallatia flammis. Ouidius primo Metamorpho. Haud timeam magni dixisse palatia cœli. hęc duo sufficiant exempla, cum classicorum sint plurima tu legendo inuenies. & venit (secundum aliquos) a balatu ouium alii volunt a palante Pachynus, ambigue Ouidius quinto Metamorphose. Leua pachyne tibi lliboeo crura premuntur. Idem Metamorphose. xii E quibus imbriferos versus Pachynus ad austros non desunt tamen, qui ita legant: imbriferos est versa pachynus ad Austros. priorem ego lectionem laudauerim. Profectus pro ambigue. Propertius. ii. Hæc, tibi profecto ludebat Iasone Varro. aliqui dicunt ibi legendum esse, perfecto. quod probamus. aliud addam exemplum. Iuuenal. Profectura domo sicula non mitior aula. Sta. Theb. xii. Hujc ego te cõiux ad debita Regna profectum. Profundo, ambigue. Has postquam mœsto profundit pectore voces. Sil. xi. Impia dementis vulgi & vox tota profundit. Pugil, bre. & long. Sidonius: Sparta Terapnea pugilem cum gymnade pinguem. Prudentius secundo contra Sym. Vnciis pugilibus viles pugnabat Ethruscus. Sidonius: tamen melius; quanquam a pugniis venit. & longatur: vnde etiam Iuuenalis inquit: Ne pugilares defert in balnea raucus. Propino, longatur, & breuiatur. Martialis: Cœnat, propinat, poscit, negat, innuit vna. Iuuenalis Saty. v. Hiscere tanquam habeas tria nomina quando propinat. Propello, pro, longatur & breuiatur. Sil. v. Ocyus interea propelli signa videbat. Lucret. vi. Quasi prouehat atque propellat. Procuro, similiter. Virgi. xi. Procurare viri, & pugnam sperare parati. Accius in Annal. Exercent epulis læti famuloq. procurant. Pituita, pi, l, &, b. Catul. pri. Muccusq;, & mala pituita nasi. est autem carmen phal. vbi pitu, trocheus est. prima gaudens lon.

Pachynus. Profectus. Profundo. Pugil. Propino. Propello. Procuro. Pituita.

ga, Horat. Satyra. ii. Lenta fore pituita vides & palli-
dus omnis: quãuis aliquibus placeat: vt in Horat. fiat
Peplum. synæresis: vt pituita, fit trisyllaba dictio tantum. Pe
plum, ambigue. Virgil. pri. Crinibus iliades passis pe
plumq; ferebant. Sidoni. Post Chalybem pendente
peplo tegit extima pepli. sic Capella. vi. Aetheris a-
Propago. strifico lumina multa peplo. Propago, ambigue.
Virgil. vobis Romana propago. Idem Georgico. ii.
S t.o. melius propagine vitis: sed est propter differen
tiam plura legito in tertia epog. tamen propago ver
bum, prima longa, & breui inuenitur. Lucretius. Nat.
ri. Propagare genus possit, vitamq; tueri. Idem in eo
dem, Efficis vt cupide generatim secla propagent.
Pyrene. Pyrene, ambigue. Sil. xiiii. Pyrene misit populos, qui
nomen ab amne. Tibullus primo. Non sine me est ti-
Pyreneus. bi partus honos tua bella pyrene. Pyreneus, ambi
gue, Claudianus in stilli. Pyrenea tetigit lapidosis
frondibus ilex. Lucanus. iiii. Iamq. pyrenęe quas nun
Polypus. quam soluere titan. Polypus, apud Græcos breuia
tur. Phocylides, μάδ᾽ ὥσπερ τρόφυ πολύπους κατὰ χῶρον
ἀμείβου: apud nos, longatur duplicatione, l. Ouidi.
Vtq. sub æquoribus deprehensum polypus hostem.
Ei aduerte aliquando apud Græcos per, ου, scribi. &
tunc pulypus longatur. Oppianus primo. πουλίποδες
σκόλιοι καὶ σκόρδιλος ἠδ᾽ ἀλιεῦσι. Poples, l. & b. Vir
Poples. gilius: Et succiso poplite gygem. Lucretius. iiii. Bra-
chia, palpebræque cadunt, poplitesque cubanti.
quod etiam adnotat Seruius nono commentario.
Polycetes. Polycletus in prima longatur, & breuiatur. Pru-
dentius in Rom. Forceps myronis Polycleti mal-
leus. est autem Iambicum in quo nis po, spondeus
est. Iuuenal. Saty. iiii. Hic aliqui præclarum euphrano
ris, ac polycleti & est propter, l, in qua dictione mo-
Polydamas do simplex, modo duplex est. Polydamas, in pri-
ma, l. & b. Persianum. Ne mihi polydamas, & Troa-

des labeonem. quanquam pulydamas legunt alii. sed omnino πολὺ apud Græcos breuiatur. sed forte, cum longamius, l, duplex fit cum breuis est, l, simplici scribitur: vt in multis aliis videri est dictionibus. Quadrupes, l. & b. Virgilius. Quadrupes, & frena iugo concordia ferre. Ennius. vii. Denique vi magna quadrupes equus, atq; elephanti. Quotidie quo, l. & b. Catullus. Coniugis in culpa flagrabat quotidiana. & tunc duplici, t, scribitur. Martialis. x. Leuis Dropace tu quotidiano Idem. xi. Cultus syndone tu quotidiano. vbi, tu, quo, in duobus exemplis trocheus est. sic dixit Sidonius. Orpheum visere qui quotidiana hanc dictionem per, c, omnino scribendam vult Abstemius. Reficio, re, ambiguum habet Oui. Metamor. xiii. Pugnantem domui victum. orantemq́. refeci. Lucretius. Nat. pri. Reficit æterno deuictos vulnere amoris. & quando longatur, duplici, f, quando breuiatur, simplici scribendum est. Repulit ambigue. Ouid. in Her. Quiq; feros repuli doctis medicatibus ignes. Luca. Repulit a libycis immẽsum syrtibus æquor. tamen quando longatur, p, duplici scribimus. Reperit, similiter. Auso. At qui condiderat postquam nõ reperit aurum Aptauit collo, quem reperit, laqueum. Retulit similiter. Oui Repulit & ferro rhesum, dolonaq; cæsos. Catul. Si reditum retulissetis aut in tempore primo. Reiicio, apud aliquos ambigue ponitur. Et rh. Sta. Tela manu reiicitq; canes. Idem in eodem prima vigil arte lacon hos reiicit ictus. multa super hoc verbo discuterem, sed onus iniungo Domitio Quintio phœnici fratri meo: qui in suamet obasi fideliter de hac re disputauit. Refert, in alia significatione quàm producit, re, l, & b. Iuuenalis. Quid refert quanta siccum iecur ardeat ira. Lucretius. Vsque adeo magni referunt studium, atque voluptas. Similiter & in alio significato l. & b.

Quadrupes. Quotidie. Reficio. Repulit. Reperit. Retulit. Reiicio. Refert.

Sere. Sin etiam rutilus refertur pectore sanguis. Virgilius. Et quæ mane refert, & quæ surgentibus astris.

Reduco. Reduco ambigue. Lucret. primo. Reducit venus, & reductam dædala telus. Horatius Satyra. xiiii. Palma negata matrum donata reducit opimum.

Relatus. Relatus. similiter. Oui. vlt. Met. Esse fidem digitis ad frontem sæpe relatis. Idem Metam. ix. Thermodoontiaco relatus balteus auro. Lucreti. ii. Hinc rursum cœli relatum templa receptant. Terent. in Phor. quod ab isto allatum est, at sibi rellatum putet: vbi (teste Donato) ratione carminis, l. debet geminari.

Retro. Retro, re. l. & b. Ouid. Metamor. xx. Ne flectat retro sua lumina donec auernas. Idem. Acta retro naris. Lucret. ii. Ipsam seq; retro partem petere ora priorem.

Rubigo. Rubigo, ru, l, & b. Horat. in ser. Iuppiter vt pereat positum rubigine ferrum. Martial. ii. Vteris ore aliter, nimiaq; rubigine captus, alii ceruicosi dicunt apud Martialem legi nimieq; erugine, aliud afferro. Oui. Met. viii. scabriq; rubigine dentes. Prudent. in Psych. Condere vagina gladium ne tecta rubigo. an hoc Prudentii contra contumaces insurgit?

Rutilius. Rutilius primam ambiguam habet Martia. Famæ rutilium suæ relinquas. est autem carmen Phale. vbi post spondeum Dactylus est. Ouid. Fast. vi. Hæc tibi præposito memorant dixisse rutili.

Rhea. Rhea in prima ambigue. Ouidius. iiii. Fast. Sæpe rhea questa est. Prudent. Et si rhea sacram lasciui martis amore. tamen rectius breuiari affirmauerim.

Reliquus. Reliquus, re, ambigue. Pers. Hæc reliqua accipito licet illud & vt volo tolle. Lucretius. Nunquam reliquo reparari tempore possit.

Recido. Recido similiter. Lucret. Recidere inferiora magis quam tempora nostra sic & Proper. Recidit inq; suos mensa supina pedes. Breuiatur: quia componitur ex, re, & cado cadis.

Rudo. Rudo, long & breui. Persius. Findor vt Arcadiæ pecuaria rudere credas. Ouid. in Fast. Intempe-

ſtiuo cum rudit ille ſono. Idem ſtridorque rudentum Reſina. in prima ambigue. Martia. Reſinam Veneto nec reſecare luto. Iuuena. Quid enim reſinata iuuentus. ſcio quid dicat Baptiſta Pius, non humani, ſed diuini particeps ingenii. & ꝙ apud Martia. Veterno reſinaque pigriores, legat, remora. placent Pii verba de remora: quòd reſina ambigue minus poſſit poni, calculum non adiecerim. Non ne ſic in reſina prima, ſecunda longantur breuiantur, ue ſicut in Temeto. Lector eruditiores conſulito, quid ſentiam dixi. Scyros, ambigue. Ouidius: Ignara tetigi ſcyria membra manu. Sidon. vel ſcyrias uacuaſſe colos. uel ſerica fila. ab Hermolao tamen corrigitur in hoc Sidonius: quem non dicit (vt De Cæcilio M. Tullius ad Atticum) latinitatis malũ auctorem fuiſſe: ſed græcas neſciſſe litteras. Hermolaus nimis ſeuere arguit: quaſi ignoret, y, apud gręcos eſſe ancipitẽ quia apud poetas modo producatur, modo breuietur. in hac re tam Sidonio quam Hermolao adhæſerim: præſertim cum alibi Sidonius produxerit. Strigilis, ambigue. Ouid. Faſt. vi. Sic fatus virgam, quam ſtriges pellere p. Sene. in Her. fu. Omenq. triſte reſonant imenſæ Strigis ſimiliter et Ouid. amor. pri. Vulturis in ramis, et ſtrigis oua tulit: quem in Orpheos libris imitati ſumus Soſpitus, ſo, ambigue videtur poni. Ouid. meta. vii. herbis ſupereſt ſopire draconem. Idem in Hero. Purpureo iacuit ſemiſopita toro. Clau. Rap. vlt. Semper inciduos, inſopitoſque manere. Satricus, ſa, long. & bre. Sil. ix. Satricus, eſſe manuum, et Sidonia vulnera credens. Idem in eodem: Seruitium ſatricus mox inter prælia regi. Supremus ambigue. Auguſtus: Ergo ne ſupremis potuit vox improba verbis. Ouid. in triſt. Nec mandata dabo, nec cum clamore, ſupremo. Strigilis ſtri, l. & b. Perſ. I Puer, & ſtrigiles Criſpini ad balnea defer. Iuuenal. Et fouat unctis

Reſina. Scyros. Striges. Sopicus. Satricus. Supremus. Strigilis.

Strigilibus aliqui tamen (vt in.iii.epograp. diximus) aliter legunt. Sicheus, apud Virgi. ambiguam habet primam. Hic coniux ficheus erat ditissimus agri. Idē miseri post fata fichei. Scamander ambigue ponitur. Catullus. Testis erit magnis virtutibus vnda Scamandri. Interpres Strabonis. xiii. Fluxuus quod hic gemi nis scamander fontibus exit. & non miteris me interpretes allegare, quando non aliter transferrent ac in auctoribus inuentum est alias risui haberentur. Saducei, sa, ambigue. Iuuencus.iii. Illa pharisæi, saducæiq; dolosi. Idem.iiii. Inde saducæi tali cinxere latratu. Sicilia, ambigue. Oui. in Sapph. Quid mihi cum Lesbo sicelis esse volo. Virgilius.iii. Ore aretusa tuo siculis confunditur vndis. Sicanus, similiter. Virgilius. Sicano prætenta finu iacet insula contra. Idem.v. Fida reor fraterna eryci, portusque sicanos. Stuprum, stu. lon. & bre. Auson. Tres vno in lecto stuprum, duo perpetiuntur. Pruden.ii. contra sym. Et stupra vestra Deæ veneris prætexitis vmbram sic inuenies apud Senecam in Octauia. Silenus, primam ambiguam habet. Virgil. in Bucol. Quantum omnis mundus gaudet cantante sileno. Ouidius Metam. xi. At silenus abest turbantem amnisque, meroque tamen alii negant primum esse Maroni? carmen propter mutatam syllabam: ego vero posse esse censerem cum & multa alia ad libitum ponuntur, nisi græce scriberetur σειλην☉, &, ει, in, i, longum vertitur. itaque lungato semper. Sphæra, l. & b. Manilii ingenti sphæra totum præcingit olym. Pruden. in Psych. Cuius ad arbitrium sphæra mobilis, atq; rotunda in hoc Prudent. Paulum fidei adhibeo propter deriuationem, quam si quis velit, aspiciat Eusebium Pamphilum præparat euangel.ii. si placet, vt Prudentium admittas, habenas laxo. Stipendium, apud Catul. longatur Indomito nec dira ferens stipendia tauro,

Sicheus. Scamander. Saducæi. Sicilia. Sicanus. Stuprum. Silenus. Sphæra. Stipēdium.

apud Sidonium breuiatur: Possit fœdere sub stipendiali. est carmen phal. in quo, substi, trocheus est, vltima gaudens breui. Non desunt qui Sidonium impugnent quibus non astipulor. nam videtur seruasse naturam suæ primæ positionis. nam stips stipis, sti, breuiat a quo venit. Si Vlpiano credimus, lege Agger est locus. ff. de verborum significatione. Oui. l. Pont. qui stipis ære negat sufficit lector vt scias quid sentiam.

Signum, l. &. b. Oui. Rex erit is, qui fit signo non nomine dicam. Lucretius. Nil tamen esse signi mixtas potuisse creari. & hoc fit. quia, n, litera ponitur vt liquida, ideo non mirum est si, Sigilum breuiatur, quia a signo, quod primam naturaliter breuiat. Syrus, ambigue. Mart. Et nigri syra de fruti lagœna. vbi, gri sy, ra, Dactylus est. Iuuenal. Saty. ii. Iampridem in tyberim syrus defluxit orontes. Simia, apud Iuuena. longatur, Simia nec serpens vnus, nec culeus vnus apud Stati. Syl. vlti. breuiatur. Infantem lingua simium salibusque proteruum. Non desunt qui nimium legunt. Contentus noster habet simium: quo velis lector curito tamen melius longandum videtur quia a simus sima simum. At quando video græcos σιμον scribere. & quod Iota apud eos dubia sit litera non possum quinetiam posse breuiari indubitanter, asseueranter ue existimem. Scrupulum, ambigue. Martialis. Flammiriisue togæ scrupula tota decem. Priscia. libro de ponderibus, ac mensuris: quod opus Rhemnio Fannio adscribunt: Dramma vocant: scrupulum nostri dixere priores: & nullo pacto Prisciano adscribendum est. Serus ra rum: in prima apud antiquos breuiatur. Cicero in Arato. Occidit andromedæ clarum caput & sera pistrix. Virgilius, & recentiores longant vt: Et sera sub nocte rudentum. hoc & adnotat Lancilotus. Sera, pro hostii claudendi instrumento, ab aliquibus ambigue ponitur. Ouid. Mille

Signum.

Sytus.

Simia.

Serus

Sera.

domos clausere feræ. Silius. xiii. obnixi torquent obl
ces munimina feræ, alii legunt tamen, Munimina fe-
Smaragdus ra, sed in omnibus feræ, codicibus est. Smaragdus
à Stat. Theb. ii. breuiatur, sudor vbi arcano florentes
igne smaragdos. Mart. lon. Sardoniam smaragdum
adamantas iaspides vno. sic enim legendum est, non:
smaragdos, vt habent codices, nisi forte, s, cum voca
Tyrus. li, antiquorum more, elidatur. Tyrus, ab Oui. Met.
iii. lon. A tyro hac profugos posuistis sede penates. à
Virg. bre. no. ante tyro despectus Hiarbas: sed aduer
te apud Ouidium posse legi: a tyro in hac profugos
p. s. p. an audias lector, naucifacio. Triplex, ambi-
Triplex. gue. Virgil. x. Gens illi triplex populi sub gente qua-
terni. Ouid. in Trist. Causarumq; triplex vaticinatur
Temetum. opus. Sic erit duplex. Temetum long. & bre. Horat.
epistola. ii. Pullos oua cadum temeti nempe modo
isto. Iuuen. Saty. xv. De Corcyrrea temetum deduxe
Troia. rat vrna. Troia longatur latino more. Ouid. Tro-
ia iacet certe Danais inuisa puellis & hoc fit: quia, i,
litera inter duas, vocales fit duplex consonans, mo-
re autem greco breuiatur. qa iota apud pelasgos sem
per vocalis est. vnde ait Senec. in troa. Misit infestos
troiæ ruinis: in quo sapphico, stos troi, dactylus est
latius poteris legere epo. pri. ca. xxxi. circa principiū.
Temulētus Temulentus, similiter (si Donato credimus) apud Te
renti. temulenta, longatur, vt etiam diximus in tertia
epogra. C. Rabirius breuiauit: vt ex Fulgentio noui-
mus: Abstemium temulenta fugit mecœnia nomen.
Insurgunt quidam scioli apud Rabirium, merulenta,
non temulenta, legendum esse vociferantes. taceant
obsecro aliud afferam exemplum Cape. iiii. Neq; me
conspiceret somnificam, vel temulentam est autem
carmen quatuor ionicis à minore constans q pes dua
bus primis breuibus: & vltimis duabus longis gaudet
Tynea. Tynea ambigue. Seren. Natura interno cum vincere

tinea serpens. Auso. I tineam, cariemq; pati te charta necesse est. Thymum ambigue Virgili. redolentq; thymo fragrantia mella. Macr. Si desit thymum, pro thymo ponere thymbram. an classicus sit auctor manum non vorto: melius itaque elongato. Thales, apud Iuuena. breuiatur: & Mitte Thaletis, apud Sidonium longatur. Quartus Anaxagoras thaletica dogmata seruat. Idem, Thales hoc etiam numeris inquirit, & astris quem approbo hoc solo motus: qd si Hermolao displicuisset, suo more impugnasset. Tilia, ambigue. Seren. Fraxinea in flammis quæ fundit tilia succum Virgilius Georgicorum. ii. Nec tiliæ fragiles, nec torno rasile buxum. Tethys, pro Oceani coniuge indifferenter ponitur. Ouidius. v. Fast. Tethyos has neptes, oceaniq; senis. Martialis. v. Cæsar & hinc triuiam prospicis vnde tethym. Virgili. in Bucolicis. Quæ tentare tethym. Claud. Reginam resonant O, thrys. & ossa tethym. Tygris ambigue. Senec. Violentus vnda tygris, aut rhenus ferox. est enim Iambicum: vbi de ty, spondeus est. Manil. iiii. Et tygris, & rubri radiantia litora ponti. Tegmessa, in prima ambigue. Ouidius Art. iii. Odimus, & mœstas tegmessam diligit aiax. Horati. ii. carmi. Forma captiuæ dominum tegmessæ. est carmen sapph. vbi, num te trocheus est, vltima gaudens breui. Vitrum, vi, lon. & bre. Horati. Carmi. O fons blandusiæ splendidior vitro. est autem versus asclepia. vbi, or vitro, dactylus, vel creticus est Ouidius Metamorpho. xiii. Splendidior vitro, tenero lasciuior hædo. Vlulo, prima ambigua inuenio. Oui. xiii. Meta. Tum quoq; sit honios vlulauit mœsta per agros. Bœthus. iiii. Flere, dum parat. vlulat, vbi, vlulat, dactylus est, primā longam continens, quāquam alii anapęstum in eo carmine admittunt, at cum cogito, I, posse aliquando duplicem fieri longandam aliquando dictionem autumo. Vtroq;

Thymum. Thales. Tiliæ. Tethys. Tygris. Tegmessa. Vitrum. Vlulo. Vtroque.

non immerito bre. & long. quia naturaliter, vter, breuiatur. Ouidius meta. v. Nescit viro, ruat, & potius ruere ardet vtroq;. Idem Metamor. xi. Puppe secabatur, longeq; erat vtraq; tellus. sic erit vtrunque, & ab vter venientia.

Vtrunque.

Vatrax. Vatrax ambigue, apud Lucillium inuenio. Saty. xxviii. Vt si progenium antiquam, qua est maximus quintus Vatrax qua vatricosus vatrax in quo carmine, s, abiecta cum vocali, videbis absque dubio ambigue poni. Sic erit & Vatricosus.

Vatricosus

Veternum. Veternum, primam ambiguam habet. Virgilius in georgi. Ne torpere graui fineret sua Regna veterno. Martialis: Veterno, resinaque pigriores. vel (vt vult Pius meus) remora. Non absunt tamen, qui velint in eo carmine primum esse Iambum pedem: ita vt in, veterno, etiam breuietur, ue, apud Martialem sed Iambo raro vtitur poeta. Quintianus propter hoc non fraudandus est, multa vestigo vestigata pro palo. curre lector, amori sunt carceres.

Vepres. Vepres, longatur, & breuiatur. Lucretius quarto: Illorum spoliis vepres, volitantibus auctor. Horatius in sat Corna vepres, & pruna ferunt.

Vomica. Vomica, longatur, & breuiatur. Seren. Vomica qualis erit, vel eidem proxima quædam Iuuena. Saty. xiii. Et phtysis & vomicæ putres, & dimidium erus:

Veseuus. Veseuus, ambigue. Sil. vi. Monstrātur Veseua iuge atque in vertices summo. Stati. Syl. quarto. Crescit, & insani solatur damna uesevi.

Vibro. Vibro, ambigue. Ouid. in priap. Quintia. vibratas docta mouere nates. Stat. Thebai. v. spuma virens ter lingua vibrat terna agmina adunci.

Vacillo. Vacillo long. & bre. in prima. Ouidius: spes mea uacillat subtili pendula filo. Lucretius. i. Imbribus, aut tabe nimborum arbusta vacillent. Idem. v. cum ventis vulsa, vacillas. Et sic in primis ambigua, quo ad potui in vnum redacta, vt legeres curaui: nunc in mediis in differentia pertractabo syllabis.

¶De ambiguis in mediis ſyllabis. Cap.iii.

ANtimachus ille thebanæ hiſtoriȩ conditor, cum quatuor & viginti volumina perſcripſiſſet: et ne quidem vnum duxiſſet thebas principem habitus, impendio loquacior eſt, velut nimis caſſa reptiliaq; ſuo operi inſeruiſſet: ſic & ipſe id expaueſcerem: quod ſuſius procedam, quam ſit, aut omnium fuerit expectatio: niſi opus hoc tot aggerarem adnotamentis. Quapropter non ſum neſcius, mea qualiacunq; ſcripta, ab aliquibus eſſe pertractanda, perlegendaq;. quod ratus, vnum hoc tyrũculos admonere impingor, ne loquendo in fœdiſſimam barbariſmi concidant ſpurciciem: cum itaque hoc tertio Capite de ambiguis in mediis agatur, ſyllabis: non te lateat, me apud claſſicos inueniſſe dictiones: quarum medie indifferentes ſint carminis, ita ſuadente neceſſitate: quas tamen proferendas ita diſſuaderem exempli gratia: in arietibus, quia in hac dictione natura omnes ſunt breues. Aliquando, e, ante, r, longari inuenies nihilominus arietis penultima longa nolim proferas. ſic aſſeueratus apud Auſonium, e, ante, r, breuiatur. Caueto tamen in aſſeuero, dum loquaris corripias: ſic creatura, Phæacius in ſecunda quandoq; curtantur: non tamen creatus, phæacus ſecunda breui proferantur. Italia ab aliquibus in ſecunda longatur, non propter id italus eadem longa efferatur. Hoc ne neſcius eſſes, admonuiſſe volui. lege ergo. Abſtemius, ſte, l. & b. Ouid. vlti. Meta. gaudetq; meris abſtemius vndis. ſic. Lucil. vi. Lanificam dici ſiccã, atq; abſtemiam: ubi audit C. Rabirius: vt ex Fulgentio nouimus: Abſtemiũ temulenta fugit mecœnia nomen. & non imerito cum etiam temetum (vt vidimus) ſit indifferens. Archimedes, in ſecũda ambigua. Marti. Capel. Archimedea aſtrificãte manu. breuiatur propter cõpoſitionẽ, et melius nunc poeta antiqui non occurit exemplum, proferam no-

Abſtemius

Archimedes.

ſtrum. Quicquid ſphæricus auxit Archimedes. eſt autem Phal. vbi, Archi, Trocheus, eſt, vltima conſtans breui. Argumentum, gu, l. & b. (nam diximus in. iiii. Epogra.) antiqui, r, proferebant cũ vocali ita in hoc: Magno celauerat argumento, legeretur, argumento pentaſy. & eſſet Dactylus, ideo, gu, breuiatur ꝓpter regulam Priſciani: quam ibi adnotauimus. Ouid. autem v. triſt. Omnino longauit: ſimq; argumenti conditor, ipſe tui. Hoc ſi lector bene trutineris, non erit naucipenpendum.

Argumentum. Argumentum (margin)

Adoris. Adoris, ab ador, do b. & l. Auſon. Moxq. ador, atq. adoris de poline pultificum far. Vgamnus. ii. Emicat in nubes nidoribus ardor adoris. Arietis, in penu. ambigue Virg. ii. Labat ariete crebro. Stat. ii. th. Apparet aut celſum crebris arietibus vrbis, vbi tamen videri ectaſim eſſe in. ii. dixi- mus: vel eſt Lagarus verſus, vt in breui dicimus Arte

Aegeonis Aegæonis, in penulti. lon. & bre. Ouid. Meta. ii. Aegæona ſuis immania terga lacertis. Stat. in Ach. Audierat duros laxantem Aegæona nexus.

Annibalis Annibalis in penult. ambigue. Iuuena. ſat. vi. Tolle tuum precor Annibalẽ, victumq; Syphacẽ. Longatur (vt ex Gellio nouimus lib. iiii. ca. vii.) ab Ennio hoc verſu: Qui ꝓpter Annibalis copias conſiderãt. eſt autem tetrametum carmen iambicum brachicatalecticum: vbi, niba iãbus eſt, vltima gaudẽs lõga. non autẽ ſpondeus eſt: Et multi inſulſiſſime ſcribunt. & ſic Valerius Probus hæc nomina barbara accẽtu tali ꝓferebat. latius legito Aulum Gellium.

Acriſius. Acriſius, cri, ambigue. Ouid. Meta. xiii. Nam mihi Laertes pater eſt, Acriſius illi. Idẽ Meta. iiii. Acriſius ſupereſt, qui mœnibus arceat vrbis: ſed propter differentiam crediderim: vt quando eſt vlyſſis auus longetur: quando pater Danaes, breuietur, quanquam Aldus nititur apud Ouidium legere lib. xiii. arceſius: eo quod Homerus laerte patrem Arceſium nominat, & arceſiadem laertem. Homerus

ulti. Odis. λαέρτην ἀρκεισιάδην πατέρ' ἵμμεναι αὐτοῦ. quod si ita est, ei fidem adhibuerim. Allobrox, in secunda ambigue. Iuuenalis. Ruffum qui toties Ciceronem allobroga dixit. Horati. in Epod. Nouisq; rebus infidelis Allobrox est enim Iambicus Trimeter: vbi, lobrox, Iambus est, primam continens breuem. Alterius, in penulti. ambigue. Lucanus. Harpen alterius mostri iam cæde madentem. Terentianus: Secuplos vel vna vincet alterius singulum. est autem versus (teste Prisciano) Trochaicus, septem constans pedibus cum syllaba. Nam primus, secundus, quartus, qntus, septimus, Trocheus est: tertius, & sextus spondeus. Ium, syllaba superante. Idem: Nec alterius indigens opis veni est autem carmen iambicum: in quo duo primi pedes, & omnes sunt iambi; ideo teri, iambus est, vltima gaudens breui. Idem: Sub alterius consonat uocabulo. est itidem Iamb. in quo, teriiambus est. Amineus, in secunda & tertia ambigue. Auso. Solus qui Chium miscet & amineum, Seren. Succus amineę vitis cum pane medetur. Posses hic humanissime lector admirari: cur apud Virgi. legendum esset: Sunt etiam Amineæ vites. non autem. Et amineæ vites. in. iii. dixerim Epograph. cum ita posset legi. Nulla apud te sit admiratio, quia apud Serenum contra naturam posita est syllaba, quum breuiant Auson. & Serenus lyrcus: vt alias notauim⁹. Asseuero, in penul. l. & b. Marti. vii. Post manes, tumulumq́, perseueret. est Pha. vbi, veret, Trocheus est, primam longam cõtinens. Auso. Patribus ambiguos, & matribus asseueratos. tamen semper elongato. Affatim, media ambigua. Prudent. Affatim plenis, quibus imbuatur. est saph. in quo primus Trocheus est pes, vltima cõstans breui. Arat. ii. Suppetit affatim exemplorum copia. n. q. & seruauit originem. nam dicitur à copia fandi si Pompeio credimus. Agragas, in media longa &

Allobrox.

Alterius.

Amineus.

Asseuero.

Affatim.

Agragas.

Agragas bre. Priscia. in perh. Hic salis Agragas miracula possidet vnus. Verg. iii. Arduo inde Agragas ostentat moenia lōge. Aquitanus Aquitanus, in secūda lō. &. bre. Ausoni: Inter aquitanas gentes, & nomen iberum. Idem Interiusq; petunt aquitanica rura gebennæ. Aeneis. Aeneis, ne ambigue. Statius theba. vlti. nec tu diuinam æneida tēta. Oui. iiii. pon. Aeneidos vati grande fuisset onus: & hoc fit: quia græci aliquando demunt ex diphthongo literam: quod late alias diximus. Amphitrio Amphitrio, in secunda ambigue Ouid. met. vi. Amphitryon, fuerit cūte tyrinthia cepit. Plau. Pro patria amphitryo dū cernit cum hostibus. in quo carmine, amphi. spondeum esse inuenies. Axioma. Axioma, longatur, quia græci ἀξίωμα, scribunt: &, ω, longatur. Martianus cappella breuiat li. quarto: Aduenit et sol cum præstruit axioma: ideo non mirandum est, si aliquando apud Latinos græca mutatur syllaba. Academia. Academia, mi, ambigue. Cicero: Inque Academia umbrifera, nitidoque lycio. similiter Tullius laurea: vt ex Plinio habemus lib. xxx. Atque accademiæ celebratam nomine villam. Claud. In latium spretis accademia migrat athenis. Sido. Obruet & quanquam totis academia: sectis. Sulpitius (vt in. iii. retulimus) vult apud Lauream, ac Ciceronem, a. ante, c, longari: &, a, ante, d, mox, e, ante, m, breuiari. ideo si ita esset, in duobus, a, &, e, ambigue reperiretur sed decipitur. nam, aca omnino in ambobus, a, breuis reperitur syllaba. Hora. Atq; inter siluas academie dicere verum. Archita. Archyta, chi ambiguum est. Hora. Mēsorem cohibent archita. est autem versus heroic tetrameter: vbi, chy, longatur. Sido. breuiat, dicens in fine hexametri, Euclides, archyta, zenon: totum carmen nunc non memini. Atalanta. Atalanta, apud Ouidium. l. &. b. in secunda. ait namque Metamorphose. x. Nil opus est atalanta tibi fuge coniugis vsum. Idem Metamorphoseos. viii. Venit atalante schœnei pul

cherrima virgo. Barathrum,b.& l.Horat.in epist. Pernicies,& tempestas,barathrumq́, macelli Mart. iii. Quid cum fœmineo tibi Betice galle barathro.sic erit balathro. Bistonis,sto,l,& b. Virgi.in cir.Sequa velut gelidi ciconum bistonis honores.Oui.in Her. Et tuta à bello bistonis ora fuit.sic erit Bistonius. Bathauus,in media l.& b.Iuuena.Saty.viii. Hic petit euphratem iuuenis,domitiq; bathaui.Lucan. prim. Vagiones:bathauiq; truces quos ęre recuruo. Bebrycis mediam l. & b.Sil.iii.possessis baccho sæua bebrycis in aula Valer.Flac.ii. Bebrycis,& scitici procul in clementia saxi. Butyrum,apud Græcos,ty longat quos imitatur Sidonius,dicens:infundens acido comam butyro Macer ille breuiauit:Cum butyro,modicoq́, oleo decocta tumorem.ego elongarem.vnus tamen qui vocabularium edidit,cuius nomini parco, apud Statiũm reperi i carmen scribit: in quo breuiatur.cuius est hemistichium:butyrumq; comedit legi Statium,& vidi tale nunquam inueni carmen: nisi ille somniet,aut alium habeat Statium,quem non habemus,nisi Serenum pro Statio dicere voluerit. Busiris,si,ambigue.Oui.Si te vidisset cultu busiris in isto. Sta.The.xii.Nõ:trucibus mõstris busirim infandumq; dedisti. Chelydrus media ambigua.Sila.ix. Erexere omnes immania membra chelydri.Idem.viii.Et bellare manu,& chelydris cantare soporem, Creatura, apud Sidonius long.& bre.secundam:Quinta creaturas superas substantia prodat.Idem materiam cum ctis creaturis aera credens:quod factum esse per figuram asseuero: quia à creatum venit:in qua dictione naturaliter a,longatur. Cytherea,in secunda l.& b. Ouidius. Fasto.iiii.Mora Cytherea est leuiter mea tempora myrto. & non immerito: quia cythera, vnde venit,longatur. Virgilius.x. Est p.i.q.n.sunt alta cythera, Virgilius primo. Parce metu cythera,ma-

Barathrum

Bistonis.

Bistonius.

Bathauus.

Bebrycis.

Butyrum.

Busiris.

Chelydrus

Creatura.

Cytherea.

Catylus. nent immota tuorum. Catylus,ty,ambigue. Virg. vii. Catylusque,acerque Corax Argiua iuuentus. Horati.carmi.prim. Circa mite solum Tyburi,& mœnia Catyli.est autem carmen Choriambicum: vbi Catyli Dactylus est,vel Creticus. Cephea,media ambigua.nam breuiatur:quia omnia in eus diphthon.nomina accusatiuum reddunt in,ea,&,ea,breuiatur: vt Orphea sed aliquando longantur. Ruf.Festus. Nec mea musa senem tantum Cephea relinquet. Idem: Summa poli Cephea,reuolunt.& hoc fit Prisciano teste: quia Dorici ex, ει, diphthong.i,adimunt vt sæpe adnotauimus. Contudit,mediam,b,&,l. Virgilius. Proxima Lerneam ferro,& face contudit hydram. Ennius in Annal.(si Priscian.credimus.) Contudit crudelis hyems. Cayphas,media ambigua. Prudent.in ditto. Cecidit domus alta Cayphæ. Sedulius.iiii. Continuo ad vastas Cayphæ deducitur ædes quem in Tragœdia de Christo nostra imitati sumus. Cyane,mediam communem habet. Ouidius.ii.Pont. Quaque suis Cyanen miscet Anapus aquis. Idem Metamorphose.ix. Cognita Cyane præstanti corpore Nympha sed est propter differẽtiam. & non desunt aliqui legentes. Cognita cyanae: vt sit quadrisyllaba dictio. Cipirus,in media ambigue longatur autem: quia Græce per diphthon. κύπειρος, Macer breuiat. Cum trito validum cipiro si iungis acetum. super hoc Macro,alias diximus. Chyragra,in media longatur,& breuiatur. Pers. In venerem putris sed tum lapidosa chiragra. Mar. Sed nil pattrono porrigit,hæc chiragra est calabri,ambigue. Virgil. Mantua me genuit Calabri rapuere tenet nunc. Horatius episto.i. Quid vici prosunt,aut horrea,quique Calabris. Chelidonia apud macrum illum,in secunda syllaba ambigue ponitur in vno carmine, Indeq; nomen habet Chelidonia,nanque chelidon.nam dicitur

Cephea. Contudit. Caiphas. Cyane. Cipirus. Chyragra. Chelidõia.

citur ἀπό τοῦ χελιδῶνος, idest hirundine. quod inuenias apud Columellam: purpureæque chelidoniæ. non est vt cures: nam chaledoniæ legerem. apud Priscianum in perhi. inuenies, At que chelidoniæ rupes in alia significatione est: itaq; lector aduertito: quia inuenies apud Serenum, Sæpe chelidoniam cum succo l.a. Cyaneæ, in secunda ambigue. Ouid. Transeat instabiles strenua cyaneas. Iuue. Saty. xv. vel concurrentia saxa Cyanes, plenos & tempestatibus vtres Prudentius, nam forte cyanea propter Stagna lapis. aliqui tamen legunt apud Iuuena. cyaneæ quadrisyl. cum idonea voce ad latinum venit, vt cyanea. Cybele, ambigue. Claud. in rap. Turrigeramq́. petiit cybelem sinuosa draconum. Columella. xi. Prosilit, & tali compellat voce cybelem. Connubium, secundam habet ambiguam. Ouid. In Hero. At mea despecti fugiunt connubia thraces. Virgil. Connubio iungam stabili propriamque dicabo Cerebrum, in secunda ambigue. Seren. Aut mistum rutæ cerebro stillatur acetum. Virgil. v. Arduus effractoque illi sit in ossa cerebro. Crepida, indifferenter ponitur Horat. Chrysippus sapiens dicat crepidas sibi nũquam. Theocritus longauit, vt superius potest videri in dictione crepida. Cuculus indifferenter ponitur. Martial. Quamuis per plures cuculus cantauerit annos. Hor. saty. vii. cessasset magna compellans voce cucullum. Chorea ambigue in penultima. Virgili. Pars pedibus ducunt choreas, & carmina dicunt: Ouid. Metamorphose. xiiii. Ad numerum motis pedibus duxere choreas. & (vt inquit Seruius) cum non longatur est contra naturam. Coralium, in secunda ambigue. Ouidius vltimo Metamorpho. Sic & coralium, quo primum contigit auras. Virgi. Coralio fragili, & lachrymoso mouit electro. Claud. Mergit se subito, vellitq; coralia clotho. Conopeũ, in penul. ambigue

Cyaneæ. Cybele. Connubiũ. Cerebrum. Crepida. Cuculus. Chorea. Coralium. Conopeũ.

Iuuena. Vt testudineo tibi lentule conopeo. Proper. iii. Fœdaq. tarpeio conopea tondere saxo, sic & Horati. in Epo. Sol aspicit conopeum: vbi, peum, pyrrhichius in imo, est. Democritus long & bre. l. Sidon. Quicqd pythagoras, Democritus, Heraclitus. Martialis. Democritus, Zenonas, inexplicitosq; platonas. Darius, media ambigua. Ouidius. Vtque necatorum darii fratde secundi: quem imitatur Claudianus. Darium propriis manibus u. f. Sidon. Et primum darii tumultuantes est carmen phal. in quo, mum dari, Dactylus est. Sidonio in hoc habendam fidem assero: hoc motus: si errasset: ab Hermolao impugnatus esset & forte Sidonius sciuit regulam: quia aliquando ει, in, i, vertitur: vt apud Lucre. δουρεία, δούρεια, δάρει & super hac re alias diximus. Dauidis, mediam ambiguam habet. Sedu. Cur ego dauidicis assuetas cantibus odas. Iuuenal Edidit hic Martiani Dauidis origine Ioseph. Disciplina sci, long. & bre. Virg. Hinc etiam placidis scola consona disciplinis. est autem versus spondaicus Bibaculus Miratur quibus ille disciplinis. est enim phal. in quo disci trocheus est. similiter Capella: Et disciplinas adnotabunt sobrias. est autem iamb. vbi, scipli, est iambus; prima gaudēs breui.

Democrit⁹ Darius. Dauidis. Disciplina.

Denarius. Denarius, na, l. & b. Mart. Hanc volo, quam redimit totam denarius alter. Idem, Denariis tamen hāc non amo basse tribus aduerte in hoc me penitus nolle fidem obstringete: quia duo, ii, in vnum possunt cogi & quoniam aliqui sic posuere, ne deficerem, sic posuisse volui tamen apud Probum indubitanter breuiatur. Dilige denarium s. p. d. f.

Doryclus. Doryculus, ambigue Virgil. Est dorycli coniux diuini signa decoris Idem Et coniux longæua dorycli non mireris lector: q; sępius ob mutatam & liquidā ancipites dictione quando id ad bonam perducet frugem.

Dolopes. Dolopes, lo, longatur & breuiatur: Virgil. Myrmidonum, dolopum

ue, aut duri miles vlyssi. Sil. v. Telum ingens perq; arma viri, perq; arma dolopis. sed ꝓpter discretionem crediderim. Decoris, a decus neutri genersi, breuiatur. Virg. æneí. v. oblitus decorisq; sui, sociumq; salutis. sic decorus ra rum, & decoro ras. Stati. Terrarum decora alta viri, decoriq. iugales. Hora. at bene nummatum decorat suadela, venusq;. ab eo, quod est decus, fit hic & hæc decor, & etiam breuiatur. Virg. xi. Non tamen indecorem tua Te regína reliquit. Idem. xii. Nec genus indecores sine m. h. h m. f. sic simplex decor breuiatur Næuius in bello punico, Magnamq; domum, decoremq; ditem duxerant. vbi, co, breuis est & non credas ibi decorem, esse masculini generis, sed est ab hic, & hæc decor: immo etiam & hoc decor vt sit omnis generis, inuenies. Salus armis decoribus cultus. Decoris, ab hic decor masculini tantum generis, longatur semper. Virgilius diuini signa decoris ab hoc etiam decorus, & decoro verbum breuiatur co. Horatius in sermo. vt sæpe decora Molli fulta pede. Super hoc nec grammaticus tacuit Palœmon modo auctorem non mentiatur opus. Eodem, in media ambigue. Lucillius. xx. Tempestate sua atque eodem vno tempore, & hora. sic & Virgilius in Buccoli. Vno, eodemq; igni sic nostro daphnis amore. aliqui tamen fieri per synæresim volunt. Stat. Theb. septimo. Fata trahunt animas: & eodem pollice damnant. Eadem in ablatiuo, ambigue. Ouid. Meta. iii. At non duritia iaculum quoq; vicit eadem, Calpurn. æglo. iiii. Rupe sub hac eadem, quam proxima pinus obumbrat. aliqui tamen volunt fieri ea figura, quam in superiori diximus dictione. Et aduertas, si in alio esset casu: semper breuiari. Euripides: in secunda, & tertia ambigue. Sidon. Orchestram quatit alter Euripides. Itē: Cessissent Sophocles: & Euripides sic Angel. Politianus nullius expers syllabæ, Lucreti fuit

Decoris. Decorus. Decoro.

Decoris Decorus. Decoro.

Eodem.

Eadem.

Euripides.

hoc & Euripides. hi autem sunt phal. versus: vbi, ri, breuiatur, & pi, longatur Terentianus? Fabula sic Euripidis inclyta mõstrat orestes. ecce hic, ri, longari &, pi corripi. Erithreus, secũdam habet communem, Clau. Qualis erythreos intextus nebrida gemmis. Sidon. Bassaris, & maculis erythreę nebridos horrens.

Erithreus.

Euxinus

Euxinus, ambigue. Oui. in Trist. Frigida nec cohibent euxini littora ponti. Prisc. in Perh. Post hos cercetii iuxta quos Euxinus altis. in aliquibus tamen codicibus est, axenus. Eryphile, in penul. ambigue. Iuuenal. saty. vi. Occurrent multæ tibi belides, atq; eryphilæ. Tibul ii. Eryphile phœbo grataq; quod meruit. sed propter differentiam est. alii tamen legunt, herophyle, apud Tibullum. Execror, in media l. & b. Oui. Metamor. xiii. Dure philoctete licet execrere meumq;. Horatius in Epod. Eamus omnes execrata ciuitas. in quo versu, ecra, iambus est, prima constans breui. Edonis, do, anceps. Proper. Non minus assiduis edonis festa choreis. Lucan. Edonis ogygio decurrit plena lyeo: quem corrigit Seruius. quod si quæris, latius. iiii. Epograph. cap. v. in, o, ante, n, legito.

Eryphile.

Execror.

Edonis.

Ficedula.

Fortuitus.

Ficedula, in secunda communis. Iuuena. Mergere ficedulas didicit nebulone parente. Martial. xii. Cærea quæ patulo lucet ficedula lumbo. Fortuitus, in penulti. ambigue. Stat. The. xii. Aequa & fortuitu ductę quarum aggere pinnę. Manil. i. Nam neque fortuitos ortus surgentibus astris. Horat. Nec fortuitum querere cespitem: vbi post spondeũ iambus est, vltimam habens longam. quanquam aliqui volunt apud Stat. & Manil. fieri, vt, tui, sit sola syllaba: quibus non astipulor. nam (vt ait Serui. vi. commentario) venit a fortuna, & eundo. Seruium aspice super eo carmine: Itur in antiquam syluam stabula alta ferarum. sic soleo te lector admonere, ne me fingere tibi persuadeas. nam in quacunque re literaria auctores me adducere, qui

me audiunt, experiũtur, quos velut anchoras semper attractem. Getulus, in secunda ambigue. Virgi. aut captam ducat getulus hiarbas. Ouidi. vinctam Getulo me tradere hiarbæ: sed superius diximus late, vbi de ambiguis in prima syllaba. Gerionis, in secunda & tertia ambigue. Virgi. Geryone extincto tyrinthius attigit arua. Clau. in Ruf. Hoc neque geryon triplex, nec turbidus orci. Lucr. v. Quidue tricorpora ter gemini vis geryone. Galilæa, media ancipiti. Iuuenc. ii. Inde galilæam repetit saluator Iesus. Idem. iii. Talia dicta dedit, galilæaque rura reliquit. sic posuimus in tragœdia de passione Domini. Hydropicus, dro anceps. Horatius in epistola: vi noles sanus cures hydropicus & ni. & merito, quia Græci per, ω, scribunt Macer ille breuiauit; Hydropicis sic humores deficcat aquos. an classicus, an proletarius sit vilipendo. Helias, in media anceps est. Sidoni. Quodque etiam Heliam terris missure secũdum. Ausonius. Helias & solido cum corpore præuius enoch. si potes lector in his nominibus barbaris, i, breuiato. Heroicus, ro, ambigue. Virgi. carmina calliope libris heroica mandat. sic Terentianus: Leges quippe datas heroica carmina poscunt. Ouidius in Fast. Ponderis heroici res erat ista pedis. Herous, similiter. Terentianus, Partes heroi dupliciter recipit. Idem, Quis acta homerus heroum cum scriberet. est enim Iamb. senarius, in quo, roum, Iambus est. sic alio in loco posuit. Ilithya in secunda ambigue ponitur. Virgil. in ciri: Perfer sæua precor per numina sacra ilithyę. Horatius in carm. sec. Lenis ilithya tuere matres. est enim carmen sapph. Trocheo, spondeo: Dactylo & duobus Trocheis constans in quibus aduerte, ilithyam, quadrisyllabam esse dictionem quam apud Ouid. quinque syllabarum volunt esse aliqui in. ix. Metamorphose. Præpositam timidis parientibus ilithyam. in quo car

Getulius. Geryonis Galilæa. Hydropicus. Helia. Heroicus. Herous. Ilithya.

mine dactylum in quinto faciunt. & tunc ibi secunda breuiatur. nam & græci scribunt ἰλιόνα. Ilionea,e, communem habet. quia, vt retuli in dictione cephea, vltima breuiatur. accusatiui in, ea, à nominibus in, eus diphthong. longauit Virg. Ilionea petit dextra, seuaque cloantum. Israel, aliqui volunt, ra, esse ancipitem. Prudent. Psych. Israel rabiem ponti post terga minacis. Sidoni. Israel appensi per concaua gurgitis iret. Idem, israel, aut samuel crinitus diceret annæ. tamen lector, si mihi audieris, in vtroque spondeum feceris. vt, ae, sit tantum vna syllaba. super hac re in quinta Epograph. Cap. ix. vbi de, I, in vltimis mentionem fecimus. Integra, ambigue. Seren. Fertur & integros illinc auertere sensus. Virgil. Georgi. iiii. Integrat & mœstis late loca quæstibus implet. Ioseph, o, communem habet Iuuenc. iiii. Hic ab Arimathia nomen gestabat Ioseph. Arat. pri. Constituere duos Ioseph cognomine iustum. libentissime enim soleo sacræ paginæ immiscere nomina: non vt penitus eorum opinionem approbem: sed vt me circa syllabas ellaborasse, vel inuidus fateatur. Italia, secunda ambigua. Virgilius italiam fato profugus lauinia venit. Manil. iiii. Gallia protensis Italia maxima bellis. Imbecillis, secunda communi. Hora. saty. xvii. Imbecillis iners si quid vis adde popino. Pruden. in peristeph. Quem lex corporis imbecilla poscit. est autem carmen phal. vbi, imbe, trocheus est, vltimam continens breuem. Lucretius etiam longauit pri. Adde quod imbecilla nimis primordia fingit: vnde an teneam Prudentium hallucinor: aliquando errori obnoxium & in infantissimis supra ostendimus: tametsi iambos, eiusque carmina inspicias, potius inter secundos quam inter tertios collocaueris. de isto lege diuum Hieronymū de viris illustribus: in hoc (meo iudicio) fidem adhibueris. Illius, mediam lon. & bre. Oui

dius. Perdidit illius temporis aura fidem. Virg. Nanque erit ille mihi semper deus: illius aram sic erit in, ipsius, istius in secunda Epog. legito: vbi de genitiu s in, ius, fit mentio. Ludibrium, di, bre. & long. Sil. vi. Ludibrium necis horrescens vis aspera ponti. Virgil. vi. Ne turbata volent rapidis ludibria ventis. Istius. Ipsius Ludibrium

Lugubris, gu, long. & bre. Sil. xvii. Lugubre increpitans late circunuolat ardor. Hora. car. pri. Tam chari capitis præcipe lugubres: vbi, lugubres, pro dactylo ponitur: vel fit creticus pes. Liquefacio, in secunda ambigue. Ouid. Metamorpho. xiiii. Luctibus extremum tenues liquefacta medullas. Idem Metamorpho. vii. Thura liquefaciunt, indutaque cornibus aurum. cur hoc sit in dictione, tepefacio, inferius videbimus. Mamurius, mu, long & bre. Ouid. Fastor. iiii. At tibi Mamuri forma cælator ahenæ. Idem mamuriumq; vocat. Matricida, tri, anceps est. breuiatur propter compositionem: & exemplum in, parricida, dabimus. Ausoni. longauit: Matricida nero. sic Sidoni Matricida pius sed ne spreuisse dolorem. Malea, media communi. Sta. Theb. vii. Destinat, & raucæ circunsonat ira maleæ Virg. v. Ionioq; mari, maleæq; sequacibus vndis: quem alibi imitatur Statius Arripit extemplo maleæ de valle resurgens. Mathesis, in media ambigue. Sidon. Percurrit mathemasim numeris, interrogat vmbras. Prudentius. ii. cõtra Sym Nec præscripto aliquo pellit sua vota mathesis. Idem in eo, demitrahit, inuoluitq; mathesim. Macedo, re, l. & b. Ouid. Metamor. xii. Qui clypeo, gladioq;, macedoniaq; sarissa. Luca. v. Cum tibi sacrato macedo seruetur in antro. & quod maius est, Aratus in macedo omnino ce, producit, dicens vir quippe macedo. ex hoc vnus ait græcos, quandoq;, ε, in, κ, mutare: vnde Geminium in Epigram. inducit, dicentem ἄργω μακηδόνιοις ἔγχεσι κεκλιμένα: quod ita Oui. protulit sic erit mul. Lugubris. Liquefacio Mamurius. Matricida. Malea. Mathesis. Macedo.

Multiplex. tiplex propter mutam, & liquidam. exempla habes in epogr.ii.cap.xxiii.vbi de,i,in cōpositis fit mentio.

Numicius. Numicius,mi,long.& b. Virgi.vii.Tyrrhenum ad tybrim & fontis vada sacra numici. Horatius in epistola Brundusi[illegible] numici melior via ducit,an api. & dicitur etiam nūmicus. Neriene,in tertia longatur,teste Gellio Licinum inducente.tamē qui breuiauit: Nolo ego ne æram reuocent.sed nerien.similiter apud Enniū breuiari dixit in isto: Nerienem mauortis & hercle. Gellium latius legito.lib xiii.cap.xxi.

Nabatheus Nabatheus,ba,anceps est.Ouid.pri.metamor.Eurus ad auroram,nabatheaq; regna recessit.Sido. Texta nabatheum pro remo sulcat idaspem & credas aliqua ratione posuisse Sidonium, cum alibi corripiat.

Nereides. Nereides in secunda anceps. Ouid.Meta.xiii.Discedunt, placidisq; natant nereides vndis. Marti.pri.Lusit nereidem placidus chorus æquore toto.Stat.Fluctibus thulsis iam nereis imperat helle.at alii his fidem non adhibent exemplis. aliud offeram. in quo: nisi, re, omnino breuietur, versus claudicaret Nympharum pariter,nereidumq́; domus hoc est ex lib.iiii. Martialis.

Orionis. Orionis, in secunda, & tertia ambigue. Claud. Debilis orionis dextram miratur inermen.Ouid.meta.xiii.Aut helicen iubeo, nitidumq́; orionis ensem. Lucan.ix. Teste tulit cœlo victi decus orionis.

Orichalcū. Orichalcum,in secunda ambigue. Horat. in ar.poe.Tibia non vt nunc orichalco iuncta,tubæque. apud græcos sic scribitur: ὀρείχαλκον & inuenies secunda longa apud Callimachum, quem imitatur Politian. dicens.Se vel orichalco magna hæc dea, vel simeontis.

Phæacius. Phæacius,in secū da ambigue.Iuue.Qualia ppetuus Phæacū autumnus habebat Propertius.iii.Nec mea Phæacias æquant pomaria syluas.tñ aliqui habēt codices:Phæacas:boni Phæacias te ipsum lector consule.

Parricida. Parricida, ri ambigue. breuiatur ob compositio

nem. Horat.od.iii. Telegoni iuga parrycidæ. est autem versus pindaricus, duobus dactylis, duobusque trocheis constans. Auso. Et parricidæ regna adimit didio. Peregrinus, secundam cōmunem habet Ouidius in her. Quisquis ad hæc vertit peregrinam litto ra pupim. Manil.pri. Orbe peregrino cœlū depingi tur astris. Phereclus, in secunda l.&. breui. Ouidi. in her. Puppe phereclea per freta longa via. Pindarus Ausoni.in perioch. Meriones phereclum vibrata percutit hasta. Pharaon, secundam long.[& bre. Arat.xxi. Sumpserit hoste caret nec iam sua iura pharaon. Prudent.in amart. Asedisse focis posito pharaonis iniqui. Quem nos imitati sumus in Theonabasi.i.in Christi ascensione. Seiunctis forti virga, & pharaone profundo. Promontorium in tertia ambigue. Ouidi. Metamorphose.xv. Inde legit caprias promontoriumque Mineruę longum inuenies apud classicos : tamen , quia exemplum in promptu non est meum afferam: Imponunt siculæ tria promontoria, terræ. Podagra, in media ambigue. Ouidius Tollere nodosam nescit medicina podagram . Mart. Litigat & podagra diodorus flacce laborat. Præputium, duo inter Syllabographos eruditi in secunda ambiguum scribunt. Iuuenalis Impatiensq; moræ pauet, & pręputia ducit. Illi adducunt exemplum vnius cuius nomen meis non inferam papiris. Ille quicunque sit ait : Nato præputium mox aufert sephora dictus.' in hoc fidem . non obstrinxerim meam vis vt paucis absoluam : nunquam breuiato alloqui erit error indeprecabilis. Parnasius, na, b.&.l. Martianus Capel. Conscia parnasio cui fulgent sidera cœtu. Virgilius primo Georgi. Vt cerasis vlmisque etiam parnasia laurus . & hoc fit aliquando (vt diximus) cum vnam dedimus literam similem : vt in cybelle cybelle , sic in parnasius parnasius : quia secundum ali-

Peregrinus

Phereclus.

Pharaon.

Promontorium.

Podagra.

Præputiū.

Parnasius.

quos ſcribitur parnaſſus. alii negant duplici, ſ, ſcribi. vnuſquiſque ſuam ſequetur ſententiam id reſtat: vt parnaſius ambigue inueniri ſcias. Patroclus, apud Homerum breuiatur, ſi Vrbano beliunenſi credimus πατροκλέμον ἰδεικῆ πλεῖσον κεχαρισμένε ἐυμῷ longatur apud Statium in achil. Patroclus, tantiſq; extenditur æmulus armis. Porſena in ſecunda anceps. Martia lis. Hanc ſpectare manum Porſena non potuit. Sil. viii. Cernitur effigies ardentem Porſena dextram. Claudianus. Et pœnæ mulctata genus Porſenna reducat: Virgili. vi. Nec non Tarquinium eiectum Porſenna iubebat. & tunc duplici, n, ſcribitur. quod etiam retulit Seruius. Phœniceus, ſecundam habere poteſt longam, cum phœnices phœnicis, in ſecunda longentur. Lucanus. iiii. Phœnices primi (famę ſi creditur) auſi apud Ouidium vero breuiatur amor. iii. Saga ve phœnicea defixit nomina cera. Pharſalia, ſecundam ambiguam habet. Catullus. Pharſaliam coeunt, pharſalia tecta frequentant, in vno ſolo verſu. alii volunt legendum eſſe: & pharſala tecta frequentant taceant quæſo, donec aliud exemplum afferam. Ouid. Metamorpho. vltimo. Victa petent mutinæ, pharſalia ſentiet illum. Platea, in media ambigue. Horatius epiſto. ii. Plures ſunt plateæ nihil vt medicantibus obſtet. Auſo. Vt mediam facias nauali ponte plateam. & naturaliter longatur, Donato teſte, ſuper illo Terentii: in hac platea dicunt habitaſſe chryſidem hoc innuit, dicens: græcos πλάττιαν ſcribere. Phariſæus, in ſecunda anceps. Sedul. iii. Poſt dominus phariſæa petens conuiuia cœnæ. Iuuenc. iiii. Illa phariſæi, ſaducæique doloſi. Phroneſis, ambigue. Iuuenalis: Cum furor, aut dubius cum ſit manifeſta phroneſis. Sereni. Ex vitio capitis phroneſis furioſa mouetur. Anticlaudi. iiii. Altius inquirit phroneſis, ſenſuque profundo. Pachynus, chy, lon

Marginal notes: Patroclus. Porſena. Phœnice⁹. Pharſalia. Platea. Phariſeus. Phroneſis. Pachynus.

ga & bre. Ouid. v. Metamor. Leua pachyne tibi Lily beo crura premuntur. Prisc. in perih. Pro currens pachyno longe, claustrisq; pelori. Phalecus, in media ambigue. Auso. Istos composuit phalecus olim: vbi, lecus, trocheus est, prima gaudens longa, claustrisq; pelori. Phalecus, in media ambigue. Auso. Istos cõposuit phalecus, olim: vbi, lecus, trocheus est, prima gaudens longa. Teretianus. Qui nomen quoq; phaleco dederunt. Idem: Coniungit sibi phalecos trocheos. Pleuresis, in media ambigue. Macer: Costarum quàm pleuresim vocat attica lingua. Prudent. in Rom. Mucrone quanto dira pulsat pleuresis. est carmen iamb. vbi, resis, iambus, vel pyrrhichius est, prima gaudentes breui. Polymnia, ly, longat Hesiodus in theogonia: τερψιχόρητ' ἐρατώτε πολυμνιάτ' οὐρανιάτε. i. Terpsicoreque eratoque, polymniaque, vranieque componitur autem ἀπὸ πολὺς, & μνέα: quæ à Theodoro Gaza per ει, scribitur. quanquam Hesiodus, ε, remouerit. Horatius vero ly, breuiat diuisa diphthongo euterpe, cohibet, nec polymneia. quod carmen recipit spondeum, dactylum cum vna syllaba, mox duos dactylos: nec ibi, ly, breuiatur propter, m, &, n, vt male Lexici Græci scribit auctor sed quia finis precedentis dictionis naturaliter corripitur, alii apud Horatium legunt polyhymnia, à cantu dicta: vt apud Ouidium quinto Fastorum. Dissensere deæ, quarum polyhymnia cœpit. sic & nos. ii. Orpheos: Rhetoricos experta micans polymnia gestus in quibus omnibus posses legere polymneia diphthongus diuisa super his hactenus. Quotidie, in secunda ambigue. Mar. x. Leuis dropace tu quotidiano. Idem. xi Cultus syndone tu quotidiana sunt autem pha. versus in quibus, tidi trocheus est primam habens longam. Cat. Coniugis in culpa flagrabat quotidiana & (vt retuli) per, c, non p, q, scribi admonet Abstemius

Phalecus.

Pleuresis.

Polymnia.

Quotidie

Rutilius, secundam l. & b Ouid. Fast. vi. Hæc tibi præposito memorant dixisse retulit. Mart. Famæ rutillum suæ relinquas. **Redimit.** Redimitus di, b. & l. Virgili. Copa syrisca caput graia redimita mitella. Prudent. in Psy. Ipsa redimitos olea frondente capillos. vnde est, quod sæpius diximus nihil esse mediis incertius syllabis. si poteris tamen breuiare lector, laudauerim.

Resina. Resina; si, l. & b. Martia. Resina veneto nec resecare luto. Iuue. quid enim resinata iuuentus. de qua dictione superius legito de ambiguis in prima. **Romphea.** Romphæa, l. & b. longatur quia per diphth. scribitur apud græcos, & nos breuiauit Val. Flac. Argo. v. Aequaq; nec ferro breuior, nec romphæa ligno. **Reliquus.** Reliquus li, ambigue. Pers. Hæc reliqua accipito licet illud, & vt volo tolle. Lucre. Nunquam relliquo reparari tempore possit. Idem: Relliquas tamen esse vias in mente patentis. quare hoc fiat primam epogr. legito, vbi de, q, litera diximus. **Sophocles** Sophocles, pho, long. & bre. Iuuenal. Grande sophocleo carmen bacchamur hiatu. Sido. Cessissent Sophocles, & Euripides est enim versus phal. in quo, ent sopho, dactylus est. **Spectaculũ** Spectaculum, aliqui in secunda ambiguum dicunt. Virgilius. Nocte pluit tota redeunt spectacula mane. Propertius. iiii. Spectaculum capta nec minus vrbe fuit. sed (meo iudicio) figura fiet: vt legas, spectaculum, trisyllabum. **Sardinia.** Sardinia, long. & bre. di. Prudent. Iamq; remi populos quernas sardinia glandes. Pris. in Peri. Sardiniæ postquam pelago circunflua tellus. Martia. pri. Venerit in medio tybure sardinia est. **Sasonis.** Sasonis, in media ambigue. Sil. vii. Hadriaci fugite in faustas sasonis harenas. Clau. Quicquid auo senior mauro, vel sasone victus: nisi sit propter nominis discretionem. tamen adnotasse libuit. **Saphirus.** Sapphirus, phi, long. & bre. Prudent. Hinc tibi sapphirum sociauerit inde beryllum. **Syphacis.** Sidon. Vernans herbula crucira sapphi

ratos nam, sapphi, trocheus est. Syphacis, pha, anceps. Iuuena. Tolle tuum precor Annibalem, victum que syphacem. Claudi. Glic. Mar. Compulimus durum syphacem, tactumq; Metello. Syracusæ cum, videtur ambigue poni. Manil. v. Roma syracusas, salamis non merget athenas. Virgi. Prima syracusio dignata est ludere versu alii legunt, syragosio: eo q; ex, ου, diphthon. υ, trahitur: &, o, remanet: quod placet. nam & inuenies ὠσ υς, υὠσ.... Sicanus, ca, long. & bre. Virgil. v. Fida reor fraterna erycis, portusque sicanos. Sil. xiiii. Sidera elyseis aderit gens sicana votis. Socrates, & socraticus, cra, breue & longa. Iuuenalis. Inter socraticos notissima fossa cyn dos. Sido. Quos atomos vocat ipse leuis socratica post hunc quem nisi merito dixisset, impugnasset Hermolaus. præterea in illis fragmentis, quæ falso assignantur Gallo, tale carmen est: Socratem palmam pro meruisse ferunt vnde audio nonnullos, nec a re literaria excuriandos, proferentes Socratem media longa: cur & quare id faciant, ipsi viderint. Scatinia, in secunda. ambigue. Iuuenal. Ante omnes debet scatinia respice primum. Ausonius. Scatiniam metuit, non metuit tritiam. Seruilius, vi, anceps. Ennius annal. vii. Hunc inter pugnas compellat Seruilius sic. Sil. punicorum. v. aderit seruilius armis. Sidonius, do longa & breue. Ouidius primo Pon. Liquit agenorides sidonia mœnia Cadmus. Virgilius. iiii. Sydoniam picto clamydem circundata limbo. Idem auctor etiam longauit quare id fiat legito Aldum in tabula. Ouid. Metamor. Qui fieri ratione græca demonstrat. Serapis, in media ambigue. Marti. Vincebant nec quæ turba serapin amat. Idem: Lœuum serapin, nilus veneratur Osirim. sic Prudentium. ii. contra symac. Alia que in serapin, cœli super astra locare. Ide in eodem Isis enim & serapis & grandi simia cauda: sic posuit

Syracusæ. Sicanus. Socrates. Socraticus. Scatinia. Seruilius: Sidonius. Serapis.

Martianus Capella.ii. Te ferapin nilus memphis veneratur ofirim. Smaragdinus, in penultima ambigue Prudent. in pfych. Has inter fpecies fmaragdina gramine verno. Valfred. in poet. Luce fmaragdina, uel fiueris inftar occelli in hoc eruditorum fit iudicium quifque fuam teneat fententiam, breuiarem fati⁹.

Smaragdinus.

Sambuca.

Sambuca : in media longatur. Perfius, Sambucam potius caloni aptaueris alto. Gildas uero Poeta non indoctus, remouit, m, dicens : Et dixti fabuca tu ruis ex venere et breuiauit bu. quòd: m, demptum fit Serenus aftipulatur nam et ipfe inquit. radix decocta fabuci, cum fambucus dicatur : tamen, bu, longauit. hæc dixiffe volui vt, m, abiectum nocere latius. Stymphalides pha, ambigue Ouid. Metamorphofe. ix. Veftrum opus elis habet, veftrũ fymphalides vndæ Aufon. Stymphalidas pepulit volucres difcrimine quarto. Saxonis, ambigue. Luca. longifque leues faxones in armis Claud. panegy. ii. Profpicere dubiis venturum faxona ventis. Terapneus, in fecunda ambigue Sil. viii. Ecce inter primos terapneo a fanguine claufi. Ouid. faft. v. Prima terapneo, feci de fangnine florem. Ticinus, ci, ambigue. Sil. Adde etiam ticini fpumantes fanguine ripas. Sidon. Vltima iam claros quærunt poft damna ticini. alii tamen longant etiam primam. vt eft Iouianus pontanus inter poetas neotericos fere antiquis comparandus, dicens in hemiftichio: ticinide terra. lector afpice in quarta epograph. vbi de, i, ante, n, fit mentio. Totius, long. & breu. Virg. Magnanimofque duces, totiufque ex ordine gentis. Lucre. Mutat enim mundi naturam totius ætas. Titonia, fecundum aliquos, to, long. & breu. Ouidius. vi. Metamorpho. Præbuerat dictis tritonia talibus aures. Lucanus. Tritoniam cui fas foli vidiffe mineruam. Hi, qui, Lucanum allegant, errare videntur : nam in meo codice, Troianam, non trito-

Stymphalides. Saxonis. Terapneus. Ticinus. Totius. Tritonia. Lucanus a vitio defenfus.

niam, scriptum inuenio : & seruius ita secundo commentario allegauit : sed illos decepit Tortellius in dictione Palladium, ideo : nisi aliud afferant exemplum minus fidei adhibuerim. Trinacria, na, anceps. Claudia totaque decrescit refugo trinacria visu. Virgilius. iii. Murmure Trinacriam, & cœlum subtexere fumo sic pheretrum, mererrix, pyretum latebræ, salebræ, tenebræ, pharetra, & similia. quæ naturaliter breuiantur. Nam (vt retuli) si aliqua vocalis naturaliter breuis, sequente muta, & liquida, erit ambigua si uero uocalis naturaliter longabitur nunquam corripietur. Taurominitanus, in secunda, & quarta ambigue. Iuuenal. Taurominitanæ rupes quando omne peractum est, ecce hic, ro, breuiari : & ni, longari. Sidonius, Vel taurominitana, quos caribdis. est autem carmen phalecum : vbi romini dactylus est. Ecce Lector, ro, longari, & ni, breuiari. Trigonus, go, l, & b. Manil. ii. Et quæcunque tamen dicuntur signa trigonna. Auson. Per trinas species trigonorum linea currit. Triclinium, in secunda ambigue. Virgilius in cop. Triclinia vmbrosis frigida harundinibus. Lucil. Nempe fores autem, et triclini limina quidam : quem imitatur Mani. v. Nunc iam luxuriæ pars, et triclinia templis. Tepefacio, pe. l. & b. Catul. Alta tepefacient permixta flumina cæde Horati. sati. xiii. In matris iugulo ferrum tepefacit acutum : quia adnotauimus, tepe cale, rube, lique, composita ambigue reperiri. causa est (ut credo) quia verba in eo secundæ coniugationis terminantia, abiecta, e, antiquitus tertiæ erant scilicet ut, e : in imperatiuo longaretur, & breuiaretur. latius uidebis. i. Epogra. Tenthyra, in media anceps. Ouid. i. trist. Saltus ab hac terra breuis est tenthyra potenti. Iuuenalis. Quæ uicina colunt umbrosæ tentyra palme. Troades, ambigue. Pers. Ne mihi

Tortellius male allegat. Trinacria. Taurominitanus. Trigonus. Triclinium Tepefacio. Tenthyra. Troades.

pulidamas & Troades labeonem. aliqui legunt, fron des quadrisylla. Ouid. Metamor. xiii. Troades vt pa triæ fumantia tecta relinquunt legito primam epog.

Temetum. vbi de, A, tractatur. Temetum, secunda ambigua. Iuuenal. xv. De Corcyrea temetum deduxerat vrna. Hora. in Epist. Pullos oua cadum temeti nempe mo

Termodō. do isto Termodon, aliquando trisyllabum est, & quandoq. quadrisyllabum: vt thermodoon, quando trisyl. est idest quando post, d, vnum solum, o, sequitur longatur. Ouid. Et tu fœmineæ thermodon cognite turbæ. Stat. in Syl. Thermodonciacas calere tur mas. est carmen phal. spondeum, dactylum, resq; recipiens trocheos: ideo ibi longatur mo. quādo est qua drisyl. idest ꝙ post, d, duo, oo, subsequantur, breuiatur. Virg. x. Quales threiciæ cum flumina thermodo ontis. in quinto nanq; pede dactylus est. hoc etiam te

Vbicunque statur Seruius. Vbicunq;, in secunda longatur, & bre

Vbique. uiatur. Oui. vii. Met. Seruor vbicunq; est vni mea gau

Vbiuis. dia seruo. Idem amo. iii. Te dea munifica gentes vbi

Ibique. cunq; loquūtur & non immerito eum Vbi, in vltima

Ibidem. ambigue ponitur. Hoc facit: vt autumem, vbiq;, & vbi uis in secunda ad placitum poni. nam, vbiq; apud En nium, Ouidiumq; longari inuenies: vbi vis apud Ho ratium breuiari saty. iiii. sic teneo in compositis ab ibi

Vaticanus. vt ibiq;, ꝙ ibidem: quia in secunda ambiguum inuenies. Vaticanus, in secunda ambigue. Mar. In Vati canis condita musta cadis. Hora. I. Carmi. Redderet. laudes tibi vaticani. est autem sapph. vbi, vati, Trocheus est, vltima constans breui, & crediderim hoc fieri: quia (teste Aulo Gellio libr. xvi. Cap. xvii.) Vaticanus dicebatur a vaticiniis. & tunc breuiare. si vero (vt vult M. Varro) a vagitu, longatur hæc sentio. Vrania, ra, long. & bre. sic &, ni. Ouid. Metamorph. v. Excipit, Vraniæ fecere silentia. cunctæ. Virgilius.

Vrania. Vrania poli motus s. e. a. alii legunt, Vranieque poli

Venusinus

Venusinus,nu,l.& bre.Iuue. Malo Venusinam,q̃ te cornelia mater. Horat. Nam Venusinus arat finem sub vtranq; colonus. Vlubræ,lu long.& bre. Iuue. Saty.x. Frangere pannosus vacuis ædilis vlubris. Horatius:est vlubris animus sit t.n.d.æ. Vietus,indifferenter ponitur:Lucretius.iiii.Nec supra caput eiusdem cecidisse vietum.Horat.in Epod. Quis sudor vietis,& quàm malus vndiq; membris. Vnius,ni, long.& bre. Ouid.Vnius sermone mydæ.Virgilius. Vnius ob noxam,& furias aiacis oili.& (vt adnotaui in secunda Epogra.)in ius facientia genitiuum, & datiuum in,i,ad placitum ponuntur. Zabulones,bu,ambigue.Iuuenc.i.Finibus & statuit zabulonum ponere sedes.Idem:Terra zabulonum & regio cui neptala nomẽ & sic huic parti impositus est finis. Venusinus Vlubræ. Vietus. Vnius. Zabulones

¶De ambiguis in vltimis syllabis. Cap. iiii.

Eia in fine ambigue nam breuiatur,teste Probo. & quia sciebat hoc. Maro,semper subiecit vocalem.Sidon.Eia caliope nitente palma,vbi,eia, spondeus est quanquam alii volunt trocheum esse, quod non probo.Frustra,similiter.Virgil.pri.Geor. Eia.

Nec frustra signorum obitus speculamur,& ortus. Ruf.Fest.in arat.Ima vehunt cœli luxit dum frustra frequenter. Triginta,similiter.Vir.Triginta magnos voluendis mensibus orbes. Manil.ii.Ter triginta quadrum partes per sidera reddent.Iuuenc. Argenti triginta minas. Rhea.Prudent.contra sym.Et si rhea sacram lasciui martis amore.Oui.Fast.iiii.Sæpe rhea questa est.super hoc aspice in.v.Epog.vbi de, A,in vltimis fit mentio. Vltra Iuue. Vltra sauromatas fugere hinc libet,& glacialem.Serg.Curaq; nil ꝑdest nec dicitur vltra cicatrix.quem imitati sumus in theoandrat. Iudæa tellus vltra quid iniqui est re- Frustra. Triginta Rhea. Vltra

fer.vbi a quid i,tribrachus est. Hic,pronomen.Perf.
Hic. At pulchrum est digito monstrari,& dicier. Hic est.
Virgil.solus hiuc inflexit sensus,animumque labantem.
tamen Terentia.vult ibi esse creticum pedem.
superius aspice:vbi de communibus. Hoc similiter
Hoc. (si Prisc.credimus) breuis est: si Martiano,& Seruio
c,pro duplici habetur.Horat. hoc erat in votis.Oui.
Priap.Nimirum hoc ipsum quod inuitamur inuitat.
est autem sczaon in qua post spondeum iambus est,
prima gaudens breui ideo recte Priscia.sensisse in ea
regula,quam vidimus in.v.Epogra.vbi de,c,tractatur,
asseueramus.Praeterea ait Probus,hic,& hoc breuiari,
haec longari. Lac,ambigue:quia(Victorino
Lac. teste)breuiatur: longauit Seren.Lac asinae,placidaeq;
bouis prodesse loquuntur. Fac,similiter.Ouidi.in
Fac. rem.Durius incedit,fac ambulet.Idem in hero.Et dicet
referas arma fac ista ioui,sed in regula de,c,in vltimis,
aliquorum retulimus opiniones. Calpe, pe,
Calpe. ambigue:quando longatur est:quia in,e, graeca omnia
genitiuum in es facientia,sunt longa.breuiauit.Iuuenal.
Saty.xiiii. Aequora transiliet iam longe Calpe
relicta:vbi ait Valla fecisse systolem aut à nominatiuo,
calpis:qua dictione vtitur Sidon.in epistolis.Sic
Ruf.Fest.procul in vada calpe titana.Seruauit melius
Luca.Hesperiam calpe,summoq; impleuit atlante.
Fere. Fere,aduerbium in vlti.anceps.Iuuen.vi. Nulla
fere causa est in qua non foemina litem.Anson.Nam
tecum fere totus ero quocunque recedam.quod si vidisset
Codrus,aliquando fere vltima constare breui
Intrepidus dixisset.latius vide in.v.Epog.vbi de aduerbiis
in,e,fit mentio. Tabe,similiter.Lucretius.
Tabe. Hymbribus, aut tabe nimborum arbusta vacillent.
Ouid.Metamor.ix.Tale liquefactis tollens ad sidera
palmas. Vale,similiter.Ouid. Metamor. x.Supremumq;
Vale. vale,quod iam vix auribus ille,Idem.i. Trist.

Idq; quod ignoti faciunt vale dicere saltem. sed quan do breuiatur est à valo valis. Caue, similiter. Probus: Litem infere caue eum quo tibi gratia iuncta est. Propertius. Tu caue ne tristi cupias pugnare puellæ. & notato, verba secundæ coniugationis, quando, e, in imperatiuo breuiatur, esse tertiæ: vt cauo cauis, valo valis, seruo seruis. Apprime. Macr. Apprime sumptis zodoaram obstare venenis. Virg. ii. Georg. Flos apprime tenax. quamuis Seruius legat, apprima, nomen pro aduerbio: quod & Antonius Nebriss. facit: quare? ipsi viderint. Mihi. Virgili. Musa mihi causas memora quo numine læso. Idem, Non mihi si linguæ centum sint, oraque centum, Tibi. Ouidi. Quæ tibi dem, & turbæ panthesilea tuæ. Iuuenalis. Hæc soli commissa tibi celare memento. Sibi. Caluus. x. Mens mea dira sibi prædicens omnia vecors. Virgil. Credimus an qui amant, ipsi sibi somnia fingunt. Cui dissyllaba dictio ambigue in fine. Albinus. I. Ille cui terras capitolia celsa triumphis. Martialis. Sed norunt, cui seruiunt leones est autem hal. vbi, runt cui, dactylus est. sed latius videto Epographia prima. vbi de, i, vocali fit mentio. Vbi Tibul. Laurus. vbi bona signa dedit. Ouid. Metam. iiii. Ignorant vbi situ nigri fera regia ditis. Aliqui tamen volunt, vbi i. quando, longari: vbi aduerbium loci breuiari: quod non seruatum apud poetas inuenies. hinc est quod composita ab vbi, & ibi, in secunda ambigue poni edocuimus. Ibi. Ouidius Metamor. xii. Non vigil ales ibi cristati cantibus oris. Idem primo Metamor. Mons ibi verticibus petit arduus astra duobus. Quasi. Oui. Et quasi discedens oscula nulla dedi. Ruf. Fest. Auien. Puluerulenta quasi cano procul aere pandit. Nisi Oui. Quam nisi tu dederis, non est habitura salutem. Sidon. Sint tantum, penitusque nisi nihil esse probetur. O terminata verba, & gerundia, ad pla-

Caue
Apprime.
Mihi.
Tibi.
Sibi.
Cui.
Vbi.
Ibi.
Quasi.
Nisi,

placitum sic & nomina latina in:o, virgi. Cātando tu illum. Alphius: Spaciādo paulatim trahit. in quo versu, do pau, Iambus est. **Ego.** Ego, virgi. Non ego cuncta meis amplecti versibus opto. sic in composito protulit Lucil. Saty. vii. vxorem cedam potius quā castrem egomet me. Proper. iii Frater ego tibi sim, filius vnus ego, Ouid. Sed quid ego reuoco. Stat. Sed quid ego fessos. **Quando.** Quando. Sere. Quando flagella ligas. virgi. Si quando tybrim: quem Seruius posuisse vsurpatiue scribit. **Sero.** Sero. Tibul. Heu sero reuocatur amor. Iuue. Galeatum sero duelli. Stat. pri. The. Sero memor thalami. **Ergo.** Ergo. Iuuenalis. Ergo quid optandum foret ignorasse fateris. Ouidius Metamorphoseon. iii. Non iurasse potest ergo mœstissimus altum. **Vero.** Vero similiter. Virgilius quarto: Egregiam vero laudem. & spolia ampla refertis Valerius Flaccus. v. Quod penitus sin vero præces & dicta superbus. **Ambo** Ambo. Virg. Ambo florentes ætatibus, arcades ambo. Martialis. Elysium possidet ambo nemus. **Dispar.** Dispar. Martiales. x. Tam dispar aquilæ columba non est. Mart. Capella: omnia compar habet paribus sub legibus ordo ergo sic omnia a par composita con simplici, r, habebunt ancipitem. **Cor** Cor. Ouidius, Inq; cor hamata percussit harundine ditem. Idem in sapph. Mille meum leuibus cor est violabile telis. Lucr. ii Deniq; cor hominum. sed forte sit iure monosyllabi. **Nescis.** Nescis. Oui. in he. Nescis an excedāt etiam loca venimus illuc quem imitatur. Ara. Nescis amare deum concordia nexa calescat. Martial. Nescis. heu nescis dominæ fastidia romæ. alii tamen in superioribus volunt, s, abiici. **Velis.** Velis virgilius. Seu dextra leuaque velis occurrere pugnæ Auianus, Siue decus busti, seu velis esse decus.

Bis. Bis. Ouidius, Quinque bis esse suo. Claud. Bis. æther, bis terra dedit, confusaque rursus. aliqui regunt. Aether bis bis terra sed quid hoc insulsius?

aliud exemplum affero. Mani.iiii. Bis vndena noces & bis duodena nocentes. Prodis a prodo tertiæ, breui. Ouidius: Me mihi prodis ait a prodeo quartæ coniugationis, long. Horat. sermo. ii. Romanoq; habitu prodis ex iudice dama. Dormis, ambiguum in fine aliqui scribunt. Longatur, quia quartæ coniugationis verba secundam indicatiui singu. longant. breuiauit. Propert. Et soror, & cum qua dormis amica simu. sed ego legere, dormit, aut, s, more antiquo abiicerem Possis. Hora. Possis & magnam morbi deponere partem. Iuuenal. v. Saty. Tam ieiuna fames cum possis honestius illic. rationem lege in prima Epogr. vbi de, s, litera loquimur. aliqui tamen, poscis, legũt, quod non probo. Tripes. Horatius. Ser. pri. Omnia magna loquens modo sit mihi mensa tripes & Ausonius. Qui bipes, & quadrupes, foret et tripes omnia solus. quod (Priscia. teste) omnino breuiari Probus docuit, ideo a pede composita cum simplici s, ancipitem habent. Palus. Ouidius. Metamorph. ii. Diis iuranda palus oculis incognita nostris. Horat. in arte poeti. Regis opus, sterilisque diu palus, aptaq; remis: vbi, s, abiici dicerem. lege primam Epograph. vbi de, s, litera loquor. Caput. Iuuen. Per caput alterius. Virgi. Nam tibi tymbre caput Euandrius abstulit ensis, & non immerito, quia, t, esse ambiguum testatur Martianus Capel. libro. iii.

Prodis. Dormis. Possis Tripes. Palus. Caput.

¶ De aliquibus in literis similibus, aut pronunciatione, quæ in syllaba, & significatione discrepant: & primo in primis syllabis. Cap. v.

Apis, pro volatili breuiatur. Ouid. Non apis inde tulit collectos sedula flores. p Deo Aegyptio longatur. Idem Metamorph. ix. Sanctaq. bubastis, variisq; coloribus apis. Ara: pro altari, longatur. Virg.

Apis.

Crudelis aras,traiectaq; pectora ferro. pro stabulo, aut aue breuiatur. Ouid. Tertius immundæ cura fide lis haræ. Iuuena. Varicosus fiet haruspex. tamen per

Atys. aspiratione hæc scribimus, Atys cybelleius, longatur Pers. Claudere sic didicit uersum Berecyntius Atis, alias breuiatur. Ouidi. Datq; animos, erat indus atys quem flumine gange.

Ager. Ager, pro campo, breuiatur. Virgilius. Vsque adeo turbatus ager, pro terrę cumu lo, longatur, quanquam positione. Idem : tumuiique ex aggere fatur.

Acer. Acer idest fortis longa. Horat. & inexorabilis acer, pro arbore, breui, Ouid. Et plata nus genialis, acerque coloribus impar.

Ales. Ales, pro uolucri, longa. Ouidi. Non vigil ale ibi, ab alo alis uerbo breui. Virgi. Spiritus intus alis.

Annus. Annus, pro podice, longa. Seren. Excruciant turpes anum si forte papillæ pro vetula, breuia. Ouid. Pallas anum simu lat.

Asia. Asia, pro regione, breui. Ouid. Te duce magni ficas asiæ s.u. pro palude, longa. Virgilius. Sonat amni nis & asia longe. uideto tamen in iii. Epographia.

Aras. Aras, ab aro aras, breuia. Ouid. Incola captiuo que boue victor arat. si uero ab ara. idest altari, lōg. Virg. Priamumque obtruncat ad aras,

Calidus. Calidus. idest tepi dus, breui. Ouid. Frigida pugnabant calidis humen tia siccis pro astuto, sed geminatione, l, longatur. Idē Callida per tenebras uersato carmine cardine tisbe.

Colus. Colus, ciuitas. longa Sta. Qui colon, densamq; iugis pro instrumento fœmineo breui. Ouid. et colus effu si digitis cecidere remissis.

Citus. Citus id est velox breui. Virgi. Ferte citi flammas, date tella impellite remos. Citus, quādo diuisum significat, lōgatur. si seruio cre dimus. viii. commen.

Creta. Creta, insula minois, longatur Vir. Hortantur socii cretam, proauosq; petamus. cre ta in ponto, breui. Val. flac. pontūq;, cretāque

Canis. Canis aial, & a cano canis, breui. Iuuen. Et canis, & postes, & marmora. si uero datiuus, & ablatiu⁹ a canus cani

sunt, long. Persius: miserisque uiatica canis Claros, **Claros.**
urbs, breuia. Ouid. Et claros, & tenedos p,q,r,s, si à
clarus ra rum, longa. Vir. tibi me claro demisit olym-
po. Cares, populi, long. Mart. cares in astra ferant **Cares**
à careo cares, breui Ouid. Quod caret alterna reqe
d,n, est. Chelis, pro lira. breui. Mart. Capel. ix. Sed **Chelis.**
nec arioniam marmoras sarda chelim, a chela. long.
Virg. inter chelasque sequentes. Dico dicas, bre- **Dico.**
ui. Virgi. propriamque dicabo. dico dicis, longatur.
Auso. Dicebam tibi Galla s, e, æ, Duces, à dux, **Duces.**
breui. Ouid. Consedere duces, & u,s,c, à duco ducis
lon. Virg. Ducite ab urbe domum m,c,d,d. Duco **Duco**
cis tertiæ, longatur. ut habes exemplo superiori. du-
co cas primæ, breui. Virgi. Iuuenes quos, educat,
Vfens. Equus animal, breui. Virg. Bello arman **Equus.**
tur equi. pro iusto ob dipthongum, long. Iuuen. diis
æquãda potestas Edo: idest. comedo, breui. iuue. co- **Edo.**
meduut colyphia paucæ. Edo. idest extra do, & præ
beo, long. & Virgi. puerum nec sanguinis edent. Fre **Fretum.**
tum. i. mare breui. Ouid. Inque fretũ credas a fretus
confusus, long. Virg. Illa fretus agit uentos. Fugit, in **Fugit.**
præsenti, breui. Virgi. ad te confugio. In pręterito,
lõga. sic fugere infinitum, breuia. hora virtus est vitiũ **Fugere.**
fugere, à præterito, long. Iuue. pariterque quæ fuge-
re sorores. Io, uox gaudentis, breui. Ouid. Lauro **Io.**
tingetur, ioque, pro filia Inachi, long. Idem: uaccam
spectabat ad io tamen ambiguum esse superius dixi. **Idem.**
Idem masculinum, long. Ouid. sit in hoc precor exi-
tus idem si uero neutrum est, breui. Ouidi. Donec
idem passa est. Iugis. i. perpetuus, longa. Auson. **Iugis.**
Iugiter acciri. si a iugum iugi breui. Iuennal. si rara
iugo uictoria sedit. Leuo. i. polio, long. Auson. **Leuo**
Iuguima ꝙ calido leuas tibi. quando pro exonero,
breui. Ouid. dominæ gratare, leuata est. sic erit le- **Leuis**
uis. i. politus, longatur. si uero exoneratꝰ, bre. Liber **Liber**

pro codice,& cortice,breui. Ouid.sine me liber ibis in vrbem. Idem:Golla liber serpit:pro baccho,& homine libero,long.Ouid. Liber & admonitu. Iuue. Libera si dentur populo. Labor,nomen,breui. Vir. molitur laude laborem.labor,verbum,long. Ouid. Labitur occulte f.q.u.æ. Lira,pro sulco lon. Auso. patitur lirare sorores,pro instrumento, breuiatur. Ouid.carmina culta lyra, tamen per,i,scribitur in secundo. Latus lateris,breui. Virgi.Dat latus insequitur.Latus ta tum,long.Oui. nubes latis inducere terris. Lego legas primæ,long.Ouidi. Dominum legata rogabo.Lego gis tertiæ,breui.Ouid.Me legat. & lecto. sic leges a lego legis,breu.a lego legas,aut a lex legis long. Iuuenal.& legum ænigmata soluit. Legit,in presenti,breui.legit,preteritum,longa Lyris, si a lyra instrumento,breui. vt superius diximus si pro flumine,long.Mar. Cæruleus nos lyris amat. Late aduerbium,long.& a latus ta tum. Virgil.& littora feruere late.a lateo lates,breui. Virgilius. fugite hinc, latet anguis in herba. Lino, a linum, longa. Ouidi.& lina madentia sicco.Lino linis,uerbum,breui.Ouid.Obliuit,& mutam Molitur,deponēs,long. Virg.sua molitur laude laborem.sic est Moles molis passiuum a molo,breui. Auſ.molitur p utrāq; cauernam. Malum,pro pomo,long.Vergil.Aurea mala decem.sic erit quando pro arbore nauis ponitur.pro infirmitate,et a malus la lum,breu.Iuue.& acre malū per stilantis ocelli. Manes,a maneo,breui,Vergil. priamique arx alta maneret.a mano,manas,longa. Virgil. Externum tulit haud cruor hic de stipite manat. sic manes a maneo,breui.manes.i.animę infernales long. Virgil.aut manes credas curare sepultos tamen super hac dictione paulo ante diximus. Manus.na num,lōga.idest bonus; ut in composito cognoscitur.Ouidius: Aegeo na suis imania terga lacertis.ma

Margin: Labor. Lira. Latus Lego Leges. Legit. Lyris Late Lino. Molitur. Moles. Malum. Manes Manus.

nus, pro palma & choro, breui. Virgilius: Iuuenū manus emicat ardens. Metis datiuus, uel ablatiuus a meta, long. Ouidius: decursa nouissima meta est si uero uerbum est, breui. Iuuenal. Ille metit barbam. Mera idest pura, a merus ra rum. breui. Iuuenal. ubi festa. mero pede sabbata reges. mera, canis quædam, lōg. Ouidius: Atq; ubi mera nouo. l. t. a. tamen mera scribitur. Nitens: idest splendens breuiatur. Virgilius: Tristior, & lachrimis oculos suffusa nitentes. nitens: idest conans, a nitor niteris, long. Virgili. paribus nitens cyclenius alis. Notus, a noscor, long. Iuuena. Nota magis nulli. pro vento, breui. Ouid. Emittitq; notum m. Nato. i. filio, long. Virgil. Nate meæ uires. nato uerbum. breui Iuuenal. Itachum lugere natātem nisi cōiūctio, breui. Oui. Quā nisi tu dederis. nisi genitiuus a nisus, lōg. Ouid. proles ego regia nisi. Ora, pro regione, & in imperatiuo ab oro ras, long. Virg. libiæ uertuntur ad oras. Idē: Oramus prohibe. infandos pro dea, breui. Ouid. Mutat, otamq; uocat. Opis, ab ops, breui. Virg. Non opis est nostræ, opis nympha, long. Virgili. Opis ad æthereum. Palus pali long. Iuuenal. quis nescit uulnera pali. palus paludis, breu. Ouid. Diis iuranda palus. Phylira, nympha, long. Ouidius: Philides puerum pro tenui cortice apud Horatiū, breui. aut pro populo. Prisc. pariter phyliresq; sequuntur. Plaga, pro rete, & regione breui. Virg. Retia rara plagæ. Ouid. totidemq; plage tellure premuntur pro uulnere, long. Horat. memini quę plago sum mihi paruo. Placet à placeo ces, bre. Ouid. Iudiciū, sanctiq; placet s, si à placeo cas, lon, Ouid. Placet achileos m, p, m. Propago, in homine, breui. in uite long. superius legito. Pila, pro ludo, breui. Horati. Nanque pila lippis. Pro columna, long. Idem: Habeat neq; pila libellos, Pyramus, fluuius, bre. Prisci. per spacium. Pyramus. Pro iuuene Babylonico, long.

Metis
Mera
Nitens.
Notus.
Nato.
Nisi.
Ora.
Opis.
Palus
Phylira.
Plaga
Placet.
Propaga.
Pila.
Pyramus.

Populus. Ouidius: Pyrame responde, Populus, arbor, longa. Ouidius: Popule viue precor. que consita margine ripæ alias breui. Idem: Perque leues populos.

Paret Paret, a paro ras, breuia. Virgil. Arma parent. a pareo res, longa. Idem: patris magni parere parabat.

Queror. Queror: idest lamentor, breui. Ouidi. Vela queror reditu, verba carere fide. quando cum diphthongo scribitur passiuum est, & longa. Ouid. Quæritur interea. q.t.p.m.

Rapis Rapis, à rapa, longa. Martial. brumali gaudentia frigore rapa. a rapio, breui. Ouidius brachia tendentem rapit, & bis terque per auras.

Remus. Remus, pro nauali instrumento, longa. Virgil. nunc nunc incumbite remis. pro frate romuli, breui. Idem: & vesta Remo cum fratre Quirinus?

Roseus. Roseus, a rosa, bre. Virg. Aurea fulgebat roseis aurora. à rosulano agro, longa. Idem: qui nomentum vrbem, qui rosea rura velim.

Reges. Reges nomen, longatur. Iuuenal. pede sabbata reges. verbum, bre. Armiferam Thrachen qui regat alterent.

Soles Soles, a soleo, breu. Ouid. tethys solet ipsa vereri pro æstiuis diebus, long. Ouidius. Solibus hibernis æ.g.u.

Statim. Statim: idest illico, breui. idest iugiter, long. alias vidimus.

Securi Securi, ab instrumento. bre. Ouid. repta sceleratus verba securi. si a securus ra rum, long. Petron. Quisquis habet nummos secura nauiget a.

Solum. Solum idest terra, breuia. Ouidius & murus quod fuit ante solū. a solus sola, long. Virg. Solus hic inflexit sensus.

Saga. Saga sagæ, long. Tibull. Pollicita est magico saga ministerio, si uero a sagum sagi, breui. Iuuena. An saga vendenti, hoc etiam adnotat F. Pompeius.

Senis. Senis, a senex, breui. Ouidius: Hic steterat priami Regia celsa senis. a senis na num long. Virgili. Aspice bissenos lætantes.

Sinus Sinus pro gremio, & parte oculi, breui. Virgili. Sic effata sinus lachrymis. pro vase, longa. Virgilius Sinum lactis & hæc tibi.

Seres. Seres, populi, longa. Virgilius.

Pectunt tenuis seres. a sero seris, bre. Idē, insere nunc meliboee pyros. Sudes a sudo, long. Horat. Fecitque puer, sudauit, & alsit. profuste. bre. Virgili. Agitur, sudibusue præustis. Stipes stipitis, long. Ouid. latet hoc in stipite mater. a styps stypis per, y, breui. Ouid. Qui stypis æra negant. Sedes, verbum breui. Virgil. sedet, æternumq; sedebit: quando est nomen, long. Ouidi. aut citius sedem properamus ad vnam. Syrius, à prouincia, breui. Iuuenalis. Quod nec in assyrio. pro sidere, & per, i, long. Persi. Iam sirius ardet. Sero, a serus ra rum, long. Martial. fac cito sero virum, & est aduerbium. quando est verbum & pro liquamine, breui. Virgili. pace sero pingui. Tumet, verbum breui. Ouid. corpus tumet omne veneno. Tumet, pronomen, long. Thetis, pro Achillis matre, bre. Ouid. Iuppiter æquoreæ Tetidis connubia pro oceani coniuge, long. Virgi. Generum Tethys emat o. u. & aduerte in ortographia etiam differe: tamen pro oceani coniuge aliquando breuiari diximus. Vadis a vado, long. Virg. Vadimus immisti Danais a vadum di, breui. Idem: Illiditq; vadis. Velis, a volo bre. Iuuen. Scire velim quare, a velum veli, long. Ouid. totum subnectite velum. Vires, à vis long. Ouid. Hæc reparat vires. f. q. m. l. a vireo, bre. Colum. iam rhamni sponte virescunt. Viri a vir bre. a virus, longatur. alias diximus.

Sudes. Stipes. Sedes. Syrius. Sero. Tumet. Thetis. Vadis. Velis. Vires. Viri.

¶ De similib' in mediis syllaba discrepātibus. Ca. vi.

Ambitus, substantiuum. breui. Luca. Letalisq. ambitus vrbi. adiectiuū, lōg. Oui. Ambitę circundare littora terræ. Alius, in ntō, breui. Iuue. Atq; alius cui fas. in gtō, longari. alias diximus. Conditus, & conditio, a condor conderis, breui. Pallad. Conditus hic ego sum c, m, r, m, a. condior condiris, lon. Iuue. Turgida nec prodest condita in pixide lyde. Molitur, a molor bre. Auso. Molitur p vtranq; cauernam.

Ambitns. Alius. Conditus. Conditio. Molitur.

Massylia. a molior lon. Virgi. ipse sua molitur laude laborem. Massylia in Africa, longa in secunda. Virgil. Massyli, que ruunt equites. in gallia breui. Lucan. Massyliam,

Matrona. delere vacat. Matrona, fluuius, quidam breui. Auson. Matrona, non gallus b.q.i.f. long. Iuuenal. capi

Oblitus. tis matrona pudici. Oblitus, ab obliuiscor, long. Ouid. nimiumq; oblite tuorum. ab obliuor, breui.

Occidit. Idem: Spumantes oblita rictus. Occidit: id est mortuus, breui. Oui. occidit vna domus. occidit: id est interfecit, lon. Iuue. Quemlibet occidunt populariter.

Parere & quando bre. a cado & quando long. a cædo venit. Parere, a pareo lon. Virg. magni parere parabat a pa

Pamphilus rio, bre. Mart. Gellia non parere. Pamphilus, nomen proprium breuiatur. vt alias ex cõpositione vidimus à pãphilia regione, lon. Priscia. Pamphiliumq; latus.

Roboris. Roboris, a robur, breui. a robor, lon.

Seruitus. Seruitus, sub stantiuum apud Horatium, breui. adiectiuum: long.

Subito. vt alias vidimus. Subito, aduerbium, breui. Virgil.

Volucrum. Cum subito e syluis. Verbum, long. Ouid. in sapph. quam nunc erit aura subito. Volucrum: à volucris breuiatur naturaliter: sed & longatur ob mutam, & liquidam. sed volucrum volucri, neutri generis, lon

Vtraq;. gatur omnino, quia a volutum volutu. Vtraque, ablatiuus, longatur. Virgil. Creber vtraq; manu pulsat, versatq; dareta. alias breuiatur. Lucan. Vtraq; frugiferis est insusa nobilis aruis.

¶ De aliquibus similibus in vltimis syllaba discrepantibus. Cap. vii.

Mea. Mea, verbum, longatur ex imperatiuorum regula in, a. pronomen, nisi in ablatiuo, breui. Oui.

Rota. Si mea cum vestris valuissent u p. Rota, similiter

Siqua. imperatiuum, lon. nomen, nisi in abltõ ex regulis, breuiatur. Siqua, quando qua vacat, long. Virg. Si qua fata sinant. si vero à siquis, breuiatur. Iuuena. Vmbra venit, cuperent lustrari si qua darentur Sulphura cum

thædis. Hic pronomen ambigue ponimus. Virgil. Solus hic infelix sensus. aduerbium, omnino longa. Oui. Constitit hic & tuta loco. Quæ, coniunctio breuiatur. At nomen, longatur diphthongo. Ne, prohibentis, & pro vt. lon. Ouidio. Ne ve operis famam p, d, u. ne pro an, breui, Virg. Sola ne perpetua moerens carpere iuuenta. Mane, verbum, longa. Ouid. Nympha Precor penea mane, non insequor hostis. quando est nomen breui. Virg. quæ mane, refert. Modo, aduerbium, omnino breui Oui. Qui modo Nasonis. Datiuus, vel ablatiuus, lõgatur. quod etiam Pompeius adnotat. Os oris, long. Ouidius. Os homini sublime dedit. os ossis, breui. Lucretius. Exos, & exanguis. Is pronomen in nominatiuo breuiatur. Ouid Tu pater est is ait. ab eo is, longatur ex regula. Quis, nominatiuus, breuiatur. Lucan. pro fatá quis fuit ille dies. quis, pro quibus in datiuo, & ablatiuo, lon. Virgilius. Quis ante ora patrum troiæ sub moenibus altis. Es à sum, breuiatur. Ouid. Ausus es o nimium. ab edo, longatur, teste Seruio. Thetis, mater Achillis, bre. Virgili. Leua tenent thetis, & melite. pro oceani coniuge, longatur. Virgili. Thetys emat omnibus vnde. Sic erat mensis, & auris, in datiuo: ablatiuoq; ab aura. & mensa, longa si nominatiui erunt, breuiabuntur. Hæc pauca adnotasse volui: vt vndequaque multiplicem habeas frugem. & sic huic sextæ finem imposuimus epographiæ.

Hic. Que. Ne. Mane Modo. Os. Is. Quis. Es. Thetis. Mensis. Auris

HAEC SVNT HVMANISSIME LEctor, quae annuente omnium machinarum opifice, plurimis laboribus, assiduisque studiis in vnum congessimus: quibus, si legendo ac insudando audieris, ad maiora QVINTIANVM tuum impelles. Sciunt discipuli omnium horarum nostri comites, quibus frigoribus, quo feruente aestu, & quibus ieiuniis, erumnisq; defatigatus, has effigiauerim epographias. Sed omnia lubenti perpessus sum animo: vt saltem tyrunculus prodessem & scias velim: cum ex aliqua parte alicui profuturum cognoscam, me adeo circa negocium insudare, elaborareq;: vt neq; peractum opus, cibum, somnum ue percipiam. Vale igitur. & QVINTIANI ab inuictissimo Galliarum Rege LVDOVICO nostro Laureati multiiuga opera expectabis officina, Datum Anno post quintum & decimum Parthenopei partus seculum vltimo Iunii.

Ioan. Francisci Quintiani Stoae Poetae Laureati Epographiae Sextae, & vltimae felicissimae peractus finis.

IOAN. FRANCISCI QVINTIANI

Stoæ Poetæ laureati, ad Ioannem Salamonium Tholosanum iuuenem rariss. ac legum studiosiss.

Epistola.

QVO magis magisque tuum circa camœnalia studia ingenium perpendo, tanto Ioannes mi noster in te repululascit amor ac nostra in tuos labores obseruantia. Sed quid labores appellem? cum nulla sit erunna, lepores nulli, nullus vigiliarum terror, nulla in somniarum rabies, nulla somni obsequela, quæ a studio te possint auellere. Scio quo impulsu, qua solicitudine me semper obtuderis, vt quas circa syllabarum cognitionem efformassem, in publicum proferrem lucubrationes. Icccirco cum ad vmbilicum sex deduxissem epo. idoneum duxi, si artem metricam breuiter, immo breuissime in epithomem contraherem, ac tibi contractam dedicarem. in Epographiis enim longo verborum contextu recensentur syllabæ propter varias auctorum opiniones, & varia adnotamenta: vt nisi cum labore (minimo tamen) posses decerpere. In hac autem breuissima arte syllabarũ enotatur quantitas. quas primo (vt aiunt) vult percipies, & si in hac tibi minus satisfecero, ad Epographias, velut ad ansas currito. Vale optime Iuuenis, & (vt cœpisti) literis incumbe.

EXametri carminis sex constantis pedibus quinta sedes dactylo, sexta spondeo est, cæteræ his communes. Dactylus autem prima longa, & duabus gaudet breuibus. Spondeum vero duæ faciunt longæ. Pentameter in primis duabus sedibus duo Spondeos, aut tot dactylos, vel alternos, sequẽte post vna Dactylus. Spondeus.

syllaba longa orationis partē terminante recipit mox duos dactylos cum alia syllaba. & sciendum est longæ syllabæ duo breui solum tempus cedere. I, inter duas vocales vim suam retinentes sit duplex consonans: vt aio, troia, Dii diis, ii iis, iidem iisdem in scansione solum, i, habent. In semianimus semihomo, semiustus, scandendo, i, eliditur.

I, u, — I, & u, in dictionum principio vocali alia sequente cōsonantes sunt: vt venus, Iuno: præter in paucis nominibus propriis.

V, post, q, &, g. — V, post q, & g, sequente vocali vim amittit: vt lingua, iniquus. sic aliquando sequente, u, s, cum alia vocali: vt suetus, suesco, suadeo. Si dictio aliqua in vocalem terminauerit & recipiatur a dictione cuius principiū sit vocalis, per synalepham vocalem primam elidimus:

Synalepha. Ectlypsis. — similiter si dictio in, m, finierit sequēte vocali, per Ectlypsim aufertur, m, cum vocali præcedente, vt multum ille & terris iactatus. & alto: tamen apud poetas aliquando (sed raro) non seruatur regula. S, aliquando apud antiquos elidebatur. Catul. Tu dabis supplicium, aliquando cum vocali etiam: vt Inter se colisse viros, & decernere ferro.

H — H, vim nullā in carmine habere omnino contendimus x, &, z.

X, Z. — X, &. Z, sunt duplices.

De prima syllaba.

SYllabam primam octo modis noscimus, positione, diphthongo, præpositione, deriuatione, compositione, regula, vocali ante aliam, exemplo.

Positio. — Positione, vt si duę, aut plures cōsonantes, aut duplex geminata vocalem sequuntur in eadē dictione, tunc vocalis est longa: vt parma, troia, gaza. sed si altera duarum consonantium sit muta, & altera liquida, si naturaliter erit breuis, vocalis erit anceps: vt patris. si vero vocalis naturaliter esset longa, nunq̄ breuiaretur. vt matris.

Liqdę quę. — Liquidas esse, l, &, r, nullus est qui ignoret. m,

&,n,aliquando liquidas fuisse in Epograph. dixi. Diphthongus.
Diphthongo,producitur prima : ut Euterpe, Aeolus, sequente uocali breuiari potest: ut sudibusue Præpositio
præustis. Præpositio,quanta per se stat, tanta in compositione reperitur, ut d,e,de,præ, se longæ. nisi sequatur vocalis.ab,at,in,cum dictione a uocali incipiente compositæ, breuiantur. Re.breuiatur,nisi in refert,idest distat,uel est utile. Pro,ubiq; longatur, nisi sequente uocali:ut proauus,sic in pnepos, profiteor,propero, & in aliquibus in Epographia secunda enumeratis : Deriuatione,vt si primitiuum Deriuatio
longatur,deriuatiuum itidem producamus vt domū quia à dono donas.Excipiuntur quædam deriuatiua breuia à primitiuis longis.s.dicax,stabilis,titulus,domus,sopor:vadum,arista.lucerna,quater,farina, disertus,fragor,dus,ofella,uir,aqua,noto tas, quatenus,mamilla, fides, siquidem, nato tas,bubulcus, odium,lotium,fatuus,curulis,acer,manus, & aliqua quæ inuenies poetarum exemplis,& in secūda Epographia.Item sunt aliqua deriuata longa à primitiuis breuibus.s. humanus,sedes,nomen staturus, tegula. remus,vitupero,serium,sumem,petus,gradinus, rete,cunæ,laterna,seculum,rapum,lex,iucundus : binus,trinus,totus,Rex:regula,denus,nonus, vox uiginti,vena vomer,iumentum,humor.secius, ceritus iugerum,vires,feralis,pedor:& aliqua,quæ poetas, lectitando inuenies, & in secunda Epographia.
Compositione,cognoscuntur primæ propter accentum,ut prædico : præpono,& in cōposito tanta erit quanta in simplici, præter in dirimo,& disertus. Cōpositio
Regula,vt legi.Nam omnia bisyllaba præterita longantur,exceptis si vocalis ante aliam fuerit, vt fui, rui & bibi,steti,dedi tuli, scidi,fidi a findo. Omne præteritum geminatum primam breuiat, vt momordi.aliorum præteritorum tanta est prima,quanta, in Regula.

do producuntur. Omne supinum bisyllabum longamus: vt lotum. Demito, itum, quitum, citum à cieo, cies, situm, litum, datum, statum, satum, ratum, rutum & aliqua composita à notum: vt agnitum, cognitum ab iis venientia corripiuntur, præter staturus, & ambitus tantum.

Vocalis ante aliam.

Vocalis ante aliam in latinis dictionibus breuis est: nisi in fio: modo, r, non subsequatur. e, vt fierem, græca multa excipiuntur: quæ in secunda videbis epogra. In genitiuis, & datiuis quintæ declinat. si vocalis erit ante, e, longatur, vt diei. si vero erit consonans, breuiatur, e: vt rei, spei. In genitiuis, ius, terminatis, i, vocalis ponitur ad placitum: vt illius, nullius: præter alius: quia semper elongatur.

Exemplū.

Exemplo: vt si ignoraueris q̄ta sit prima in, Vale, per Ouid. carmen scies: Iamq́; vale seniorq́. pater. Vnde mi Ioannes poetis incumbas: quorum si memoriæ mandaueris carmina, fere regulis non erit opus.

De media syllaba.

MEdias syllabas dicimus, quas inter primam, & vltimam plurium syllabarum videmus: has qn que modis nosci dicimus. Exemplo: quando ad probati auctoris carmen currimus, quia sunt multa, quæ ambigue ponimus. Positione: quando duæ sequuntur vocalem consonantes. tunc vocalis illa longatur: vt medulla.

Accentus.

Accentus, qui sunt tres: correptus, qui grauis dicitur. Productus, quem acutum nominamus. Circūflexus, qui de vtroque participat. latius videbis in libro Accentuum nostro. Vocali ante aliam? quia breuiantur, vt Delius, nisi sint nomina græca, quæ in maiori opere notata sunt. Regula cognoscuntur, vt in tertia, & quarta vidimus epograph. Diphthongo longantur, vt comœdia.

De vltima syllaba.

VLtimā nosci tribus modis syllabam oēs edocet. Diphthongo longatur, vt musæ. Positione si

militer, vt dicunt. Regula, vt omnia in, a, longantur, vt canta, exceptis accusatiuo, noiatiuo, & vocatiuo, nisi sit vocatiuus à noibus in, as, qa tunc producitur, vt Aenea aliquando etiam ntūs in, a, græcus longatur, vt rhea. Ita, & qa breuiantur. Vltra, frustra, & in ginta noia, ad placitum ponūtur antea, postea, singulæ dictiones, omnino longantur. B, d, m, t, breuiantur, vt ab, ad, donū, caput. excipe in t, desinentia diphthongo, vel, d, vt aut, haud, prȩcedente, stante syncopa, vt obit. C, longatur. demito nec, donec, hic pronomen ad placitum, & lac. In, E, monosyllaba producimus, vt me, te, se, quȩ nomen. demito, que, cōiunctionem, ve pro &, ne pro an. Plurisyllaba corripito, vt mare. demuntur noia græca in, e, vt Tysbe. genitiui, & datiui singul. noiatiui, & vocatiui plural. primæ inflexionis, vt musæ, qa diphthongus est. longantur item ablatiui quintæ cum cōpositis, vt quare, quotidie, hodie, pridie, & fame, quia olim famei faciebat genitiuum, sic & tabe: tamen ambiguum inuenio. Ablatiui græci longandi sunt, vt ephrate. Secundæ personæ imperatiui secundæ coniugatio. longantur, vt doce. itidem aduerbia, quorum positio prima recte comparatiuum facit, vt docte. aliter corripiuntur, vt male, bene. H, longatur: vt vah, veh, proh. I, longatur, vt mari. demito græca, vt amarylli. mihi tibi, sibi, ibi vbi ambigua sunt cum compositis. sic & quasi, nisi. L, breuiatur: præter nil, sol, sal, Tanaquil & hebræa, vt Gabriel. N, producitur, vt non, demito neutra, vt nomen, forsan, forsitan, an, tamen, attamen, in, proin, dein, exin, & aliqua in, on, græca, quæ scribuntur per omicron. accusatiui in an, & en, ancipites inueniuntur, nisi sint à nominibus in, e, græcis, vt tysben. viden, satin breuiantur. O, monosyllaba longāt: vt do, sto, no, flo. plurium syllabarum dictiones ad placitum. hinc demito noia in, o, græca, vt Di

B, d, m, t. C. E. H. I. L. N. O.

do quæ longatur, datiuos, ablatiuósque, qui produ-ducuntur: ut domino. & si aduerbia fierent: ut tanto, quanto. mutuo, sero, cito, seculo, crebro, profecto, ergo, communia sunt, & quando.

P. P, longatur: ut uolup.

R. R, corripitur. ut cæsar, excipe aer, æther, iber, crater, character, stater, & monosyllaba ut cur. præter per, fer. par cum compositis, & cor, ad placitum sunt.

As. As, producitur, ut Aestas, demito græca. si genitiuus dis: uel dos habet: ut pallas Palladis, uel dos: & accusatiuo grecos: ut troas.

Es. Es, producitur: ut dies, tollito inquies, penes, & es a sum cum compositis: & corripientia penultimam genitiui crescentis: ut miles seges. hinc eximuntur paries, abies, aries, spes, res, ceres, pes cum compositis ad placitum. græca corripimus. ut Troades.

Is. Is, corripitur: ut ignis. demito nomina in genitiuo penultimam longantia: ut Samnis. Samnitis & secunda indicatiui, singul. quartę: ut audis, sis, mauis, uis, uelis, possis, scis, quamuis, datiuos, & ablatiuos: ut dominis.

Os. Os, producitur: ut bos. demuntur os ossis, compos, impos, & græca in os, tam in nominatiuo, quam in genitiuo: ut illios, palados, tamen minos, heros, et tros, tam proprium, quam gentile, longantur.

Vs. Vs, breuiatur. demito monosyllaba: ut mus. & producentia penultimam genitiui: ut tellus salus. Horati. tamen corripuit palus: quanquam, meo iudicio s, abiicitur. Genitiui insuper singula nominatiui accusatiui, & uocatiui plural. quartæ declinat. longantur: ut manus, item græca in us, tam in nominatiuo, quàm in genitiuo: ut Panthus, didus

V, X, Y. V, &, X, longantur. Y, breuiatur: ut Moly. Hæc Sunt charissime Ioannes, quæ sub breui Periocha tibi dedicaui: ubi si (ut retuli) tuo minus satisfecerim appetitui, ad Epographias euolato. Sed quia non tantum Elegis incumbis, sed etiam aliis metrorum generibus, aliqua usitatiora subiungo, lege,

¶De Metro phalecio endecasyllabo.

METrum dactylicum phalecium pentametrum constat ex spondeo,& dactylo,tribusque trocheis:vt hoc in nostro:tamen Catal.& aliqui in primo,modo iambum,modo trocheum ponunt.

Quid stas inuide Quintiano mastix,
Quid stas inuide?charta Quintiani
Summo nuper honore laureati.
Non curat rapidas virum per ora
Nugas,nec ve calumniationes.
Te non inuide charta Quintiani
Formidat.procul hinc abi,imprecabor.
Lucem aer tibi deneget,calorem
Ignis,lumina phœbus,vnda potum.
Aut nil sit tibi,vt inuide indecora
Extritis pereas fame labellis.

¶De Sapphico metro dactylico endecasyllabo.

METrum Saphicum dactylicũ pentametrum constat trocheo,spondeo,dactylo,duobusq; trocheis:vt hoc in nostro,quod ex tempore dixi,cum laurea sum donatus corona.

Rideant nymphæ,charites,venusq;,
Flammiger vultus hilaret cupido.
Nostra Rex gallus Ludouicus ornat
Tempora lauro.

¶De Adonio.

Tempora lauro.adonium est,dactylo constans,& spondeo.

¶De metro Asclepiadeo dactylico.

METrum Asclepiadeum dactylicum cõstat Spondeo,dactylo,alia adiuncta syllaba longa,& duobus dactylis:vt hoc in nostro ad Philippum Beroaldum,dum esse puer.

O spes felsineæ sancta Bononiæ,
Fontis præsidium Bellerophontici,
Cuius per meritum diua Poætices

Cœlestem superat gloria tramitem,
Et vates stimulo quæ quatit entheo,
Digneris scopulum rumpere, & arduum
Declarare locum, quem peto flagitas?
Hic est, qui pedibus fertur epistolæ.

¶ De metro glyconico.

METrum glyconicum: quod apud Horat. post tres asclepiadeos ponitur, constat spondeo, & duob⁹ dactylis, vt in hoc nostro ad libellũ.

Quo vadis liber improbe?
An sic thura minantia.
Cernis? sic metuis piper?
His fies tunica improbe.

¶ De metro tetrametro catalectico.

METrum tetrametrum Catalecticum constat spondeo. Dactylo catalecto. i. cum vna syllaba Dactylo & spondeo: vt hoc in nostro ad Quintiam.

Decantent alii prælia vates,
Horrores, strepitus, classica, Martem
Bellorum rabiem, castra tumultus,
Cantemus Veneris furta iocosæ.
Non vllum peramat fœmina bellum.
Præter quod vacuis membra medullis
Iuncto basiolo lassa fatigat.
Miraris nimium Quintia carmen
Hoc forte improbulis surgere verbis?
Lasciuus lepidis versibus ipse
Dicat sed placida mente pudicus.

¶ De metro iambico Hexametro.

METrum iambicum senarium recepit iambum locis omnibus, Tribrachum locis omnibus, præter nouissimum. spondeũ, dactylum, & anapęstum locis tãtũ impatib⁹. impares autẽ loci sunt, prim⁹ terti⁹, qntus: vt in prologo Fulciuorum comœdię nostræ.

Sunt qui poetæ comicam tragœdiam,
Tragicamq; sufferant agi comœdiam,
Faciunt vt ipsa vapulent Catastrophe.
Aliqui ligentur, vlmeas virgas terant.

¶Scito tamen (vt dixi) apud tragicos omnibus sedibus posse Iambum recipere: quod Terentian. videtur culpare. Iis vsus est Catul. Virgilius, Aureliusq; Augurellus, & nos sæpius.

¶De metro Iambico Dimetro.

METrum Iambicum Dimetrum recipit Iambum locis omnibus, Spondeum, & anapæstum locis tantum imparibus: vt hoc in nostro.

Fulmen retorquet Iuppiter,
Phœbus sagittas aureas,
Telumminetuæ est; Pallados,
Arcu ferocit Cynthia,
Claua minatur hercules,
Thyrsos lyeus concutit.
Consus tridente confremit,
Turget priapus fascino.

¶Hoc metrum (vt refert Mallius Theodorus) tribrachum locis omnibus recipit, præter nouissimum Dactylum, & Anapæstum locis tantum imparibus, rara istorum sunt exempla.

¶De Metro Anacreontio.

METrum Anacreontium (quod & colophon dicitur) recipit Anapæstum, duos Iambos, & vnam syllabam, vt hoc in nostro.

Veneres ioci lepores,
Varioq; mensa cantu.
Variæq; cantiones.
Volucrum, choriq; amorum
Maneant domo beata.
Hodie cibo fruamur:
Dubia est dies futura.

Veniet necis libido
Rapiet cibum, merumq́;.
Hodie cibo fruamur.

¶De metro trochaico tetrametro.

Metrum trochaicum tetrámetrum recipit locis omnibus, trocheum: spondeum omnibus preter tertium. currit autem alternis versibus ita, vt prior pedes habeat quatuor: posterior pedes tres cum syllaba, vt hoc in nostro

O qui sacrum phœbe montem
Sacro reples numine:
Musarum concio felix,
Quæ das numen vatibus.
Iam nostri est finis laboris
Dantis parnaso viam.
Fontem mitto gratiarum,
Quod mi fauit gratia.
Iam iam vates laureandos.
Ad vos ducet nostrum opus:
Quos Musæ Quintiani
Dono vates tollite.
Iam iam finitum hocce nostrum est
Musis sanctum præmium.
Iam iam finis syllabarum.
Fient vates plurimi.
Lauri frondes præparentur.
Fiant plures laureæ.
Plures vates coronandi
Poscent Musæ laureas:
Fontem mitto gratiarum,
Quod mi fauit gratia.

¶Habes igitur studiose Ioannes ex magnometrorum aceruo, quæ magis delectabilia, & vsitata visa sunt quibus si incubueris, de facili te vatem præstiteris multiiugum. Et quia Versus Heroici quales.

& quante fint fpecies fcire defideras, hic velut coro- larium offero.

Quot funt heroici fpecies.

Carminis Heroici multæ reperiuntur fpecies, quas breuiter recenfendas hoc in auctario duxi. Acephalum eft cum a breui incipit fyllaba: vt Fluuiorum rex eridanus c.q.p.o. non autem eft in eo Lucreti. Liquidus humor, & vberibus f.o.g. vt male fenfit Georg. Valla. hoc mutilum, & truncum latino dicitur idiomate. Logoides, quod profaico more incedit, vt ibam forte via facra ficut meus eft mos aliqui Coloffum, feu Colobum nominant. Procephalum quod in primo pede plus quatuor temporibus habet: vt Infulæ ionio in magno. q.d.c. licet, æ, breuiari vocali fequente dixetimus. Ifochronum quod eofdem a primo ad vltimos tenet pedes, vt Olli refpondit rex albai longai. Lagarum eft: cum in medio fyllaba breuis pro longa inuenitur vt muneribus tibi pampineo grauidus autumno hoc etiam Laxum dicimus. Apertifmenum, totam comprehendens fententiam: vt o curas hominum, o quantum eft in rebus inane. Miuron: cum penultima breuiatur: vt Magnus Ariftoteles docuit qui tale docimen. his maxime (Terentiano tefte) vfus eft Liuius. Andron. Scazonta etiam appellant Græci, Secaudum latini. Malacoidum: quod leui, & æquali, lubricoque nexu ad aures venit: vt, Et qui cæruleum dirimebat nerea delphin. Trachyn cum afpere coeuntibus literis non facile pronunciamus. vt Princeps Graiorum cecrops ferrata refregit. Cacophonum. quod crebro coeuntibus vocalibus vaftum hiatum reddit. vt Glauco, & panopeæ, & inoo melicerte. Cacofymphonum: quod iifdem confonantibus plures, aut omnes incipientes dictiones habet: vt O tite tute tati tibi tanta tyranne tulifti. Dolychouron:

Acephalũ. Mutilum. Truncum. Logoides. Coloffum. Colobum. Procephalum. Ifochronũ. Lagarum. Laxum. Apertifmenum. Miuron. Scazon. Secaudum. Malacoidum. Trachin. Cacophonum. Cacofymphonum. Dolichouron.

quod longam supra quam conueniat caudam retinet, vt Lætus erat donis, & munere velleris aurei. alii qui idem volunt esse & Macroscelon. Sphecium: vbi in medio redundat syllaba, quæ patiatur synæresim: vt Dat segetes terræ, & dabit aeris gratia semper. ecce, æ, in vnam coire syllabam. Procœlium: cum syllaba omnino superat sine synæresi vt Argolici dixerunt fore pergama fortia bello. nam, runt, syllaba in medio redundat. sic apud Virgil. ii. Eueniunt nec te comitem hinc asportare Creusam, vbi dicit Seruius, carere scansione carmen, ideo Seruius Procœlium esse melius dixisset. hoc Grauidum appellant alii. Est etiam procœlium, cum in medio tempus superat, vt apud nos in theonobasi: Quot testes diuini operis protomartyr: agyrtes. ecce tempus superate in protomartyr, quia, pro, omnino longatur. similiter apud Lucretium, Præter enim quam quod morbi est, cum corpus ægrotat. ecce tempus superasse in, ægrotat, verbo: quia scribitur per diphthongum. Id est quod dubitaui in prima Epogra. vbi de, l, &, r, literis fit mentio. Vel antiquorum fit more: cum ait, corpus ægrotat, us, abiicitur, vt in multis abiici diximus, vbi de s, litera fit mentio in prima Epograph. Quod etiam ibi miratus fuerim apud Manilium Agrippam in prima breuiari, nõ miratione dignum est, quia, æ, in, a, permutatur, quemadmodum in integer, e, corripitur, quanquam ab ęgro deueniat, vt tradunt grammatici. sic fit mi Ioannes, vt quotidie doctiores efficiantur. Differentiæ metrorum quidem sunt aliæ, quas versuum cognitiones aliqui appellitant variis distinctas nominibus, vt. Catenoplium metrum duos habens dactylos, & vnum spondeum in fine & in medio: vt Improbe Romulidum sic te tua prælia vexant. Periodicum, cum Dactylus, & spondeus ponuntur vsque ad finem, vt He-

Macroscelon. Sphecium Procœliũ. Seruii incuria. Grauidum. Quintian. quod dubitauit, manifestat. Differẽtiæ metrorum Catenoplium. Periodici.

ctoris armati iugulum traiecit Achilles. Bucolicum, post tres pedes pedem in partem orationis habens terminantem, vt Tityre tu patule recubans sub tegmine fagi. Sapphicum, à spondeo incipiens, & in spondeum terminans: vt Insignem pietate virum tot adire labores. Intercalare, quod sæpius interponitur, vt apud Virgil. Ducite ab vrbe domum mea carmina ducite Daphnim. inuenies & apud Catullum & Ouidium. Interpositum quod saluo sensu potest tolli. Virgilius. ii. æneid. Perfusus sanie vittas, atroq; veneno. Hypporhythmum, cum singulus pes dictionem terminat: vt Cynthia cornu, Phœbus spicula, prælia mauors. & in isto, aut simili nullæ sunt cæsuræ. Telium, quod & absolutum est: cum omnes orationis partes continet, vt Veh tibi si nantem sub flumina nunc posuissent. Pangrammatum, continens omnes literas: vt duc zephyre exurgens Caurum cum flatibus æquor. Climacotum, cum procedendo auget syllabas, quod & Ascendens dicitur. vt Num turmis pueros coniungitis auxiliares. Emperibolum habens vnum ex decem prædicamentis, vel plura, vt multi hominum celeres repetent iuga tygride visa. hic nanq; sunt, quantitas, qualitas, locus & tempus Illibatum. quod non aucta, vel minuta, aut detracta syllaba vitiatur, sed integra, plenaq; dictione formatur, vt Depresso incipiat iam tum mihi taurus aratro. Iniugum: quod nulla coniunctionis copulatur syllaba: quod Græci Asyndetum nominant vt Tectum augustum ingens centum sublime columnis. Aequiforme, quod non composita, vel simplici figura ostentatur, vt Vrbe fuit media Laurentis regia pici. Aequidicum, cum singulis propositionibus antithetæ suppetunt dictiones, vt Alba lygustra cadunt, vacinia nigra leguntur. albis namque lygustris nigra apposuit vacinia, & cadentibus le-

Buccolicũ.
Sapphicũ.
Intercalare
Interpositũ
Hipporhythmium.
Telium.
Absolutũ.
Pangrãmatum.
Climacotũ
Ascendẽs.
Emperibolum.
Illibatum.
Iniugum.
Asyndetũ.
Aequiforme.
Aequidicũ

Teres — genda assignauit. Teres, quod volubilem, cohærentemq; dictionem continuat: vt Torua mimalloneis

Sonorum. — impleuerunt cornua bombis. Sonorum: quod crepitat fragoso tono vt Quadrupedante putrem sonitu

Aequiuocum. — ferit vngula campum. Aequiuocum: cum vltimæ sunt similes syllabæ: vt Excitet mentes fraternas grata

Biceps. — ta malis. Biceps, est cum duæ vltimæ dictiones sunt similes: vt An sic Romulidæ, & pœni concedi

Caudatum — tis itis. Caudatum, cum finis duorum in consonas desinit dictiones: vt Troas reliquias Danaum, atq; immitis. Achillis.

Hypermetrum. — Hypermetrum: cum in fine super abundat syllaba, & quoties fit, opus est: vt sequens carmen incipiat à dictione vocalem in principio habente, vt iactemur doceas ignari hominumq., locorumque. ecce statim sequi, Erramus u.h.e.f.a. sed latius vide in secunda Epographia, capitu. xxix. vbi de carmine Hexametro dactylico fit mentio.

Vocale. — Vocale est cum protracta locutione sonantes literæ totam illustrant dictionem: vt portus ab accessu vétorum immotus, & ingens Ipse, sed horrificis iuxta sonat ętna cauernis.

Hemistichium. — Hemistichium, quod inceptum tantum est & semiplenum: vt apud Virgilium inuenies: Hic currus fuit.

Tibicen. — Tibicen, cum (teste Seruio) aliquid est ad solam metri sustentationem vt Aspectans syluam immensam, & sic forte precatur.

Reciprocū Retrogradum. — Reciprocum, quod & retrogradum, cum in se recurrit: vt Musa mihi causas memora. quo numine læso: Læso numine quo memora causas mihi musa. hoc & recurrens dixit Sidonius.

Recurrens — Recurrens (vt Sidonii verbis vtar) est metro stante, neq; literis loco motis: vt ab exordio ad terminum, sic a fine relegitur ad summum: vt Roma tibi subito motibus ibit amor. & istud: Si bene te tua laus taxat sua laute tenebis & illud, Sole medere pede ede perede melos. hæc ex Sidonio.

Serpentinū — Serpentinum: cum principia sequẽtem terminat versum

vt Rumpitur inuidia quidam chariſſime iuli, Quod me Roma legit rumpitur inuidia. Macrocolon, cum longæ dictiones carmen faciunt, vt Inſatiabilibus cõſtantinopolitani oppreſſauerunt ſollicitudinibus. — Macrocolon.

Correſpondens, cum dictiones per ordinem poſitę, ac coniunctæ orationem faciunt, vt Paſtor, arator, eques, paui, colui, ſuperaui, Capras, rus, hoſtes, fronde, ligone, manu. — Correſpondens.

Leoninum cum media carminis pars in eundem ſonum vltimam ſecum trahit ſyllabam, vt Carmine grandiloquo ſemper cantatur Homero. hoc vſi ſunt Barbari poetæ: quos pudet noſtris inſerere papiris. — Leoninũ.

Affectatum: cum verba tantum ſunt: vt inſtruit, inducit, docet, admonet, arguit, urget. aut cum nomina: vt Claſſica, tela faces tormenta, tonitrua, claſſes: aut cum in Epigrãmate per quamcunq; dictionem vtro, citroq; ductam ſcandi poteſt: vt apud Lydium Rhanennatem inuenies: aut cum per rythmum concinantur: vt apud eundem paſſim leges. — Affectatũ.

Cento, ex variis locis, ſenſibuſq; diuerſis quædam carminis ſtructura ſolida in vnum verſum: vt coeant cæſi duo, aut vnus, & ſequens cum medio: nam duos iunctum locare ineptum eſt. hæc ex Auſonio: qui ſuum ex Virgilio fecit connubium. fecit & proba Falconia Centones ex Marone de veteri, nouoque teſtamento. & facti etiam ſunt ex Homero: vnde Virgiliocentones, & Homerocentones dicimus. Dicitur autem Cento quaſi κέντρον quod ἀπὸ τοῦ κεντρίζειν: quod inſerere eſt, deducitur, r, literæ abiectione. Ex hoc miror Nicolaum Sypontinum libro Cornucopię, a centum deduci putaſſe: quando pluſquam centum inſeruntur carmina: vt videre eſt apud Burdegalenſem poetam. — Cento. Virgiliocẽto. Homerocẽto. Cento vnde dicitur. Nicolaum Sypontinũ miror.

De nomine aliquorum poematum.

Elegia, dicitur quando miſerabiles continetur

pro codice,& cortice,breui. Ouid.sine me liber ibis in vrbem.Idem:Golla liber serpit.pro baccho,& homine libero,long.Ouid. Liber & admonitu. Iuue.

Labor. Libera si dentur populo. Labor,nomen,breui. Vir. molitur laude laborem.labor,verbum,long. Ouid.

Lira. Labitur occulte f.q.u.æ. Lira,pro sulco lon. Auso. patitur lirare sorores,pro instrumento, breuiatur. Ouid.carmina culta lyra, tamen per,i,scribitur in se

Latus cundo. Latus lateris,breui.Virgi.Dat latus insequi

Lego tur.Latus ta tum,long.Oui. nubes latis inducere terris. Lego legas primæ,long.Ouidi. Dominum legata rogabo.Lego gis tertiæ,breui.Ouid.Me legat.

Leges. & lecto. sic leges a lego legis,breu.a lego legas,aut

Legit. a lex legis long. Iuuenal.& legum ænigmata soluit.

Lyris Legit,in presenti,breui.legit,preteritum,longa Lyris, si a lyra instrumento,breui. vt superius diximus si pro flumine,long.Mar. Cæruleus nos lyris amat.

Late Late aduerbium,long.& a latus ta tum. Virgil.& littora feruere late.a lateo lates,breui.Virgilius. fugite

Lino. hinc, latet anguis in herba. Lino, a linum, longa. Ouidi.& lina madentia sicco.Lino linis,uerbum,bre

Molitur. ui.Ouid.Obliuit,& mutam Molitur,deponēs,long.

Moles. Virg.sua molitur laude laborem.sic est Moles molis

Malum. passiuum a molo,breui. Aus.molitur p utrāq; cauernam. Malum,pro pomo,long.Vergil.Aurea mala decem.sic erit quando pro arbore nauis ponitur.pro infirmitate,et a malus la lum,breu.Iuue.& acre malū per stilantis ocelli.

Manes Manes,a maneo,breui,Vergil. priamique arx alta maneret.a mano,manas,longa. Virgil. Externum tulit haud cruor hic de stipite manat.sic manes a maneo,breui.manes.i.animę infernales long.Virgil.aut manes credas curare sepultos tamen super hac dictione paulo ante diximus.

Manus. Manus. na num,lōga.idest bonus; ut in composito cognoscitur.Ouidius: Aegeo na suis imania terga lacertis.ma

nus, pro palma & choro, breui. Virgilius: iuuenū ma nus emicat ardens. Metis datiuus, uel ablatiuus a me ta, long. Ouidius: decursa nouissima meta est si uero uerbum est, breui. Iuuenal. Ille metit barbam. Mera idest pura, a merus ra rum. breui. Iuuenal. ubi festa. mero pede sabbata reges. mera, canis quædam, lōg. Ouidius: Atq; ubi mera nouo. l. r. a. tamen mera scri bitur. Nitens: idest splendens breuiatur. Virgilius: Tristior, & lachrimis oculos suffusa nitentes. nitens: idest conans, a nitor niteris, long. Virgili. paribus ni tens cyclenius alis. Notus, a noscor, long. Iuuena. Nota magis nulli. pro vento, breui. Ouid. Emittitq; notum m. Nato. i. filio, long. Virgil. Nate meæ uires. nato uerbum. breui Iuuenal. Itachum lugere natātem nisi cōiūctio, breui. Oui. Quā nisi tu dederis. nisi ge nitiuus a nisus, lōg. Ouid. proles ego regia nisi. Ora, p regione, & in imperatiuo ab oro ras, long. Virg. li biæ uertuntur ad oras. Idē: Oramus phibe. infandas p dea, breui. Ouid. Mutat, otamq; uocat. Opis, ab ops, breui. Virg. Non opis est nostræ, opis nympha, long. Virgili. Opis ad æthereum. Palus pali long. Iuuenal. quis nescit uulnera pali. palus paludis, breu. Ouid. Diis iuranda palus. Phylira, nympha, long. Ouidius: Philides puerum p tenui cortice apud Ho ratiū, breui. aut pro populo. Prisc. pariter phyliresq; sequuntur. Plaga, pro rete, & regione breui. Virg. Retia rara plagæ. Ouid. totidemq; plage tellure pre muntur pro uulnere, long. Horat. memini quę plago sum mihi paruo. Placet à placeo ces, bre. Ouid. Iudi ciū, sanctiq; placet s, si à placeo cas, lon, Ouid. Placet achileos m, p, m. Propago, in homine, breui. in uite long. superius legito. Pila, pro ludo, breui. Horati. Nanque pila lippis. Pro columna, long. Idem: Habe at neq; pila libellos, Pyramus, fluuius, bre. Prisci. per spacium. Pyramus. Pro iuuene Babylonico, long.

Metis
Mera
Nitens.
Notus.
Nato.
Nisi.
Ora.
Opis.
Palus
Phylira.
Plaga
Placet.
Propaga.
Pila.
Pyramus.

Populus. Ouidius: Pyrame responde, Populus, arbor, longa. Ouidius: Popule viue precor. que consita margine ripæ alias breui. Idem: Perque leues populos.
Paret Paret, a paro ras, breuia. Virgil. Arma parent. a pareo res, longa. Idem: patris magni parere parabat.
Queror. Queror: ideſt lamentor, breui. Ouidi. Vela queror reditu, verba carere fide. quando cum diphthongo ſcribitnr paſſiuum eſt, & longa. Ouid. Quæritur interea. q. t. p. m.
Rapis Rapis, à rapa, longa. Martial. brumali gaudentia frigore rapa. a rapio, breui. Ouidius brachia tendentem rapit, & bis terque per auras.
Remus. Remus, pro nauali inſtrumento, longa. Virgil. nunc nunc incumbite remis. pro frate romuli, breui. Idem: & veſta Remo cum fratre Quirinus? Roſeus, a roſa, bre. Virg. Aurea fulgebat roſeis aurora. a roſulano agro, longa. Idem: qui nomentum vrbem, qui roſea rura velim.
Roſeus.
Reges. Reges nomen, longatur. Iuuenal. pede ſabbata reges. verbum, bre. Aimiſeran Thrachen qui regat alterent.
Soles Soles, a ſoleo, breu. Ouid. tethys ſolet ipſa vereri pro æſtiuis diebus, long. Ouidius. Solibus hibernis æ. g. u.
Statim. Statim: ideſt illico, breui. ideſt iugiter, long. alias vidimus.
Securi Securi, ab inſtrumento. bre. Ouid. repta ſceleratus verba ſecuri. ſi a ſecurus ra rum, long. Petron. Quiſquis habet nummos ſecura nauiget a.
Solum. Solum ideſt terra, breuia. Ouidius & murus quod fuit ante ſolū. a ſolus ſola, long. Virg. Solus hic inflexit ſenſus.
Saga. Saga ſagæ, long. Tibull. Pollicita eſt magico ſaga miniſterio, ſi uero a ſagum ſagi, breui. Iuuena. An ſaga vendenti, hoc etiam adnotat F. Pompeius.
Senis. Senis, a ſenex, breui. Ouidius: Hic ſteterat priami Regia celſa ſenis. a ſenis na num long. Virgili. Aſpice biſſenos lætantes.
Sinus Sinus pro gremio, & parte oculi, breui. Virgili. Sic effata ſinus lachrymis. pro vaſe, longa. Virgilius Sinum lactis & hæc tibi.
Seres. Seres, populi, longa. Virgilius.

Pectunt tenuis seres. a sero seris, bre. Idē, insere nunc meliboee pyros. Sudes a sudo, long. Horat. Fecitque puer, sudauit, & alsit. profuste. bre. Virgili. Agitur; sudibusue præustis. Stipes stipitis, long. Ouid. latet hoc in stipite mater. a styps stypis per, y, breui. Ouid. Qui stypis æra negant. Sedes, verbum breui. Virgil. sedet, æternumq; sedebit: quando est nomen, long. Ouidi. aut citius sedem properamus ad vnam. Syrius, à prouincia, breui. Iuuenalis. Quod nec in assyrio. pro sidere, & per, i, long. Persi. Iam sirius ardet. Sero, a serus ra rum, long. Martial. fac cito sero virum, & est aduerbium. quando est verbum & pro liquamine, breui. Virgili. pace sero pingui. Sudes. Stipes. Sedes. Syrius. Sero.

Tumet, verbum breui. Ouid. corpus tumet omne veneno. Tumet, pronomen, long. Thetis, pro Achillis matre, bre. Ouid. Iuppiter æquoreæ Tetidis connubia pro oceani coniuge, long. Virgi. Generum Tethys emat o. u. & aduerte in ortographia etiam differe: tamen pro oceani coniuge aliquādo breuiari diximus. Vadis a vado, long. Virg. Vadimus immisti Danais a vadum di, breui. Idem: Illiditq; vadis. Velis, a volo bre. Iuuen. Scire velim quare. a velum veli, long. Ouid. totum subnectite velum. Vires, à vis long. Ouid. Hæc reparat vires. f. q. m. l. a vireo, bre. Colum. iam rhamni sponte virescunt. Viri a vir bre. a virus, longatur. alias diximus. Tumet. Thetis. Vadis. Velis. Vires. Viri.

¶ De similib' in mediis syllaba discrepātibus. Ca. vi.

AMbitus, substantiuum. breui. Luca. Letalisq. ambitus vrbi. adiectiuū, lōg. Oui. Ambite circundare littora terræ. Alius, in ntō, breui. Iuue. Atq; alius cui fas. in gtō, longari. alias diximus. Conditus, & conditio, a condor conderis, breui. Pallad. Conditus hic ego sum c, m, r, m, a. condior condiris, lon. Iuue. Turgida nec prodest condita in pixide lyde. Molitur, a molor bre. Auso. Molitur p vtranq; cauernam. Ambitus. Alius. Conditus. Conditio. Molitur.

Massylia. a molior Ion. Virgi. ipse sua molitur laude laborem. Massylia in Africa, longa in secunda. Virgil. Massylis que ruunt equites. in gallia breui. Lucan. Massyliam, Matrona. delere vacat. Matrona, fluuius, quidam breui. Auson. Matrona, non gallus b.q.i.f. long. Iuuenal. capitis Oblitus. matrona pudici. Oblitus, ab obliuiscor, long. Ouid. nimiumq; oblite tuorum. ab obliuor, breui. Occidit. Idem: Spumantes oblita rictus. Occidit: idest mortuus, breui. Oui. occidit vna domus. occidit: idest interfecit, lon. Iuue. Quemlibet occidunt populariter. Parere & quando bre. a cado & quando long. a cædo venit. Parere, a pareo lon. Virg. magni parere parabat a Pamphilus pario, bre. Mart. Gellia non parere. Pamphilus, nomen proprium breuiatur. vt alias ex cõpositione vidimus à pãphilia regione, lon. Priscia. Pamphiliumq; latus. Roboris. Roboris, a robur, breui. a robor, lon. Seruitus, Seruitus. substantiuum apud Horatium, breui. adiectiuum: long. Subito. vt alias vidimus. Subito, aduerbium, breui. Virgil. Volucrum. Cum subito e syluis. Verbum, long. Ouid. in sapph. quam nunc erit aura subito. Volucrum: à volucris breuiatur naturaliter: sed & longatur ob mutam, & liquidam. sed volucrum volucri, neutri generis, lon- Vtraq;. gatur omnino, quia a volutum volutu. Vtraque, ablatiuus, longatur. Virgil. Creber vtraq; manu pulsat, versatq; dareta. alias breuiatur. Lucan. Vtraq; frugiferis est infusa nobilis aruis.

¶ De aliquibus similibus in vltimis syllaba discrepantibus. Cap. vii.

Mea. MEa, verbum, longatur ex imperatiuorum regula in, a. pronomen, nisi in ablatiuo, breui. Oui. Rota. Si mea cum vestris valuissent u p. Rota, similiter Siqua. imperatiuum, lon. nomen, nisi in abltõ ex regulis, breuiatur. Siqua, quando qua vacat, long. Virg. Si qua fata sinant. si vero à siquis, breuiatur. Iuuena. Vmbra venit, cuperent lustrari si qua darentur Sulphura cum

thædis. Hic pronomen ambigue ponimus. Virgili. Solus hic infelix sensus. aduerbium, omnino longa. Oui. Constitit hic & tuta loco. Quæ, coniunctio breuiatur. At nomen, longatur diphthongo. Ne, prohibentis, & pro vt. lon. Ouidio. Ne ve operis famam p, d, u. ne pro an, breui, Virg. Sola ne perpetua mœrens carpere iuuenta. Mane, verbum, longa. Ouid. Nympha Præcor penea mane, non insequor hostis. quando est nomen breui. Virg. quæ mane, refert. Modo, aduerbium, omnino breui Oui. Qui modo Nasonis. Datiuus, vel ablatiuus, lōgatur. quod etiam Pompeius adnotat: Os oris, long. Ouidius. Os homini sublime dedit. os ossis, breui. Lucretius. Exos, & exanguis. Is pronomen in nominatiuo breuiatur. Ouid Tu pater est is ait. ab eo is, longatur ex regula. Quis, nominatiuus, breuiatur. Lucan. pro facta quis fuit ille dies. quis, pro quibus in datiuo, & ablatiuo, lon. Virgilius. Quis ante ora patrum troiæ sub mœnibus altis. Es à sum, breuiatur. Ouid. Ausus es o nimium. ab edo, longatur, teste Seruio. Thetis, mater Achillis, bre. Virgili. Leua tenent thetis, & melite. pro oceani coniuge, longatur. Virgili. Thetys emat omnibus vnde. Sic erat mensis, & auris, in datiuo: ablatiuoq; ab aura. & mensa, longa si nominatiui erunt, breuiabuntur. Hæc pauca adnotasse volui: vt vndequaque multiplicem habeas frugem. & sic huic sextæ finem imposuimus epographiæ.

Hic. Que. Ne. Mane Modo. Os. Is. Quis. Es. Thetis. Mensis. Auris

¶Ad lectorem Auctor.

¶HAEC SVNT HVMANISSIME LEctor, quae annuente omnium machinarum opifice, plurimis laboribus, assiduisque studiis in vnum congessimus: quibus, si legendo ac insudando audieris, ad maiora QVINTIANVM tuum impelles. Sciunt discipuli omnium horarum nostri comites, quibus frigoribus, quo feruente aestu, & quibus ieiuniis, erumnisq; defatigatus, has effigiauerim epographias. Sed omnia lubenti perpessus sum animo: vt saltem tyrunculus prodessem & scias velim: cum ex aliqua parte alicui profuturum cognoscam, me adeo circa negocium insudare. elaborareq;: vt neq; peractum opus, cibum, somnum ue percipiam. Vale igitur. & QVINTIANI ab inuictissimo Galliarum Rege LVDOVICO nostro Laureati multiiuga opera expectabis officina, Datum Anno post quintum & decimum Parthenopei partus seculum vltimo Iunii.

¶Ioan. Francisci Quintiani Stoae Poetae Laureati Epographiae Sextae, & vltimae felicissimae peractus finis.

IOAN. FRANCISCI QVINTIANI Stoæ Poetæ laureati, ad Ioannem Salamonium Tholosanum iuuenem rariss. ac legum studiosiss. Epistola.

QVO magis magisque tuum circa camœnalia studia ingenium perpendo, tanto Ioannes mi noster in te repullulascit amor ac nostra in tuos labores obseruãtia. Sed quid labores appellem? cum nulla sit erumna: lepores nulli, nullus vigiliarum terror, nulla in somniarum rabies, nulla somni obsequela, quæ a studio te possint auellere. Scio quo impulsu, qua solicitudine me semper obtuderis, vt quas circa syllabarum cognitionem efformassem, in publicum proferrem lucubrationes. Iccirco cum ad vmbilicum sex deduxissem epo. idoneum duxi, si artem metricam breuiter, immo breuissime in epithomem contraherem, ac tibi contractam dedicarem. in Epographiis enim longo. verborum contextu recensentur syllabæ propter varias auctorum opiniones, & varia adnotamenta: vt nisi cum labore (minimo tamen) posses decerpere. In hac autem breuissima arte syllabarũ enotatur quantitas. quas primo (vt aiunt) vult percipies, & si in hac tibi minus satisfecero, ad Epographias, velut ad ansas currito. Vale optime Iuuenis, & (vt cœpisti) literis incumbe.

EXametri carminis sex constantis pedibus quinta sedes dactylo, sexta spondeo est, cæteræ his communes. Dactylus autem prima longa. & duabus gaudet breuibus. Spondeum vero duæ faciuut longæ. Pentameter in primis duabus sedibus duo Spondeos, aut tot dactylos, vel alternos, sequẽte post vna

Dactylus.
Spondeus.

ſyllaba longa orationis partē terminante recipit mox duos dactylos cum alia ſyllaba. & ſciendum eſt lon-gæ ſyllabæ duo breui ſolum tempus cedere. I, inter duas vocales vim ſuam retinentes fit duplex conſonans: vt aio, troia, Dii diis, ii iis, iidem iiſdem in ſcanſione ſolum, i, habent. In ſemianimus ſemihomo, ſemiuſtus, ſcandendo, i, eliditur.

I, u, L, & u, in dictionum principio vocali alia ſequente cōſonantes ſunt: vt venus, Iuno: præter in paucis nominibus propriis.

V, poſt, q, &, g. V, poſt q, & g, ſequente vocali vim amittit: vt lingua, iniquus. ſic aliquando ſequente, u, f, cum alia vocali: vt ſuetus, ſueſco, ſuadeo. Si dictio aliqua in vocalem terminauerit & recipiatur a dictione cuius principiū ſit vocalis,

Synalepha. per ſynalepham vocalem primam elidimus: ſimiliter ſi dictio in, m, finierit ſequēte vocali, per

Ecthlypſis. Ectlypſim aufertur, m, cum vocali præcedente, vt multum ille & terris iactatus. & alto: tamen apud poetas aliquando (ſed raro) non ſeruatur regula. S, aliquando apud antiquos elidebatur. Catul. Tu dabis ſupplicium, aliquando cum vocali etiam: vt Inter ſe coiiſſe viros, & decernere ferro.

H H, vim nullā in carmine habere omnino contendimus x, &, z.

x, z. X, &. Z, ſunt duplices.

De prima ſyllaba.

Syllabam primam octo modis noſcimus, poſitione, diphthongo, præpoſitione, deriuatione, compoſitione, regula, vocali ante aliam, exemplo.

Poſitio. Poſitione, vt ſi duę, aut plures cōſonantes, aut duplex geminata vocalem ſequuntur in eadē dictione, tunc vocalis eſt longa: vt parma, troia, gaza. ſed ſi altera duarum conſonantium ſit muta, & altera liquida, ſi naturaliter erit breuis, vocalis erit anceps: vt patris. ſi vero vocalis naturaliter eſſet longa, nunq̄ breuiaretur. vt

Liqdę quę. matris. Liquidas eſſe, l, &, r, nullus eſt qui ignoret. m,

&,n,aliquando liquidas fuisse in Epograph. dixi. Diphthongo,producitur prima: ut Euterpe, Aeolus, sequente uocali breuiari potest: ut sudibusue præustis. Præpositio,quanta per se stat, tanta in compositione reperitur, ut d,e,de,præ, se longæ. nisi sequatur vocalis.ab,at,in,cum dictione a uocali incipiente compositæ, breuiantur.Re.breuiatur,nisi in refert,idest distat,uel est utile.Pro,ubiq; longatur, nisi sequente uocali:ut proauus,sic in pnepos, profiteor,propero, & in aliquibus in Epographia secunda enumeratis: Deriuatione,vt si primitiuum longatur,deriuatiuum itidem producamus vt domū quia à dono donas.Excipiuntur quædam deriuatiua breuia à primitiuis longis.s.dicax,stabilis,titulus,domus,sopor:vadum,arista.lucerna,quater,farina, disertus,fragor,dus,ofella,uir,aqua,noto tas, quaternus,mamilla, fides, si quidem, nato tas,bubulcus, odium,lotium,fatuus,curulis,ácer,manus, & aliqua quæ inuenies poetarum exemplis,& in secūda Epographia.Item sunt aliqua deriuata longa à primitiuis breuibus.s. humanus,sedes,nomen staturus, tegula. remus,vitupero,serium,sumem,petus,gradiuus, rete,cunæ,laterna,seculum,rapum,lex,iucundus: binus,trinus,totus,Rex:regula,denus,nonus, vox uiginti,vena vomer,iumentum,húmor,secius, ceritus iugerum,vires,feralis,pedor:& aliqua,quæ poetas, lectitando inuenies, & in secunda Epographia. Compositione,cognoscuntur primæ propter accentum,ut prædico: præpono,& in cōposito tanta erit quanta in simplici; præter in dirimo,& disertus. Regula,vt legi.Nam omnia bisyllaba præterita longantur,exceptis si vocalis ante aliam fuerit, vt fui, rui & bibi,steti,dedi tuli, scidi,fidi a findo. Omne præteritum geminatum primam breuiat, vt momordi.aliorum præteritorum tanta est prima,quanta, in

Diphthongus.

Præpositio

Deriuatio

Cōpositio

Regula.

do producuntur. Omne supinum bisyllabum longamus: vt lotum. Demito, itum, quitum, citum à cieo, cies, situm, litum, datum, statum, satum, ratum, rutum & aliqua composita à notum: vt agnitum, cognitum ab iis venientia corripiuntur, præter staturus, & ambitus tantum. Vocalis ante aliam in latinis dictionibus breuis est: nisi in fio: modo, r, non subsequatur. e, vt fierem, græca multa excipiuntur: quæ in secunda videbis epogra. In genitiuis, & datiuis quintæ declinat. si vocalis erit ante, e, longatur, vt diei. si vero erit consonans, breuiatur, e: vt rei, spei. In genitiuis, ius, terminatis, i, vocalis ponitur ad placitum: vt illius, nullius: præter alius: quia semper elongatur. Exemplo: vt si ignoraueris q̃ta sit prima in, Vale, per Ouid. carmen scies: Iamq; vale seniorq; pater. Vnde mi Ioannes poetis incumbas: quorum si memoriæ mandaueris carmina, fere regulis non erit opus.

Vocalis ante aliam.

Exemplũ.

ℭ De media syllaba.

MEdias syllabas dicimus, quas inter primam, & vltimam plurium syllabarum videmus: has qnque modis nosci dicimus. Exemplo: quando ad probati auctoris carmen currimus, quia sunt multa, quæ ambigue ponimus. Positione: quando duæ sequuntur vocalem consonantes. tunc vocalis illa longatur: vt medulla. Accentus, qui sunt tres: correptus, qui grauis dicitur. Productus, quem acutum nominamus. Circũflexus, qui de vtroque participat. latius videbis in libro Accentuum nostro. Vocali ante aliam? quia breuiantur, vt Delius, nisi sint nomina græca, quæ in maiori opere notata sunt. Regula cognoscuntur, vt in tertia, & quarta vidimus epograph. Diphthongo longantur, vt comœdia.

Accentus.

ℭ De vltima syllaba.

VLtimã nosci tribus modis syllabam oẽs edocet. Diphthongo longatur, vt musæ. Positione si

militer, vt dicunt. Regula, vt omnia in, a, longantur, vt canta, exceptis accusatiuo, noiatiuo, & vocatiuo, nisi sit vocatiuus à noibus in, as, qa tunc producitur, vt Aenea aliquando etiam ntīs in, a, græcus longatur, vt rhea. Ita, & qa breuiantur. Vltra, frustra, & in ginta noia, ad placitum ponūtur antea, postea, singulæ dictiones, omnino longantur. B, d, m, t, breuiantur, vt ab, ad, donū, caput. excipe in t, desinentia diphthongo, vel, d, vt aut, haud, præcedente, stante syncopa, vt obit. C, longatur. demito nec, donec, hic pronomen ad placitum; & lac. In, E, monosyllaba producimus, vt me, te, se, quę nomen. demito, que, cōiunctionem, ve pro &, ne pro an. Plurisyllaba corripito, vt mare. demuntur noia græca in, e, vt Tysbe. genitiui, & datiui singul. noiatiui, & vocatiui plural. primæ inflexionis, vt musæ, qa diphthongus est. longantur item ablatiui quintæ cum cōpositis, vt quare, quotidie, hodie, pridie, & fame, quia olim famei faciebat genitiuum, sic & tabe: tamen ambiguum inuenio. Ablatiui græci longandi sunt, vt ephrate. Secundæ personæ imperatiui secundæ coniugatio. longantur, vt doce. itidem aduerbia, quorum positio prima recte comparatiuum facit, vt docte. aliter corripiuntur, vt male, bene. H, longatur: vt vah, veh, proh. I, longatur, vt mari. demito græca, vt amarylli. mihi tibi, sibi, ibi vbi ambigua sunt cum compositis. sic & quasi, nisi. L, breuiatur: præter nil, sol, sal, Tanaquil & hebræa, vt Gabriel. N, producitur, vt non, demito neutra, vt nomen, forsan, forsitan, an, tamen, attamen, in, proin, dein, exin, & aliqua in, on, græca, quæ scribuntur per omicron. accusatiui in an, & en, ancipites inueniuntur, nisi sint à nominibus in, e, græcis, vt tysben. viden, satin breuiantur. O, monosyllaba longāt: vt do, sto, no, flo. plurium syllabarum dictiones ad placitum. hinc demito noia in, o, græca, vt Di

B, d, m, t.
C.
E.
H.
I.
L.
N.
O.

do quæ longatur, datiuos, ablatiuosque, qui produ-ducuntur: ut domino. & si aduerbia fierent: ut tanto, quanto. mutuo, sero, cito, seculo, crebro, profecto, ergo, communia sunt, & quando. P, longatur: ut uo

P. lup. R, corripitur. ut cæsar, excipe aer, æther, iber,

R. crater, character, stater, & monosyllaba ut cur. præter per, fer. par cum compositis, & cor, ad placitum sunt.

As. As, producitur, ut Aestas, demito græca. si genitiuus dis: uel dos habet: ut pallas Palladis, uel dos: & accusatiuo grecos: ut troas.

Es. Es, producitur: ut dies, tollito inquies, penes, & es a sum cum compositis: & corripientia penultimam genitiui crescentis: ut miles seges. hinc eximuntur paries, abies, aries, spes, res, ceres, pes cum compositis ad placitum. græca corripimus. ut Troades.

Is. Is, corripitur: ut ignis. demito nomina in genitiuo penultimam longantia: ut Samnis. Samnitis & secunda indicatiui, singul. quartę: ut audis, sis, mauis, uis, uelis, possis, scis, quamuis, datiuos, & ablatiuos: ut dominis.

Os. Os, producitur: ut bos. demuntur os ossis, compos, impos, & græca in os, tam in nominatiuo, quam in genitiuo: ut illios, palados, tamen minos, heros, et tros, tam proprium, quam gentile, longantur.

Vs. Vs, breuiatur. demito monosyllaba: ut mus. & producentia penultimam genitiui: ut tellus salus. Horati. tamen corripuit palus: quanquam, meo iudicio s, abiicitur. Genitiui insuper singula nominatiui accusatiui, & uocatiui plural. quartæ declinat. longantur: ut manus, item græca in us, tam in nominatiuo, quàm in genitiuo: ut Panthus, didus

V, X, Y. V, &, X, longantur. Y, breuiatur: ut Moly. Hæc Sunt charissime Ioannes, quæ sub breui Periocha tibi dedicaui: ubi si (ut retuli) tuo minus satisfecerim appetitui, ad Epographias euolato. Sed quia non tantum Elegis incumbis, sed etiam aliis metrorum generibus, aliqua usitatiora subiungo, lege,

¶De Metro phalecio endecasyllabo.

Metrum dactylicum phalecium pentametrum constat ex spondeo, & dactylo, tribusque trocheis: vt hoc in nostro: tamen Catal. & aliqui in primo, modo iambum, modo trocheum ponunt.

Quid stas inuide Quintiano mastix,
Quid stas inuide? charta Quintiani
Summo nuper honore laureati.
Non curat rapidas virum per ora
Nugas, nec ve calumniationes.
Te non inuide charta Quintiani
Formidat. procul hinc abi, imprecabor.
Lucem aer tibi deneget, calorem
Ignis, lumina phoebus, vnda potum.
Aut nil fit tibi, vt inuide indecora
Extritis pereas fame labellis.

¶De Sapphico metro dactylico endecasyllabo.

Metrum Saphicum dactylicū pentametrum constat trocheo, spondeo, dactylo, duobusq; trocheis: vt hoc in nostro, quod ex tempore dixi, cum laurea sum donatus corona.

Rideant nymphæ, charites, venusq;,
Flammiger vultus hilaret cupido.
Nostra Rex gallus Ludouicus ornat
Tempora lauro.

¶De Adonio.

Tempora lauro. adonium est, dactylo constans, & spondeo.

¶De metro Asclepiadeo dactylico.

Metrum Asclepiadeum dactylicum cōstat Spondeo, dactylo, alia adiuncta syllaba longa, & duobus dactylis: vt hoc in nostro ad Philippum Beroaldum, dum esse puer.

O spes felsineæ sancta Bononiæ,
Fontis præsidium Bellerophontici,
Cuius per meritum diua Poætices

Cœlestem superat gloria tramitem,
Et vates stimulo quæ quatit entheo,
Digneris scopulum rumpere, & arduum
Declarare locum, quem pero flagitas?
Hic est, qui pedibus fertur epistolæ.

¶ De metro glyconico.

Metrum glyconicum: quod apud Horat. post tres asclepiadeos ponitur, constat spondeo, & duob⁹ dactylis, vt in hoc nostro ad libellū.

Quo vadis liber improbe?
An sic thura minantia.
Cernis? sic metuis piper?
His fies tunica improbe.

¶ De metro tetrametro catalectico.

Metrum tetrametrum Catalecticum constat spondeo. Dactylo catalecto. i. cum vna syllaba Dactylo & spondeo: vt hoc in nostro ad Quintiam.

Decantent alii prælia vates,
Horrores, strepitus, classica, Martem
Bellorum rabiem, castra tumultus,
Cantemus Veneris furta iocosæ.
Non vllum peramat fœmina bellum.
Præter quod vacuis membra medullis
Iuncto basiolo lassa fatigat.
Miraris nimium Quintia carmen
Hoc forte improbulis surgere verbis?
Lasciuus lepidis versibus ipse
Dicat sed placida mente pudicus.

¶ De metro iambico Hexametro.

Metrum iambicum senarium recepit iambum locis omnibus, Tribrachum locis omnibus, præter nouissimum. spondeū, dactylum, & anapęstum locis tātū imparib⁹. impares autē loci sunt, prim⁹ terti⁹, quintus: vt in prologo Fulttuorum comœdię nostræ.

Sunt qui poetæ comicam tragœdiam,
Tragicamq; sufferant agi comœdiam,
Faciunt vt ipsa vapulent Catastrophe.
Aliqui ligentur, vlmeas virgas terant.
¶Scito tamen (vt dixi) apud tragicos omnibus sedibus posse Iambum recipere: quod Terentian. videtur culpare. his vsus est Catul. Virgilius, Aureliusq; Augurellus, & nos sæpius.

¶De metro Iambico Dimetro.

Metrum Iambicum Dimetrum recipit Iambum locis omnibus, Spondeum, & anapæstum locis tantum imparibus: vt hoc in nostro.
Fulmen retorquet Iuppiter,
Phœbus sagittas aureas,
Telum mineruæ est Pallados,
Arcuferocit Cynthia,
Claua minatur hercules,
Thyrsos lyeus concutit.
Consus tridente confremit,
Turget priapus fascino.
¶Hoc metrum (vt refert Mallius Theodorus) tribrachum locis omnibus recipit, præter nouissimum Dactylum, & Anapæstum locis tantum imparibus, rara istorum sunt exempla.

¶De Metro Anacreontio.

Metrum Anacreontium (quod & colophon dicitur) recipit Anapæstum, duos Iambos, & vnam syllabam, vt hoc in nostro.
Veneres ioci lepores,
Varioq; mensa cantu.
Variæq; cantiones.
Volucrum, choriq; amorum
Maneant domo beata.
Hodie cibo fruamur:
Dubia est dies futura.

Veniet necis libido
Rapiet cibum, merumq́;.
Hodie cibo fruamur.

¶De metro trochaico tetrametro.

Metrum trochaicum tetrametrum recipit locis omnibus, trocheum: spondeum omnibus preter tertium. currit autem alternis versibus ita, vt prior pedes habeat quatuor: posterior pedes tres cum syllaba, vt hoc in nostro.

O qui sacrum phœbe montem
Sacro reples numine:
Musarum concio felix,
Quæ das numen vatibus.
Iam nostri est finis laboris
Dantis parnaso viam.
Fontem mitto gratiarum,
Quod mi fauit gratia.
Iam iam vates laureandos.
Ad vos ducet nostrum opus:
Quos Musæ Quintiani
Dono vates tollite.
Iam iam finitum hocce nostrum est
Musis sanctum præmium.
Iam iam finis syllabarum.
Fient vates plurimi.
Lauri frondes præparentur.
Fiant plures laureæ.
Plures vates coronandi
Poscent Musæ laureas:
Fontem mitto gratiarum,
Quod mi fauit gratia.

¶Habes igitur studiose Ioannes ex magno metrorum aceruo, quæ magis delectabilia, & vsitata visa sunt quibus si incubueris, de facili te vatem præstiteris multiiugum. Et quia Versus Heroici quales,

& quante sint species scire desideras, hic velut corollarium offero.

Quot sunt heroici species.

Carminis Heroici multæ reperiuntur species, quas breuiter recensendas hoc in auctario duxi. Acephalum est cum a breui incipit syllaba: vt Fluuiorum rex eridanus c.q.p.o. non autem est in eo Lucreti. Liquidus humor, & vberibus f.o.g. vt male sensit Georg. Valla. hoc mutilum, & truncum latino dicitur idiomate. Logoides, quod prosaico more incedit, vt ibam forte via sacra sicut meus est mos aliqui Colossum, seu Colobum nominant. Procephalum quod in primo pede plus quatuor temporibus habet: vt Insulæ ionio in magno. q.d.c. licet, æ, breuiari vocali sequente diximus. Isochronum quod eosdem a primo ad vltimos tenet pedes, vt Olli respondit rex albai longai. Lagarum est: cum in medio syllaba breuis pro longa inuenitur vt muneribus tibi pampineo grauidus autumno hoc etiam Laxum dicimus. Apertismenum, totam comprehendens sententiam: vt o curas hominum, o quantum est in rebus inane. Miuron: cum penultima breuiatur: vt Magnus Aristoteles docuit qui tale docimen. his maxime (Terentiano teste) vsus est Liuius. Andron. Scazonta etiam appellant Græci, Secaudum latini. Malacoidum: quod leui, & æquali, lubricoque nexu ad aures venit: vt, Et qui cæruleum diri mebat nerea delphin. Trachyn cum aspere coeuntibus literis non facile pronunciamus. vt Princeps Graiorum cecrops ferrata refregit. Cacophonum. quod crebro coeuntibus vocalibus vastum hiatum reddit. vt Glauco, & panopeæ, & inoo melicerte. Cacosymphonum: quod iisdem consonantibus plures, aut omnes incipientes dictiones habet: vt O tite tute tati tibi tanta tyranne tulisti. Dolychouron:

Acephalũ. Mutilum. Truncum. Logoides. Colossum. Colobum. Procephalum. Isochronũ. Lagarum. Laxum. Apertisme num. Miuron. Scazon, Secaudum. Malacoidum. Trachin. Cacophonum. Cacosymphonum. Dolichouron.

quod longam supra quam conueniat caudam retinet, vt Lætus erat donis, & munere velleris aurei. alii qui idem volunt esse & Macroscelon. Sphecium: vbi in medio redundat syllaba, quæ patiatur syngresim: vt Dat segetes terræ, & dabit aeris gratia semper. ecce, æ, in vnam coire syllabam. Pro cœlium: cum syllaba omnino superat sine synæresi vt Argolici dixerunt fore pergama fortia bello. nam, runt, syllaba in medio redundat. sic apud Virgil. ii. Eueniunt nec te comitem hinc asportare Creusam, vbi dicit Seruius, carere scansione carmen, ideo Seruius Procœlium esse melius dixisset. hoc Grauidum appellant alii. Est etiam procœlium, cum in medio tempus superat, vt apud nos in theonobasi: Quot testes diuini operis protomartyr: agyrtes. ecce tempus superare in protomartyr, quia, pro, omnino longatur. similiter apud Lucretium, Præter enim quam quod morbi est, cum corpus ægrotat. ecce tempus superare in, ægrotat, verbo: quia scribitur per diphthongum. Id est quod dubitaui in prima Epogra. vbi de, l, & r, literis fit mentio. Vel antiquorum fit more: cum ait, corpus ægrotat, us, abiicitur, vt in multis abiici diximus, vbi de s, litera fit mentio in prima Epograph. Quod etiam ibi miratus fuerim apud Manilium Agrippam in prima breuiari, nō miratione dignum est, quia, æ, in, a, permutatur, quemadmodum in integer, e, corripitur, quanquam ab ęgro deueniat, vt tradunt grammatici. sic fit mi Ioannes, vt quotidie doctiores efficiantur. Differentiæ metrorum quidem sunt aliæ, quas versuum cognitiones aliqui appellitant variis distinctas nominibus, vt. Catenoplium metrum duos habens dactylos, & vnum spondeum in fine & in medio: vt Improbe Romulidum sic te tua prælia vexant. Periodicum, cum Dactylus, & spondeus ponuntur vsque ad finem, vt He-

Macroscelon. Sphecium. Procœliū. Seruii incuria. Grauidum. Quintian. quod dubitauit, manifestat. Differētiæ metrorum. Catenoplium. Periodici.

ctoris armati iugulum traiecit Achilles. Bucolicum, post tres pedes pedem in partem orationis habens terminantem, vt Tityre tu patule recubans sub tegmine fagi. Sapphicum, à spondeo incipiens, & in spondeum terminans: vt Insignem pietate virum tot adire labores. Intercalare, quod sæpius interponitur, vt apud Virgil. Ducite ab vrbe domum mea carmina ducite Daphnim, inuenies & apud Catullum & Ouidium. Interpositum quod saluo sensu potest tolli. Virgilius.ii.æneid. Perfusus sanie vittas, atroq; veneno. Hypporhythmum, cum singulus pes dictionem terminat: vt Cynthia cornu, Phœbus spicula, prælia mauors. & in isto, aut simili nullæ sunt cæsuræ. Telium, quod & absolutum est: cum omnes orationis partes continet, vt Veh tibi si nantem sub flumina nunc posuissent. Pangrammatum, continens omnes literas: vt duc zephyre exurgens Caurum cum flatibus æquor. Climacotum, cum procedendo auget syllabas, quod & Ascendens dicitur. vt Num turmis pueros coniungitis auxiliares. Emperibolum habens vnum ex decem prædicamentis, vel plura, vt multi hominum celeres repetent iuga tygride visa. hic nanq; sunt, quantitas, qualitas, locus & tempus Illibatum. quod non aucta, vel minuta, aut detracta syllaba vitiatur, sed integra, plenaq; dictione formatur, vt Depresso incipiat iam tum mihi taurus aratro. Iniugum: quod nulla coniunctionis copulatur syllaba: quod Græci Asyndetum nominant vt Tectum augustum ingens centum sublime columnis. Aequiforme, quod non composita, vel simplici figura ostentatur, vt Vrbe fuit media Laurentis regia pici. Aequidicum, cum singulis propositionibus antithetæ suppetunt ur dictiones, vt Alba lygustra cadunt, vacinia nigra leguntur. albis namque lygustris nigra apposuit vacinia, & cadentibus le-

Buccolicū. Sapphicū. Intercalare. Interpositū. Hipporhythmum. Telium. Absolutū. Pangrāmatum. Climacotū. Ascendēs. Emperibolum. Illibatum. Iniugum. Asyndetū. Aequiforme. Aequidicū

Teres genda assignauit. Teres, quod volubilem, cohærentemq; dictionem continuat: vt Torua mimalloneis impierunt cornua bombis.

Sonorum. Sonorum: quod crepitat fragoso tono vt Quadrupedante putrem sonitu ferit vngula campum.

Aequiuocum. Aequiuocum: cum vltimæ sunt similes syllabæ: vt Excitet mentes fraternas grata malis.

Biceps. Biceps, est cum duæ vltimæ dictiones sunt similes: vt An sic Romulidæ, & pœni concedi tis itis.

Caudatum. Caudatum, cum finis duorum in consonás definit dictiones: vt Troas reliquias Danaum, atq; immitis. Achillis.

Hypermetrum. Hypermetrum: cum in fine superabundat syllaba, & quoties fit, opus est: vt sequens carmen incipiat à dictione vocalem in principio habente, vt iactemur doceas ignari hominumq., locorumque. ecce statim sequi, Erramus u.h.e.f.a. sed latius vide in secunda Epographia, capitu. xxix. vbi de carmine Hexametro dactylico fit mentio.

Vocale. Vocale est cum protracta locutione sonantes literæ totam illustrant dictionem: vt portus ab accessu vētorum immotus, & ingens Ipse, sed horrificis iuxta sonat ætna cauernis.

Hemistichium. Hemistichium, quod inceptum tantum est & semiplenum: vt apud Virgilium inuenies: Hic currus fuit.

Tibicen. Tibicen, cum (teste Seruio) aliquid est ad solam metri sustentationem vt Aspectans syluam immensam, & sic forte precatur.

Reciprocū. Retrogradum. Reciprocum, quod & retrogradum, cum in se recurrit: vt Musa mihi causas memora. quo numine læso: Læso numine quo memora causas mihi musa. hoc & recurrens dixit Sidonius.

Recurrens. Recurrens (vt Sidonii verbis vtar) est metro stante, neq; literis loco motis: vt ab exordio ad terminum, sic a fine relegitur ad summum: vt Roma tibi subito motibus ibit amor. & istud: Si bene te tua laus taxat sua laute tenebis & illud, Sole medere pede ede perede melos. hæc ex Sidonio.

Serpentinū. Serpentinum: cum principia sequētem terminat versum

vt Rumpitur inuidia quidam chariſſime iuli, Quod me Roma legit rumpitur inuidia. Macrocolon, cum longæ dictiones carmen faciunt, vt Inſatiabilibus cõſtantinopolitani oppreſſauerunt ſollicitudinibus. Macrocolon.

Correſpondens, cum dictiones per ordinem poſitę, ac coniunctæ orationem faciunt, vt Paſtor, arator, eques, paui, colui, ſuperaui, Capras, rus, hoſtes, fronde, ligone, manu. Correſpondens.

¶ Leoninum cum media carminis pars in eundem ſonum vltimam ſecum trahit ſyllabam, vt Carmine grandiloquo ſemper cantatur Homero. hoc vſi ſunt Barbari poetæ: quos pudet noſtris inſerere papiris. Leoninũ.

Affectatum: cum verba tantum ſunt: vt inſtruit, inducit, docet, admonet, arguit, urget. aut cum nomina: vt Claſſica, tela faces tormenta, tonitrua, claſſes: aut cum in Epigrãmate per quamcunq; dictionem vltro, citroq; ductam ſcandi poteſt: vt apud Lydium Rhanennatem inuenies: aut cum perrythmum concinantur: vt apud eundem paſſim leges. Affectatũ.

Cento, ex variis locis, ſenſibuſq; diuerſis quædam carminis ſtructura ſolida in vnum verſum: vt coeant cæſi duo, aut vnus, & ſequens cum medio: nam duos iunctum locare ineptum eſt. hæc ex Auſonio: qui ſuum ex Virgilio fecit connubium. fecit & proba Falconia Centones ex Marone de veteri, nouoque teſtamento. & facti etiam ſunt ex Homero: vnde Virgiliocentones, & Homerocentones dicimus. Dicitur autem Cento quaſi κέντρον quod ἀπὸ τοῦ κεντρίζειν: quod inſerere eſt, deducitur, r, literæ abiectione. Ex hoc miror Nicolaum Sypontinum libro Cornucopię, a centum deduci putaſſe: quando pluſquam centum inſeruntur carmina: vt videre eſt apud Burdegalenſem poetam. Cento. Virgiliocẽto. Homerocẽto. Cento vnde dicitur. Nicolaum Sypontinũ miror.

¶ De nomine aliquorum poematum.

Elegia, dicitur quando miſerabiles continetur

Elegia. effectus, vt in amore, morte miseriis, erumnis. Epigrâma. Epigramma, est in amicos donaria elego Scazonte Phaleo compositum carmen quod octo, aut decem conclusum illustratur carmine: & si apud Poetas plura recipiat. vnde Sidonius vnum laudans ait, quod, ad epigrammata spectat, non copia, sed acumine placens quæ nec breuius disticho, nec longius tetrasticho finiebantur, sub epigrammate est. Monosticon. Monostichon, unius carminis tantum, quod rarenter, sed aliquando inuenimus. Distichon. Distichon, quando duo tantum sunt carmina, vt apud Martialem in Xeniis, & Apophoretis, & apud nos in Ouidii Metamorphosim. & Val. Maximi historias. Tetrastichon. Tetrastichon, cum sint uersus quatuor. Hexastichō. Hexastichon, sex continet carmina. Octasticon, octo. Decastichō. Decastichon, decem constans versibus. & sic de reliquis. Oda. Ode, dicitur cantus & carmen, Sapphico, adonio, asclepiadeo, anacreontio, pindarico, & aliis pluribus efformatum, vt apud Horatium videmus. Odarum plura sunt. ob carminum seriem nomina. Dicolos. Dicolos, namq; dicitur duplici carminum genere constructa ode. Monocolos. Monocolos, unum versuum genus habet. Tricolos. Tricolos, triplicis generis est. sic de singulis. exinde inuenies Oden Distrophon, tetrastrophon. distrophos Distrophos ode dicitur quando in ea post duos versus semper ad primi speciem recurrimus. Tetrastrophos. Tetrastrophos, quando post quatuor. Pentastrophos. Pentastrophos, post quinq; insuper leges. Endecasyllaba, Sapphica, aut phalecia. Endecasyllabum. Endecasyllabum, quando uersus vndecim constat syllabis. Scazon. Scazon, dicitur versus Iambicus. cuius penultima sit longa, quasi claudicans, Et aduertas si in sexto Iambici pede Spondeum feceris, quintum debere omnino esse iambum & si inerudití aliter faciant. Eroticum. Eroticum, amatorium dicimus Poema. Monosyllabum. Monosyllabum quando in fine monosyllaba dictio est. Parecbasis. Parecbasis,

transgressio dicitur, cum aliqua interponuntur, quæ præcedentem a subsequenti segregent sententiam. Protrepticus. Instructus. Exhortatiuusque nominatur. Elogium est de aliquo siue honoris, siue vituperii causa testificatio. Vituperii apud Quintilianum. non est iudices, quod puteris ideo nullum adiectum ad exhæredationem iuuenis Elogium, quia de scelere cōstaret. Honoris uero apud Ciceronem, In quod elogium plurimæ consentiunt gentes. Item Gellius de Leonida, decorauere monimentis signis, statuit, elogiis. historiis. Elogia etiam in sepulchris sunt, quæ qualia sunt, Suetonius in Claudii vita ostendit, dicens, Nec contentus, Elogium tumulo eius versibus a se compositis insculpsisse. Etiam vitæ memoriam prosa oratione composuit Cicero, Solonis quidam sapientis Elogium est quo se negat uelle suam mortem dolore amicorum, & lachrymis uacare. Soterium carmen est, quo munera pro salute amici persoluimus. Periocha, est, quando breuiter unius auctoris opus perstringitur, et dici potest, breuis Compilatio, aut epitome. Propempticon, dicimus poema comitatiuum, quod superiora comitetur. nam προπέμπειν comitari est, & abeuntes persequi. Catalogum, militum delectum, aut heroum dicimus. Genethliacum, poema est, quo alicuius generationem canimus. Diræ, dicuntur imprecatoria carmina. Eucaristichon, appellamus, quo gratiarum actiones, vel iucunditates scribitur Panegyris, vel panægyricus est, quo Dii, & principes laudari consueuerant vnde panægyricæ laudationes, quas Romanis imperatoribus per annos dicebant sic nostris temporibus principum veræ laudes describuntur. Nænia carmen lugubre est, quod Elegum dici potest. Epithalamium, nuptiale carmen nuncupamus. Epicedion, funebris versus est, funere nondum humato

Protrepticus. Elogium. Soterium. Periochе. Propempticon. Catalogus Genethliacum. Diræ. Euchariſticon. Panegyris. Panægyricus. Nænia. Epitalamium Epicedium

Epitaphiũ. Epitaphium, quod sepulchri inscribitur marmori. Cenotaphium (secundum aliquos) dicitur uacui sepulchri inscriptio: quando centaphium pro nouo ponatur sepulchro. Rhythmus, est, cum more uulgarium Poetarum in similes mixtim desinat syllabas. Metamorphosis, nominatur transformatio. Syluam inscribimus, quando extemporaneo spiritu: ac calescente mentis ardore deductum est Poematium. Aliae denique Inscriptiones a rebus ipsis quas canimus, appellantur: ut aeneis, thebais, fasti, aut a locis: ut de Ponto Nasonis libri aut ab effectu ut de tristibus. Epodon, carmen est: quando praecisi uersus integris subiiciuntur: quod & per diminutiuum. Epodium dicimus. Corollarium, aliquod est Poema factum ultra promissa praemia: & dici potest additamentum, uel Auctarium. Aegloga, dicitur quasi caprarum, seu pastoralium rerum locutio. Est & Saturnalicium: quod Saturnalibus diebus idest genialibus, uoluptuosis mittimus. Laconismos, est carmen breuissimum uenustatem, sensusq; grauitatem continens. qui Lacones mira usi sunt breuitate: ut uideri est apud Plutarchum Ideo laconismos & ipse utens, Metaplasmi figuras pertractabo.

Cenotaphium. Rhythm⁹. Metamorphosis. Sylua. Epodon. Epodium. Corollariũ Aegloga. Saturnalitium. Laconismos.

De Metaplasmi figuris.

PRobus ille grāmaticus, inter caeteros coruscantis auctoritatis, cum suum opus, quod artium instituta nominauit, ad finem perduxit, necessarios metaplasmos poetis ratus acute non minus, quę breuiter de ipsis disputauit cuius in hac parte, cum aemulator fieri cōtendam iure districtus uideor de metaplasmi figuris aliqua uelut προοιμιακά subtexere. & primo quid sit metaplasmus edocere. Metaplasmus est transformatio quaedam recti, solutiq; sermonis in alteram metri speciē, aut decoris causa figurata, cuius hae sunt species. Phrothesis, est dictionis principio

Metaplasmus. Prothesis.

literam, aut syllabam adiiciens. literæ appositio est, ut turno gnato, patriq. pro nato. Probus tamen ait, g, ante, n, aliquando poni, vt superior vocalis correpta elongetur, ut Rura gnate facis quem alias taxauimus. syllabæ appositio est, vt concitum retulisque gradum, pro tuli. aut altis se ferens, pro ferens. Parenthesis (auctore probo) quam Epenthesim Diomedes dicit est, quando dictionum medietati litera syllabaue inseritur. litera, vt Hac casti maneant in relligione nepotes, L, nanque interponitur propter re. syllabam natura breuem. syllaba, vt apud Lucretium, Indugredi sceleris quod contra sæpius illa. indugredi enim ponitur pro ingredi. aliquando vna litera inserta syllabá facit, vt Nauita de ventis, pro nauta: hanc figuram & Pleonasmon ab aliquibus vocari video. Prosparalempsis, à Probo dicta, proparalesis a Diomede, est: cum in fine dictionis superuacanea adiicitur syllaba, vt magicas inuitam accingier artes, pro accingi. aliqui Paragogen appellant, quæ (Diomede teste) fit: quando simplici dictioni adiicitur litera: vt apud Plautum, hostis, pro hosti. aut sylla ba, vt potestetur, pro potest. hanc (si Donato credimus) etiam prolepsim alii dicunt, idest præsumptionem. Apheresis, Prothesi contraria, literam a principio adimit: vt ruit omnia late, pro eruit. syllabam & amouet: vt Plautus ait: à prænestinis conias, pro ciconias dici. & Temnere diuos, pro contemnere. Syncope, Epenthesi aduersa, syllabam e dictionis adimit medio: vt extinsti te, meque soror, pro extinxisti. Apocope, proparalepsi, vel paragoge contraria, syllabam, aut literam aufert a fine. Syllabam: vt En do suam, pro domum suam. ex hoc intelliges in monosyllabis Ausonii illud, Et cuius de more quod abstruit en do suam do. & apud Lucretium. Nam fierent iuuenes subito ex infantibus paruis. & sic posse

Parenthesis.
Epēthesis.
Pleonasmos.
Prosparalempsis.
Proparalepsis.
Paragoge
Prolepsis.
Præsumptionem.
Apheresis
Syncope.
Apocope
Auso. loc.

ſcandi carmen Probus innuit, perſuadens in quinto eſſe ſpondeum & quod ti, ſyllaba longetur, b, &, p, poſitione: cuius quantus ſit error. lege in prima Epographia, ca. xlvi. aliquando hæc figura finem immi-nuit vt Aſpice num mage, pro magis. literam adimēs.

Ectaſis. Ectaſis, eſt, cum per licentiam breuis producitur, vt Exercet diana choros: vbi diana primam longat natura breuem.

Syſtole. ſyſtole, ectaſi aduerſa, longam corripit: vt vrbemq;. fidenam. cum alioqui Fidenus longet primam de his duabus latius diximus Epographia ſecunda, cap. tertio.

Diæreſis. Diæreſis, eſt deciſio in duas diuiſæ ſyllabæ: vt Aulai in medio, pro aulæ, hanc etiam Dizeuxim dixit Probus.

Synæreſis. Epiſynalephe. ſynæreſis, eſt conglutinatio duarum in vnam ſyllabam, vt deiectum fulmine phæthon. alii hanc vocāt Epiſynalephen, & diæreſim dicunt quando vocalis ſequente vocali abiicitur, ut. Atque ea diuerſa penitus dum parte geruntur. quam ſynalephen nominamus.

Synalephe. ſynalephe, his modis fit. Interdum breuis in breuem cadit, vt Obſedere alii telis auguſta viarum. Quandoque breuis in lōgam vt Tænarias etiam fauces alta oſtia Ditis. Interdum longa in breuem: vt Dido erat infelix. Interdū diphthongus in ſimplicem longantur: vt Dardanidę emuris. Interdū diphthongus in diphthō. vt Paladię auſoniis. Aliquando breuis in diphthōgum: vt Arua neque Auſoniæ. Interdum vocales inter ſe concutiētes ſynalephen fieri vetant. & ſi verſus impleri nequiuerit, nulla eliditur: vt Et ſuccus pecori, & lac ſubducitur agnis.

Ectlipſis. Ectlipſis, eſt cum ſyllabæ inter ſe aſperæ concurrunt, &, m, litera cum vocali ſuperiore abiicitur ob ſequentis dictionis vocalem primam vt littora multum ille, & terris iactatus, & alto.

Antitheſis. Antitheſis, literam pro litera commutat, vt Impete vaſto, pro impetu: olli, pro illi.

Metatheſis. Metatheſis quæ & tranſlatio dicitur, literarum mutat ordinem: vt, Nam tibi

Tymbre caput Euandrius abstulit ensis, pro tymbre.

De quibusdam vocabulis apud triuiales, quæ latina non sunt.

ARti nostræ breui iamiam additurus fueram coronydem, nisi latinæ rei me ab optatis amouisset gratia, quando nil cuidam, nil aggrediar, nihil assequi magis confidem, quam Triuialibus peculiares emaculare labeculas pluresque dictiones a latino excoriare cōmertio, sed quo potero? cum polypus iste tantum inoleuerit, vt cassa, vana, ac irrita futura sint, quæ porrigam medicamenta esto, si penitus carcinomata a radicibus minus euelero, tamen plurima taxationis uredine cicatricum pestilentem expūgam marcedinem. Iccirco, ne proprio opusculum hoc fraudetur nomine, præfatum breuiter ingrediar negocium.

Instaurare apud classicos inuenies, restaurare nunquam. Fauces faucis, in nominatiuo dicitur, faux faucis minime. Ballista, instrumentum adiacendos lapides idoneum est: non autem ad veruta, sagittasue, sed pro eo, scorpionem dicerem. Registrum, in operum fine inscite scribitur, Regestum venuste. Contentor aris, neque contento as, nusquam apud dictos inuenies. Bouinam carnem nunquam, at bubulam semper dices. Virgo fœminini semper generis est, non masculini, aliquando: vt multi præcipiunt. Coniux sine, n, in fine, non cum, n, coniunx proferas. Inuehor, in te apte, inueho in eum barbare. Filofilas, fameo fames, uerba nondum inueni. Crossum, grossitudinem indocti, crassum, & crassitudinem scribent eruditi. senatus, eleganter, parlamentum insipide. Artista, legista, thomista, scotista, humanista barbaris peculiares dictiones, doctis nunquam. Lecturam, non dicimus: sed lectionem melius. Prioratum,

qui dicant latine nullos inuenies. Ducissa, comitissa, principissa ignaris domesticæ sunt dictiones, dux, comes, princeps, eloquentissimis. Alleuio as, vel elementorum puer non dicat. Latro, ad latro, cum accusatiuo post semper, cum alio casu nunquam. Scholaris, in adiectiuo inuenitur, in substantiuo minime. Nullibi dicunt aratores, nusquam oratores. Reuerendissimum, indocti, reuerendissimum docti. Econtra, econuerso, barbare: e regione, cõtra, e contrario, latine. Ibis, non est ciconia, sed huic similis est auis. Capitulo tertio, quarto, quinto, prædicatores: capite tertio, quarto, peritiores. Rubeus bea beum, non vidi: ruber bra brum apud omnes inuenitur. Concordor concordaris, pædagogi, & litterarum expertes dicunt: concordo das tantum, verus vtetur literator. Maliuolentiam, beniuolentiam, pueri: beneuolentiam, maleuolentiam, docti præceptores studendo inueniunt. Mediolanum, Chartaginensis, quadrisyllabæ apud omnes sunt dictiones: apud me pentasyllabæ Mediolanium. s. & Chartaginiensis. Publice, & priuatim: non autem publice, & priuate, latinum est. Ad sacra euangelia iurant bubsequæ: per sacra euangelia latinius alii. Conciuem, & compatriotam qui dicunt, literas nesciunt. Adminus ineleganter: saltem eleganter. Tu tityrus tibi francisco, non dicitur: tu tityre, tibi Francisce melius. Penus, non est vinaria cella, sed quid sit eruditius notat Gellius. Dialogus, disputatio dicitur: non autem duorum sermo. Granata, regio bœtica est: non illa quam ignari putant. Venio amatu, venio lectu, auditu, visu, triuiales edocent: antesignani hanc rem dignam auditu, amatu, & lectu, proferunt. Virtuosum, non dici: sed virtute præditum, discito. Nubo, tantum cum duobus casibus. s. cum nominatiuo, & datiuo construitur: non autem

approbo, si, dicas, me, vel propter me nubit Pompeio iulia. Sororius, adiectiuum semper est, substantiuum nunquam. Feles, non est quod damma sed idem quod catus animal. Arbitrator, non satis latine dicitur. Dominatio tua, dominatio vestra, nescio quid barbariæ habet. Obliuiscor, cum omnibus ad memoriam pertinentibus verbis post genitiuum, vel Accusatiuum exposcit, ablatiuum renuit.

Doctrinale, in latino non est idiomate. Brenta fluuius non est idem vt tymauus, sed Meduacus est.

Ligonizo ridicula dictio, est non latina. Carica, non proprie ficus passa est. Thmesim docti: themesim appellant indocti. Phaethon. trisyllabum, non autem bisyllabum ponitur. Genam, eruditi oculorum membranam adpellant. Chronica, in plurali declinantur tantum, & in genere neutro. Textus satis latine dicitur: contextum quid dicat, mihi magis adulabitur. Boetia, & boetius a bubulcis effertur, ab eruditis Bœotia, & Bœothus. De Curtiis, de pompeis, de gallis aliquem dicunt Barbari: curtium, pompeium, gallum qui pure eloquuntur. Campanam, a voce ductam testantur pędagogi: Campanum ab ære Campano nobili sublimes referunt gymnasiarchæ. Fabum, non Romane dicitur, sed faba. Certiorem facio, dicimus: reddo te certiorem. non inuenio. Glosam, ab imperitis dici, glossam, a doctis audio. Galez, a literarum expertibus dicitur, Galeacius, a latinis. Guielmum, Guidonem Gualterium, barbare, uielmum, uidonem, ualterium latine nominabimus. Impersonale in, ur, a passiuis nec ante, neque post nullum habet casum: sin aliter, non habebis me municipalem. Iunior, a Iuuene non venit: sed a iune. Deterior, comparatiuum est secundum gramuatistas, a uetbo detero, secundum doctos, à deter detera deterum. Penitior, non ab ad-

uerbio penitus:ſed à penitus ta tum adiectiuo venit. Iraſcor Franciſco,optime:iraſcor cum Franciſco,peſſime. Runcina,non eſt ſerra:ſed inſtrumentum,quo tabulæ expoliuntur. Scobina,non eſt aſcia: ſed lima latioris laminæ,qua atteruntur leuia illa ligna foraminoſa crepidarum. Amo Antonium,Iuliumque, apte ponitur : amo Antoniumque,Iulium : vt,quòd, ſit in principio clauſulæ, perperam. Lego Virgilium,& Ouidium,concinne : lego Virgilium, Ouidium,&:vt,&,ſit in fine clauſulæ,inepte dicimus,O admirabuntur aliqui:quòd tam futilia adnotem: hei mihi quæ vidi carmina ? cuius auctoris? in quibus tales falſo erant labeculæ. Doceo doces accuſatiuum à parte poſt regit,& à parte vltra dicunt triuiales:a parte poſteriori,& à parte vlteriori dicent erudiri. Lachrymo mas,centies inuenies,Lachrymor maris, rarenter. Cardo cardonis . apud Varinum,non pro herba accipitur. In bundus nomina ſimilitudinem non intra ſe portant,ſed verbi proprium ſignificatum. Habere gratiam,& gratias dicimus,Agere gratias,non gratiam,Referre gratiam,non gratias,apud idoneos inuenies.& ſi aliter quandoque,ſed rarenter dici,in adnotationibus dicam. Alterutrum,ideſt aut vnum , aut alterum interpreteris , non autem modo vnum,modo alterum,ſed alternum dicas. Parapho, malę breuitatis:cauſa ignaris peculiaris dictio eſt,paragrapho doctæ eruditionis cauſa doctis domeſtica.

Aera, Aethera,nunquam in plurali inuenies. Cento,quid ſit docet Auſonius,& nos ſuperius,non autem Cento dicitur à centum,vt fere omnes falſo putant. Cerdones, ſunt quicunque lucri cauſa ſe exercent,non autem proprie,calceorum ſutores habentur. Valitudo,apud vulgares . Valetudo,apud receptos dicitur. Patronymicis, & græcis genitorem in verſu vtaris , tantum carmini inſeras , proſæ nun-

quam. Idolatra, vulgo inepte: idolatria, doctius nominatur. Parrhisius, indeclinabile cum magno Barbarorum ponitur dedecore: Parrhisius parrhisii, ab aliquibus dicitur: sed parrhisii parrhisiorum ab eruditioribus. In epistolis pueriliter aliqui dicunt, Domino Domino Papæ, domino domino Cardinali: cum dominus aliam habeat significationem, quã triuiales sciant, Barbytos, non est instrumentum, quod vulgo adiutum dicunt. Lilybæum, vel Lilybe, dicitur in nominatiuo: Lilybæus non inuenitur. Helleborus masculini generis: neutri non est. Sibi, nisi reciproce construitur. vnde errant, dicentes: Da sibi, de tertia persona. Licostratos, legunt ineruditi sacerdotes: Lithostrotos docti. Esculum pro fructu: quem vt maturescat, in paleas mittimus, non appellamus: sed mespilum. Imperatiui modi plurales primas non habent personas, cum potius illæ dictiones exhortatiuæ sint: vt amemus. Caules, non solum brassicas: sed etiam viridia quæcunque olera nominare possumus. Vigintiquinq;, quadraginta sex quidem dicitur: sed melius quinq; & viginti, sex & quadraginta. Vos vobis, de vno tantum dicere barbare barbara est barbara barbaries. Legere, & nõ intelligere est negligere, vulgares proferũtur: receptioris homines fidei, legere, & non intellegere est non legere. Poma, & nuces: Inuenire, & reperire, non ita differunt, vt volunt grammatici. Oh obiicient Ouidianum illud: Tu non inuenta reperta es. Id ego, quando esset disputatio, secus quàm hi faciant interpretarer: sed latius in adnotationibus. Quid referam ethimologias vulgo diffusiles hei risu quatior, cum concionatores metum incutientes, referant Diabolum à dia: idest duo, & holus, dici, eo quod tantum duobus bolis animas deuoret. Quid memorem dicentes, Diuum Ionnem Baptistam locustas in desertis locis

mitio ingeniosior. Quãtum in literis Hermolaum superarit Merula Georgius. An Pontanus,& Marullus in classicorum respiciendi sint album. Quid referam alia his similia: vt. Vtrum sub Siluestro pontifice. Constantinus Imperator floruerit. Quem locum Ioan. Boccatius inter latinos habeat. An Vegetius merito. Romana in academia sit receptus. An Fulgentius a limine salutandus sit auctor. An Martiani Capelle dicendi genus conferat. Sub cuius auctoris titulo circunferatur illustrium virorum libellus. Transeo de synchronis iudicia,quę in dies otiosi plures proferant. An futuris in annis Baptista Pius sua dicendi permutabit fulmina. An verbo, an scripto laudabilior sit Ianus Parrhasius. Vtrum inter interpretes sit nouos primus Antonius Volscus. Quantum à superiore nostra ætas differat in literis,& plura sunt haud his dissona,quæ iugi,ac. enormi verborum tramite quotidie a pædagogis disputantur,qui præ se ferunt: vt omnia intelligentes nihil intelligant:& vt mures indicio suo mortem oppetunt,idest siquid nominis ex grammaticorum Regulis indepti sint:statim hęc frigidiuscule iugiter tractando amittunt. Iam vale: & hæc lectoribus,tibique sint satis, donec aliud nostrum in publicum edatur volumen:in quo de metris, de carminum venusta compositione,de accentu, de figuris,de ortographia,large,& accumulate differemus,necnon de poetarum artificio: quæ omnia non diu penes me oblitescent,si tyronibus has,qualescunque nugas,placuisse sensero. non enim doctis scribo,quando vix omnes nobis præceptores,& paucos fore discipulos animaduertam,quorum etiam bona pars in me maleuolam distringent rabiem:ad quam penitus exasperascentem nostris apologiis dirumpendam me accingo nec eo inficias,nos in aliquibus non potuis-

se errare, quando id mortalis, humanæq; fragilitatis sit, & maiores nostri plura, immo plurima, nō tamen omnia uidere. Si ut discam, non q͞ turbet, errores obiicient nostros. id mihi maximæ futurum est uoluptati & genio. Sin secus, incredibili erit cordolio, cum detonāti uerborum fulmine, coruscanti defensionum tonitru obiecta diluere, & mordaci aceto compingar abstergere. Datum Ticini post quintum christianum Nestora anno vndecimo, vltimo, Iunii.

¶ Auctor ad lectorem.

Peracta tandem est syllabarum quantitas:
Oppressa quodam plurimis labeculis,
Emuncta sancto splendicans libamine.
Tu qui lat inç miles esse pallados
Ardes, peractum perlegas libellulum.
Legendo sacra sæpius volumina,
Augebis omnem pectoris mulcedinem
Vinosa contra barbarorum.
Ruantur omnes Romulorum syllabæ,
Erunt perennes semper hoc opusculo
Aut hoc parebunt syllabę ex Oraculo.
Tu lector ipse, quo docere fulgeam
Vin scire? primis syllabas des literis
Si Iambicorum videtis quod quæritas.

¶ Andreæ Alziati victoris Mediolanensis patricii Iambic. cui interroganti echo respondet.

Echo vnde sit liber iste nescio.	scio.
Dic igitur, an ne vatis est Stoę?	Stoæ.
Erras. id erato fecit Stoa.	Stoa
Echo in poetas ista non cadunt.	cadunt.
Prorso, atque vorsu hic orenum valet?	ualet.
Ergo poetis præstat omnibus.	omnibus
An varro nostro tempore ædepol est?	pol est
Codex hic igitur omnia in se habet?	habet

IACOBI CADASCI BRIXIA ni Hexastichon ad lectorem.

Perlege Quintiani Lector noua dogmata Valis.
Quæ nec adhuc Iuuenes, didicere senes.

Increpat hic balbos, trepidantes dicere versus
Suscitat, & claudos hic docet ire pede.
Lędere sed vatem caueas, si lædere quis vult,
Suspensus laqueo Bubalus alter erit.

IOAN. BAPTISTAE PAVCI Drapensis Distichon.

Hoc tria sunt Phœbi clarissima dona libello:
Quæ dona? an dubitas? Gratia, Laurus, Honos.

IOAN. BAPTISTAE CROSII Moran. carmen ad Lectorem.

Siquis in Aenean velit horrida prælia Turni.
Perlegat Andini grande Maronis opus,
Siue cupidineas inhiet quis nosse sagittas,
Naso habet, & quicquid continet alma venus.
Lucanus ciuile nefas, fraternaq; bella
Statius armatum Sillus Hannibalem.
Sed si Pierides optat quis adire sorores,
Cernere & arcanas bellerophontis aquas.
Pallados altiloquæ, numenq; haurire, chelimq;
Auratam manibus tangere Apollineam,
Hunc legat, ante oculos teneat, semperq; fidele
Hoc opus, ostendit clausa, molesta domat.
Clausa aperit, reseratq; incognita, opaca serenat,
Dat, docet, instimulat, concutit, urget, agit.
Hoc eme, quam primum parnasia iura fauebunt,
Teq; sacrum vatem reddet Apollo, Vale.

FINIS.

REGISTRVM.

a b c d A B C D E F G H I K L M
N O P Q R S T V X Y Z
AA BB CC.

Omnes quaterniones.

Venetiis In ædibus Bartholomæi cogno
mento Imperatoris M. D. L.